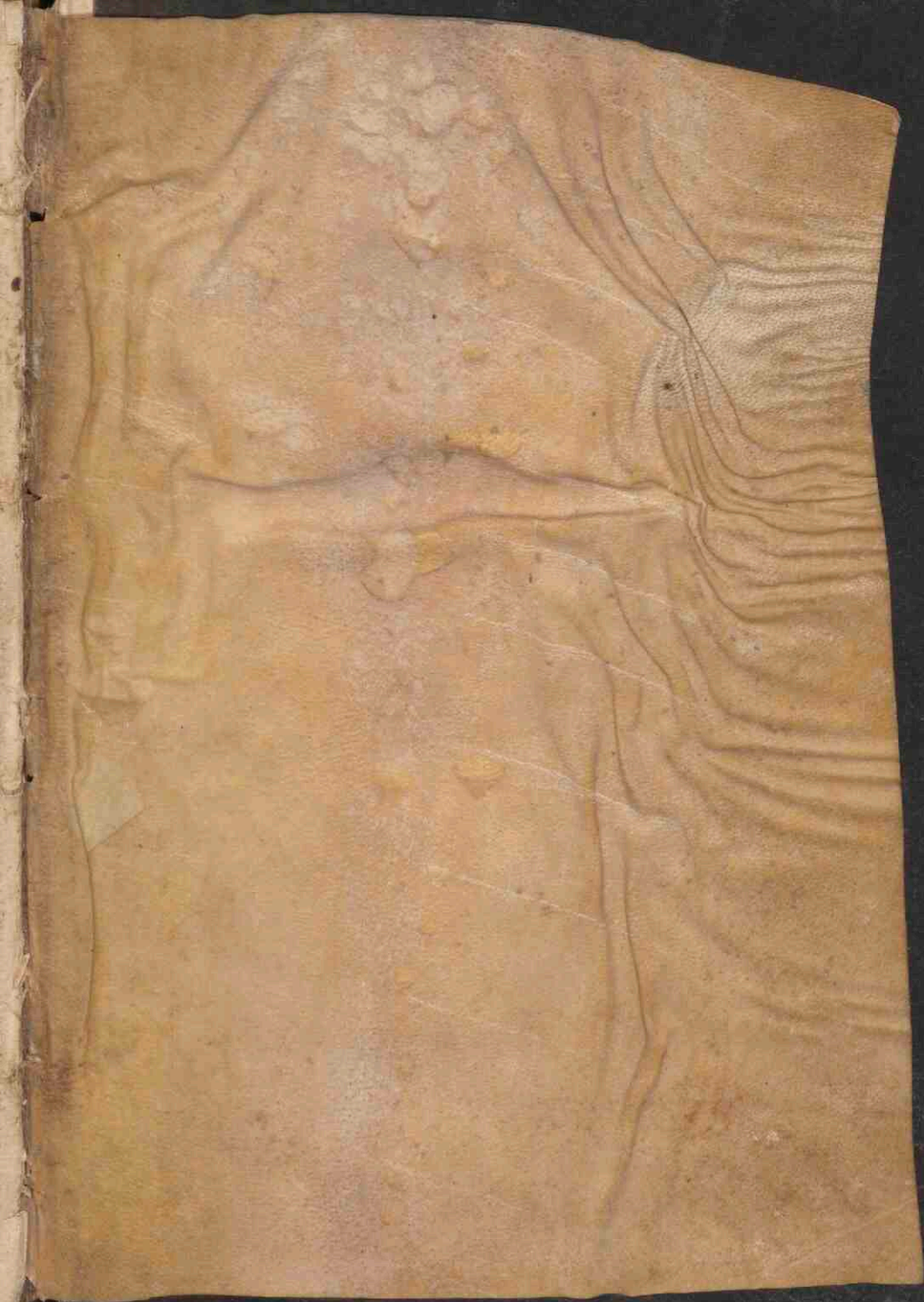

Epistelen en evangelien.

<https://hdl.handle.net/1874/320351>

Tassen bkn. 281 en 282 ontbreekt
een bkn. : zie de rijg. van 1479

Speen wortfelcelen

3

Hier beghinnen alle die epistelen ende ewan-
geliën mitten sermonen vanden gheselen jaere
die een na den anderen volghende: ende oec me-
de die propheciën ghenomen wt der bibelen vol-
matelike ende gherechtelijck ouer gheset wt den
latine in goeden duytsche. ghelikerwijs als men
houdende is inder heilighe kerken. ++

Epistel opten eersten sonnendach inden aduet
totten romeynen. ++

Broeders weet dese tijt. wāt nu
is die vre ons vanden slape op
te staen. want onse salicheyt is
nu naerre dan doe wi ghelouede
Glosa. Want alleen te ghelouen
en is niet ghenoech. mer mede te leuen: Of hoe
wi langher leuen hoe wi naerre sijn der salicheit
die wi nader doot onfanghen sellen: Ende die
nacht is ver bi ghegaen. mer die dach sal nakē:
Laet ons daer om of werpen die wercken der
duysternisse en andoen die wapene des liches:
also op dat wi iden dage eerlike wādere. Niet i
wer scappinghe en dronckescepe. niet in traech-
den der camerē en in scamelhedē. niet in spuin

ghe ende in midicheden **M**er doet an den here ihesu
sum cristum: **G**losa Dat is wādert in allen din
ghe na affulcker formen als hi dede .:.

Ewangelium des seluen daghes matheus be
scriftet .:.

In dien tiden als ihesus nakēde was die stat vā
iherusalem en quam tot betphage tottē berch vā
oliuetē. Doe sende hi twe vā sinē iougerē ende
seide hem Gaet in dat casteel dat tegēs v is: en
al te hāt sel ghi vindē een ezelinne gebondē en
hoer jone mit hoer. ontbinse en brenctse tot mi
En ist dat v yemāt wat seit. soe seget dat die he
re deser noet heeft en al te hāt sel hise latē. Dat
is altemale gheschiet op dat veruullet wordē dat
winden prophete ghesprokē is. die seit: seget der
dochter vā syon **S**ich dijn cominc comt di sachte
moedich ende sittende op eenre ezelinne ende op
hoer jone die noch dat juc draghet. Die ionghe
ren ghinghen ende deden als hem ihesus gholoet
ende brochten die ezelinne en dat jone ende ley
dē hoer cleider daer op en deden hem daer op sit
ten. **W**ele scaren spreiden hoer cleider inden
weghe. Sommighe andere houwende die tacken
vanden hoemen ende stroydense inden weghe

Die scaren die wer ghinghen ende nae quamen
riepen en seiden tot dauids soene O sanna dat
is behoudet ons gebenedijt is hi die daer coemt
inden name des heren behout ons inden ouer-
sten +.

SERMO

Lieve broeders huden soe begaen wi die
toecoenst ons heren ihesu xpi. dat hi qua
vter stede sijns vaders. ende nam menschelike
natuer an die maghet maria En hier om lees-
men dit ewagelium. hoe hi mit groter eeren ont-
faen was in iherusalem Als matheus bescreuet
in sijn enentwintichste capittel In desen ewan-
gelio van huden waren cristum vier diensten en
eren bewijst Die eerste eer ende dienst was hem
bewijst van sinen iongheren Doc ihesus bekent
de dat den tide nakende was sijne passien doe
woude hi naken die stat daer hi ghepassie sou-
de sijn om exempel te gheuen dat sijn passie en-
de sine grote pine die hi liden soude onbedwon-
ghen was Ende doe hi quam anden berghe van
olpueten doe sende hi petrum ende philippum
Dese twee sende hi tesamen in bewisinghe der
broederlike minnen. Want salomon seit. het is

Beter twee te gader dan alleen. op dat die een
den ander caritate bewisen mach **D**oe sprac hi
hē. gaet in dat casteel dat teghen v is **O**nse heer
en woude niet iherusalem hietē een stat. wāt al;
soe een casteel gewapēt is tegen die viāde. alsoe
warē si gewapēt mit alre quaetheit tegen onsen
heer ihesum **D**oen ginghen petrus en philippus.
en brochtē die ezellinne tot ihesum. en hoer jone
Bi desen twe jongerē soe verstaen wi alle predi
caren die dat woert gods prediken en leren den
welcke **D**ese sulken mit predicacāe beestelike mē
schen dat sijn alle sondarē tot gode brengē **W**āt
die sondaer is ghehijc eenre beeste. wāt dat beest
heeft altoes die oghe in die eerde. **H**ier bi ver
staen wi die ghierighe menschen. die altoes hoer
oghe hoere begheertē slaen op verganclike din
ghe **D**ie beest en is oec niet contēt mit ene beest
te. mer mit wēt **H**ier bi verstaen wi die luxurio
sen menschen die daer niet content en sijn mit si
nen eyghe wiue. mer mit anderen oec sondiche
Die beest en leuet oec niet bi regimenten van ho
er seluen. mer si wort gheregeert. **H**ier bi ver
staen wi den houerdighen menschen die niet en
leest nader wedelicheit. mer nae sijnre quader

Souer dighen natueren sijn en wantmeer dese son
 dighen menschen dat woert gods horen prediken
En dan laten die sonden en doen penitencie. dan
 werden si tot gode geleit en brochte alsoe die iō
 gheren die heffant ihesum **D**ie anderde eer ende
 dienst wort ihesum gedaen vāden ezelinne en ho
 ren iongē wāt sulcke leerrers willen seggē dat
 hi op beide weet **H**ier hi verstaē wi creaturē die
 leuen in penitencien daer onderwilen die viant
 op rust. ouermits hoer sonden wille daer cristus
 nu op rust ouermits hoer penitēcie wille. **E**nde
 dese creaturē hebben gheswarighe vrede inder sie
 len **S**inte augustijn seit. als man en wijf in een
 huys contrarie sijn dan en is daer nimmermeer
 vrede **E**nde als dat wijf die man bekeert dan is
 daer vrede mer tis verkeerde vrede **E**n als man
 en wijf eens sijn. dan is daer volcomē vrede **D**ie
 wijf is onse lichaem. die man dat is onse gheest
 dese twee sijn altoes cōtrarie wāt die gheest wil
 op tot gode en dat lichaē wil ter eerde sijn **W**an
 neer ons lichaem regiert dē geest. dan en is in
 huys der sielen nimmermeer vrede. mer alst den
 gheest dat lichaem onderhout mit seerpe penitēci
 en en dat lichaem den geest ghesersam is. soe is

ghewarighe vrede in dat huus der sielen. want
god rust dā op die siel mit sine genādē **D**ie der
de eer en dienst was xpm ghedaen van die scare
die haer cleder spreiden inden weghe. en sulcke
namē tacken van olyuē en sulcke namē tacken
van palmen **B**i desen creatuerē soe verstaen wi
menscē die siel en cloeck sijn iden dienst goddes
en vā die ene doghet gaen i die ander. dese hoert
toe ontfermherticheit. en dat wert hem bewijst
Biden tacken van olyuen daermē olpe of maect
die daer kernet in die lampen **A**ldus doet oec
ontfermherticheit. si maket al onsen werckē clas
se en licht wer gode en wie sonder haer is die en
mach cristum niet mit eren teghen gaen **N**empe
hier exempel vandē vijf sotte maechdē want si
gheen olpe en haddē in haer lampē soe wort die
dore wer hē ghesloten **E**nde die brudegom seide
Woerwaer ic en kenne v niet **D**ese mēsche hoert
oec toe tierheit vā doechdē en dat wort ons be
wijst Biden clederen **A**lsoe die clederen sijn van
wile verwen. alsoe sel die mēsche sijn siel verieren
mit menigherhāde doechdē die xpm ihesum wil
teghen gaen **C**aritaet maect ende cleet onse siel
mit rode clederen. repnichheit mit witten clederen

godlike contemplacie mit gulden elderyn **D**ese
 mensche hoert oec toe volstanticheit vande doge-
 den en dat wert ons bewijst biden tacken van
 den palmen **I**den ouden testament plachmen
 die verwintes te crownen mit palmē **A**ldus oec
 en sel niemant die crown des ewighe leuens ont-
 fanghen dan die volstantich is in doechde **H**ier
 of seit johannes in apocalipsi **I**c sel v gheuen
 die crown des leuens. ghi hebt volstantich geweest
 i seggenheidē **D**ie vierde eer en dienst was cris-
 tum ghesdaen vanden kinderē die mit luder stem-
 men riepen **O**sanna in excelsis. dat is te seggen
 maect ons salich in dat hoechste **B**i desen kin-
 deren verstaen wi mensche van contēplacien. die
 hier alle tijt gode louen en dancken ende ghene
 last en hebben in eertseke dingen. mer alleen rus-
 ten in hemelsche begheerte. dese gaen ym tegen
 mit groter begheerten van herten om sijn grote
 scoenheit te bescauwē **H**ier of seit sinte augus-
 tin. heer ghi hebt mi ghescapen na v hier om is
 mijn herte in onvrede tot dier tijt dat ic rusten
 mach in v .+. .

Epistel des woensdaech sinte jacop apostel
 in capittel .+. .

Broeders daer om weest ljdofam totte toe
coemste des herē **S**iet die ackermā verbei
det die costelike vruchte der eerde verduldelike
lidende tot dat ontfanget die eerste vruchte en
die leste **W**eest ghi oec ljdofam en stādicht uwe
herten want die toecemst ons heren sal ghenaz
ke **B**roeders en wilt op malkāder niet versuch
te **G**losa als die een den anderē i liden siet: mer
tweest malkāder op dat ghi niet verwerdelt en
wort **G**losa **D**at ghi niet onderlinge clage niet
in onljdofamheit en valt **S**iet die rechter **G**losa
dat is xps staet wer die dore **B**roeders neemt
die propheten die inden name des heren ghespro
ken hebben tot enen exempel des arbeids en der
ghedoechsamheit .:.

Ewangelium des seluen daechs matheus in
sijn yij capittel .:.

In dien tiden quā johānes baptista prediz
ke i die woestine vā juda. en seide. **D**oet
penitencie dat rike der hemelen is nakende. **D**ie
is hi. daer die pphet ysayas of ghesproke heeft
Een stemme des wepers inder woestine. maket
kerijt den wech des heren ende maket sijn toepa
de rechte **J**ohannes hadde een cket van hemels

haer ende een scapen vel om sine lenden tot enen
riem. **S**ijn spise was eenre hāde cruyt dat inder
woestine wies ende wilt somich. **D**oe ghinc tot
hem wt al iherusalem en al iudea en al dat rijk
om trent der jordanē en wordē ghedopt vā hem
ende belieden hoer sonden. .:.

Ewangelium des vridaechs sinte lucas in
sijn in capittel. .:.

In dien tiden seide johannes totten scaren
die wt ginghen om ghedopt te wesen van
hem. **S**langen geslachten wie heeft v geopen-
haert te vlyen vāden toecomende toerne. **D**aer
om doet weer dige vruchte der penitencien en en
beginnet niet te seggen: wi hebben abraham toe
enen vader. **I**c segghe dats god machtich is
vā desen stene abrahams kinder mede te verwe-
ken. **N**u is die bile an die wortelen der bomen
geset. daer om alle bomen die geen goede vruch-
ten en brengen selmen ophouden en in dat vuer
werpen. **D**oe vraggheden hem die scaren ende sei-
den. wat sellen wi dan doen. hi antwoerde en sei-
de hem: **D**ie twee weckē heeft gheue den enen die
gheen en heeft. **E**nde die spise heeft doe des ghe-
lijcs: **D**oe quamen daer openbaer sondaers om

ghedoept te wesen ende seiden tot hem. **M**eister
wat sellen wi oec doe. en hi antworde hem: niet
meer da v gheset is en eyschet. **D**oe vragede he
die ridders en seide: wat sellen wi oec doen. **E**n
hi seide hem. en bedruacket niemāt noch en doet
geen onrecht en weseet vernoecht mit uwen sou
te: doe alle dat volc waende en si alle dochte i ho
re herte my iohāne dat hi tlicht pps waer. **D**oe
atworde hem iohānes en seide hem allen: **I**c do
pe v iden water wāt daer coemt na mi een sterc
ker dan ic. wies ic niet weerdich en ben den rie
me my sine ghescopte te ontbindē. hi sel v dopē
inden heilige gheest en inden vuer. wes waeper
in sijn hant wesen sel ende sel suuer maken sijn
volc en sal die tarwe in sijn seure vergaderē en
sel dat kaf verberne in een vuer dat nēmermeer
ghelesset sal worden. **V**eel ander dinghen was
hi hem lerende ende radende den volke. .:.

Epistel opten anderden sonnendach inden
aduent totten womeynen. xv. .:.

Broeders alle dingē die ghescreuē sijn die
sijn tot onser leringe ghescreuē. op dat wi
ouermits ghelatenheit en troeste der scrifturen
hope hebben. **G**od der ghelatenheit en des troests

gheue v dat te smaken in malckander na ihesum
 cristum: **Glosa** Na sijnre leringe. op dat gi een
 drachtich wt enē monde eert gode den vader des
 heren ihesu xpi Daer om ontfanghet v onderlin
 ghe. **Glosa** die cranc sijn Also xps ontfanghen
 heeft in die ere gods **Glosa** doe ghi cranc waert
 of dat hi v ontsterflic mocht make **¶** Want ic
 segge dat ihesus xps een dienre gheweest heeft
 der besnidenisse om die waerheit gods te volkeef
 ten die beloften der vaders. Die heiden moeten
 gode eren vader ontfermherticheit als ghescreuē
 is. Daer om sel ic di here belien inden heidenen
 en dinen name sel ic singen: en anderwerue seit
 hi Ghi heiden verbljht mit sine wolcke **Glosa** dat
 is mitte iden **¶** Ende anderwerue: alle heidene lo
 uet den here en maket hem groet alle volcke: ende
 noch seide ysayas yesse sel wesen een wortel en
 die sel op staē te regierē die heidē In hem sellen
 die heiden hopen. mer god der hopen moet v mit
 alre vwechden en alle vrede vernullen in te ghelo
 uen op dat ghi oueruloet inder hopen en inder
 crache des heiligghen gheest. .:

¶ Evāgelium des seluen datghes lucas bescri
uet int xxi capittel. .:.

In dien tiden seide ihesus sinen jongheren
het sellen teykenē wesen ider sonne en in
der manē en inder sterre. en ider eerde bedruet
heit des volcs my vreselikē des gheluuets vāder
zee en vāder vloede. Ende die menscē sellen ver
dorē my anyt en vāder verbedinge die al der
werelt ouer comē sel. Want die moghēchedē der
hemelen sellen beruert wordē. Ende dan sellen si
des menscē soen sien comē in dē wolckē mit gro
ter machtē ende groetheadē. Als dese dinghē be
ghinnē te gheskien siet toe en hoeret op uwe hoef
den. wāt uwe verlossinghe nastet. En hi seide hē
ene ghelikenisse. siet die vigheloen en alle komē
en weet wāneer si vrucht brenghē dat dan die
somer na hi is. En des ghelijc. wāneer ghi selet
sien dat dese dinghē sellen gheskien. dā weet dat
dat ryke goeds na hi is. Ic segghe u werwaer
als dat dit gheslachte niet heen liden en sel alle
dese dinghen sellen gheskien. Hemel en eerde die
sellē vergaē. in mine wordē en sellē niet ūgaē.

A Runt sig i sole & luna ec. **Sermo**
Luce xxi. In den aboechte my huden soe
beggaen wi wanden toecoenist xpi dat hi comē sel
ten oerdel. Hier om leestmen dit ewāgelium in

welken ewangelio ons bescreuen worden twee
 puncte tot onse leer **D**at eerste is vande teike-
 nen die gheschien sellen eer cristus come sel totte
 oerde. en doe seide hi hem dit ewangelium dat gi
 gheshoert hebt. des hem die goede mensche moge
 verbliden. en die quade menschen seer veruaren
Dat eerste teyken sel sijn inder sonne. wat die
 sonne sel haer verdonkere boue den loep der na-
 tuere. wat die donkermisse der sonne en sel niet
 sijn eclips. alst wel bewisen is mer die docker-
 nis va haer sel gaen ouer al die werelt en euen
 lange tijt durede **D**ie maen sel verdonkere en
 haer licht niet gheue en dat sel duere bouen ge-
 meene loep der natueren **I**nder nacht soe sellen
 die sterren vallen vande hemel. dit en sellen wi al
 soe niet verstaen alst ludet. wat nye en viel sterre
 vande hemel noch oec en sel. mer die leerwes seg-
 ge dat dan ider nacht soe groten tepeest sal sijn
 ider lucht dat semē sel of die sterren vielen **O**n-
 der die menschen sel dan grote bedwanck sijn.
 wat die ene conincen sel striden tegē die ander
 en dit sel sijn ouer alle die werelt **H**ier mocht
 men vraghen waer om sel god dese teykenen late
 gheschien **I**c segghe op dat ghi v leue selt castien

ende vresen alle tijt dat scarpe oerdel. Hier op
seit iheronimus slax ic of walke ic of wat dat ic
anders doe altoes comt die verueerlike gheluyt
in mine oren. stant op ghi doden en comt ten or
del. Dat ander punt is als alle dese teikenē sijn
ghesciet en wel meer dan hier ghescreuē is soe sel
des menschen soen comē ten oerdel. dat is ihesus
marien soen die sel comē mit groter macht dat
is mitte hemelſceen geselschap alkemael inden dal
vā jofaphat. En daer sel hi sendē dē ēgel micha
el die in een ogenblic verweckē sal alle menscē
die pe lijf ontfingē die sellen dā op staen in die
oude vā xxxij iare als xps was doe hi starf aē
den crups om onsen wil die goede mēſcen sellen
hē sette ter rechterhāt xpi mit hē in die locht bo
uē die eerde tot eē teikē dat si hemelſce dinge ge
mint hebbē. En die quāde sellen bliuē staen op
die eerde swaer als eē loet om dat si meer mindē
certrike dan gode. En daer om sel xps die sentē
tie gheue ouer die goeden ende spreken. Coemt
ghi ghesenedide mijns anders ontfact dat ryke
dat v bereyt heeft gheweest van beghin der wer
relt. Aldus sel xpristus die sentencie der gro
ter vrienden gheuen ouer die goede. op dat die

quade sellen bekennen die grote blijfscap die si
verliesen En daer na sel hi die sentencie gheuen
ouer die quade en seggen Gaet gi vermaledide
in dat ewighe vuer . dat bereypt is den vianc en
sijn engelen En daer na sel die engel gods die
goede sceyden vten quade en werpen die quade
in dat ewighe vuer En die goede sellen tot go-
de op wren in die ewighe glorie .:.

Epistel des woensdaech malachie pphet iij

Dese dinghen seit onse here god : siet ic sel
minē engel senden en hi sel bewide dinē
wech wer dinē aensichte En alkebant sel hi co-
mē tot sine tempel die grote here die gi soect: en
die engel des testamēts dien gi wilt Siet ic sel
comē seit onse here vā vele maniere van wolke en
wie sal moggē gedenke den dach sijner toecoms-
te: ende wie sel staen om hem te sien want hi is
als een vuer blasende en zuuere dat siluer :
en hi sel purgere ghelijc gout en siluer Ende si
sellē gode wesen een offerhande in gherechticheit
en die offerhande van juda ende van iherusalem
sel den here besaghen ghelike den daghen der we-
relt . ende als die oude iaren : ende ic sel toeco-
men tot v inden oerdel ende ic sel wesen een snel

getuech den genen die quaetdoen en den onsuere
re en den uswore lude en den gene die lachterre
de boender werclude en die verdruckte weduwe
en wesen en den pelgrim onder duwe. noch si en
hebbe mi niet ontfien. seit die here der here **S**iet
ic sel v sende heliam den propheet eer toecomen
sel die dach des here gwoet en vreselic en hi sel be
kerre die herte der miderre totte kinderre ende die
herten der kinderen totten mideren seit onse heer
almachtich .+. .

Ewangelium des seluen daghes sinte mar
cus in sijn 9 capittel .+. .

Dit is dat begin der ewagelien ihesu xpi des
sonen gods als ghescreue is in ysapen den
propheet. **S**iet ic sende mine engkel wer dinen
aensicht die dinen wech wer di bereiden sel een
steme des woepers ider woestine. kerit die wech
des heren ende maect sine wege recht. **J**ohanes
was inder woestine dopende ende predikede dat
doepel der penitencien in verlatenisse der sonden
Ende alle dat lantschap va juden en alle die va
iherusalem gingen wt tot hem ende worden in
der jordanen van hem ghehoept ende belieden
hoer sonden. **E**nde iohannes was ghecleet met

haer vā kamelen en een pellen rieme om sine lenden en hi at wilt sonich ende eenrehande cruyt ende hi predicte en seide. **E**n die stercker is dā ic sel na mi comen wes ic niet weerdich en bin neder knielende den rieme te ontbindē vā sinen gheschoeyte. **I**c dopedē v in den water. mer die sel v dopen in den heiligghen gheest. .+

Evangelium des vridaghes sinte matheus
bestrijtet .+

In dien tiden seide ihesus sine iongerē. ic segge woerwaer onder die kinder der wiue en is niemāt meerre op gestaen dan iohānes baptista. **M**er die minste is int rike der hemelen is meerre dā hi. **D**at rike der hemelen hēt gewelt vā iohannes baptista dagen tot nu toe ende die ghewelt doen die grijpent. **A**l die propheten en die ewe hebben ghepredict tot iohanne toe ende wil dēt ontfanghen hi is helyas die toecomēde is. **D**ie oren hebben te horen die horen wien sel ic dit gheslachte gheliken. **H**et is ghelijc den kinderen die in den straten sitten die hoeren speelgenosten toe wopen; wi hebben v ghesonghen. ende ghi en hebt niet ghespronghen; wi hebben ghevoent ende ghi en hebt niet ghehantslaecht.

johannes noch coemt etende noch drinckende:
ende si segghen. hi heeft den viant in: **D**ie soene
des mensche coemt etende en drinckende ende si
segge fiet dit is een verflinder en een wijndrac-
ker en der publicane en sondare vrient: en die
wijsheit is gerechtueerdicht van horen kinderen
Opten derden sonnendach inden aduent ad
chorintheos in ca. .i. .

Broeders also moet elc mensche vermoede
als dienes xpi en scaffenaers der diens-
ten gods. hier soeket men al nu onder die scaffes-
naers op dat yemat getrouwe gheuonde wort
Glosa si maecte een werlypesinge oder die scaffes-
naers en oerdel dese dicwil tonrech en eer tne
was **H**et is mi dat minste dat ic va v geordelt
worde of va des menscelike dage **G**losa des me-
see licht en fiet dat verborge niet daer o wortet
bedroge int oerdel **E**n ic en oerdel oec mi selue
niet wat ic en kenne mi niet seuldich. mer daer
in en bin ic niet gerechtueerdicht **G**losa. wat mi
mach wesen dat ic niet e weet **D**ie here ist die mi
ordelt daer o en wilt mi niet ordelen eer tijt tot
god coet die oec die verborge duysternisse ulich
ten sal en openbaer make sel die rade der herten

ende dan sel enen ygheliken lof van gode wesen.
Evangelium opten seluen dach sinte marthe:
 us bescreyftet int xi ca. +.

In dien tiden doe iohannes die iden banden
 lach herde die werken ypi sende hi twe
 vā sinen iogheren en vragedē hē Bistu die daer
 toecomede is of verbedē wi enen andere **I**hesus
 antworde en seide: gaet weder en ontbiet iohā
 nes dat ghi ghesien en ghehoert hebt Die blinde
 siende. die crepelen wāderen. die malaetsche wor
 den gerinicht. die doue hore: die doden staen op
 die arme worden ider ewāgelien gheleert en sa
 lich is hi die in mi niet gescādalizeert en wert:
 Doe die heen gingen began ihesus totte scare te
 segghen van iohanne: wat sidi wt gegaen inder
 woestine te sien een riet dat vāden winde gheia
 get wort **M**er wat sidi wt gegaen te sien enen
 mensche mit sachtē eldere ghecleet: siet die mit
 sachtē ghecleet sijn. sijn ider coningē huse **M**er
 wat sidi wt ghegaen te sien enen prophete **I**c
 seg v mede dat hi meerre is dan een pphete **D**it
 is hi daer of ghescreuen is: sich ic sende minen
 engel wer dinen aensicht die dinen wech berei
 den sal wer di. +.

SERMO

Om audisset Iohannes in vincula opera
xpi **Mathei xi** ¶ In desen heiligen ewa-
gelio worden ons bewijst twee puncte tot onse
lere **D**at eerste is dat herodes iohanne dede van-
gen en iden kerker leggē **D**ese herodes regnier-
de doer dat lantschap van galileen. ende dede veel
quade wercke. onder welcke dat hi nam philip-
pum sijn broeder sine wijf en sat daer bi i ouer-
spul **V**an dese grote sonde soe berispten iohanes
en daer om soe dede hi iohanne vangen en leggē
in een kerker **O**ch leyder wat vintmen al hero-
des op eertlike hude des dages. die niet berispe-
en willen wesen van hare quaetheit dit is daer d-
me. wāt si gode niet en vresen noch oec sijn oer-
del' **E**n oec daer omme dat si die sonden soe sere
minē dat hie niet gelatē en connē **D**ese slachtē
die vā sodome en vā gomorre daer mē of lesen in
dē oudē testamēt die daer mindē die sondē die
teghen die natuer warē die si niet laten en wou-
den wat mensce berispsē. **E**nde daer om sende
god vuer en sulphur vanden hemel ende si ver-
barnden en versoncken alle inden afgroent van-
der hellen. **A**lsoe sellen si oec die heir die quaet-

heit minnen en daer of niet berispt en willen sijn
Dat ander punt is dat iohēs vten karkter daer
 hi lach gheuanghen twee van sinte iongheren sende
 tot ihesu als ghi ghehoert hebt int ewagelium
 die sake waer o dat hise sende was tweerehande
Die eerste is dat sinte iohās ioggerē hieldē hem
 wer xpo en seidē oderlinge dat hi messias was
En hier om dat sijn ioggeren bekēnen dat hi cris
 tus niet en was soe seide hise tot cristu op dat si
 in hem ghelouen souden wāt doe si die grote mi
 raculen sagen die cristus dede doe ghelouedē si in
 hem **D**ie ander sake en redene is op dat wi doen
 dat selue ghestelike dat iohannes dede lichame
 like **V**ant bi herodes verstaen wi den viant **E**n
 iohānes bedudet als daer die grati gods mede is
Hier bi verstaen wi alle goeden kerstē mēschen
Nu wāneer die mēsche doet sonde doet dā wort hi
 gheuanghen vāden viant. en dan inden karkter
 gheleit. alst hi blyft in die sonden bi ghewoentē
Nu lieue broders kēnen wi ons seluen gheuan
 ghen vāden viāt. laet ons twee bodē senden tot
 gode als iohēs dede op dat wi uloft mogē werdē
 vāden karkter des viāts. **D**ie eerste bodē sel sijn
 bewynemisse vā onsen sonden. **H**ier of hebben

wi exempel van maria magdalena want ouer
mits rouwe van hare sonden die si hadde soe wor
den seuen viandē wt haer verdreue als marcus
bescrijft alsoe selt oec mit ons ghesceien hebben
wi gewarighe berouwe van onsen sondē Die an
der kōde sel sijn biechte en bejūnge vā onsen son
den wer den priester Dese kōde sende die oetmoe
dighe publicaen tot gode inden tempel daer hi
lach en kat en clopte wer sijn hert. en sprac mit
rouwige hertē ende seide god sijt genādich ouer
mi arme sondaer. ende god vergaf hem sijn son
den. ende ginc rehueerdicht gemaect vanden tē
pel in sinen huse alsoe selt oec mit ons ghesceien
senden wi dese kōde tot gode .:.

Des woensdachs nāden derden sonnēdach
inden aduent ons heren ihesu cristi .:.

Dit spreket god die here: uwe woerdē sijn
sterre op mi geworden. en ghi hebt gheseyt.
wat hebben wi teges v gesprokē: Ghi seidet dat
hi idel is die gode dient. ende wat verual comet
ons daer of dat wi sijn gheboden ghehouden heb
ben ende dat wi droeuich wanderden wer gode
den here der heren Daer om seggē wi nu dat die
vermetele salich sijn. ende dat si ghesfichtich sijn

die hoelheit doen. en die gode tēteerdē sijn behou
den: Doe spraken si die gode onefagē elc mit si
ne naeste. en die heer nam haer en hoerde se: En
een boec der vermaninghe is ghescreuē wer hem
die den here ont sien en sinen name bedenckē. En
in dien daghe als ict doe sellen si mi een sonder
linge wlc wesen. sprac die here der heren. ende ic
sal se sparē als enē man sinē soen spaert die hē
dienet. Ende wort bekeert en ghi selt sien wat
daer is tusschē den gerechtichedē ende den onge
rechtichedē ende den genen die gode dient. . . .

¶ Des woensdachs quater temper inden aduēt
pfasas die prophete . . .

In dien daghe seide isaias die pphete: In
dē ionckstē dagē sal bereit wese die berch
des huses des herē i dat hoechste der berge. ende
sal bouē die hemele verheue wordē en alle die lu
dē sellen tot hem vloeyen. En wlc wolkes sellen
gaen ende seggē comt ende laet os climmē tottē
berge des herē ende tottē huse gods iacobs ende
hi sel os lere sinē wege ende wi sullen wandere
in sinē toepade. want die ewe sal wt gaen i sion
ende dat woert ons heren wt iherusalem: En
de hi sal die heidene oerdelen ende kerspen wel

wles. en sullen haer sweerden versmedē in ploech
pseren ende hoor speren zekelen Ende gheen wle
en sal teghens wle sweert op heffē noch si en sel
len weert meer niet gheoefent worden totten stris
de. **I**acobus huys comt ende laet ons int licht
ons heren gods wanderen .:.

Opten seluen dach die anderde lesse ysayas
die propheet .:.

In dien dagge sprac die here tot achar ende
seide: **E**ysseke di een teike van gode dine
here in dat diepe der hellē ofte bouen in dat hoget
Doe seide achar ic en sal mit eysscken en ic en sal
den herē niet temptierē Ende hi seide **O** dauids
huys daer om horet en ist v niet clem den mens
cken lastelic te wesen want ghi minen gode oec
lastelic sint daer om sel v die here een teyken ghe
uen **S**ich een maget sel ontfangē en baren enē
soen ende du selste sinen naem hieten emanuel:
hi sel boter ende honich etē op dat hi weder proe
uen kan dat quade ende dat gode verkypesen .:.

Ewangelium opten seluē dach ende oec op
onser vrouwen dach .:.

In die seste maēt wort die engel gabriel
vā gode ghesent in een stat vā galilee die

nazaret hiete tot eenre maghet die een man ghe-
 trouwet hadde die ioseph hiete vā dauids ghe-
 slachte en der magets name was maria Die en-
 ghel ginc en seide tot hoor : wes ghegruet wol vā
 graaen die here is mit di gebenedijt biste onder
 die wyuē . Doe si dit hoerde was si versaecht in
 sinē wordē en dochte hoe affulek de se gructe wa-
 re Ende die engel seide hoor maria en ont sich di
 niet. du hebste ghenade gheuōdē bi dē here **S**ich
 du selte inden buyc ontfangen en hare een kint
 en sinen namen seltu ihesum hietē dese sel groot
 wesen. en een kint des alre ouersten sal hi hietē
En god die here sel hem gheuen dauids sijn va-
 ders stoel ende sel in iacobs huys regnerē inder
 ewichit: en sijn rijk en sel gheen einde wese **D**oe
 seide maria totten engel. **H**oe sel dit gheschpen
 want ic ghenen man en kenne . Ende die engel
 antwoerde en seide die heilige geest sel vā bouē co-
 mē i di en die cracht des alre ouerste sel di om-
 me keuaen **E**n daer o dat gheheilichde dat van
 di geborē sel wordē sel heten die sone gods. **E**n
 sich elizabeth dijn nichte si heeft oec i hoere out-
 heit eē kint otfangē: en dit is hoer die sefte maēt
 die daer ovruchtaerheit wāt al dat gesprokē

is en sel hi gode niet onmoghelijc wesen Doe
sede maria. Siet een deerne des heren. mi gescie
na dinen woerden .+. .+

Des vridaghes quater temper inden aduent
ysayas die propheet .+. .+

Oyt spreket god die here . een woede sal we
gaen vāder wortel yesse en een bloeme sel
op gaen vā hore wortel Ende op die bloeme sel
rusten die gheest des herē Die gheest der wijsheit
en der verstantissen die geest des raets ende der
sterckheit. die geest der wetēheit en der goederties
reheit en die gheest der vresen des herē selse ver
uullen. hi en sel nāder gesichte der ogē niet oer
delen noch hi en sel niet berispen na horen der
oren mer hi sel die arme ordelen inder gerech
ticheit ende wer die sachmoedighe der eerden sel
hi inder ghelijcheit argueren. ende hi sel die eer
de slaen mit die woede des monts ende mitten
gheest sijner lippen sel hi die onghenādighe do
den . Ende die gherechticheit sal wesen een rye
me sijner lendene . ende dat gheloue een gordel
sijner nyeren .+. .+

Evangelium opten seluen dach sinte lucas
bescrijftet in sijn eerste capittel .+. .+

In dien dage stont maria op en ginc mit
 haeste in die gegerchte in die stat juda en
 ghinc in zacharias huys en gruetede elizabeth:
 En het gesciede doe elizabeth marien gruete so
 xde dat he dat kint verblide i horen lichaem. en
 elizabeth is veruullet vanden heilighe gheest en
 riep mit groter stemen en seide **D**u biste ghe
 benedijt onder die wiuen. en ghebenedijt is die
 vrucht dijns lichaems: En waen coemt mi dat
 die moeder mijns heren tot mi comt. want sich
 doe die steme dijner gruete in mine oren gesciede
 heeft dat kint in vroechde verblit in mine lich
 aem. ende salich is si die ghelouede want al dat
 haer vanden here gheseyt is sel volbrocht worde
Doe seide maria. mijn siel maect grote den here:
 ende mijn gheest heeft hen veruoecht in gode mi
 ne saliche t. .+

Des saterdaghes quater temper die eerste les
 se ysayas die propheet. .+

In dien dagen sellen si vaden aensicht des
 bedruickers roepen totten here en hi sel he
 sende een behouder en een veruechter diese ver
 lossen sel. en die here sel van egipten bekent wor
 den. en die van egipten sellen den here bekennen

in dien daghe. Ende si sulley oefenen in offerhā
den en in ghiften. en si sulley den here loefden be-
louē en betalen. En die here sal egypte slaen mit
plagen en hi selfe ghesont maken en si sellen we-
derkeren totten heer en si sal hem sacht worden.
ende god onse here selfe ghesont maken. .:.

¶ Des seluen daghes quater temper die ander;
de lesse. .:.

Dit seit die here: Hoer sel veruoecheden die
woestine en die owech en die enicheit sal
verbliden en bloeyen gelijc een lēlie. Al groeyen
de salte groeyen en al wol vwoechde sel si al louē;
de verblide. die glorie des bergghes libani is hoer
gegeue ende die aersheit des bergghes carmeli en
saronis: Si sellen die glorie des herē sien en die
scoentheit ons godes maket die onghelonde han-
den sterc. en maket die crancke knien crachtich
sette totten clemmoedige. wort sterc en en wilt
niet ontsien. siet v god sel die wrake des weder;
ghelodes bringe god sel selue come en sel v behou-
de. da sellen der verblinder ogen op werde gelo-
ke. en die oren der douē sulley op werde gedaen
dan sel die crepel springe als een herte en die tō-
ghen der stomme sellen onghelonde werden. want

die wateren sijn ghestuert inder woestinen ende die stromen der wateren inder enicheit : ende dat drooghe was is gheworden als een staende zee . ende dat dorstich was is ghecomen in die riuie : ren der wateren sprac die almachtighe here . : .

Des seluen dages die derde lesse ysayas die propheet . : .

Dit seit god die here. **C**linc opten hoghen berch du die spon die ewagelie hoetscapte verheffe i sterckichede dijn steme du die die ewagelie hoetscapte te iherusalem. heffe op ende wilt niet ocsien **S**egt de stede va juda. siet v god siet god die here sel in sterckeden come ende sijn arm sal verherē siet sijn loen comt mit hē en sijn werer hem: hi sel sijn vee wede als een harde. **I**n sinen arme sal hi sijn lammerē vergaderē en hi selse op heffen in sinen scoet die here onse god . : .

Opten seluen dach die vierde lesse daniel die propheet . : .

Dit seit die here mine here wies rechter hat die gegrepen hebbe dat ic wer sijn aensichte dat wolk soude onderworpen en omme kerren der coninghen rugghe ende ic sel die dore aen hem op lukien ende die poerten en fullen niet gesloten

worden **Ic** sel gaen wer di ende die eersamighe
der eerden sal ic vernederen; en die metalen poer
ten sel ic knuersen en die yseren grundelen sal
ic breken **En** ic sal die verborghen scatte gheuen
en dat verborghen der hemelicheden op dattu we
teste dat ic die here bin die sine name hiete god
vā ystrahel ony iacop minen knechte ende ystrahel
minen wtuercoren **Ende** ic riep di mit dinen na
me. ic hebbe di geliket en du en kenneste mi niet
Ic bin die here ende wert meer buten mi en is
gheen god. **Ic** omegorde di ende du en kenneste
mi niet. op dat si weten die vāder opgange der
sonne sijn ende vāder nedergāge der sonnen sijn
dat sonder mi gheen god en is **Ic** bin die here en
het en is geen ander **Ic** formeerde dat licht; en
ic sciep die duysternissen **Ic** makiede die vre
de. ende ic sciep dat quāde **Ic** bin die here die al
le dese dinghen doe **Ghi** hemele douwet vā bouen
en die wolē en moeten reghenē den gherechtighe
die aerde sal hoer op doen en sel wt vloepen den
besouder. ende die gherecht sel mit hem gheopē
haert worden **Ic** die here bin hebse ghescepen .:.
Opten seluen dach die vijfte lesse damiel die
prophete .:.

Die engel des herē daelde mit azaria ende mit sine gesellen neder iden ouē en sloech die vlamme des vuers wt vāden ouē en maecte dat middel des ouēs als eney coelen douwende wijnt en die vlamme sloech wt plix cubitus ho uē den ouē en verbarnde se alle die si bidenouen vāt vāden caldeuseen des conincs dicnres die den ouē ghehetet hadde: mer die daer in waren en ruerde dat vuer noch en bedroeuēde te mael niet noch en dede hem ghenē laster: Doe loeuedē die drie als wt enē monde en glorificiēdē ende benediden gode inden ouen ende seiden

Ghebenedijt bistu here god onse vaderē en louelic en vol glorien inder ewicheit. Du biste ghebenedijt iden heilige tēpel dijnre gloriē en louelic en vol glorien ider ewicheit: ghebenedijt bistu opten heiligheyn throne dñs rñes Ende louelic ende vol glorien inder ewicheit. Ghebenedijt bistu opten heilighen setel dijnre godheit en louelic ende vol glorien inder ewicheit Ghebenedijt bistu bouen der coninclicher thronen dijnre godlicheit en louelic en vol gloriē inder ewicheit Ghebenedijt bistu die daer sittes bouē cherubin en aenscouwes die afgronde ende louelic en vol

glorien in der ewicheit. **G**hebenedijt bistu die daer
wonderste op die vloghelen der winden ende so-
uelic vol glorien inder ewicheit. **A**lle engelen en
alle dyne heylighen moeten di loue en glorificie-
ren inder ewicheit. **D**y moeten ghebenedopen he-
mel en eerde en dat meer en alle dingē die daer
in sijn en moeten di loue en glorificeren inder e-
wicheit. **G**lorie si den vader ende den soen en den
heilighe gheest: en lof en ere ende moghentheyt
ende ghebot. **A**lsst was in den beginne en altoes
in der ewicheit: **E**nde lof ende eer ende moghent-
heit ende ghebot. :.

Epistel opten seluen dach tot die van corin-
then. ij. :.

Broeders wy bidden v biden toecomenste
ons heren ihesu xpi en onse vergaderinge in
hem. **G**losa dat is in cristu ihesum daert al verfa-
met dat hem toe behoert: wāt waer die lichaem
sel wesen daer sel die aerne vergaderen. **D**at gi
niet kiestelic beweghen en wort van uwen sinne
Glosa dat is vā vwer pure verstaemisse. noch
veruaert en wort noch ouermits den gheest. **G**losa
dat is ouermits de hosen gheest die hem ontfor-
met in den engel des lichts noch ouermits seringe

Glosa der valschet apostelen noch ouermits episte
 len recht of si van ons ghesent waren **G**losa in
 houdede onder myne name recht of si die dach
 des heren anstaende ware **N**ymāt en bedrieghe
 v in gheenre wijs **G**losa wāt die here en sal niet
 te oerdel comē .het en si dat eerst een offscyding
 ghe gheschie . **G**losa vander ghehoersamheit der
 wemscer kerken ende des wemschen rijes **D**ie a
 postel en woude vā dese offscydinghe niet open
 baerlike spreke . op dat hi die romeynen niet en
 verarrede en die kerken en destruerden . **E**n ghe
 openbaert worde die mēsche der sonden die sone
 der verdemenisse die contrarie is cristo en sine
 leden en verheuen wort houē al dat got gheseten
 is of dat gheoefent wort . **G**losa afgoden en hei
 lighe sijn gheseten **D**ye heylighe drieuoudicheit
 wort geoefent daer sel hi hem seluē en die hē na
 sellen volge houē werheffe **A**lso dat hi indē tēpel
 gods sitte hē vertogede recht of hi god ware **E**n
 onthout ghis niet dat ic v dese dingē seide doe ic
 noch bi v was **E**n watter nu hindert weet ghi
 dat hi in sijnre tijt gheopenbaert worde . **G**losa
 want alsulcken offscydinghe als werseit is
 moet wer gaen wāt hemelicheit der quaeetheit

wert nu alsoe seer op dat die nu houden een ghe
loue die houdet tot hi vanden middelen worde: en
de dan sal die kose gheopenbaert worden welcke
die here ihesus verslaen sal mitten gheeste sijns
monts ende sellen destrueren mitter verlichtin:
ghe sijns toecomeses .:.

Euangetium opten seluen dach sinte lucas
Befcriftet in sijn in ca .:.

Iden vijftienden iaer doe tyberius keysler was
doe pontius pylatus regierde dat lant vā iudeen
ende herodes een prince was ouer galileen: ende
philippus sijn broeder een prince was ouer ytu
ren en ouer dat rijk vā tracomitē. Ende kisama
eē prince ouer abilitē. en doe anas ende capphas
bisscoppe warē: doe quā dat woert gods op iohā
nē zacharias sone inder woestine ende hi quā in
al dat rijk der iordanē prediken dat doep sel der
penitencē in verlatenisse der sonden alsoe als ge
screuē is in een sermoen boecke ysayas des pro
pheten: Een stemme des roepers inder woestine
maect berit die wech des herē. maect recht sijn
toepade. elc dal sel inuullet wordē. en alle berge
en houelen sellen inedert werdē en alle houelen
sellē gesecht wordē en alle dat on effē i slechte

weghen. ende alle menschen sellen sien die besou-
denisse gods .+. .+

Epistel opten vierden sonnendach inden ad-
uent tot philipenses .+. .+

Altes verblift iden heer **A**nderwerue seg
ic v verblidet. uwe salicheit si alle mensce
openbaer **G**losa datter die goede exempel an ne
me. en die quade niet begrepe en moge: die here
is na bi en weest niet forchuoudich mer in alre
bedinghe ende eyschinge moeten v bedinghe mit
dancke der gracie gheopenbaert worden bi gode
en die vrede gods die alle sinne koue gaet moet
v herte ende v verstandnisse behoeden in cristo
ihesu onsen here .+. .+

Ewangelium opten seluen dach sinte iohan-
nes bescrijftet .+. .+

In dien tiden sende die iode va iherusalem
papen en leuten tot iohannem om hem te
vragen: Wie bistu: **H**i liedes en versaectes niet
ende liedes dat hi cristus niet en waer: **E**nde si
vraechde hem. wie bistu dan helyas: **H**i seide ic
en bins niet: **B**istu een prophete. hi antwoerde
neen **D**oe seiden si hem: wie bistu. op dat wi
antwoerde moghen gheuen den ghenen die ons

ghesent hebben : wat segstu van di seluen : **Hij**
seide. Ic ben een stemme des roepers inder woestijn
nē kerit dē wech ons heren als ysayas die pro
phet seide : **En** die daer gesonden waren ; warē
vanden phariseen ende vrageden hem ende seiden
oftu cristus niet en biste . waer om doopste dan
noch helias noch gheen prophete . **Johannes**
antworde en seide : **Ic** dope inden wat hi stont
int middel die ghi niet en kennet . hi ist die na
mi comen sal die wer mi ghemaect is . wies ic
niet wairdich en ben den riemen vā sijn ghescoei
te te onthinden **Dese** dinghen gheschieden in be
thaniē ouer die iordanen daer iohannes dope
de was . . .

SERMO

Miserunt iudei ab iherosolimis leuitas ad
iohannem c̄c̄ iohannes primo. In desen
heilighen ewangelio van huden worden ons be
wiset twee punten . tot onser leer . **Dat** eerste
punt is dat sinte iohan hem ghesecten heeft een
stemme roepende inder woestinen . want hi seide
ic ben een stemme roepende **Sinte** iohan die heeft
gheweest een stemme . dat proue ic v **hi. iij. vde**
nen . dat eerste is dat geluut der stemmen dat
wegact vollic . alsoe wast oec mit sinte ian . wāt

doe cristus begonde te prediken. ende miraculen
 te doen. doe verghinc die nicumaxe altemael van
 sinte iohan. Die ander redene is bider stemmen
 soe wort die mensche bekēt. Alsoe wert cristus
 bekent vander predicacie ende leringhe sinte io-
 han. Die derde redene is. sinte iohan was alte-
 male een stemme dat is een wepinghe. want hy
 riep allen mēschen tot penitenciaen. ende seic doet
 penitencie ende dat rike gods sel v naken **O** sa-
 lighē penitencie. sonder v en is niemāt salich en
 si v worden alle menschen salich. wāt ghi sluut
 die mont der hellen ende ondoet die porte des he-
 mels **D**at andere punt is dat sinte ian ons ver-
 maēt. dat wi bereiden den wech ons heren. Ghi
 hebt ghehoert van twee toecomsten des heren. hoe
 hi quam in aertrike ende hoe hi quam ten oer-
 del. **M**er nu in desen woerden vermaēt ons sinte
 iohan die gheestelike toecomst ons heren. en
 hoe hi begheert in die ziele des goden mensche te
 ruste **H**ier of seic sinte iohan ewangelist in apo-
 calypsie **I**c stae wer uwen dore uwer herten en
 eloppe ende die mi op doet sijn herte tot hem sel ic
 comen ende waer seappē mit hem. **N**u lieuen mē-
 schen wi sien als een groet coninc of prince co-

men sel in eenre herberghe. soe plachmen die her
berghe suuer ende reyn te maken. ende daer nae
te veracren mit schoene clederen **D**ese coninc en
de prince is cristus ihesus die nu toecomende is
als een kers nacht. die desen coninc wil ont
fanghen mit een. die sel dat huys sijnre zielen
suuer maken. dat is mit bitteren rouwe van on
sen sonden. **W**i sien oec als een joncfrouwe
sel gaen wer enen groten here. soe plach si haer
te spiegelken. ende bekent si enighe vlacken in
haer aenschijn dat dwaet si of mit water. **A**l
soe sel die mensche oec doen ende hem seluen spie
gelken in sijnre consciencien ende vint hi sijn
zielen keulet dat sel hi of dwaen mitten wate
ren van sijnre tranen. **H**ier of seit dauid. alle
nacht dwaec ic mijn bedde mit bitteren tranen.
Dat anderde punt is biechte ende belijnghe on
ser sonden. want sonder biecht ende beljen der
sonden en is rouwe der sonden niet volmaect.
Dat derde punt daer wi die herberghe van on
ser zielen mede moghen seueren dat is ghenoech
te doen ende penitencie van onsen sonden. want
ghene sonde en mach soe gret sijn si wort wel
verghen van gode bi ghewarigher penitencien.

Ende die haer huys aldus bewyden die mogen
ihesum xpm te kerstaecht ontfangē mit eeren .+.

Opten kerstaecht ysayas die propheete .+.

Dit seit die here: om spon en sel ic niet swi-
ghen en om iherusalem en sel ic niet rusten
thent dijn gherechtighe wt gae als een schijnfel
en dijn behouder ontfonct worde als een lampe
Ende die heidenē sellen dijn gherechticheit sien
en alle die edele coningē sellen di sien En di sel
genoemt werde een nuwe naem dien die mont
des heren ghenoeemt heeft . Ende du selte wesen
een crone der glorien ende die hant des heren En
de een crone des rjcs in die hant dijns gods: du
en selte wert an niet woeste gheseten wesen En
de dijn lant en sel wert an niet onghetweest ghe-
hieten worden mer du selste mijn wille gheseten
worden in hem Ende dijn lant sel bewoent wor-
den. want die here heeft in di behaecht .+.

Epistel opten kerstaecht totten romeynen .

Paulus knecht ihesu cristi een gheroeper a-
postel wt ghesondert Glosa vnder lerin-
ghe der scriben ende der pharizeen en alle die ghe-
ne die contrarie der ewāgelien leren In der ewā-
gelien gods die god te weren doer die propheeten

in die heilighe scriftuer belouet hadde vā sinē so-
ne die hem ghebozen is vā dauid's gheslachte na-
der menscheit die vā ghenaden wtuercoren is eē
sone gods ider moghenheit vāden heilige gheest
wt der verisenisse der doden die onsen here ihesū
cristum toe behoren **G**losa die hi mit hem op des-
de staen vāder doot **O**uermits wien dat wi ge-
nade hebben dat is verlatenisse der sonden; ende
der apostelen waerheit ontfanghen hebben den
gheloue ghehorsam te wesen om sinē name oder
alle lude mit wien ghi oec gheropen sijn ihesū cris-
tum toe te horen .:.

Euangelium opten seluē dach sinte mathe-
us bescrijftet **I** capittel. :.

In dien tiden doe maria ihesus moeder ge-
trouwet was. **J**oseph. eer si vergaderden
was si geuōdē hebbende iden lichaem vāden hei-
lige gheest. **J**oseph haer man wāt hi gerechtich
was en woude se niet wroeghen mer heimeliche
laten **D**oe hi aldus dese dingē dochte openbaer-
de hem die engel ons heren i sinē slape en seide
hem **J**oseph dauid's sone en ontfich di niet ma-
riē dijn getrouwede te nemē; wāt dat i hoor ge-
borē is vādē heilige gheest **S**i sel hare een kint

ende sinen name seltu heten ihesum want hi sel
 gefont maken sijn wole van horen sonden. :.

Opre kerstnacht ter eerster misse ysayas die
 propheet. :.

Dit seit god die here dat wole dat ider duif
 ter misse wanderde sagen een groot licht.
 den woensden iden rijc der schone der doot he is
 een licht op geresen wat ons is ee kindekin ge:
 horen een sone is ons ghegeue: En op sijn scou:
 derē is die heer scapie gemaect: en sijn name sal
 gheseten worden wonderlike raetsma. Een stare
 god een vader der tocomender werelt een prince
 des vrets: Sijn ghebod sel ghememichuoudiche
 worden en sijn vrede en sal gheen einde nemē: hi
 sel op dauids stoel ende op sijn rike sitte op dat
 hi dat wist en stare make inde oerdel en ider ge
 rechticheit wert an ende inder ewicheit toe. :

Epistel opten kerstnacht inder eerster misse
 tot titum. :.

Lieve sone die gracie gods ons behouders
 heeft alle mēschē geopenbaert. ds leuende
 dat wi verlockende dat teghe die ofeninge gods
 is en wereltlike begeerten Laet ons soberlic en

gerechtelic en goedertierlic leuē in deser werelt
werbedēde die heilige hoepē en den toecōemst der
glorie des grote gods en os behouders ihesu xpi
die hem seluen wer ons ghegheuen heeft op dat
hi ons verlossede vā alre ongerechtigheit en hem
een otfanelic volc wyne makede nauolgerē der
goeder werke. spreect dese dinghen en vermaentse
mit allen gebodē dat v niemāt en versmāde **G**lo
sa ony dijne simpelheit willen. vermaentse den
princken en den mogedē oder danich te wesen. ho
ren seggē ghehoersam te wesen **T**ot allen goedē
werken bereit te wesen niemāt te blasphemeren
Glosa al wordē si bedruet vā hem: Niet kinfach
tich te wesen mer satich **A**lle saticheit bewisen
de tot alle menscē. wāt wi warē oec wertijcs o
wijs onghelouich dwaelende den begheertē die
nende. ende menigherhande weelde in quaethe
den. ende in nīdicheden werkende haestelic on
derlinghe hatende .:.

Ewangelium opten seluen nacht inder eers
ter missen sinte lucas ij ca .:.

In dien tiden ghinc wt een gebodt vāden
keysers augusto datmen alle die werelt be
scriuen soude: Dese bescriuinghe gheschiede alre

eerst van arino den rechter van arien Ende si gi
 ghen alle dat si hē bekien souden elk in sijner stat
 Ende Joseph clam op vā galileen vter stat na
 zareth in judeen tot dauids stat die bethlehem
 hietē. want hi van dauids huse ghesent was op
 dat hi hem bekien soude mit maria sinē ghetrou
 wedē wiue die mit kinde beswaert was Het ge
 seiede doe si daer waren dat die daghen veruullet
 sijn dat si baren soude Ende si barende hore eerste
 gheboze sone en wantte in doekte ende leide ider
 cribbe wāt hē en geboerde gheen stede in dat ges
 meen huus Ende i dat selue rye warē harderen
 wakēde ende hoedēde die wake des nachs op ha
 re keeste En sich die enghel des herē stot neuēs
 hem en die claerheit gods omesceense ende si wa
 ren verueert mit groten angste Ende die enghel
 sprac toe hem. en ontset v niet wāt ic boetscap
 v grote blyscap die alle den volke wesen sal wāt
 ons is huden geboren een salichmaker die xps
 een here is i dauids stat Ende dat is v een teike
 gi selt vjnden een kint i doeken gewōden en ge
 leit ider cribben Ende haestelic was daer mitte
 enghel een grote menichte des hemellichen ridders
 scaps die gode loueden ende seiden Claer en ho

ghe eer mit loue si gode in dē ouersten ende in der
eerden vrede den menschen die vā goede willē sijn
of In die anderde misse ider dagheraet ysayas
die propheet. .:.

Die spreect die here des herē geest is op mi
wāt hi mi ghesaluet heeft: hy sende mi om
die sachtmoedighe te boetscappen op dat ic die
bedruete vā herten ghesont soude makē en pre:
dikē den gheuanghen verlatemisse En een oplu:
kinge den beslotene op dat ic predikē soude dat
besaghelike iaer den here en den dach der wrakē
onsen gode op dat ic al wenende troste soude en
setten een stercheit den wenenden vā spon: ende
gheuen hem wer die asche een crone olie der bli
scappen wer dat wene en enē mantel des loens
wer die gheest des rouwes En i haer sellē sterc
ke gerechtichede genoemt worden En die plan
tinge des herē o blide te wesen: siet die here heeft
dat hore ghemact i die vterste der eerde segt die
dochter vā sion sich dijn behouder coēt sich dijn
loen mie hē en sijn werc wer hē. en si sellē se here
heilich wile die vā gode onsen here verlosset sijn.
of Epistel in die selue misse ende opten Jaers
dach en opten dertien auont tottē romeynen. .:.

Broeders doe die goedertierheit en die mē
scelicheit godes ons behouders opēlaerde
niet vāden werken der gherechticheit die wi ghe
wocht hebben. mer na sijnre ontfermharticheit
heeft hi ons behouden ghemaect ouermits den
doepsel der wederuerbaringe ende vernuwinghe
des heiligen geest dien hi ouulbedelic i ons ghe
stort heeft oumits ihesum cristū onsen behouder
op dat wi sijnre gracen gerechtueerdich erfghē
naem sijn nader hopen des ewichs leuens.

Euangelium in die selue misse sinte lucas
bescrijft in sijn. viij. ca. .+. .+

In dien tiden sprakē die hardere onderlin
ghe. laet ons gaē tot bethleem en sien dat
woert datter gesaet is dat ons die here ūtoechē
heuet ende si quamen haestende en wonden maria
en ioseph en dat kind gheleyt i der cribben. **D**oe
sij sagghen kenneden sijt vte worden dat hem ge
seit was vā dien kinde. En alle diet horden wer
wonderde hē vā dien dat tot hē ghesait was vā
den harden. **M**aria ontheilt alle dese worden en
vergaderse in haer herte en die harderen keerden
weder souēde en dāckēde gode in alle dien dat si
horden en sagen also als ghesprokē was tot hem

Op den kerstdach in die hochmisse ysayas
die propheet .:.

Dit seit god die here daer om sal mijn volc
in dien daghe minen naem kennen. want
sich ic die plach te spreke bin selue hier bi Hoe
scone die wete sijn op die berge des gheens die
dat goede boetscapet en den vrede prediket boet-
scapende dat goede predikende die salicheit seg-
ge tot spon dijn god sel regnerē die stemē dijner
scouwers Si hieuen die stemē op si sellen te ga-
der louē. wāt si sellen vā oge te oge sien wāneer
die here spon bekeert heeft. verblidet en louet te
gader verwoeftē iherusalem. want die heer heeft
sijn volc getwoest hi heuet iherusalem verloest En
de die heer heeft sinen heilighe arm bereit in die
oghen alre ludē en alle die eynde der eerden heb-
ben ghesien die salicheit ons gods .:.

Epistel in die selue misse ad hebreos .:.

Broeders wermaelis is god menichuoude
hic en i meniger wijs sprake de waderē
iden pphetē Te lesten i desen dage is hi ons toe
sprake den sone die hi erfgenaem geset heeft
dat is besitter alre creaturen ouermits welcken
hi oec die werelt heeft ghemaect. want hi een

seijnfel der glorie is en een figure sijner substanci
 en. Dat is een volcomē bewisinge des inderlikē
 wesens: En alle dingen dragēde inden woorde
 sijner mogētheit makēde suueringe der sonde so
 sit hi ter rechterhāt der mogentheit goeds iden
 alre ouersten. Also vele is hi dan beter gewordē
 dan die enghelen als hi onderscheideliker wer
 hem die name des soens heeft gheerft tot wien
 vāden engelen heeft hi wer rijs geseit. du bist
 mijn kint hude heb ic di gebaert. En anderwer
 ue. Ic sel hem wesen tot enen inder. en hi sel mi
 wesen tot enen soen. Ende als hi anderwerue i
 leidet den eerst geborē in die werelt seit hi. Ende
 hem sellen aenbeden alle die enghelen goeds. En
 de tot die engelen seit hi. hi maket sine engelen
 greefte. ende sijn dienres een vlamme des vuers
 Mer tot die sone seit hi god dijn throne is mi
 ewen tot ewen en die wēde der gherechticheit is
 die wēde dijns rijs: du hebste gherechticheit ge
 mint ende quaetheit gebaert daer om heeft di god
 gesaluet dijn god mitē olien der vroelicheit wer
 dinē heilige. En du heere fondierste die eerde in
 de begīne en die hemelen sijn werc dijner handē
 Si sellen ver gae. Mer du bliueste. en alle sellen

si myn ouderdom te niete gaen als een cleet: ende
du selfte verwandele als een gordel. En si selle
verwadelst worden. mer du biste die selue. ende
dine iaren en sellen niet vergaen. ⁊.

Ewangelium opten seluen dach sinte iohan
bescrijft. 3. capittel. ⁊.

Iden beghinne was dat woert ende dat
woert was bi gode ende god wast woert
dat was iden beghinne bi gode **A**lle dingen sijn
ouermits hem gemaect. en sonder he en is niet
ghemaect. Dat in hem ghemaect is was leuen
en dat leuen was den menschen licht. en dat lichte
lichtet inder duusternisse en die duusternissen
en begrepen niet **H**et was een mensche va gode
gesent die iohannes hiet **D**ese quam inden ge-
tuge op dat hi vanden lichte een getuge gaue en
si al ouermits hem geloueden **H**i en was eliche
niet. mer dat hi ghetuge vanden lichte gaue: het
was en waerachtich licht dat alle menschen die
in deser werelt comet verlichtet. **H**i was in die
werelt. en die werelt is ouermits he gemaect. en
die werelt en kendes niet **H**i quam i sijn eighen
ende die sine en ontfinghes niet **H**oe vele datter
he ontfingen dien gaf hi macht kinder gods te

werden den genen die in sinen name geboueden.
 Die niet vanden bloede noch vanden wille des
 vleisches noch vaden wille des mās mer wt go
 de geboren sijn. Ende twoert is vleische gewor
 den en het heeft in ons gewoent. En wi hebben
 sijn glorie gesien als een gheborens vanden vader
 vol van gracen ende waerheden. . .

Epistel op sinte steuē's dach warden werckē
 der apostelen. vj.

In dien dagen. Stephanus vol ghenaden
 en starcheden wochte tekenen en woder
 inden welcke Doe stonder sommige op vander si
 nagoghen die gheheten sijn libertinorū en cito
 necū en alexandrinorū en der gheenre die vā ci
 tilien en azien waren ende disputeerden mit ste
 phano en mochte der wijsheit en den gheest niet
 wederstaen die daer sprac. **G**losa: dat wast dat
 gheē dat onse here den martelare belouet hadde.
 Ic sel v mont ende wijsheit geue die alle v we
 derfaken niet wederstaen en mogen. Doe si dit
 hoerden worden si ghesneden in hore harten ende
 erijshelden mit tanden teghens hem: En wāt
 stephanus vol was vanden heiligen gheest aen;
 dochte hi inden hemel ende sach die glorie gods

ende ihesum te rechterhant gods staende ende hi
seide. **S**iet ic sie die hemel open. en des menschen
soen staende ter rechter side der mogetheit gods
Glosa die dore des hemelschen rijcs wert op ghe
daen om die hidsamheit des heiligen martelars
te stercken **E**nde god en mensche ghecruyft open:
baerde hem gecronet iden hemel op dat die ont:
sculdige mensche niet en twiuelde: doe hi ghesteet
wort opter eerde **D**oe riepen si mit luder stemme
ende hielden hore oren ende makende al te gader
een gerust tegens hem. ende si worpen hem vter
stat ende steenden **G**losa. cristus was buten der
poerte ghepassyt die ons tot sine rike vercoren
heeft. en stephanus was buten der stat gesteent
als een pelgrim deser werelt **E**n die getuge lei:
de hoer cleder of neuens een iogelincs wete die
saulus ghebet was en si steende stephanum an:
wepende en segghende: **H**ere ihesu ontfaect mi:
nen gheest **D**oe bughede hi sine knien ende riep
mit luder stemmen ende seide **H**ere en sette hem
die sonden niet wat si en weten niet wat si doen
En doe hi dat geseit hadde doe ontsliep hi iden
here: **I**n sijn wtgac was saulus mede cosen
terede sijns doets **G**losa wer he seluen hat hi al

staende: mer wer sijn vianden hat hi mit ghebo-
 gen kien want hare luden boesheit meerre was
 En het was een wōderlike duecht mit sulcker
 heitē ontfont te wesen dat hi hoerre ludē onge-
 loue koenlic lachterde daer hi of geuangē was
 En mit sulcker minnē barnede dat hi ider doet
 wer hem hat daer hi of verslegen wort .:.

Ewangelium opten seluen dach sinte mar-
 cus bescrijftet xij ca .:.

In dien tiden seide ihesus tottē scaren der
 iude en tottē princen der priesterē Siet ic
 sende tot v prophete ende wise en scriben. en vā
 dien sel ghi doden en cruten Ende vā hem luden
 sel ghi gheselen in unwen synagoghen en seltse u
 uolgē vā stede tot stede. op dat op v come al dat
 gherechtighe bloet dat opter eerde gestort is: vā
 dier tijt dat abel die gerechtighe sijn bloet storte
 de. al tot zacharias karachias soens bloede toe.
 dien ghi versloeghet tusschē den tempel ende den
 outaer Ic segghe v werwaer. alle dese sonden
 sellen comen op dit geslachte: Iherusalem iheru-
 salem du verslaetste die prophete en steentse die
 tot di ghesent sijn: hoe dicke begheerde ic dine
 kinderen te vergaderen recht als een hanne hoer

kukken vergadert onder hoer vlogghelen en du en
woudest niet: fiet v huys sel woest gelaten wor
de **I**c seg v gi en selt mi wertmeer niet sien toe
dat ghi segt: ghebenedijt is hi die daer coemt in
den name des heren .:.

Op sinte iohan ewangelisten dach. Epistel
we der wijsheit boec .:.

Die gode ontset sal goede dingē doen En
die othoudēde is der gerechticheit die sel
se omeuāgen en si sel hem gemoeten als eē ghe:
eerde moeder **S**i sellē spisen mitten Brode des le
uens en des verstaets en wanden wat der saliger
wijsheit sel si hē drinkē geuen en hi sel daer i ge
sterket worden en niet gebughet. en hi sellē ont
houde en niet geseime worden **E**nde hi sellē ver
heffen bi sine naesten **I**n dat middel der kerken
heeft hi sine mōt op gelokē. en hi heesten veruol
let mitte gheeste der wijsheit en der verstaenisse
En hi heeft hem an gedaen die stole der glorient
wtolicheit en bliscap heuet hi op hē tesamē gega
dert **E**nde onse heer god sellen eruen mitten ewi
ghen name .:.

Ewangelium opten selun dach sinte iohan
Bescrijft in sijn .xx. capitel .:.

In dien tīde seide ihesus tot petrus: Wol
 ghe mi na Petrus keerde hē ōme en sach
 dien iongher volghen dien ihesus minde die oec
 rustede inden auont mael op sijn borste en hi sei
 de Here wie ist die di ou seuerē sal Doe petrus
 dese sach seide hi tot ihesu Here dese wat sel hi.
 Ihesus seide hē. ic wil dat hi also bliue thent ic
 comē sal: wat gaet dat an di volge du mi Hier
 om ginc dese redē wt onder die broederē dat die
 ionger niet en steruet En ihesq en seide hem niet
 dat hi niet en steruet. mer also wil ic dat hi bli:
 ue thent ic come wat gaet di dat an. Dit is die
 ionger die vā dese dīngen ghetughe gheeft ende
 dit gescreuen heeft Ende wi weten dat sijn getu
 ghe waertachtich is. .:.

Epistel op alre kinder dach in apocalypsīs
 ghescreuen int. viij capittel. .:.

In dien tiden sach ic opten berch vā sion
 staen een lam Glosa dat was crīstq stont
 om te helpe die scouwēde kerke En mit hē bor:
 dert en vier en wertich dusent. hebbede sine na
 me i horen werhoefde ghescreuē: Glosa int open
 baer te sien En ic hoerde een stemme vāden hemel
 recht als een stemme des groten donreslaechs .

ende die stemme die ic horede was als een stemme
me der herpers herpende i horen herpen. **E**n si son
gen recht als enen nieuwe sanc wer die stoel en
wer die vier diere en wer die ouders. **E**nde nie
mat en mochte die sanc singen dan die hondert
ende vierenweertich dusent die gecofte sijn vader
eerde. **G**losa. enen nieuwe sanc te singe is vader
onbeulecte die des vleysches mit xpo ider ewic
heit te veruuechde: die beulect sijn moghent ho
ren ider minne. mer niet mede singhen iden ont
fanghen dier crone. **D**it sijn si die mitten wiuen
niet beulect en sijn want si sijn maechden. **D**ese
volgen den lamme na so waer dattet henen gaet
Dese sijn wt den menschen vader eerden gecofte
en sijn gode en den lamme die eerste vruchte en
in horen monde en is gheen loghen gheuonden si
sijn sonder vleecken wer den twen goeds. .:.

Ewangelium des seluen daechs matheus be
scriftet int in capittel. .:.

In dien tiden openbaerde die engel des he
ren ioseph in sine slape en seide he. **S**tant
op en neemtet kind en sijne moeder en vliet in
egypte en wes daer so lange tot ict di segge sel
wat het is toecomende: dat herodes dat kind sal

soeken om te doden: **H**i stont op ende nam dat
 kind en sijnre moeder des nachts en ghinc neder
 in egipten ende was daer alsoe lanc tot herodes
 sterf op dat vervullet worde dat vaden heer ghe-
 sproke was doer de pphcet die seide: wt egypte
 heb ic mine soen gherope. **D**oe herodes sach dat
 hi bedwoge was vaden coninghen wort hi harde
 gram en sende sine knechte en versloech alle die
 kinder die i bethlehem ware en in alle de eide
 daer ontrent va n iaren out ende daer benede na
 der tijt als hi vernome hadde vaden coninghen
Doe wort vervullet dat ghesproke is ouermits
 den propheet jeremyas die sprac Die steme wel
 wenens ende scrypens is gehoert in rama dat is
 int hoge Rachel weende o hoer kinder en en wou
 de niet ghetroeft wesen want si en sijn niet .+. .

Epistel opten eersten sonnendach na kersta-
 uont ad galathas in ca .+. .

Broedes ic segge hoe wel tijt is die erfgena-
 me een kind is soe en seelt hi niet van enen
 knechte al is hi ee heer va allen: mer hi is oer
 wechde en oer besermers totter tijt die vaden
 vader besceide is **A**lso wi oec doe wi kinder wa-
 ren diende wi onder die wtwendighe settinghe

der werelt **E**n na dat volheit der tijt qua sende
de die vader sine soen geworden va ees vns pso
ne onder gedaet der ewe op dat hi die gene die
onder der ewe ware wiloffede dat wi daer liden
verkiefinghe ontvinge en wat ghi kinder sijt soe
heeft god de geest sijns soes i uwer herte gesene
woepende vader vader. **A**ldus en is niemāt va v
knecht mer kint en is hi kint soe is hi oec erfge
naem oūmits gode **G**losa die knechte diene we
vresen der ewe die kinder wt minne des vaders
Ewangelium opten selue dach lucas bescrijft
tet in sijn. ij. capittel. i.

In die tiden waren ioseph ende maria die
moeder ihesu verwonderende va die dinghe
die va he geseit worden **E**nde simeon benedide se
ende seide tot mariē sijne moeder: **S**iet dese is
geset i enen valle ende i verisemisse va wel men
schen i israhel **E**nde i een teiken welc weder spro
ken sal worden: **E**nde dijns selfs ziele sel een
zwart doer liden op dat wt vele herten die ghe
dachten gheopenbaert sel worden **E**n ana pha
muelis dochter was een prophetisse van asers
geslachte: dese was i wel daghen woert gegae en
leuede mit horen manne seuen iaer van hore ma

gedomlichheit Ende dit was eē weduwe al tot.
 lxxxviii. iaren toe die niet en scheidē vā den tēpel
 dienende i rusten en in bedingē nacht en dach
 Ende dese quā op die seluen vre en beliede den
 heren en sprac vā hē alle den genen die die wrlōf
 singhe vā israhel verbeiden Ende doe si alle din
 gen verbeit hadden na der wet des heren keerde
 si weder i galilee in haer stat nazaret. dat kint
 wies ende wort starc vol wijsheden en die gracie
 gods was in hē.

SERMO

A Kant maria et ioseph mirantes. cē. .
 Luce .ij. Want wi nu inder octaue van
 kerstis sijn. soe bestmen nu dat ewangeliū hoe
 cristus ihesus dit minnelike kint vā maria sijn
 moeder ende ioseph inden tempel wert bracht.
 In desen heilighe ewāgelio worden ons bescre
 uen twee punten tot oesen lere Dat erste is dat
 ihesus gebenedijt en gelouet was vā simeon den
 ouder vader Die ewangeliist seit dat dese simeō
 rechtuaerdich was en dat die heilige gheest i hē
 was. In desen punten worden ons bewijst die
 gode erē en louē dat si rechtuaerdich moete sijn
 en soder doet sonde Wāt die wise mā salomō seit
 dat dat lof der soderis god niet bequaē en is Hier

om willen wi dat onse lof ende onse bedinghe go
de sijn bequaer laet ons sien dat wi rechtuerdich
sijn in onsen werke. Hier om seit die propheet.
god heuet altoes sijn oghe sijnre genade op des
ghene gheset des rechtuerdighen menschen. Dat
ander punct is dat dese heilighe symeon propheet
teerde van ihesum cristum desen kinde dat hi ghe
set soude worde tot enen teyken dat weder ghe
sproken soude worden. Ic vinde dat cristus van
gode sine vader in eertrike gheset was in driere
hande teikenen. In den eerste was hi gheset in een
teyken der oetmoedicheit. op dat alle creaturen
soude exempel an hem nemen der oetmoedicheit.
Want yhs spreck seluer. leert an mi dat ic oet
moedich en sachmoedich bin van herten. Dit tey
ken weder spreck alle houerdige menschen die he
wer gode en wer hore priester niet en willen wer
oetmoedige in ghewarigen biechte. Hier op seit
augustinus. O mensche scaem v houerdich te sijn.
want god heuet hem oetmoedich gemaect tot
unwen wille. Ten ander mael wert cristus die
sone goeds gheset in een teyken der armoede wat
hi was ghebozen in een ghemeen huys. ende in
armen doeken ghewonden. ende in armoede

leude hi. ende starf anden cruyts **H**ier of spre-
 ket hi seluer die wghelen ider lucht hebben hoer
 nesten. ende die wssen hoer hoelen inder eerden.
 mer des menschen soch en heeft niet soe wel daer
 hi sijn hoeft op rust anden cruce **D**it teiken spre-
 ken alle ghierighe en vracke menschen. Diet goet
 minnen bouen god. **W**ant cristus spreck seluer.
 het waer mogentliker dat een hemel croep doer
 een oge der naelden dan enen riken vracken me-
 sche te come in hemelrjke **E**en derden mael wort
 cristus gheset in eertrycke in een teyken my pe-
 nitencien. want hi rustede veertich daghen inder
 woestinen ende hi predicte dat leuen der peniten-
 tien. ende bider cruce der penitencien soe heeft hi
 ons ghepayst mit sinen vader. **A**lle die teyken
 weder spreken alle die wersteende sondaers die
 hier op eertrike gheen penitencie doen en willen
 en kyesen corte vwechde wer die ewighe vwech-
 de **E**nde hier om sellen si die ewighe pijn hebben
 wer die corte vwechde **H**ier om rade ic v peni-
 tencie te doen hier in deser tije. **W**ant cristus
 spreck seluer doet penitencie ende dat rike goeds
 sel v naken. ++

Epistel opten iaers dach tot titum. .:.

Broders doe die goedertierheit en die menscheit en. Soect wer na tgetal. viij

Ewangelium opte seluē dach lucas bescreijft in sijn derde capitel. .:.

In dien tiden na dien dat veruollet waren achte daghe dat mē dat kint besnide soude is sijn name ihesus ghesietē die gheuoemt was vanden engel eer hy inden lichaem ontfangen wort. .:.

Epistel opten dertien auont. .:.

Broders doe die goedertierheit en die menscheit en. Soect wer na dat getal viij

Ewangelium opten seluē dach marcus die bescreijft in. ij. capitel. .:.

In dien tiden doe herodes doet was verseen die engel des heren ioseph in sinen slape in egipte en seide: **S**tant op en neemt dat kint ende sijn moeder ende ganc in dat lant van israhel: si sijn begrauen die dat leuē des kindes vervolgeden: **H**i stont op ende nam dat kint ende sijn moeder en quam in lant van israhel. **D**oe hi hoerde dat archelaus regnerende was in iudea wer herodes sinen vader ontsach hi hem daer te

gaen en hi woert vermaect i sine slape en ghinc
 neder iden lade va galileen en qua en woende i
 eenre stat die nazareth hiet. Op dat veruolt
 worde dat oumits den propheet gesproken is.
 want hi sal nazareus gheheten worden. .:.

Epistel opten dertien dach ysayas die pro :
 pheet bescrijftse .:.

Icant op iherusalem ende worde verblift :
 want dijn licht is ghecome en die glorie
 des herē is op di ghaert: wāt sich die duuster:
 missen sellē die aerde bedecken en doemsterheden
 dat volc. Mer op di sel op gaen die here En sijn
 glorie sel i di ghesie wordē En die heidene sullē
 in dine lichte wanderen: en die coninghen i dat
 schijnfel dies opgaens. Hef op dijn ogghen iden
 onnecirkel. en sich. alle dese sijn vergadert en
 sijn di ghecome. Dine sonen sellen uyn verres
 comē en dine dochterē sellen op staen va dijner
 siden dan sultu sien en toe vloerē ende dijn herte
 sel verwonderē en gebreidet wordē als die wel
 heit der zee totti bekeert sel worden en die sterc:
 kicheit der heiden sellen comē die oueruloedicheit
 der kemelē sel di decken dromedzarise madian

ende effa **A**lle die van saba comen ende brengen
gout en wyroech en boetscappen den here lof. .i.+

Ewangelium opten seluen dach marcus be
scrifftet in sijn v ca. .i.+

In dien tiden doe ihesus geboren was i bethleem
jude in coninc herodes dagen **S**ich die coningē
comen wt oest lant tot iherusalem en vraggeden
waer is hi die ghebozen is een coninc der iden.
wi hebbe sijn sterre gesien in oest lant en sijn ge
comen mit gauen hem te aenbeden **D**oe dat die
coninc herodes hoerde wort hi bedroeft en al ihe
rusalem met hem **E**n vergaerde alle die princen
der priesterē en alle die scribē des volcs en oder
sochtē van hem waer xps gheboze ware **S**i ant
woerde hem in bethlehem jude want alsoe ist ge
sexeuē mndē pphete **E**n du bethlehem lant vā
juda du en selste die minste niet wesen oder die
heerscappe vā juda wāt wt di se? come een herto
ge die mijn volc van ysrahel regerē sal **D**oe riep
herodes die coningē al heymelike tot hem en ver
nam neerstelic vā hem die tijt der sterre die hem
luden openbaerde en sendese in bethlehem en sei
de **G**aet en vraghet vlietelic naden kinde en als
ghijt gheuonde hebt ontbietet mi. op dat ic dan

mach comē en aenbedēt mede Doe si den coninc
 hadde ghehoert gingē si heen. en siet die sterre die
 si ghesien hadde int oest lant ginc wer hē al tot
 si quam en ginc staen rechte bouen daer dat kint
 was Doe si die sterre sage wordē si seer ublijt
 in groter vroechdē ende gingē int huys en won-
 dent kint mit maria sijre moeder en nederbu-
 gende aenbeden si dat kint en oploken hore scat-
 ten ende offerdē hem gauen gout wyroech ende
 mirre Ende si ontfenghen een antwoert in hore
 slaep dat si niet weder keren en souden tot her-
 des ende bi enen anderen weghe sijn si weder ge-
 keret in hore rijk. .†.

Opten sonnendach binnen der octaue van
 dertiendach **Epistel**. .†.

Boeders wi wetē alle dat die ewe spreect
 dat spreect si dē genē die ider ewē sijn op
 dat elc mōt gestopt worde en alle die werlt go-
 de onder danich is: wāt vāden werke der ewe en
 wort gheen mensche gerechueerdicht wer hem.
 wāt ouermits der ewe kentmē die sondē **M**er
 nu is die rechueerdicheit gods sonder ewe ghe-
 openbaert ende ghetughet vander ewe ende van-
 den propheten **M**er die rechueerdicheit goeds

ouermits den geloue ihesu cristi is ouer hē allen
die gelouen: het en is gheen onderscheit Glosa.
tusschen den ioden en den heidē: wāt si hebbe alle
gesondicht ende behoene die genade gods si sijn
te verghēfs: glosa dat is sonder ewe ende eighen
verdiente gerechtuaerdich oūmits sijn ghenade
ende ouermits den scat die daer is i cristo ihesu
dien god tot enē usoenre int opēbaer geset heeft
oūmits den gelouen in sinen blode tot enen be-
wisen sijnre rechtueerdicheit om die verlatenisse
der werzgaender sonden inder ophoudinge godes
Glosa dat is die gerechtige die wer dē toecome
te cristi int werborch der hellē waren. die waren
op gehouden vāder glorien tot enen bewisen sijn-
re gerechticheit i deser tijt op dat ghi gerechtich
sijt ende gherechtuaerdicht makende den ghenen
die vanden geloue ihesu cristi is .+.

Ewangelii opten seluen dach iohannes be-
scrifftet int eerste. capitel .+.

In dien tiden sach iohānes ihesum tot hem
come en seide **S**ich dat lam gods. siet die
die sonde der werelt of doet. dit is hi daer ic of
gheseit hebbe: na mi coemt een man wer mi ghe-
maect is: want hi was eer dan ic ende ic enken

des niet. mer daer om hen ic gecomen ende dopen
 inden water op dat hi i israhel geopenbaert wor
 de Ende iohannes gaf een getuge ende seide Ic
 hebbe den gheest ghesien nedercomen als een du
 ue en hi bleef op hen mer hi en wistes niet Mer
 die mi sende inden water te dopen die seide mi
 op wie du sieste den gheest neder dalen en op he
 bliue dat is hi die den heiligsten gheest doept en
 ic sach en ic gaf getuge dat dit die sone gods is

In die octaue va dertiendach en i die ver
 ninge ihesu opte berge va taboz epistel ysayas.

Here mijn god ic sel di eren en dine name
 lof gheuen du werkeste wonderlike dingē
 Dijn oude raet moet waer worden Here dijn ar
 me is hoghe god saluoth crone der hopen die mit
 glorien verciert is: die woestine sel verbliden en
 de die enicheit der iordanen sellen veruuechden
 En mijn volc sel die hoecheit des herē sien en die
 mogentheit gods. En het sel vergadert wese en
 ulosset ommits gode en si sellē met bliscapē i si
 comen en ewige vroechde of sijn hoeft lof en vro
 lichheit. En ic sel riuierē op doen i die berge In
 middē dē capē sel ic die foteime wt seure En die

dorstighe eerde sonder water sel ic scenken : siet
mijn kint sel verhoghet wordē en verheue en het
sel seer hoghe wesen. **G**hi selt i vroechede die wa
terē scoppen wt die fonteyne des behouders. en i
dien daghe sel ghi seggē. beliet den here en wept
an sine name. maket iden wle sine nuwe doech
den bekent gedenet dat sine name hoghe is. **S**in
ghet den here wāt hi heeft grotelic ghedaen. **W**oet
scapt dat in al dat lant. .i.

Ewangelium opten seluen dach marcus in
sijn derde capittel. .i.

In dien tiden quam ihesus van galileen in
die jordane tot iohannes dat hi ghedoept
soude wordē van hem. **J**ohānes verboet hem en
seide **J**e soude vā di gedoept wesen en du comst
te tot mi. **I**hesus antwoerde hem ende seide

Laet dit nu sijn. **A**ldus behoert ons alle ge
rechticheit te vervullen. doe liet hi en. **D**oe **I**hesus
gedoept was. clam hi te hants op vāden water
en die hemelen worden open ghedaen en hi sach
den gheest goeds neder comē als een duue ende
op hem. **E**nde daer was een stemme vāden hemel
gheschoert. **D**it is mijn vercoren soen daer ic mi
wel in behaghe. .i.

Epistel opten eersten sonnēdach na dertien
dach totten wmeynen .:.

Broeders aldus bidde ic v bider ontferm
herticheit gods dat ghi v lichaem biedet
een leuēde weyn offerhāde gode behagende. uwen
dienst si redelic en en wilt deser werlt niet gelijc
wesen: mer wort vernuuet in die nuheit uwes
sinnes op dat ghi proeuē moget welc die goede
wille gods si en wel behagēde en volmaect: wāt
ic segghe bider ghenādē die mi ghegheue is. hem
allen die onder v sijn dat uwer een gheen meer
an smake Glosa. en ondersoekte uyn verborghen
dinghen gods. dant behoert te smaken totter so-
kerheit: Glosa dat is sonder vermetelheit Ende
enen ygheliken: Glosa ghebidet te smaken als
hem god die mate des geloefs gedeelt heuet wāt
als wi in enen lichaem wel leden hebben. mer al-
le die leden en hebben geen een werc. also sijn wi
wel in een lichaem i cristo. mer sonderlinge sijn
wi die een des anders lede .:.

Ewangelium opten seluen dach marcus be-
scrijftet in ij ca .:.

In dien tidē doe ihesus vij iaer out was en
si op clommē te iherusalem nader gewoen:

te des krestdaechs en die daghen omme gecome
ware dat si weder keerde. doe bleef dat kint ihe
sus te iherusalē en sijn ouders en wistens niet.
Si waenden dat hi inden geselschap waer **E**n si
quame ene dach reisen en sochten onder die ma
gghen en oec mede oder die bekende **E**n doe si hē
niet en wonden. keerden si tot iherusalem en soch
ten **E**n na drie daghen wonden si hem inden tem
pel sitten int middel der setaers hem luden hoerē
de en vragende **A**lle dien hoerden verwonderde
van sijner wijsheit en va sijner antwoerden ende
diet sagghen verwonderden **E**n sijn moeder sprac
te hē. kint wat hebste ons aldus ghedaen. sich
dijn vader en ic hebben di al droeuich ghesocht.
En hi seide tot haer wat ist dat ghi mi al droe
uich hebt gesocht. **E**n wist ghi niet dat mi be
hoert te wesen in die dingghen die mijns vaders
sijn **E**n si en verstode dat woect niet dat hi tot
haer sprac **E**n hi daelde mit hem neder en qua te
nazareth en was hē onderdaē. **E**n sijn moeder
onthiele alle dese woerden en outoechse in haer
harte. **E**nde ihesus ghinc wert in outheden ende
in wijsheden ende in graciē wer gode wer den
menschen. . .

SERMO

QWij esset ihesus annouū duodecim. **Luce**
In desen heiligheſen ewangelio worden wi
 gheleert drie dingen. **D**at eerſte dat wi die heil
 ghe daghen eren ende vieren ſellen ende gaen ter
 kerken. **E**nde dit exempel heeft ons maria ende
 ioſeph gelatē die inden dagē des hoechtijts gin
 ghen in iheruſalem inden tempel. ende die gheboe
 had god ghegheuen inden ouden testament. ende
 verboden. alle ambocht te laten opten heiligheſen
 dach. **A**ldus ſellē wi oec doen den heiligheſen dach
 vieren en gaen ter kerken. want god ſpreekt doer
 den propheet. die minen heiligheſen dach vieren en
 eren die ſel ic gheue een ſtat binne minen muer
 ren. daer ſi ſeker ſellen ſijn wer allen vianden.
 ende haer namen ſellen bliuen ewelike. **M**er lei
 der nu vintmē vele mēſchen die lieuer des ſonnē
 daghes ende des heiligen daghes gaen in tauer
 ne ende dobbelen ende ſpelen ende andere ſonden
 bedriuen dan ſi ter kerken ghinghen ende haden
 gode ghenade wer haer ſonden. mer wi ſellen
 dat laten en gaen des heiligheſen daghes ter kere
 ken en verſoennen mit gode van al onſe ſonden.
Ten anderen mael werdē wi gheleert dat wi on
 ſe kinderen mit ons ter kerke leidē ſellē en ſtaue

ren ter doechde. als maria dede die hare soen mit
hoer leide ten tempel. wāt die wise man salmō
seit. nae datmen ionc beghint. soe plechmē geer
ne te doen in die outhet **N**o sijn wel menscē die
des niet en doe. mer late haer kinderē die quaet
heit ghebrucken **H**ier of hebben wi een exempel.
het was een dief. en dat geuiel alsoe datmē hem
leide ter galghe om hem te hanghen. onder die
galghe soe sach hi sijn vader en hi sprac lieue va
der coemt tot mi. ende laet mi v cussen **D**oe die
vader quam en waenden te cussen. doe beet die so
ne den vader die nase wer of **E**nde doen hi daer
of berispt wort soe seide hi. hadde mijn vader mi
ionc gedwongē. soe en waer ic tot dese scandale
ke doet niet gecomē **T**en der den mael soe worde
wi gheleert. hebben wi cristum verloren inder
vwechde der sonden dat wi hem sellen soekē mit
dwoesheden der penitentiē. want maria soechten
ende winten mit dwoefnisse **N**ipemant en can
cristum gheunden i vwechden deser werelt mer
in dwoefheit der penitencien **A**ldus winten ma
ria magdalena sinte peter ende sinte pauwels en
de wel ander heiligen **H**ier op seit sinte bernar
dus **O** lieue ihesus v moeder maria en conste

v niet vinden onder v magen. hoe souden wi dan
moghen vinden mit vwechden onder mine ma-
gghen Hier bi die cristum heuet verloren mit son-
den. die gae inder kerken en soeken daer mit bie-
teren tranen hi sellen wel vinden .:.

**Des woensdaechs daer nae totten vomeynē
Epistel in iij capittel .:.**

Broeders wi wetē al dat die ewe sprec zē
Soect wer na dat ghetal xxxij
Ewangelium des seluen daghes marcus .:.

In dien tiden doe ihesus horede dat iohan-
nes gheuangghen was ginc hi wech in ga-
lileen ende liet die stat van nazareth ende quam
en woende in capharnaum bider zee inden ey-
nde van zabalon en neptalim op dat vervullet wor-
de dat die propheet ysayas gesprokē heeft Dat
lant van zabalon ende van neptalim die wech
der zee ouer die iordane van galileen Dat volck
der heidene dat sat i duysternissen dat sach een
groet licht Ende die saten int rike der scaduwē
der doet. een groet licht is hē op ghebozen Daer
na beggan ihesus te prediken ende te segghen .
Doet penitencien dat rike der hemelen sel v na-
ken .:.

Ewangelium des vridages lucas i sijn eerf
te capittel .:.

In dien tiden gaf iohannes eē getughe vā
cristo en riep en seide. Dit was hi dien ic
seide die na mi comēde is hi is wer mi gemaect
wāt hi was eer dā ic. en wi alle hebben van sine
wollicheit ontfangen en gracie o gracie. wāt die
wet is oūmits moisen gegheue: gracie en waer-
heit is oūmits ihesū cristū ghesiet. Niemand en
heeft gode ie gesien die enighe ghebozen soen die
inden scoet des waders is hi heeftet wt gesprokē
ende dit is iohannes getughe .:.

Epistel op den anderen sonnēdach nader oe
taven van xij dach ad romanos .:.

Broeders wi hebben ghiften na der graciē
die ons ghegheuen is onderseidende of
proeuende nae wedelicheit des geloues of dienst
in dienstelicheit: of die daer leert in leringhe: of
die daer troest in troestinge. of die daer geuet in
menichuoldicheden of die daer wer is in besor-
ghinghe. of die daer ontfermt i vrolicheden. die
minne sel wesen sonder beueinsheit. hatet dat
quade en anhāget den goede. **G**lofa wāt wi alle
ouderlinge in cristo leden sijn so sel een igheleic

ke den anderen dienen na dattet ontfangē heeft
 In alle dien als werfcreuen is. Die minne der
 broederlicheit sijt onderlinge minnede in eerſa-
 heit malkāder wergaende **Gloſa** In alre diens
 tachticheit. in forchuoldicheit. Niet traghe indē
 gheest mer barnende **Gloſa**. of ghijns mitten wer-
 ken niet en vermoecht. Den here dienende. In
 der hopen verblidende. In bedruhetheit verdul-
 dich In ghebede naerſtich In nootdruffticheit
 der heilighe alle dine ghemeē maken. Die her-
 kerghinghe oefende. **Ghebenedijſe** die v an-
 rechten **Spreket** wel en en wilt niet qualic spre-
 ken. **Gloſa** alle die leert hi teghen die ghemeen
 ghewoente: verblidet v mitten bliden weent mit-
 ten wenenden ende sijt onderlinghe al eens ghe-
 welende hoghe dinghen niet ſmakende mer een
 drachtich mitten oetmoedighe dinghen. .:

Ewangelium opten ſeluen dach iohannes i
 iij. ij capittel. .:

In dien tiden wordē bruloften ghemaect i
 chana galilee. En iheſu moeder was daer
 Iheſus ende ſine iongheren waren oec ter bru-
 loften ghenoot. Ende doe daer wijn ghebrac ſei-
 de iheſus moeder tot hem. Si en hebben ghe-

uen wijn **I**hesus seide tot haer. wijf wat is des
di en mi. mijn vix en quam noch niet **D**oe seide
sijn moeder de dienes so wat hi v seit dat doet
Daer warē vi stene cruckē nader idē suuerige
en ele hielt tweuoudighe matē of drieuoudich
En ihesu seide hē: wullet die cruckē mit water en
si vuldese als tottē ouerstē **E**n ihesus seide hē
scencket nu en brenget die prince des houes. en
si brochtent **D**oe hi die wijn die vanden water
gemaect was smakede en niet en wiste vā wā
hi quam: mer die dienes wistēt diet water ghe
scepen hadden **D**oe riep die prince der brulofsten
den brudegom en seide hem **E**le mensce set eerst
den goeden wijn en als die luden droncken sijn
dan set hi die arger is: mer du hebste den goedē
wijn gheloude al tot noch toe **D**it begin der tei
kenē dede ihesus in chana galilee en openbaerde
sijn glorie en sine jongherē gheloude in hem. .i.

SERMO

Dopae facte sunt in chana galilee cē **J**o
hannes .ij. capittelo. **D**it heilighe ewā
gelium seit als ghi ghesoert hebt van eenre bru
loft die ghesiede in chana. dat was een eleme
ntheit. en sach in dat lantschap vā galileen **D**ie

Brudegom was iohannes ewangelista als som
 mighe leerwes segghen Ende daer omme quam
 yps daer om dat hi iohane wurden brulofte wez
 pen woude tot sine ionghere **N**u vaden brulofte
 die is tusschen man en wijf die mitter heiligher
 kercke versamē soe wil ic een luttel seggen Die
 staet myn huwelike die sel een yghelic i eren heb
 ben ouermits vier puncten **D**at eerste punt is
 dat ihesus cristus god en mensche huwelic heuet
 ghemaect **A**nder oerdene hebben ghestichte san
 ten. als sinte benedict g die swerte oerdene sinte
 kernaert die grawe. sinte fransiscus die minre
 broeders. mer huwelike staet heeft alleen ghe
 maect god **O**ch hoe salich sijn si die aldus gro
 ten abt ende prelaet hebben wāt onder die seuen
 sacramentē is die huwelike staet een of. en dat
 oec alder eerst ghemaect was **D**at ander punt
 is dat huwelic ghemaect was in dē saligē tiden
 eer adam ende eua sondendeden **D**aer om wort
 ons te kennen ghegheuen dat man ende wijf in
 huwelike stāde mogen leuen sonder sonde **D**at
 derde punt is. want huwelic ghemaect was in
 die salighe stat die op eertryke is dat was in
 den paradyse **H**ier in wortet bewijst dat die

geen die die hurellike staet wel houden dat si co
men sellen in dat paradys **D**at vierde punt is
want cristus seluer dese staet gheert heeft. wac
daer waren enighe heiden of enighe menschen die
segge wouden dat die echscap staet niet bequaem
en waer **E**nde dit weder proefde cristus. ende
quam mit sijnre lieuer moeder ter brulofsten.
wac en waer die echscap staet gode niet bequaem
cristo en ware niet ter brulofsten ghecomen noch
soe scoene miracel daer gedaem. **N**u die dese staet
wil houden die sal hebben twee punten. **D**at eers
te is man ende wijf die een den anderen minnen
sellen ende die trouwe houden onderlinge. **D**ie
man sal sijn wijf minnen. alsoe dat hi noch om
scoender noch om riker. noch om wat sake dat
hoer ghebozen mach sijn wijf laten sel **E**nde we
der om dat wijf hoer man. **J**er op seit sinte
pouwels ghi manne minnet uwe wiuem als cris
tus die heilige kerck heuet ghemint. **D**at ander
punt is dat si haer kinderen instrueren sellen en
kerre goede wercke te doen **A**ls thobias dede sine
sone daer wi of lesen inder bibelen. **H**i leerde he
dat hi gode ontfie soude ende hoeden he man alle
sonden. 71

Epistel des woensdages ad corintheos in
eerste capittel. .:.

Broeders ic ben ghe worden een dienre des
licams cristi nae der scaffinghe gods die
mi ghegeue is i v op dat ic veruolle dat woert
gods die verborghentheit dat verborghen was
vanden beghinne der werelden ende van alle ghe-
slachten: mer nu ist sine heilighe gheopenbaere
dient god openbaer woude maken die rijcheit
sijner glorien des sacraments inden heidenen .
welc sacrament cristus is in v hope der glorien
welcke in cristum wi v boetscapen berispende el-
ken mensche. Glosa. diet weder spreket: ende lere
de elc mensche in alre wijsheden Glosa dat cristig
te kennen is: op dat wi alle menschen volmaect
moghen offeren in cristo ihesu. .:.

Evangelium opten seluen dach marcus in
sijn elfte capitel. .:.

In dien tidede ginc ihesus wt en ginc in sijn
lat en sine iongeren volgeden he. En des
sat daechs began hi in die sinagoge te lere. En
welc die dat hoerde verwonderde he i sine leringhe
en seiden waer comet dese alle dit en welc is die

wijfheit hem ghegheuen is: ende al sulcke doech-
den die ouermits sine handen ghewoecht wordē
Is dit niet die timmermā marien sone iacobs
broeder ende ioseph ende symeōs Sijn sine sus-
teren niet oec mit ons ende si worden ghescanda-
lizeert in hem Ende ihesus seide. hem gheen pro-
phete en is sonder ewe dan in sijn lant ende i sijn
maechscap ende in sinen huse Ende hi moechte
daer niet veel miraculen doen dan op somighe sie-
ken leide hi sijn handen ende maectese ghesont.

Ewangelium des vridaghes sinte marcus
bescrijftet int xxi ca. .:.

In dien tiden seide ihesus den princen der
priesteren ende die oude des volcs ene ghe-
likenisse Het was een mensche een huysweert
die plantede enen wyngaert ende maecte daer
een tuyn omme ende groef een perse daer i ende
stichte enen toerne ende verpachteden den acker-
luden ende wer pelgrimaedse. Doe die tijt der
vruchten nakede sende hi sinen knechten totten
ackerluden dat si die vrucht ontfingē Die lau-
luden vinghen die knechten ende die sommighe
sloecghen si ende dodense ende die sommighe ste-
nede si **A**nderwerue sende hi ander knechten

meer dan te wren ende die deden si des gheschies.
 Ten lesten sende hi sinen soen tot hem ende seide
 si sellen minen soen ontfien. Doe die kauluden
 die soen saghen. spraken si onderlinghe. Dese is
 die erfghename. Neemten en laten ons verslaen
 en dan sellen wi sijn eruen nemen. Ende si namē
 ende worpen wt den wjngaert en versloegē: wā
 neer die here des wjngaerts coemet wat sel hi
 dan den ackerludē doen. Si seide die quade sel
 hi qualikē handelen en sinē wjngaert ander ac
 kerludē verpachtē die hem die vruchtē betalen
 in sinen tiden. Ihesus seide hem: en hebdi niet ge
 lesen inder scrifturē. Die steen die de wereluden
 verworpen dese is ghebrocht in dat hoest der hoz
 nē. dit is vāden heer gheseyt en het is wonderlic
 in onsen ogghen. Hier om seg ic v dit dat dat ri
 ke gods vā v genomē sel worden en men selt ge
 uen sijn wolke die sijn vrucht weret. En soe wie
 op desen steen wilt die sel te breken: en op wien
 dat hi wilt dien sel hi knuersen. Doe die princē
 der priesterē dese perabole hoerde kennede si dat
 hijt van hem luden seide en si hadde hem geerne
 gheuangen. mer si ontsagen die scaren. want si
 hieldenen als een propheet. .i.+

Epistel opten derden sonnendach nader oec
tauen van dertien dach totten wmeinen int. vij.
capitel

Broeders en wilt niet vroet wesen bi v sel
uen **E**n gheldet niemant quaet om quaet
wersiet dat goede: niet alleen wer gode. mer oec
wer alle mēscen: **G**losa. dat goede selmē werfē
niet alleen in dat hemelike der herten wer gode
mer oec dat gheerlofde dinghē niet en gheschie
daer iemant in ghesandalizeert mach werden.
Oft gheschien mach alsoe werre alst wt v is hebt
vrede met allen menschen Niet v seluē besermē
de die alre liefsten. mer gheuet den toern stede.
Glosa die gheuet den toern stede die een weder
sake niet en wederstaet mer hem laet doen dat hi
wil Want het is ghescreuen die here seit. laet mi
die wrake en ic selt wreken **I**st dat dinen viāt
honger heeft ghif hē eten **I**st dat hē doerst. gif
hē drinckē: wāt dat doende selstu colē des viers
op sijn hooft wr gaderen **G**losa dat is. mitte brā
de der minnen selstu sine ghemoede ontfoncken
En wilt vanden quaden niet verwonnen wor
den mer verwinne dat quade mitten goede. †.

Ewangelium op den seluen dach matheus
bescrijft int. viij. capitel. .i.

In dien tiden doe ihesus neder clam vaden
berghe volgheden hem wel scaren en sich ee
malaets mensche qua en aenbeden en seide. **He**;
wie ist dattu wilste du moghste mi gesont make
En ihesq wikedede wt sijn hat en werden en seide
Ic wil. wes gesont. ende rechtuoert was sine
malaetsche ghesuuert **En** ihesus seide hem sich
dattuut niemāt en segste. mer ganc en vertoech
di den priester ende brenghet die offerhande die
moises hem gheboet in enen ghetughe

Doe ihesus in capharnaum ghinc. quam tot
hem centurio ende bat ende seide: **He** mijn knecht
leit vergicht inden huse ende wort qualiken ghe
quellet **Ende** ihesus seide hem. ic sel comen ende
make ghesont. **En** centurio antwoerde hē here
ic en bins niet waerdich dattu i gaeste oder mijn
dae. mer segge alleen mitte woerde en mijn knecht
sel gesot wordē wāt ic ken ee mēsche oder aē;
ren ludē mogentheit gheset hebbēde ridders on
der mi en ic segghe dese ganc ende hi gaet. en ee
anderē coemt en hi coemt en mijn knecht doch

dat ende hi doetet Ihesus hoerde en verwonderde hem. en seide dien die hem volgedē Ie segghe v werwaer also grote gheloue en heb ic in ysrachel niet gheuondē Ie segge v datter veel vā oesten en vā westen comē sellen en neder sittē mit abraham ysaac ende iacobs int rike der hemelen Die kindery des rikes sellen wt gheworpen worden in die vterste duysternisse daer sel wesen wenit ghe ende kriffschinghe der tanden Ende ihesus seide tot centurio : ghanc ende also du gelouste ghesie di : ende dat kint is ghesont ghe worden in dier vren .i.

SERMO

Omy descendisset ihesus de monte zē Ma-
tthi viij. ¶ In desen heiligen ewangelio
tot onser lerē wordē ons kennst ij puntē Dat
eerste punt is die grote ontfersharticheit ons
heren ihesu cristi dat hi daelde vāden berghe ony
die lazarus mensche ghesont te maken ¶ Hi desen
berghe verstaen wi den hemel daer alle goet ende
gracie of ghecomē is Van desen berghe spreckt da
uid Ie hebbe mijn ogheyn gheslagen in den berge
daer mi hulpe of quam Van desen berghe is cris
tus gedaelt in deser armer werelt. om die laza
rus gesont te makē dat was die menscelike na

tuere **D**ie proeue ic v mit enen eyzpel **H**et was
 een ioncfrou die te mael scoen was ende edele
 ende daer na wert si lazarus . ende si en conste
 niet ghesont werden . si en moeste eerst baden i co
 minclike bloede **D**it vernam een coninc en qua
 wt sijn rike ende quam totter ioncfrouwen . en
 maecte haer een kat van sinen bloede daer si in
 ghenas **D**ese coninc is die enighe gods soen cris
 tus . die coninc is vanden berghe des ewigken le
 uens . ende in deser werelt heeft hi een kat ghe
 maect van sinen preciosen bloet anden cruce .
 daer hi die menschelike natuer mede ghesont he
 uet ghemaeckt **H**ier op seit die apostel hi heeft
 ons ghedwonghen van onse sonden in sijn bloet
Dat anderde punct is wat wi verstaen bi de
 se lazarus mensche . hier bi verstaen wi die son
 daren die wer gode ende wer sijn enghelen stinct
 als die lazarus doen wer ons ende wel meer .
Dese lazarus der sonden maect den mensche al
 soe sware . dat hi tot gode inden hemel niet come
 en can **A**lsoe dese lazarus mensche lach onder
 den berch in die dalle . ende verkeide cristum
 want hi opten berch niet gheclimmen en conste
Hier bi die lazarus ider sielen is vā sonden die

sel wepen op ihesum cristum als dese lazarus de
de ende segghen heer wil di ic mach ghesont wer
den Dat is lieue heer het staet al i uwer machte
doet mit mi v ghenade. bidden wi al dus mit in
nigheer begheerten. soe bewiset cristo sijn ghenade
de an ons. ende sprec tot ons gaet ende toent
v den priester. Onse here en seide niet leidet toe
morghe of toe ouermorghe. mer gaet inden ti
den van nu. Hier bi wort ons te kennen ghege
uen dat wi in die sonden niet legghen en sellen
noch oec rusten en sellen. Mer te hants als wi
in enighe sonden gheualle sijn. soe sellen wi gaen
totten priester. ende tonen hem onse lazarie dat
is onse sonden. en alsoe moghen wi dan ghesont
worden ende salichlic steruen. .:.

Des woensdaechs epistel tot thimotheum
int ierste capitel. .:.

Broeders dit is een waerachtich woert en
alre ontfanclicheiden waer diech: wate ihesg
cristus is in deser werelt ghecome die sondaers
gesot te make welke sondaers ic die werste bin
Glosa: wate niemant en was arger veruolgher
dan ic Mer daer om hebbe ic ontfermharticheit
wrecrege om dat ihesg xps in mi den werbaersten

sondaer alle liden veropenbaerde tot geringhe der
 gheenre die in hem ghelouen inden ewighen leuen
 Glosa: Die sake des liden cristi was der men-
 schen sonden mede of te doen dat hi in paulo wel
 openbaerde op dat niemant i wanhope valle om
 grootheit der sonden Gode alleen den onsenlikke
 den onsterflichen coninc der werelde. si ere ende
 glorie i ewen tot ewen Amen. .: **E**wiganc
O kint thimothee dat ghebot keulse ic di nader
 wergaender prophete in di Glosa dat is nader
 verstaemisse der propheten scrifturen dattu daer
 in strideste een goede ridderscap. Glosa die te
 ontshinden ende den anderen wert te leren Ghe-
 loue te hebben en een goede conaencie die sommt
 ghe wech wisen en neuens den gheloue scrijbro-
 kich geworde daer hi menens of is en alexader
 die ic den viade ouer gheleuert hebbe. Glosa: dat
 is te banne ghedaen ende in des viants mache
 gheset te quellen: mit siecten ende mit anderen
 drucke. Op dat si werden gode gheen lachter te
 doen. .:

Ewangelium des selue daghes matheus in
 in capitel. .:

In dien tiden ginc ihesus i galileen al om
leuende in horen synagogē en predicte dat
ewāgelii des rijcs: en maecte alle qualē en siec
te gesont int wolcke **E**n een nuwe gherufte ginc
van hem ouer al sprien en si brochtē wer hem al
le die onghesont waren van menigherhande qua
le en mit pinen begrepen **E**nde die van vianden
beseten warē en die nader manē loep cranc wa
ren en die wergicht waren ende hi maect se al ge
sont **E**nde wel scaren van galileen ende vanden
tien steden van iherusalem van iudaea en vā ouer
der jordanen volggheden al nae .:.

Ewangelium des vridaghes **J**ohannes int
eerste capittel .:.

In dien tiden woude ihesus wt gaen in ga
lileen. en vāt philippum. ende ihesus seide
hem volghe mi. philippus was van cenre stat die
hiete betsayda daer andreas en petrus of warē
Philippus want nathanael ende seide wi hebbē
ioseph soen van nazareth gheuondē die moyse
ende die propheten inder wet ghescreuen hebben
ende nathanael seide hem . van nazareth mach
wat goets wesen: **D**oe seide philippus tot hem:
Com ende sich: ihesus sach nathanael tot hem

comen ende seide van hem **S**ich waerlijc een yf
 rahels man. daer geen loefheit i en is: **D**oe seide
 nathanael tot hem. waer of kenste mi **I**hesus
 antwoerde hem en seide eer di philippus riep doe
 du waerste onder die vighelboem sach ic di. **N**a
 thanael antwoerde hē en seide. meester du biste
 die goeds sone. du biste die coninc van ysrachel:
Ihesus antwoerde hem en seide. om dattu gelo
 ues. wāt ic di seide ic sach di onder die vighel
 boem soe seltu meer sien dan dese **E**n hi seide hē
 werwaer werwaer seg ic v. ghi selt den hemel
 open sien en die enghelen gods op clymmēde en
 nederclimmēde op des menschen soen. .:.

Epistel opten iij sonnendach nader octaue
 van dertiendach totten romeynen. .:.

Broeders niemāt en sijt ghi sculdich. dan
 dat ghi malekander onderlinge minnet.
 die sine naeste minnet die heeft die ewe veruul
 let wāt dese ghebode. **D**u en selste geen ouerspel
 doen **D**u en selste niet doden **D**u en selste niet
 stelen **D**u en selste ghene mensche ghetuge seggen
Du en selste niet begheven. of oec anders enich
 ghebot die worden in desen woerden veruullet.
Du selste dinē euen mensche minnē gelijc di sel

uen : minne des naestens en weret gheen quaet.
Daer om is minne volheit der ewe .:.

Ewangelium opten seluen dach marcus be
scrifftet int viij capitel .

In dien tiden clam ihesus in een sceepkijn
en sijn iongeren volghe de hē: en daer stōe
op een grote storm inder zee dat dat sceepkijn
bi na oer dat water ghinc en hi sliep. Doe qua
mē tot hē sine iongheren en weckede en seiden:
here behout ons wi bedruen . En hi seide hē toe
wat sidi veruaert clem my geloue. Doe stont hi
op ende gheboet die winde ende der zee ende daer
wort een grote ghesaticheit en die lude verwon:
derden hem en spraken . Goedanich is dese wāt
diew hnt ende die zee sijn hem ghehoersam. .:.

.SERMO.

Hecendente ihesu in nauiculam secuti sunt
ei discipuli eius cē: Mathei viij. In de
sen heiligen ewangelio . tot onser leere sijn .ij .
pinten . Dat eerste is dat wi tot allen tiden in
vresen sellē sijn. Want waren die iongheren cris
ti in vresen daer cristus seluer teghenwoerdich
was soe moghen wi wel vresen inder zee dat is

in deser werelt. want wi verre van cristus sijn
 om onsen sonde wille. Hier o seit sinte bernar-
 dus. waer is sekerheit. want lucifer viel van
 den hemel eer hi confirmeert was inder graciën
 goods adam ende eua vielen vanden paradise.
Judas viel vanden gheselschap cristi. Hier by
 wort ons bewijst dat niemant en is in seker-
 heden wer die tijt dat die zielen des menschen
 mit gode verenicht is. want alle tijt sel hem die
 mensche ontfien hoe wel dat hi leeft. want hoe
 die mensche beter is. hoe hi meer ghetempteert
 wert van die viant. Hier of hebben wi enen exē-
 pel van een conincs kinde dat te parijs lach ter
 scholen. ende dat kint wort siekte ende het lach
 te bedde. Die meester des kints ghinc tot enen
 gheestelike man. en dedene comen totten kinde o
 te biechten. Doen hi ghebiecht was. sprac die
 priester totten meester. danc heb lieue meest dat
 ghi desen iongelinc in reinicheit hebt ghesoede.
Ic hoep dat hi behouden worden sal. Doe dat
 kint doot was wāt die meest dat kint seer min-
 de. soe sat hi gode dat hi hem verzoenen woude
 vanden kinde. Doe opēbaerde hē dat kint i enē
 veruaerliken abijt en sprac meester wat wil di

mi **D**oe seide die meester dat gi mi segt vā uwē
stādē **D**oe sprac dat kint och ic bin verdoemt
ewelic **D**oe seide die meester **H**oe mach dat sijn
ende die biechter seide dat ghi behouden soude
werden. **D**oe seide dat kint. meester dat was
waer. had ic ghebleuen alsoe als hi mi liet. mer
daer nae quam die viant ende sende in mi ghie
righe ghedachten als dat ic wert denckende om
dat coninclike mijns anders als dat mi dat leet
was dat ic dat moeste laten. **E**nde want ic go:
de vergat om die ghierichheit wille soe bin ic ewe
liken verdoemt. **D**oe die meester dat hoerde soe
liet hi die werelt ende wert een gheestelic man.
Dat ander punct is als wi in enigker noet sijn
dat wi op gode sellen dencken. roepen ende bid:
den om sijn hulpe. als die iongheren deden die
op cristo roepen inder noet **H**ier of seit sinte au:
gustin. daer om laet ons god den goeden men:
schen liden comen. op dat hi roepen sel tot hem.
ende dat hi in sinen roep van gode ghehoert sel
worden. ende daer of gode oec dancken sel:
Nu sinder oec vele menschen als si enighe noet
saken hebben. soe loepen si tot waersegghers.
ende betrouwen noch gode noch sinen heilighe

Dese sijn cranc inden gheloue xpi. laet ons sien dat wi wiste inden gheloue sijn. en wat wi gode dan bidden op dattet oerbaer onser sielen is het sel ons wel ghegheuen worden Want ihesus die sprac tot sine discipulen. en seide bidde en het sel v ghegheuen worden .+. .

Opten vijfte sonnedaech Ewangeliū matheus bescrijftet in sijn vijn capittel .+. .

In dien tiden sprac ihesus een ghelikenisse den volcke Dat hemelrjke is ghelijc enen man die goet saet sayde in sine acker Mer des nachts doen den menschen sliepen. doe quam sijn viant ende sayde croecken van bouen inden selue acker onder die tarwe Daer na alst corn wies ende vrucht soude brenghen. soe verscheen onder dat coern die croecken Doe ghinghen die kneechten. ende spraken totten vader des ghesinne En saystu niet goet saet in dinen acker. waer of soe wast daer die croecken Doe antwoerde die vader des ghesinne ende sprac. een viantlike mensche heeftet ghedaen Doe spraken die kneechten hem. wil di wi gaen ende trecken die croecken wt mitten wortelen Ende die vader des ghesinnes antwoerde. neen ic. ghi moecht oec die

tarwe wt trecken of vertreden. laetse beide was :
sen totten oefte. ende als die oefte coempt soe sel
ie segghen die sniders. gaderert eerst die crocken
ende binse te gader op datmense werpen mach
in dat vuer ende barnense. ende die tarwe verga
dert in mijnre scueren. . .

SERMO

Agnus est regnum homini qui seminavit
bonum semen i agro suo etc. *Mathei. viij*
Hi desen vader der familien die goet saet seide i
sinen acker. wort ons bewijst god den vader die
goet saet heeft gesaet ende dat in driey ackere
Die eerste acker is dat hemelriche. In desen goe
den acker saide god die edele enghelesche creatu
ren. doen hi den enghele sciep en macte. In de
sen edelen sade. soe saide luter die crocke. dat
was die houerdicheit doe hi sinen stoel setten
woude ghelinc gode. Ende daer om wort hi ghe
worpen wt dien edelen acker. en viel in dat ewi
ghe vuer. Aldus sellen alle houerdighe men
schen gheworpen worden ten oerdel vanden en
ghelen in dat ewighe vuer. Die ander acker is
dat aerfsehe paradys. In dese acker saide god

een suuerfaet . dat was die menschelike nature
 die ewelic sonder arbeit sonder sorghe sonder
 steruen ghebleuen souden hebben . hadden si ghe-
 hoersam ghebleuen . mer die viant seide in die
 edele acker die ewecken . dat was die onghoer-
 samicheit . ende brochte daer toe dat eua at van
 der vruchte die haer verboden was . ende gaffe
 wert horen man te eten . Ende hier woert dat
 edel saet wt gheworpen in allen drucheden de ser
 werelt . Aldus sellen oec onghoersam men-
 scagn die op aertriken die gheboden gods ver-
 smaden wt dat ewighe leuen gheworpen worden
Die derde acker is dat herte der menschen . In
 desen acker saeit god goede ghedachten goeden
 wille als verduldicheit reinicheit oetmoedicheit
 en wel ader duechde die al spruce en wasse wt
 der herten . mer nu coemt die viant onser zielen
 en versaeit dat goede saet mit quaden ghedachte
 en mitter ewecke der houerdicheit der giericheit
 en der midicheit en leide dit quade saet ende ewe-
 ken i menige menschen bet dan dat saet der duech-
 de **N**u merket die grote genade gods die dit
 quade saet laet wasse onder dat goede saet . ende
 dat daer omme of dat quade saet mochte wt :

Beteren ouermits dat goede saet Want also lan
ghe als een mensche leuet. so mach hi hem beterē
en bekterē. mer als die oefte comt dat is die doet
dan ist te laet Want dan wort die goede tarwe
dat sijn die goede menscē gegadert in die ewige
seuer En die quade ewelken. dat sijn die quade
sondaers die hier steruē in haer sondē. die wer
den gheworpen in dat ewighe uer .:.

Epistel opten sonnendach aßmen alleluia
lit ad esorintheos ix ca .:.

Broeders en weet gi niet dat dese die enen
halloep lope Alle lopen si. mer eē ontfan
get dē loen: loept also dat ghi begripet. wāt alle
die iden stridē stridet die behoet hē vā alle dingē
en dat doen si op dat si die vergāclike ewen ont
fangē mogē: mer wi die ouergāclike. daer o lo
pe ic niet als die ofsker **B**losa mit twimelender
lope. also en recht ic niet als die lucht slaende
in ic castic mijn lichaē en wederbiede iden diens
te **O**p dat als ic licht āder menscē predite dat
ic niet selue wederproeft en worde **B**roeders ic
wil dat gñt weet dat onse vaders oder dē wolke
geweest hebbe. en alle sijn si die zee ouer gelede
ende alle sijn si in moyses ghe-doept inden wol:

ken en inder zee En al aten si een gheestelike spi
se en allen droncke si ene gheestelike dranc Si
droncke vaden gheestelike dranc ende een steen
volgede hem na mer die steen was cristus .+. .

Ewangelium opten seluen dach marcus in
hij xx ca .+. .

In dien tiden seide ihesus sine iongere de
se gelikenisse Dat rike der hemelen is ghe
lyc ene mensche ene huyfwoert die des morgens
vroe wt ginc werc luden te huten in sine wijn
gaert Doe die worwaerde gemaect was mitten
werclude va ene penning des dages sende hise
in sine wijngaert En ginc weder wt omtrent
die derde vroe en sach ander lude ledich staen op
die merct en dian seide hi oec gaet gi i mine wi
ngaert en dat recht is dat sel ic v geue. en ginge
wech **A**nderwerue ginc hi noch wt ontret die
seste vroe en die negede vroe en dede des gelijcs o
trent die elfte vroe ginc hi noch wt: en wint an
der lude staende en seide hem: wat stadi hier al
den dach ledich si seiden: wat ons niemāt ghe
huert en heeft **D**hi seide hem gaet ghi oec in mi
nen wijngaert **D**oet auont geworden was sei
de die here des wijngaers sinen rentmeister toe

wepet die wercluden en ghif hem haer loen en be
ghinne vandē leste totte eersten. en doe die. die
ter elfter vre quamē. ontfinghen si igheles enē
pennic. Doe die eerste quamē worden si te rade
dat si meer ontfanghen souden. En si ontfingē
oec igheles een penninc Ende al nemende mer
merre dē si tegē den huuswaert en seiden. Dese
leste en hebben mer een vre ghearbeit en du heb
ste hem gheleijc ons ghedaen die de bordene gedra
gen hebben inden dage en inder hette. En hi ant
woerde enen van hemende seide Orient ic en doe
di gheen onrecht. Biste niet mit mi mit enen pen
ninc ouer drage. Nem dat dijn is en ganc. Ic
wil dese leste geue gelike di Of en is mi niet ge
oerlost te doen dat ic wil. of dijn oghe is scale
want ic ben goet Alsoe sellen die eerste die leste
wesen en die leste die eerste. Veel isser gheropen
mer luttel vercoren. .+

SERMO

Domus est regnum celorum. homini pater
familias qui exiit primo mane conducere
operarios in vineam sua Mathei. xv. In desen
heilighen ewagelio tot onser leer mogē wi proe
uen tot onsen lexe drie dinghen. Dat eerste is

wat wi verstaen bi desen vader der familien .
 Hier bi verstaen wi god den vader die heeft drie
 familien die ene is inden hemel die ander is in
 den vegheuiere die derde leeft op eertrycke . Die
 inder hellen sijn. die en sijn niet van sijner famili
 en. mer vā des viants die welcke si gediene heb
 ben. Ende dit bewijst ons die priester inder mis
 sen . daer hi dat lichaem ons heren brect in drie
 stucken . Dat ene stuc of deel is te loue alle dat
 hemelsche gheselschap . Dat ander deel is te ver
 lossen alle die ghene die inden vegheuiere sijn Dat
 derde deel is tot salicheit alle ghelouighen mens
 schen . Dat anderde punct is. dat dese vader der
 familien enen wijngaert heeft gheplant. Bi dese
 se wijngaert verstaen wi dese werelt . dien god
 de vader plantede doe hi die werlt sciep vā niet
 Giden planten des wijngaerts soe verstaen wi
 die menschen deser werelt . Dese wijngaert heeft
 god beslotē mit enē vaste muere dat sijn die enge
 len gods. die ons behoede voer den viāt. Hier
 of seit sinte augustijn En waer dat die engelē
 die menschen niet en behoeden die viāt soude den
 sondaren doden ende den hals breken. alsoe saen
 als si doot sonde dede. Hier o laet os gode danc

ken van desen vasten muere **D**at derde punt is dat dese vader der familien wt is ghegheuen om wercluden te leiden in sinen wijngaert wāt vā den eersten mensche die gode sciep totten lesten. soe sijn si alle geroepen tot dese wijngaert te werken. **T**e prime tijt was gheroepen die lieue moeder cristi maria die tot haren drie iaeren gode geoffert wort inden tempel. **T**e tercie tijt was gheroepen sinte johannes baptista. **T**e septe tijt was gheroepen johannes ewanlistia.

Te noen tijt worden gheroepen die ander apostelen. **T**er elfter vren wort gheroepen die scakter anden cruce. die neuen christum hinc ter rechterhant **E**nde dese was int leste gheroepen. ende ontfene den eersten penitenc. **H**ier in soe moghen alle sondaren hopen ende niet misshopen **N**o want wi alle gheroepen sijn ioue ende out soe en sellen wi niet ledich gaen. mer vromeliken arbeiden in desen wijngaert deser werelt mit goeden werken. wāt god heeft groten loen bereit alle den genen die vromelike arbeiden in penitencie **W**ant hi sprekt selue comt tot mi alle die gene die arbeit en borden gedragē hebbe om minen wille en ic sel v lonen **S**agen wi den gro

ten loen aen . soe en souden wi niet of laten van
goeden wercken . Tot welcken loen ons bren
ghen moet die vader die soen ende den heiligsten
gheest Amen . . .

Epistel des woensdaech ad hebreos int. iiii.
capittel . . .

Boeders daer om laet ons haeste i te gaen
in die ruste op dat niemant van ons in dat
selue exempel der onghelouicheit en wille Blosa
daer uwe vaders inder woestine in ware want
dat woert gods is leuendich en crachtich ende
doerdringhender dan enich smidende sweert ende
rakende al totter seidinge der zielen en des geest
Blosa dat is der sinlicheit En tot der seidinge
der gaderuogginge Blosa. daer die sinlicheit en
die wedelicheit te gader hanghen: ende der morge
dat is dat merste ende dat subtyllste der zielen .
Ende een onderseider der ghedachten ende der
meninghe des herten Ende het en is gheen crea
ture die niet ghesien en is in sijne te ghenwoer
dicheit. mer alle dinghe sien sine ogen bloet en o
penbaer tot welcke os die wde is Blosa dat is
wie wi wde moete geue vadosen gedachte woer
den ende wercke want wi en hebben gheen enen

Bisscop die onse crancheden niet mede liden en mochte. hi was getempteert om die ghe'ijcheit der sonden glosa. In dier ghe'ijcheit ons exēpel te geuen Daer om laet ons toegaen mit betrouwē tottē crone sijner graciē op dat wi onferm harticheit vercrighe en de ghenade vjinden inder bequaemliker hulpen. .i.

Ewangelium opten seluen dach marcus in
sijn. ix. capitel. .i.

In dien tidē ghinc ihesg wt en ghinc voer
Bi galileē ende en woude niet dat iemant
wiste. Hi leerde sinen iongherē en seide hem dat
die sone des mēschen ouer gheleuert sal worden
in der mēschē handen en si sellē doden: en al ver-
slegghen sel hi des derden daghes op verrisen. En
si en verstonde niet en ontsagē hem te vragē
Ende si quamē tot capharnaū Doe si int huus
warē vragede hi wat si inden weghe gesproken
hadde. ende si swegghen. Si hadden som inden we-
ge oder hē gedisputeert wie die meeste waer on-
der hem. Ende hi ginc weder sitten ende riep die
twaelf iongheren en seide hē. So wie die eerste
wil wesen die sel die achterste wese vā hem alle

en hoer alre knecht **D**oe nam hi ee kind en sette
dat int middel va hem **D**oe hi dat ombeuangen
hadde seide hi tot hem **S**o wie dat een van dus
danighen kinderen ontfanghet in minen name
die ontfanghet mi. **E**nde so wie mi ontfanget
die en ontfanghet mi niet. mer die mi gesent
heeft. .:.

Ewangelium des vridages lucas in sijn ne-
ghende capitel. .:.

In dien tiden doe die daghen va ihesus an-
neminge veruollet waren; ghesiede dat hi
sijn aensicht keerde tot iherusalem te gaen en hi
sende boden voer sijn aensicht **E**nde si ghinghen
ende quamen in een stat der samaritanen dat sy
hem teten souden bereiden **E**nde si en ontfinghes
niet. want sijn aensicht was als een ganghers
aensicht in iherusalem. **D**oe dat **J**acop en iohā-
nes sine iongheren saghen seiden si. **H**ere wilstu
mi segghen datter vuer neder come va den hemel
ende dese verderue **H**i keerde hem omme ende be-
ri spedesse ende seide: weet ghi niet va wat gheest
gi siet: die sone des menschen is niet gecome om
die sielen te verliesen. mer om te behouden. **E**n-
de si ghinghen heen in een ander casteel. .:.

Epistel des sonnēdaech daer na datmē alle
luia leit ad chozimtheos int pi ca .i.

Broeders gi lidet gheerne of williclic die
onwisse Glosa die hē nādē vleysche verhef
fen wāt gi seluer wijs wese soudet Glosa waer
ghi wijs ghi en leidese niet: en dat ghi niet wijs
en sijt dat meremē hier i wāt ghi lidet ist dat v
yemant eyghen maect Glosa wt der vriheit cris
ti te trecken totten ghesetten der ewe Ist dat yem
māt dat uwe vertere Ist dat yemāt dat uwe ne
me Ist dat yemāt hem verheffet Glosa vā sinen
edelen geslachten Ist dat yemāt v int aensichte
slaet Glosa dien slaet mē int aensicht diemē in
den tegenwoer dieheit onrecht biet als die bedro
ghen iden plagen die beiden houdē te hietē Ic
spreec nāder onedelheit Glosa die si v verwiten
wāt si vā abrahams geslachte sijn Rechte of wi
in dese dese des niet machtich en warē Glosa oes
oec te verheffen vā dien seluē geslachte die gi bo
uen ons trecket Waer of derre hē yemāt vā hem
verheffen in onwyssheden te spreke Glosa. dat is
onwysheit yemāt hem seluen te prisen Mer die
apostel en dedet om sijn selfs wille niet Sijn si
ebreeusche alsoe bin ic oec Sijn si vā abrahams

gheslachte . soe bin ic oec **Ic** spreke als een die
 niet wijs en is **Ic** bin meer een dienste xpi dan
 si **Glosa** daer i warē si bedrogen wāt die valsche
 apostelen sekenen xpo te dienē. mer si diendē al
 hem seluen **Nu** wert bewijst die apostel waer i
 en hoe dat hi xpo meer gedient heeft dan die an
 der. **In** seer wel arbeidē oueruloedeliker dan si
In kerkerē in slagen bouē matē na menscelike
 vermogē te liden **In** vresen der dodē stadelic vā
 den idē onefinc ic veertich slagghen een min toe
 vijfweruen toe **Driewerf** bin ic mit woden ghe
 slaggē **Glosa** en dat was vāden heidenē **Ic** bin
 eens gesteent dat ic ouer doet bleef leggē **Drie**
 werue heb ic scipbrekinge geledē nacht en dach
 heb ic in dat diepe der zee gheweest: **Glosa** ic heb
 ke oec gheleden inden dienst cristi **Die** wil inden
 weghe vā vresen der reuieren in anyte der moer
 denaren inden anyte van minen gheslachte **Glo**
sa dat was vanden iden **In** anyte vanden hey
 denen om dat ic enen god predicte: **In** anyte
 inder stat van anyte inder enicheyt vanden ser
 penten . of van ghebroke der noetruften: **Van**
 anyte inder zee van anyte inden valschen broe
 den in arbeide der handen. in siecheden der eue

den Ende des ghelijcs in veel waken. In hon-
gher ende dorst. In veel vasten. In coucheden
ende nacheden sonder die liden die vā Buten sijn
soe is mi anstaende daghelijge sorghe alre kerke
forchououdicheit **Glosa** daer ic niet eē vre vri of
en bin. Wie weter cranc inden gheloue of inden
doechden ende ic niet mede cranc en worde. In-
den mededogē op hem als op mi seluen: wie wor-
ter ghescandallzeert ende ic mi niet en seame.
Ist dattet noot is te glorieen so sel ic mi verblē-
den in dien dinghen die mijne crancheit toe ho-
ren **God** ende die vader ons herē ihesu cristi die
inder ewicheit ghebenedijc is die weter dat ic
niet en lieghe **Die** proest vanden volcke van da-
masce des conincs arethen die behoede die stae
van damascen op dat si mi soude vanghen ende
in eenre manden was ic doer een venster wt ge-
laten bider mueren ende also ontulsoech ic sinen
handen. **Ist** dat ic mi noch meer bouen datter
gheseit is moet verheffen dat en vordert niet so
sel ic al vertellende comen tottē visionen en tot
hemeliker opelaringē des herē **Glosa**. hi spreect
van hem seluen als van enen anderen om die
vermetelheit te scuwen. alsoe dede oec sinte ma-

theus. sinte ian. ende moises. **Ic** weet enen mē
 fche in cristo **Glosa** medeformich mit cristo. **Qu**
 veertie iær hier te voren oft inden lichaem was
 ic en weets niet oft buten den lichaem was ic
 en weets niet god wetet. **Dat** dustamigen men
 fche inden derden hemel ghetoghen was. ende ic
 weet dat dusdanighen mensche ontrucket was
 inden paradisse weder iden lichaem of buten dē
 lichaem. ic en weets niet god wetet. **Ende** hoer
 de verborghen woerde die niet onghoerlost en
 waren **Glosa** dat is niet moghelijc den mēfche te
 spreke: o al sutecke dinghen sal ic mi seluē prisen
 mer om mijns se fs wille niets niet. dan in mijn
 cranchedē: want al ist dat ic glorieren sel willē
 ic en sel niet onwetende wesen. want ic sel die
 waerheit segghē. **Ic** onthoude mi **Glosa**: dat ic
 niet also veel en segge als ic veel te seggē weet
 wāttet al crancheit is ons seluē te louē **Omdat**
 niemāt en ūmoede te verstaē op dat hi in mi fiet
 of iet dat hi vā mi hoert **En** op dat die groetheit
 der opēbaringe mi niet en ūkoffe soe is mi die pre
 kelinge des vlesches ghegheue. die engel des vi
 āts dat hi mi halfslage **Glosa** dat hi mi of doe al
 le bewegige der idelx glorie wāt wāneer mē die

temptacien niet en consenteert soe en ist geen son-
de mer een keruetsel ter doechde. al sijn si lastelic
te draghen. ¶ Daer om hat ic drieweruen den
here dat is die wil dat si van mi ghinghe. Ende hi
antwoerde mi: mine gracie is di genoch. want
die duecht of moghentheit wort volmaect inder
cranchheit. Daer om wil ic gheerne verbliden in
mine crancheden. op dat die doghet cristi in mi
inwoene. ++

Euāgelium opten seluen dach lucas in sijn
vij capittel. ++

In dien tiden doe ene grote scare vergader
de en vten steden quamen tot hem seide hi
bi ghelikenisse. Hi ghinc wt sayen die sijn saet
sayet. Ende als hijt sayet sommich viel biden
weghe ende het wort wretreden: ende die wghelen
des hemels atēt. Ende sommich viel opten steen
ende doet op ghegaen was doe verdoedet want
ten hadde gheen wechticheit. Ende sommich viel
onder die doernen en die doerne wiesen op ende
verdruckede dat. Ende sommich viel in een goet
lant en het wies op en het brochte hondertfont
vruchte. Doe hi dit seide riep hi. Die oren heb-
ken te horen die horen. Sine iongheren vrageden

hem welc dese perabole waer Hi seide hem. v is
 ghegheuen te kennē die verborghentheit des rike
 gods. mer den anderē i perabolē op dat die sien
 de niet en sien en die horen niet en verstaen. Dit
 is die perabole **D**at saet is dat woert gods mer
 die biden weghe sijn dit sijnse diet hore. daer na
 comt die viant en doet dat woert of vā hore her
 ten op dat si niet en geloefde ende behoude wor
 den. **M**er dat opten steen viel die horent en mit
 vroecheden ontfanghen si dat woert. ende dese en
 hebben gheue wortelen. want tot ene tijt ghelo
 uen si ende inder tijt der temptacien gaen sijn of
 mer dat inden doerne viel. dat sijnse diet horen
 ende vā forchouidicheden ende rjedom en weel
 de des leuens gaen si en verworghē dat ende en
 brengē gheen vrucht wert. **M**er dat in die goe
 de eerde viel dat sijn dese die mit eenre goeder
 ende alre bester herten dat woert gods horen en
 behouden ende brengē vruchten in ghelaten
 heden. ++

SERMO

Enne qui seminat seminare semen suum
 Luce xviij. **D**it heilighe ewangelium
 exponere hem seluen als ghi ghehoert hebt hier
 om wil ic een cort sermoen maken. mer twee

dinghen wil ic ontfinde **D**at eerste is die goet
saet saeiēt die maeriet oec goede vruchten **I**n de
sen wort ons bewiset . als wi aelmissen gheuen
den armen om gods wille soe sellen wi gheuen
vanden besten goeden die wi hebben . want wie
des niet en doet dien verkiēse dat saet dat si saei:
en **D**it is ons bewists inden ouden testament i
abel ende in cain sinen broeder adams kindere
Abel die offerde gode de beste lamel die hi had
de onder sine scape. **E**n cain offerde die cranc:
ste scoef die hi hadde onder alle sine coern **E**nde
hier om sloch god sijn oghe op abels offerhan:
de . want si was hem bequaem. **H**ier op seit die
gloes . den armen selmen gheuen dat goet is . soe
ist gode bequaem want god sloch sijn oghe op
abels offerhande . mer niet op cains offerhande
want si was hem onbequaem **D**at ander is die
saeiet hi werpt dat saet voer hem . en niet after
hem . **A**ldus ist oec mit onsen goede wercken
dat wi hier saeien . dat sellen wi maerien . ende
des ghebrucken na desen leuen . **W**ant die hem
verlaten op hare kinderen ende op hare vrienden
en seluer niet en saeien die bliue dicke bedroge
Ene exempel hier of van enen heilighe vader

die sâch vele sielen i menigherhande staet. onder
 also sâch hi enen sitten. en voer hē stont een ta-
 fel gheuet mit spisen ende dranc van allen dat
 men begheeren moechte. Ende teghen hem stont
 eē tafel daer spise noch dranc op en was. Doe
 vraghede hem die heilige vader wat dat was.
 Doe sprac hi ende seide Doe ic leefde doe plaech
 ic aelmissen te gheuen. waer ic conste ende moch-
 te. Ende daer of leue ic nu in groter vroechden
 mer doe ic soude steruen. soe keual ic mine kinde-
 ren ende minen wiue dat si mine siele ghedochte
 in enige werken. mer si hebben mijns al verghe-
 ten. en dat is die tafel die noch idel staet. Hier
 o soe laet ons saeiē bi onse leuēde lijf op dat wi
 hier nae als wi van hene seiden dan moghen
 vinden. .+.

Epistel des woensdaechs totten ebreuschen
 int xij. capitel. .+.

Droeders ghedencket des gheens die tegen
 hē seluē alfulckē weder segghē vāden son-
 daers gheleden heeft op dat ghi inden ghemoede-
 niet moede en wort ende of laet. Noch en hebdi
 niet weder staen totten bbede toe wederuechten.

de tegghen die sonden en hebt des troests vergete
des gheens die spreket als kinderen segghende.
mijn kint en wil die castijnghe des heren niet ver
sume noch en wort niet vermoet als du va hem
berispet worste want dien den here minnet dien
castiet hi En hi gheselt elcken sone dien hi ont
fanget volherdet inder castijnghe die here offert v
hem seluen recht als den kindere wie is die soe
ne die de vader niet en berispet En ist dat gi bu
ten der castijnghe sijt. welcke castijnghe alle kin
der deelachtich gheworde sijn: Daer om sijt ghi
onechte en niet kindere daer nae **Glosa.** bewijst
hi noch een redene waer om dat wi inder castijnghe
ghe sellen bliue wi hadden anders ons vleysches
die ons leerde en wi eerdense mit ontsiene Sel
len wi wel billiker den vader der gheeste ghehoer
san wesen ende louen .i.

Euangelium opten seluen dach matheus in
sijn vij capittel .i.

In dien tiden seide ihesus totten phariseen
die niet met mi en is die is tegghen mi En
de wie niet met mi en versament die verstrouet.
Daer om segghe ic v dat alle sonden ende alle
blasphemie den menschen vergheuen sel worden

Mer die gheest der blaspheemien en sel niet vergeuen worden. En soe wie dat een woert spreckt tegen die sone des mensce het sel hem ugheue worden. Mer wie tegen die heilighe gheest spreckt ee woert. dat en sel hem niet ugheue worden noch in deser werelt noch inder toecomender werelt. maket enen goeden boem en sine vruchte goet. of maket enen quaden boem ende sine vruchten quaet. warden vruchte kent me den boem. **S**langhen gheslachte hoe moechdi goet spreckt en ghi quaet sijt wat va oueruloedicheit des herte spreket die mont. **E**en goet mensche brenget va ene goede scare goede dingge wer. **E**n een quaet mensche brenghet vader scare quade dingge wert. **I**c segghe v. man elcken ydelen woerde die die menschen spreken. sellen si reden gheuech in den daghe des oerdes. wt dinen woerden wordstu gherechtueerdicht. ende wt dinen woerden wordstu te woerdelt. .:.

Ewangelii des vridaghes lucas in sijn viij capittel. .:.

In dien tiden was ihesus ghevraghet vanden pharizeen. waneer dat rike gods quame. **H**i antwoerde hem ende seide. **D**at ryke

gods en coemt niet mit waer nemen. of si en sel
len niet seggen. siet hier ist. of siet daer ist want
siet dat rike gods is in v **E**nde hi seide tot sinen
iongheren die daghen sellē comen enen dach des
soenes des menschen selt begheven te sien. **E**nde
si sellē v segghen siet hier ist. siet daer ist. en gaet
daer niet noch en volghet. want ghelijc als die
Blijgem seim niet dan onder den hemel en blicket
in dien dinghen die onder dē hemel sijn also sel
wesen die sone des menschen in sinen daghen: mer
eerst moet hi veel liden ende verworpen worden
van desen gheslachte. **E**nde als gheschiede inden
daghen noe alsoe selt wesen inden dagen des me
schen soens **S**i aten en droncken en namen wi
uen en wordē gegeuē totter escap **T**ot iden da
ghe tot dat noe in die arke ginc en die diluue
quā ende bedarffe alle. **D**es gheslijcs ist geschiet
in den daghen loth. si aten en droncken ende cof
ten ende vercochten ende plantten en timmerdē
opten seluen dach doe loth wt sodoma ghinc re
ghender sulphur en vuer vādē hemel en bedarf
se alle **G**helijc desen salt wesen i die daghen als
des mensche soen geopenbaert sel worden in die
daghe. **S**oe wie dan wesen sel in dien dake ende

sijn vaten inden huse die en climme niet neder o
 die van daen te draghen. En die inden acker is
 des ghehies en kere niet weder achterwaerts ge
 dencket lots wiue. Ic segghe v wie sine ziele be
 gheert te behouden die selse verliese. Ende diese
 verliest die selse leuende maken. Ic segghe v in
 dier nacht selre twe wesen en in enen bedde. die
 ene sel opghenomen worden en die ander ghela
 ten. Twe selre makende wesen i enen molen. die
 ene sal op ghenomen worden ende die ander ge
 laten. Twe inden acker. die een sel opghenomen
 worden ende die ander ghelaten. Si antwoorden
 hem ende seiden. waer heere. Ende hi seide hem.
 Soe waer dat wesen sal dat lichaem. daer selle
 die erue vergaderen. .:

Epistel des sonnēdaghes voer vastelauont
 ad hebreos int vierde capitel. .:

Broeders al waer dat ic sprake mit tonge
 der menschen en der enghele had ic gheen
 mine Blosa sonder welcke mine wi niet en heb
 ben en mit welcker minne wi alle dinc hebben
 Soe bin ic geworde als een ludede metael of ee
 clincende kelle die hoer seluen slijt ende ander
 luden dient Ende al had ic die prophete Blosa.

der toecomender dinghen als balam capphas en
de saul Ende ic alle verborghentheit kenne en
alle konst **G**losa godlic en menscelic als die scri
ben en die pharizeen sonder minne Ende al had
ic alle gheloue also volmaect dat ic berghen ver set
tede **D**at is dat ic die viade die berge der houer
dien sijn vten besetenē menschen verdreue. heb ic
ghene minne ic en bin niet Ende al gaue ic ider
armer spisen al mijn goet En al gaue ic mine
lichaem ouer al soe dat ic kenede. heb ic gheen
minne het en wordet mi niet **G**losa. dat ouer ge
uen iden brande of inder doet ghesiet die wil we
vermetelhedē wāt die iden en die onghelouighe
laten hem kernen mer si en hebben gheen minne
daer om en hatet hem niet **D**ie minne is verdul
dich. si is goedertiere. die minne en kenidet niet
Glosa want si minnet dat een ander is oft haer
selfs waer ende in dien sonen wortet hoer. si en
weret niet verkeerdelic. si en verheffet haer niet
alst hoer wel gaet. si en acht gheen ydel ere. si en
soect die dinghen niet die hoer sijn. want dat
hoer ghenomen wort dat en ysschet si niet we
der si en wort niet verdoert si en denct gheen
quaet si en verblidet niet op die quaetheit. mer si

verblidde mitter waerheit: **A**lle dine lidet si **B**lo
 sa dat hoer om die waerheit buert te lide **A**lle
 dine gelouet si dat die waerheit radet te geloue
Alle dine hopt si dat ons iden gheloue belouet
 is **A**lle dine verdraget si. minne en willet nim
 mermeer wt noch i deser werelt noch ider ader
 en eindet si. weder die pphete sellen te niete gaen
 wanneer alle dine tegenwoerdich sel wesen het
 si of die tongen sellen swigen daer si alle een sul
 len wesen **E**n of die konst ghedestruert sel wor
 den **W**anneer wi ouermits der minne alle dine
 bekennen sellen. want wt den dese kenne wi en
 de wt den dese propheten wi. **D**at is onwolde
 melic: mer wanneer datter coemt dat wolmaect
 is. dan sel te niete gaen dat onwolmaect is **D**oe
 ic als een kint was doe sprac ic als een kint **I**c
 smakede als een kint. **I**c dochte als een kint.
Alter nu ic een man geworden bin nu heb ic wt
 ghedeelt die dingen die den kinde toe hoeren. wi
 sien ouermits den spiegel inden donckere ghelt
 kenisse. dan sellen wi van aensicht tot aensichte
 sien openbaerlic alsoe alst is **D**onckerlic of on
 wolcomelic. **i**n da sel ic bekennen als ic bekent bin
 dat is als ic wersien bin te bekennen **i**n nu bliue

mede totter kennisse te comen. hope gheloue. minne
ne dese drie. Mer dat meerre vā desen is minne
Ewangelium opten seluē dach lucas in sijn
achtiende capitel. . .

In dien tiden nam ihesus die twalve op
ende seide hem **S**iet wi climmē op tot ihe
rusale en alle dingen fullē veruollet wordē die
ghescreuen sijn vā die propheten vāden sone des
menschen. want hi sel den heiden ouer gheleuert
worden ende ghegheselt ende bespogen worden
ende als si hem gegheselt hebben sellen si hem do-
den ende des derden daghes sel hi verrijsē. Ende
si en verstondē niet hier of wāt dit woert was
hem verborghen ende si en verstondens niet dat
daer gheseyt was. Ende het gheschiede doe hi ieri
co naecte dat eē blint man bi den wege sat ende
badt ende doe hi die scare hoerde voerbi gaē vra-
ghe de hi wat daer ware. Doe seiden si hem dat
ihesus nazarenius voer bi ghinghe Ende hi riep
ende seide ihesu dauids sone ontferme mi. Ende
die voer bi leden bespieden dat hi sweghe. mer
hi riep veel te meer. dauids sone ontferme mi.
Ihesu bleef staende ende gheboot datmē die blin-
de tot hem brochte Ende doe hi daer bi quā vra

ghede hi hem ende seide wat wiltu dat ic di doe
 sel. Ende hi seide: here dat ic sie. En ihesus seide
 sich dijn gheloue heeft di ghesont ghemaect. En
 wechsteuoert sach hi. ende volghede hē ende groot
 maecte gode. En alt volc diet sach gaf gode lof

..* SERMO ..*

Ete afcedimus iherosolimā ec. Luce viij
 In desen heiligghen ewangelio worden dē
 bescreuen tot onsen lere. ij. punten Dat eerste is
 vāder passie ons heren ihesu cristi die hi sinē. vij
 apostelen voerseide te ghesciene. Nu mochtmen
 vraghen waer om men nu leest vanden liden dē
 heren ihesu. want die werelt haer nu verbljht.
 Dat is daer dme op dat wi die bljhschap der we-
 relt mengen sellen mit droefheden. En oec daer
 om dat wi dat liden cristi altoes voer ogghen heb-
 ben selle. wāt dat liden en minnet den vader niet
 seve dat hem verbljht als hi hoert seggē dat sijn
 vader om sinen wille ghedoot was. Aldus ist
 oec verbliden wi ons nu seve mitter werelt. dat
 wi dat liden cristi vergheten. soe en minnen wi
 cristū niet seer. Hier d seic sinte pauwels mi en
 hoert in ghenen dingghen te verbliden dan alleen
 inden liden ende cruce cristi. Dat ander punt

is van desen blinden mensche die cristus ihesus
siende maecte. **B**i desen blinde verstaen wi die
menschelijke natuer die ket dan .vij. iaer blind
was die cristus ihesus verlichtede ende maecte
siende anden cruce daer hi sijn heilighe bloet wt
stortede en tot desen teike der waerheit soe wort
longinus siende. doe dat bloet cristi wt sijn heil:
ghe side quam op sijn ogghen **M**er na gheestelike
verstandnisse so wort ons bewijst bi desen blind
de een yghelike mensche die sondich is die blind
is inder sielen **H**ier op seit salomon hoer quaet:
heit heesse blint ghemaect **D**it soe wort ons be:
wijst inden ouden testament inden coninghen
boec. dat die coninc van babilonien quam. ende
vme sedechias den coninc ende stac hem beyde
sijn ogghen wt. ende leiden inden kerker **B**i sede:
chias den coninc verstaen wi den sondaren **B**i
den coninc van babilonien soe verstaen wi den vi
ant. die den sondaren niet. als hi doet sonde doet
Ende werpten inden kerker dat is in die ghe:
woente der sonden. en dan steet hi die ogghen der
sielen wt. dat is dat die sondaer niet en siet die
vroechde goeds die hi hier verliest. noch niet en
kiet die pine der hellen die hem is nakende **H**ier

om rade ic alle sondaers. die blint sijn inder sie-
len dat si op xps ihesq wepē. als dese blinde dede
en dat si hem biddē dat hise gesont make .:.

Opten asschen woensdach Johelis die pro-
phet Epistel .:.

Dit seit god die here: wort tot mi i al uwer
herten bekeert in rusten. in screyen en we-
nen **E**nde smidet v herte en niet v cleder en wort
bekeert tot uwen here god. want hi is goedertie-
ren ende ontfermich ljdtsam ende seer rechtueer
dich lonende ouer alle die quaetheit: wie wetet
of hi bekeere ende het god vergheue ende hi achter
hem late die benedixie. offer ende offerhande
doet onsen here god. blaset mitten basunen in sy-
on. heiliget die rusten. wept die scare. vergadert
dat wlc. heilighet die kerke. versament die oude
vergadert die kleine ende die borsten sughen en-
de die brudegom gae my sinen bedde ende die
bruyt wt hare gheroycamer **T**usschen die gheroi-
camer ende den outaer sellen die priesteren we-
nen ende des heren dienres ende si sellen segghen
Ghespare heer ghespare dijn wlc. ende ghif dijn
erue niet inden lachter dat se die heyden verheren
waer om segghen si inden welke waer is hoer

god die here heuet sijn lanc ghemint en sijn volc
ghespaert. Siet ic sal v tarwe senden ende wijn
ende olie ende ghi selt daer of veruollet worden
Ende ic sel v den heidenen niet tenen lachter ge
uen spreect die almachtighe here. .i.

Ewangelium opten seluen dach matheus i
sijn achte capitel. .i.

In dien tiden seide ihesus tot sine iongere
waneer ghi staet. en wilt niet als die ipo
criteu droeuich worden. Si vermaken hoor aen
sichte op dat si die menschen seken te vasten. Ic
segge v voerwaer si hebben horen loen ontfan
gen wanneer du vastes dan salue dijn hoes en
wassche dijn aensichte dattu den luden niet en
schijnste vastende. mer dinen vader die inden he
mel is. **E**n mijn vader die die siet int verbor
ghen sel v lonen. Ende en wilt uwen scat inder
aerden niet gaderen daer hem die scimmel en die
motte verteeren. ende daert die uen wt grauen en
stelen. Vergadert uwen scat inden hemel daere
west noch motte en verteert. en die dieuen niet
op en grauen noch en stelen wae daer dijn scat
te is daer is dijn hert. .i.

Epistel des donre dachs isaias die propheet

In dien daghē was ezechias ter doot siec
 En ysaias amos sone die propheet ghinc
 i en seide Dit seit die here: scicke dijn huys wāt
 du selfte steruen ende niet leuen. Ende ezechias
 keerde hem ter want wert en hat den here en sei:
 de. Ic bidde here. Ic bidde gedenct hoe ic voer
 di in die waerheit ghewandert hebbe en in vol:
 maecter herten. en dat i dinē ogghen goet is ghe:
 daen hebbe. Ende ezechias weende mit grotten
 wene. Ende dat woert des here sprac tot ysaiā
 ende seide. Ganc ende segg ezechia: dit seit die
 here dauids dijns vader god Ic hebbe dijn bede
 ghehoert en dijn tranen gesien: sich ic sel tot di:
 nē dagghen toe worpen xv iaer Ende ic sel di vā
 des conincs hādē vā assiriē verlossē en dese stat
 en ic sellē bescremen spreect die almachtighe here

Ewangelium opten seluen dach matheus i
 sijn viij capitel. .i.

In dien tiden doe ihesus i capharnaū ginc
 quā tot hē ceturio: ec Soect voer .xli.
 Des vridaghes epistel ysaias .i.

Dit seit die here god. Roepet ende laet niet
 of: hē op dijn stēme als eē basune en soet
 scapt minē volke hoer ondaden ende den huus

iacops hoer sonden want van daghe te daghe soe
ken si mi en willen mine wegghen weten als wile
dat gherechticheit gedaen heeft en dat dat oerdel
gods niet ghelaten en heeft: si vraghen mi die or
del der gerechticheit en wille god genake waer
om hebben wi gheuast en du dat niet aenghesien
en hebste. wi hebben onse sielen gheoetmoediche
ende du en wistes niet. **Siet** inden daghe uwer
misten sel v wille geuonde worden ende alle die
v sculdich sijn maen ghi **Siet** tot stridinghe en
de tot kuinghe. wast ghi ende slaet onghenadeliz
ke mitter vuyft **Ende** wilt niet misten als gi tot
desen daghen gheuast hebt op dat v roepinghe in
den hoghen ghehoert moet worden **Ist** als sulcke
misten die ic wtuercozen hebke des daghes des
menschen sijn siele te quellen ende sijn hoeft te sa
men te persen als een cirkel. **Ende** inden sacke
ende inder affchen sijn bedde te maken. heb ic dit
misten ghebeten ende enen dach die den here beha
gheliken is. **Ende** is dit niet billiker te misten
die ic vercozen hebke ontbijnt die samen kno
pinghe der onghenadicheit. ontklosse die onder
druckinghe der bordene. laetse vri die gheen die
te broke sijn en ontlade alle last. brec den hongre

righeyn d'yn broet. en leide die arme en die dwa-
 len in d'yn huys. **A**lstu de naecte fietste so dectē
 en en vermaede d'yn vleysce niet dā sel d'yn lichte
 wt berste als een morgen stonde en d'yn gesont-
 heit sel haestelike op staen en d'yn gerechticheit
 sel wer d'yn aensicht gaen en die glorie des herē
 sel di vergaderē. dan seltu bidden ende d'yn here
 salt verhozen: du selste roepen en hi sel segghen.
 sich ic bin hier want ic bin ontfermhertich d'yn
 here dinen god. .:

Ewangelium des seluen daghes marcus in
 sijn vijfte capittel. .:

In dien tiden seide ihesus tot sinen ionge-
 ren: ghi hebt ghehoert dattet den ouden ge-
 seit is **M**inne dinen naesten ende haet dinen vi-
 ant **I**c segge v minnet uwen viandē ende doet
 goet die v haten en bidt wer die ghene die v per-
 secucie en last doen. op dat ghi uwes waders kin-
 der sijt die inden hemel is. die sine sonne laet
 schinen op die goede ende op die quade reghenē
 doet op die gherechtighe ende ongherechtighe.
Ist dat gi minnet die v minnen wat loen sel gi
 hebben en doen dat die publicanen niet. **E**nde
 of ghi alleen uwen broeder gruetet. doen oeck

des die heiden niet **H**ier ony weest volmaect als
v hemelsche vader volmaect is. **H**oet v dat ghi
v wechtuaerdicheit niet en doet voer die mēschē
dat ghi van hem iet ghesien wort want also en
foudi gheen loen hebben bi uwen vader die indē
hemel is **V**anneer du aelmissen doetste en wile
niet mit basunen blasen voer di als die pproci-
ten doen in sinagoheen ende in stegghen op dat si
gheert wordē vā den mēschē **I**c segge v voer
waer si hebben hoer loen ontfanghen. **V**anneer
du aelmissē doetste laet dijn luster niet wetē wat
dijn rechter doet op dat dijn aelmissen sijn int
verborgghen: **E**nde dijn vader diet siet int ver-
borgghen sel di loenen. .:.

Des saterdaghes epistel ysayas. .:.

Die seit god die here: **I**st dattu of doest die
ketene van den middele van di of laetstu
dinen vingher wt te steken ende te spreken dat
niet en vordert alstu die hongheringhe dijn siele
selfte wt storten. ende vervolle selfte die verpijn-
de siele dan sel inden duusternissen dijn licht op
risen. ende dijn duusternissen selken wesen als
die middach. **E**n god die here sel di altoes ruste
gheue. en hi sel mit seinende licht dijn siele halen

Ende hi sel d'ijn siele verlossen . en du selfte we
 sen als een ghewatert hof. Ende als die fontei
 ne der wateren wies wateren niet onbrekē selle
 Ende in d'ijn sel ghetimmert worden die woesti
 ne der werelde ende in die fundamente der ghe
 slachten ende die geslachten selftu verwercken.
 Ende du selfte gheheten worden der tunen stich
 ter of kerende die toepade der ongherechtigheyt
 Ist dattu dinen voet of keerste vanden sabaoth
 dinen wille te doen in minen heiligheyn daghe En
 ist dattu den wellustighen ende den gloriosen heil
 ighen sabaoth des heren hieten selfte ende hem
 glorificerē selfte alstu dinen wech niet en doeste
 noch d'ijn wille niet gheuonden en worde dattu
 die leringhe sprekeste Dan seltu vernoghet wor
 den van den here En ic sel di opbueren ouer die
 boecheit vander eerden Ende ic sel di spisen mit
 Jacobs d'ijns vaders erue. want die mont des
 heren heftet ghesproken .:

Ewāgelii optē seluē dach mareg i sijn xi ca
In dien tiden doet auont wort was die
 scip midden inder zee . Ende ihesus was
 allene opt lant en hi sach sijn iongeren arkeidē
 inden weien . want die wint was hem teghens

Ende omtrent die vierde waken nader nacht
quam hi tot hem wanderende op die zee en wou
dese werbi gaen. Ende doe si en saghen wande
rende op die zee waenden si dattet een schip of
een fantasie ware ende riepen van anote. si sage
hem alle en worden verueert en al te hant sprac
hi hem toe ende seide. **G**helouet of hebt betrou
wen **I**c bint en ontsiet niet. Ende hi clam tot
hem int scip ende die wint hielte op. ende alsoe
wel te meer verwonderden si hem onderlinghe.
Si en verstonden niet vanden broden want hoer
herte was verblind Ende doe si ouer weren qua
men si int lant van genazareth ende daer ghin
ghen si op. **D**oe si wt den scepe ghegheuen waren
doe kenneden si hem ende si liepen alle dat lant
omme ende begonnen alle die siec waren inden
bedde omme te draghen waer si hoerden dat hi
ware Ende soe waer hi in ghinc in steden in dor
pen. in stegghen in straten. seiden die siecken ende
kiden hem dat si doch die zonne van sinen cleden
ren mochte weren Ende soe wie hem werde wor
den ghesont. ✠

Epistel opten eersten sonnendach inder waf
ten ad chorintheos. ✠

Broeders wi vermanen v al helpende dat
 ghi die gracie gods niet idat idel en oetfaet
 want hi seide: **I**nder ontfaenlike tijt verhoer
 de ic di. ende inden daghe der salicheit halp ic di
Siet nu ist die ontfaenlike tijt: siet nu ist die
 dach der salicheit: wi en geue niemāt enighe ver
 toerninghe op dat onser apostelen dienst niet
 gbelastert en worde. mer laet ons i allen dingē
 ons seluē bieden als dienst knechten gods. **I**n
 veel verduldichede. **I**n druckelicheden. **I**n be
 hoeflicheden. in slaghe. in kerkeren: **I**n weder
 waerdichede des volcs in arbeide der wercken
In wakē. i vafte. i reinichede **I**n wetenheden.
 in lancmoedicheden. **I**n soeticheit. in de heiligen
 gheest. **I**n ongheuens der minnen **I**nden woer
 den der waerheit. i der mogentheit gods o. i mits
 der wapene der gerechticheit totter rechter hant
 ende totter luster hant. **I**n eren en onneren **I**n
 quader name en i gorder name **A**ls bedriegers
 en waerachtighe luden. **A**ls o. bekēde en bekēde
Als die gene die steruē en siet wi leuē **A**ls die
 gheslegē sijn ende niet gedoet. **A**ls die bedreouet
 en altoes verblidēde **A**ls behoeuēde mer i veel
 dingē rijk **A**ls niet hebbede. en alle dinc besittē

Euangelium opten seluē dach matheus in
vierde capittel .i.

In dien tiden wort ihesus gheleit ind woef
tinē vāden gheeste. op dat hi ghetemptere
soude worden vāden viant **E**nde doe hi gheuast
hadde veertich dagē ende veertich nachte daer
na hongherde hem **D**oe quam die tempter of
die anuechter tot hem en seide **O**ftu die gods so
ne biste soe segt dat dese stene broet worden **H**i
antwoerde ende seide. het is ghescreuen **N**iet al
sne en leuet inden brode den mensce. mer i allen
woerden datter gaet wt den monde gods. **D**oe
nam hem die viant op in die heilighe stat en set
teden op een verheuen stat inden tempel ende sei
de hem **B**istu die sone gods so late di van achte
ren neder **H**et is ghescreuen dat hi syn enghelen
geboden heeft vā di **I**nden hande sellen si di boe
ren. op dattu dinē voet niet en stoetste anden ste
ne **D**oe antwoerde hi antwerue **D**u en selste niet
temptieren dinen here dinen god **N**och woerden
die viant in enē hoge kerch en toghe de hem alle
die rike der werelt ende hoer glorie en seide hem
Alle die selic di gheue ist dattu ned valleste en
aenbedste mi **D**oe antwoerde hem ihesus **G**ane

sathanas. het is ghescreuen. Dinen here dinen god
 selstu aenbedē en hem alleene dienē Doe liet hē
 die sathanas. en doe quamē die enghelen tot hē
 ende dienden. .+. **SERMO**

Dictus est ihesus in desertum a spiritu s̄c̄
Mathei quarto ¶ In desen heiligē ewā-
 gelio worden ons bescreuen drie punten tot on-
 ser lere Dat eerste is dat ihesus vandē heilighe
 gheest gheleit was inder woestine om ons allen
 exempel te gheuen dat wi hem nae volghen sou-
 de inder woestine der penitencie Hier op seit sin-
 te gregorius alle die werckē ons heren ihesu sijn
 ons een leringhe Want ist dat wi dese heilighe yel-
 daghen an nemen mit vasten ende mit ander pe-
 nitencien so sellen wi alle cristum na volghen in
 der woestinen der penitencien. want bider woest-
 tine verstaen wi penitencie inder woestine is qua-
 lic te eten en te drinckē. en daer en is gheen tice-
 lic blyscap Aldus selt oec sijn mitte ghenē die
 gewarige penitencie doen sellen voer hoer sonden.
 die sellen nu soberlic leuen ende vasten niet al-
 leen van spisen mer oec van sonden Si en sellen
 oec gheen blyscap soeken inder werelt. mer scry-
 en ende weenen voer haer sonden. ende haer

scien ende wenen sellen verkeren in ewige bly
scap: **D**at ander punt is dat ihesus vaste inder
woestinen xl. dagen ende nachten wāt gheleker
wīs dat hi om ons gheboeren was ende starf soe
heeft hi oec gheuaft. op dat wi oec soude vasten
Nu sijnre twee gracen die ons comen vander
vasten. **D**ie eerste is dat wi onse sonden daer
mede quijt werden **D**it is ons bewijst ider con
ghe boeke. doe dat volc van ninive sonden ghe
daen hadden teghen god. ende si versoneken sou
den hebben ende si dat vernamē vāden propheet
doe daden si grote penitencie. ende die coninc va
tede. ende alle dat volc vander stat. ende si dede
die beesten oec vasten. ende god vergaf hē haer
misdact. alsoe sal hi oec doen vasten wi ghewaer
liken voer onse sonden. **D**at anderde is dat die
viant ghedoot wort in ghewaringhe vastinghe
Hier op seit ambrosius dat die nochteren spe
kiel des menschen dodet die serpente. **A**ldus
doot oec onsen nochteren spekiel onser vastin
ghe den viant. **D**at derde punt is dat ihesus na
der vastinge ghetempteert was vanden viant.
Die viant tempteerde ihesum van drie son
den. **E**en eersten van gulsicheden doe hi seide

maect van de sen steen broet. Ten anderen mael
 van idelen glorie doe hi seide laet v after rugghe
 werpen want die viant waende dat cristus dat
 ghedaen soude hebben. Ten derden mael van ghi
 richeden doen hi seide valt hier neder ende aen
 bedet mi ic sal v gheuen al dat ghi heir siet. In
 de sen drie sondē soe tempteert die viant alle die
 menschen. ende hier om soe sellē wi alle tiden in
 hoede sijn ende den viant vromelike weder staen
 Want sinte gregorius seit als wi den viant we
 der staen soe is hi cranc als een haer ende als wi
 en niet weder staē soe is hi starcke ge hinc eē leu.

Des manēdaghes epistel ezechiel die pphet
 It sprect god die here. Ic sel selue mine
 scare weder soeken ende ic sel se vande als
 die herde sijn vee vandet. inden dale als hi sel
 wesen int middel sijner verstrouder scare. also sel
 ic mine scapen visiteren ende selse verlossen wt
 allen stedē. Daer si inden daghe des volckes en
 der deinstkerheden in verstrouet waren. Ende ic
 selse wt leiden vādē volcke. en ic selse uigaderen
 vten lande en ic selse leiden i hoor lant En selse
 weidē i die berge vā israhel i riuierē en i alle ge
 seten der aerden. Ic selse weiden in di alre bes.

te werde. en hoer werde sel wesen i die alre hoech-
ste berghe van ysrabel. daer sellen si in groepen
de cruden ruste en in vetter weyden op die berge
van ysrabel gheuoedet werden. **Ic** sel mijn scapen
hoden ende ic selse te same doen eten spreect god
die here. datter veruaren is sel ic weder soeken.
En datter verworpen is sel ic weder brengen. en
datter te brocke was sel ic te same binden. **Ende**
dat daer etanc was sel ic vast maken. **Ende** dat
daer vast en sterc is sel ic onthoude. **En** ic selse
weyden inden oerdel en inder gherechticheit spre-
ket die here almachtich. .x.

Euangelium opten seluen dach matheus int
xxx capittel. .x.

In dien tiden seide ihesus tot sine ionghe-
ren. wanneer die sone des menschen come
sel in sijne moghentheit ende alle die enghelen
mit hem. dan sel hi sitten opten stoel sijner groet-
heit ende voer hem sellen vergaderen alle men-
schen. ende selse van malcander seiden als die
harde seidet die scapen vanden boecken. **Ende** die
scapen setten tot die rechter side. ende die boecken
totter linker siden. **Dan** sal die coninc segghen
tot dien die ter rechter siden wesen sellen. comet

ghi ghebenedide mijns vaders ende besiet dat ri-
 ke dat v bereit is van beghinne der werelt. **Mi**
 hongherde ende ghi gaest mi teten. mi dorstede en-
 de ghi gaest mi te drincken **Ic** was vreemde en-
 de ghi herberghede mi **Ic** was naect ende ghi
 cledet mi. **Ic** was siec ende ghi vande mi. **Ic**
 was inden kercker en ghi quaemt tot mi. **Dan**
 sellen die gherechtighe antwoerden ende seggen
Here wanneer saghen wi di hongherich en spij-
 den di. dorstich ende gauen di te drincken. of wa-
 neer saghen wi di vreemde ende herberghden di.
 of naect ende decteden di. of wanneer saghe wi
 di siec ende inden kercker ende quame totti **En**
 de die coninc sel hem antwoerden ende seggen.
Woerwaer seg ic v alsoe langhe als ghijt enen
 ghedaen hebt van desen minen minsten broeder
 so hebdiht mi ghedaen. **Dan** sel hi segghen den ghe-
 ne die ter luster sijden wesen sullen **Scheldet** va-
 mi ghi vermaledide in dat ewighe vuer dat den
 viant en sine ionghere bereit is. **Mi** hongherde
 en gi en gaest mi nuz teten. mi dorste en gi en gaest
 mi niet te drincken **Ic** was vreemde en gi en her-
 berghede mi niet **Ic** was naect en gi en cledet mi
 niet. siec en inden kercker en gi en visitierde mi nuz

Dan sellē si hem antwoerden ende seggen Heer
wanneer saghen wi di hongericch ende dorstich
of ongherkerrecht of naect of siec of inden ker-
ker. ende wi di niet en dienen. Dan sal hi
hem antwoerden ende segghen. Ic seg v voer
waer also lange als ghijc enen van desen min-
sten niet ghedaen en hebt en hebdijs mijn niet
ghedaen Ende dese sellē gaen in die ewighe pine
ende die gherechtighe in dat ewighe leuen. .:.

¶ Des dinstdaghes epistel ysaias .:.

In dien daghen sprac ysaias die propheete
en seide soeket die here die wilc dat hi ghe-
uonden mach worden: wepten an ter wilen dat
hi na hi is. Die onghenadighe laten sinen wech
ende die bose man late sijn ghedachten ende here
weder toten here ende hi sel sijnre ontfermen: en
keer weder tot onse gode wāt hi is harde grooe
te vergheuen want mine ghedachten en sijn uwe
ghedachten niet Noch mine weghe en sijn uwe
weghe niet spreect die here want also die hemel
vāder aerden verheuen sijn: a so sijn mijn weghe
verheuen van uwe wegghen ende mine gedachte
van uwe ghedachten ende hoe dat die dou ende
die snee vanden hemel neder valt en voertmeer

darwaert niet weder enkeert. mer dat lant nae
 ende droecken maect en doetet groeien en gheest
 den saenden saet ende den etenden broot. Also
 sal mijn woert wesen dat wt minen monde gaet
 sel. het en sel niet idel weder tot mi kerē. mer het
 sel doen al dat ic woude. En het sel ghelucklich
 worden in dien dinghen daer ict toe ghesendet
 hebbe sprac die almachtighe here .:.

Evangelium opten seluen dach matheus in
 sijn. xviij. capitel. :

In dien tiden doe ihesus in iherusalē ghinc
 wort alle die stat beruert en seide : wie is
 hier Dat volc seide. hier is eē propheet vā naza
 reth wt galileen En ihesg ghinc indē tempel en
 werp wt den tempel die cochte en vercochte en
 der wisselaers tafel en der gheente stoelē die du
 uen vercochten werp hi omme En seide hē Het
 is ghescreuē : mijn huus sel een bede huus hieten
 mer ghi hebt of ghemaect een moerdenaers
 cule Ende doe quamen tot hem inden tempel cre
 pel ende blinde ende hi maectese alle ghesont .
 Die princen der priesterē ende scriben sagen die
 miraculen die hi dede ende die kinder roepende
 inden tempel segghende tot dauids sone be :

hout ons. si sijn gekeert in onweerden en seiden
hē. hoerstu wat dese segghen. Ihesus antwoerde
hem ia ic wel. en hebdi niet gelsen Du hebste di-
nen lof volmaect wt den monde der kinderen en
der gheenre die melc sugghen Ende doe liet hi die
en ginc wech buten die stat in betanien en daer
bleef hi en leerde se van dat rike gods .:.

Des woensdaghes exodi. .:

In dien daghe sprac die here tot moyses .
clim opten berch tot mi ende wes daer
ende ic sel di twee stenen tafelen gheuen ende die
ewe ende die ghebode die ic ghescreuen hebbe op
dattu die kinderen van ysrahel mogheste leren .
Doe stonden op moyses ende iosue sijn dienre .
En moyses seide den ouderē doe hi op den berch
clam. ontkeit hier tot wi wederkeren tot v. ghi
hebt aaron en hur met v Ist datter yet vrages
op staet dat brenghet voer hē. Doe moyses op
geclomme was bedeckede een wolcke den berch
ende die glorie gods woende op sinay en bedec-
keden ses daghen mitte wolcke Des seuēden da-
ghes riep hi en wt den middel der deemsterhedē
en die ghedaente der glorien des heren was als
een barnēde vuer opte hoechste vāden berge i die

teghenwoerdicheit der kinder van ystrael Ende moyses ginc midden i die neuuele en clam op ten berghe ende was daer veertich daghen ende veertich nachten .+. .

Epistel des seluē dages int coningē boec .+. .

In dien dagen quam helyas in berfabee in den lande vā iuda en liet daer sijn kint en toech een dachweise inder woestinen Ende doe hi ghecome was en sat onder een grasbessen boem en bat sijnre sielen dat hi storue en seide. here mi ghenoeget nem mine siele wāt ic en bin niet beter dan mijn vāders. en hi leide hem seluē alsoe neder ende hi wort ontslape ond die scheme des grasboems En sich die engel des heren werden en seide hem **S**tant op en et. en hi sach op ende sich tot sinen hoefde was een broet in affche ghebacken en een vat waters Doe at en dranc hi en wort anderwerue slapende. en die engel des heren quam anderwerue weder en werden ende seide hem. stant op en et wāt du hebste enen groten wech voerhanden Doe hi op ghestaen was. at hi en dranc en wanderde in die stercheit der spisen veertich daghe en veertich nachte. al tot ten berghe gods oreb .+. .

¶ Ewangeliū opten sekuē dach matheus in
vierde capitel. .:

In dien tiden ghinghen die pharisee wt en
maecte enen raet teghens ihesum hoe si en
mochten doede Ihesus wiste dat en ghinc vā daē
en vele volgheden hem en hi maectese al ghesont
en verboet hem dat sijn niet en opēbaerde op dat
veruollet worde dat ysaias die propheet sprac
sich mijn kint dat ic vercoren hebbe mijn gemin
de daer mijn siel i behaget Ic sel mijn gheest set
ten op hē en hi sal bootscappē den heidenē dat oer
del hi en sel niet stridē noch wepen noch niemāc
en sel inder strate sijn stēme horen. dat gheiaech
de niet en sel hi niet brekē noch dat wikkede hout
en sel hi niet wt doē tot dat hi wt werpe dat oer
del totter victorien ende in sinen name sellen die
heiden hopen. .:

¶ Des donwedaghes epistel ezechiel. .:

In dien daghen gheschiede dat woert des
heren tot mi ende seide. wat ist dat ghi on
der v die perabole keert i desen bispele iden lan
de vā ysrahel en segt Onse vaderen atendie sure
druue en der kider tandē wordē egghich Leue
ic spreect god die here. Dese ghelickemisse en sel

v voert meer tot ghene bispelē wesen in ysrabel
 siet alle dese sielen sijn mijn alsoe die siel mijns
 vaders mijn is. also is oec die siele des soens
 mijn Die siele die daer sondighet die sel steruen
Ende ist dat die man gherechticheit wort en oer-
 del en gherechticheit doet en inden berghe niet en
 ete en sijn ogen niet op en heffen totten afgoden
 des huus van israhel. en sijn naesten wijf niet en
 vercraste en totte besiecte wiue niet en ga en ge-
 ne mēsee en bedrucke en den sculdenar dat pant
 weder ouer geue en mit ghewoude niet en roue.
 en sijn broet den hungerige geue. en die naecte be-
 decke mit cledinge. en totte woeker niet en sene
 ende niet meer en ontfange en sijn hant vander
 boesheit liere **E**nde tusschen den man en den man
 waerachtich oerdel doe **E**n waderde in mine ge-
 hode. en mijn oerdel behoede op dat die waerheit
 werke **D**ese is gerechtich en sel in de leuen leue
 sprac die almachtighe here. .i.

Ewangelium opten seluen dach **J**ohannes
 in sijn. viij. capitel. .i.

In dien tiden seide ihesus totten ghenen
 die i hem gelouede van den ioden. **I**st dat
 gi bliuet in mijnre leringhe gi selt waerlic mijn

iongher wesen ende ghi selt die waerheit kenne
ende die waerheit sel v vrien. **Si** antwoerde hem
wi sijn vā abrahams gheslachte Ende wi en heb
ben nie niemāt gedient hoe segstu gi selt vri wes
sen. **Ihesus** antwoerde hem : voerwaer voer :
waer seg ic v dat een yeghelic die sonde doet is
een knecht 8 sonden **Die** knecht en bliuet indē
huse niet inder ewicheit **Die** sone blijft inder e :
wicheit **Ist** dan dat die sone v sel vrien ghi selt
waerlic vri wesen **Ic** weet dat gi abrahams kin
der sijn. mer ghi wilt mi doden want mijn woert
en vanghet in v niet dat ic bi den vader ghesien
hebbe spreke ic. ende ghi doet dat ghi bi uwē va
deren ghesien hebt. **Si** antwoerden ende seiden
hem **Abraham** is onse vader **Ihesus** seide hem.
sidi abrahams kinder. soe doet abrahams werck
ken. mer nu soect ghi mi te verslaen. ene mensche
die v die waerheit spreke die ic van gode ghe
hoert hebbe. dat en dede abraham niet ghi doet u
wes vaders wercke **Doe** seide si hem wi en sijn
van ghene oncuysheit gheboren. wi hebben gode
tot enē vad **Daer** om seide hem ihesus waer dat
god v vader waer. en trouwē ghi soudet mi min
nen wāt ic bin wt gode voert ghegaen en gheco :

men en van mi seluen en qua ic met hi heeft mi
 ghesent. waer om en kedi mijn tale niet wāt gi
 en moghet mine leringe niet horen. **G**hi sijt vāden
 duuel uwen vader en die begheertē uwes vaders
 wil di doen. hi was manslachtich vā beginne en
 hi en stont ind waerheit niet. wāt in hē en is ge
 ne waerheit wāneer hi wt hem seluen spreket. so
 spreket hi loffen wāt hi is loffenachtich en een
 vader der loffene. mer ic want ic die waerheit
 sprekē en ghebof di mi niet. .:.

Des vridaghes epistel Ezechiel. .:.

Dit seit god die here. die siele die sondiget
 die sal steruen. Die sone en sel die boesheit
 des vaders niet draghen. Ende die vader en sel
 die boesheit des soens niet draghen. Die gherech
 ticheit des gherechtighen sel op hem seluen wesen.
 En die boesheit des bosen sel op hem seluē wesen.
 Mer ist dat die bose penitēcie doet vā alle sonde
 die hi gewrocht heeft en alle mine ghebofde behoe
 de en oerdel en gherechticheit doe die sel inden le
 uen leuen en niet steruen. Alle die boesheit die hi
 ghedaen heeft die en sel ic niet ghedencken. ende
 in die gherechticheit die hi ghewrocht heeft sel hi
 leuen. **E**is mijn wille niet die doet des ongherech

tigen spreek god die here: ende niet vā sinen we-
ghe en bekere ende leue. Mer ist dat die gerecht-
tighe hem ofkeere van sijn gherechticheit en boes-
heit doe na alder omenschelicheit die die ongherech-
tighe pleget te werken sel hi leuen. Alle die
gherechticheit die hi ghewrocht heeft en sel niet
ghedocht worden inder ouertredinghe daer hi in
ouer ghetreden is en in sijnre sonde die hi gheson-
dicht heeft daer in sel hi steruen. Ende ghi hebt
gheleit des heren wech en is niet ghelijc. Daer o
hoert ghi huse vā ysrahel. Mijn wech is ghelijc
en sijn nauwe weghe niet meer quaet want wā-
neer die gherechtighe hem ofkeert van sijnre ghe-
rechticheit ende boesheit doe so sel hi daer in ster-
uen. In die ongerechticheit die hi gewrocht
heeft sel hi sterue. En soe wanneer hē die boese
ofkeert vander boesheit die hi gedaen heeft ende
oerdel en gerechticheit doe. soe heuet hi sijn siele
leuende gemaect want al merkende ende al of-
kerende van alle sine boesheden die hi gedaen he-
uet soe sel hi in dē leuen leue ende niet sterue seit
die almachtige here. .:.

Ewangelium opten seluen dach Iohannes
int vijfte capitel. .:.

In die tiden wast der ioden feestdaech ende
 ihesq clam op te iherusalē. Te iherusalē is
 een probatica piscine die in ebreeusche bethsaida
 hite en heeft vijf hallē In dese sach eē grote me-
 niechte vā sieckē van blinden en vā cropelen van
 dien verdortet waren verbeidende des waters
 beweringe want eē enghel quā neder nader tijt
 inder piscinē en dat water wert bewert ende so
 wie eerst neder clā inder piscinē nader beweingē
 des waters die wert ghesont vā wat sieckē dat
 hi becōmert was Doe was daer een mensche die
 xxxvij iaer in sijne siecken ghelegē hadde. Doe
 ihesus sach dese liggende en bekēnede dat hi nu
 veel tijes hadde hi hē wilstu ghesont werdē Die
 siecke antwoer de hē here ic en heb ghenē mensche
 die mi in die piscine helpe als dat water bewert
 wort want wanneer ic come is daer een ander
 voer mi neder geclommē Doe seide hē ihesq. stat
 op en buer op dijn bedde en wāder En althāc
 is die mēsche ghesont ghewordē en nam sijn bed-
 de op en wāderde Het was eē sabaoth i dien da-
 ge Daer o seide die ioden den genē die ghesont
 was het is eē sabaoth het ē is di niet gheoerlōfe
 dijn bedde op te buerē Hi antwoerde hē die mi

ghesont ghemaeect heeft die seide mi. nem op dijn
bedde en wand Doe vraghede si hem. wie is die
mensche die di seide. buer op dijn bedde en wan
der Dese die ghesont gemaect was en wiste niet
wie hi was Ihesus ginc vand scaren die in die
stede stont Daer na vaten ihesus iden tempel en
seide hem. sich du biste ghesont ghemaket. nu en
wilt niet sondighē op dat di niet argghers en ge
scie Die mensche ginc heen en seidet den iode dat
tet ihesus waer die hē ghesont ghemaeect hadde S
om veruolgeden die ioden ihesum wāt hi dit op
ten sabaorch dede .+. .+

Des saterdaghes quater temper in die vastē
ezechiel die eerste lesse .+. .

In dien daghe sprac moyses totten here en
de seide Here sich op van dinen heiligken
huse ende vander hogher woeninghē der hemelen
ende ghebenedie dinen volcke ende ysrahel ende
dat lant dattu ons ghegheuen hebste also du on
sen vāderen swoerste dat vloeiende lant vā melc
ke en van honighe Hoer ysrahel huden heeft di
god dijn here gheboden dattu doen souste sine ghe
boden en oerdele en behoedese en veruullense vā
alle dijne harten en van al dijne zielen huden

hebste vercore den heer op dat hi dijn god si ende
 du in sine wege wanderste en du behoedeste sijn
 besettinge. die ghebode en die oerdele en ghehoer
 sam sijste sine gheboden. En die heer heeft di hu
 den vercore dattu hem een sondlinghe volc sijste
 also hi di gheseyt heeft. en du alle sine gebode be
 hoedeste en op dat hi di hog make dan alle volc
 die hi gescepe heeft tot sine loue. tot sijner name
 tot sijner glorien op dattu een heilich volc dijns
 heren gods sijste also hi di gheseyt heeft. .+.

Die anderde lesse deutronomij .+.

In dien daghen seide moyses den kinderen
 va ysrahel. Ist dat ghi die ghebode hoedet
 dat ic v gebiede en ghise doet. Dat gi v god min
 net uwen here en hem anhanghede in al sine we
 ghe wandere so sel die here al die heidene voer v
 aensicht verstroyen. En gi sult besitte die meer
 re en riker sijn dan ghi. Elke stede die voete be
 tredde sel v wesen vand woestine en van libano
 en van effrate d grote riuere al totter wester zee
 sellen uwe terminen wesen. Niemāt en sel teghes
 v staen. God die here sel v vrese en ont sich gheuē
 ouer al dat land dat ghi betreden selt also v ghe
 seyit heuet god die here. .+.

Die derde lesse machabeorum. 1.

In dien dagen deden die priesterē bedinge
doe si offeren souden die offerhande voer
dat volc vā ysrahel. Jonathas was beginnēde
ende die ander antwoerden en seiden. Die here
moet v wel wē en moet v ghedenckē sijns testa
mēts dat hi tot abrahā ende tot ysaac en tot ia
cob sijner getrouwer knechten ghesprokē heeft.
En moet v allē dat herte gheue op dat ghi hem
oefent en sinen wille doet. uwe hertē moet hi op
doen i sijner ewe en i sine gebode en vrede makē
en horen moet uwe ghelede en moet mit v verso
net werden en niet en noet hi v laten inder qua
der tijt die here vwe god. 1.

Die vierde lesse sapiencie. 1.

Olke dinghē god otfirme onser en besich
ons en vertoghe oes dat licht der ontferm
harticheden en sende die vrese op die heidene die
di niet ghesocht en hebbē op dat si di moeten kē
nen datter ghen god en is dan du op dat si dijn
wonderlicheden bekennen ende vertellen moete
hes op dijn hant ouer die vreemde ludē op dat si
dijn mogentheit mogen sien wāt also du i hore
aēsichte i ons gheheiliche biste also moeste i on

sen aensicht groot gemaect worden in hē op dat
 si di moeten kennen also wi di bekennet hebben
 wantter geen god en is here sonder di Vernuwe
 die tekenen en u wandelt die wōdren **Glorificēert**
 die hāt en die rechteren arm verwecke die ver-
 woetheit ende stort wt dien toren. werp wt den
 weder sake en pinighe den viāt haest den tijt en
 gedenc des eindes op dat si dine wōdrlīke din-
 ghen vertrecken moeten here onse god. .:

Epistel des seluē daghes ad thessalonicēns
 int. v. capitel. .:

Broeders wi biddē v **C**astiet die drustige
 troest die eckmoedige. otfaget die crāke
Glofa inden gheloue en maectse ghesont. weset
 hidsam tot hem allen. siet dat niemāt quaet ony
 quaet iemāt vergelde **M**er altoes uvolget dat-
 ter goet is onderlinge en i alle mēschen **A**ltoes
 verblidet inden here bidt sonder ophouden. **I**n
 alle dinghen doet gode danē wāt dit is die wille
 gods in cristo ihesu i v allen **E**n wilt den gheest
 niet doden. **E**n wilt die prophēciē niet versma-
 den proeuet alle dinghē. datter goet is dat hout
 wachtet v vā alle quader ghedaēten **E**n die god
 des vrede moet v heilich maken ou al op dat v

gheskeel gheest ende siele ende lichaem ghehouden
moet werden sonder claghinghe inden toecoenst
ons heren ihesu cristi. .:.

Ewangelium opten seluē dach matheus int
xviij capittel. .:.

In dien tiden nam ihesus tot hem peter ia:
cob en iohannes sine broeder en leide se op
warts in enē hoghen berch ende wort voer hem
ouer gheformt en sijn aensicht blinckede gelijck
als die sonne ende sijn cleder sijn wit ghe worden
ghelijc als die snee Ende daer verschenē moyses
en helyas mit hem sprekende Petrus antwoer:
de en seide tot ihesu. Here hier is ons goet te we
sen oftu wilt laet ons drie tabernaculē make
di een. moyses een. en helyas ee. En doe hi noch
sprekende was sich een licht scinende claer wol
ke ombeuense. En een stemme sprac wt den wol
ke. Dit is mijn gheminde soen in wie mi wel be:
haget heeft hoert hē Doe dit die iōgheren hoerde
vielen si neder in hoor aensichte en vreesden hem
harde seer. Ihesus qua tot hē en werde se en sei:
de hē. staet op en wilt niet ontse Doe si hoer
ogen op sbege en sagen si niemāt dan ihesum al
leen. Ende doe si neder clommen vanden berch

gheboet hem ihesus ende seide Niemand en segghe dat ghi ghesic hebt tot dier tijt dat des mensche soen op staet vander doot.

Begganc Sine iongheren vraggheden hem ende seiden: wac segghen dan die scriken. dat helyas eerst comen moet. Hi antwoerde hem en seide. helyas sel come en sel alle dine wed kerren. Ic segghe v dat helyas nu ghecome is en si hebbe in hem gedaen alle dat si woude en en hebbens niet ghesienet. Also sal die sone des menschen liden va hem. Doe verstonden die ionghere dat hi dit va iohanes baptista gheseyt hadde. .+. .+

Epistel opten anderde sonnendach iden vasten ad thessalonicenses int iij ca. .+. .+

Broeds voere an bidde wi v en vermanen inden here ihesu dat also gi va ons ontfanghen hebt. hoe v behoert te wanderen. oec also op dat ghi te meer veruldepet want wetet die gheboede die ic v gegene hebbe ouermits onsen here ihesu. want dit is die wille gods uwe heilicheit. Dat gi v hoedet va oncuyscheden op dat een ygelic van v sijn wat besitten come in heilicheden en in eeren. niet in quetsinghe der begheerten als die heyden die gode niet en kenne. en niemac bouen

trecken mit geweldē : noch en verſcalkte ſijn Broe
der i eniger ſaken wāt die here is een wrecker vā
alle deſen als wi v te vorē ſeiden en getuget heb
ben wāt god en heeft ons niet in onreiniteit ge
roepen. mer in heilicheiden. :.

Ewāgelii optē ſelue dach mattheu int xv. ca
In diē tiden ginc iheſu wt en ginc neder in
den lande vā tiri en ſidonis. ende een cana
neus wiſſāijn quā wt dien einde ende riep ende
ſeide hem. Here dauids ſone ontferme di mijns
wāt mijn dochter wort ſeer qualike vanden vi
ant ghequellēt. **H**i en antwoerde hoer niet een
woert. **D**oe quamen ſine iongeren toe en baden
hem ende ſeiden laet ſe want ſi wept ons na **H**i
antwoerde en ſeide **I**c en ben niet geſent dā tot
die ſcapen des huus vā iſrahel die verloren ſijn
Noch quā ſi en aēbedē en ſeide: here helpe mi **H**i
antwoerde **H**et en is niet goet der kinderen broet
te nemē en voer den hondē te werpē. **E**n ſi ſeide
here dat is alſoe. mer die kleine hondkins eten
vāden crumen die vā hore heren tafel vallen **D**oe
antwoerde hoer iheſus **O** wiſſ groot is dijn ghe
loue. di gheſcie alſoe du wilſte. en hoer dochter is
in die vre geſont ghemaect. :.

..* S E N T E N T I A ..*

N Hier chananea a finibus illis egressa
 Mathei. xv. **I**n desen heilige ewagelio
 worden ons bescreuen twee punten tot onser le-
 ren. Dat eerste is wat wi verstaen bi desen wi-
 ue ende haer dochter die ghequeelt was vanden
 viant. **B**i desen wiue verstaen wi den sondaren
 biden dochter die siele der sondaren die mitten
 viant beseten ende ghebonden is alsoe lange als
 die mensche in doot sonden leeft. Nu dit ewan-
 gelium seic als ghi ghehoert hebt dat dit wijf
 quam vten lande van chananea tot cristum.
 Cananea bedudet eē veranderinge. hier bi ver-
 staen wi die sijn siele verlossen wilt vten bande
 des viants. die moet sine quade leuen verande-
 ren in goeden leuen. **H**ier op seic die apostel.
 doet van v den ouden roc en doet een nuwe cleet
 aen. **D**ese ouden roek dat sijn ons oude quade
 sonden. die wi van ons werpen sellen mit berou-
 we mit biechte ende mit penitencien. ende sellen
 die nuwe roc an doen. dat is een nuwe leuen vā
 doechden. **E**nde aldus soe mach onse siele ver-
 lost werden vanden viant. **D**at ander punt is
 bi wat sake dat dit wijf ghehoert was vā xpo in

haren bedinghe of roepinghe **I**c vinde drie pun-
ten i desen wiue waer mede dat si vercreech dat
ihesus hoere ontfemde **D**ie eerste is grote oet-
moedicheit. ende die bewijfde se doe si seide here
die cleyne hondelijns eten doch vanden crumen
die daer vallen van die tafele hoere heren. **O**f si
segghe woude lieue here ghi hebt gheseyt dat
niet goet en is datmen die kinderen haer broet
neemt. ende gheuet den honden **I**c bekenne dat
ic een hont bin. ende niet weerdich en bin des
broedes. dat is uwer groter gracen. mer laet mi
ghemeten die crumen dat is uwe cleyne gracen.
Dat anderde punct is haer vaste ghelouef want
hoe hardelike dat cristus hoer antwoerde. si bleef
vast inden gheloue. ende sprac heer dauides soen
ontferme ouer mi. **S**i ghelouefde dat hi god was
want si seide here ende si ghelouefde dat hi oec een
ghewarich mensche was. want si seide. dauides
soen. **D**at derde punct is oec hoer volstandic-
heit. want si en liet oec niet of voer den tijt dat
si hadde waer om dat si hat. **D**ese drie puncten
sijn oec alle menschen noet die oec hebben willen
van gode dat si hem bidden dat is oetmoedicheit
vaste gheloue ende volstandicheit. want onse he

re seit inden ewangelio die volstandich is totte
einde die sal salich sijn .+. .

Des manendaghes epistel daniel .+. .

In dien daghen bede daniel en seide Here
onse god die d wt gheleit hebste dijn volc
vten lande van egypten in sterker hant ende du
hebste di na desen daghe een name ghemaect He
re wi hebben ghesondicht. wi hebben boesheit ghe
daen in alle dine gherechticheit **I**c bidde di dat
dine toerne of ghekeert moet worden ende dijn
verwoetheit van dijner heiligher stat iherusalem
ende van dinen heilighen berghe want om onser
sonden ende om onser vader boesheit soe is iheru
salem en sijn volc in lachteringhe alre menschen
die ontrent ons sijn **D**aer om onse god uhoert
nu dijn knechts ghebet en sijn bedinghe en ver
toghet dijn aensich ouer dijn heilighe huys dat
uwoest is om di selue soe neighe dijn oren mijn
god en hoer. doch op dijn ogghen en sich onse mis
twesticheit en die stat daer dijn name ouer ghe
woepen is. wat wi en storten onse bedinghe voer
dijn aensicht niet i onse rechtueerdichede. mer i
dine ontfermhartichede **H**ere uhoere here wes u
noeghet sich an en doch en niet en merre om di

seluen o mijn god wāt dīnen name is angewe-
pen ouer die stat en̄ oū dījn volc heer onse god
Euangelium opten seluen dach Iohannes
In dien tiden seide ihesus totten searen der
ioden Ic gae en̄ ghi soeket mi en̄ in uwen
sonden sel ghi steruē Daer ic gae en̄ moget ghi
niet comen Ende hi seide hē. ghi sīt vā beneden
ic ben vā bouen Ghi sīt van deser werelt Ic en
ken vā deser werelt niet. Daer om heb ic v ghe-
seit dat ghi i uwe sonden steruen selt. wāt gelbes
di des niet dat ict ken i uwe sonden sel gi struē
Doe seiden si hem wie bistu Ihesus seide hē. ete-
gin. en̄ ic spreke mit v. veel heb ic mit v ghespro-
kē en̄ te oerdelken mer die mi gesent heuet is was
rechtich. en̄ dat ic vā hē gehoert hebbe dat spre-
ke ic in die werelt en̄ si en kenedes niet wāt hi
god sinen vader hiet Daer o seide hem ihesus wā-
neer ghi verheffen selt des menschen sone. dan
sel di kennen dat ict ken en̄ ic van mi seluen niet
en̄ doe. mer also mi die vader gheleert heeft dat
spreke ic : Ende die mi ghesent heeft die is met
mi ende hi en̄ laet mi niet allene. want ic doe al-
toes dat hem behagheliken is. Doe hi dit sprac
gheloueder veel in hem .i.

Des dingsdaghes epistel int coninghen boec.
In dien dagē geschiede des heren woert tot
 heliam tlesbiter ende seide: stant op ende
 ganc in sarepta des lans vā sidoniē. en daer self
 te bliuē: want ic hebbe daer een wiuē die een we
 duwe is ghebodē dat si di voede **H**i stont op en
 ginc i sarepten ende doe hi quā ter poertē vāder
 stat doe krieghende hē een wijf die een weduwe
 was. hout lesēde en hi riepsē en seide hoor: **G**hif
 mi eē luttel waters i een vat dat ic drinke **E**n
 doe si wech ginc dat sijt halen soude. riep hi hoer
 na ende seide. **I**c bidde di brenghet mi oec een
 montuol broets i dijn hāt **S**i antwoerde: leuet
 god dijn here ic en hebbe gheē broot dan also veel
 meels als eē vingher begripen mach in een cru
 ke ende een luttel olijs in een oli kanne. **S**ich
 ic lese twe houten dat ic in mach gaen en mi en
 mine sone dat make op dat wijt etē en dā steruē
Doe sprac helias tot hoor. en oetsich di niet. mer
 ganc en doet also du gheseyt hebste **D**och so ma
 ke mi eerst vā dine meelkijn eē affschē brodekin
 en brēget mi in di en dine sone selfstuit daer na
 make wāt dit spreck god die here vā israhel **D**ie
 cruke des meels ē sel niet minnē noch die kane

der olien en sel niet verminnet werden tot dien
daghe daer die here wege in gheue sal op dat aens
sicht d' eerde en si ginc wech en dede nade woer
den helpas. en hi ac **U**nde si en al hoer huys. va
dien daghe en ontbrac die cruke mitte melc niet
en die kanne mitter olien en is niet ghemindere
naden woerden des heren. dat hi sprac in helpas
hant .:.

Ewangelium opten seluen dach matheus in
sijn xxij capittel .:.

In dien tiden sprac ihesus totten scaren en
de tot sine iongheren ende seide **O**p moy
ses stoel saten die scriben ende die pharizeen **A**l
dat si v segghē dat hout ende doet na horen wer
ken en wilt niet doen **S**i segghē ende doens niet
si binden swaer worden ende ondrachtic ende leg
ghese op d' menschē scouderen mer mit hore vin
ghere en willen sise niet werē **A**lle hoer werken
doē si op dat si gesien mogē werde vāden mēscen
Si makē brede vaessen en si makē grote zome
si minnē dat voersittē ander tafelen en die voer
ste stoelen ind' synagoge en graetinge ind' marct
en vāden mēschē meester ghehetē **E**n wil gi niet
meester ghehetē wesen want een is v' meester en

ghi sijt alle broeders. En en wilt v gheuen vad
 opter aerden hieten wāt een is v vad die inden
 hemel is En en wilt gheen meesters ghesetē we-
 sen want een is v meester dats cristus Die die
 meeste is ond v dat sel v dienre wesen. So wie
 hem ußeffet sel vernedert werden En soe wie hē
 veroetmoedigket die sel verheuen worden. . .

Des woensdaghes epistel hester . . .

In dien daghē bede hester tottē here en seide
 Here god almachtich cominc in dhuwe ghe-
 wout sijn alle dinghē gheset en niemāt en is die
 dinē wille mach wedstaē Ist dattu te rade wort
 ste ons te behoudē wi wordē te hāt ußoffet: wāt
 du here hebste hemel en aerde gemaect en alle dat
 indē ommerinc des hemels onthouden wort Du
 biste alre dinghē here en niemāt en is die dijne
 groetheit wederstaet Ende nu here cominc der co-
 ningē abrahās god oēferme dinē volke wāt oēse
 viadē wille uderue en dijnerue uduen En ußma-
 de dijn deel niet dattu ußoffet hebste Mer verhoer
 onse gebede en wes genadich dē lote en den deel
 dijne erfnisse en keer oēse wenige ome i vruoch-
 den op dat wi louēde dinē name moetē louē En

en verkieſes die monde der gheentre die di souē he
re onse god. .i.

Ewangelium opten seluen dach. Matheus
in sijn xxx capitel. .i.

In dien tidē clam ihesus op te iherusalem
en nam al heimelike bi hem sijn twalf iō
gerē en seide hē **S**iet wi klimmen op te iherusalē
ende des mēschen soen sal ouer gheleuere wordē
dē princē der priesterē en der scriben en sellen hē
verordelen ter doot en sellē den heiden ouer leue
ren te bespottē en te gheselen ende te cruceen en te
doden en des derden dages sel hi weder verisen
Doe quā tot hē zebedeus kinder moeder mit ho
ren kinderen ende gruete dē ende hat wat van hē
Hi seide tot hoer. wat wilstu **S**i seide hem. sich
dat dese twe mijn kiderē moete sittē die ene tot
dijner rechter hāt en die ander tot dijner luster
hāt i dijn rijk **I**hesus antwoerde ende seide gi en
weter niet wat gi bidt. moghet gi die kelc drinc
kē die ic drinckē sel **S**i antwoerde hē. ia wi mo
gē **H**i seide minē kelc sel di drinckē mer te sittē
tot mijner rechte hāt of totter lust hāt dat en is
mi niet v te geuē mer dē genē diet keruit is van
minē vader **E**n die tiene wordē onwaer diē op

die twee broeders. **J**hesus riep tot hem en seide.
weet gi niet datter lude princen hebben heer scap
ou die haer en die die meeste sijn hantieren die
moghentheit onder he luden **A**lso en selt onder
v niet wesen: mer so wie onder v die meeste wil
wesen. sel dienre wesen. **E**n so wie onder v die
eerste wil wese sel v knecht wesen **A**lsoe die so-
ne des menschen niet gecomen en is o gedient te
wesen. mer om te dienen ende sijn siel voer veel
menschen te geuen tot eenre verlossinge. .

Des donredachs epistel Jeremias die pphet

Die spreket god die here. **V**ermale dijt is
die mensche die iden menschen betrouwet en
dat vleische set tot sinen arme en sijn herte vade
here scheidet: wat hi sel wesen als die heiden ider
woestine en hi e sels niet sien als dat goede coet
mer hi sel in die droechte woenen inder woesti-
nen en inden onwoehaerren lande der souticheit
Gebenedijt is die ma die iden here betrouwet en
die here sal he trouwelijc wesen **E**n hi sel wesen
als dat hout dat op die wateren gheplant wert
dat sijn wortelen tott vochticheit sendet. en het
en sel niet ontsie als die herte coemt en sijn blat

sel groen wesen en inder tijt der droechede en sel
hi niet forchououdich wesen of het en sel geen tijt
of laten vruchte te brenghē Des mensche harte
is quaet en niet oudvindellic wie sal dat kennē
Ic die here bin ondersoekede dat harte en proe-
uende die lendere die enē yghelike geue na sine
weghe en na der vrucht sijne vindinghe spreect
Die almachtighe heer .+. .

Ewāgelium opten seluen dach iohannes be-
scrifftet .+. .

In dien tiden seide ihesus tot die scare der
iude Ic en mach vā mi seluē nē doen **A**l-
soe ic hore oerdel **E**n mijn oerdel is gherechtich
wāt ic en soekte mijn wille nē mer sine wille die
mi gesendet heeft **I**t dat ic een getugge geue vā
mi. mijn getuge en is niet waer **H**et is een and-
riet getuge vā mi geuet en ic weet dat dat getu-
ghe waer is dat hi vā mi gheuet **E**n seide tot io-
hannē en hi gaf der waerheit een getuge **I**c en
ontfanghe vāden mensche getugge niet. mer dit
segghe ic v op dat ghi behouden sijn die was ene
lanteerne karnede en lichtende gi wout ter tijt
verblidē i sine lichte **M**er ic hebbe eē meerre ge-
tuge dan iohānes wāt die werke die mijn vad

mi ghescreuen heeft dat ic se volbringhe Die wer
ken die ic doe gheuet ghetughe vā mi dat mi die
vād gesent heeft **E**n die vād selue die mi gesent
heeft gheeft getuge van mi Noeh ghi en hebt sijn
stemme niet gehoert noch sine gedaente niet ge
sien **E**nde sijn woert en hebdi niet in v bliuende
want ghi en gelouet den genen niet dien hi ghe
sent heeft **O**ndersoect die scrifture wāt gi waent
ewich leuen daer in hebben ende dat sijnse die vā
mi getuge geue en ghi en wilt niet tot mi come
op dat gi eluen hat vāden menschen en ontfan
ge ic die claerheit niet. mer ic kenne v dat ghi
die minne gods i v niet en hebt **I**c bin gecome
in mijns vāds name en ghi en ontfinct mi niet
mer coemt een and in sijne name dien sel gi ont
fangen **H**oe moechdi geloue die die glorie van
malcand ontfanget **E**n die glorie die allene vā
god is en soect gi niet **E**n wilt niet want dat ic
v wroegen sel bi den vād **M**oyse is die v wroe
ghet daer gi in hoep wāt gelouede gi moyses gi
gelouede mi oec licht wāt hi heeft vā mi ghescre
uen **G**heloue gi vā sine letteren niet hoe soude gi
mine woerden ghelouen .+. .+

V Des vridaghes epistel genesis .+. .+

In dien dagen seide ioseph sinen Broeders
Hoert mine droem die ic sach **M**i doch-
te dat wi scouē bonden iden acker en mijn scoef
op wes en stont. en uwe scouen daer omē staen-
de en aenbeden minen scoef **S**ijn Broedery an-
woerden seltu onse coninc wese of selle wi dijn
re gewout onderdanich wese **D**ese sake der dro-
me en der woerde makede daer o een voetsel der
midicheit en des toerns. **D**oe sach hi enē andere
droem die hi sine Broedery vertelde en seide **I**c
sach oumits den drome recht als die sone ende
die mane en elf sterren mi aenbedē: en doe hi dat
sijn vader en sijn Broeders utelt hadde berispede
die vader en seide wat wil hē die drome die du
geste hebste sel ic oec en dijn moeder en dijn bro-
ders di aenbedē opter aerden **H**ier o kende hē
sijn Broeders mer die vader mercte die dingē al
swigende **D**oe die Broeders o des vaders vee te
voede woede i sichen. sprac israhel dat was ia-
cob die vader tot hē. **D**ijn Broeders hoeden die
scapē i sichē **C**om ic sel v tot hē lude sendē **H**i
arwoerde en seide ic ken kereit. **D**oe seide hi tot
hē ganc en sich of alle dingē geluckich sijn bi di-
nē Broeders en bi den vee en hoetscap mi weder

watmē doet. **H**i is gesene vāden dale vā ebron
 ende quā i sichē. **E**n een mā vāt hē dwalēn iden
 acker. en vragede hē wat hi sochte. **E**nde hi ant
 woerde. ic soekte mine broedren. wise mi vaer si
 dat vee hoedē. **D**oe seide hē die mā. si sijn geschei
 den vā deser steden. wāt ic hoerde se seggē. ga wi
 i dothaim. **D**oe toech ioseph na sijn broeders en
 vant se i dothaim. **D**oe si hē van verrees sagghen
 eer hi tot hem quam dochten si hem doot te slaen
 ende seiden onderlinge. **S**iet die dromer coemt.
Comt ende laten os doot slaen en latē ons wer
 pen i die oude aisteerne ende wi sellē seggen dat
 ten die alre boeste dier verflōden heeft. **E**n dan
 selc schimē of hē sijn drome geuordert heeft. **D**oe
 dat riken hoerde pynde hi en wt horē handen te
 verlossē ende seide. niet en laet os sijn ziele doot
 slaen noch sijn bloet storten. mer werpten i dese
 aisteerne die ider woestimē is ende hout v handē
 onbeulect. **M**er dat seide hi en wouden wt horē
 handen verlossen en leueren sinen vader weder.

Ewangelium opten seluen dach matheus i
 sijn xxi capitel. .i.

In diē tiden seide ihesq sine iōgeren: so wāt
 gi eisehet inder bedinge en gelouet. dat sel

ghi ontfanghen Ende doe hi quam inden tempel
quamē tot hē die gekerde die prince d priersterē
en die oude des volcs en seide In wat machte
doestu dese dinghē en wie heeft di dese moghent-
heit ghegheue Ihesus antwoerde hem Ic sel v ee-
woert vrage ist dat ghi mi dat segt. ic sel v seg-
gē in wat machte ic dit doe waen was iohānes
doep sel vāden hemel of vāden mēscen En si doch-
ten ond hem en seide. segghe wi vāden hemel. hi
sel ons antwoerde waer om en geloefdi dan niet
Ende ist dat wi seggghen vāden menschen soe vre-
sen wi die scare wāt alle hieldē si iohannē voer
een propheet En si antwoerde ihesum en seide wi
en wētēs niet En ihesus antwoerde hem. noch ic
en segs v niet in wat machte ic dit doe .:.

Des saterdaghes epistel genesis .:.

In dien daghen seide rebecca iacop horen sone ic
hoerden dinen vader spreken mit esau dinē broe-
der en seide hem. brenghe mi van dine iaghinghe
en bewide die spise op dat ic ete en di voer dē he-
re benedie eer dat ic sterue Mijh kint d om hoer
nu minē raet en ganc tottē vee en brenct mi die
twe beste hoekte op dat ic d of dinē vad spise ma-
ke daer hi geerne of geuoet wert **A**lstu misse ge-

Brocht hebste en hi gegeten heeft dat hi v dan be-
 nedie eer hi sterue **H**i antwoerde hoer du weestste
 wel dat esau mijn broed eē ruych mēke is en ic
 bloet bin **I**st dat mijn vad mi hadelt en voeltet
 so duchtie dat hi wanē sel dat ic hem bedrieghen
 woude en dat hi dā die maledixie op mi brenge
 mochte voer die benedixie **D**oe seide die moed
 tot hē. mijn kint op mi si die maledixie hoer al-
 leen mijn stēme en ganc en brenet dat ic gheseyt
 hebbe **H**i ginc wech en brochtet en gāft die moe-
 d **S**i bereide die spise also si wiste dattet sijn vad
 begeerde **E**n si dede hē an esaus harde goede eke-
 der die si thups bi hoer hadde en si dede vellekēs
 om sijn hāden vā hoekte en bedette dat bloet vā si-
 nē halle. en si gaf dat pulmēt en si gaf die brode
 die si gecooct hadde **D**oe hi dat i gebrocht hadde
 seide hi **V**ad mijn **E**n hi antwoerde ic hoert. wie
 bistu mijn kint **E**n iacop seide ic bin esau dijn
 eerste geborē soē **I**c heb gedaen alstu mi geboet-
 ste **S**tant op en sit en et vā mine iagige op dat
 dijn siele mi gebenedie **A**nderwerue seide ysaac
 tot sine soen mijn kint sprac hi. hoe moechstuut
 also haestelic vīdē **H**i antwoerde het was die wil-
 le gods dattet mi haestelic beiegedē dat ic woude

En ysaac seide com haer dat ic di mach tastē en
proeuē oftu esau mine sone biste of niet: hi ginc
tot sinē vader En doe hi en getast had seide isaac
Die stēme is iacobs stēme mer die hāden sijn e
saus hādē En hi en kēdes niet wāt die rugge hā
dē bedudē die gēlikemisse der meerres **A**l bñdiē
de seide hi hē. Bistu minē sone ezau **H**i antwoerde
ic kent **D**oe seide hi brenct mi die spise vā dijn
re iaginge mijn kint dat mijn siele di gebenedie
Doe hi die gebrochte spise ghegheuen hadde doe
brochte hi hē oec wijn. **D**oe hi diē wt had seide
hi tot hē **C**om en cusse mi sone mijn **H**i ginc tot
hem ende cussedē. **A**lthāt doe hi die soeten wolke
der eleder voelde sprac hi al benediēde: siet die w
ke mijns soēs is als die wolke des volken ackers
diē god gebenedijt heeft **G**od moet di geuen vā
den douwe des hemels en vāder vetticheit der aer
den ouulbedicheit vā tarwe vā wine en olie **D**ie
nen moeten di die luden en die geslachte moētē
di anbedē. **B**es dijnre broeder her en dine moe
der kiderre moētē di hugē. die di ūmaldiet die
si ūmaldiet **E**n die di bñdient moet mit benedic
tiē ūuolt worden **D**oe isaac nauwe die woerdē
geēder hadde en iacob wt gegae was: quā ezau

en brochte de vader getoecte spise vā iaginge en
 seide **V**ader mijn. stat op en eet vā dijns soens
 iachte op dat dijn siele mi benedie **D**oe seide isa
 ac wie biste **H**i antwoerde. ic ben ezau dijn eerste
 gebore soe: isaac uwonderde mit grote uwonderē
 en meer uwonderende dā men ghelouē mach seide
 hi: wie is dā die gene die mi die geuāgen iachte
 hier te voren brochte. en eer du quaemste heb ic
 vā alle gegheten en ic heb hē gebenediet en hi sel
 benediet wese **D**oe ezau des vaders woerde ge
 hoert hadde. briessehe di mit grote roepen ende
 was al odae en seide **V**ader benedie mi oec. **H**i
 sprac dijn broeder is bedriegelic gecome en heeft
 dijn benedixie ontfangē **E**n ezau seide daer toe
 mit rechte is sijn naē iacob gegheten. want siet hi
 heeft mi tverwene uscaleket **H**i heeft mijn eers
 te gebore heen; en nu aderwene heeft hi mijn be
 nedixie ontnomē **E**n noch seide hi totten vader
 en hebstu mi gheen benedixie ghehouden. ysaac
 antwoerde. **J**e hebbe dien dijn here ghemaeket
 ende al sijn broeders heb ic sine dienst onder ge
 worpē **J**e hebbe vā tarwe ende vā wine vast ge
 sticht en wat sel ic di mijn sint na doe **E**sau sei
 de hē. och vader en haddestu mer eē bndixie **J**e

Bidde di dattu mi oec benedijste. doe hi also met
groten misbaer screeide. wort ysaac beweghet en
seide tot hem In vetticheit d eerden en vā bouē
iden douwe des hemels sel dñj benedixie wesen.
Ewangelium opten seluen dach Lucas in
sijn xv ca .i.

In dien tiden seide ihesus tot sinē iongherē dese
gelikenisse. ene mēsche hadde ij kind en die iong
vā dien seide sinē vad. vad gif mi dat deel van
dē goede dat mi gebuert en hi deilde hē dat goet
en na niet veel daghē doet die iong sone al ūga
dt had ginc hi wt eē verre conincric pelgrimaed
se en d verdede hi sijn goet dāyschelic leuēde. en
na doe hñt al ūteert hadde wort hi i dien rike kē
dēde eē sterc hong. en hi legā armoede te hebbe
en ginc heen en ūwerp hē an een berg des lants
en die sendē i een dorp die verke te hoedē en be
geerde sinē huys te vulken vādē draue dat die ū
kē atē en niemāt en gāft hē. doe keerde hi wed i
hē seluē en seide. hoe velle huerlingē sijn oūulboe
dich vā brode i mijns vads huys en ic bederue
hier vā hong laet mi op stān en gaen tot minē
vad en seggē hem. vad ic hebbe gesondicht iden
hemel en voer di Ende nu en bin ic s niet weer :

dich dñj kint te hieten. maect mi als een dinen
 huerlinghen. en hi stont op en quā toe sine vad
 Doe hi noch verre was sach hem sijn vader en
 wort bewegen mit ontfermicheden en quam toe
 loepen en viel hem om den hals en cussedē Doe
 seide die sone tot hem **W**ad ic hebbe ghesondiecht
 iden hemel en voer di. nu en bin ic niet wer dich
 v kint te hieten **D**oe sprac die vader tot sinen
 knechten. haestelic brenet voert die eerste stoel
 en doetse hem en gheeft hem een rinc in die hant
 ende ghescopte an sinen voete. en brenet haer een
 ghemest calf en slaet dat en laet ons eten en wer
 scappen want dese mijn soen was doet en hi is te
 lue ghe worden. hi was verlore en hi is ghevon
 den. **E**nde si begonnen te wer scappen **S**ijn oud
 soen was iden acker en doe hi quā en dē huse na
 kede hoerde hi vedel spel en sanc en riep een van
 dē knechte en vragede hē wat d waer en die sei
 de hē **D**ijn broed is gecome en dñj vad heeft eē
 ghemest calf gheslagen en hi heeften tot ghenade
 ontfangē **D**oe wort hi omweerdich en en woude
 niet comē **S**ijn vad ginc d om wt en begonden
 te bidde **D**oe arwoerde hi sine vad en seide sich
 also menich iaer diene ic di. ende me en hebbe ic

Dijn gebot ouer getreden. **N**ie en gaefstu mi een
hoentkijn dat ic mit mine vrienden gheswerfscap
hadde. **M**er doe dijn soē qua dese die al sijn goet
mit gemene wiuen ussonden heeft hebste een vet
calf geslagē. **E**n die vader antwoerde hē. **H**one
du biste altoes mit mi ende al dat mine is dine
men moet werfscappen ende blide wesen wāt dese
dijn broeder was doot ende is te liue geworden
hi was verloren ende hi is gheuonden. .+

Epistel opten derden sonnendach inder vas-
ten ad eborimchoos. v. capitel. .+

Broeders daer o weest godes nauolghers
als alre liefste liden en wāder ider minnē
also oec ons cristus gheminnēt heeft en hem sel-
uen ghegheuen voer os tot eenre ouleueringe en
tot eenre offerhāde gode i een wolke der soeticheit
Oncuyfcheit ende alle onreimicheit of ghiericheit
en moet i v niet ghenoeit worden als den heil-
gen betaemt. of selicheit of geclike sprekingshe of
ierandicheit die totter nutticheit niet en hoort .
mer lieuer danckbarheit der gauē sel i v genoēt
werden. wāt verstat ende weet dat geen oncuys-
scher of onreim of gierich datter afgoden dienst
is. en heeft gheen erue in dat rike cristi en gods .

Niemāt en moet v bedriegen mit idelen woerde
 Glosa die v segghen dat god ouermits sijn ont-
 fermharticheit die sonden niet wreken en sel. of
 die v natuerlike dinghen leren ende niet daer ho-
 uen want hoer reden sijn idel woerden: wāt daer
 d̄ is die gramscap gods gecomen in die kinder
 der ongelouicheit. Daer om en wilt haer luden
 niet deelachtich wordē. wāt gi waert voertijts
 duusternisse. mer nu sijt ghi eē lichte inden here
 wandert als kinder des lichts. wāt die vrucht
 des lichts is in alre goetheit ende gerechticheit
 ende waerheit.

Evāgelii opten seluē dach. Lucas in sijn vi-
capitel. . . .

In diē tidē was ihesq wt werpēde eē viāt
 en die was ston en doe hi diē viāt wt ge-
 worpē hadde sprac die stōme en di scare verwō-
 derdē hē **S**ōmich vā hē luden seidē In beelse-
 buc dē prince der viāde werpt hi die viāde wt.
En sōmighē āder temptierēde eisschede si van hē
 eē teike vāden hemel **W**oe hi hoer gedachtē sach
 seide hi hē **A**lle rjē in hē seluē geseidē sel ver-
 gaē en dat eē huus sel op tader valle **I**f dā dat
 die viāt i hē seluē gedelet is hoe sel staēde bliuē

133
sijn rjke wāt gi sege dat ic in belsebuc die viantē
wt werpe **E**n ist dat sake dat ic in belsebuc die
viādē wt werpe **I**n wien worpense v kind wt
hier d sellense v rechts wesen **E**n ist dat ic iden
vinger gods die viādē wt werpe dā sond twifel
alteshants comt dat rike gods in v wanneer een
sterc gewapende sijn huys behoet alle dingē sijn
i vrede die hi besit **M**er ist dat hē dan eē sterker
ouer come en hē verwintet dan sel hi sijn wapē
ontnemē daer hi i betrouwede en sijn woue sel hi
deilen **D**ie niet mit mi en is die is teggēs mi **E**n
die niet mit mi en vergadē die ūstroet. wāneer
die onwime geest vten mensche gaet dan wandē
hi ou dwogē stedē rust soekēde **E**n als hi geen en
vint seic hi **I**c sel wed keren toe dien huse daer
ic wt ginc **E**n als hi come vint hie mit besemē
ghesuert en dan gaet hi en nemt toe hem seuē
geeste die bofer sijn dā hi en gaen d in en wonē
daer **E**n die leste dies menscē sijn arger dan die
eerste **H**et ghesciēde doe hi dat seide dat een wijf
vter scare boer stēme op hief en seide hē **S**alich
is die buyc die di dwech en die borstē die du so
gheste **E**n hi seide het is alsoe **S**alich sijn si die
dat woert gods horen en dat bewaren .i.

SERMO

Dat ihesus deiciens demonum et illud e:
 rat mutum &c. Luce. ix. ¶ In desen heilighen
 ewangelio tot onser lere worden bescreue
 twe puncten ¶ Dat eerste is wat wi verstaen
 bi desen mensche Hier bi verstaen wi den sonder
 ren die stom is inder sielen om sijnre sonden wil
 le Die viant vander hellen is ghelijc een wolue
 die dat scaep neme biden halse om dattet niet we
 pen en sel. Aldus doet oec die viant hi laet die
 sondaren te kercken gaen ende aelmissen den ar
 men gheue ende vasten en pelgrimagye te gaen
 mer hi grijpten mitten halse op dat hi niet roepe
 voer den priester i biechten ende waer omme is
 dat. mer trouwen daer omme want hi in gheen
 dinghen en is hi meer bedroeft dan bi gheuari
 ghe biechte die wi doen Hier of hebben wi exem
 pel van enē heilige vader die den viant beswoer
 dat hi hem seide wat hi alder meest hatede inden
 menschen Daer sprac die viant dat is dagelics
 biechte hier om willen wi die viant leet doen.
 soe laet ons dicwile biechten. ¶ Dat anderde
 punt is die grote genade ons heren. want hi al
 tijt ontfanghet des sonde En dit wort bewijst

in dien dat hi die viant verdreef vten stommen
menschenende wort sprekende Nu vinden wi dat
die viant vter zielen des menschen gheworpen
wort in drie dingen Dat eerste is i kerouwe vā
sonden dit wort ons bewijst in maria magdale-
na die vñ. viande i hadde dat warē die vñ doot
sonden. mer ouermits haren groten kerouwe die
si hadde. doe hi lach totten voeten des heren ihesu
cristi ende si sine voeten dwoech mit haren tra-
nen soe worden haer die seuen vianden wt
gheworpen. Nu soe selt mit ons ghesien. hebben
wi kerouwe van onse sonden. Dat ander is ghe-
wangighe biechte want ghelikerwijs als die pad-
de vliet vten wijngaert als hi bloopet. want si-
den edelen wec niet liden en mach. alsoe vliet
die viant vanden mensche. want hi die biech-
te niet liden en mach. Hier o seic sinte pouwels-
kelidet v sonden onderlinghe op dat een ighele-
sijn siele salich maken mach. Dat derde is ghe-
noech doen voer die sonden. Hier om seic die e-
uangelist matheus. hebben wi ghesondiche i ho-
uaerdicheden soe sellen wi beteren mie bedinghe
Hebben wi sonde ghedaen mit ghenoechten ons
vlisches soe sellen wi vasten. Ende hebben wi

ghesondicht in ghiericheden so sellen wi aelmissie
gheuen den aermen. . .

Des manedaghes epistel int coninghē boec. . .

In dien daghe was naaman die prince
der ridderscap des conincs van arien een
groot man bi sinen here en gheere wāt oūmits
dien hadde die heer arien salicheit gedaen. Het
was een sterk mā en ryc. mer malaetsche En vā
arien waren iraders wt gegae die vten geslachte
te vā israhel eē clem deernkijn geuāgen brochtē
dat i naamās wif dienste was. Dese seide toe
hoere vrouwē och of mijn heer totten pphete ge-
weest had die i samarien is hi soudē alteshāt ge-
gansē hebben vander malaetscheit die hi heeft en
naaman is i gegae tot sinē heer en boetscapte
hē en seide Aldus en aldus heeft dat deernkijn
vā israhel gesproken Doe seide hē die coninc vā
arien gāc ende ic sel brieue sendē totten coninc
vā israhel Doe hi geuarē was ende mit hem ge-
brocht hadde tien talentē siluers en ses dusent
gulden ende tien manieren van cledinge brocht
hi totten coninc vā israhel brieue in desen woer-
den **A**lstu dese epistel ocsanghen hebste soe weet
dat ic miney knechte naaman hebbe ghesendet

tot di dattu hem van synre malaetscheit ghesont
maken soudeste **D**oe die coninc van ysrabel die
briue ghesen hadde. sneet hi syn elderyn en sei
de. bin ic god dat ic dode mach en leude maken
dat dese ene mēscē tot mi gesent heeft dien ic ge
font make soude. vā synre malaetscheit meret en
siet hoe veel oersake soect hi tegens mi **D**oe hely
zeus die mā gods gehoert had dat die coninc vā
ysrabel syn elderyn ghesneden hadde sende hi tot
hem en seide. waer om hebste dijn elderyn gesne
den. laten tot mi comen op dat hi weet datter een
propheet i ysrabel is **D**oe quā naaman mit peer
den en mit waghēnen en stont voer die dore van
helyzeus huse **E**n helyzeg sende een bode tot hē
en seide. ganc en worde seuenweren inder ior
danen ghewasschen **E**nde dijn vlypche sel gefon
dicheit ontkenghen en du selste ghewemicht wor
den **N**aaman ginc al toernich heen en seide **J**e
hadde gemeent dat hi tot mi wt ghetomen soude
hebben en staē en roepē die naem syns heren god
en mit synre hant die stede v malaetscheit woxen
soude en mi gesont maken **E**n sijnt niet beter ri
uieren. abana en pharphar vā damasce. dan alle
die wateren van ysrabel dat ic daer in ghewas

schyn mochte werden en gereiniget Daer om doe hi hem ofkeerde en dweerdeleke heen soude gaen quamē sijn knechten tot hem en seiden hem vad En al hadde di die propheet een groet dinc ghe seic. seker du hadste seuldich geweest te doe veel billiker wāt hi di nu gheseyt heeft. worde gewas sen en du selste gereinicht werde Hi daelde ne d en wiesch hem seuēwerue i die iordāen nāden woerden des māns gods En sijn vleysche is wed gedaen als dat vleysche eens clyp kindekinis en hi is vand malaetscheit gereinicht En hi keerde wed totte huse des māne gods mit alle sijn gesel scap en quā en stont voer hē en seide. weerlike ic weet datter anders geen god i allen den lande en is dan alleen god die here van ysrāel .:.

Ewangelium opten seluen dach Lucas in iij capittel .:.

Adien tiden seide die phariseen tot ihesum Hoe vele dat wi ghesoert hebben dattu ghedaen hebste in chapharnaū doch oec al hier in dijn lantscap Ende hi seide ic segghe v voerwaer dat mie propheet ontfanghen is i sijn lant Ic segghe v ind waerheit dat vele weduen waren in ysrāel in he spās tiden doe die hemel ghesloten was drie iaer

en ses maenden En i alle liden doe grote hōger
was En tot gheen vā die was helias gesent dā
i sapientia si donorum tot enen wiue die weduwe
was En het warē veel maketsee i israhel onder
helzeo oder den pphet en niemā vā hē en was
vā hē gesont gemaect dā naamā sprus. En alle
die i die sinagoge warē en dit hoerden werden
uuollet met toerne ende stōden op en worpen vē
stat en liden tottē ousten vāden berge daer hoer
stat getimmert was dat si en neder souden wer
pen. Mer hi ginc doer die middel van hem allen

Des dinstdaghes epistel int coninghen boec.

In die dagen riep een wijf vāden ppheten
wiue tot helzeum den prophete ende seide
Dijn knecht mijn mā is gestorūē en du weetste
wel dat hi dijn knech was en gode ontsach En
sich nu isser een man gecomen die oes geborghet
hadde dat hi mijn twe sonen neme o hē te dienē
Doe seide helzeus tot hoer. wat wiltu dat ic di
doe Segt mi wat hebste i dijn huus Ende si ant
woerde Ic dijn deerne en hebbe niet i mijn huus
dan een luttel olie daer ic mede gesaluet mach
wordē Hi seide haer ganc ende bit alle dine ge
bueren te lenē ydel vaten niet luttel Ende ganc

in en sluut die dore alstu daer en dijn kinder bin
 nen biste soe doch i alle dese vaten van dier olie
 ende als si al vol sijn soe doetse wech. Ende dat
 wijf ghinc wech ende sloet die dore op hoerende
 op hore kinder Die kinder brochten die vaten en
 si storten daer in Doe die vaten vol waren seide
 si tot haren kinde brengket mi noch een vat En
 het antwoerde Ic en hebs niet. en die olie stont
 ende si quam doe ende dedet den man gods te we
 ten. ende hi seide Ganc ende vercoep die olie en
 betaelt die di gheborghet hadde Mer du en dime
 sonen leuet vanden anderen. .i.

Evangelium opten seluen dach matheus in
 sijn xvij. capitel. .i.

In die tiden sende ihesus op sine ionghere
 seide hi petro. Ist dat dijn Broeder son
 dicht in di ganc ende bespe hem tusschen di en
 he allene. Ist dat hi di hoert so hebste dine broe
 der gewonnen. Hoert hi di niet soe nem daer ee
 of twee mitti op dat i twee lude mode of i drie
 alle woerde stae Ende ist dat hi di niet en hoert
 dan segt dat den kercke En ist dat hi de kercke
 niet en hoert soe late di wese als ene publicae en

een ethincus. dat is een die vā dinen geloue niet
en is. Ic segghe v voerwaer soe wat ghi bindet
opter eerden dat sel iden hemel ghesonden wesen
En soe wat gi ontbindt opter eerden dat sel ont
bonden wesen inden hemel. Noech seg ic v. ist dat
si twe vā v opt eerden te gad ouer een draghen
so van wat dinghen dat si bidden hee sel hem ghe
scien vā minen vad die iden hemel is. Soe waer
daer twe of drie vergadert sijn in minen name
daer bin ic i die middel vā hem. Doe quā petrus
tot hem en seide. here hoe dicke sel mijn broeder
misdoen in mi. en sel ic hem vergheuen tot seuen
weruen toe. Ihesus antwoerde hem. Ic en segghe
di niet tot seuenweruen mer tot seuen en tseue
tich weruen. .+

Des woensdaghes epistel epodi. .+

Die spreect god die here. **E**er dñj vad ende
dñj moed op dattu lancstuich moechste
sijn opt eerden die di gheuen sel god die here. **D**u
en selste niet doden du en selste gheen oncuyscheit
doen du en selste geen diefte doe du en selte tege
dñj naeste geen valsche ghetughe spreken du en
selte dñs naeste huys niet begheere. noech du en
selte nē begheere sijn wijf noech knechte noech dier

ne. noch offe noch esel noch ghene dinghen dat
 sijn is Ende alle dat volcke hoerde die stemme
 ende sach die lampen ende tgheluyt der basunen
 ende den berech volken. en stonden van verres ver
 ueert ende van vresen te gader gheslegghen en seir
 den tot moyse **S**prec du ons toe wi sellent ho
 ren **D**ie heer en spreke ons niet op dat wi niet en
 steruen **E**n moyse sprac totten volcke. en wilt
 niet ont sien. want die heer is gbecomen op dat
 hi v proeuen soude ende op dat sijn vrese i v sou
 de wesen ende dat ghi niet sondighen en soudet.
Ende dat volc stont van verres. mer moyse
 ghinc totter deensterheden daer god in was **E**n
 voertmeer seide die heer tot moyse **D**it selstu
 die kinderen van ysrahel segghen **E**nde hebt ghe
 sien dat ic v vaden hemel ghesproken hebbe **G**hi
 en sult v gheen silueren gode make noch vergul
 de goden en suldi v niet make **G**hi sult mi vand
 eerden dat outaer maken en daer op uwe offer
 sande offeren en uwe vreedsamighe uwe scapen
 en ossen en in electer stede daer mijns name ghe
 denekenisse sel wesen. ++

Euangelium opten seluen dach matheus in
 sijn vij ca. ++

In dien tîde quamen die scrîbē en die phta-
riseen tot ihesū van iherusalem ende spra-
ken: waer om treden dine iongeren vander ou-
settinge si en wassche hoer hādē niet als si broet
eten. Hi antwoerde hem ende seide. waer om tre-
di ou tghelot goos o vwer settinghe wille wāt
god heeft ghesproken. Eert vader en moder. en
soe wie sinen vader en sijn moeder qualikē spre-
ket sel inder doot steruen. Ende ghi segt. soe wie
sijn vader of sine moeder toe seit so wat gaue vā
mi ghesiet coemt di te laten ende en sel sinen va-
der of sijnre moeder niet eren en hebt dat gebode
gods te verghiefs ghemaket om vwer settinghe
willen. iocriten. hoe wel heeft ysayas vā v ghe-
prophetiert daer hi seide. Dit volc eert mi mitte
lippen mer hoer herte is verre vā mi. sonder sake
oefenen si mi ende leuen die leringe ende die ghe-
bode den luden. Ende hi riep die scaren te gader
tot hem ende seide. Hoert ende verstaet: dat iden
monde gaet dat en besmet die mensche niet. mer
dat vten monde gaet dat besmet die mensche.
Doe quamen die iongeren tot hem ende seiden.
weestū dat die pharizeen gesandalizeert sijn
wāt si dat woert hebbe. En hi antwoerde en seide

ist dat in
dat ghebr
ne weet
Gartel ge
hede miter
te late
comt noch
tas lyde zy
gebr
en soe en sal
hy da zyn
vader en moe
der wat in
gebr
den gebot om
uwe ghebr
lyent dat
gebot gods

te verghiefs ghemaket

Alle plantinge die mijn hemelſchen vader niet
 en plantet ſel wt gewoet worden. laet ſe ſi ſijn
 blijnt. Iſt dat die eē blinde die ander den wech
 wiſet ſoe valle ſi beide idē graue. Doe antwoer
 de petrus ende ſeide. ontbint ons de ſe perabole.
 En hi ſeide hē. noch ſidi luden ſonder verſtant
 verſtaet ghi niet dat al dat iden monde gaet dat
 dat inden huuc gaet ende wort nederwaerts ge
 ſendet. mer dat wt den mōde coemt dat gaet wt
 der harten ende dat keulecket den menſchen; wt
 der herten gaē quade gedachten. manslachte ou
 ſpel d'auſſchede. dieſte valſch getuge. blaſphemie
 dit ſijn die die mēſchen beſmette; mer mit onge
 dwogē hādē te etē dat en beſmet die mēſche niet

Des donredages epiftel Jeremias die pphēt
 In dien dagen geſchiede dat woert des he
 ren tot mi en ſeide ſtant ider poertē vādē
 huſe des herē en predict daer dit woert en ſege.
 Dit ſpreket die here der heren god van iſrahel.
 Maktet vwe weghe goet en ic ſel mit v woenen
 i deſer ſtede En wilt niet betrouwen iden woer
 den der loſghen en ſeggghen die tempel des herē het
 is des heren tempel want iſt dat ghi vwe weghe

Benediet en uwe ernsticheide **E**n ist dat ghi oer
del doet tussche den ma en sinē naesten en den in
comelinc en den wesen **E**n d weduen gheen on
recht ghewelt en doet noch in deser stede dat on
nosel bloet niet wt en stort. en nade vreemde go
den v selue int quade niet en wandere. soe sal ic
mit v wonē in deser stede iden lande dat ic uwe
vaderen ghegheue hebbe va ewen tot inder ewen
sprect die almachtighe here .+.

Ewangelium opten seluen dach **J**ohannes
in sijn. vi. ca. .+.

In die tiden seide ihesus d scare. en werket
nader spisen niet die ugaet mer die duere
int ewighe leue die v die sone des meschen gheue
sal want god die vader heeft dese gheteiket **D**oe
seiden si tot hem. wat sulken wi doen op dat wi
die wercke godes wercken **I**hesus antwoerde
ende seide hem. ghelouet die hi ghesent heeft **D**oe
seide si hem. wat teike doetstu da hier d dat wijc
sien en gheloue di. wat werestu **O**nse vads aten
hemelsche broet inder woestine en si sijn doet als
voerscreuen is. hi gaf hem vaden hemel broet te
ten d d seide hem ihus voerwaer voerwaer seg ic
v **M**oyse en gaf v dat broet vanden hemel niet

mē: mīn vāſ geuet v waerachtich broet inden
hemel wāt dit is broet gods dat vāden hemel ge
daelt is en̄ d werelt leuē gheuet **D**oe seide si hē
here gif d̄s dat broet altoes. **D**oe seide hē ihesus
Ic bint broet des leuēs die vāden hemel ned̄ ge
comē is die tot mi comt die en̄ sel niet hongherē
En̄ die i mi ghehouet en̄ sel nēmermeer dorstē. .+. .
Des vridaghes epistel in numerus ghescreuē
int p̄ ca. .+. .

In dien daghen quamen die kinder van yf
rahel tot moyſes en̄ tot aaron en de wān
ghekeert in partijnghe ende seiden **G**hif ons wa
ter dat wi drinckē **D**oe lieten moyſes en̄ aaron
die veelheit des volckes en̄ ginghen inden taber
nakel en̄ vielen al beruoets neder ind̄ eerden en̄
riepen totten here ende seide. here god verhoer i
wepinghe des volcs en̄ luyt hem op dinen scaet
die fonteyne des leuenden waters. op dat si ver
saet worden en̄ hoer murmureringhe op houdē
En̄ die glorie des heren verscheen ouer hem **E**n̄
die here sprac tot moyſes en̄ seide **N**e die wēde
en̄ vergad̄t dat volc. en̄ du en̄ aaron dijn broed̄
ende sprek̄et totten steen vce: hem luden en̄ die
selē water gheue **E**n̄ als ghi wāt vten steen ges

brocht hebt dan sel drincken alle die menichthe
des volkes en hoer beeste daer o brochte moyses
die wede die in dat aensichte des heren was als
hi hem gheboden hadden en vergaderde alle die
menichthe des volcs voer den steen en seide hem.
Hoert ghi wederspannige en gi ogelouige. En
mogē wi v wt desen steen gheen water brengen
En doe moyses die hāt op hief en den steen twe
werue miter wede sloch ghingē die waterē mil
delijc wt also dat dat volc dranc ende die beest
ten: Doe seide die here tot moysen ende toe aarō
want gi mi niet gelouet en hebt dat ghi mi voer
die kinder vā israhel gheheiliget soude hebben. soe
en sel ghi dit volc niet i leden in dat lant dat ic
hē gheue sal. Dit is dat wat des wederseggkens
daer die kinder vā israhel stonden tegens den heer
ende hi is gheheilicht in hem luden. .i.

Ewangelium opten seluen dach Johannes
int vierde .capitel. .i.

In die tiden quā ihesq i eenre stat vā sama
rien die sichar hiete neuen den erue dat Ja
cob sine sone ioseph ghegheuen hadde ende daer
was iacobs fonteyne Ihesq was umociet vādē

weghe en sat opter fonteynen also het was bi der
 sester vren. Een wijf quam van samarien om
 water te putten. Ihesus seide hoer ghif mi drinc
 ken. Ende sine iongeren gingen heen in die stae
 om spise te coepen. Doe seide dat samaritaensche
 wijf. hoe coemt dattu druckten eischeste van mi.
 want du een iode biste ende ic een wijf van sa
 marien ben. want die ioden en mengen niet mie
 ken samaritanen. Ihesus antwoerde ende seide
 hoer: waert dattu die gauen gods kenneste ende
 wie dat die is die di seit ghif mi drincken. du
 soudeste licht van he gebede hebbe en hi soude di
 licht leuede water gegeue hebbe. Doe seide hem
 dat wijf. here du en hebste niet in te putte en die
 put is diep. van waer hebstu da leuede water bistu
 meerre dan onse vader iacob die ons die put gaf
 en hi drack daer wt en sine kinder en sijn kseeke
 Ihesus antwoerde en seide hoer: elc die van desen
 water drincke. sel anderwerue dorsten mer die
 drincke vanden water die ic hem geue sal die en
 sel niet dorste ider ewicheit: Mer dat water dat
 ic he geue sel dat sel worden i hem een fonteyne
 des springhenden waters int ewighe leuen. Doe
 seide dat wijf totten here: here ghif mi dat wa

ter op dat mi niet en dorste. noch dat ic hier niet
en come putten **I**hesus seide hoer. ganc en roep
dine mā en com haer **D**at wijf antwoerde en seide.
ic en hebbe ghenē man **I**hesus seide haer **D**u
hebeste dat wel gheseyt. du en hebste ghenē man.
wāt du hebste wijf manne ghesadt **E**n dien di
nu hebste die en is dijn mā n̄ s om hebste waer
gheseyt **D**oe seide hem dat wijf here als mi dunct
du biste een propheet. onse vaders hebben aen ghe
bedet iden kerch. en gi segghet dat te iherusalem
die stede is daer mē aenbeden moet **I**hesus seide
wijf ghesouet mi dat die vre comē sel dat gi noch
te iherusalem noch i desē kerch aenbeden en selt
ghi aenbedet dat ghi niet en wetet. wi aenbeden
dat wi weten want die salicheit is vāden iden.
mer die vre comt en si is nu. wanneer die weer
dighe aenbeders die vāder aenbeden sellen iden
gheest ende inder waerheit. want die vāder soect
alfuldānighe die hem aenbeden. **D**oe seide hem
dat wijf ic weet dat messyas comt die cristus
hiete. wanneer hi comt die sel ons alle dinghen
segge **D**oe seide ihesus tot hoer ic bint die mitti
spreekē **E**nde doe quamē sine iongheren ende ver
wonderde dat want hi mitten wiue sprac noch.

tant en seide niemant wat doestu of wat spreck-
 ste mit hoer **D**oe liet dat wijs hoer klane daer. en
 ginc in die stat en seide hem luden **C**ome en siet
 ene mensche die mi al gheseyt heeft dat ic gedaen
 heb en is hi niet yps **S**i ginghe wt dier stat en
 quamē tot hē **S**ine iogeren vragedē hē en seide
 meester eet **G**hi antwoerde hem ic hebbe eē spise te
 eten die gi niet en weet **D**oe sprake die iogeren
 ondsinghe. of hē yemāt tete gebroecht heeft **J**he-
 sus seide hē **M**ijn spise is. dat ic des ghrens wil-
 le doe die mi gesent heeft en volbrenge sijn were
Segge ghi niet datter noch vier maenden sijn en
 die hou come. siet ic segge v hest op v oghe en
 besiet die rike wāt si sijn thans wt totten bouwe
Ende die mayet ontfanget dat loen en vergade
 die vrucht int ewighe leuen. op dat hi oec die
 sayet mede verblidet en die mayet **I**n desen ist
 woert waer. wāt het is eē and diet sayet. en het
 is een and diet mayet **I**c hebbe v ghesendet te
 maye dat gi niet beartē en hebt. and lude heb-
 bent gheartē en gi siet i hoer arbeit in getrede
 wt dier stat gelouede veel samaritanē in hē ony-
 des wijs woert diet gheueghe gaf. hi heeft mi al-
 le dingē geseit die ic gedaē hebbe **D**oe die sama-

ritanen tot hē quamen baden si hem dat hi daer
bleue Ende hi bleef daer twee daghen en om sijn
re leringhe gheloueder veel te meer. en seiden den
wīue. o dīnre talen wil en ghelouen wi nu niet.
want wi hebben ghehoert. Ende wi wetene dat
dit waerlic is een behouder der werelt. .:

¶ Des saterdaghes epistel. daniel. .:

In dien dagen was een mā ī babiloniē en
sijn name was ioachim Ende hi nam een
wīf die susanna hietē helechien docht seer schoen
en den heer ontfiende Ende wāt hoor ouders ge
rechtich warē soe hadden si hoer dochter na mo
ses ewe gheleert En ioachim was harde rjhe en
hem was enen boemgaert omtrent sinen huse .
Ende die ioden vergaderden tot hē want hi die
eerbaerste was vā hem alken Ende in dien iaere
waren twee oude rechters ghemaect daer die here
of gesproken hadde. Dat die hoefheit wt ghegaē
was van babilonien wt den ouden rechters die
dat volc schenen te regieren Dese oefenden stude
lic. Joachims hups. en alle die oerdele hadden
te doen die quame tot hē En wanneer dat volc
weder gecome was nader middage so ginc susa
na ī hoer māns boēgaert en uwanderde hoer En

oude sagensē dagelick i gaen ende i wanderen en
 worden ontfleken in hoere begeerlicheit ende si
 ukeerden horen sin en neigeden hoer ogen neder
 dat si die hemel niet en sagen noch der gerechtich-
 ger oerdel niet en gedochten **En** het geschiede doe
 si enen bequamē dach waer genomē haddē dat
 sise alleen mochten vinden dat si in ginc alsoe si
 gisteren ende daer te vorē plach mit twe deerne
 alleen en wouden gewasschen wesen in den boem
 gaert wāter heet was. **En** daer en was niemāc
 sonder die twe oude uborgē diese sagen **Doe** sei-
 de si die deerne. haelt mi die olie en die salue en
 slutet die dore vādē boemgaert op dat ic gewas-
 schen worde **Doe** die iōcfrouwē wt gegāē warē
 stōden die twe oude op en liepen tot hoer en sei-
 den. **Sich** die doren vāden boemgaerde sijn geslo-
 ten en niemāc en fiet o. daer o cōsenteert o en
 doch o sen wille. en ist dattu des niet doen en wil-
 ste soe sellen wi getuge teghens di seggen datter
 een iōgelinc mit di was. en. dattu om dier sake
 wille die deerne vā di sendeste **Doe** usuchte susā-
 na ende seide banghichede sijn i alle siden want
 doe ic dat soe is mijn siele doot. en doe ics niet so-
 eh sal ic uwē hāden niet mogen ontulken. **Mer**

het is mi beter sond' were inden menschen hande
te vallen. dan in dat aensicht ons heren te sondi
ghen. Ende susanna riep mit luder stemme Doe
riepen oec die oude teges hoer En doe die knech
ten vanden huse inden boemgaert die roepinghe
hoerde n braken si in doer een achter poert om te
sien wat daer waer Ende na dat die oude spra
ken scaemden hem die knechten seer. want van
sufannen en was nie alsucke woert ghesait En
het ghesiede des anderē dages doe dat volc qua
tot Joachim horen man doe quamē oec die twe
oude vol boser gedachten tegghens susannen dat
sife soude doden En si seiden voer den volke. sen
det tot susanna helehien docht Joachims wijf.
En alte hant sende si om hoer En si qua mit ho
ren ouders mit kinderen ende mit horen maghen
Doe weende die hoer en alle diese ghekēnet had
den Doe stonden die twe oude te gader op inden
middel des volcs en leiden hoer hande op susan
ne hoeft Si weende en sach opten hemel en hoer
harte was betrouwe hebbende iden heer En die
oude seide Doe wi alleen iden boemgaert ware
is dese in ghegaen mit twe deerne alleen en siet
die dore vāden boemgaert en liet die deerne wt.

Doe quā daer een ionghelinc tot hoer die 8 ver
 borghen was en misdede mit hoer **E**n doe wi iden
 hornike vāden boemgaert waren en die boesheit
 sagghen liepen wi tot hem en sagghense te gad mis
 doen **E**n die ionghelinc en mochten wi niet vā
 ghē wāt hi was sterker dan wi en dede die dore
 op en spranc 8 wt **D**oe wi dese begrepen hadde
 en ghevraghet wie die ionghelinc was. en wou
 de sijn ons niet segghen **V**an desen dinghen sijn
 wi ghetughe **E**n die menichte vāden volcke ghe
 louede hem als oude en rechter s en verwerdelde
 se totter doet **D**oe riep susanna mit lūd stemmē
 en seide **O** ewighe god die 8 verborghenre din
 ghen een bekennenre biste. ende alle dinghen eer si ge
 seien bekennet hebste. **D**u weetste dat si een val
 sche getuge tegens mi ghedragen hebben en sich
 ic sterue. wāt ic in desen dinghen niet gedaen en
 hebbe die dese boesheit teghens mi ghedichtet heb
 ben **E**n die here verhoerde hoer stemme doe si wt
 gheleit wert totter doet. verwrecte god den geest
 van enen ionghen kinde dat daniel hiete en het
 riep mit lūd stemmē en seide **I**c bin rein vā des
 wijses blode **D**oe keerde alle dat volc omme tot
 hem en seide wat is dese redene die du sprekeste

Doe hi int middel van hē luden stont seide hi al
dus: dwaes si gi kinder vā israhel niet oerdelēde
noch kennēde datter waerachtich is en hebt die
docht vā israhel uordelt. keer weder tottē oerdel
want si een valsche getuge gedragen hebben te
ghens haer **D**oe keerde dat volc mit haesten we
der omē. ende daniel seide tot hē luden seide tse
verre vā malāander en ic selse ondersoekē **D**oe
si gescaeden waren die ene vāden anderē. soe riep
hi die een vanden twee en seide tot hem. **D**u
die veroudet biste inden bosen dagen nu sijn dijn
sōden gecomen die du te voren hebste gedaē oer
delende onrecht oerdel. die onnosel bedruckēde
en die seuldige quijt latende. ende die here doch
sprekende is **D**en onnoselen en den gerechtigen
en selstu niet doden **N**u dā oftuse gesiē hebste so
seggset. onder welke boem saget ghise te gader
spreken **H**i seide oder den mispelboē. **D**oe seide
daniel. du hebstet recht gelogē i dijn hoeft. wāt
sich die engel des herē heeft dat vonnisse vā die
ontfagē ende sel di midden ontween seorē **D**oe
dede hi en wech en dede den anderen comen en sei
de hem. **D**u saet vā canaā ende niet vā iuda die
gedaente heeft di bedrogen ende die begheerlic

heit heeft dijn harte ukeert. Aldus dede gij die
 dochtere vā israhel en al ontsiende spraken si v.
 mer die docht vā iuda en leet v hoelheit niet. Daz
 o seggt mi oder welcke boem vōdeste te gader spre
 ken. Hi seide onder die prume boem. Doe seide
 hē daniel. Du hebste oec recht gelogē i dijn hoest
 wāt die engel des herē blyft en heeft dat sweert
 dat hi di te middewert o twee houwe en di uflae
 En alle die u gaderinge des volcs riep mit luder
 stemē en bndiedē gode die die gene behout die i
 hē hopen. En si resey te gader op teghens die ou
 de wāt daniel hadse wt horen mōde uwonmē dat
 si valsche getuge gesproken hadden. En si deden
 hē alsoe si hoelhic teghens horen naesten gedaen
 hadden ende sloeghense doot. Ende dat onnoesel
 bloet is behouden in dien dagen. .+

Ewangelium opten seluen dach Johannes
 in sijn. viij. capitel. .+

In die tidē twech ihesg idenberch vā oliue
 ten en alst laet was quā hi weder iden tem
 pel ende al dat volc quā tot hē ende hi sat ende
 leerde se. Doe brochten die scribē en die phariseē
 een wijf i ouspel begrepen en sette se in die mid
 del en seide hē. Meest dit wijf is nu geuōdē i ou

spel en moyses heeft ons gheboden aldou'danigē
te stene. wat segstu hier om die sprake si en tēp
werdē hem op dat si hē mochtē wroegē **J**hesus
neighede hem nedwaerts en screef inder eerden
mittē vinger. doe si vast bleue vragede hem. rech
te hi hem op en seide hem **D**ie sond sonde is vā v
die werp eerst op hoer den steen **E**n andwerue
neighede hi hem en screef in die eerde. doe sijt hoer
den ghinghen si wt die een naden anderen begin
nende vanden ousten **E**nde ihesus bleef alleen
en dat wijf in die middel staende. Doe rechte hē
ihesus op ende seide hoer. wijf waer sijn si die v
wroegede. heeft di yemat udoemt **S**i seide neent
here **N**och ic en sel di niet verdoemē. ganc en
wilt niet meer sondighen. +.

Epistel opten vierden sonnendach vander
vasten ad galathas. +.

Broeds het is ghescreue dat abraham twe
kinderen hadde **E**en vander deerne en een
vand vrier. mer die vand deerne is naden vley
sche gheborē mer die vand vrier is ouermits der
wed bekoften **D**ese sijn doer een and afstandnis
se ghesproken want dit sijn twe testamente dat
een is vanden berch syna in knechtescap hurende

ende dat is agar want syna is een berch in arabien die dien weghe geuoecht is die nu is te iherusalem en dient mit hoere kinderē **M**er dat iherusalem die opwert is die is vri die welke onse moeder is **G**losa want si mit woerden en mit exempel gelkert sijn **E**n niet en dienē wt knechscap mer wt minnē. want het is ghescreuē veruuechte di odrachtighe die niet en haerste scoer op ende wep die niet scadelic en vinstē. wāt die kind d'voetster is veel meer. dan dien mā heeft. **M**er wi broedere nādē ghelijcheit vā ysaac sijn kind der belofte **M**er hoe dat doe die ghene die nādē vleysche gheborē was den ghenē uuolghede die nādē geeste gheborē was also ist oec nu **M**er wat seit die scripture werp wt die deerne en hoer kind. wāt dat kind d' deerne en sel gheen erfghē name wesen mitten kinde der vrien **B**roeders al dus en sijn wi niet der deernen kinderen. mer der vrien **I**n welcker vriheit ons cristus ghevriet heeft. .+

Ewangelium opten seluen dach **J**ohannes in sijn. vi. ca. .+

In dien tiden ginc ihesus ouer dat meer vā galileen dat tyberiadis hietē ende hem volghede een

grote menichte wāt si sagghen die teikenen die hi dede ouer die gene die siec waren **D**oe ghinc ihesus i enen kerch en daer sat hi met sine iongerē Die naeste paeſehen was der ioden feestdach.

I Doe ihesu sijn ogken op sloech en sach dat ee oumenichte tot hē quā sprac hi tot philippum: waer sellē wi broot copē dat dese mogē etē **D**at seide hi en tempter dē wāt hi wiste wat hi doen soude: philippg atwoerde hē dat broet vā twehondert pēningē en is hē niet genoeg dat ee igelic een luttel name **D**oe seide tot hē een vā sine iongeren ghetē andreas simō peters Broeder. hier is een kint dat heeft vijf ghersten broden en twe vissen. mer wat is dit oder alsoe vele **D**oe seide ihesus. doet die ludē sitten: daer was vele hois in die stede **D**aer ghinghē si neder sittē mannē hi getal hi nae vijf duiset **D**oe nam ihesu die Brode doe hi gracie gedaē hadde deldē hijt dē genē die satē en des gelijcs vāden viffchē hoe vele hi woude **D**oe si gesadet warē seide hi sine iōgerē ugar dert die gebrokē stucken die ou gebleuē sijn dat si niet en bederue **D**oe ugar dē si en uuolledē twalf coruē rehs vā vijf gerstē broden en twe viffchen dat dē genē oulkep die daer aten. **D**oe

die mēschē dat teiken gesien hadden dat hi dede
 seidē si: dit is waerlic eē pphēet die toecomēde
 is inder werelt .:.

.. SERMO ..

Est puer vnus hic qui habet quinqz panes
 orzaceos. et duos pisces: Johannes .vi.
 Naē gheesteliken verstant. wort ons bewijst bi
 desen kinde cristus ihesus die gods sone. Van
 wāken kinde singen wi ende lesen wi in kerst
 nacht. Een kint is ons ghebozen. die sone is oes
 ghegheuen. Dit ghebenedide kint heeft vijf broe
 den. ende twee visschen die wi hem bidden sellen
 want si ons alle noot sijn. Dat eerste broet is
 daer wi bi leuen. om dat broet bidden wi hem
 daghelike inden paternoster. daer wi segghen he
 re ghif ons huden ons daghelike broet. Van de
 sen broeden hebben wi inder bikelen. dat thobp
 as sprac tot sinen sone doe hi steruensoude. Ghi
 sult v broet eten mitten armen menschen die hō
 ger hebben. dat is tegen die vracke menschen die
 lieū haren hō den die crumē geue dā den armen.
 En dese sijn ghelijc den rike mā di lazarū niet en
 gaf. en namaels begraue wert ider sellen. Dat
 ander broet is dat is dat woert gods wāt gheft

kerwijn dat die mensche leuet biden natuerlike
brode. alsoe leuet oec die siele des goeden men-
schen vanden woerden ende leringhe godes Hier
of seit cristus niet alleen en leuet die mensche in-
den broeden mer inden broede die comen vten
monde goeds. ¶ Dat derde broet is dat broet d
penitencien Hier of seit sinte augustinus. o here
gheuet mi dat broet der penitencien in desen ar-
men leuen. want ic dat begheer houen alle bro-
de der werelt. Dit broet wort ghemact met wa-
ter ende vuer. want tot ghewarighe penitencien
soe behoert dat water der bitteren tranen. en-
de dat vuer der godliker minnen. ¶ Dat vier-
de broet is dat heilighe sacrament dat is dat li-
chaem ons heren Die van dese broede eet salich-
lic die sal leuen inder ewicheit. Hier om sellen
wi ons des waerdich maken met ghewarigher
penitencien dese heilighe vasten. dat wi te pac-
schen oec dit heilighe broet waerdelike ontfan-
ghen moghen. ¶ Dat vijfde broet is die gracie
goeds. die wi alsint oec begheeren sullen. dese gra-
cie goeds gheeft dat leuen onser sielen. Hier of
gheef ghetughe die apostel ende seit. Die gracie
goeds dat ewighe leuen. dat is te segghen dat

Die gratie gods gheeft dat leuen onser sielen. en:
 de brenct ons totten ewighen leuen. Dese twee
 vissche dat sijn die exempelien ons heren. want hi
 seit leert an mi dat ic sachtmoedich bin ende oet
 moedich van herten Dese twe visschen doen die
 broede wel smaken Ende dit is dat wi alle tijt
 begheeren ende bid den sellen van desen ghebenedi:
 de kinde .+.+

Des manedaghes epistel int coninghe boec.
 In dien daghen quamē twe meenwive toe
 ten coninc salomon en stonden voer hem &
 die ene of seide Here mijn ic bidde ic en dit wijf
 wonē in eē huys en ic haerde bi hoer ind camer
 en des 8den daghes na dat ic ghebaert hadde soe
 haerde dese oec. en wi ware te gad en niemāt an
 des mit ons iden huse wtgenomē ons twee. en
 des wijfs kind is te nacht ghestoruē. wāt al slas
 pende heeft sijn verlegghen Ende inder heimeliker
 stilheit des nachts is si op ghestaē en heeft mijn
 kind van mijner siden ghenomen dijne deerne
 daer si sliep en legghet i hore scoet. mer hoer kind
 dat daer doet was heeft si in minen scoet gheleit.
 Ende doe ic vroe op ghestaen was ende soude
 mijn sone mēst gheue seen hi doet. En doe icken

in den claren lichte naerstelike besach onderuade ic
ken dat hi mi niet en was. Die ic gewonen had.
Doe antwoerde dat ander wijs het en is alsoe
niet. mer dine sone is doot ende die mine leuet
Daer tegens seide die eerste du liechste mijn sone
leuet en dijn soen is doet. **E**n i deser maniere ke
ue si voer dz coninc. **D**oe seide die coninc dese seit
mijn kint leuet en dijn kint is doet en dese antwoer
det neen. dijn kint is doet mer mine kint leuet. **E**n
daer o seide die coninc. brenghet mi een swaere
Doe si dat swaert gebrocht hadden voer den co
ninc seide hi. deilt dat leuende kint an twee deelen
en gheeft dat ee deel den enen. en dat ander deel
den aderen. **D**oe sprac dat wijs dies dat leuende
kint was totten coninc wat hore igedoenste sijn
beweghet op hoer kint. **H**eer ic bidde v gheeft
hoor dat leuende kint ende niet en wiltet doden.
Daer tegens seide die ader. noch mi noch di en
sijt mer latet gedeilt worden. **D**ie coninc antwoer
de en seide. gheeft dese dat leuende kint en niet en
latet gedoot worden wat dese is die moeder. **A**l
israhel hoerde aldg dat oerdel dat die coninc aldg
geoerdele hadde ende ontsage den coninc siende
dat die wijsheit gods in hem was oerdel te doen.

Ewangeliū opten seluen dach **Johannes**
in sijn anderde capitel .+. .

In dien tiden wast bi der ioden paeschen en
ihesus clam op te Iherusalē en hi vāt idē
tempel die offen en die scapen en duuē costen en
vercoften en wisselaers sittende En doe hi gema
ket hadde recht als een ghesel vā reepkinns **J**a
ghede hise wt dē tempel die scapē die offē en die
wisselaers: dat ghele storte hi ende werpt die ta
fel ome En den genen die de duuē ucoften seide
hi **D**raget dit vā heen. en wilt vā mijns vader
huus gheen huus vā neringe makē **S**ine iōge
ren wordē gedencckede dat gescreuē is. **D**ie min
ne des huses et mi. **H**ier om antwoerden die io
den ende seiden. wat teiken bewijste ons wattu
dit doeste **I**hesus antwoerde en seide: bicket dē
tempel en i drie dagen sel icken op makē. **D**oe
seidē die ioden **I**n xlvj iare is desen tēpel geti
mert en du selsten in drie dagen weder maken.
mer hi seide vādē tempel des lichaems. doe hi op
gestaē was vāder doot gedochte sine iōgerē dat
hi dat vanden tempel sijns lichaems gesproken
hadde En si gelouede der scriftueren en der scrij
ge die hē ihesg seide **D**oe hi te iherusalē was des

paescbens op een feesdach gheloued veel in sinen
name want si die teiken sagghen die hi wrochte.
Mer ihesus en ghelouede hē seluē niet wāt hise
al kennede en dattet hē geen noet en was dat pe
māt vanden mensche een ghetughe gaue wāt hi
wiste wat inden mensche was .+. .

Des dinstdaghes epistel exodi .+. .

In dien dagghen sprac die here tot moysen
en seide **D**ael neder vāden berge wāt dīn
vole dattu wt egypten leideste heeft gesondiget
Si seiden haestelic vāden weghe die du hem wi
sedeste en hebben hem ghemaect een te samen ge
gotten calf en hebben aen gheboden en offerden
hem offerhande en seiden ystrahel dit sijn dīn go
de die di gheleit hebben vten lande van egypten
Anderwerue sprac die heer tot moysen **I**c sie
dattat volc harnacklich is laet mi dat minē toer
ne ugramme tegēs hē en ic se uderue **E**nde ic sel
di maken tenē grotten volcke **D**oe hat moyses
god sine here en seide **H**ere waer om ugrammet
dīn toernicheit teghēs dit volc dattu gheleidet
hebeste vte lande vā egyptē i grote crachte en in
sterker hat **I**c bid op dat die vā egyptē nē en mo
gē seggē. hi heuet se scalkelic wt egyptē gelvit

op dat hise inden berghe verslaen soude en verdeluen in d' eerden **H**ere laet dine toern ruste en wes ufoenlic ouer die hoefheit dijns volcs **B**edenct dijnre knechte abraham ysaac ende iacop dien du geswore hebste bi di selue en geseit **J**eselu gheslachte unenichuoudighe als die sterren des hemels en al dit lant d' ic of ghesproken hebbe sel ic uwe geslachte gheue en ghi seltet altoes besitten **E**n die here is unoeghet dat hi dat quaet niet en dede dat hi geseit hadde **E**n hi ontfermde sijns volcs onsen here .+. .

Ewangelium opten seluen dach **J**ohannes in sijn vñ ca .+. .

In dien tiden doet midden was inden feest dach clam ihesus op iden tempel ende leerde ende die iden verwonderden ende seide **H**oe weet dese die scrift en hise niet gheldert en heeft . **J**hesus antwoerde en seide he. mijn seringe en is niet mijn. mer des gheens die mi ghesent heeft. so wie sine wille doen wil die sel bekene wed si va gode si of ic se van mi selue spreke die soeket sijn eyge glorie mer die des geens glorie soect die he ghesent heeft. dese is waerachtich en in hem en is gheen ongheuechtichheit . heeft v moyses die ewe

niet gegheue ende niemant vā v en doet die ewe
waer ō soect gi mi te doden Doe antwoerde die
scaren en seiden: du hebste den viant binne. wie
begheert di te dodē Ihesus antwoerde en seide hē
Een werc heb ic ghedaen ende gi ūwondert alle
Daer ō gaf v moises die besnidenisse. niet dat si
van moises is mer vāden vaderen ende iden sa-
kroech besniet ghi die menschen. dat een die besni-
denisse ontfanghet opten sakraoch en wordet die
ewe moises niet gebroktē En gi siet mi onwaer-
dich dat ic enen ghekelē mensche op een sakraoch
gesont maecte. En wilt nae die aensichte niet
oerdelē. mer ordelt een gherechtich oerdelē Som-
mich vā iherusale seiden doe: en is hi dit niet die
die ioden ūslaē willē. siet hi spreekt openbaerlyc
ende si en segghen hē niet. hebben die princē niet
waerlyc bekent dat die cristus is. mer desen we-
ten wi waen hi is wanneer cristus comen sel en
weet niemant waen hi si. Daer om riep ihesus
inden tempel en lēerde en seide En mi kenne ghi
ende waen ic ken weet ghi. ende vā mi seluen en
bin ic niet gecomen Mer hi is waerachtich die
mi gesent heeft die ghi niet en weet Ic weet hem
en segghe ic dat ics niet en kēne so bin ic gelijc

v loghenachtich . want ic bin van hem ende hi
 heeft mi gesent Doe wouden si hem vanghen en
 de niemant en sloech hant an hem want sijn vre
 en was noch niet ghetomen Vander scare gheslo
 ueder veel in hem . . .

Des woensdaghes ezechiel die propheet . . .

Dit spreekt god die here Ic sel minē grote
 name heilige op dat die heidene wete dat
 ic heer bin als ic voer hem luden in v gheslachte
 worde Ic sel v nemen wt den heidene ende ic sel
 v vergaderen wt allen landen ende leiden v in v
 lant Ende ic sel weyn water wt storten op v en
 de ghi selt gherinicht worden van allen uwe bes
 ulectinghe ende van alle uwen afgoden sel ic v
 suueren . ende ic sel v een nuwe herte geuen ende
 setten enen nuwen gheest wecht in die middel vā
 v Ende ic sel of doen dat stenen herte van uwen
 vleesche . ende ic sel v een vleischen herte geuen en
 in die middel vā v sel minē gheest wesen ende ic
 sel doen dat ghi in mine ghebode wanderē selt en
 mijn oerdele behodet op dat ghise doet ende ghi
 selt wonē in dat lant dat ic uwe vaderē gaf en
 ghi selt mi wesen tenen volcke en ic sel v wesen
 tenen gode seic die almachtighe here . . .

Opten seluen dach epistel ysayas .+.+

Die spreket god die here wert ghewasselen
en weest reyn Doet wech dat quaet uwer
gedachten vā minē oghe. rustet verkeerdelic te
werkē. leer wel doen Soect dat oerdel. comt die
bedructe te helpe. rechtet den weesen beschermet
den weduwen en comet en proeft mi spreket die
here Al ist dat uwe sonden gheweest hebben als
gheel verwe si sellen u Wittet worden als die snee
En ist dat si roet geweest hebbe als besprekeldē
uwe si sellen wit wordē als wolke ist dat gi wil
len selt en mi hore so sel ghi die goede dingē der
eerden eten seit die almachtighe here .+.+

Ewangelium opten seluen dach Johannes
in sijn ix ca .+.+

In die tiden doe ihesus ouer leet sach hi enē
mensche blind vā dien dat hi gheborē was
En die iogheren vragede hem Meister wie heeft
ghesondicht. wed dese of sijn ouders dat hi blind
gheborē wort Ihesus antwoerde noch dese en son
dichde noch sijn ouders. mer dat die wercken
gods in hem geopenbaert souden worden Mi be
hoert sijn wercke te wercken die mi ghesent heeft
die wil dattet dach is. Die nacht coemt wan :

neer dat niemant wercken en mach also langhe
 als ic in der werelt bin so bin ic der werelt licht
Doe hi dit gheseyt hadde spekelde hi in die eerde
 ende maekte sijn vanden spekele ende smeerde
 dat sijn op sinen oghe ende seide hem. gaet ende
 wasschet in natatoria spoe. dat is also veel te seg
 ghen als gheseynt **D**oe ghinc hi ende wiesch hem
 ende quam siende **D**oe seiden die gebueren ende
 die hem te voren kenneden want hi een bedelaer
 was **E**n is hi dit niet die sat en dat **S**ommich
 seiden hi ist. sommicht seiden hi en ist niet mer eē
 sijns ghelijc. hi seide seluer ic bin **D**oe seiden si
 hem. hoe sijn dijn oghe op gedaen **H**i antwoer
 de die mensche die **J**hesus hiete maecte wase en
 besmeerde mine oghe ende seide mi. gaet in nata:
 toria in spoe. en wasschet ende ic ginc en wiesch
 ende sach **S**i seiden hem waer is hi **H**i seide ic en
 wetes niet **D**oe brochten si hē die blind geweest
 had totten phariseen het was een sakraoth doe ihs:
 fus dat sijn maecte en sijn oghe op loec **A**nder
 werue vraghedē hem die phariseen hoe hi siende
 wort hi seide hē hi dede wase op mijn ogen en ic
 wieset en ic sie **D**oe seide sommigē vāden phari:
 seē dese mensche is vā gode nē die dē sakraoth niet

en te hoet **A**ndere seiden . hoe mach een mensche
die een sondaer is dese te pkenen doen . ende een
twistinghe was onder hem **D**oe seide si noch de
blinden . wat segstu van hem die dijn ogghen op
dede . **H**i seide tis een pphet **D**oe en ghelouedes
die iden niet van hem dat hi blint gheweest had
de ende sach . tot si sijn ouders riepen die siende
was ghesworden en vraghede hem en seiden **J**e
dat v sone dien gi segt dat blint ghesworden was
hoe fiet hi dan nu **S**ijn ouders antwoerde ende
seide wi wete dattet onse kind is en hi blint ghe
boren was . mer hoe dat hi nu fiet en wete wi niet
wie sijn ogen gheopent heeft en wete wi niet . vrag
ghet hem seluer . hi heeft sijn ouder hi spreke wt
hem seluen **D**it seiden sijn ouders . wat si die io
den ontsagghen . want die iden hadden doe ouer
dragghen soe wie hem beliede dat hi cristus waer
die soudenmen watter sinagogghen doen **G**losa men
souden te kenne doen . **P**aer om seiden sijn ou
ders hi heuet sijn ouderdom vragghets hem seluen
Doe riepen si noch dien mensche die blint ghe
weest hadde en seiden **G**hif gode die ere wi wete
dat dese een sondaer is **D**oe seide hi . of hi een son
daer is dat en weet ic niet . **J**e weet dat ic blint

gheweest hebbe ende ic nu sie. Doe seiden si hem
 wat dede hi di. hoe dede hi dijn ogghen op. Hi ant
 woerde hem. Ic seidet ti nu ende ghi hebtet ghe
 hoert. wat wil dijt anderwerue horen ende wilde
 ghi oec sine iongheren worden. Si spraken hem
 qualiken ende seiden hem. Du biste sijn iongher
 mer wi sijn moyses iongheren wi weten dat god
 moyses toe ghesprocke heeft. mer desen en weten
 wi niet waen hi is. Hi antwoerde. In dien ist wō
 derlic dat gi niet en weet waen hi is. en hi mijn
 ogen op ghedaen heeft. wāt wi wetē dat god die
 sondaren niet en hoert mer soe wie een oefenaer
 gods is en sine wille doet desen verhoert hi. Het
 en is vander werelt mie gehoert dat yemat eens
 menschen ogghen op loec die blind ghebozen was.
 En waer dese van gode niet hi en hadde niet mo
 gghen doen. Si antwoerden ende seiden hem. Du
 biste te maek in sonden ghebozen ende du leerste
 ons. Ende si worpen hem wt. Doe ihesus hoerde
 dat si en wt gheworpen hadden ende doe hi en ge
 uonden hadde soe seide hi hem. ghelouestu inden
 sone gods. Hi antwoerde ende seide. heer wie ist
 op dat ic in hem geloue. En ihesus seide hem. Du
 hebsten gesien en die mitti spreket hi ist selue. En

de hi seide **I**c gheloue here en hi viel ned en aen:
beden **E**nde ihesus seide hem **I**c bin ghecomen in
deser werelt tot ene oerdel **B**losa. des ondsceits
op dat die ghene die niet en sien siende worden.
en die sien blint worden **E**n het horedē die mit
hem waren vāden phariseen en seiden hem **E**nde
sijn wi oec blint **I**hesus seide hem waer gi blint
ghi en hads gheen sonde. mer nu segghe ic gi siet
daer om bliuet uwe sonden. +.

Des donredaghes epistel int coninghen boec
ghescreuen. +.

In dien daghen quam een wijf sunamitis
tot helizeum den propheet inden berch car
meli **D**oese die man gods wed ghesien hadde hē
teghens comende seide hi tot gesi sinen iongher.
Sich die sunamitis comt. beept in hoer ghemoet
en segt hoer **E**n wert mit di en minen name en
de mit dinen kinde niet rechtelic ghedaen. **S**i sei:
de rechtelic **E**n doe si ghecomen was totten man
gods inden berghe begreep si sinen voeten **E**n ge
si quam daer mede dat hise of soude doen **E**nde
die mensche gods seide. laet se. wāt hoer siele is in
bitterhede. ende die here heeftec mi verholen en en
hefets mi niet utoghet **S**i seide heb ic van minen

here een kint ghepfecht ende seide ic di niet dattu
 mi niet en bespotteste **D**oe seide hi tot gesi gorde
 dine lendene ende nem mine stoc in dijn hant en
 de ganc **I**st dat di een mensche gemoetet en groe
 tes niet en ist dat di yemat gvaetet en antwoer
 de hem niet en legt minen stoc op des kints aen
 sichte **D**oe seide des kintes moeder. leuet die he
 re ende leuet dijn siele dat ic di niet laten en sal.
Doe stont hi op en volghede hoer **E**n gesi ginc
 voer hem beiden ende seide den stoc op des kints
 aensichte **E**nde hem en was noch stemme noch
 sin **E**nde gesi keerde wed omme hem int gemoe
 te ende boetscapte hem ende seide **D**at kint en is
 noch niet verresen **D**oe ghinc helizeus inden hu
 se ende sich dat kint sach in sijn beddekijn doet.
Doe hi in gegaen was sloet hi die dore toe ouer
 hem ende ouer dat kint ende hat totten here ende
 clam op ende sach opt kint en seide sinen mont
 opt kints mont ende sijn ogghen op des kints o
 gghen ende sijn handen op des kints handen en hi
 bugede hem op dat kint en des kints vleysche is
 warm ghe worden **E**n hi keerde wed en hi open
 haerde eewerf iden huse hier en daer. en hi ginc
 feter en crommede hem seluen opt kint **E**n dat

kinde hoefte seuenwerue en loec op sijn ogen **D**oe
riep hi gesi en seide hē. roep deser sunamiten **D**oe
si gewepē was ginc si tot hē in en hi seide. nemy
dijn kinde **S**i quā en viel op sine voete en aenke
den opter eerden **D**oe nam si hoer kinde en ghinc
wt en helizeus keerde weder in galgala .:.

Ewangelium opten seluen dach **J**ohannes
int vijfte capittel .:.

In dien tiden seide ihesus totten scaren der
tiden **M**ijn vader werket tot noch en ic
werke **D**aer om woude die idē des te meer do
den. want hi niet alleen den sabaoch brac. mer
dat hi oec seide dat god sijn vader was en make
de hem gode ghelijc **D**oe antwoerde hem ihesus en
seide. **V**oerwaer voerwaer seg ic v. die sone en
mach niet van hem seluē doen dan dat hi den va
der siet doen. want soe wat hi doen sel dat sel die
sone des ghelike doen. wāt die vader minnet die
soen en alle dinghen die hi doet toghet hi hem en
meere werken dan dese sel hi hem togen op dat
gi v uwdert. wāt also als die vader die dodē u
wecket en leuēde maect. also des gelijcs maect se
die sone leuēde die hi wil **N**och die vader en oer
delc niemāt mer alle oerdel heeft hi die sone ghe.

gheuen op dat si alle die sone eren gheslic dat si
 den vader eren **D**ie den sone niet en eert. die en
 eert den vader niet die hē sende **W**oerwaer voer
 waer segge ic v dat. die mijn woert hoere en ghe
 louet dien die mi sendet die heeft ewich leuen en
 en coemt int oerdel niet. mer hi gaet vader doet
 int leuen **W**oerwaer voerwaer seg ic v dat die
 vre comet en si is nu. wāncer die doden horen sul
 len die stemme des sonen gods en diet horen sulen
 leuen. wāt alsoe die vader eluē in hē seluē heeft
 alsoe gaf hi oec den sone dat leuen in hem seluē te
 hebben **E**nde hi gaf hē die macht oerdel te doen
 wāt hi is des menschen soen **E**nde wilt dat niet
 verwonderē dat die vre comt in welcke alle die
 inden graue sijn horen sellen sijn stemme. en diet
 goede ghedaen hebbē sellen voertgaen i die ver
 risemisse des leuēs. mer diet quaet gewrocht heb
 ben in die verrisemisse des oerdels. .i.

Des vridaghes epistel libri regum. .i.

In dien dagen was een wijs sone siec die
 een moeder was vāden ghesinde ende die
 siecte was seer sterc alsoe dat gheen adentochte
 bleef i hē **W**aer om seide hi tot heliam. mā gods
 wat is mi ende di **D**u biste tot mi ghecomen dat

mine ongherechtighe de ghedocht soude worden en
de doden soudeste mijn kint Doe seide helyas tot
hoze. gif mi dijn kint en hi namt wt horen scoet
en dwoecht in die camer daer hi woende ende lei
det op sijn bedde ende riep totten heer ende seide.
Here mijn god en hebste oec dese weduwe niet be
dwoeft d ic hi onthouden worde dattu horen soen
soudeste doden **E**nde hi streckede hem wt en maet
hem ouer dat kint driewerue ende riep totten he
re en seide **H**ere mijn god. ic bidde dat des kints
siel moet weder keren in sijn inghedemte. **D**ie
here uhoerde helyas stemme en des kints siel keer
de wed in hem ende het wort weder te liue **D**oe
nam helyas dat kint en dedet wt d camer i dat
merste huys ende gaffet sijnre moeder ende seide
hoer. **S**iet dine sone leuet **D**oe seide dat wijf tot
helayan **N**o heb ic i desen bekent dattu een man
gods biste ende dat dat woert des heren waer is
in dinen monde .+.

Ewangelium opten seluen dach **J**ohannes
in sijn. xi. ca. .+.

In dien tiden was ee siet hiete lazarus va
betanien van marien ende marthe sijnre
suster casteel **M**aria wasset die den here saluede

mit saluen ende sijn voeten drogede mit horen ha
 re. wies broeder lazarus siec was. Doe sende
 den sijn susteren tot hem ende seiden. Heer siech
 diestu minste die is siec. Doet ihesus hoerde sei
 de hi hem. Dese siecte en is niet totter doet. mer
 om die glorie gods. op dat die sone goeds ouer
 mits hem gheglorificeert worde. Ihesus minne
 de martha ende maria hoerre suster ende laza
 rum. Daer om doe hi hoerde dat hi siec was doe
 bleef hi twe daghen in die selue stede na dien.
 Daer na seide hi sinen iongheren. Laet ons we
 der gaen in iudeen. Doe seiden si hem die ionghe
 ren. Meester nu wouden di die ioden stenen ende
 gaetste nu daer weder. Ihesus antwoerde. en
 sijnt niet twalef vren in die daghe. soe wie inden
 daghe wandert die en sel hem niet stoten. want
 hi dat liecht siet deser werelt. mer ist dat hi inder
 nachte wandert hi sel hem stoten. wat dat liecht
 is in hem niet. Dit sprac hi ende daer na seide hi
 hem. lazarus onse vrient slaept. mer ic gae dat
 ic hem vaden slape op wrechte. Doe seiden sine ion
 gheren. here ist dat hi slaept hi sel genesen. mer hi
 seidet vā sijnre doet en si waenden dat hinc vand
 slumeringhe sijns slaeps ghesait hadde. Doe sei

det hem ihesus openbaerlic lazarus is doet en ic
verblide om v op dat ghi ghelouet want ic daer
niet en was mer laet ons gaen tot hem **Doe sei**
de thomas die didimus hiete totten mede ionge
wen gaen wi oec ende laet ons met hem steruen.
Ende doe quam ihesus ende vanten te hantes iij
daghen hebbende inden graue Betanien was hi
ihesus als op xv stadien na veel vanden io
den waren ghecomen tot martha ende maria om
hem te troesten Daer om doe martha horede dat
ihesus quam liep si hem te ghemoot. mer maria
bleef te huys sitten Doe seide martha tot ihesum
Heer haddestu hier gheweest mijn broeder en
waer niet ghestoruen: mer nu weet ic dat oec.
soe wat ghi van gode biddeste dat sal di god ghe
uen Ihesus seide hoer Dijn broeder sel op staen
Martha seide hem. ic wete dat hi op staen sel
inder verrisenisse inden ionyten daghen Ihesus
seide hoer. Ic bin die verrisenisse ende dat le
uen. die in mi ghelouet al waer hi oec doet hi sou
de leuen. ende soe wie dat leuet ende in mi ghelo
uet en sel inder ewicheit niet sterue. geloueffte dat
Si seide hem vrouwen heer ia ic Ic gheloue dat
tu biste cristus des leuenden gods sone die in dese

werelt gecomen biste **E**nde doe si dit gheseyt had
de ginc si heen ende riep hoer suster maria al hei
melic ende seide **D**ie meester is hier en hi roept
di. **D**oe sijt hoer de stont si haestelic op en quam
tot hem. **N**och en was ihesus in dat casteel niet
gecomen. mer hi was in die stede daer hem mar
tha te gemoete quam **D**ie iden die mit hoer wa
ren inden huse om hoer te troosten doe si saghen
dat maria haestelic op stont ende heen ghinc soe
volgheden si hoer ende seiden. si gaet totten gra
ue om daer te weenen **D**oe maria quam daer ihs
sus was ende si hem sach. viel si tot sinen voe
ten neder ende seide hem **H**ere haddestu hier ghe
weest mijn broeder en waer niet ghestoruē **D**oe
se ihesus weenende sach ende die iden weenen
die mit hoer quamen. verbeuede hi inden ghes
te ende verscudde hem seluen ende seide: waer
hebt ghi hem gheleit. **S**i seiden hem. here coe
me ende sich. **E**nde ihesus scwiede. **D**aer om
seiden die iden. sich hoe minnede hy hem **E**nde
sommich van hem seiden. en mochte hi. die des
blint ghebozen mensche ogghen op dede. niet doen
dat dese oec niet en hadde ghestoruen. **D**oe ver
beuede ihesus anderwermen in hem seluen ende

quam totten graue **H**et was een speloncke en
de enen steen daer op ghesleit **I**hesus seide. hoert
op den steen. **D**oe seide martha sijn suster. des
gheens die daer doet was **H**ere hi rustet nu al.
want hi is van vier daghen **I**hesus seide hoer.
heb ics di niet ghesait ist dattu gheloueste du sel
ste die glorie gods sien. **D**oe boerden si die steen
of **E**nde ihesus hief sijn ogghen opwaert ende seiz
de **V**ader ic dancke di want du mi ghesoert heb
ste **J**e wiste dattu mi altoes hoerste mer om dat
volc dat hier omme staet seide ict op dat si ghelb
uen dattu mi ghesendet hebste **D**oe hi dit ghesait
hadde. riep hi mit groter stemmen. **L**azare com
we **E**n rechteuoert quam hi die daer doet was
handen ende voeten ghesonden mit handen ende
sijn aensichte mit enen sweet doeck **I**hesus seide
hem liden. ontbint hem ende laten hem gaen.
Weel vanden ioden die tot maria ghecomen was
ren. ende sagghen dat ghene dat hi ghedaen hadde
gheloueden in hem. .:.

Epistel des saterdaghes ysayas die propheet
bescrijftse .:.

Die spreket god die here **J**ns bebaechliker
ijnt verhoerde ic di. en iden daghe d salich

heit halp ic di. Ende ic hieldt di en ic gaf di in eē
 voerwaerde des volcs dattu ūwreken soudeste
 die eerde en besitten die verseifelde erfennisse en
 segghen den ghenen die gheuanghen sijn gaet wt
 en den ghenen die inder duysternissen sijn wort
 ontdeckt op die weghe sulen si gheweiderd wor-
 den en hoer weiden in allen slechten steden. Hem
 en sel voert meer niet hongheren noch dorsten +
 noch hem en sel die hetten en die sonne niet quet-
 sen. want hoer ontfermer selfe regieren ende sel
 se doen drincken totten fonteynen der wateren +
 Ende ic sel alle mine bergghen setten inden weghe
 ende mine voetpaden sellen verhoghet worden +
 Siet dese sellen van verre comen. en siet die van
 noerden. ende die vander zee ende vā desen suyt-
 lande. louet ghi hemelt ende verblift v eerde en
 de jubileert den lof ghi berghe. want die heer he-
 uet sijn volc ghetroestet. ende sijnre armen sel hi
 ontfermen. Ende syon seide die here heuet mi ghe-
 laten ende die here heuet mi verghten. mach een
 wijf hoer kint verghten dat si niet en ontferme
 den sone hoers lichaems. Ende al waert dat sijn
 vergate nochtan en sel ic di niet verghten seit
 die almachtighe here +:+

Ewangelium opten seluen dach Johannes
in sijn. viij. capittel. .z.

In dien tiden seide ihesus den scruben ende
den pharizeen **I**c bin der werelt licht die
mi volghet ende wandert niet in duysternissen.
mer hi sel dat licht des leuens hebben. **D**oe seide
hem die pharizeen **D**u gheeffte tgetughe van di
seluen dijn ghetughe en is niet waer. **I**hesus ant
woerde ende seide hem **E**nde ist dat ic ghetughe
van mi seluen gheue mijn ghetughe is waerach
tich want ic weet waen ic ghecome bin en waer
ic gae. **M**er ghi en weet niet waen ic come of
waer ic gae. **O**erdele naden vleysche ic en oerdel
niemant. **E**nde ist dat ic oerdel mijn oerdel is
waerachtich wat ic bin allene mer ic kenne die
vader die mi ghesent heeft. **E**nde het is in uwer
ewe ghescreuen dat twee menschen getuge waer
achtich is. **I**c bin die ghetughe van mi seluen ge
ue ende die vader die mi sende gheeft ghetughe
van mi. **D**oe seiden si hem waer is dijn vader.
Ihesus antwoerde. ghi en kennet noch mi noch
minen vader. waert dat ghi mi kennedet. gi sou
det oec liechte minen vader kennen. **D**ese woer
den sprac ihesus in gasaphalagium leuende inden

tempel ende niemant en greep hem wát sijn vax
en was noch niet ghecomen .+. .

Opten vijften sonnendach inden vasten epist
tel ad hebreos in ix capittel .+. .

Broeders cristus een bistaende Biscop der
toecomende goede Blosa dat is. hi staet bi
den vader om ons totten toecomende goede te
trecken **J**s een meerre ende een volmaecter fa
bernakiel niet mit handen ghemaect dat is . niet
van dusdanigher seppenisse. noch ouermits der
ghepten ende der calueren bloede **A**ler ouermits
sijn eighen bloede eens ingaen in die heilighe ewi
ghe gheuonden verlossinghe wát of dat bloet der
boecten ende der ossen ende die besprenckende as
sche des calues . die tbeulecte reyn maket totter
suueringhe des vleysches . **W**eel meer heeft dat
bloet cristi die ouermits den heilighen gheest hem
seluen gode onbeulect offerde . uwe consciencie
ghereinighet vanden doden werken den leuenden
gode te dienen. ende daer om is hi een middelaer
des nuwen testaments op dat sine doet bidden
de waer . in verlossinghe der ouertredinghe die
onder den eersten testamente waren ende die des
ewighen cruces gheropen sijn die weder beloesten

ontfanghen .+. .

Ewangelium opten seluen dach Johannes
in sijn viij ca .+. .

In dien tiden seide ihesus den searen der io-
den ende den princen der priesteren. wie vā
v sel mi berispen vā sonden. of ic v die waerheit
segghe waer om en ghehoefdi mi niet. die van go-
de is hoert die woerde gods **D**aer om en hoer gi
se niet. want ghi van gode niet en siet **D**oe ant-
woerden die iden en seiden hem **E**n segghe wi
niet wel dattu een samaritaen biste ende den vi-
ant hebste **I**hesus antwoerde **I**c en hebbe den vi-
ant niet. mer ic ere minen vader ende gi hebt mi
onneer gedaen **I**c en soecte mine glorie niet. die
se soect ist die oerdelen sal. voerwaer voerwaer
seg ic v soe wie mine leringhe hout die en sel den
doet inder ewicheit niet sien **D**oe seiden die idē
Nu kennē wi dattu den viant hebste **A**brahim
is doet en oec die prophten en du segste. so wie
mijn leringhe houdet dien sel den doet niet smakē
inder ewicheit **E**nde bistu meerre dan onse vad-
abraham die doet is **E**n die prophten sijn doet.
wien maecste di seluē **I**hesus antwoerde **I**st dat
ic mi seluen ere so e en is mijn ere niet. het is mijn

vader die mi eert dien gi segt dat v god is en gi
 en hebbs niet ghekennet **Ic** hebben ghekennet **En**
 seg ic dat icken niet en kene. so worde ic gelijc v
 logenachtich. mer ic kenne en houde sijn leringe
Abraham v vad verblide hem dat hi mine dach
 sien soude. en hi sachten en hi wert verblide **Doe**
 seide die ioden tot hem **Du** en hebste noch gheen
 vijftich iaer en hebste abraham ghesien **Ihesus**
 seide hem **Doerwaer** voerwaer seg ic v. eer dat
 abraham wort bin ic **Doe** haelde si stenē om hē
 te werpen. mer ihesus verkerch hem en ginc we
 den tempel. .i.

SERMO

Ulerunt lapides iudei vt iacerent in eum
Ihesus autem abscondit se & exiit de te
 plo ec. **Johannes** viij. **Desen** sonnēdach vā
 huden hiet die sonnēdach vā d' passie ons heren
 want doe die ioden sagghen dat vele menschen an
 cristum ghesoueden. om dat hi lazarum verwec
 ket hadde vander doet doe ghingghen si te rade en
 de spraken wat sellen wi doen mit dese. laten wi
 hem aldus ghedueren hi sel alle die werelt beke
 ren. ende soe sellen die romeynen comen ende vā
 ghē ons ende onse kinderen ende onse wiuen.

ende nemen onse stat. Hier om laet ons besien
wat wi best mit hem doen moghen. ende wāt die
iden als huden tracteerden van sijn doet. soe
bestmen dit ewangelium als ghi ghehoert hebt
dat si stenen namen ende wouden hem stene. En
de dit doet onse moeder der heilighe kercke hier
omme. want wi op enen dach onsen here ihesum
niet en connen vol danckē. hier om sellen wi tot
paeschen dat liden ons heren voer ogheyn hebben
altwes in hem alcht dancken dat hi ons verlost
heeft mit sinen bitteren doet. In desen heiligheyn
ewangelio sijn twee punten tot onser lere. Dat
eerste is die grote verkeersheit der iden. want
si xpm niet ghelouen en wilden die hem die waer
heit was predikende ende lende. Ende hier om
me soe seide ihesus tot hem of ic v die waerheit
segghe waer om en ghelouede gi mi dan niet. Al
dus sijn oec huden veel menschen die mit horen
quade werken weder spreken die leringhe ons he
ren ihesu cristi. Vele menschen die hebben ghehoert
dat god seit. vergheeft ende v sel vergheuen wer
den. nochtan en willen si des niet doen. ende hier
om en gelouen si niet volcomelic. Vele menschen
sijn oec die hebben ghehoert dat die mont die lie

ghet doet die siel. nochtan en behoeden si hem niet
 van quaden begheeren van quaden after spraken
 van valschen ghetughen. en hier omme en ghebo-
 uen si niet volcomelic **Welc** menschen sijn oec die
 hebben gheschoert. dat god die sonden niet en ver-
 gheeft. dat onrecht goet moet weder gheskeert
 sijn. nochtan en doen si des niet. ende hier om en
 ghebouen si niet volcomelic **Ende** dese menschen
 sijn alle ghelijc den iden die cristum niet en wou-
 den ghebouen **Dat** ander punt is die grote gena-
 de ons heren ihesu cristi en die wort ons bewijst
 want hi ghinc vten iden handen die hem stenen
 wouden ende verdweech dat oetmoedelic **Also**
 doet hi oec alle daghe mitten sondaers ende ver-
 seit goedertierlic of hi hem noch bekerey woude
Hier of seit hi doer den propheet ic en wille niet
 die doet des sondaers. mer dat hi hem bekerey en-
 de leue. **Ende** hier bi die hem niet bekerey en wil-
 len. vanden sonden die sellen cristum sien als
 enen scarpen wechter inden daghe des oerdelis .:.

Des manendaghes epistel Jonas .:.

In dien daghen gheschiede dat woert des he-
 ren anderwerue tot Jonas den propheet

ende seide **S**tant op ende ganc in nininen 8 gro-
ter stat ende predike daer in die predikinghe die
ic totti spreke **E**nde ionas stont op ende ghinc
in ninuuen naden woerden ons heren **E**nde nini-
ue was een grote stat van drie dachreysen. **E**n-
de ionas began in die stat te gaen den wech van
enen daghe ende riep ende seide **H**et sijn veertich
daghen ende niniue sel verderft worden. **E**nde
die mannen van ninuuen gheloueden inden here
ende predieten die vasten en elden hem mit sac-
ken vaden meeste totten minsten **E**n dat woere
quam totten coninc van niniue ende hi stont op
van sinen stoel ende werp sijn cleet van hem en
dede een sac an ende sat neder in die asseken en
riep en seide. wt des conincs monde ende sijne
princen in niniue segghende **E**n laet den mensche
en die beesten en offen en dat vee niet eten noch
gheweidet worden noch wat drincken. **E**n laet
die menschen sacke an doen **E**n latet vee in stercke
den roepen tot god den here **E**n die manne beke-
rede hem va sine quade weghe en vande boesheit
die in hore hande is. wie weet of hi bekeert wor-
de en het god vergaue en hi wederkerre vande ver-
woetheit sijns toerns en wi niet bedruen en sel

len. ende god sach hoer wercken dat si van horen
quade weghe bekeert sijn en hi ontfermde sijns
god onsen heer .+. .

Ewangellium opten seluen dach Johannes
volcs in sijn vi ca .+. .

In dien tiden senden die princen en die phariseen
kneechten om ihesum te vanghen. Doe seide hem
ihesus noch bin ic een luttel tijts mit v en ic ga
totten ghenē die mi ghesent heeft **G**hi soeket mi
en gi en selt mi niet vinden en daer ic bin en mo
ghet ghi niet comē **D**oe seiden die ioden tot hem
seluē. waer sel dese gaen dat wi hem niet vinden
en sellen. sel hi in die verstroeynghe der heydenē
gaen en sel hi die heydenē lere wat is dit woere
dat hi seide **G**hi soeket mi en ghi en sult mi niet
vinden. en daer ic bin en moghet ghi niet comē.
Inden lesten groten feestdaghe stont ihesus en
riep en seide **S**o wie dorst come tot mi en drinc
ke **D**ie in mi ghelouet als die scripture seit **R**iuie
ren des leuenden waters sellen vboeyen wt sinen
buske **D**at sprac hi vanden gheeste die si ontfan
ghen souden die in hem gheloueden .+. .

Des dingedaghes Epistel Daniel die pro :
phet .+. .

In dien daghen sijn die van babilonien ver
gaderet totten coninc ende seiden hem. Le
uer ons daniel die kel ghede strueert heuet en den
drake verslaghen. of wi sellen di ende dijn hups
doet slaen. Doe sach die coninc dat si crachtelic
teghens hem te gader liepen Ende van node be
dwongen seuerde hi daniel ouer Si worpen hem
in een hol der leuen daer was hi ses daghen. en
de inden hole waren seuen leuen en men plach
hem daghelike twee lichamen ende twee scapen
te gheuen ende doe en waren si hem niet gheghe
uen op dat si daniel souden verflinden Doe was
abbacuc die prophete inden lande van iudeen.
ende hadde selue pulmeyt ghecoect ende broet i
een coruelijn ghedaen ende ghinc te velde dat
hijt die mayers brengghen soude. Doe sprac die
enghel des heren tot abbacuc : Brenet daniel dat
prandijns dattu hebste . in babilonien die in die
speloncke der leuen is . Ende abbacuc seide .
here ic en hebbe babilonien nie ghesien ende ic en
kenne die speloncke niet Ende die enghel des he
ren begrepen bi den tope ende droech hem bi ene
laer sijns hoefdes ende setteden in babilonien
op die speloncke in die crachtighe snelheit sijns

gheefts. Doe riep abbacue ende seide. Daniel knecht gods neem dit eten dat di god ghesendec heeft. Ende daniel seide. mijn heer ende mijn god du ghedeneste mijnre ende du hebste niet ghelaten die di minnen. Doe stont daniel op ende at. Ende die enghel des heren settede abbacue al te hants weder in sijn stede. Doe quam die coninc des seuenden daghes dat hi daniel soude beweenen. ende quam totten hole ende sach daer in. ende siet daniel sittende in die middel der leuwen. Ende die coninc wort ontroepende mit luder stemmen ende seide. Here daniels god. du biste groet. Ende hi toechen wt der speloncken ende werpse daer in die die sake sijns verlies hadden gheweest. Ende in corten stonden worden si voerhen versonden. Doe seide die coninc. die woent achtich sijn in alden lande moeten daniels god ontfien want hi is een verlosser ende een behouder. Teykenen ende wonderlike dinghen doende inden hemel ende inder eerden die daniel wt der leuwen hole verlost heeft. .:.

Ewangelium opten seluen dach Iohannes in sijn vij capittel. .:.

In dien tiden wanderde ihesus in galileen.

want hi en woude in iudeen niet wanderen om
dat die ioden hem sochten te doden **D**er iode feest
dach die scenophagia hiete was daer na hi **D**oe
seiden sijn broederen tot hem ganc van hier ende
ganc in iudeen op dat dijn iongheren oeck dijn
wercken sien die du doetste. want niemant yet
int hemelike doet ende selue begeert int open-
baer te wesen **I**st dattu dit doetste soe openbaer
ste di seluen der werelt sine broeders **G**losa. si-
ne maghen gheloueden niet in hem daer om seide
hem ihesus. mijn tijt en quam noch niet mer v
tijt is altoes beridat. **D**ie werelt en mach v
niet haten mer mi haetse want ic gheue ghetughe
van hoer dat hoer wercken quaet sijn. **C**lim ghi
niet op tot desen feestdach. mer ic en sel niet op
climmen tot desen feestdach. want mijn tijt en
is noch niet veruullet. **D**oe hi dit ghesat hadde
bleef hi in galileen. **D**oe sijn broederen op ghe-
gaen waren doe ginc hi oec selue op teten feest-
daghe niet openbaerlic mer als int hemelic **D**ie
iode sochte hem inden feestdaghe en seide. waer
is hi **E**nde ind scare was veel murmurerens va
hem **S**ommich seide hi is goet sommich and sei-
den hi en is niet mer hi verkidet d scare **N**och

tans en sprac niemant openbaerlic vā hem om
anxt vanden idden .:.

Des woensdaghes leuitia .:.

In dien daghen sprac die here tot moysen
en seide **I**c bin v here god. ghi en selt gheē
diefte doen. ghi en selt niet lieghē. noch niemāc
en sal sine naesten bedrieghē. Du en selste minē
name niet verswerē. noch du en selste den na
me dijns gods niet besmetten. **I**c bin die here.
Du en selste dinen naesten gheen onrecht ghe
wout doen noch mit ghewelde verdruckē. **D**at
werc dijns huerlincs en sel des morgheus toe
niet bi di bliuē **D**u en selste den douen niet quaz
lic spreken. noch du en selste voer die blinden
gheen stoet sel setten. mer dinē god ontfien want
ic bin die here. **D**u en selste niet doen dat rose is
noch drechtelic oerdelen. **D**u en selste des armē
perfoē niet merckē noch dat aensichte des mach
tighē niet eren **O**erdel dinē naestē rechtelic. **D**u
en selste ghene scande makē noch achter spreker
wesen indē volcke **D**u en selste niet staen tegēs
dat bloet dijns naestē **I**c bin die heer **D**u en sel
ste dinē broed in dijner hartē niet hatē. mer be
rispē openbaerlic op dattu vā hem geen sonde en

hebbe. Du en selste gheen wrake begheeren noch
dijnre borgher onrecht dencken Du selste dinen
naesten minnen als di seluen **Ic** bin die here be
waert mijn ewe. want ic bin v here v god .:.

Ewangeliū opten seluen dach **Johannes**
in sijn v capittel .:.

In dien tiden waren feestdaghen te iheru
salem vanden tempel wijnghe en het was
winter en ihesus wanderde inden tempel in salo
mons halte **Doe** ommeringheden hem die ioden
ende seiden. hoe langhe selstu onse siele verhan
ghen. bistu cristus soe segt ons openbaerlic **Ihe**
sus antwoerde hem **Ic** segghet v ende gi en ghe
bues mi niet. **Die** wercken die ic doe in mijns
vaders name die gheuent ghetughe van mi mer
ghi en ghelouet mi niet. want ghi en sijt van mi
nen scapen niet. **Mijn** scapen horen mijn stemme
ende ic kennese ende si volghen mi ende ic gheue
hem ewich leuen ende si en sellen niet inder ewic
heit verloren worden. ende niemant en selse gri
pen wt mijnre hant **Dat** mi mijn vader gegeue
heeft is meerre dan alt ander. ende niemant en
maches grijpen wt mijns vaders hant **Ic** en die
vab sijn een **Doe** brochte die iode stene om hem

te stenen **I**hesus antwoerde hem veel goeder wercken heb ic v ghetooghet vā minen vader. om welle werce van dien steent ghi mi **D**ie iden antwoerden hem. vanden goeden wercken en stenen wi di niet. mer vander blasphemie **E**nde want du een mensche biste. maecste di seluen god **I**hesus antwoerde **E**n ist niet ghescreuen in uwer ewe dat ic seide ghi siet goede of ghi die gode hiete daer dat woert godes toe ghesproken wort. ende die scrifte niet ghebroken en mach worden dien die vader gheheilicht heuet en ghesent in die werke. ghi segghet du spreecste blasphemie. want ic die sone gods bin. **D**oe ic mijs vaders wercken niet en ghelouet mi niet. **E**nde ist dat ic se doe ende gi mi niet ghelouen en wilt. ghelouet den wercken op dat gi kennet ende ghelouet dat die vader in mi is. ende ic inden vader. .+

V Des donredaghes Epistel. daniel die profheet. .+

In dien dagen hat daniel ende seide **O** god ende grote verueerlike here. du houdste vorwerde ende ontfermherticheit den genen die di minnen ende dine gheboden bewaren. **W**i hebben ghesonlicht. wi hebben boeslic ghedaen. wi

hebben onghenadeliken ghewrocht Ende wi sijn
of ghesceiden ende of gheneigheit van dinen ghebo
den en oer delen. wi en waren dine knechten den
propheten niet ghesoersam die in dine name ges
proke hebben onse coninghen ende onse princen
onsen vaderen ende al den volcke des lants **He**
re di is gewesticheit. mer des is scaemte des aen
sichts als huden die mannen va iuda ende den
woentes va iherusalem en al ystrael den ghenen
die na bi sijn en den ghenē die verre sijn va allen
landen daerstuse toe gheworpen hebste om hore
boesheit willen & si in ghesondicht hebben heer te
gens di **S**caemte des aensichts in ons onsen co
ningen en onsen princen en onsen vaders die ghe
fondicht hebben **A**l di here onsen gode is ont
fermhartich en ghenadich wāt wi va di ghescei
den sijn en hebben die stemme des heren ons go
des niet gehoert op dat wi wāderen souden i sijn
ewe die hi ons settede ouermits den propheten si
nen knechte op dat wi va onsen boesheide soude
wed heren en gedencke dijne waerheit **E**n die
here wakede en brochte se op ons onse here god is
gherechtich in al sine werken die hi ons gedaen
heeft onse here god .+.+

Ewangelium opten seluen dach Johannes
in sijn vij ca. ++

In dien tiden seider sommich vter scaren.
dit is waerlic een propheet Sommich an
der seiden dit is cristus Ende sommich seiden en
de comt cristus van galileen. ende spreket die
scripture niet dat cristus comt van dauides ghe-
slachte vanden casteel van bethleem daer dauid
was Aldus wort daer een twistinge om hem
inder scaren Sommich van hem wouden van-
ghen mer niemant sloech hant op hem Doe qua-
men die knechten totten bisscoppen ende totten
phariseen ende si seiden hem. waer om en hebdis
niet ghebroecht. Die dienstknechten antwoer-
den Nie en heeft also mensche ghesproken als de-
se mensche Doe antwoerden hem die phariseen.
ende ghi sijt oec bedrogghen Niemāt vanden prin-
ten noch vanden phariseen en heeft in hem ghelo-
uet. mer die scare die die ewe niet en bekenden
sijn imaledijne Doe seide hem nicodemus die des
nachts tot hem qua die vā hem luden eē was u-
oerdelt onse ewe den mensche het en si dat si eerst
vā hē horen sel en kennē wat gi doet Si antwoer-
den en seiden hem. en bistu een galileus mensche

ondersoect ende sich want we galkleen een pro-
pheet niet op en stone. Ende een yghelic keerde
weder in sijn huys .:.

Des vridaghes Epistel Jeremias .:.

In dien daghen seide Jeremias Here si sel-
len alle geconfusft worden die di laten die
van di seiden sellen inder eerden ghescreuen wor-
den want si hebben die eerde der leuender wate-
ren ghelaten. Here maket mi ghesont ende ic sal
ghenesen worden. maect mi behouden ende ic sal
behouden wesen wae du biste mijn kof sich si seg-
ghen tot mi. waer is des heren woert latet come
ende ic en bin niet versaghet di den harde volge-
de Ende des meekhen dach en heb ic niet begeert.
du weetste dat wt mine lippen ghegaen is dattet
in dinen aensichte recht was. Ende wes du mi
gheen angt mijn hope in den daghe der geselinghe
Gheschendet moeten si werden die mi veruolgen
ende ic niet. leuen moeten si van vresen ende ic
niet. Brenet op hem den dach der wraken en der
castijnghe ende mit tweuoudiger droefnisse on-
se here god .:.

Ewangelium opten seluen dach Johannes
in sijn vi capittel .:.

In dien tiden vergaderden die biscoopen ende die phariseen enen raet ende seiden. was doen wi want dese mensche doet veel teykenen. Ist dat wi hem aldus laten si sellen al in hem gebouen ende die womeynen sulken comen ende doen of onse steden ende dat volc Een van hem die caryphas hiete want hi biscoop was van dien iaer seide hi hem. gi en weet niet noch en denket daer tet v beter is dat een mensche sterue voer die luden op dat alle dat volc niet en bederue. dat en seide hi van hem seluen niet. mer om dat hi een biscoop was van die iare propheteerde hi dat ihesus voer dat volc soude steruen. ende niet alleen voer dat volc dat hi die kinder goeds die verstopet waren in een vergaderen soude Van dien daghe voert dochten si dat si hem verstaen souden Ihesus en wanderde nu daer om niet int openlaer biden iden. mer hi ginc in een lant neuens der woestinen in een stat die effrem hiete ende daer bleef hi mit sinen iongheren .i.

Opten palm auont Jeremias .i.

In dien daghen spraken die onghenadighe iden tot makander Comt ende laet ons teghen den gherechtighen ghedachten bedencken

want die ewe en sel vanden priester niet vergaē
noch raet vanden wisen noch sermoen vanden
prophete. **C**oemt ende laet ons inder tonghen
slaen ende en laet ons niet achten van alle sine
woerden. **H**ere sich tot mi ende hoer die stemme
mijnre wederfakte: **G**heeftmen voer dat goede
dat quade weder dat si mijnre sielen een graue
ghegrauen hebben. **G**hedenckes dat ic ghestaen
hebbe in dijn aensicht dat ict tgoede soude spre-
ken voer hem ende onweerdicheit of keren van
hem **D**aer onj ghif hoer kinder in de hongher en
de leide se inden handen des sweerts. weduwen
moeten hoer wiuen worden ende sonder kinder.
Ende hoer mannen moeten verslegghen worden
in der doet **H**oer ionghelingshen moete inden stri-
de mitten sweerde doergrauen worden ende in ho-
ren huse moet wepinghe ghehoert worden want
du selste haestelic den moerdenaer op hem bren-
ghen om dat si mijnre sielen een graue ghegheue
hebbe op dat si mi soude vangē **E**nde mine voe-
ten hebben si stricken verborge **M**er du here du
weetste al horen raet teghen mi inder doet en wees
hoer hoefheit niet ghenadich. **E**nde hoer sonden
en moeten niet of gheplaemt worden van din en

aensichte ende nedervallende moete si worden in
dijner teghenwoerdicheit inder tijt dijner gram
scap here onse god .:.

Ewangelii opte selue dach en oec ons here
hemeluaerts auont Iohannes in sijn .xxij. ca .

In dien tiden sloech ihesus sijn ogken op in
den hemel ende seide Vader die vre is ghe
comen verclaert dinen sone op dat di dine sone
verclaert **A**lsoe alstu hem ghegheue hebste mo
getheit alles vleysches op dat hi hem allen ewich
leue gheue die du hem ghegheue hebste **D**it is e
wich leue dat si di bekennē alleen waerachtich
god en ihesum cristum die du ghesent hebste **I**c
heb di verclaert opter eerde **D**at werc dattu mi
gaefte te doe heb ic volbroecht **E**nde vader ver
claer mi nu mit dier claerheit die ic hadde al eer
die werelt was hi di **I**c hebbe dinē name de me
sche geopenbaert die du mi gaefte vand werelt
Si ware dijn ende du gaestese mi ende si hebbe
dijn leringhe ghehoude . **N**u hebbe si ghekennet
dat alle dinghe die du mi ghegheue hebste va di
sijn wat die woerde die du mi gaefte heb ic he
gegheue ende si hebben se ontfanghe ende waer
lic bekennet dat ic van di wt ghinc dattu mi

ghesendet hebste **Ic** bidde voer hem **Ic** en bidde
niet voer die werelt mer voer die gene die du
mi ghegeuen hebste want si sijn dijn. **Ende** alle
dat mijn is dijn ende alle dat dijn is mijn **Ende**
ic bin verclaert in hem ende nu thans en bin ic
in die werelt niet. ende dese sijn in die werelt. en
de ic come tot di. heilich vader behouese in dinen
name die du mi gegeuen hebste op dat si een sijn
also als wi. **Woe** ic mit hem was behielt ic se in
dine name **Ic** behouese die du mi gaefste ende
niemāt van dien en wort verloren. dan die soen
der verdomnisse dat die scrifture veruullet worde
Mer nu come ic tot di **Ende** dit spreke ic in
die werelt op dat si mijn vroechede in hem seluen
veruullet hebben **Ic** gaf hem mijn sringhe. ende
die werelt hate se want si niet vander werelt en
sijn alsoe ic oec vander werelt niet en bin **Ic** en
bidde niet dat stuse vanden werelt nemeeste. mer
dattu vanden quaden behoueste **Si** en sijn vader
werelt niet also als ic vander werelt niet en bin
heilichse inder waerheit **Dijn** woert is die waer
heit **Also** du mijn in die werelt ghesendet hebste
en ic hebse in die werelt ghesendet **Ende** om hem
heilighse ic mi seluen op dat si oec inder werelt ge

heiliche sijn **Ic** en bidde niet allene voer dese .
 mer voer die ghene die ouermits horen woerde
 ghelouen sellen in mi . op dat se alle een sijn alsoe
 du oec vader in mi ende ic in di op dat si in ons
 een sijn **Dat** die werelt gheloue want du mi ghe
 sendet hebste **Ende** die claerheit die du mi ghe
 gheuen hebste heb ic hem ghegheue **Dat** si een sijn
 alsoe wi oec een sijn **Ic** in hem ende du in mi op
 dat si volbrocht worden in een . ende dat die we
 relt kenne dattu mi ghesent hebste **Ende** du heb
 ste gheminnet alstu mi geminnet hebste **Vader**
 ic wil die du mi ghegheuen hebste dat daer ic bin
 dat si daer oec mit mi sijn op dat si mijn claerheit
 sien die du mi ghegheuen hebste want du minnes
 te mi voer die werelt dat die gemaect was **Ghe**
 rechtighe vader die werelt en heeft di niet ghekē
 net . mer ic hebbe di ghekennet . **Ende** dese kenne
 den dattu mi ghesent hebste **Ende** ic heb hem di
 nen name condich ghemaect **Ende** ic sellen con
 dich maken op dat die minne daer du mi mede
 gheminnet hebste in hem si ende ic in di . . .

Epistel opten palm dach ad philippenses int
 .ij. capittel . . .

Broeders beuoelt dat in v datter is in crif
to ihesu doe hi was inden wesen of inder
ghelijcheit goeds en heeft hi hem seluen niet ghe-
rekenent gode ghelijc te wesen. ende wof ghedaen.
Mer hi heeft hem seluē wt gheijndelt en aengeno-
mē een forme des kneechtes. En gheworden in
ghelijcheit der menschen en inden habite ghevon-
den als een mensche. **I**n Vāden heilige cruce.
Hi heeft hem seluen verwetmoedigheit ghehoer-
sam geworden al totter doet Niet totter gemeen
w doet. mer totter doet des cruce. Ende daer om
heefden god verheuen ende hem een name gheghe-
uen die bouen alle namen is. op dat inden name
ihesu alle knien gheboeghen worden 8 hemelcher
der eertcher ende der hellscher. ende alle tonghe be-
lie dat die here ihesus cristus in d' glorie des va-
ders is. .i. .

Dit is die passie ons heren ihesu cristi als die
vier ewangelisten bescreuen hebben ende in een
ghetoghen. .i. .

Lucas

In dien tiden nakede een feestdach.
Matheus ¶ Ende het gheschiede doe
 ihesus alle dese leringhe volbrochte
 hadde. sprac hi sine iongeren toe en
 seide Weet dattet na twee daghen paeschen sal we-
 sen. ende des menschen soen selmen ouer leuere
 om gheruyft te worden. **Marcus** ¶ Twee da-
 ghen hier na wasset paeschen ende datmen gheen
 broet en at dat gegeuen was **Matheus** ¶ Doe
 waren vergadert die princen der priesteren ende
 die ouders des volcs i dat hof eens princen der
 priesteren die capphas hiete. ende maecten enen
 raet hoe si ihesum in seclheden mochten vanghe
 ende doden. ende si seiden Niet inden feestdaghe.
 op dat inden volcke geen gheruft en worde Doe
 ihesus in betamen was in des malaetschen syme
 ons huys. quam een wijf tot hem ende hadde een
 busse mit duerbaer salue ende stozte se op sijn
 hoeft daer hi sat. **Marcus** ¶ Doe wasser som-
 mich die dat in onweerden name en spraken on-
 der hem seluen. waer om is dit verlies va deser
 saluen ghedaen men mochte dese salue vercochte
 hebben meer dan om driehondert penninghe en
 den armen ghegheuen hebben en alle grimmede

si op hoer **Johannes** ¶ Ende dit en seide hi niet
om dat hem yet bestont te spreken voer die ar-
men. mer om dat hi een dief was ende den buidel
hadde en die dinghen diemen den iongheren gaf
die droech hi **Matheus** ¶ **Ihesus** wistet ende
seide hem. waer om si di desen wiue aldus laste-
lic. si heeft een goet werc in mi ghemroecht want
die armen hebdi altoes met v. **Marcus** ¶ En-
de wanneer ghi wilt moghet ghi hem goet doen.
mer mi en sel ghi altoes niet hebben. dat si hadde
heeft si ghedaen **Matheus** ¶ In dien dat si dese
salue op mi gestort heuet. soe heeft si mi kerit ge-
maect te grauen **Marcus** ¶ Ic segghe v voer
waer. so waer dit ewangelium ghepredict wort
in alle die werelt so selment vertellen dat sijn in-
der gedenckenisse der begrauninghe ghedaen heeft
Matheus ¶ Doe ghinc een vanden ewaleuen
wech die iudas scarioth hiete totten princen der
priesteren ende sprac tot hem Wat wil gi mi ghe-
uen ic sellen v ouer leueren. **Marcus** ¶ Doe si
dat hoerden worden si blide. **Lucas** ¶ Ende hi
versekerdet. **Matheus** ¶ Ende si kouden hem
dertich penninghen En van dier tijt voert soch
te iudas stonde daer toe dat hi en ouer leueren

soude Des eersten daghes doe hoer hoechtijt aen
 stont. **Marcus** ¶ Doe si den paescchen offerden
 seiden sine iongheren tot hem Waer wilstu dat
 wi gaen ende bereiden di dine paesschen te eten.
Lucas ¶ Het quam een dach vander hoechtijt
 in welcken datmē moste te paescchen slaen Ende
 hi sende petrum ende iohannem ende seide Gaet
 ende bereit ons den paescchen dat wi en moghen
 eten Ende si seiden. waer wilstu dat wi en berei
 den Ende hi seide tot hem Siet als gi inder stat
 gaet sel v ghemoeten een mensche draghende een
 canne waters. volghet hem in dien huse daer hi
 in gaet ende segghe den weert vanden huse die
 meester seit di. **Matheus** ¶ Minen tijt is hier
 na bi. mit di maect ic mijn paesschen. **Lucas**
 ¶ Waer is die camer daer ic mit mine iongher
 en den paescchen eten mach Ende hi sel tot v to
 ghen een grote audtmael camer bereit ghemact
 bereitet al daer. Doe ghinghen si ende vondent
 als hi hem ghesait hadde. ende bereiden den paes
 schen Ende doet tijt was ghinc hi sitten ten eten
 ende twalef apostelen mit hem Ende hi seide hem
 mit begheerten heb ic begheert in desen paescchen
 mit v te eten eer ic sel liden. Want ic segghe v

dat ic van desen niet eten en sal tot dat veruultet
worde inden rike gods Ende hi nam den kiele en
de dede gracie. ende seide **N**emnt ende deplet onder
v want ic segge v dat ic vand vrucht des wijn
gaerts niet drincken en sel thent dat rike gods
comt **M**atheus **D**oet auont was ginc hi sit
ten mit sinen twalef iongeren. ende doe si aten sei
de hi hem **I**c segghe v voerwaer dat een van v
mi verraden sal **D**oe worden si seer bedroeft. en
een yeghelic began te seggen. heer bin ic dat **H**i
atwoerde en seide **D**ie die hant mit mi i die scoet
tel stiet dat is hi die mi irade sal **D**ie sone des
mensche die gaet also als va he gescreue is. wee
dien mensche va wien des menschen soen iraden
sel worden **H**et waer hem goet hadde die men
sche nie ghebozen geweest **J**udas atwoerde die
hem verriet. meester bin ic dat **H**i atwoerde he.
du hebset gheset **D**oe si hoer auontmael deden
nam ihesus dat broet en benediedet en bracket
ende gaf sine iongheren ende seide **N**emnt ende
etet dat is mijn lichaem **D**en kiele nam hi oec en
de danckede sinen vader ende gaffen hem en sei
de **D**rincket alle va desen wat dit is mijn bloet
des nuwe testamets. dat wt gestort sel worden

voer veel menschen in verlatenisse der sonden.
Ic segghe v voerwaer dat ic niet drincken en
 sel van deser vruchten des wijngaerts tot dien
 daghe toe als ic nu mit v drincken sel in mijns
 vaders rijk. **Lucas 4** Ende doe wort er een
 twistinghe onder hem. wie van hem die meeste
 scheen te wesen **Doe** seide hi hem Die coninghen
 des volcs heren ouer die hoer. ende die macht
 hebbe ouer hem die sijn weldadich gheseten. mer
 ghi alsoe niet mer die meeste is onder v die wor
 de als die minste. ende die een voergangher is
 als een dienre. want wie is die meere die sit
 of die dient. **Ist** niet die sit **Ic** bin in die mid
 del van v als die dient. ghi sattet die mit mi ghe
 bleuen sijt in minen temptacien ende ic ordneer
 v dat rike alst mi mijn vader gheordneert heeft
 dat ghi moghet eten ende drincken op mijn ta
 fel in mijn rike en moghet sitten oer desen op die
 stoelen die twalef gheslachten van ysrahel. **Doe**
 seide die heer tot symon. sich symon die viant he
 uet di begeert te susten ghelike tarwe. mer ic heb
 be voer di ghebede dat di tgeloue niet en oebreke
En alstu bekeert biste. dan stercke dijn broeds
 hi seide. here ic bin bereit mit di te gaen iden here

ker ende inder doet Ende hi seide hem wanneer
ic v seinde sonder scarpe ende sonder sac ende ge
scoite ontbrac v yet Ende si seiden niet Doe sei
de hi hem. mer nu die ene sac heuet die nemē op
ende des gelijc die scarpe. ende dies niet en heeft
vercope den roc ende cope een swaert want ic seg
ghe v dat noch ghescreuen is moet veruultet wor
den in mi. ende hi is mitten hosen ghescreuent. wāt
wat van mi is dat heuet ende Ende si seiden siet
heer twe swaerden hier Ende hi seide het is ghe
noech **M**attheg ¶ Doe si hoer gracie gheseyt had
den ghinghen si wt inden berch van oliuetē **J**o
hannes ¶ Dat riuierkijn cedron daer een hof
was daer hi in ghinc ende sine iongheren **M**a
theus ¶ Doe seide ihesus tot hem. Alle sel ghi
scande liden in mi in deser nacht Het is ghescre
uen **J**e sel den harder slaen ende die scapen des
cudden sellen verstroyt worden **N**ae dat ic verre
sen bin. sel ic v voer gaen in galileen **P**etrus at
woerde ende seide hem Ende worden si alle ghe
scandalizeert in di. ic en sel nimmermeer ghesca
dalizeert worden **J**hesus antwoerde hem **W**oer
waer voerwaer segghe ic di dattu i deser nacht
eer die haen crapet seltu mi driewerue verlockenē

Petro seide hem al waert oec dat ic mit di ster
 uen moeste ic en sel dijns niet lochenen **E**nde des
 ghelikes seiden alle die iongheren **D**oe quam ihe
 sus mit hem in een dorp dat gethsamani hiet en
 de sprac toe sine iongheren **S**it hier tot ic gaen
 sel ende aenbeden **E**nde nam petrus mit hem en
 de twee zekedeus kinder ende began te bedroeuē
 ende swaermoedich te wesen **D**oe seide hi hem .
Mijn siel is bedroeuē al totter doet. **L**idet v hier
 ende wakket mit mi **E**nde hi ghinc wt. een luttel
 van daen . **L**ucas **A**lfoe verre als een worp
 mie enen steen is ende hi boeghede sijn knien **M**a
 rkaus **E**nde viel neder in sijn aensicht **M**ar
 cus **O**pter eerden ende hat ofte gheschey mocht
 te dat die vre voer bi hem lede ende seide. **V**ader
 alle dinghen sijn di moghelic. nem dese kele vā
 mi mer niet dat ic wil mer dattu wilste **M**atthe
Doe quam hi tot sinen iongheren ende vants
 se slapende ende seide tot peter . **I**st aldus en
 mocht ghi niet een vre mit mi waken. wakket en
 de bedet op dat ghi in gheen becoringhe verwons
 nen en wort **D**ie gheest is bereit. mer dat vley
 sel is cranc **O**nderwerue noch eens ginc hi vā
 daen ende hat ende seide. **V**ader mijn . en mach

deſe lieſe niet van mi liden ic en ſellen trincken
ſoe geſcie dine wille Ende quam weder en vant
ſe ſlapende wāt hoer oghē warē beſwaert **Mar**
cus ¶ Ende en wiſtē niet wat ſi hem antwoerde
ſoude **Lucas** ¶ Hem openbaerde eē enghel vā
de hemel en troeſtede en hi wort indē vterſtē ſtri
de gheſet en hi ſat langhe en ſijn ſweet wort als
dorelen bloets lopende inder eerde Ende doe hi
op ſtont vande ghebede ende tot ſine iongheren
quam vant hiſe ſlapende van bedructheide **Ma**
theus ¶ Noeh liet hiſe ende ginc wech ende ſat
derdewerue dat ſelue ghebet . Doe quam hi toe
ſine ionghere ende ſaide hem. ſlaept nu ende ruſt
Siet die tijt ſel naken ende des menſche ſoen ſel
ouer gheleuert wordē inden handen der ſondare.
ſtaet op ende laet ons gaē **Marcus** ¶ Siet die
mi verraden ſel is hier bi Ende doe hi noeh ſpre
kende was. quam iudas ſcarioth eē vande twa
leue ende mit hem een grote ſcare . mit ſweerden
mit ſtocken gheſent vanden ouerſten prieſteren
ende vanden ſcribē ende vande oude **Johānes**
¶ En iudas die hem irade hadde wiſte die ſte
de dat iheſus dicwil daer mit ſine iongheren te
gader quam Doe iudas een vergaderinghe van

gheselſcap ghemaeect hadde ende die dienwes vā
 den biſſcopen en vande phariſeen. quam hi daer
 mit lanteernen ende mit factelen ende mit wa
 penen. **I**heſus wifte al dat op hem toecomende
 was. ende trat voert ende ſeide hem. wien ſoect
 ghi **S**i antwoerden hem **I**heſum nazarenum.
Iheſus ſeide hem **I**c bime **E**nde iudas dien ver
 riet. ſtont oec mit hem luden **D**aer om doe hi hē
 ſeide. ic bime gginghen ſi achterwaerts ende vie
 len op die eerde **D**oe vraghede hi andwerue wie
 ſoect ghi **S**i ſeiden **I**heſum nazarenum **I**heſus
 ſeide **I**c heb v gheſeit dat ict bin **I**st dat ghi mi
 ſoeket. ſoe laet deſe wech gaen op dat vervullet
 worde dat woert dat hi ſprac. die du mi gheghe
 uen hebste van hem en heb ic niemant verloren.
Marcus ¶ **S**ijn verrader gaf hem een teike en
 de ſeide **S**oe wie dat ic cufſe die iſt. vanghet hem
 en leiten wiſelic **E**nde doe hi quam rechtuoert
 ghinc hi tot hem ende ſeide. **M**attheus ¶ **G**he
 gret ſijſte meifter ende cuſſede hem. **E**nde ihe
 ſus ſprac tot hem. **O**rient. **V**aer of biſte ghe
 comen **L**ucas **I**heſus ſeide hem **J**uda mit ee
 cuſſen verractſtu des menſchen ſone. **M**attheus
 ¶ **D**oe quamē ſi toe en ſbegghen hoer handen an

ihesum ende vingen hem Johannes ¶ Doe had
de symon petrus een sweert dat toech hi wt ende
schoech des biscops knecht ende houwede sijn rech
ter oer of. ende des knechts name was malcus
Doe seide ihesus tot peter stec dijn sweert in sijn
scepde. Dien kele die mi mijn vader ghegheuen
heeft sel ic die niet drincken Lucas ¶ Ende hi
werde sijn oer ende maectet ghesont. Marcus
¶ Doe sprac ihesus dien toe keer weder dijn
sweert in dijn stat Alle die gene die dat sweert
ontfangē sellen vanden sweerde steruē. of waen
stu dat ic minen vader niet bidden en soude mo
ghen ende hi sel mi gheuen meer dan vij legioenē
enghelen hoe sellen die scrifturen veruullet wor
den wāt al dus moet die gheschien In dier vren
seide ihesus totten searen ghi siet wt gegaen mit
sweerden ende mit stocken reche als tot enen
moerdenaer om mi te vaen Alle den dach sat ic
bi v inden tempel lerende ende ghi en vinghet mi
niet Dit is al gheschiet op dat der prophete scrif
ture veruullet worden Doe vloghen alle sine ion
gheren ende lieten hem Marcus ¶ Een ionghes
kinc die mit een sindale cleet was op sijn blote
huyt volghede hem dien grepen si ende hi warp

dat elket van hem en ontulbech van hem al naect
 Doe brochten si ihesum totten ouersten prieste-
 ren ende die scriben en die oude quamen te same
Johannes ¶ Ende brochten eerst tot annan
 want hi was caphas sweder die bisscop was
 dies iaers Het was caphas die die iden den
 niet gaf dattet nutte waer een mensche voer dat
 volc te steruen **Lucas** ¶ Mer peter volghede vā
 verre nae **Matheus** ¶ Al totten houe des prin-
 cen der priesteren ende ghinc en sat mitten dien-
 res om dat einde te sien **Lucas** ¶ Si ontfont
 keden vuer midden inden houe en saten daer om
 me **Marcus** ¶ Ende petrus warmede hem bidē
 vuer **Johannes** ¶ Doe seide die deerne die die
 dore wachtede . Ende en bistu oec niet van des
 menschen ionghere Ende hi seide ic en bins niet
Matheus ¶ Doe hi wt der dore ghinc sach hem
 een ander deerne die seide den ghenen die daer
 waren Dese was oec mit ihesu nazareno Ende
 doen versakede hi en mit enē eede dat hi den mē-
 sche niet en kennede Ende cort hier nae die daer
 stonden quamē tot petrum ende seiden. waerlic
 du bist een vāden ghenē wāt dīn sprake maect
 di openbaer . Doe began hi te versaken ende te

sweren dat hi dien mensche niet en kenne de Luc
cas. Ende doe hi noch sprekende was crapede
die haen. En die heer keerde hem omme en sach
petrum an. Ende petrus dochte des heren woert
als hi ghesait hadde. dat eer die haen crapet sel.
stu mi drieweruen versaken. en hi ginc wt ende
weende bitterlike. **Johannes** Doe vraghede
die biscop ihesu van sine iongheren van sijne le
ringhe. **Ihesus** antwoerde. **Ic** sprac die werelt
openbaerlic. **Ic** hebbe altoes gheleert inder syna
goghen en in den tempel. d' alle die ioden vergad
den ende ic en hebbe niet in dat hemelike ghesait.
wat vraechstu mi. vraech hem diet hoerden wat
ic hem ghesait hebbe. sich dese wetent wat ic hem
seide. **Doe** hi dat ghesait hadde. een vaden diennes
die d' hi stont gaf hem een kinnelacken slach en
sprac. selstu alsoe den biscop antwoerden. **Ihe
sus** antwoerde. heb ic qualic ghesait. gif ghetuych
vanden quade. mer heb ic wel ghesait waer om
slaestu mi. **En** annas senden ghebonden tot cap
phas den biscop. **Matheo** Die princen d' priet
eren en alle die raet sochten valsche ghetuyche te
ghens ihesum om hem ter doet te brengen en en
wondens niet al wast da'ter veel valsche ghetu

ghe toe quamen. Ten lasten quamen daer twee
 valsche ghetughen ende seiden **D**esen man sprac
Ic mach den tempel gods destrueren ende dien
 na drien daghen weder maken **D**oe stont op eē
 prince der priesteren ende seide hem **A**nwoert
 ste hier niet toe dat dese teghen di ghetugen **I**he
 sus sweech. ende die prince der priesteren seide
 tot hem **I**c beswere di bi den leuenden gode dat
 tu ons segste oft tu cristus biste die gods sone.
Ihesus antwoerde hem **D**u hebstet ghesait **N**och
 tans segghe ic v dat ghi hier na den sone des me
 schen selt sien sitten ter rechter side des moghent
 heit gods en comende in den wolcken des hemels
Doe scoerde die prince der priesteren sijn cleder
 ende seide **G**hi heeft blasphemie ghesproken wat
 behoeven wi noch ghetughe. **S**iet nu hebdi blas
 phemie ghehoert. wat duncket v **S**i antwoer
 den ende seiden. hi is sculdich der doet **D**oe spo
 ghen si in sijn aensichte ende sloeghen mit halfla
 ghen en sulcke sloeghen mit horen platten handen
 in sijn aensicht ende seiden prophetier ons criste
 wie is hi die di sloech **L**ucas **4** **D**oet dach was
 quame te gad die oude des volcs en die princen
 d priesteren en die scriben en leiden in horen raede

ende seiden . bistu cristus soe sege ons Ende hi
seide hem . al ist dat icket v segghe gi en ghelouet
mi niet . ende ist dat ic v vraghe gi en sele mi niet
atwoerden of ghyte laten **Mathe 9** ¶ Des mor
ghens vroe ghinghen alle die princen der prieste
ren ende die oude des volcs in enen raet teghens
ihesum hoe si hem mochten doden Ende al gekon
den brochten si hem ende leuerden pontio pylato
den rechter **Johannes** ¶ Ende si en ginghen in
die vierstaer niet dat si niet beulecket en wordē
mer dat si den paeschen souden eten . **Matheus**
¶ Doe iudas sach die hem verraden hadde dat
hi ver oerdelst was . hadde hijs rouwe . en brochte
die xxx penninghen weder die princen der prief
teren ende die oude des volcs ende seide Ic heb
be ghesondicht dat ic dat gherechtighē bloet ver
raden hebbe En si seiden hem . wat gaet ons dat
an . dat staet di te besien Doe warp hi die penin
ghen inden tempel ende ginc van daen ende ginc
heen ende verhenc hem in een strie Die princen s
prieren namen die penninghen en seiden Het
en is niet gheoerloft dat mēse inden scatte des tē
pels werpe . want het is loen daer bloet om ucoft
is Doe namē si enen raet . ende costen daer mede

eens pottemakers acker die pelgrimen in te grauen Daer om is die acker gheietē acheldemach dat is eē acker des bloets al tot inden daghe vā huden Doe wort veruullet dat die propheet Jeremias sprac Ende si namen dertich penninghē ende costen een stat die si costen vanden kindere van yrahel ende gauense i eens potmakers acker als mi die here gheseyt heeft. **Johēs** ¶ Doe ghinc pylatus wt ende seide. wat wroeghinghe brenghet ghi toe te ghen desen mensche Si antwoerden en seiden hem En hadde hi niet quaetdadich gheweest wi en hadden hem di niet ouer gheleuert Doe seide pylatus soe neemt ghi hem ende oerdelten nae uwer wet. Doe seiden hem die iden op dat ihesus woert veruullet worde dat hi seide ketenende van wat dode hi steruē soude **Lucas** ¶ Doe stont al hoer menichte op **Marcus** ¶ Ende die ouerste priesterey wroegden hem in veel dinghen en seiden **Lucas** ¶ De se hebbe wi geuonde ukerēde onse volc en verloet den keyser tribuyt te gheue en seide dat hi waer yps die cominc d' idē Doe vragede hē pylatus en seide. bistu d' idē cominc Ihesus antwoerde. segstu dat wt di seluē of hebkent ander luden

van mi gheseyt **P**ylatus antwoerde. Ende bin
ic een iode. **D**ijn volc ende **d**ijn biscopen hebben
di mi ouer gheleuert. wat hebstu ghedaen **J**he-
sus antwoerde. mijn rijk en is van deser werelt
niet. hadde mijn rijk van deser werelt ghesweest
mine dienres souden trouwelic voer mi ghestre-
den hebben dat ic den ioden niet ouer gheleuert
en worde mer nu en is mijn rijk niet van hier.
Doe seide hem pylatus. Bistu dan eē coninc **J**he-
sus antwoerde. du seggst want ic bin een coninc
In dien bin ic gheboren en daer toe bin ic in die
werelt ghecome dat ic die waerheit een ghetughe-
sel gheuen. **S**oe wie vand waerheit is die hoert
mijn stemme **D**oe seide hem pylatus. wat is die
waerheit **M**attheus ¶ **E**nde doe ihesus vanden
princen v priesteren en vanden ouden des volcs
ghewoaget wort en antwoerde hi niet **D**oe sprac
hem pylatus toe. en hoerstu niet hoe vele ghetu-
ghe dese teghen di segghen **E**nde hi en antwoer-
de hem niet een woert. alsoe dat hem die rechter
seer verwonderde **L**ucas ¶ **D**oe seide pylatus
totten princen der priesteren en totter scaren **J**e
en vinde geen sake i desey mensche **E**n si worde
sterker roepende ende seiden **H**i heeft dat volc be

wert doer al iudeen. **E**nde het beghinnet van ga
 lileen tot hier toe. **D**oe pylatus galileen hoerde
 vraghede hi hem of hi galileus waer. **E**nde doe
 hi hoerde dat hi van herodes machte was sende
 hi hem tot herodem die selue te iherusalem was.
In dien daghen doe herodes ihesum sach wort hi
 seer verblijt. want hi was langhe tijt begheeren-
 de om hem te sien om dat hi vā hem veel gehoert
 hadde ende hoepede enich teiken van hem te sien.
Herodes vraghede hem mit vele redenen ende hi
 en antwoerde niet. **D**ie princen der priesteren en-
 de die scrijken stonden stadelic ende wroegheden.
Herodes versnaden mit sinen ghesinne ende bes-
 potteden ende deden hem an een wit cleet. ende
 senden hem weder tot pylatum. **E**nde van dien
 daghe sijn si vrienden ghe worden herodes ende py-
 latus want te voren waren si viande onderlin-
 ghe. **P**ylatus riep te gader die princen der pries-
 teren ende die meester scape ende dat volc ende
 seide tot hem. **G**hi hebt mi desen mensche gebroche
 als een verkeerder des volcs. **S**iet ic heb hem
 voer v ghevraghet ende ic en vinde gheen sake in
 desen mensche van dien daer ghi hem in woe-
 ghēt noch herodes oec. want ic v ghesent hebbe

tot hem. ende siet daer en is niet gheuweghet dat
der doet weer dich is daer om sel hije keten en
de ic sellen quijt laten **N**o moste hi hem alle seef
te enen quijt laten **M**attheus **¶** **S**oe wien dat
si wouden **E**nde hi hadde doe enen vernaemden
gheuangē die barrabas hiete die om manslach
te inden kerker ghedaen was **M**arcus **¶** **E**nde
doe die scare op clam began si te bidden als si
hem altoes plach te doen. **M**attheus **¶** **D**oe si
alle vergadert waren seide pylatus tot hem.
wien wil gi dat ic v quijt late. weder barrabam
ofte ihesum diemē cristus hiet **M**arcus **¶** **W**at
hi wiste datten die ouerste priesteren van iudic
heden hem gheleuere hadden **M**attheus **¶** **D**oe hi
sat ter vierseaer sende sijn wijf tot hem ende sei
de. het en gaet di niet an van desen gherechtighe
man **I**c hebbe huden in een visioen soe veel ghe
leden om sinen wille **D**ie princen der priesteren
ende die oude rieden den volcke dat si om barra
bam haden en ihesum dedē doden **L**ucas **¶** **D**oe
riep alle die scare te gad en seide. doch dese heen
ende laet ons barrabam **M**attheus **¶** **P**ylatus
seide hē. wat sel ic doen vā ihesu diemē vps hiet
Marcus **¶** **D**en comē d idē **L**ucas **¶** **E**n wou

de ihesum laten **Matheus** **D**oe seiden si alle-
 men sellen cruten. **D**oe sprac die rechter. wat
 heeft hi quaets ghedaen **E**nde alsoe veel te meer
 riepen si. men sellen cruten **Lucas** **E**nde hi sei-
 de driewerue tot hem **I**c en vinde gheen sake der
 doet in hem. laten mi daer om een correxie gheue
 ende quijt laten **D**oe pñident si mit groter stem
 men ende begheerden dat men crutede. ende hoer
 stemmen worden gheweldich **Matheus** **D**oe
 pylatus sach dat hi niet vorderē en mochte mer
 veel te meer gherufts wort nam hi water ende
 dwoech sijn handē voer den volcke en seide **I**c
 bin onnosel desen gherechtighe mans bloede. gi
 seltet wel sien **G**losa. wat ghi ghedaen hebt **E**n-
 de doe antwoerde dat volc ende seide **S**ijn bloet
 doen op ons ende op onse kinderen **J**ohannes
Pylatus nam doe ihesum en ghesel den **M**ar-
cus **E**nde woude den volcke genoech doen en
 liet hem barrabam **E**n gaf hem ihesus ouer ghe-
 geselt datmē cruten soude **Matheus** **D**es rech-
 ters knechte namē ihesum i die vier scaer en ver-
 gaderde tot hē al dat volc en onteledē hem en
 deden hem an een purpure mantel. en een crone
 van doerne vlechtēden si en setteden op sijn hoefe

ende een niet in sijn rechterhant **E**nde mit ghebo-
ggen sinen voer hem bespotteden si hem ende sei-
den. **G**hegruet sijestu coninc der ioden. **J**ohan-
nes **E**nde si gauen hem kinnebacken slagghen
Doe ghinc pylatus noch weder wt ende seide
hem. **S**iet ic brengghen v wt op dat ghi kennet
dat ic gheen sake in hem en vinde. **I**hesus ghinc
wt ende droech een doernen crone ende een pur-
puren cleet. **E**nde pylatus seide hem. **S**iet den
mensche. **D**oen hem die biscopen ende die dien-
res besien hadden riepen si ende seiden. **C**ruyften
cruyften. **P**ylatus seide hem. **N**eeinten ghi ende
cruyften. want ic en vinde in hem gheen sake.
Die ioden antwoerden. wi hebben een wet. en-
de na dier wet sal hi steruen want hi heeft hem
seluen die sone goeds ghemact. **D**oe pylatus
hoerde dese reden vreesde hi temeer ende ginc we-
der in die vier scaer ende seide tot ihesum. waen
bistu. **I**hesus en gaf hem gheen antwoert. **D**oe
seide hem pylatus: spreekstu mi niet. en weet-
ste niet dat ic die macht hebbe di te crucey. en-
de dat ic die macht hebbe di quite te laten. **I**he-
sus antwoerde **D**u hadste gheen macht te gheens
mi het en waer di van bouen ghegheuen. **D**aer

om. Die mi di ouer leuerde heeft die meere son-
de. Van dien voert sochte hem pylatus te laten
mer die iden riepen ende seiden. **Ist** dattu desen
lates. du en biste des keyfers vrient niet. want
soe wie hem seluen coninc makket die weder spre-
ket den keyser. **Doe** pylatus dese redene ghe-
hoert hadde brochte hi ihesum buten ende sat te
rechte in die vier scaer in een stede die lichostra-
tos hiete. mer in ebreuschē gablata. **Het** was
des daghes voer paeschen als ter sefter vren. **En**
de hi seide der iden. **Siet** uwen coninc. **Ende** si
riepen doch heen. doch heen cruyften. **Pylatus**
seide hem. **Sel** ic uwen coninc cruceen. **Die** bis-
scoppen antwoerden. wi en hebben anders ghe-
nen coninc dan die keyser. **Doe** gaf hi hem o-
uer datmen hem cruceen soude. **Marcus** **En**
de nae dat si en bespot hadden togken si hem dat
purpur cleet wt ende deden hem sijn cleder we-
der an. **Ende** si leyden wt om hem te cruceen. **En**
de si dwonghen een die daer voer bi ghinc ende
quam van een dorpe dat hi sijn cruce dweghe en-
de hi hietede symeon simeus en was een vader
rust ende alexandri en si leiden hem in golgatha
Matheus **Wat** was een stede daermen mis da

Dighe in plach te verdoen. **Lucas** ¶ Een grote
scare van volcke ende van wiuen volghede hem
bescrepente ende wenede. **Doe** keerde hem ihesus
omme tot dien ende seide. **Dochtere** van iheru-
salem en wilt niet wenen op mi. mer weent op
v seluen ende op uwe kinderen want siet het sel-
len daghen comen daer si in segghen sellen. ¶ Sa-
lich sijn die onvruchtbare ende die niet ghewon-
nen en hebben ende die borsten die niet ghesoghe-
en hebben. **Dan** sellen si den kerghen beghinnen
te segghen. vallet op ons. ende die hoeeelen be-
dect ons. want of si dit inden groenen houte
doen. wat sellen inden dorren ghesceien. **Matheus**
¶ **Doe** cruyfsten si mit hem twe mordenaers die
ene totter rechter siden. ende die ander totter luf-
ter siden. **Marcus** ¶ **Die** scrifture is veruult die
sprac. **Ende** mitten hosen is hi gherekent. **Mathe-**
us ¶ **Die** voerbi ghinghen bescampden ende
scuiddeden hoer hoefden ende seide. **Wane** dwaes
die den tempel goeds destrueert ende in drien
daghen weder op maect behout di seluen. **Bistu**
die sone gods clam neder vanden cruce. **Des** ghe-
lycs bespotteden die princen der priesteren mit-
ten scriben ende den ouden ende seiden. **Ander** lu

den heeft hi behouden. en mach hi hem seluen niet
 behouden **I**st een coninc van ysrahel. soe ckin hi
 nu neder vanden cruce ende wi ghehouen hem. hi
 betrouwet i gode. hi verlossene nu of hi wil wae
 hi heuet gheseyt ic bin die sone gods. **Johannes**
Pylatus screef den titel en settene opt crups
 ende was dit ghescrijfte **I**hesus nazarenus der
 iden coninc **V**eel vander iden lasen dese titel
 want die stede daer ihesus ghecrupst was. was
 bider stat **E**nde het was ghescreuen **I**n hebreeu
 schen. in greecken. ende in latine. **D**aer om seide
 die biscopen der iden **E**n wilt niet scriue der io
 den coninc **P**ylatus antwoerde. dat ic ghescre
 uen hebbe dat heb ic ghescreuen **D**oe die ridders
 ihesum ghecrupst hadden namen si sijn clederen
 ende makeden vier deelen ende den roc was on
 ghenaept ende altemael gebreide **D**aer om sei
 den si onderlinghe **E**n laten ons niet smide. mer
 laet ons cauele werpe op hem wies hi is op dat
 die scrifture veruullet worde die seit **M**ijn cley
 deren hebben si ghedeilt ende op mijn cket hebbe
 si loch geworpen **E**nde die ridders deden dit **L**u
 cas **D**oe seide ihesus. vader verghif hem wae
 si niet en wetē wat si doen **E**n een vande moer

denaers die daer hinghen blaspheemierde in hem
ende seide bistu cristus soe maect di seluen ghe-
font ende ons Die ander antwoerde ende keris-
peden en seide. du en ont sietste god niet dattu in-
der seluer verdoemenisse biste ende trouwen wi
te rechte. want wi ontsaen rechte loen na onsen
wercken. mer dese en heuet niet quaets ghedaen
Ende hi seide tot ihesum. Here ghedenet mijns
alstu comen selfte in dijn rijk. Ende ihesus seide
hem Ic segghe v voerwaer. huden selftu mit mi
wesen in paradys. Matheus ¶ **Daer waren**
oec veel wiuen van verres ihesum ghevolghe
van galileen die hem dienden. Onder welcke
dat was maria magdalena ende maria iacobs
iosephs moeder. Ende die moeder van zelde
us kinder Johannes ¶ **Biden cruce ihesu stont**
sin moeder ende maria cleopse sinre moeders
suster ende maria magdalena. Doe ihesus die
moeder sach ende die iongher staende dien hi
minne. seide hi sinre moed. wif sich hier dijn
kin. daer na seide hi den iongher. sich dijn moe-
der. Glosa. hoede Marcus ¶ **En ter noen tijt riep**
ihesus Helop heloy lamazabatani Dat is te seg
ghen. mijn god mijn god waer om hebstu mi ghe-

laten Ende sommich van dien daer hi stonden
hoerden en seiden. siet hi weept helpan Johan-
nes ¶ Daer na want ihesus alle dinghen wiste
dat si te hants veruullet sijn op dat die scrifture
volbrochte worde. seide hi. mi dorst Een vat vol
edics wasser gheset. si omme setten een spongye
vol edics an een riet en brochtent siney monde
Doe ihesus die edic ontfanghen hadde seide hi.
het is al volbrocht. Lucas ¶ Het was bi nae
die seste vre ende het worden duystermissen ouer
al dat lant totter negghender vren toe. en die son-
ne is verduyftert Marcus ¶ En dat cleet des
tempels scoerde in twee van bouen tot benede
Lucas ¶ En ihesus riep mit groter stemme en
seide Vād in dinen handen beuele ic minen geest
En doe hi dit seide gaf hi den gheest Doe centu-
rio sach datter ghesiet was glorificerde hi gode
ende seide. waerlic dit is een gherechtich men-
sche. Marcus ¶ Waerlic die mensche was die
gods sone Lucas En al hoer scare die te ga-
der d waren tot desen wonder. en sagghen dat d
ghesciede. die sloegghen hoer kofsten ende keerden
wider Doe stonden alle sine bekende van verre
ende die vrouwen die hem van galileen gheuol-

ghet waren ende sagen dit **Johannes** ¶ Die io
den wantet bi paeschen was op dat die lichame
anden cruce niet en bleuen des sakraochs ; want
dat was een groet dach des sakraochs hadē si pp
latum datmen hore kenen braken ende mensē of
dede **Doe** quamen die riddersen ende braken des
eens kenen en des anders die mit hem ghecruyft
waren **Doe** si tot ihesum quamē ende si hem doe
al doet saghen en braken si sijn kenen niet **Mer**
een vanden riddersē dede hem op sijn side mit een
w glanē. ende daer ghinc doe wt water en bluet
ende diet sach gāft ghetughe en sijn ghetughe is
waer **Ende** hi weet dat hi waer seit op dat ghi
oec ghebuet **Dese** dingē sijn ghesiet op dat die
sckifture veruullet worde **Een** keē sel gi niet bre
ken van hem **Ende** noch een ander sckifture seit
Si saghen in wien si doer steken hebben. **Lucas**
¶ **Ende** sich een man die ioseph hiete die ouer
tien riddersen gheset was een goet man ende ghes
rechtich **Ende** was vander stat van armathia
inden landen vā iudēn **Dese** en consenteerde ho
ren raet en hore werckē niet. **Johannes** ¶ **Wāt**
hi ihesus hemelike iongher was om die vrese vā
den iden **Lucas** ¶ **Ende** hi verbeide oec selus

dat rike gods **Marcus** Ende hi ghinc stoute
 lie in tot pylatum ende eyschede den lichaem ihesu
 Pylatus verwonderde hem dat hi al nu ghes
 storuen waer Ende doe hi centurio tot hem ghes
 roepen hadde vraghede hi hem of hi al nu doet
 waer En doe hijt wiste gaf hi ioseph den lichaem
Johannes Doe quam hi ende dede of den lie
 chaem ihesu Nycodemus quam oec die eerst des
 nachts tot ihesum ghecomen was ende brochte
 een menghinghe vā mirre ende aloes als bi hon
 dert ponden. **Marcus** Joseph coste een sin
 dael **Johannes** Doe namen si ihesus lichaem
 ende bondent in linnen doecken mit dier saluen
 als die iden ghewoente is te grauen In dier
 steden daer hi ghecruyft wort was een hof Ende
 in dien houe een nuwe grafte daer noch niemant
 in ghegrauen en was. om der iden praeschen wāt
 dat graf daer bi was leiden si ihesum daer in .:.

**Des manendaechs na palmdach epistel ysa
 yas die propheet .:.**

In dien daghen seide ysayas god die here
 heeft mi dat oer of ghebloke Ende ic en we
 der segges niet Ic en bin niet asterwert gegaeij

Je heb minen lichaem den slagers ghegheuen. en
de den ploekers mine wāghen. Je en hebbe mijn
aensicht niet of ghekeert vanden keris pers ende
vanden bespuwers op mi. **G**od die here is mijn
helpen en daer om en bin ic niet ghescent. Daer
om heb ic mijn aensicht gheset als die hareste
lepe en ic wetet dat ic niet geconfuset en sal wer
den. **H**i isser na hi die mi gherechtueerdicht heeft
wie sel mi weder spreken. laet ons te god staen.
Wie is mijn wed'sake. laten tot mi comen. **S**iet
god die here is mijn helpen. **W**ie ist die mi verdoe
men sal. siet si sellen al te wreuen worden als een
eeket dat die motten sellen eten. **W**ie ist van v den
here ontsiende en horende die stemme sijns knecht
wie heeft ind' d'upsternissen ghewandert en hem
gheen licht en is. **D**ie hoepde in den name des he
ren en leue op gode sinen here. .:.

Euangelium opten seluen dach **J**ohannes
in syn yn ca. .:.

In dien tiden quam ihesus ses dagen voer
paeschen te bethanien daer Lazarus doet
was dien hi verwecket hadde. **H**i maecten hem
daer een auontmael ende martha diende. laza
rus was een van dien die daer aten. Doe nam

maria van nar dipistico gemaect een pont duer
 haer salue ende salude ihesus voeten ende droe:
 ghede ihesus voeten mit horen haer **E**n dat huys
 is veruullet vanden wolke der saluen **D**oe seide iu
 das scarioth die hem verradende was een van
 den iongheren. waer om en is dese salue niet ver
 cost om driehondert penningen ende den armen
 ghegheuen **D**at en seide hi niet dat toe hem van
 den armen toe behoerde. mer want hi een dief
 was ende den budel droech hi dat daer ghegheue
 wort. **D**oe seide ihesus laet hoer dat si dat houde
 inden daghe mijner begravinghe. die armen sel
 ghi altoes mit v hebben. mer mi en sel gi altoes
 niet hebben **E**en grote scare vanden iden wisten
 doe dat hi daer was. **E**nde quamen niet allene
 om ihesum. mer dat si lazarus saghen dien hi va
 der doet verweckede **D**ie princen der priesteren
 dochten dat si lazarus wouden verslaen. want
 vele iden ghinghen om sinen wille heen ende ghe
 loueden in ihesum. **D**es anderen moorghens doe
 een grote scare die ghetomen was totten frestda:
 ghe ghehoert hadde dat ihesus te iherusalem qua.
 doe namen si telghen vanden palmboemen ende
 ghinghen hem te ghemoet ende riepen **O**sanna be

hout ons gheskenedijt is hi die daer coemt inden
name des heren coninc van ysrahel. Ende ihesus
vant een ezekijn ende sat op hem als ghescreuē
is. En wilt niet ontfien dochter van syon. **S**iet
dijn coninc comt sittende op eenre ezekinnē ionc.
Dit en kenneden ten eersten sine iongheren niet
mer doe ihesus geglorificeert wort doen ghedoch
ten si dat dit vā hem ghescreuē was. ende si hem
dit ghedaen hadden. die scare ghetughe de die mit
hem was doe hi lazarus wt den graue riep ende
vāder doet verweckede. daer om quam hem oec
die scare te ghemoet want si hoerden dat hi dat
teken hadde ghedaen. **D**oe seiden die phariseen
tot hem seluen. **G**hi siet dat wi niet en vorderen
Siet alle die werelt gaet na hem heen. **H**et warē
sommighe heyden vā dien die op ghecomme wa
ren op dat si bedden souden inden feestdaghe. **D**ese
ginghe tot philippum die vā bethsaida was wt
galileen ende baden hem ende seide. **H**ere wi wil
len ihesum sien. doe quam philippus ende seidet
andries. **E**nde andries ende philippus seident
ihesu. **I**hesus antwoerde hem ende seide die vre
coemt dat die sone des menschen geglorificeert
sel worden. . .

Epistel des dingsdaghes Jeremias die pro-
pheet .:.

In dien daghen seide Jeremias Here du
wistte mi en ic bekende du togeste mi hoer
vliticheide ende ic was als eē sachtmoedich lam
dat totten offer gedragen wort. en ic bekēnedes
niet dat si rade tegens mi gedochten ende seide.
laet ons hout in sijn broet doen ende laten ons
vander eerden der leuēder waterē woden Ende
sijn naem en sel voert meer niet ghedocht wor-
den. mer du here sabaoth die te rechte oerdeeste
ende proeffte lendene ende harten. laet mi wrake
sien vā hem want ic hebbe di mijn sake vertellet
mijn here mijn god .:.

Des woensdaghes die eerste lesse ysayas die
propheet .:.

Dit seic god die here Segte die dochter vā
spon Sich dijn behouder sel comē en sijn
ken mit hem Wie is dese die vā edom comt mit
gheuerwedē clederē van bostra. Dese is in sijner
stoel scoen voergaende in veelheit sijner stercke
den Ic bin die gherechticheide spreke. ende ic bin
een voeruechter om te behoude. waer om ist dat
wet dattu an hebste ende dijn clederē als d gheen

Die inder perse treden. **I**c hebbe die perse al-
leen ghetreden ende vanden luden en is niet een
man mit mi **E**n hoer bloet is op mijn elcker ghe-
sprenckelt. en ic hebbe beuleckiet al dat ic an heb-
be **I**c sach omme ende daer en was gheen hul-
per **I**c sochte ende daer en was niemant die mi
halp en mijn arm behilt mi **E**nde mijn onweer-
dicheit heeft mi ghetwest **D**es heren ontfermbar-
ticheden sel ic ghedencken **I**c sel boetscapen des
heren lof van alle den godden die hi ons ghedaen
heeft onse here god .+. .

Des seluen woensdaghes die and lesse ysayas
as die prophete .+. .

In dien daghen seide ysayas **H**ere wie he-
uet onsen horen ghelouet. ende wien is des
heren arm gheopenbaert. **E**nde hi klimmet voer
hem als een somer sprute. en als eē wortel vter
dorstigheit eerden. **E**n hem en is ghedaente noch
schoenheit. **E**nde wi saghen. ende hem en was
gheen aensichte. ende wi begheerden hem ver-
smaet. **E**nde den lesten van allen mannen den
man der sericheden ende dorstede die crancheit.
Ende sijn aensichte was rechte als een verbor-
ghen en versmadet **D**aer om restende wijs niet.

Waerlic hi buerde oec seluer onse qualen op en-
 de dwech selue onse cranchede . ende wi weten
 den wecht als een malaetschen ende van gode ver-
 slegghen ende vernedert. Mer hi is ghewont om
 onser boesheden is hi vertreden om onser misda-
 den. Die castijnghe ons vreden is op hem . En-
 de in sijner sericheit sijn wi ghenesen . wi hebben
 alle ghedwaelt als scapen . elc is in sinen wech
 of gheneyghet . ende die heer heeft in hem gheset
 onser alre boesheit. Hi is geoffert want hi wou-
 det selue ende hi en loec sijn mont niet op. Van-
 der langhicheit . ende vander oerdel is hi heen
 genomen . wie sel sine gheboorte vertellen . want
 hi is of ghesneden vanden lande der leuender .
 Om die misdaet mijns volcs heb icken ghesle-
 ghen. Ende hi sel die onghenadighe voer die be-
 grauinghe gheuen . ende den riken voer sijn doet
 om dat hi gheen boesheit ghedaen heeft en om dat
 ter gheen boesheit in sinen monde gheuonden en
 is . ende die here wouden in cranchede vertreden
 Ist dat hi sijn siele voer die sonden setten sal so
 sal hi lanclinich gheslacht sien . en die wille des
 heren sal i sijnre hant gheleidet werde om dat hi
 sijn siele in der doet ghegheuen heeft . Ende mie

ten misdadigken wort hi gerekent Ende hi heeft
veelre luden sonde of geboert Ende hi hat voer
die ouertreders dat si niet bedruen en souden
spreet die almachtighe here .:.

A Opten witten donwedach epistel ad corinthes
os int xi capittel .:.

BRoeders als ghi te gader in een come dan
en is geen tje tot des heren maekje te etē
Een yghelic vā v diet wisten die wil sijn mael
tje een eten ende den enen honghert ende die an-
der is droncken Si plaghen inder kerken te ver-
gaderē ende als si ghegheten hadden ende te gad
ghewerscapē hadden dan wouden si ter tafellen
ons heren gaen En hebdi thups niet teten ende
te drincken Daer ghjt billiker doen soudet dan
in die kercke Of versmade ghi die kercke gods
ende doet die arme hem scamen dies niet en heb-
ben. wat sel ic v segghen Ic prise v mer daer in
en prise ic v niet .:.

Des heiligghen sacraments dach .:.

Want dat ic v gheleert hebbe dat ontfinc
ic vanden heer want inder seluer nacht
doe onse here ihesus cristus ouer gheleuert wort
nam hi broet ende gratie doende brac hnt en set

de Neemt ende eet dat is mijn lichaem dat voer
 v ghegheuen sel worden doet dat in mijnre gden
 kemisse en des ghehjes den kelc doe hi dat anton
 male ghe daen hadde ende seide Dese kelc is een
 nuwe testament in mine Blode .: Doet dat als
 soe dicke als ghi en drincket in mijnre gheden-
 kemisse want alsoe dicke als ghi dit broet eten
 sulc so sel gi boet scappē des heren doet tot hi come
 totten oerdel Alsoe dat soe wie onweerdlic etē
 sel dat broet. ende drinckē des heren kelc. die sel
 sculdich wesen des lichaems en des heren Bloets
Die mensche onderproeue hem seluen ende ete al
 soe vā dien broede ende drincke vā dien kelcke.
 Want soe wiet onweerdlic et ende drincket die
 et ende drinct hem die verdomenisse **N**iet onder-
 scidende des heren lichaem wt ander spise. daer
 om isser veel onder v siec ende cranc ende veel
 slaepster **W**ant die here plach mitten natuerlike
 doet te werken als si onweerdlic totten lichaem
 ons heren ginghē **W**aert dat wi ons seluen ver-
 oerdelen penitēcie te doen. wi en worden trouwē
 niet verwerdelt. dat is ghewroken. wanneer wi
 gheoerdelc worden soe worden wi vanden here be-
 rispet **O**p dat wi mit deser werelt niet verdomet

en worden .:.

Euāgelium opten seluē dach vande auont
mael Johannes in sijn viij ca .:.

Oer den feestdach voer paeschen want ihē
sus wist dat sijn vre quam dat hi gaen sou
de van deser werelt totten vader. Doe hi die si
ne geminnet hadde die in die werelt waren min
nede hise int eynde. Doe dat auontmael ghe
daen was. ende te hant die viant int harte ghe
sendet hadde dat hem Judas symonis scarioth
verraden soude. Hi wiste dat hem die vader alle
dinc inden handen ghegheuen hadde. ende dat hi
van gode wt ghegaen was ende tot gode ginc.
Stont hi op vanden auontmael ende leide sijn
cleder of ende hi nam een linnen dwale en gort
de hem. Daer na dede hi water in een becken en
began die iongheren hore voeten te wasschen en
de te drooghen mit een linnen cleder daer hi mede
ghegort was. Doe quam hi tot symon peter. en
peterus seide hem Here wasschestu mi die voeten
Ihesus antwoerde en seide hē. dat ic doe en weet
ste niet mer namaels selstuyt wete. peter seide
hē Du en selte mijn voete wasschen nēmermeer.
Ihesus antwoerde Ist dat ic di niet en wassche.

du en selste gheen deel mit mi hebben. Doe seide
 hem symon petrus. heer niet allene mijn voeten
 mer oec handen ende hoeft. Ihesus seide hem.
 die ghedwoghen is en behoest niet dan dat hi die
 voete wassche. mer hi is te mael reyn ende ghi
 sijt reyn mer niet alle. want hi wiste wie dattet
 was die hem verraden soude. Daer om seide
 hi ghi en sijt niet alle reyn. Naer dat hi hoer voe
 ten ghedwoghen hadde ende sijn elcker weder
 nam. doe hi was gaen sitten seide hi hem ander
 werue weet ghi wat ic v ghedaen hebbe ghi heet
 mi meester ende here ende ghi segt wel want ic
 bint. Ist dat ic v here ende v meester v voeten
 ghedwoghen hebbe. soe sijt ghi oec seuldich die
 een des anders voete te dwaen. Ic hebbe v een
 exempel ghegheuen dat gi alsoe doet als ic v ghe
 daen hebbe.

Opten goeden vridach die eerste lesse Ozee.

In hare dwesemisse sellen si vroe op staen tot mi.
 Comt en laet ons wedkeren totten here wae hi
 heftet begonne en sel ons gesont maken. en hi
 sel slaen en genesen ons. hi sel ons vaden na. ij.
 dagen. en des derden dages sel hi op verwracke

ende wi sellen leue in sijn aensicht. Wi sellen wes-
ten ende volgen op dat wi den here kenne. Sijn
ganc is bereidet recht als die morgē stonde. en
hi sel ons comen als die morgēs en die auonts
tegens der eerden. wat sel ic doen esraim. wat
sel ic doen iuda. uwe ontfemherticheit is als eē
morghe wolcke en als een dou die uwe vergaet
Daer om heb ic inden prophete gescauet. Ic heb
ke verslegen inden woerden mijns monts. Ende
mijn oerdel sel wt gaen als een licht. want ic
woude ontfemherticheit doen en niet dat offer.
Ende die wetenheit goeds meer dan die offer-
hande. .:.

Die ander lesse Exodi. .:.

Die heer sprac tot moysen ende tot aaron
inden lande vā egipten. Dese maent is v
t beghin der maenden. si sel die eerste wesen van
den maenden vanden iare. Spreket tot alle den
kinderen vā ysrabel ende seggt hem. opten tienden
dach van deser maent neme een yghelic een lam
mit sinen ghesinne in sinen huse. mer ist dat dat
ghetal te cleyne is dat si dat lam niet en mogen
eten. so neme hi sine ghebuere die sine huse naest
is nader ghetale der menschen diet vermoghen

dat lam te eten. **E**nde dat lam sel wesen sonder
 vlescke vander mans kumme vā enen iare. **N**a de
 ser manieren sel ghi nemē een hucpkinj ende sel
 tet houden totten veertienden daghe toe vā deser
 maent ende alle die veelheit der kinderen vā ys-
 rahel sellent offeren des auonts. **E**nde sellen ne-
 men vanden bloede en straken ouer beide postē
 ende ouer die sulen der huse daer sijt i sullen etē.
En in dier nacht sullen si vleysch eten ant vuer
 ghebrade. **E**nde onghesreuen broet mit vele sature-
 we. **G**hi en selt daer niet of eten dat rauwe is
 noch mit water ghecoect. mer alleen ghebraden
 an dat vuer. **D**at hoeft mit siren voete ende mit
 ten inghedoemte sel ghi verslindē. **E**nde een been
 sel ghi niet breken noch daer en sel niet of bliuē
 des morghes toe. **I**st datter vet of bliuēt dat sel
 ghi int vuer verbranden. **E**nde aldus sel ghiet
 eten. **G**hi selt uwe sendene gorden ende gescopte
 hebben an die voete ende in die handen stocken
 houden. en ghi seltet haestende eten. want het is
 paeschen dat is een ouersiden des heren. .i.

Opten paesch auont in genesi ghescreuen. .i.
Inden beghinne sciep god hemel ende eerde
 Mer die eerde was ydel ende wan. **E**nde

op dat aensichte der eerden waren duysternis-
sen ende die gheest gods wort ghedraghen bouen
die wateren. Ende god sprac het wort een licht
ende dat is ghemaect. Ende god sach dattet licht
goet was. ende hi seide dat licht vander duys-
ternissen. ende hiet dat licht den dach. ende die
duysternissen die nacht. Ende het wort ghe-
maect auont ende morgghen een dach. Ende god
sprac Het worde een firmament int midden der
wateren. Ende seide die wateren vanden wate-
ren. Ende god makede dat firmament. ende sei-
de die wateren die onder die firmamente waren
vanden wateren die bouen den firmamente wa-
ren. ende het is alsoe ghesiet. Ende god hietede
dat firmament den hemel. Ende het is ghemaect
auont ende morgghen den ander dach. Ende god
seide die wateren die onder den hemel sijn moeten
vergaderen in een stede. ende die dwecheit moet
openbaren. ende het is alsoe ghesiet. Ende god
hietede die dwecheit die eerde. ende die vergade-
ringhe der wateren die zee. Ende god sachet dat
het goet was ende seide. Die eerde sprute wt
groen cruyt ende saet makende ende vruchtbari-
ghe hout vrucht makende na sine gesslachte. wies

saet op hem seluen si opter eerden. Ende het is
 alsoe ghemaect. ende die eerde brocht voert gro:
 einde cruyt ende saet brengende nae sinen ghe:
 slachte ende hout vrucht makende. ende elc saet
 hebbende nae sinre kunde. Ende god sachet dat
 het goet was ende het wort ghemaect auont en:
 de morgen die derde dach. **D**oe seide god. het moe:
 ten lichte worden inden firmamente des hemels
 ende scepden den dach ende den nacht. ende sijn
 in teykenen ende in tiden. daghe ende iaren en:
 de lichten inden firmamente des hemels. ende
 verlichten die eerde. ende het is ghesiet alsoe.
Ende god maecte twee grote lichten. een groet
 licht dattet den daghe voer wesen soude. Ende
 een eleyen licht dat den nacht voer wesen soude.
 ende die sterren ende settese inden firmamente
 des hemels dat si lichten souden opter eerden.
 ende voer wesen den daghe ende den nacht ende
 seide dat licht ende die duysternissen. Ende god
 sach dattet goet was. ende het is ghemaket a:
 nont ende morgen den vierden dach. **G**od sprac
 oec. Die wateren brengen haer voert dat cruyden
 de der leuender sielen. ende dat vlieghende op:
 ter eerden onder dat firmamente des hemels.

Ende god sciep grote waluiffchen ende alle leuende fielen ende bewerklic die die waterē voert brochten in hare kumme. ende alle voghelen van finen gheslachte Ende god sach dattet goet was ende ghebenedijfse ende seide. wast ende vermeichuoudicht Ende veruulket die wateren des meers En die voghelen moeten ghememichuoudicht worden opter eerden Ende het is gemaect auont ende morgē die vijfte dach Ende god seide Die eerde brenghe voert die leuende fielen in hoer gheslachte vee ende crupende dieren en beesten der eerden na horen kumme Ende het is also ghedaen Ende god makede die beesten der eerde na hore kumme. ende vee ende datter bewerklic is inder eerden in finen gheslachte Ende god sachet dattet goet was Ende seide. laet ons den mensche maken totten beelde ende toe onse gheslakenisse dat hi voer si des viffchen des meers ende ghevoghelic des hemels ende den beesten ende al der eerden ende al dat bewerklic is en beweeghet wort inder eerden. Ende god sciep den mensche totten beelde en toe sijner gheslakenisse totte beelde gods sciep hi hem ende hi sciepe man ende wijf ende god ghebenedijfse ende seide. Wasset ende wort

ghemenichuoudicht ende veruncket die eerde. en
 werpse onder die voet en verheert den visschen
 des meers en den geuoghelte des hemels en alle
 die zielelic leuen hebben die beweghet worden op
 ter eerden. Ende god seide. siet ic hebbe v gheghe
 uen alle cruyt dat saet brenghet opter eerden en
 alle hout die in hem seluen saet hebben hoers ghe
 slachtes. dat si v sijn in spisen en al datter leuen
 de is opter eerden en daer een leude siel in is op
 dat si teten hebben en het is alsoe gheduen. Ende
 god sach alle dinghen die hi ghemaket hadde en
 si waren seer goet. en het is ghemaect auont en
 morghen die sesste dach. Daer om sijn hemel ende
 eerde volmaect en al hoer veranderinge. Ende god
 volbrochte des seuēde dages dat were dat hi ge
 maket hadde. Ende hi ruste des seuēden dages
 vā alle sine wercken dat hi ghemaect hadde. .i.

V Die anderde lesse. enodi. .i.

H Et gheschiede in een morghen walle. Ende
 sich god was siende op die ghetelde diere
 van egypten. ouermits een colompne des vuers
 en des wolckens en versboech hoer heer en keer
 de die raden der waghene omme en si worden ge
 draghen in die diepe. Doe seiden die van egypte

laet ons vlien van ystrabel. wāt die heer wechete
voer hem teghens ons Ende god sprac tot moy
sen. steket wt dijn hant ouer die zee op dat die
wateren wederkeren tot dien vā egypten op die
waghenē ende hoer ridders Doe moyses die hant
teghens die zee wt ghericket hadde is die zee we
der ghekeert des morgens vroe totter eerster ste
de Doe die vā egypten vloghen ghemoetede hem
die wateren En die hers kwanse midden i die
vloede en die wateren keerden weder en bedekte
die waghenen en hoer ridders en alle pharons he
re Die nauolghende i dat meer gheganghen wa
ren en en bleefter niet ouer vā hem Mer die kin
deren van ystrabel togen doer die middel der dro
ger zee Ende die wateren waren wecht als mue
ren ter wechter siden en ter luster siden. Ende in
dien daghe verlossede die heer ystrabel vter egypte
ten handen Ende si saghen die van egypten doet
op dat ouer des meers en die grote mogēthēit
die god oefende tegen hem En dat volc ontfaech
den here Ende kueden den here en moyses sinen
knech Doe sanc moyses en die kinder van ystra
bel desen sanc en seiden .:.

Die derde lesse ysayas die prophēt .:.

Suen wiue sellen enen man grijpen i dien
 daghe ende segghen. wi sellen onsen broet
 eten en van onsen clederen ghedeckt worden **A**lle
 ne dat dijn name ouer ons aengheroeperen wort
Doch onse laster of **I**n dien daghe sel die wt-
 sprutinghe des heren in groetheiden en in glorien
 wesen en die vrucht der eerden hoghe **E**nde een
 vroechede s gheenre die behouden sellen wesen va
 ystrahel **E**n het sel wesen dat een yghelic die ghe-
 laten sel wesen in syon en achter ghesluten in ihe-
 rusalem heilich sel worden gheseten **E**nde ele die
 ghescreuen is inden leuen in iherusalem **I**st dat
 die here of sel doen die onreynicheit der dochteren
 van syon en dat bloet van iherusalem. wassche
 van sinen middel inden gheeste des oerdelis ende
 inden gheeste der brandinghe en god sciep op ele
 ke stede des berges van syon en daer hi aenghe
 wepen is dat wolcken des daghes. ende roec en
 schijnfel des vuers barnende inder nacht want
 ouer alle glorie sal wesen een beschermfel en een
 tabernakel in bescuddinghe des daghes vander
 hetten en in sekerheit en in verkerghinghe van
 den storme en vanden reghen. .:

Die vierde lesse moyses .:

Dat is dat erue der knechte gods ende hoer
gherechtigheit voer mi spreekt die here **A**ls
le dorstige luden coemt totten wateren. ende die
gheen siluer en hebt comt bi coept en etet **C**omit
en coept sonder ghele en sonder enige wisselinge
wijn en mele waer om en legt gi v ghele niet an
brode ende uwe arbeit in satheden **H**oert die mi
hoeren en etet dat goede en v siele sel in die vettic
heit verdoeghet worden **N**aghet v oer en coemt
tot mi. hoert en v siele sel leuen **E**nde ic sel mit
v een ewighe vorwaerde maken die ontfermher
ticheide des ghetrouwen dauids **S**ich ic heb hem
den volcke ghegheue tenen ghetughe. tenen leide
re en den heidenen tenen ghebieder **S**ich dat volc
dattu niet en kenneste selstu wepen ende die lude
die di niet en kennede selken totti loxen om dine
here god en om den heiligen van ysrahel want hi
heuet di gheglorificeert. **S**oect den here die wile
dat hi gheuonden mach worden. wepten an die
wile dat hi na bi is **D**ie onghenadige laet sinen
wech en die lose man late sijn ghedachte en here
weder totten here en hi sel sijnre ontfermen ende
keer weder tot onsen gode. wat hi is groet te u
gheue want mine gedachte en sijn uwe gedach

ten niet. noch mine weeghe en sijn uwe wege niet
 spreket die here. wāt also die hemele vander eer-
 den verheue sijn. also sijn mine weeghe verheue vā
 uwe weeghe en mine gedachten vā uwen gedach-
 ten. Ende hoe dat die dou en die snee vanden he-
 mel valt en voert meer darwārt niet weder en
 keert. mer dat lant nat en drockē maect. ende
 doet et groeyen. en gheeft den sayenden saet. ende
 den etende broet. Also sel mijn woert wesen dat
 wt minē mont gaen sel. Het en sel niet ydel toe
 mi wederkeren mer het sel doen al dat ic woude
 en het sel ghelucklich worden in dien dingē daer
 ic het toe ghesendet hebbe sprac die almachtighe
 here .:.

Epistel opten paesch auont paulus ad collo-
 tenses .:.

Broeders daer onz ist dat ghi mede op ver-
 staende sijt mit xpo. so soect dat opwaertes-
 te is daer cristus ter rechterhant gods sittēde is
 smaket die dinghe die houen sijn. niet die opter
 eerden sijn. wāt ghi sijn ghestoruē en v leuē is in
 gode verborghen mit cristo. Vanmeer cristus die
 v leuen is openbaren sel. dan sel ghi oec openba-
 ren mit hem inder ghorien .:.

Ewangellium opten seluen dach Matheus
in sijn wovin ca .i.

Die eerste morghestonde die daer lichten
de wort des eerste daghes vand weke qua
maria magdalena en die ander marien om dat
graf te besien. en siet ene grote eertbeuinghe ghe-
seide daer. want die engel ons heren quam ne-
der vaden hemel en qua totten graue en wettelde
den steen of en ginc daer op sitten. sijn aensichte
was als een blyem en sijn cleder als snee ouer
mits vresen va hem waren die wachters incert
en worden als doden en die engel acwoerde den
wouen En ontfiet v niet want ic weet dat gi ihe-
sum soect die ghecrupst is. hi en is hier niet mer
hi is op ghestaen als hi seide coemt en besiet die
stede daer die here gheleit was en gaet haestelic
en segge sinen iongheren dat hi op ghestaen is en
siet hi gaet voer v in galileen daer seloi hem sien
als hi v voersait heeft .i.

Epistel opten paesch dach ad cho. v. ca .i.

Broeders purgiert wt die oude haffe op
dat gi siet een nuwe besprenginge also
gi puer siet. Wat tot onsen paeschen is

cristus gheoffert. Ende alsoe laet ons werfscap
pen. niet in die oude hesse der quaetseden en der
boesheden mer in puerheit der luterheit ende der
waerheit. .z.

Ewangelium opten seluen dach Marcus in
sijn xvi ca. .z.

In dien tiden maria magdalena ende ma
ria iacobus saghen toe waermē seide Doe
die sakaoth voer bi was. maria magda
lena ende maria iacobi ende salome costen salue
om dat si souden comen ende saluen hem. Ende
herde vroe op eender daghen quamē si totten gra
ue doe die sonne recht op was. ende si spraken
tot malcand. Wie sel ons of doen den steen van
der doze des graues Ende doe si toe saghen Sa
gen si den steen omme ghewentelt. Hi was trou
wen harde groet. En si int graf ghinghen sagen
si een ionghelinc ter rechter siden sitten omme
ghedeet mit eenre blenckender stooken. en si wor
den uueert Hi sprac hem toe. en ver saget v niet
gi soect ihesum nazarenum die ghecruyft is hi is
op ghestaen hi en is hier niet. Diet die stede d si
hem geleit hadden. mer gaet en sege sinen ionge
ren en peter dat hi v voer ghegaen is in galillen

daer sel ghi en sien als hi v gheseyt heeft .7.

SERMO

Maria magdalena et maria iacobi & salo-
me emerunt aromata vt venientes unge-
rent ihesum &c. Marcus xvi capittel **I**n de
sen heilighe ewangelio soe sijn veel punten te
verclaren Dat eerste is waer bi dat dese heilige
drie wiuen den lichaem ons heren saluen wondē
inden graue Die antwoerde hier op is ouermits
den groten rouwe dien si hadde ouermits cristus
doet wille. soe vergaten si sijn opuerstandnisse.
daer hi hem te voren dicwile of ghesproke hadde
Ende hier bi so quamen si totten graue om sine
lichaem te saluē als men plach te doen den iden
op dat gheue wormē comen en souden an sijn li-
chaem ghelikerwijs alsme die idē plach te doen
Hoer meninge was goet. mer hoer gekoue was
cranc Ende hier om so sende god sine engel die
se brochte me gekoue **D**at ander punt is hoe
dit quam dat alle dese drie wiuen alle hietē drie
marien en alle drie om een ambochte wt waren
te doene. Die antwoerde hier op is. dat dit heeft
god laten ghesien tot onser lere die cristum wil
soeken ende vinden die sel hebben die name van

maria ende daer wi bitterheit bi verstaen van po
 nitencien Ende dese is in drien. dat is in berou
 we in biechte in ghenoech doen Ende dese drie ho
 ren die gracie gods te vercrighen. ¶ Dat derde
 punt is. waer om dat cristus woude begrauen
 wesen in een stenen graf. Dit is bi twee saken.
 Die eerste is. want hi hadde die eerde vermale
 dht om den sonden wille. en hier om en woude
 hi niet begrauē wesen in die eerde. Die ander re
 den is. om dat sijn verrismissē te ket mochte bez
 kent sijn. want in een eerden graf en mochtet so
 claer niet ghesien sijn. ¶ Dat vierde punt is.
 waer bi dat die ridders die dat graf hoedē ver
 ueert worden vanden aenschijn des engels en
 dese drie marien niet Dese engel is cristus ihs
 sus die inden dach des oerdelis sel tonen een ver
 ueerlic aenschijn den quade ende een blide aen
 schijn den goede. nochtan ey ist mer een aenschijn
 ¶ Dat vyfte is. waer om dat die engel seide
 totten wiue. gaet ende segget sine ionghere ende
 peter dat hi op ghestanden is. waer om noemde
 hi sinte peter sonderlinghe. Die antwoerde hier
 op is. om dat sinte peter onsen here gheloeft
 hadde en daer om was hi in groter droefmissen.

Ende tot enen teiken dat god sinen sonden ver-
gheuen hadde. en dat hi oec niet mishopen en sou-
de. soe was hi sonderlinghe vanden enghel gods
ghenoemt .:.

Des manendaghes epistel int werc 8 aposto-
len ghescreuen int 9 ca .:.

Ghi wetet hoe dat woert ghegaen is doer
al iudeen want begynnende van galileen
na den doepsel dat iohannes ihesum van naza-
reth predicte **H**oe datten god mitte heilige gheest
ende mitter moghentheit ghesaluet heuet en ginc
clant al omme ende dede wel ende maectse alle
ghesont die beseten waren vanden vianden **W**at
god was in hem ende wi sijn ghetughe al der wer-
ken die hi inden ioden lande dede ende in iherusa-
lem die welcken si versloeghen hanghende in den
houte **D**ese verwreckede god des derden daghes
ende gaffen openbaer te worden niet allen volc-
ke **M**er den ghetughe die van gode gheordineert
waren ons die mit hem aten ende droncken nae
dat hi verresen was vander doet .:.

Ewangelium opten seluen dach **L**ucas in
sijn xxiiij ca .:.

In dien tiden twee vanden iongheren ihesu ghin-
 ghen opten seluen dach in een casteel dat was
 tseftich stadien vā iherusalem ende hiete emaus
Ende si spraken onderlinghe al datter ghesciet
 was **E**nde het ghesciede doe si calden en mit mal
 cander vraggheden dat ihesus selue daer bi quam
 ende ghinc mit hem **M**er hoer ogghen waren ghe-
 bonden dat si hem niet en kenneden. **E**nde seide
 tot hem. wat sijn dese redene die ghi onderlinghe
 spreket al wanderende ende sijn droeuich. **E**nde
 een die cleophas hiete antwoerde hem ende sei-
 de. **B**istu alleen een pelgrim in iherusalem ende
 weetste niet dat daer ghesciet is in desen daghe.
Hi vragghede hem wat **E**n si seiden van ihesu na-
 zareno die een machtich propheet was iden wer-
 ken en ind leringhe voer gode en voer alle luden
En hoe hem onsen princen en die ouerste prieste-
 ren ouer ghegheuen hebben ind verdoemenisse d
 doet en hebben ghecruyft **W**i hadden gehoeyt dat
 hi ysrahel verlosset soude hebben **E**n nu boue al
 dit is huden die den dach dat dese dingen gesci-
 et sijn. mer sommighe wiue van ons hebben ons
 verueert die voer die dagheraet lichte totten gra-
 ue waren **E**n doe si sinen liehem niet en vonden

quamen si ende seiden dat si een visioen der enge
len ghesien hadden die segghen dat hi leefte Ende
sommich vā onsen ghinghen heen totte graue en
vondent also als die wiuen gheseyt hadden. mer
hem en vonden si niet. Ende hi seide tot hem O
dwase en crage vā herten te ghelouē in allen din
ghen die die propheten ghesprokē hebben. en be
hoerde dit cristum niet te liden en alsoe in sijnre
glozen te gaen Ende hi began vā moyses ende
vā alle die prophete ende ontbanc hem alle scrif
turen die vā hem ghescreuē waren ende si nakede
den casteel daer si toe ghinghe en hi wensede hem
vorder te gaen Ende si dwongē hem ende seide
here blyfē bi ons want het naket den auont en
die dach is te hant hene ghegaen Ende hi ghinc
mit hem in ende het ghesiede doe hi mit hem was
gaen sitte nam hi dat broet ende benedidet ende
bracket en gasset hem Ende hoer oghē sijn open
gedaen ende si bekennede ende hi ontvoer vā ho
ren oghē Doe seide si onderlinghe was onse har
te niet larnede in ons doe hi mit ons sprac inde
weghe. ende oploec die scripture ende si stonden i
dier seluer vren op ende ghinghe weder te iheru
salem ende vonden die elue ende die mit hem wa

ren vergadert. Ende si seiden dat die heer waer
lic op ghestaen waer ende openbaerde symon en
si verteldē die daer inden weghe ghesriet waren
en hoe si en bekēdē inden breekē des broets .:.

Des dincdaghes epistel int werce der apostes
ley ghescreuē int xij ca .:.

Minne broeders kind des gheslaches vā
Abraham en die gode ond v oetsien twoert
der salicheit is in v ghesent. want die te iherusal
lem wonen en sine princen en bekēdē dese niet
en der prophete woerde die op alle sabaochen ge
lesen worden hebben si oerdelende veruullet. En
de al wast dat si gene sake i hem en vondē noch
tans begheerden si vā pylato dat si en mostē ver
staen. Ende doe si alle dinghē volbroecht hadden
die vā hem ghescreuē waren. deden si en vanden
houte ende leidē inden graue. Mer god verwee
kēde wt den doden des derden daghes veel daghē
was hi ghesien vandē ghenē die mit hē op elom
men vā galilden te iherusalem die tot nu sijn ghe
tughe sijn totten volcke ende wi kundighē v die
gheloefte die tot onsen vāderen ghesriet is dat
god die veruullet heeft onsen kinderen iherum
verweckende .:.

Ewangelium opten seluen dach Lucas me
xxij ca. .i.

In dien tiden stont ihesus inden middel vā
sine iongheren ende seide hem . vrede si v .
ic bint ontfiet v niet **S**i waren bedroeft en ver-
ueert ende waenden een gheest ghesien te hebben
Ende hi seide hem waer toe sidi versaghet ende
die ghedachten stighen op in uwer herten. **S**iet
mijn handen en mijn voeten want ict seluer bin
tast en fiet want gheesten en hebben vleisch noch
been als ghi mi fiet hebben **E**nde doe hi dat ghe-
seit hadde toghe de hi hem handen en voeten. **D**oe
si noch niet en geloueden ende verwonderden sei-
de hi hem vā vroechden **H**eb gi hier yet datmen
eten sel **D**oe brochten si hem een stuccke ghebra-
den visseke en een homich wote **E**n doe hi voer hē
luden ghegheten hadde nam hi dat relij en gaffet
hem en hi seide hem toe. **D**it sijn die woerden die
ic v toe seide doe ic nochtans mit v was wāt het
moet al veruullet wesen dat ghescreuē is in moy-
ses wet vā mi en inden prophten en inden psal-
mē **D**oe boec hi hem die sin dat si die scifture ver-
stonden. ende hi seide hem. wāt also ist ghescreuē
en also behoerdet cristum te liden. en des derden

daghes vander doet te verrisen en in allen luden
ghepredict te worden penitencie en vlatenisse der
sonden in sinen name .:.

Des woensdaghes epistel int werke d'aposte
len ghescreue int in ca .:.

O Hi ysrabelsche mannen wat verwondert
ghi v in desen wecke of waer tot sie ghi
op ons recht of wi desen crepel in onser mogget
heit of goedertierenheit hadden doe wanderen .
abrahams god en ysaacs god en iacobs god on
se vader god heeft gheglorificeert ihesum sinen so
ne die ghi ou gheleuert hebt en ghebochent voer
pylatus aensichte nochtan al gaf pylatus dat
oerdel datme quijt laten soude. mer den heilighe
man en den gherechtighen lochende ghi en eische
de ene man die manslachtich was v ghegheuen
te worden Mer den maker des leues v'vloech gi
dien god vanden doden v'wreckede wies ghetu
ghe wi sijn ende inden gheloue sijnis name heeft
hi dien v'wrecket dien ghi ghesien ende ghekenet
hebt en sine name vast gemaket en tegheloue dat
oumits he is gaf desen geskel gesontheit i uwer
alre teghenwoerdicheit En nu broeds weet ict
dat ghijt ouermits onbeketheit gedaen hebt al

Soe uwe princen oec hebben gedaen **M**er god die
te voren doer den propheeten mont gheboetscap
heest aldus veruulket. **D**aer om hebt kerou ende
wort kekeert op dat uwe sonden of gedaen wor
den . . .

Ewangelium opten seluen dach **J**ohannes
in sijn xi capittel . . .

In dien tiden openbaerde ihesus sine ionge
ren biden mere vā tiberien en hi openbaerde
aldus **H**et waren te gader symon peter ende
thomas die didimus hietē en nachanael vā cha
na galilee en zebedeus kinder en van sinen disci
pulen twee ander. symon peter seide tot hem **J**e
gae visschen **S**i seide wi comen oec mitti **E**nde
si ginghen wt en si clomnē in een scip en in dier
nacht en vinge si niet **D**es smorgēs vwe stont
ihesus opten ouer. mer die iogherē en kennede
nochtan niet dattet ihesus was **D**oe seide hē ihe
sus. kinder en hebdi gheen pottagge **S**i antwoerde
hem neen. hi seide hem. seietet dat nette totter
rechtē sidē vanden seepe en ghi selt vinden **D**oe
scoten si die netten en en mochten se niet trecken
ouermits volheit d' visschen die iongher dien ihe
sus minude seide tot peter **H**et is die here symō

petrus doe hi hoerde wāter die heer is dede hi enē
 we an want hi naect was. en hi liet hem seluen
 int meer Mer die ander iongherē quamē te sce
 pe want si en warē niet verre vandē lande. mer
 als bi twee hondert cubitus Ende si trecten dat
 nette mittē visschen Doe si te lande quamē. sage
 si colen gheleit ende enen vissche daer op en briet
 Ihesus seide. brengēt vandē visschen die gi nu
 geuāghē hebt Symon petrus clam op en toech
 dat nette te lande vol groter visschen hondert en
 drie en vijftich En al wasser alsoe vele dat net
 te en is noch niet ghescoert Ihesus seide hē comt
 en et en niemant vā die daer waren en dorst hem
 vraghen wie bistu. want si wisten dattet die heer
 was Ende ihesus quam en namt broet ende gaf
 hem en den vissche des gheleijc In dien is ihesus
 nu derdewenue den iongherē geopenbaert doe hi
 vander doet op ghestaen was .:

¶ Des donwedaghes epistel int werc der aposte
 len int viij ca .:.

Die engel des heren sprac tot philippum
 en seide Stant op en ganc teghen dat su
 den totten weghe die neder gact te iherusalem en
 in gasam dese is woest Ende hi stont op en ginc

wech Ende sich een man candidat. der coningin
ghen van ethyopien moghende knecht die ouer
al hoer scatten was quam om te beden i iherusa-
lem En hi keerde wed sittende op sinen wagh
en las den propheet ysayam Doe seide die geest
tot philippum gac toe en voeghe di tot desen wa-
ge Doe lieper philippus toe en hoerde lesen ysaya
den propheet en seide. waenstu niet dattu ver-
staeste dattu leeste Hi seide en hoe mach ict ver-
staen of mi niemant en wiset Doe bat hi philippus
dat hi mit hē optē wage sate Die stede d' scrijtu-
ren daer hi las was dit Hi is wecht als een sea-
pe tott' dodinge geleit en als eē lam voerden ge-
nen diet sekeret sond' stemme also en heeft hi sijn
mont niet op gelokē In oetmoedicheden is sijn
oerdel wech gedraghen wie sel sine gheboert-
sprekē wāt sijn leuē sel of gheleet worden vand'
eerden Doe antwoerde die knecht philippo en sei-
de Ic bidde di vā welckē pphet seit hi dit. vā
hē seluē of vā enige anderē Doe dede philippus si-
nen mont op en begonste vā deser scrijturen en
predicte hē ihesum en doe si wepsden biden weghe
quamē si tot enē water. en die knecht seide. sich
wat wie verbietet mi gedoept te wordē Doe sei

de philippus Ist dattu ghehoues van alder harten
 ten hert is gheoerloft Ende hi antwoerde ende sei
 de. ic geloue ihesum den sone gods te wesen Doe
 gheboet hi den wagen te staen ende si daelden bei
 de philippus ende die knecht neder int water
 ende hi doepten Doe si op clommen vten water
 begreep die gheest des heren philippum Ende die
 knecht en sachen niet meer. ende hi ghinc doer si
 nen wech verblidende. ende philippus is in azo
 to gheuonden ende al doergaende predicte hi al
 die steden toe dat hi tot cesarien quam. **Glosa.**
 die gheest goeds sprac philippus inder harten.
 Dan spreket die gheest goeds als die dinghen
 diemen doen sal in hemeliken gheopenbaeret
 worden ende te vergheesen. **Hoert ghi naden in
 spreken gods die sijn ghemoede daer tegens niet
 en ledicht. .i.**

Ewangelium opten seluen dach Johannes
 in sijn xx ca. .i.

In dien tiden stont maria magdalena buten toe
 ten graue ende weenede Doe si screyede neyghē
 de si hoer ende sach int graf. ende sach twee en
 ghelen sittende in witten die ene ten hoefden en
 de die ander totten voeten daer dat lichaem ihe

si ghesleit was Die engelen seide hoer Wif. wat
weenstu Si seide hem want si hebben mine here
kenen gedraghe en ic en weet niet waer si hem ge-
leit hebbe Doe si dat ghesleit hadde keerde si hoer
omme en sach ihesum staende ende en wiste niet
dattet ihesus was Ihesus seide hoer. Wif wat
weenstu wat soecstu Si waende dattet een gar-
denier waer en seide hem. heer hebstu en kenē ge-
draghē soe segg mi waer du en ghesleit hebste en
ic sellen op bueren en draghē Ihesus seide hoer
maria Si kerede hoer omme en seide hem Rabi
dat is meester Ihesus seide hoer En wile mi niet
an tasten want ic en bin noch niet tot mine va-
der ghekommen. mer ganc tot minen Broederen
en segg hem Ic clam op tot minen vader en tot
uwen vader. tot minen god ende tot uwen god.
Doe quam maria magdalena boetscappende den
ionghere Ic sach den here en dit seide hi mi . . .

Des vridaghes epistel peter bescrijft . . .

Broeders cristus is oec eens voer die son-
den ghestouue. die gherectighe voer die on-
gherechtighe dat hi ons gode soude offeren ghe-
doet inden vleysche. mer inden gheeste leuende ge-
maect In welcke te bewisen hi quam en predic

te den ghenen die inden kerker waren die voer
 tijts gekouich waren doe si die lijdsamheit gods
 verwachtende inden dagen **N**oe doe die arke ge
 timmert wort daer luttel dat is achte sielen i be
 houden waren gemaect ouermits den water dat
 die arke vander eerden op hief. **E**nde nu heeft
 v oec dat doepsel dat van geliker formen is be
 houden gemaket **D**at doepsel wort die arke ge
 liket in veel manieren **D**at water hief die arke
 vander eerden op also sel ons dat doepsel. **S**oe
 wie niet totter arcken qua vter vermaninge va
 noe die verdranc **A**lso doet hi oec die inder ma
 ninge cristi totten doepsel niet en comet. niet der
 ofdoeninghe der vulnisse des vlyscs. mer der
 goeder consciencien vraginge in gode ouermits
 der verrisnisse ihesu cristi die ter rechter hant
 gods is des vaders .+

Ewangelium opten seluen dach matheus in
 sijn xxviij ca .+

In dien tiden ghinghen die elf iongeren in
 galileen inden berch daer hem ihesus gewi
 set hadde **E**nde si saghen en aenbedene. mer som
 mich van hem twiuelden **E**nde ihesus quam tot
 hem. en sprac tot hem ende seide **M**i is alle mo:

ghentheit ghegheuen inden hemel ende inder eer
de. daer om gaet ghi ende leert al dat volc Ende
de woepse inden name des vaders des soens en des
heilighen gheest Ende leert hem dat si houden al
le dat ic v gheboden hebbe Ende siet ic bin mit v
alle daghe al totter werelt ende toe. . .

¶ Des saterdaghes epistel peter die apostel in
sijn ij ca. . .

Boeders daer om doet of alle quaetheit en
de alle bedriechlicheit ende gheuenstheden
ende midicheden. ende alle verminderinge mit af
ter tale. begheert die melcke als kinder die no
geboren sijn wedelic sonder bedriechlicheit op dat
ghi daer in wasset in salicheden Ist dat ghi ghe
smakket hebt hoe soet dat die heer is tot welcken
cristum den leuenden steen gi toegaende siet. mer
vanden mensche verworpen. Daer om en ont
siet niet vanden menschen verworpen te wesen.
Ende van gode wtuercoren. ende gheleert. ende
ghi als leuende stenen wort daer op getimmeret
tot gheesteliken huse dat heilighe priesterseap te
offeren gheesteliker offerhanden gode defanelic
ouermits ihesum cristum Daer om hout die scrif
ture sich ic sel in spon setten dien ouersten horn

steen wtuercozen dierbaer ende die daer in ghelou
 uen die en sellen hem niet scamen Daer om v si
 eer ghebouet. mer den ghenen die niet en gheloue
 is die steen die die wereluden verworpen ghe
 worden int hoeft des hornichs ende een steen der
 stotinghe. ende een sepe der scandalizinghe den
 ghenen die snueelen inden woerden. noch en ghe
 louen niet in dien daer si oec in gheset sijn. Mer
 ghi sijt een wtuercozen gheslachte een coninclic
 priester scap mitten ouersten priester gheemichte
 hopende in sijn rjce. Ende offert die offerhande
 des gheloefs Een heilich volc lude der vereringin
 ghe op dat ghi sijn doghede vertellet die v vter
 duysternisse gheropen heeft in sijn wonderlike
 lichte die voertijts gheen volc en waert. mer
 nu sijt ghi tsole gods die die ontfermticheit
 niet vercreghen en hadt. mer nu hebt ghise ver
 creghen .+. .

Euangelium opten seluen dach Iohannes
 in sijn xx ca. .+. .

In dien tiden op enen dach vander welke
 quam maria magdalena vroe totte graue
 doe nochtans duystermissen warē en si sach den
 steen of ghebuert vanden graue. Doe liep si en

quam tot peter ende totten anderen iongher die
ihesus minde ende seide hem. Si hebben den heer
wech ghedraghen vten graue Ende wi en weten
niet waer si en gheleit hebben Doe ginc peter wt
ende die ander iongher quamē tott in graue Si
liepen beide te gadre ende die ander ionger liep
haesteliker voer dan petrus ende quam eerst tot
ten graue Ende doe hi hem nederneigede sach hi
die linnen laken daer gheleit. nochtans en ginc
hi niet in. Doe quam symon petrus volghende
hem ende ghinc int graf Ende hi sach den linnē
laken ende den sweet doec die op sijn hoeft was
niet mitte linden laken gheleit. mer ghesceiden in
een stede ghewonden Doe ginc hi oec in die ion
gher die eerst totten graue quam ende sach ende
ghelouedet. Noch en wisten si die scrifturen niet
dat hem behorde vander doet op te staen Die id
gheren ghinghe doe noch weder tot hem selue. .+

Epistel des sonnendaghes na paeschen johan
nes bescrijffe in sijn eerste ca. .+

Broeders al dat wt gode ghebooren is ver
winnet die werelt ende onse geloue is dat
verwinnen dat die werelt verwinnet dan die ge
louet dat ihesus gods sone is. Dit is hi die ghew.

men is ouermits den water ende ouermits den
 bloede cristus ihesus niet alleen inden water als
 iohannes baptista. mer inden water ende inden
 bloede Water wasschet. mer dat bloet verlosset.
 Ende die gheest ist diet ghetughet dat cristus die
 waerheit is. Want drie isser diet ghetughe inder
 eerden geuen. Die gheest dat water en dat bloet
 Ende drie isser diet ghetughe inden hemel geuen
 die vader ende dat woert ende die heilige gheest
 ende dese drie sijn een Ist dat wi der mensche ge
 tugemisse ontfanghe. dat ghetughe gods is meer
 want hi van sinen sone ghetuge gheeft die op
 ten berch ghesproken wort Dit is mijn water
 corensoen daer ic mi wel in behaghet hebbe hoert
 hem Die inden sone gelouet die heeft die getuge
 nisse gods in hem ++

Ewangelium opten seluen dach Johannes
 in sijn xx ca ++

In dien tiden doet laet was op een der da
 ghen vand welke. ende die doren ghesloten
 waren & die iongeren vergadt waren om anse
 & iden quam ihesus ende stont inden middel en
 seide hem Vrede si mit v Ende doe hi dat ghesent
 hadde toghede hi hem die handen en die side Die

iongheren sijn verblit doe si den here ghesien had
den. Doe seide hi hem antwerven vrede si mit v
Alsoe als mi die vad ghesent heeft so sende v.
Doe hi dat ghesait hadde blics hi op hem en seide
ontfanghet die heilighe gheest Dien ghi den son
den ontbindet die sijne ontbonden. en die ghise
opbout si sijn opgehouden. ++

++ Van sinte thomas ++

Thomas een vanden twaleuen die didimus
hiete en was niet mit hē doe ihesus qua Doe sei
den die and iongeren. wi hebben den heer gesien
Hi seide hem. het en si dat ic i sijn handen sien sel
dat gat der naghelen ende mijn vingher daer in
stekie en in sijne siden ic en gheloues niet En na
acht daghen waren sine iongheren noch binnen
en thomas mit hem Ihesus qua in mit beslotē do
ren en stont in die middel en seide Vrede si mit v
Daer na seide hi tot thomas brenet haer in dine
vingher en siche mine handen en brenet toe dijn
hant ende steket se in mijn side. ende en wilt niet
onghelouich wesen. mer ghelouich Thomas ant
woerde hem ende seide. mijn here ende mijn god.
Ihesus seide hem. wanttu mi ghesien hebste tho
mas so gelouestu. salich sijn si diet niet gesien en

hebben ende ghehoueden Ende veel ander teykenen dede ihesus in die teghenwoer die hie sijnre iongheren die i desen boec niet ghescreuen en staen Mer dese sijn ghescreuen op dat ghi mi ghehouet dat ihesus is cristus die sone gods en dat ghi al le ghehouende in sijn name ewich leue hebt .i.

SEXTMO

Omnis esset sero de illa vna sabbatorum Jo hannes xx In desen heilighe ewangelio worden bescreuen drie punten tot onser lere. Dat eerste is dat ihesus mit beslotenre dore qua tot sinen discipulen. ende beslotenre doren ghinc hi vten graue Hier in wort ons bewijst die op verrisemisse onser lichamen inden daghe des oerdelis. wat dan sellen den lichamen der goeder menschen soe subtil sijn dat noch want. noch muer. noch ghenen dinc den lichamen sel conuen ghehinderey. wat si sellen dan op een ogken slijc sijn waer si willen. Hier op seit die glose dat onse lichamen claere sellen sijn dan die sonne. ende lichter sellen sijn dan die wint Dat ander punct is dat ihesus stont int midden van sinen iongheren Hier i bewijst hi ons dat hi alle tijt begeert mit ons te sijn ende te wonen. want hi sprac sel

ue in dat ewangelium waer een of twee of drie
vergadē sijn in minē name. daer bin ic int mid-
den onder hem **A**ldus soude cristus altoes mit
ons sijn mit sijnre graciē. waert dat wi hē niet
veriaechden mit onse quaetheit **H**i was oec ges-
crayst midden in die werelt te iherusalem. ende
ghehangen midden twisschē twee dieuē tot enē
bekennen dat hi sijn genade doet in deser werelt
ouer goede ende ouer quade **H**i sel oec oerdelē
in midden deser werelt in dat dal van iosaphat
tot enē teiken dat hi een recht rechter wesen sel
den riken ende den armen **D**at derde punt is vā
der minnēlike grueten daer hi sijnre iongeren
mede gruetede doen hi sprac tot hem **V**rede si mit
v **Q**uermits den sonden wille soe was een on-
pays tusschen god en den menschelic natuer. mer
dese onpays is die vrede cristus doen hi hinc an
den cruce. daer reichte hi sijn handē wt ende sloech
ons op ghevarighe pays **D**ese ghevarige pays
heeft hi sinen iongeren gegeuen ende gelaten tot
onsen testament **E**nde hier in verstaen wi dat
cristus pays enen vrede minnende is. wāt daer
pays ende vrede is daer is god **H**ier op seit da-
uid den propheet. Die stat des heren is in pays

ende in vrede ghemaeet .:.

Epistel des woensdaghes ad hebreos int. **xx**
capittel .:.

Broeders weest uwen proefsten dat is uwē
prelaten ghehoersam en legghet onder hē
want si neersicklike waken souden als die voer
uwen sielen reden gheuen sellen Daer om weest
hem ghehoersam op dat si dat mit vroechden doe
ende niet versuchende . Want dat en vordert v
niet. Bidt voer ons want wi ketrouwen dat wi
ene goede consciencie hebben dat is enen goeden
wille In alle die ghene die wel willen wandere
Ende te meer bid ic v dat te doen dat is te bid
den Dat ic v te haesteliker moet weder gheghe
uen worden Mer god des vreden die vten doden
den groten harde der scapen inden bloede des ewi
ghen testaments onsen here ihesum cristum ver
wret heeft die moet v bequaem maken in allen
goede op dat gi sinen wille moet doen ende in v
doe datter behaehelic voer hem is ouermits ihe
sum cristum wien dat glorie si in ewen tot ewen
Amen .:.

Ewangelium opten seluē dach matheus in
sijn **xxviij** .:.

In dien tiden ghinghen die wiue haestelt :
ken vten graue mit vresen en mit groter
vroechden ende liepen ende boetscapten dat sine
iongheren Ende ihesus liep hem te ghemoet ende
seide god gruet v . Si quamen toe tot hem ende
hielden sine voeten ende aenbeden hem Doe sei :
de ihesus tot hem en ont sich v niet . gaet en boet :
scaptet mine broeders dat si gaen in galileen d
sellen si mi sien . Doe dese wech ghegaen waren
quamen sommighe van die wachters in die stat
ende boetscapten die princen alle dat daer ghescri :
et was Doe vergaderden si mitten ouders ende
namē enen raet alsoe dat si die ridders veel gelts
gauen ende seiden . segt dat sine iongheren des
nachte quamen ende hebben hem ghestoelen doe
wi sliepen Ende als dat vanden rechter ghehoert
wort dan sellen wi hen raden ende v al vri ma :
ken Ende si namen dat gheschiedden alsoe als
si geleert waren Ende dit woert is aldus open
baer ghemact onder die iuden als opten dach
van hiden .

Ewangelium des vridages Marcus in sijn
xvi ca . 7 .

In dien tiden ghinghen die wiuen wt ende vlogghen vanden graue . want angst ende vrese ghinc hem an . en si en seiden niemāt niet . si ontsagghen ihesus stont vwech op des eersten da ghies vander weken en openbaerde hem alre eerst maria magdalena . wt wien hi seuen vianden gheworpen hadde . Si ghinc ende boetscapte dat den ghenen die mit hem wenende waren en scree eden . Ende doe si dat hoerden dat hi leuede ende vā hoer ghesien waer en gelbuedē sijn niet Daer na was hi in een and ghedaente vertoghet voer hem twee van hem luden die wanderden ende ghinghen in een dorp ende si ghinghen ende boetscapten dit den anderen noch dese en gheloueden hoer niet . . .

Epistel opten anderden sonnendach na paes selen petrus int in ca . . .

Broeders daer is oec cristus in ghepassijē voer v ende laet v teyempel . dat ghi sijn eyempel volget die gheen soude ghedaen en heeft noch gheen boesheit en is in sinen monde gheuonden Doe hi verulbektet wort en vermale dide hi niet . doe hi leet en dreighede hi niet . mer hi gaf hem seluē dien tonrecht oer dal den Hi droech sel

ue onse sonden in sine lichaem op dat hout Dat
was die pine die wi voer die sonden seuldich
waren Op dat wi die in die sonde doet waren &
gherechtigheit souden leuen In wies mismaect
heden ghi ghesont sijn geworden. wāt ghi waert
als dwalende scapen. mer nu si ghi bekeert tot
ten harde en totten biscop uwer sielen .:.

Euangelium opten seluen dach **Johannes**
in sijn x ca .:.

In dien tiden seide ihesus sine iongere Ic
bin een goet harder Een goet harder set
sijn siel voer sine scapē Een huerline en die die
harder niet en is. wies scapen sijn eyghen niet en
sijn. die siet den wolf comen en laet die scapen en
vliet Ende die wolf grijpt en verstweert die sca
pen Een huerline vliet. want hi een huerline is
ende tot hem en hoert niet die scapen Ic bin een
goet hard en ic kenne die mine en die mine ken
nen mi Ghelike als mi die vader gheskenet heeft
en ic kenne die vader. En mine siel set ic voer
mine scapen Ende ander scapen heb ic die vā de
fer coere niet en sijn en die moet ic hier toe brin
ghen en si sellen mine stemme horen Ende set sel
werden een coere en een harder .:.

SERMO

EGo sum pastor bonus &c. Johannes . v .
 In desen heiligen ewangelio worden ons
 bescreuen ij punten tot onser leere. Dat eerste is.
 dat onse heer ihesus cristus hem seluen gelijct es
 nen goeden herder. Drie dinghen sijnder die ene
 goeden herder toe behoren die sine scapen wel be
 waren sel. ende dese drie heeft ihesus cristus voer
 ogē gheschēde. Dat eerste is dat hi sijn scapen wel
 behoede sel voer den wolf dat sijn die viande vā
 der helken die daech en nache brieschen als honger
 ringhe wolue. hor si die scapen cristi mochte ver
 slinden welke scapen sijn wi kersten lu den mer
 dese goede herde cristus die behoet ons. Hier of
 seit sinte augustijn. en ware die behoedinghe en
 onfermherticheit goeds. die viāt soude den mē
 seke doden als hi een doet sonde doet. Dat ander is
 dat hi sijn scapen selvoeden. aldus so voede ons
 cristus daghellige mit drie dinghen. Ten eersten
 mit crude of mit graese. dit graese is die heilighe
 ker. Hier mede was ghesoedet maria magdale
 na doe si sat totten voeten ons heren. ende heer de
 sijn heilighe woerden als van enen gherwanghen
 herder. Dat ander daer cristus sine scapen mede

voedet dat is mit bloemen **D**ese bloemen sijn sine heylighe eyenpelen die hi ons allen ghesluten heeft als oetmoedicheit reinicheit willich armoe de. en veel ander doechden **D**at derde is mit douwe. dit douwe is sinen heiligheyn lichaem. daer hi ons mede spiset en ghelikerwijs als die douwe hemelike neder valt vanden hemel. alsoe coemt oec sinen lichaem tot ons hemelike sonder ons bekennē **D**it sijn dan drie dingen daer dese goede harder cristus sijn scapen mede voedet. **D**at derde punt is dat een goede harder toe behoert. dat is dat hi sijn scapen leyden sal totten stalle d si toe behoeren. dit doet oec cristus. wāt alle goede sielen ontfaet hi oec in sinen handen. en brenct se totter ewigher copyen ende stalle. dit is totter glorien ende blyscap sijns vaders **H**ier om sellen wi wel besien dat wi in onser doet een scaep cristi worden gheuonden. **V**ant sijn wi dan een leeuwe van ouerdadicheit. of een varken vā oncuyscheden. of een hont van midicheden. soe en besoren wi niet totten copyen cristi. **D**at anderde punct is. die quaetheit des viants vander hellen die hi bewijst dach ende nacht. wāt hi loept als een brieschende leeuwe hoe hi die scapen cristi

mochte verſtinden. Hier om ſeit die apoſtel pe-
 trus. Broeders ſijt ſober en weeft wakende wāt
 die viant v weder ſaec. boept onme als eē Brie-
 ſchende leeu en wederſtaten mitten vaſten ghelo-
 ue. wāt mit onſe vaſte gheloue ſoe verwinne wi
 den boſen viant. . . .

¶ Des woensdaghes epiſtel peter beſcrijftet in
 ſijn 2 ca. . . .

Broeders weet dat ghi van uwer onnut-
 ter wandringhe der vaderliker ſettinghe
 niet verloſt en ſijt mit verganclicken goude ende
 fuluer. mer mitten duerbaren bloede als des ont-
 beſmetten ende omkeulcten lam̄ criſti te voren
 gheordineert Ghoſa. van gode dattet ons verloſ-
 ſen soude voer der werelt makinghe. Mer hi is
 gheopenbaert inden leſten tiden om v. Die ouer-
 mits hem ghehouich ſijn in gode dien verwecke-
 de vander doet ende gaf hem glorie. Op dat v ghe-
 loue ende hope in gode soude weſen. Make uwe
 ſielen ſuuer in ghehoerſamheit der minnen alle
 dinghen te doen. In eenuoudigher minnen der
 Broederlicheit. Minnet malcander vter herten
 neerſteliker dan ghi noch ghedaen hebt. Ghi ſijt
 verborē mit vā r ergācliken ſade. mer vā onuer

gangeliken Guermits den woerde des leuenden
gods ende den bliuende gods. want alle vlypſche
is hopy ende al ſine glorie is als die bloemen des
hops **D**at hopy is verdort ende ſine bloem is of
gheualken **M**er des heren woert bliuet in ewic
heit .:.

Ewangelium opten ſelue dach lucas in ſijn
xxij capittel .:.

In dien tiden des eerſten daghes vand weke des
morgens ſeer vroe quamē die wiue totten gra
ue en brochten die ſalue die ſi bereit hadden en
vonden den ſteen omme ghewentelt vanden gra
ue **E**nde ghinghen in en vonden des heren iheſu
ſcheem niet **E**nde het gheſiede doe ſi mitten har
ten van onmachtē verwondert waren van de
ſen dat twee manne in blickēde clerey ſtonde
mer doe ſi vreesden en dat aenſicht neder ſloeghe
inder eerden **D**oe ſeide ſi tot hem wat ſoecti den
leuende mitte doden. hi en is hier niet. mer hi is
op gheſtaen. ghedenctet wat hi v gheſproke heeft
doe hi noch mit v was in galileen en ſeide **D**at
des menſchen ſoen ſel ouer gheleuert worden in
der ſondaren handen en gecruyft worden en des
derden daghes verriſen **E**nde ſi gedochten ſijn

woerden ende ghinghen wt vanden graue Ende
 al dit boet scapten si die elue en al den anderen.
 Het was maria magdalena en iohannes en ma
 ria iacobi ende die ander die mit hem waren die
 dit totte apostelen seiden Ende dese woerde sche
 nen voer hem recht als ghecke verwisselheit en
 rasinghe en en gheloueden hem niet Mer petrus
 stont op en loep totten graue ende smielde neder
 en sach den linden laken allene gheleit en ghinc
 bene ende in hem seluen verwonderde hi dat daer
 ghesiet was .:.

Des vridaghes ewangelium matheus in sijn
 w capittel. .:

In dien tiden quamen iohannes iongeren tot ihe
 sum en seiden. waer om vasten wi stadelic ende
 die phariseen en dine iongere en vasten niet Ihe
 sus antwoerde hem. hoe mogen des brudegoms
 kinder weene also langhe als die brudegom mit
 hem is Die daghen sellen comen dat hem die bru
 degom of ghenome sel worden ende dan sellen si
 vasten Niemand en set enen lap van nuwen la
 ken in een out cket mer hi neemt datter vande
 cke ouer loept op dattet een keter suede worde.
 Noch si en doen oec niet den nuwe wijn in oude

vaten. Anders Breken die vate ende die wijn
stort wt ende die vate bederue. Mer den muwen
wijn doen si in die muwe vaten ende beide bliuen
si behouden. . . .

Opten derden sonnendach nae paeschen Epif
tel peter int .i. ca . . .

Alx lieffte ic bidde v als vreemde luden en
de pelgrime Goedet v van vleyschlike be
gheerten die teghens d sielen striden. Hebe uwe
wanderinghe goet onder den volcke op dat si in
dien van v verminderen mit achtertale als van
quaetwerkers dat si v moghen mercken vaden
goeden wercken. Ende gode louen inden daghe
der visiteringhe. Als si mitte lichte des gheboefs
ghemaect worden. Weest alre menscheliker crea
ture ond gheborpen om gode. Het si den coninc
als den ghenen die bouen gaende is. Het si den
hartoghe als den ghenen die van hem dat is van
gode of vanden coninc gheset is totter wrake d
quaetwerkers mer totten boue der goeder. wat
alfoe is die wille gods dat ghi al doende swigen
doet der onwiser menschen ombekenheit. want
alfoe en hebben si gheen sake va v quaet te spre
ken. Weset als vrie luden. en niet als ee detsel d

quaetheit hebbende die vriheit. mer als kneechte
gods eert alle menschen **M**innet die Broedscap.
onshiet gode. eert den coninc. **G**hi kneechten siet
den here onsdanich in alre vresen. niet alleen den
goeden en den ghesaten. mer oec mede den onge:
saten Want dit is een ghenade dat is een danc:
kelic dine voer gode. .:.

Ewangelium opten seluen dach **J**ohannes
in sijn xvi ca. .:.

In dien tiden seide ihesus sine iongeren. een
luttel ende te hant en sel ghi mi niet sien.
Ende anderwerue een luttel en ghi selt mi sien
want ic gae totten vader **D**oe seiden sine ionghe
ren onderlinghe. wat is dat hi ons seide **E**en lut
tel ende ghi selt mi niet sien **E**nde anderwerue
een luttel ende ghi selt mi sien want ic gae totte
vader. **D**aer om seiden si. wat ist dat hi seit een
luttel. wi en weten niet wat hi spreket. **I**hesus
bekennede dat si hem vraghen wouden ende seide
hem **D**aer of vraghe ghi onder v want ic v ghe:
seit hebbe **E**en luttel ende ghi en selt mi niet sien
Ende andwerue een luttel ende ghi selt mi sien
Woerwaer voerwaer segghe ic v dat ghi wenen
selt en scrypen mer die werelt sel verbliden **E**n

ghi selt bedroeuert worden. mer uwen druc sel u
wadelst worden in vroechden. Wanneer een wijf
baert. soe heuet si droeuicheit. Want hoer vre is
ghecomen. mer als si dat kind ghebaert heuet. te
hants en ghedencket si des druckes niet om der
vroechden. want daer is een mensche inder we-
relt ghebozen. En daer om sel ghi nu druckelic-
heit hebben. **A**nderwerue sel ic v sien en v harte
sel verbliden en uwe vroechde en sel v niemant
ofnemen. +.

SERMO

Modicum et iam non videbitis me etc. **J**o-
hannes. vii. **I**n desen heilighe ewan-
gelio worden bescreuen twee punten tot onser
leue. Dat eerste is cortheit des leuens en dit be-
wijst cristus in die woerden dat hi seide een luttel
tel ende ghi en selt mi niet sien. Hier of seit die
glose. een luttel dat is die corte tijt ons leuens
dat wi hebben te leue. **N**u moechdi seggen ic bin
ionc en stare ic sal wel langhe leuen. ende als ic
oue bin soe sel ic mi kerren tot gode. Hier op seit
tullius. wie is versekert va ons dat hi totten a-
uont leue sal. des en is niemant versekert. wat
ons en is gheen dinc alsoe seker als die doet. en

gheen dinc alsoe onseker als die vix des doets.
Hier om soe soude wi altoes op onse hoede leg-
 ghen. en bereyde ons als te steruen. want gheen
 dinc en is inder tijt soe sekerghelic. alst is te se-
 uen in alfulcken staet daermen niet in sterue en
 darf. **D**at ander punt is die bedroefemisse d' goe-
 der menschen die si hebben op dese werelt. **E**nde
 dit bewijst ons cristus daer hi sprac ghi selt we-
 nen en scrypen. en die werelt sel hoer verbliden.
Nu mocht ic een segghen. waer om sel ic wene.
 sonder twiuel willen wi besien waer wi sijn. soe
 moghen wi wel wenen. **V**i sijn hier op eertryke
 als in een eylant. en wi en weten niet waer wi
 den eersten nacht rusten sellen als wi steruen. of
 wi ten hemel varen of ter helken of in dat veygh-
 vuer. als wi dit al ouer dencken willen soe mo-
 ghen wi wel wenen en scrypen ket dan te verbli-
 den. **A**lter leyder nu en ontsien wi ons niet. voer
 den tijt voer dat wi den slach opten hals hebbe.
 ende dan soe ist tontyde en alsoe wast doe god alle
 die werelt verdranc mitte water. sonder noe en
 sijn wijf en sijn drie kinderen en hoer wiue. **D**ie
 menschen d' werelt leefden doe na hoerx genuech-
 ten tot opten seluen dach dattet water quam en

si alle verdroncken **D**at derde punt is. vander
Blyscappen des ewighe leuens dat die goede me-
schen hebben sellen die nu hier scrijpen ende wenē
op eertriken **E**nde dit bewijsde ons cristus doe
hi sprac tot sinen iongheren ende seide v droefe-
nisse sel verkeren i vwoechden. woude wi acnsien
die grote blyscap die god ons allen bereit heeft.
soe en souden wi ons i ghenen dinghen deser we-
relt verbliden. mer wi souden ons bedroeuē scri-
en ende wenen totter tijt toe dat wi die vwoech-
de vercreghen **H**ier om seit cristus. salich sijn si
die scrijpen ende wenen. want si sellen lachsen en-
de verbliden .i.

Des woensdaghes epistee **J**ohannes in sijn
vijfte ca .i.

Wijn kinderkinne dese dinggen scriue ic v dat
ghi niet en sondicht. mer ist dat yemant
ghesondicht heeft **W**i hebben biden vader een ad-
uocet ihesum cristum den gherechte **E**nde hi is
selue die ghenade voer onse sonden en niet voer
die onse alleen. mer voer alle die werelt sonden.
Ende daer in weten wi dat wi en ghekennet heb-
ben ist dat wi sine gheboden houden **D**ie seit dat
hi gode kēnet en sine gebode niet en bewaert die

is loghenachtich ende in hem en is die waerheit
 niet. mer die sijn woert waerlic hout daer is die
 minne gods volmaect in. daer in weten wi dat
 wi hem sijn Die seit dat hi hem bliuet ouermits
 minne die sel alsoe als hi wandere oec selue wa
 deren hem te volghen. niet alleen die gheboden
 te houden. mer die rade goeds oec mede na sinen
 vermoeghen **Alre** lieffste ic en scriue v gheen nu
 we ghebode. mer dat oude ghebode dat ghi van
 beghinne hadt **Dat** oude ghebode is dat woert
 dat ghi ghehoert hebt vanden predicaren **Ander**
 weue scriue ic v een nuwe ghebode dat waerach
 tich gemaect is in hem ende oec in v want die
 duyfternissen sijn gheboden en dat waerachtighe
 licht lichtet nu .:.

Ewangelium opten seluen dach **Johannes**
 in sijn in ca .:.

In dien tiden wort daer ee questie van iohannes
 iongheren mitten ioden vanden doepsel. Ende si
 quamen tot iohannem ende seiden hem **Alre**ster
 die miti ouer die iordane was dien du ghetuge
 gaueste. sich die doepe ende si comen alle tot hem
Johannes antwoerde ende seide **Die** mensche en
 mach niet ontfanghen het en si hem vaden hemel

ghegheuen **G**hi selue getugetes om dat ic gheseyt hebbe **I**c en bin cristus niet. mer dat ic voer hē gesent bin **D**ie die bruuē heeft dat is die brudegōm. mer des brudegōms vrient die staet ende hoert hem **H**i verbljht mit vwechden om die stēme des brudegōms **D**aer om is mine vwechde daer in veruullet **D**at hem behoert te wassen en mi te verminnen **D**ie van bouen ghecome is die is bouen al. die vānd eerden is die is eerde ende hi spreckt vānd eerden **D**ie vanden hemel quam die is bouen allen **E**nde dat hi ghehoert en ghesien heeft dat getughet hi. en niemant ontfanget sijn ghetughe **D**ie sijn ghetughe ontfinc die teike de dat god waerachtich is. want die god ghesent heeft die sprekēt gods woerden. **G**od en gheuet die gheest niet hi maten. **D**ie vād minnet die sone **E**nde alle dinc heuet hi in sine handen ghegheuen **D**ie inden sone ghelouet die heeft ewich leue mer die die sone onghelouich is die en sel dat leuen niet sien. mer die gramscap gods bliuet op hem. . .

Des vridaghes ewangelium **J**ohannes in sijn viij capittel. . .

In dien tiden riep ihesus en seide. **D**ie in mi ghe

louet die en gheslouet in mi niet. mer in dē genen
 die mi ghesent heeft Ende die mi siet die siet den
 ghenē die mi ghesent heeft **Ic** die dat licht bin
 quam in die werelt op dat so wie in mi gheslouet
 inder duysternisse niet en bliue. Ende so wie mi
 ne woerden hoert en niet en behoet. ic en oerdele
 hem niet **Ic** en bin niet gheconie dat ic die we-
 relt oerdeken sel mer op dat ic die werelt behou-
 de. Die mi versmaet. ende minē woerden niet en
 ontfanghet hi heesten die hem oerdeken sel **Wat**
 woert dat ic ghesproke hebbe dat sellen oerdeken
 inden ionesten daghen **Want** ic en hebbe van mi
 niet ghesproken. mer die vader die mi sende. hi
 gaf mi selue een ghesot wat ic spreke sel en wat
 ic sel segghe Ende ic weet dat sijn ghesot ewich
 leuen is **Vaer** om dat ic spreke. dat spreke ic al
 soe als mi die vader ghesent heeft .:.

Epistel opten vierden sonnēdach na pasche
 iacob in sijn vi capittel .:.

Iene kinder Die alre beste gauē ende die
 volcomē ghisten sijn vā bouē neder dalen.
 de vanden vad der lichte. Bi welcke vader gheen
 verwandelinghe en is noch gheen omneschemin
 ghe der wylen **Nu** ghestadich nu ongestadich.

nu alous nu alsoe. Willichlike heeft hi ons in
die woerde d waerheit gebaert. op dat wi ewich
beghin sijne creaturen sijn **Glosa** inden wesen d
ghenaden dat hier begonnen wort ende inden he
mel volbrocht **Wetet** mijn alre liefste broederen
dat hier na volghe. elc mensche weset snel te ho
ren mer traghe te spreken. ende traghe tot toerne
wāt gramscap des mans en werket die gherech
tichheit gods niet. **Glosa.** toern die wt minnen
comt verdonckert den mensche somtijes. wat
mach dan die toerne doen die anders comt **Daer**
om werpt of alle onreimicheit ende oueruloedic
heit der quaetheit. ende ontfaet in sachmoediche
de dat igesayde woert dat v siel behoude mach
Glosa. alsoe langhe als dat woert van binnen
ontfanghen is al heb gi temptieringe ende liden
van buten. .i.

Euangelium opten seluen dach **Johannes**
int xvi ca. .i.

In dien tiden seide ihesus sine iongeren **Nu**
gae ic totten ghenē die mi ghesent heeft en
de niemant van v en vraghet mi waer gaetste.
mer droeuicheit heeft v harte veruulset. want ic
v dit gheseyt hebbe ende ic segghe v die waerheit

Het vordert v dat ic gae want ist dat ic niet en
 gae die troester en sal niet tot v comen. Mer ist
 dat ic gae. ic sellen tot v senden. En als hi come
 sel hi die werelt berispen van sonden en vander
 gerechticheit en vaden oerdel. vaden sonden wat
 si in mi niet ghelouet en hebben vanden gherechtich
 heit wat ic gae totten vader ende te hants en sel
 ghi mi niet sien. Vanden oerdel want die prince
 der werelt is gheoerde. Noech heb ic v veel te
 seggen mer ghi en moghets nu niet drage. Wan
 neer hi come die der waerheit is die sel v alle
 waerheit leren. Hi en sel van hem selue niet spre
 ken. mer so wat dat hi horen sel dat sel hi v seg
 ghen. Ende dat toecomende is sel hi v boetscap
 pen die sel mi verclaren wat vanden minnen sel
 hnt ontfanghen en v boetscappen. .:

S E R M O

Udo ad eum qui misit me etc. **J**ohannes
 vi. **I**n desen woerden worden ons be
 screuen twee punten tot onser lere. Dat eerste is
 vaden troester des heilige gheest. Hier of seit cris
 tus en gae ic niet so en sel die troester niet tot v
 come. Die heilige gheest is ee waerachtich troes
 ter alle menschen die liden en doghen hebben om

goeds willen. ende om der gherechticheit wille.
want voer een quaet woert dat wi hier liden en
verdraghe om gods willen. so selken wi ons mit
gode verbliden sonder einde Hier of seit cristus
salich sijn die ghene die liden om gherechticheit
willen. want dat rike der hemelen hoert hem toe
Dese tweester den heilige gheest. hi troest den goe
den in haren liden. en doet se daer in volstandich
sliuen. dat proeue wi in die apostelen en in der
martelaren. die om gods willen ende onden hei
lighe gheloue grote pine hebben ghelede daer si in
volstandich waren bider hulpe ende troest van
den heilighe gheest. Dat ander punt is vander
berispinghe deser werelt ende dat bewijst cristus
inde woerde daer hi seit Als die tweester comt
soe sal hi die werelt berispen vande sonden van
der ongherechticheit ende vanden oerdel Nu die
niet berispt wil sijn die sel die sonden scouwen en
vlien Want sinte augustijn seit die hase vliet van
den hondē die duue vliet vande elan vogel die
voghelen inder lucht vlieghe vander stricke en
nette. doe dit die onredelike creaturen waer om
en scouwen wi die doet niet onser selen die redeli
ke creature sijn Mer leide wi scouwen en vlien

die natuerlike doet waer wi moghen. mer die
 gheestelike doet onser sielen die vlien wi n̄ Die
 heilighe gheest mach oec wel berispen die werelt
 vander ongherechtigheit. want niemant en doet
 den anderen gherechtigheit. Ende waer bi dat ic
 dat segghe. die loefheit ende die valseheit heeft die
 gherechtigheit begrauen. want si is doet. En hier
 om so plaghet god die werelt nu mit sterften mit
 duer tiden mit oerlogghen ende nochtan en laten
 si die quaetheit en die valseheit niet. Die heilighe
 gheest mach ons oec wel berispen vaden oerdel
 dat wi niet ontfien wāt ontfaghen wi gods oer
 del wi souden die sonde vlien en wi souden wehe
 ueerdich wesen in onsen wercken. .:.

Des manēdaghes epistel ad thessalonicenses
 in h̄ ca. .:.

Broeders ghi sijn alle kinder des lichts en
 kinder des daghes ende en sijn der nachte
 niet noch d' duystermiffen. Daer om en laet ons
 niet slapen als die ander mer laet ons waken en
 de sober wesen. want die slapen inder nacht en
 die droncken sijn die sijn inder nacht droncken.
 Mer wi die den daghe toe horen. laet ons sober
 wesen aengedaen den halssberghe des ghelours en

der minnen ende den hemel die hope der salicheit
want god en heuet ons niet gheset inder gram-
scap. mer int vercrighen der salicheit ouermits
onse here ihesum cristum die ghestoruenis voer
ons op dat wi weder waken of slapen dat wi te
gader mit hem leuen **Daer om troestet onderlinghe**
ghe ende sticht malkander. .:

Euangelium opten seluen dach **Johannes in**
sin. viii. capittel. .:

In dien tiden seide ihesus tot sinen ionghe-
ren. kinderkinis noch ben ic een luttel met
v ghi selt mi soeken **Ende** alsoe ic den ioden ghe-
seit hebbe. daer ic gae en moghet ghi niet coemē
ende nu seg ic v. **Ic** gheue v een nuwe ghebode
dat ghi onderlinghe minnet als ic v gheminnet
hebbe. **Op** dat ghi oec minnet onderlinghe. alle
sellen sijn daer in kennē dat hi mine iongeren sijn
ist dat ghi onderlinghe minne hebbe. **Doe** seide hi
mon petrus **Here** waer gaest u **Ihesus** antwer-
de hem **Daer** ic gae en moghestu mi nu niet vol-
ghen. mer du selste mi namaels volghen. .:

Des vridaghes ewangelium marcus in sijn
elfte capittel. .:

In dien tiden ghinc ihesus te iherusalem in
 den tempel En doet auont was en al ome
 ghesien hadde ghinc hi wt i betanien mitte twali
 uen Des ander daghes doe si wt ghinghen vā be
 tanien hongherde hem en doe hi van verres sach
 eē vigheloem bladen hebbende. quam hi of hi iet
 licht vonda in hem Ende doe hi tot hem quam en
 vant hi niet dan blade Want heet was der vighē
 tije niet Ende hi antwoerde ende seide hem Wan
 nu voert an ewelije en sel niemant vrucht van
 di eten Ende sine iongheren hoerden Ende qua
 men toe iherusalem ende doe hi quam inden tem
 pel began hi die cochten ende vercochten inden
 tempel wt te werpen en der wisselaers tafelen
 die setelen der gheenre die duue uoesten werp
 hi omme ende en ghesenghede niet dat iemant
 een vat doer den tempel droghe Ende hi leerde en
 de seide hem. Ist niet ghescreuen dat mijn huus
 der bedinghe hieten sal. gi hebt daer of ghemaect
 een moerdenaers alle. Doe dat die princen der
 priesteren ende die scriben hoerden sochten si ene
 raet hoe sy hem mochten ter doet bringhen. Si
 ontsaghen hem want alle die scaren verwon
 derden hem van sine leringhe. Ende doet auont

was ghinc hi vter stat Ende des morgghens doe
si ghinghen saghen si den vigheboem al vanden
wortelen verdroghet Ende petrus ghedochte en
seide hem Meister sich den vigheboem die du ver
maldietste die is ghedorret Ihesus antwoerde
en seide. hebt gods betrouwen Ic segghe v voer:
waer. Soe wie desen kerck toe seit. wes op ghe:
buert ende wes gheworpen inder zee ende in sijn
harte niet en twifelt. mer gelouet. soe wat hi seit
ghescie. dat sel hem ghescien Daer om segghe ic v
al dat ghi biddende eischet. gelouet dat ghi dat
selt ontfanghen. ende het sel v ghescien. .:.

Opten vijftien sonnedach na paeschen iacob
int x ca. .:.

Leue kinder weest werckers des woerts
ende niet hoerres alleen. v seluen bedriegē
de. Want soe wie een hoerre des woerts is ende
ghen wercker die sel ghelijc worden den man die
dat aensicht sijne gheboerten iden spieghel seou
wede daermen niet dan die scheme in en fiet Wāt
hi merckede hem seluen ende ghinc heen ende te
hants vergat hi hoe sulc hi was. wāt hi dat we:
sen niet en sach mer die scheme daer of **A**lsoe is
hi oec die dat woert heeft sonder werck. mer wie

in die ewe der volcomente vrsheden dat is der ewe
 wangelien scouwet ende daer in bliuet geen ver
 ghetel hoertraer en wort mer eē volbringher des
 werces Dese sel in sinen wercken salich wesen .
 mer soe wie waent dat hi gheestelic is ende sijn
 tonghe niet en bedwinget . mer verleidet sijn har
 te . Dies mensche gheestelicheit is onnutte voer
 gode den vader Dit is weyn gheestelicheit en on
 keulseket . weduwen ende wesen te vanden in so
 re drucke . Ende hem seluen ombesmet van deser
 werelt te houden . . .

Ewangelium opten seluen dach Johannes
 in sijn xvi ca . . .

In dien tiden seide ihesus tot sine iongheren voer
 waer segghe ic v Ist dat ghi den vader yet selt
 bidden in minen naem hi selt v gheuen Tot no
 toe en hebdi in minen name niet ghebeden . Bide
 ende ghi selt ontfanghen op dat v vreechde vol
 si Dit heb ic v i gelikenisse ghesait Die vre comt
 dat ic v te hants niet in ghelikenisse spreken en
 sel Mer ic sel v openbaerlic boetscapen van mi
 nē vad In dien daghe sel gi bidden in minē na
 me en ic en segge v niet dat ic den vad bidde sel
 voer v wāt die vad mint v selue om dat ghi mi

minnet ende ghelouet hebt dat ic van gode wt ge
gaen ben **Ic** ghinc wt vāden vader ende quam
in die werelt **Ende** ic late die werelt en̄ gae we
der totten vader **Doe** seiden hem sine iongeren.
Sich nu sprekeste openbaerlic en̄ du segste geen
ghelike misse **Nu** weten wi dattu alle dingē ken
nestē en̄ het gheen noot en̄ is dat di iemant vra
ghe **In** dien ghelouen wi dattu vā gode Biste wt
ghegāe. **Ihesus** antwoerde hem. nu gheloue ghi
siet die vre coemt ende si coemet te hants dat ghi
ustweit sult werden eē ighehē int sine en̄ gi selt
mi allene late **En̄** ic en̄ hē niet allene wāt die va
der is mit mi **Dit** heb ic v gheseyt op dat ghi i mi
vrede hebt **In** die werelt sel gi druc hebben. mer
hebt betrouwen ic heb die werelt verwonnen.

SERMO

Amen dico vobis q̄d quid peccatis
patrem in nomine meo dabit vobis. **Jo**
hannes. xvi. **In** diesen heiligē ewangelio
worden ons bescreuen twee punten tot onser le
re. **Dat** eerste is vanden troest des heiligē geest.
Hier of seit cristus. en̄ gae ic niet soe en̄ sel die
troester niet tot v comen **Die** heilighe gheest is eē

warachtich troest alle menschen die liden ende
 doegen hebben om gods willen ende om die ghe-
 rechticheit wille want voer ee quaet woert dat
 wi hier liden ende verdraghen om gods wille.
 soe selle wi ons mit gode verbliden sonder einde
Hier of seit cristus. salich sijn si die liden om ge-
 rechticheit wille. want dat rye der hemelen hoert
 hem toe. **D**ese troester der heilige gheest hi troest
 den goeden in haren liden ende doet se daer in vol-
 standich bliuen **D**at pweuen wi in die heilighe
 apostelen ende in die martelare die o gods wil-
 len ende om dat gheloue willen grote pijn hebben
 gheliden daer si volstandich waren bider hulpe
 ende troest des heiligen gheest. **O**ec verstaetmen
 bi dat eerste punt die grote milicheit ons heren
 die sine iongheren ende alle menschen hiet dat
 sy bidden sellen. want hy wilt ons gheuen wat
 wi hem bidden. ende noch veel meer. als ons
 bewijst is worden inden ouden testament inden
 coninghen boec van salomon die god seide dat hi
 hem bade. ende hi bat god om wijsheit ende om
 gheen ander dinc. op dat hi sijn volcke wijshe-
 lie regieren mochte. **E**nde dese bede was god al-
 soe sere bequamelic. dat hi hem gaf wijsheit bo-

uen alle menschen ende daer toe rijchheit. **A**ls ons
sal god ons oec doe. bidden wi hem dat ons pro
fijt is an onser sielen. **D**at and punt is wat wi
bidden sellen. wat cristus seit in dat ewageliun
bidder op dat v vroechede veruullet mach wordē
Willen wi dat die vroechede onser sielen uuult
worde soe en sellen wi niet bidden om dat u ganc
kelic is. mer om dat ewelic is dat is dat ewighe
leue **H**ier of hebben wi in d bikelen dat iacob des
patriarcs kinderen sprake totten coninc pharao
Wi bidden v dat ghi ons laet knechten sijn inden
lande van yessen **E**n iacobs kinderen verstaen wi
alle kersten menschen. die gode bidden sellen om
knechten te sijn inden lande van yessen. **H**ier bi
verstaen wi die vroechede des ewighen leuens.
want yesse bediet ons lant daert zere reghent.
want also die dropelen vanden reghen niemant
tellen en can alsoe en can niemant ouerdene
ken die vroechede des ewighen leuens. **H**ier om
sellē wi gode bidden niet om dinghen die ver
gackelike sijn mer om die ewige vroechede **M**er
nu sijn vele menschen die hier op eerrike hoer
vroechede soeken daer om en gheuen si niet om
die ewighe vroechede **W**an dese seit cristus wee v

rike luden die op eertrike hebt uwe ghenoechte
en niet en gheuet om dat ewighe rike .:.

Des manendaghes in die crups daghen epif
tel iacob int vijfte ca .:.

Lyeue kinder biecht malcand uwe sonden
en bidt voer malcand op dat gi behoude
moghet worden. want dat eenpaerlic ghebet der
gherechticheit is veel weert **H**elyas ee mensche
die lidelic was ghelike ons en in ee ghebede hat
dattet opter eerden niet reghenen en soude **E**nde
in drie iaer en ses maenden en regedet niet **E**n
de hi hadt weder en die hemel gaf reghen en die
eerde gaf hoer vruchte **M**ijn broederen ist dat ye
mant va v vand waerheit ver dwaelt is en die
yemant bekere die sel weten dat die ene sondaer
vand dwalinghe sijns wegges bekere doet. die
sel sine siele behoude vand doet en deket die me
nichuoudicheit der sonden .:.

Ewangelium opten seluen dach **L**ucas int
vi ca .:.

In dien tiden seide ihesus tot sine iongheren
wien van v sel hebben ene orient ende des
midder nachtes tot hem gaen en sel hem segghen
Orient kent mi drie broden . want mijn orient

is vanden weghe tot mi ghecomen. ende ic en heb
be niet dat ic hem voer legghe. Ende die vrint da
van binnen antworde en segghe en wilt mi niet
moelic wesen. mijn dore is nu ghesloten en mijn
kinder sijn met mi indē camer ic en mach niet op
staen ende gheue di. Ende ist dat hi duerachtich
blijft cloppende. Ic segghe v ende al en gheeft hi
se hem niet om dat gi sijn orient is. nochtan om
sijn moeilicheit wille sel hi op staen ende gheuen
v hem al so veel als hire beheeft. Ende ic segghe v
bidt ende v sel ghegheuen worden soet ende ghi
selt vinden. cloppet ende v sel op ghedaen worden
want elc die bidt ontfanghet. en die soeket die
vinden. ende den cloppende wort op ghedaen. Wie
van v bidt sine vad broot. sel hi hem enen steen
gheuen. of enē visch. sel hi voer den vische een ser
pent gheuen. Of eisehet hi een ei so sel hi hem
een serpien gheuen. Hier om ist sake dat ghi
die quaet sijt bekennet vwe kinderē gode dingē
te gheuen. Veel te meer sel vwe vader vanden he
mel enen goeden gheest gheuen diet hem bidden

Epistel op ons heren hemeluaertes auont int
werc der apostelen int vierde capittel. .i.

In dien daghen der veelheit der ghelouend
 was een herte ende een siele **G**losa want si
 die werelt volcomelike lieten soe en verhif hem
 niemant noch en sette niemāt louen den ande
 ren om sine edelheit willen. **M**er als eenre moe
 der kind wt enen buuc der heiligher kercken ge
 horen verur ogheden si alle in eenre broederliker
 minnen **E**n niemāt van hē luden dat hi besat en
 side niet sijn te wesen **M**er alle dinghē waren hē
 ghemeen. **E**n in groter moghenhede gauen die
 apostelen tghetughe der verrisenisse ons heren ihe
 su cristi ende grote gracie was in hem alle **N**och
 daer en was oec niemant aerm onder hē luden
 ghebrec hebbende. want hoe vele besitters der ac
 kerren datter waren of der husen si vercochten en
 brochtent ghele daer of en leident voer die apos
 telen poete ende si deil dent elker male alsoe alst
 een igheleken noot was. .:

Ewāgelium opten seluē dach **J**ohannes int
 xvij. capitel. .:

In dien tiden sloch ihesus sijn oghe op .
 Soect voer nae tghetal. **C** lxxij.

Op ons heren hemelvaertes dach **E**pistel int
 werc der apostelen dat eerste capitel. .:

O Theophile. mijn eerste sermoen heb ic ghe-
screuen van alle die dinghen die ihesus be-
gonde te doen ende te leren tot dien daghen toe
dat hi op voer. ghebiedende die apostelen dat hi
ouermits den heylighen gheest vercozen hadde.
Glosa. dat eerste sermoen was dat ewangeli-
um dat hi bescreef. Dat ander was die teghen-
woerdighe werc der apostelen dat hi theophilus
sende. Den welcken apostelen hi hem seluen le-
uende verdoende nae synre passien nae veel bewi-
singhe Ende hi openbaerde hem veertich daghen
lang ende sprac vanden rike gods Ende mit hem
te gader etende gheboet hi dat si van iherusalem
niet en souden seiden. Mer des vaders gheboef-
ten verbeiden die ghi ghehoert hebt doer minen
mont Glosa. om tgheloue der verresenisse mede
te stercken. openbaerde hi leuende sine iongheren
na dat hi begrauē was ende at mit hem ende liet
hem die verresen lichaem hem luden handelen.
want iohannes heeft inden water gedoept. mer
ghi sult inden heilighe gheest ghedoept worden
na niet veel deser daghen. Daer om vrage den
si hem die doe versamet waren ende seiden Here
selstu in deser tijt dat rijc van ystabel weder see.

ten. **H**i seide hem. Het en hoert v niet toe die tiden
 ende die vre te weten die die vader in synre mo-
 ghelicheit gheset heeft mer ghi selt ontfangē die
 craste des heiligen gheestes die van bouen comē.
 de is in v. **E**nde ghi selt mi ghetughe wesen in ihe-
 rusalem ende in al iudeen ende samarien ende al
 totten einde d' eerden. **E**nde doe hi dit ghesait had-
 de wort hi op gheheuen daer sijt an saghen. ende
 een wolcken ontfinc hem van horen ogghen. **E**n-
 de doe si hem saghen iden hemel gaen. siet doe ston-
 den daer bi hem twee mannen in witten elderyn
 die oec seiden. ghi galileeufche mannē wat staet
 ghi inden hemel siende. **D**ese ihesus die van v op
 ghenomen is inden hemel. die sel also comen also
 ghi hem inden hemel hebt sien gaende. **J**uder sel
 uer substantien des vleysches sel hi comen oerde-
 len daer hi in verwerdelt was. . . .

Ewangeliū opten seluē dach **M**arcus in
 sijn xvi ca. . . .

In dien tiden openbaerde hem ihesus den el-
 uen daer si saten. ende lachterde hoer on-
 ghelouicheit ende die hardicheit hore harten wāt
 si den genē die hem verresen hadden ghesien niet
 en gheloueden ende hi seide tot hem. **G**aet in alle

Die werelt ende prediet dat ewangelium alle cre-
aturen soe wie dat ghelouen sel en ghehoept wort
die sel behouden wesen Ende soe wie niet gheloue
en sel die sel verdoemt woerden. Dese teikenen
sellen den ghenen volghen die gheloue sellen. In
minen name sellen si die vianden wt werpen. si
sellen mit nuwen tonghen spreken die serpente
sellen si of doen. ende al drincken si iet sterffelics
het en sel hem niet scaden. Ende op die sieckē selle
si hoer handen legghen ende si sellen ghesont wor-
den. Ende die here ihesus cristus nae dat hi hem
dat toe ghesproken hadde. is hi op ghenomen in
den hemel ende sit totter rechter siden gods. Si
ghinghen ende predieten ouer al. Ende die here
was mede werkende ende die leringhe volbrē-
ghende ende daer volgheden teikenen nae. :

Optēseste sonnendach nae paesshen. Epistel
petrus int sefte capittel. :

Ieuē kinder weest wijs ende wakket in be-
dinghen mer voer alle dingen hebt onder
hoge i v seluen eenpaerlike minne want die min-
ne decket menichuoudicheit v sonden. herbercht
malkand sond murmuracē eē igelic alsoehi die
ghenade vefangē heeft alsoe solhise an dienē in

malckander als goede scaffenaers der menich ;
 uoudigher ghenaden gods **S**oe wie spreket om
 die ander te leeren die spreket recht als die serin
 ghe gods **S**oe wie den hongherighen van tijnlike
 noetdrufte dienet die doe dat als vter duechde
 die god an dient . **G**losa dat is hi gheuet tot den
 wille ende dat goet daer hem die goede wille me-
 de oefent **O**p dat god in alle dinghen gheert wor-
 de ouermits ihesum cristum . wien dat eer is en
 gheboth van ewen tot ewen . . .

Ewangelium opten selluen dach. **J**ohanes
 in sijn .xvi. capittel . . .

In die tiden seide ihesus sine iogherē : **W**anner
 die troest coemt die ic v senden sol vanden vad-
 den gheest & waerheit die wt de vad voert coemt
 die sel chhetuge vā mi gheuen en gi sult getughe
 vā mi gheuen **W**ant vā beghinne sijn ghi met mi .

Dit heb ic v gheseyt op dat ghi niet ghescanda-
 lizeert en wort **S**i sellen v buten den sinagogen
 doen ende die vrie die sel noch comen dat else die
 verstaet die sel gode enen dienst wanen doen en
 dit sellen si v dooen . want si den vader niet ghe-
 kennet en hebben noch mi . **A**er dit heb ic v ghe-
 seyit op dat ghjs ghedencket als . . .

die vix van desen comt want ict v ghesait hebbe.

SERMO

Omn̄ venerit paraclitus quem ego mitto
vobis a patre &c. Johannes pvi **I**n de
sen heiligheſen ewangelio. ſoe begaen wi vanden
toecomſt des heiligheſen gheest die criſtus ſende ſi:
leſe ene iongheren als den ſonnendach naeſtcomende
woer. Ende hier om vermaet ons criſtus dat wi ons
ghebreiden ſouden teghen die toecomſt des heilighe
ſen gheest. **N**o ſyn der vier dinghen daer wi ons me
ken bereiden moghen. **D**at eerſte is ſuueringhe vā
vrouſonden. die heilighe gheest en comt niet dan in ſu
uer harten want in onſuere harten en ruſt hi
niet. dit is bewijſt in der bibleſen dat noe ſende eē
en duiue vter arcke ende doe ſi niet en vant daer ſi
en en op ruſten mochte. ſoe quam ſi weder inden arcke
en on. **H**i noe verſtaen wi god den vader die een duiue
vter arcke dat is den heilige geest tot oes vā
den hemel. mer als die heilighe gheest vindt onse
harten beſmet mit ſonden. ſo en blyſt hi mit ons
niet. mer hi keert weder totter arcken dat is tot
den vader. **D**at ander is eē ghebet want doe
die apoſtelen den heiligheſen gheest ontſinghen doe
waren ſi in bedinghe. **A**ldus ſellen wi oec kerē

in desen tiden tot ynnighe ghebeden. wāt een ynnighe ghebet doer gaet den hemel. Dat derde is abstinēcie en vāsten. wāt die apostelen waren vāstede doe si verbeidende waren den heiligē gheest. Aldus sellen wi oec doen op dat wi den heiligē gheest weerdelic ontfanghen moghen. Dat vierde is dat woert gods te horen. ende dan te onthouden. wāt in desen tiden sellen wi te bet te kerken gaen en dat woert gods horen dan op eē ander tijt. En hier om seit cristus die mi minne die sel mijn woerde horen en houden. En mijn vader sel hem wed minne. en tot hem sellen wi comen. en mit hem sellen wi wonen. .:.

Des woensdaghes epistel ad hebreos int .ij. capittel .:.

Broeders wi sien ihesum den ghenē die een luttel minne ghemaect is dan die enghelen om dat hiden der doet mit glorie ende mit eren gheuoent. dat hi vander ghenaden goeds ende niet van verdienten den doet soude smaken voer alle menschen want het behoret den ghenen om wien dat alle dinghen sijn. Ende ouermits wien dat alle dingē sijn die veel kinderen te vorē sachen inder glorie te brenghen den wercker hoerē sae

licheit **D**at is ihesum cristum te volmakē ouer
mits den leiden der doot. wāt die daer heilich ma
kiet ende die daer heilich ghemaket woerden. dat
is cristus mit sinē lede. **A**lle sijn si van enen dat
is vanden selue gode om welker saken cristus
hem niet en scamet hem luden broeders te hieten
segghende. ic sel dinē naem minnē broeders ver
tellen ende inden middel der kerckē selic di louē
Ende anderwerue ic sel wesen betrouwende in hē
ende noch sich ic en mijn kinder die mi god gaf
sijn bewit. **D**aer om want die kinder mede ghe
deilt hebben den vleische en den bloede. **D**ies ghe
lyc heeft hi den seluen kinderen mede ghedeilt op
dat hi ouermits den doot den ghenen verderuede
dient gheboide der doot hadden dat is den viant.
Op dat hi die ghene verlossede die vā vresen der
doot al hoer leuē die knechtscap der ewe onder
danich waren. want nergheints en heeft hi der
enghelen nature an ghegrepen: **M**er hi heeft an
ghegrepen abrahams saet. waer of hi scul dich
was den broedren ouer al te gheliken **O**p dat hi
ontfermhartich woerde. ende een ghetrouwe bis
cop tot gode hem seluē te offeren **O**p dat hi of der
de die misdaden des vles. want in die daer hi se

ne in ghepinicht is ende ghetemptiert. Dat is in der nederster substantien der menscheleker natu-
ren soe is hi machtich den ghenē te helpen die ghe-
temptiert woerden. dat is ons. waer of v Broe-
dors deelachtich der hemelscher heilichmakinghe
mer ket den kōde dat is ihesus cristg die ons god
sende. En ihesus den biscop onser belijnghe. Dat
is den brugghē make daer men ouer gaet totten
vader. . .

U Evangelium opten seluen dach en opter apos-
telē audt iohēs int xv. capittel. . .

In dien tiden seide ihesus tot sine iongherē
Ic ben die wijnstoc. ghi sijt die telgē die
bliuet in mi ende ic in hem: Dese brenghet veel
vruchten. Wāt sonder mi en moghet ghi niet doē
Ende soe wie in mi niet en bliuet die sel wt ghe-
worpen worden als eē telch en sel verdorren. En
de si selkense ver gaderē. en werpense int vuer en
ver bernen. Ist dat ghi in mi selt bliue ende mine
woerden in v bliuen. soe wat ghi wilt sel ghi bid-
den en het sel v gheschie. In dien is mijn vader
verclaert dat ghi veel vruchten brenget en mijn
iongheren worden. alsoe als mi die vader ghemē
net heeft alsoe mine ic v oec: bliuet i mijnre min

nen. **I**st dat ghi mine gheboden hout soe sel ghi in
mijnre minnen bliuen alsoe als ic oec mijns va
ders gheboden ghehouden hebbe ende bliue in sijn
re minnen. **D**at heb ic v ghesproken op dat mijn
vwechde i v si ende urve vwechde verauklet wor
de . . .

Opten pinyt auont genesis die eerste lesse . . .

God becoerde abraham ende seide tot hem.
Abraham ende hi antwoerde. **I**c bin hier.

Hi seide hem. nem dinen soen ysaac die du min
neste ende ganc int lant der scouwinghe . ende
offeren daer te eenre offerhande op een der ber
ghen die ic di segge sal. **H**ier om stont abraham
des nachts op. en sadelde sinen ezel en leide mit
hem twe ionghelingen en ysaac sinen soen. **D**oe
hi hout ten offer ghehouden hadde ghinc hi tot
dier steden dien god gheboden hadde. **E**n des der
den daghes soe buerde hi sijn ogken op ende sach
die stede van verre dien die here god hem verto
get hadde. **E**nde sprac tot sine kinderen. ontkeit
hier mitten ezel. **I**c ende klimt sellen darwaerts
gaen en als wi aenghebedet hebben sellen wi we
der kerē tot v. **E**nde hi nam dat hout des offers
op en leidet op ysaac sijn kint. **E**n hi dwech dat

vuer in sijn hande ende een sweert. **D**oe si twe te
 gader togken seide ysaac tot sinen vader **V**ader
 mijn **H**i antwoerde. kint wat wilstu. **S**ich sprac
 hi. **H**ier is vuer ende hout. waer is dat offer der
 offerhande die men barnen sal. **A**braham seide.
 mijn kint. god sel hem die offerhande des offers
 voersien. **D**oe togken si te gader ende quamen
 totter stede die hem god ghewiset hadde. **D**aer
 stichte hi een outaer ende leide dat hout te gader
 daer op **E**nde doe hi ysaac sinen soen ghebonden
 hadde leide hi en opten hoep houts opten outaer
 ende strecte die hant wt ende greep dat sweert
 dat hi kint soude offeren. **E**nde sich die engel
 des heren riep vaden hemel ende seide **A**braham
 abraham **H**i antwoerde **I**c bin hier **E**nde hi sei-
 de hem. en steket dijn hant niet opt kint noch en
 doch hem niet. nu hebbe ic bekent dattu gode ont-
 fietste **E**n dattu dijn een gheborē soen niet gespa-
 ret en hebste om mi. **A**braham buerde op sijn o-
 ghen ende sach after rugghe enen weder hangen
 de mitten hoernen ond die bramē **D**ien nam hi
 en offerden teenre offer voer den sone. en die na-
 me van dier stede hiete hi. die here selt versien.
Daer of seitmē noch tot huden toe. inden kerch

die here selt versien **D**oe riep die enghel des herē
anderwerue vanden hemel ende seide **H**i mi selue
heb ic gheswore spreket die here wāt du dit dine
hefste ghedaen ende dinen enighen soen niet ghe
spaert om mi. soe sel ic di ghebenedien ende dijn
saet vermemich huoudighen als die sterren des he
mels en als dat sant dat op dat oeuert des mee. s.
is **D**ijn saet sellen haer viande poerte besitten. en
alle volc der aer dē sellen i dine sate ghebenedijt
worden. wantu mijne stemmē ghehoersā werst
te **A**braham keerde weder tot sinen kinderen en
ghinghen te gader i her sake ende woenden daer

Die anderde lesse exodi. 1.

H Et ghesaide in eenre morggen wake. gē
Soect voer nae tghetal. C xliij

Die derde lesse deutronomij 1.

Moyses screef enen sanc ende leerde die kind
van israhel. ende gheboot iosue nuuns so
ne ende seide. wes stark ende wes vrome. want
du selste die kinder vā israhel leiden int sanc dat
ic hem belouet hebbe ende ic sel miti wesen **P**aer
om nae dat moyses ghescreuen hadde die woer
den deser ewe i een boec en veruollet geboot hi dē

leuten die die arke der voerwaerden des heren
 droeghen ende seide. **N**ee mit desen boec ende leete
 in die een side vander arken ons heren gods op
 dat hi haer si teghens di tenen ghetughe want ic
 kenne dijn stridinghe ende dijn seer hart nacke.
 want die wile ic leuede ende mit v in ghinc **A**l:
 toes wochte ghi crighelic teghens den here **W**eel
 te meer als ic doot sel wese Vergadert tot mi al
 le die meeste gheboren inden gheslachten ende die
 leeres ende ic sel spreken daer sijt horen dese rede
 nen **E**nde ic sel hemel en aerde an roepen teghes
 he. wat ic hebbe ghekent dat hi nae mijnre doot
 boesliken wercken selt. ende sel haest of neighen
 vanden weghe die ic v gheboden hebbe **E**nde v sel
 len rose dinghen ghemoeten inder vterste tijt als
 ghi quaet ghedaen hebt in dat aensicht des heren
 dat ghi hem ver toerne ommits dijn werke vwer
 handen. **H**ier om sprac moises die woerden des
 sanghes daert alle die scaren der kindat va isra:
 hel hoerden ende volbr ochtet al totten einde toe.

Die vierde lesse baruch .xv.

Israchel hoer die ghebode des leues **V**erne
 mitten oren op dattu vroetheit weeste isra

337
hel wat ist dattu inder vianden lande biste. Du
biste verouderet in vreemde land. Du biste beulker
ket mitten doden. Du biste gherokene mitten ghe
nen die inder hellen sijn. Du hebste die fonteyne
der wijsheit ghesloten want hadstu inden wegghen
gods ghewandert. Du hadste seker in vreden op
ter eerden gewoent. **Leer** waer wijsheit is waer
doechde is op dattu te samen weetste. Waer lanc
heit des leuens is ende der voedinghe waer dat
licht der ogghen is ende vrede. Wie heeft hoer ste
de gheuonden. **Ende** wie is in ghegaen in hoer
scatte. Waer sijn die princen der luden ende ouer
die keeste verheren die opter eerden sijn. Die in
den vogghelen des hemels spelen ende dat suluer
vergaderen an scatte. **Ende** dat gout daer die
menschen in betrouwen. ende hoer besittinghe en
is gheen ende die dat suluer smeden ende soch
uoudich sijn. noch hoer wercken en is gheen v
dinghe en nochtans sijn si gheproeuet en neder
ghedaelt totter hellen. **En** and luden sijn in hoer
stede op ghestaen. die ionghelinge sagghen eliche
en woonden opt eerden. **Mer** den wech d leringe
en wiste si niet. noch en verston den hoer toepade
niet. noch hore kinderen en ontfinghe si niet. **Si**

is verre gheworpen van hoer aensichte **S**i en is
 niet ghehoert in chanaan noch ghesien i theman
Ende die kinder van agar die die vroetheit on-
 dersochten die vander eerden is die coepluden
 des lants van theman. **E**nde die clappers ende
 die ondersoekers der vroetheit ende der verstan-
 delheit. **M**er den wech der wijsheit en wisten si
 niet noch en ghedochte hore toepade niet **O**ysra-
 hel hoe groot en hoe gheweldich is dijn huys die
 stede dijnre besittinghe is groot. en en heeft gheen
 eynde. hoech ende onghemeten **D**aer waren ver-
 naemde gyganten die van beghinne groot van
 sine waren ende consten den strijt. **D**ese en heeft
 die hore niet vercoren. noch den wech der seninge
 en vonden si niet **D**aer om bedoruen si **E**n wāt
 si gheen wijsheit en hadden verderfden si om hore
 wijsheit. wie is op gecommen inden hemel ende
 heeftse ontfanghen. ende heeftse vten wolcken ghe-
 brocht. wie is ouer dat meer geuaren ende heeft
 se gheuonden en brochtse ouer dat ucoren gout
Hi en is niet die hoer weghe weet. noch die ghe-
 dencken mach hoer toepade. mer hi kennetse die
 alle dinghen weet. ende sijn vroetheit heeftse ghe-
 uonden die die eerde volmaecte ind ewiger tije.

en mit vee veruollet heeft die riepe en si hoerden
hem mit anghe En die sterren gauen tlicht in ho
ren waken ende sijn verblijt. si sijn gheropen en
seiden wi sijn hier Ende si lichten mit vroliche de
ghene diese makede dit is onse god ende tot he
en sel gheen and vermoedet woerden. Dese heeft
elcken wech der leringhe gheuonden en gaffe ia
cob sine kinde en israhel sijn wtuercoren. Daer
na is hi opter aer de ghesien ende heeft mitte me
schen gheswandert. . .

Epistel des selue daghes int werc der aposte
len int. xix. capittel. . .

Int dien daghe gesciede doe apollo was te efo
rinchie ende paulus die ouerste landen doer ghe
wandert hadde en tot ephesien quam. ende som
mitte ionghere vant seide hi tot hem Hebdi de
heiligen gheest ontfange ende sijt ghi ghelouich
Doe seiden si tot hem. wi en hebbens niet ontfan
ghen noch ghehoert offer ee heilige gheest is Doe
seide paulus waer i sidi dan ghedo opt Si seide
in iohanes doepsel. Doe seide paulus Johanes
doepte dat voelc indē doopsel d penitencien ende
seide dat si ghelouen souden inden ghene die na
he comende waer dat is i ihesum Doe hi dit ge

hoert hadde ghehoet hi dat si indē name ons he-
ren ihesu ghedoept wordē En doe hi hem die hant-
de op gheleit hadde. quam die heilighe gheest op
hem. ende si spraken mit nuwe tonghen. ende si
propheetierdē En dese alte samē waren omtrent
vij manne Doe ghinc paulus mit ghetrouwem
moede inder sinagoghen drie maende al omme
disputerende vande rike gods. :

Ewangelium opten seluen dach Johannes in
sijn. xiiij. capittel. :

In die tīdē seide ihūs sine iōgerē Ist dat
gi minnet soe hout mine ghebedē ende
ic sel den vader bidden ende hi sel v enen anderē
troester gheuen op dat hi ewelic mit v bliue den
gheeste der waerheit. dien die werelt niet ontsa-
gen en mach. wāt si en siets niet noch si en ken-
nens niet Mer gi selcē kennē. wāt hi sel bi v bli-
uen en in v sel hi wesen Ic en sel v gheen weesen
laten. ic sel tot v comē noch een luttel en die we-
relt en siet mi te hants niet. mer gi siet mi. wāt ic
leue en gi selcē leue In dien daghen sel ghi kennē
dat ic i minen vader ben ende ghi in mi en ic in v.
Die mine ghebedē heeft en die houdt die ist die
mi minnet Die mi minnet die wort gheminnet vā

minen vader ende ic sellen minnen en ic sel hem
mi seluen openbaren .:.

Epistel opten pinxte dach int werc der apos-
telen ghescreuen int anderde ca. .:.

In dien daghen doe die vijftich daghen
veruullet worden doe waren alle die
discipulen te gader in een stede. Ende
snellike is vanden hemel een gheslypt geworden
als eens vuerichs toecomendes gheestes en ver-
uulde alle dat huys & si saten **Blosa**. dat was
in dier steden daer si te voren op gecommen wa-
ren. Want soe wie mitten heilighen gheest uulket
begheert te wesen die moet mitten ghemoede ho-
uen & woensat des vleysches op climmen Ende
gedeilde tongen openbaerden hem rechte als vier
Want die heilighe gheest makede se barnende en-
de sprekende die van hem veruullet werden. En
de hi sat op enen ygheliken van hem Ende si sijn
alle mitten heilighen gheest veruullet. ende begon-
nen oec mit menigher hande tonghen te spreken-
alsoe als hem die heilighe gheest in gaf te spre-
ken. **Blosa**. eenheit der tonghen die hi ouer die
van babilonien ghestroeyet hadde die heeft die
oetmoedicheit & heilighe kercken weder omme

vergaderet Ende in iherusalen waren geestelike
 ioedsche mannen wonende wt elcken gheslachte
 dat onder den hemel is Doe dese stemme ghesiet
 was doe vergaderde die menichte ende is int ge
 moede van uwonderen confus. want een yghel
 ic hoerde die luden spreken mit hoerre tonghen.
 Si worden versaghet. ende verwonderden hem
 ende seiden Siet en sijn dit niet alle galilceusche
 die daer spreken ende hoe hebben wi een yghelic
 gheshoert onse tonghe daer wi in gheboze sijn. par
 thi ende medi. ende elamiten. ende die wonen in
 mesopotamien Judeam en capadotiam pontum.
 ende asien frigam ende panphiliam. egypten en
 die landen va libien dat omtrent cyrenen is en
 die romeynsche toecomelinghe ioden en die vten
 heydenē ioden ghe worden sijn. cretes en arabies.
 wi hebben se in onsen tonghen horen spreken die
 grote dinghen gods .:.

Ewangelium opten seluen dach Johannes
 in sijn viij ca. .:.

N dien tiden seide ihesus sine iogeren. soe wie mi
 minnet die sel mine leringe houden en mijn vad
 sel hem minne Ende wi sellen tot hem comen en
 een woningge mit hem make Die mi niet en min

net die en heut mijn woerden niet Ende di leu-
ghe die hi ghesowet hebe en is mijn niet. mer des
vaders die mi ghesent heeft. Dit heb ic v gheseyt
bi v bliuede. mer die troester den heilighe gheest
die die vader senden sal in minen name sel v se-
ren alle dinc. ende sel v beduden al dat ic v segge
sal De vrede laet ic v. mine vrede gheue ic v. niet
als die werelt gheuet gheue icken v. Ende laet v
harte niet versaghen noch ontsien ghi hebe ghe-
hoert dat ic v seide. Ic gae en come tot. waert
dat ghi mi minne ghi soudet vrouwen verbli-
den want ic gae totten vader. wāt die wader is
meerre dan ic. Ende nu heb ic gheseyt eer dattet
ghescheiet. op dat ghys ghelouet alst gheschiet is.
Te hantes en sel ic mit v niet veel spreken wāt de
se werelt prince coemt ende in mi en heuet hi niet
mer op dat die werelt kende dat ic den vad min-
ne Ende alsoe als mi di vader ghesode ghegheue
heuet alsoe doe ick. . .

SERMO

A quis diligit me sermonē meum serua-
bit. ccc. Iohēs xvi. ¶ In diesen heiligen
ewangelio van huden soe begaen wi die toecode-
mst des heilige gheest die cristus als hude sende

sine iongheren. Nu wille wi den heilighe gheest
 ontfangden en mit sine iongheren soe sijn ons
 twe d inghen noot. Dat eerste is godlike minne
 dat wi gode volcomelic minnen sulen. Ende dit
 bewijst ons cristus inden begheinne des heiligen
 ewangelio daer hi sprect die mi minnede is. Die
 heilige gheest is dat vier der minnen dat toeco-
 mende is vten vader ende vten sone. ende hier bi
 en comt hi niet dan totten menschen die hem min-
 nende sijn. Ende hier bi sellen wi den heilighe
 gheest ontfanghen in onser sielen. soe moeten wi
 onse herten keren van alle vergancklike minne.
 Dat ander is pais ende vrede want die ionghe-
 ren ontfinghen den heilighe gheest inder stat van
 iherusalem. Iherusalem bediet ons een stat des
 vredes. Hier bi istaet wi die de heilighe gheest
 ontfanghen sel die moet leuen mit paise ende vrede.
 Nu is vrede in drie manieren. Vrede mit gode.
 vrede mit onse euen kersten. ende vrede mit onser
 zielen. Nu als wi die gheboden goods houden.
 ende die gheboden der heilighe kersten. soe heb-
 ben wi vrede mit gode. ende als wi onsen euen
 kersten minnen als ons seluen soe hebben wi
 vrede mit hem. Ende als wi onse zielst houden on-

besmet vā sonden soe is vrede in onser sielen Die
alouds leuet i desen vrede die is weer dich den hei
ligen gheest te ontfanghen .:.

Des manendaghes epistel int werc der apos
telen int v ca .:.

In dien daghen dede petrus sijn mont op en seide
Ghi manne broeders ende vaders god gheboet
ons den volcke te prediken en te ghetughen dat
hijt is die van gode gheset is een rechter der leue
der en der doden Desen gheuen alle die propheete
tghetughe dat alle die in hem ghelouen ouermits
sinen name ontfangē sellen verlossnisse der son
den Doe petrus die woerden sprekēde was viel
die heilighe gheest op hem allen diet twoert hoer
den En die ghelouighe die mit petro vter besnide
nisse ghecome waren verwonderden dat die ghe
nade des heiligghen gheestes oec wt ghestort was
ond die heiden menschen wāt si hoerden se sprekē
mit alrehande tonghen en grotelike gode louen .
Doe seide petrus . is hier gheen water . wie mach
verbieden dat dese niet ghedoept en worden . die
den heiligghen gheest ontfanghē hebben als wi en
hiet se dopen inden name ihesu cristi Doe baden si
hem dat hi een deel daghen bi hem bleue .:.

Euangelium opten seluen dach Johannes
in sijn iij ca. .i.

In dien tiden seide ihesus sine iongheren.
Alhoe heeft god die werelt gheminnet die
hi sinen enigghen sone gaf. op dat soe wie in hem
gheluet niet verloren en word. mer ewich leuen
hebbe n. Want god en heeft sinen sone in die we-
relt niet ghesent dat hi die werelt verdoeme mer
dat die werelt ouermits hem behouden worde.
die in hem gheluet en wort niet verwerdelt. mer
die niet ghelouet is te hants verwerdelt want hi
niet en ghelouede inden name des enich ghebozen
soen gods dat is dat oerdel. want een licht is in
der werelt ghecomen Ende die menschen hebben
meer die duystermissen gheminnet dan dat licht
want hoer wercken waren quaet. Ende soe wie
quaet doet die hatet dat licht ende en coemt tot
ten lichte niet op dat sine wercken niet berispet
en worden mer die waerheit werket die comt tot
ten lichte op dat sine wercken geopenbaert wor-
den. want si sijn gheroecht in gode. .i.

Des dinstdaghes epistel ghescreuen int wer-
der apostelen int ij ca. .i.

67
In die daghen doe die apostelen hoerden die te iherusalem waren dat samaria dat woert gods ontfanghen hadde. Seindē si tot hem petrus en iohannem. Doe si quamen haden si voer hem dat si den heiligen gheest moesten ontfanghen. . .

Ewangeliū opten seluen dach. Johannes
int. v. capitel. . .

In dien tiden seide ihesus tot sinne iongheren. voerwaer voerwaer segghe ic v. die niet in die scaeps coie en gaet doer die dore. mer van andersins op climmet die is een dief ende een moerdenaer mer die in gaet doer die dore die is een herde der scapen. Dese doet die doerwacht op. ende die scapen horen sijn steme. en sijn eighen scapē wept hi elc bi name en leise wt. En wan neer hi sijn eighen scape wt ghelaten heeft. gaet hi voer hem ende die scapen volghen hem. want si kennen sijn stemme. Enen vreemden en volge si niet. mer si vlien van hem. want si en hebben dier vreemder stemmē niet ghekennet. Die ghelikenisse seide hē ihūs. mer si en keneden niet wat hi hē seide. Daer o seide hē ihūs an dwerue. Doer waer voerwaer seg ic v dat ic die doer ben van scapē. Hoe veelre ghecomē is alle sijn si dieuen

ende moerdaers mer die scapen en hebbense
 niet ghehoert **I**c ben die doer. soe wie doer mi in
 gaet die sel behouden wesen. ende hi sel in gaen en
 weggaen en werde vonden **D**en dief en coemt niet
 dan om te stelen en te doden en o te verdueren **I**c
 be gecome op si leue hadde en onulselike hadde

Des woensdaghes quater temper die eerste
 lesse ghescreuen in dat conigken boec . . .

In dien daghe seide salomon den kinderen
 van israhel **M**innst die gherechticheit ghi
 die dat lant oerdelst. beuoelt vanden here in
 goetheden ende soecte de eenuoudicht der her-
 ten. want vaden ghenē dies niet en becoren wort
 hi gheuonden. en hi wort den ghenē openbaert
 die gheloue in hem hebben. want verkeer de ghe-
 dachten maken een ghesceit van gode. mer die
 gheproefde doghede berispet die onwisse: Want in
 een quaetwillighe siele en sel die wijsheit niet in
 gaen. noch en sel in die lichame niet wonen dat
 onder gheworpen is Want die heilighe ghees der
 leinghe sel den gheuensde vlie en sel he oftreckē
 vanden gedachten die sonder verstand misse sijn.
 en sel berispet worden vander tocomender boes:

heit Want die gheest der wijsheit is goedertieren
ende en sel den vermalediden van sinen lippen
niet verlossen want god ist ghetughe sijner nieren
ende een waerachtich onderzoeker sijns herten
ende een hoerre sijner tonghen. Want die gheest
des heren heeft die wondicheit der eerden veruult
ende dat dat alle dingen in hout heuet wetenheit
der stemmen. .+. .

Epistel des seluen daghes int werc der apos-
telen ghescreuen int vijfte ca. .+. .

In dien daghe gheschiede ouermits der apos-
telen gheschieden tekenen en veel wond in
den volcke en waren alle eendrachtelic in salo-
mons halle. en niemant vander andere en dorste
hem mit hem luden mengen. Mer dat volc maec-
te se al prisen de groet. en te meer wort die veel-
heit 8 mannen en die wiuen inden here gheleuēde
ghemeret. Alsoe dat si hoer siecken wt worpen op
ter straten. ende ledense in beddelijns en in sco-
ten. op dat als petro quame dat sijn scheme doch
een yeghelic van hem omme schene. ende vander
siette verlossedet worden. Ende die veelheit 8 ste-
den daer omtrent liepen te samen te iherusalem
en brochten daer siecken en die vanden onreine

geesten gequelet waren die alle gesont gemaect
worden .i.:

Ewangelium opten seluen dach Johannes
in sijn vi ca .i.:

In dien tiden seide ihesus sine iongeren nie
mât en mach tot mi comen het en si dattet
die vad trecke die mi ghesent heeft **E**n ic sellen
ûwrecken ind ionyften daghe **H**et is ghescreuen
inden prophten ende si waren alle leerlic gods .
Soe wie ghesbert heeft vanden vad en ghesbert
die comt tot mi **N**iet dat yemât den vad ghesien
heeft dan die vâ gode is dese heeft den vad gesien
Voerwaer voerwaer segghe ic v die in mi ghelo
uet heuet ewich leuen **I**c bin dat broet des leuës
Wie vaders aten hemels broet inder woestinen
en si sijn doet **D**it is dat waer broet vâden hemel
dalende. op dat soe wie die daer of etē sel. niet en
sterue **S**oe wie van desen brode eten sel die sel le
uen ind ewichheit **E**n dat broet dat ic gheuen sel
is mijn vleysche voer die werelt leuen .i.:

Des donredaghes epistel int merc der aposte
len int viij ca .i.:

In dien dagen clam philippus ned in een
re stat vâ samarien en predicte dien luden

criftum. En die scaren namen die dinghen waer
die van phillippus ghesproke waren. Endrach
telic horende en sien die teikenen die hi wrochte
Ende veel haerw die onweim gheesten hadden rie-
pen mie luder stemen en ghinghen wt en veel ver-
gichte luden ende crepale luden sijn ghesont ghe-
maect. Daer is daer in die stat grote vroechde
ghemaket. .z.

Ewangelium opten seluen dach lucas in sijn
ix. capittel. .z.

In dien tiden riep ihesus sijn twaelf aposte-
len te gader en gaf he craft ende moghet-
heit ouer alle viande. ende dat si quellinghe ghe-
nesen souden. ende sendese te prediken ghesont te
make. En hi seide tot hem. En draghet niet inde
weghe. noch wede. noch scarp. noc broot noch
ghelt. noch en hebt niet twe roeken. ende in wat
huse ghi gaet bliuet daer ende en gaet daer niet
wt. Ende soe wie v niet en ontfanghet gaet wt
dier stat ende scuddet dat puluer vwer voeten
tot enen ghetughe op hem. Ende si ghinghen wt
en omme gheinghen die castele. ende maecten ou-
al ghesont. .z.

Des vridages epistel int werck der apostelē
int tweede capittel.

In die tiden dede petrus sijn mont op ende
seide. Ghi israhel'sche manē hoer se de woer
den. Ihesum nazarenum van gode den gheprijs-
den man in v. In moghenck dē ende in wonden-
ren ende teikenen die hi ghewrocht heeft als ghi
weet in die middel van v vanden besloten rade en-
de der voerwetenheit gods. Soe heb ghi desen
ouermits der boser handen ouer gheleuert ende
ghenaghet ende verslegghen. Dē welcken god ver-
losset heeft ende ontlisset der hellen wuwe nae dat
tet onmogghelijck was hem van hoer ghehouden-
te wesen want dauid spreect in hem. Ic hebbe
den here voer mi altoes voer ghesien want hi toe
mijnre rechter siden is op dat ic niet bewegen en
worde. Daer om is mijn harte verblijt ende mijn
tonghe is verutoechdet. En voert meer sel mijn
vleische in hopen ruste wāt du en selste mijn siele
in die helle niet laten. Noch du en selste dijn heilic-
ghen die veruinghe gheuen te sien. Du hebste mi
die weeghe des leuens kondich gemaect. Du sel-
te mi mit dien aensichte mit vrolicheit veruollen.

Ewangelium des seluen dages lucas in sijn
vijfte ca. .i.

In dien tiden gheschiede in eend daghen dat
ihesus sat ende leerde Ende daer saten pha
riseen en leerres vand wet die ghecomen waren
wt allen castelen van galileen ende iudeen ende
iherusalem En die craft des heren was om hem
luden ghesont te maken En siet manne brochtē
enen mensche i een bedde die vergicht was en se
gheerden in te brenghen en te legghen voer hem.
En en vonden niet tot wat siden si hem in bren
ghen mochten om der scaren wille. Doe clomme
si op dat dach ende doer die teghelen keten si hem
inden bedde inden middel voer ihesum Welcker
lude geloue doe hije sach seide hi Menschen dijn
sonden sijn di vergheuen Ende die scriben en die
phariseen begonsten te dencken en seiden Wie is
dese die blasphemie spreect. wie mach sonden ver
gheuen dan god allene Want ihesus hoer ghedach
ten wiste. antwoerde. ende seide tot hem. wat
denet ghi in uwer harten. wat is rijcker te seg
ghen. dine sonden worden di vergeuen. of te seg
ghen. stant op en wandert. op dat ghi wetet dat
die sone des menschen macht heeft in d eerden die

sonden te vergheuen. Soe seide hi den vergich-
 ten mensche Ic segghe di stant op buer op dijn
 bedde en ganc in dijn huys. Ende rechteuoert
 stont hi op voer hem luden. ende buerde op daer
 hi in lach en ginc heen in sijn huys en danckede
 gode Ende een verwonderen omkeuense al en
 si groetmakeden gode. En worden veruullet mie
 vresen ende seiden. huden hebben wi wonder ghe-
 sien .:.

Des saterdaghes Jofels propheet .:.

Die spreekt die here Ic sel vā minen gheest
 wt storten op alle vleysche ende v sonen en
 de v dochteren sellen pphetiere. Woude sellen dro-
 me dromen. ende uwe ionghelingshen sellen visio-
 nen sien mer oec sel ic minen gheest in dien da-
 ghen wt storten op mijn knechten ende op mijn
 derven. ende ic sel wonder doen in den hemel bo-
 uen. ende in der eerden beneden. Bloet ende vuer
 ende wasem des wees. Die sonne sel verwandele
 worden in duystermissen. en die mane in blode
 eer die grote verueerlike dach des heren sel come
 En elc soe wie den name ons heren an roept die
 sel behouden wesen .:.

Die anderde lesse leuititi .:.

In dien dagen sprac die here tot moïſen en
ſeide ſpree die kinder vā iſrahel en ſeght tot
hem als ghi int lant ghegen ſijt dat ic v gheuen
ſel ende dat ſaet ghemaciet hebt ſoe ſel ghi ſcouē
der aerde die eerſte vruchte uwes bouwes bren
ghen totten prieſter. die ſel een bondekijn op bue
ren voer den here op dattet ontfanclic ſi voer v.
Des anderen daghes des ſabaot ende hi ſelt hei
lighen. Daer om ſel ghi vā dien daghe daer ghi
die ſeone der eerſter vruchte i offerde tellen ſeuē
volle welken al tottē anderen dagge 8 veruollinge
der ſeuender welken **E**nde alſoe ſel gi den here wt
allen woenſten eē nuwe offerhande offerē
Die broede 8 eerſter vruchten twee vāden twee
tiendē des kleinſtē meels die die prieſter op bue
ren ſel voer den here **E**nde deſen dach ſel gi hietē
den alren feſtelicſten. en den alre heilicſtē. **E**nde
gheen ſnechteliken werc en ſel gi doen i dirn da
ghe. hi ſal witachtich en ewich weſe in alle ewē
woenſteden. en wvē gheſlachte ſeit die almach
tighe here. +.

Die derde leſſe in deutronomij. +.

In die dage ſeide moïſes **G**oer iſrahel dat
ic huden ghebede. **A**lſtu int lant ſelſte

gaen datti den here god gheue sel te besitten en du
 dat behouden hebste ende daer in wonē selste. soe
 selstu nemen van alle dine vruchte die eerste en
 legghense in eē vaetkinj ende trecke totter sie de
 die dijn here god verkieffe sel op dat sijn name
 daer in gherope worde. Ende du selste gaē totte
 priester die in die daghen wesen sel en segghe tot
 hem. Ic hebbe hude voer dinen here god die ons
 heeft ghehoert ende onse oetmoedicheit ende ar-
 beid ende langhijc aen ghesien heeft. ende ons
 wt egypten leide in sterker hant. ende mit wtghe-
 recten aerme in gr oter ontsie ende teikenē ende
 in wondere ende leide ons in tot deser stat ende
 gaf elant van melke ende van honich vloeiende
 Ende daer om offere ic nu die eerste vruchte der
 aerden die mi die here ghegheuen heeft. Ende die
 selste laten in dat aensichte dijns herē gods. En
 alstu dinē herē god aengedeet hebste selstu wer-
 scapē in alle goede die di dijn here god gegheue
 heeft. .i.

Die vierde lesse leuitici ghescreuen. .i.
In dien daghen sprac die here tot moisen.
 Ist dat gi wādet in mine gheboden. en mi-
 ne gebode behedet en doense. soe sel ic u reghen

ghenen in sine tiden. Ende elant sel sijn vruchte
baren ende die bomen sellen mit appellen veruul:
let worden ende die dorsschinge des coernes sel be
gripen die smidtinghe der drauen. ende die smidin
ghe sel onledich maken die saey tijt. Ende ghi
sult in satheden v broet eten ende sonder vrese sel
gi wonen in v lant. **Ic** sel vrede geuen in uwen
eynden. ghi selt slapen ende niemant en sel we
sen die v verueert. **Ic** sel die quade beesten van
v doen en dat sweert en sel doer v lant niet liden
Ghi selt uwe vianden veruolghen ende si sellen
voer v vallen. **Wijf** van v sellen hondert vromen
den veruolghen en hondert van v v dufent uwe
vianden sellen in v aensichte vallen vaden sweer
de. **Ic** sel v aensien en doen wassen. ghi selt ghe
menichuoudicht worden. ende ic sel mijn voer
waerde mit v vast maken. en gi selt die alre out
ste d'ouder dingen eten. en als die nuwe dingē
comen sel ghi die oude wech werpen. **Ic** sel mijn
tabernakel setten in die middel van v ende mijn
siel en sel v niet verwerpen. **En** ic sel wanderen
ond v en sel v god wesen. en ghi selt mijn volc
wesen spreect die almachtighe here. . .

Die vijfte lesse daniel die propheet . . .

Die enghel des heren daelde neder mit azaria c. Hoect dese lesse op des saterdaghes quattemper voer ker sauont i dit getal vi

Epistel des seluen daghes int werc der apostelen int viij ca .+. .

In dien daghen des naesten sabaoths quade te gader hi na alle die stat om dat woert gods te horen . Doe die iden die scaren saghen sijn si mit nidiheit veruulket ende weder spraken ende bla sphemierden die woerden die van pauls ghesproken waren Doe bleuen paulus ende barnabas volstadelic inden woerden en seiden Dat woert gods most v eerst gesproke worden. mer want ghi dat verwerpet en v des ewich leuens onweerdich maket. siet soe keer wi totten heidenen . want die here heeft ons alsoe gheboden Ic hebbe di die heidene gheset tenen lichte op dattu in salicheyden sietste al totten eynde der eerden . Doe dat die heidenen hoerden worden si verblie ende loefden t woert gods mit glorien . ende alle geloueden si die te voren geordineert waren totten ewighen leuen . Ende des heren woert wort wide gesaeyt doer al dat lant Doe verwoeckede

Die ioden tot erlinge enighe gheestelike en eer sa-
me wive. en die voerlaerste vader stat. en maec-
ten ee persecucie tegens paulum ende barnabam
en verdreuense wt hare ghebuerte. en si scudde
dat puluer der voeten tot ene ghetughe teghens
hem en quamem tot ycomu. Ende die ionghere
worden veruollet mit vroechden en mitte heilige
gheest **Glosa.** Paulus scudde dat puluer synre
voeten nader ewangelien kerlinge tot enen getu-
ghe syns arbeides dat hi dat woert gods hem ge-
brocht en gheboden hadde. En oec daer om scud-
de hi dat puluer wt want hi noch cost noch cles-
en ot sine vaden gene die dat ewageliu usmade

Euangelium opten seluen dach lucas in syn
in. capitel. i.

In die tiden stont ihus op vter sinagoghen ende
ghinc in simons huus. Simons swegher was
keniaeken mit groten saghe. En si haden voer haer
en hi stont boue haer en gheboet den saghe of wort
se en si wert ghsont. Ende rechtuoert stont sy
op en diende voer he luden. Doe die sonne was
ouder ghegae. alle die ghene die sieken of cranc-
te hadde van alexandre quale brochtense tot he

Ende hi leide hem allen die hant op en maectese
 gesont Van hem ghinghe vele vianden wt ende
 tiepen ende seiden Du Biste die sone gods. En hi
 berispedese ende en liet niet spreken wae si wif
 ten dat hi criscus waer Doet dach was ghine hi
 wt i een woeste stede. en die scare sochten hem en
 quamen tot he ende hielden he op dat hi niet va
 he en seide Doe seide hi den lude. mi behoert oec
 anderen steden te boot scappen dat rike gods. wae
 daer om ken ick ghesent En hi was predikende
 inder sinagoghen van galileen .i.

Wander heiligher drieu oudicheit Epistel tot
 ten romemen int .vi. capittel. .i.

O Du hoechede des rijdoms der wijsheide en
 der wercheit gods Hoe onbegripelike sijn
 sine oer delen en hoe onbesoekelike sijn sine wege
 wie heeft den sin des heren ghekiet. of wie heeft sijn
 raetsman gheweest. of wie heeft hem eerst gheghe
 uen en men sel hem weder gheue. want wt hem
 ende ouermits hem ende in hem sijn alle dinc. he
 si glorie van ewen tot ewen. Amen. .i.

Ewangeliem opten seluen dach Johannes
 in sijn .xvi. capittel. .i. soech op heilicheit dach

In dien tiden seide ihesus sine iongheren.
wāneer die troester comt gē. Soect voer
des sonnendaghes voer pingster dach nae dat
ghetal

C hoo

Des woensdaghes epistel ad chormtheos int
xx ca. .:.

Broeders ist dat cristus gheprediet wort
dat hi vāder doet op verresen is. Hoe seg-
ghen dan sommich in v datter gheen verresenisse
der doden en is. noch cristus en is niet verresen.
Ist dat cristus niet verresen en is. Soe is onse
predikinghe onnutte v gheloue dat is oec te ver-
gheefs. wi worden oec valsche ghetughe ghevon-
den gods. Wāt wi tghetughe teghen gode ghespro-
ken hebben dat hi cristum verwecket soude heb-
ben dien hi niet en verweckede wāt ist dat die
doden niet en verresen cristus en is oec niet op v-
resen. Ist dat cristus niet op verresen en is. v ge-
loue is te vergheefs. want ghi sijt noch in uwe
sonden. Ende daer om die ghestoruen sijn die sijn
in cristo verloren dat niet waer en is. Si wi al-
leen in desen leuen hopende. soe sijn wi die onsa-
lichste vā allen menschen. Mer nu is cristus op
verresen vand doet. Ten eersten d gheente die ge-

storuen sijn. wāt ouermits den mensche. dat was
ādam. is die doet. Ende ouermits den mensche
dat is cristus is die vernisemisse d' doder. En also
als si alle in ādam ghestoruen sijn. alsoe sellen si
alle in cristo leuendich gemaect worden. mer eē
yghelic in sijne ordianciē Ten alre eersten of
voertaerlicsten cristus. Alsoe die een sterre vā
der and' seelt. alsoe sel die vernisemisse der doden
wesen elc na dat hi ghestoruen is. .+

Epistel op dat heilich sacraments dach. .+

Broeders dat ic v gheleert hebbe zc. Soect
dese epistel in die epistel opten witten don
redich na dat ghetal

Cyl

Ewangelium opten seluen dach **Johann** es
in sijn vi ca. .+

In dien tiden seide ihesus sine iongheren.
Mijn vleysche is waerlic eē spise. en mijn
bloet is waerlic eē dranc Die mijn vleische et en
mijn bloet drinct die bliuet in mi en ic i hem. Al
soe mi ghesent heeft die leuende vader. en ic leue
om den vader. En die mi et die sel leuen om mi
Dit is tbroet dat vāden hemel ghedaelt is Niet
als v vāders ind woestinen dat hemelsche broet
ghegheten hebben en si sijn doet. Die dit broet et

Die sel leuen in der ewichheit. 1.

Epistel opten eersten sonnendach nae der octaue
van pinxteren Iohannes int iij. capittel. :

Nre liefste. god is die minne ende die inder
minne blijt die blijt in gode en god in hem
Daer in is die minne volmaect mit ons dot wi
betrouwe hebbe inden daghe des oerdelis wat al
soe is hi **Glosa** goetdoende de gherechtighe ende
den ongherechtighe. **Al**soe sijn wi i deser werelt
Glosa minnende vrienden ende viande. vrese en
is indes minne niet **M**er volmaecte minne slu
tet die vrese heeft pine en die vrese en is niet vol
maect inder minne **Glosa** want minne en vreset
niet. mer si begheert **L**aet ons daer om gode min
nen. wane god heeft ons eerst gemint. **I**f dat ie
mant segghe sal. ic minne gode ende sine broed
hatet. hi is loghenachtich: want die sijn broeder
niet en minnet die hi siet. hoe mach hi gode min
ne die hi niet en siet **E**n dat gebot hebbe wi van
gode dae die goede minet die moet oock sine bro
der minne **E**lc die ghelouet dat ihesus is cristus
Glosa die messias is dien die propheete belouet
was. die is van gode gheboeren. ende elc die de
ghenen mint die hem ghebaert heeft die minnet

den ghenen die vā hem ghebooren is Daer i hebbe
 wi ghekennet dat wi die kinder gods minnen
 want wi gode minnen ende sijn gheboden doen.
 wāt dit is die minne gods. dat wi sijn ghebodē
 bewaren. ende sine ghebodē en sijn niet swaer. :

Ewangeliūm opten seluen dach lucas in sijn
 xvi. capittel. :

In dien tiden seide ihesus den scaren der pharizeen
 Het was eē rike mensche ende was ghesleet mit
 purpure ende mit koler aē ende wer scapte daghe
 luy tierlike Ende het was eē bedelaer gheheten la
 zarus. ende lach vol sweren voer die rike mans
 doer en begheerde ver saet te wesen vā die crumē
 die vā sijn tafels vielen. ende niemāt en gaffe hē
 Mer die hondē quame ende belicte den sine swe
 ren. Het gheschiede dat die arme mensche starf en
 vā den engelen ghebrocht wort i abrahā's scoot
 Die rike mā starf oec en hi is begraven i die hel
 le. Doe hi inden tormenten was. buerde hi sijn o
 gheropen en sach abraham van verre en lazarus
 in sijn scoot En hi riep en seide Vader abrahā
 ontferme di mijns. en sendt lazarus dat hi ten
 den sinen vingher int wāt nat make ende lesse hē

nijn tonghe want ic gecrupst worde inder vlani
men. Doe seide hem abraham. Sone ghedenck
dattu goede dinghen ontscnces in dinen leuen.
ende lazarus quade des ghelijcs Ende nu wort
dese ghetwoest. ende du worste ghepijnt Ende in
allen desen is een grote woestheit tusschen v ende
ons gemaect. dat die ghens die van hier willen
gaen tot v niet en moghen noch van d oec hier
te comen En hi seide vader daer om bidde ic di
dattu een sendes in mijns vaders huys Want ic
hebbe vijf broederen dat hi hem ghetughe brenge
dat si niet en comē hier in deser stede d tormēten
Abraham antwoerde hem en seide. si hebben moy
sen ende die propheten. laetse die horen en seide.
Neen abraham vad. mer ist dat daer yemāt vā
der doet tot hem comt si sellen penitencie doen Hi
seide hem. ist dat si moyses en die prophete niet
en horen ende al stonder yemant vander doet op
si en sellens niet ghebuē .:.

SERMO

Homo quidam erat diues cē *Luce vii* In
desen heiligghen ewangelio worden ons be
screuen twe punten tot onser lere Dat eerste is
die staet des rikemans die sijn genoechte hadde

op eertrike in vier dinghen **T**en eersten mael in
 eertſchen goeden want hi was rijk en hadde veel
 goets **T**en anderen mael in groter eyn. want hi
 was ghecleet mit purpure en mit kolcrane **T**en
 derden mael in ſchameliker ghenuechten. want
 hi at alle daghe ſonderlinghe ſpiſe **T**en vierden
 mael in ydelheden. want hi hadde veel honden
 mede te iaghen **I**n deſe vier hebben die rike lu-
 den hier op eertriken zeer hoer ghenuechte alſoe
 dat ſi niet veel en vrachten na die ewighe vroe-
 che **H**ier of ſeit criſtus. wee v rike menſchen die
 op eertriken ſeer hoer ghenuechte ſoeken ende v
 ghenuechte hebt. ende niet en acht op die ewighe
 blijſcap **N**u mochte een ſeggghen. here is dat tite-
 lic goet alſoe dat die menſche daer onme verdoe
 niet wert. waer hi heuet dan god gheſcapen **I**c
 ſeggghen v dat goet dat die menſche wel beſit ende
 wel ghebruikt ende wel eyndet dat en verdoemt
 die menſche niet. mer dat goet datmen qualiken
 beſit en qualiken eyndet dat verdoemt den men-
 ſche **D**at ander punt is den ſtaet des rikemans
 die hi oec hadde nae dit corte leuen **D**eſe ſtaet is
 oec wel te ontſien. want hi wort begraven van
 den diuelen inder hellen. **H**i was op eertriken

rije. mer inder hellē was hi soe arm dat hi niet en
mochte hebben een dropel waters op sijn tonghe
want hi hadde ghesondicht inder tongen hier o
soe wort hi ghepinicht inder tonghen. Hier op
seit sinte gregorius Ende selue lede daer die mē
sche mede ghesondicht heeft. daer in soe sel hi ghe
pinicht wordē Ende hier bi waert beter dat wi
hier op aer tricken daden penitencie dan inder hel
len ewighe penitencie. .i.

Epistel des woensdaghes ad collocenses in
der de cavittel .i.

Broeders daer om doet vwe leden die opt
aerden sijn. Glosa. die begheerlechede der le
den die niet dan aerse dinghen begheeren. **O**n
auscheit onreineit. ledicheit. quade begheerte
en ghierrechticheit die een dienste der afgodē is.
Om dese dinghen quam die toerne gods op die
kinder der ongheloue daer gi oec voertnes in
wanderde doe ghi daer in leuedet. **M**er nu doet
ghi oec of alle dinghen. gramscap onwaerdic
heit quaetheit blasphemie selike redene van uwē
mōde **E**n wilt miltāder niet liegē **D**oet v wt dē
oude mēsche mit sine werckē. en doet an den nu
wen. **H**e die vernuwet wort in kēnisse nae sintē

beelde die hem ghescepen heeft In welcke niet en
 seiden en ioden besnidenisse en onbesneden karka
 ren ende sicken knechten en vrie Mer alle dingē
 ende i alle dingē is castus Glosa dat is als alle
 dinghen i casto vernuwet worden dan en is hy
 ghenen woenemer der personen noch d' geslachte
 noch der kinnen. Alle die deele des nuwen mē
 schen sijn die wercken cristi .:.

Ewangelium opten seluen dach matheus in
 sijn vyfde. capitael. .:

In dien tiden seide ihesus sinen iongheren.
 En waent niet dat ic iet ghecomē ben om
 die wet of die propheten of te brenge. Ic en bin
 noc niet gecomē om die ewe te vermindere. mer
 te veruolle Doerwaer segghe ic v. tot dat hemel
 ende aerde vergaet en sel dat minste punt sijn of
 scerpel sijn vand ewen niet after bliuen alle dese
 dinghen en sellen gheschien. hier d' soe wie een vā
 dese minsten gheboden breket en leert alsoe die lu
 de die sel die minste hieten in dat rike der hemelē.
 Soe wie dat doet ende leert die sal groot ghesete
 worden in dat rike der hemelen. .:

Des vijdaghes ewangelium lucas in sijn. viij
 capitael. .:

In dien tiden seide ihesus tot sinen ionghe-
ren **H**et is onmoghelic datter gheen scan-
de en comen **A**lter wee den ghenen hi wien si co-
men **H**et waer hem beter datmen enen molenste-
ne hinghe an sijn hals. en men hem in die zee wor-
pe dan dat hi een van desen cleyenen scandalizeer-
de **S**iet nu toe ist dat dijn broeder in di misdoet
berispet hem ende doet hi penitencie vergiffet hem
Ende al misdoede hi seuenwerue des daechs te-
ghens di ende seuenwerue des kekeert worde tot
di segghende het berouwet mi. vergiffet hem.
Doe seiden die apostelen totten here. vermeerre
onse ghebue **D**ie here seide waert dat ghi geloue
had als ee mostere saderkijn. en desen moerboem
seidet. wort op gherodet en verplante di in die
zee. hi soude v ghehoersam wesen **W**ie ist van v
die enen knecht hebbe sel die eert of offen hoedet
als hi vanden acker comt ende segghen hem dan
rechtuoert. ganc sitten eten **E**n en sel hi he niet
segghen. maect bereit dat ic eten sel en scorte di
op en diene mi tot ic ghegeten en gedroncke heb-
be **E**nde daer na seltu eten en drincken. **S**el hi
dien knecht dan seggen. want hi dat doet dat hi
hem gheboden heeft ic en waens niet. **W**anneer

ghi oec al gedaen hebt dat v geboden is dan segt
wi sijn onnutte kneechten dat wi sculdich waren
te doen dat hebben wi gedaen .:.

Epistel opten .ij. sonnendach nader octauen
van pinxteren **Johannes** .:.

Broeders ist dat v die werelt hatet en wilt
niet verwonderen. want wi weten dat wi
vander doet ouergheuoert sijn in elken wāt wi
minnen die broeders die niet en minnet blijft in
der doet **E**lc die sijnen broed hatet is manslach-
tich **E**nde ghi wetet dat alle manslachter ewich
leuen niet en heuet in hem seluen bliuende **D**aer
in hebben wi die minne gods bekennet want hi
sijn siele voer ons gheset heuet **E**nde wi sijn scul-
dich voer onse broeds onse siele te setten dat is
onse sterflike leuen te setten die deser werelt sub-
stancie **G**losa. dat is onndrustighe rjedom he-
uet ende sijn broeders siet noet hebben ende van
sijnen māderyn sluyt hoe bliuet die minne goods
in hem **M**ijn kinderlijns. laet ons minnen. niet
mitten woerden. noch mitten tonghen mer inden
wercken en inder waerheit .:.

Ewangellium opten seluen dach **Lucas** int
vrij ca .:.

In dien tiden tiden seide ihesus sine iongheren de
se gheslakenisse **E**e mē seke makede eē groot auōt
mael en hi rieper veel **E**nde hi sende sijn knechte
in die vre des maels te segghen dē genen die ghe
noot die ghenoot waren dat si quame. wāt alle
dinghen sijn bereit **E**nde si begonden hē al te sa
men te ontsculdigghen **D**ie eerste seide hē **I**c heb
ke eē dorp gheuocht ende ic hebke noot wt te gaē
en dat te besien. ic bidde di ontsculdighe mi: **E**n
die ander seide **I**c hebke wijnc offē gheuoft en
ic gae proeuen die. ic bidde di ontsculdighe mi
Ende een ander seide. **I**c hebke een wijc. en doer
om en mach ic niet comen: **D**ie knech quam we
der en bootscapdet sinen heer. **D**oe wort die vad
vanden ghesinde toernich ende seide sine knech
te. **G**anc haestelijc wt en in straten en in stegghen
vander stat en brenet hier in die arme crancke
blinde ende crepelt: **E**nde die knech seide hē **H**et
is ghedaen als du gheboden hebst ende noch is
daer stede **D**oe seide die heer den knechte. **G**anc
wt in weghe in tūne ende dwinghetse in te gaen
op dat mijn huus veruollet worde: **I**c segghe v
dat niemant aan die mannen die gheropen sijn
mijn auontmael smaken sellen. .:

SANGHO

Homo quidam fecit cenam magnam et misit seruum suum qui vocauit multos Luce xiij. In desen heilighe ewangelio so worden ons bescreuen twee punten tot onser leuen. Dat eerste dat wi verstaen bi desen mensche die dese auontmael ghereet hadde. Bi desen mensche verstaen wi cristum ihesum die alle goede mensche bereet heeft die ewige vroechde wat die ewighe vroechde wort ons ghelijet biden auontmael. Wi sien dat nae den auontmael so volghet dat slapen gaen ende rust. Aldus oec die des verdien dat si dat ewighe leuen hebben sullen daer in soe vintē si die ewighe rust. Wat daer en is noch sorghe noch arbeit noch steruen noch weenen noch hongher noch dorst. mer altoes blyscap ende vroechde. Hier om seit iohannes i apocalipsis salich sijn die ghene die gewepen sijn totte auontmael des lāps dat is tot die wer scap des herē cristi dat and pūt is die grote onbeketheit deser mensche die gewepē warē tot dese auontmael en niet comen en wouden mer si onsculdich den hem niet drie dinghen. Die eerste hadde eē dorp ghecoft. en daer bi en mochte hi niet comē. bi desen verstaē

wi die houeer dighe menschen die heerscapen heb
ben ouer stede ouer borze ouer dorpen ende hier
bi en gheuen si niet om die vwechde goeds. Die
ander hadde vijf iuc offen. die hi proeuen moeste
en daer bi en mochte hi niet comen. Hier bi ver
staen wi die ghierighe menschen. alsoe die offen
wroeten mitten hoefde inder eerden. also doen oec
die ghierighe menschen. want alle haren sin leg
gen si ende wroeten nacht ende dach in eerschen
dinghen om rijcheit te vercrighen. ende hier om
achten si clypne om dat ewighe goet. Die derde
hadde een wijf ghenomen. ende daer bi en mocht
te hi oec niet comen. Hier bi verstaen wi die on
cuyse menschen die meer minne corte genoech
te dan die ewighe vwechde. Hier om die comen
wil totter heiliger blijscap. die moet hem los ma
ken van alle sonden. ende sonderlinghe van dese
drie sonden dat is houeer dichheit ende ghierichheit
ende oec oncuysheit sellen si comen tot die ewige
vwechde. .:.

**Des woensdaghes Epistel tot die romeynen
int vyfte ca. .:.**

Broeds wi sijn gherechtueerdiche vten ghe
houe. laet ons vrede hebbe doer ihesum crist

tum onsen heer tot gode **O**uermits wien wi oec den toeganc hebben doer tgheloue in deser gracie daer wi in staen en vrolic in verbliden i die hope der glorien d kind gods **N**iet alleen sijn wi verblidet vā hope d glorien. mer oec i die druckelicheden **D**ie wi om cristum liden en die een wech sijn tottē glorien **W**i weten dat tribukacie verduldicheit wercket. **V**erduldicheit maect beproeftheit. **B**eproeftheit makket hope. en die hope en doet ons niet scamen **V**at dat wi hopen dat sellen wi sekerlic ontfanghen. **D**ie scaemt hem die niet en ontfanghet dat hi hopt. **V**ant die minne gods is ghestort in onsen harten ouermits den heilige gheest die ons gheghuen is .:.

Ewangelium opten seluen dach matheus in sijn xxv ca .:.

In dien tiden volgeden hem veel scaren na en sich twe blinden saten biden wege die horeden dat ihesus voerbi ghinc en riepen en seiden **H**ere dauids sone ontferme di onser. mer die scaren berispeden se dat si souden swige. en si riepen des te meer **H**ere dauids sone ontferme di onser. ihesus bleef staen en riepe tot hē en seide wat wil g hi dat ic v doe **W**i seiden. here dat onse

oghen op ghelosten worden. Ihesus ontfermde
hoers ende werde hoer ogghen. ende altebant sage
si ende volgheden hem nae. .i.

Des vridaghes ewangelium matheus in sijn
xx. capittel. .i.

In dien tiden doe. Ihesus quam inden tem
pel. quam tot hem daer hi leerde. die prin
ten d' priesteren en die ouders des volkes en sei
den. In wat macht doeste dese dingge ende wie
heeft di dese moghentheie ghegheuen Ihesus sel
v een woert vraghen. en ist dat gi mi dat segghe
ic sel v seggen in wat machten ic dit doe: Baen
was iohannes doepsel vande hemel of vanden
menschen En die dochten onder he en seiden. seg
ghen wi vade hemel hi sel ons antwoerde waer
om en gheoue gi he dan niet Ende ist dat wi seg
ghen vanden menschen soe vresen wi die scaren.
Want alle hiel den si iohanne als een propheet.
Ende antwoerden ihesu en seiden. wi en wetens
niet En ihesus antwoerde hem. Noch ic en seg
ghes v niet in wat machten ic dit doe. .i.

Opten derden sonnendach epistel petrus in
sijn vyfte capittel. .i.

Hoe liefste west veruotmoedicht ons die moghende hant gods. op dat hi v verheffe in der tijt der vandinghe dat is in dē oerdel. **A**lle uwe forchououdicheit werpt in hē want hē is die forghē vā v. **W**eest sober en waktet. wāt uwe weder sake viant gaet omme als eē brieschēde seeuwe soekende die hi verslindē mach. **D**ie wederstaet sterct inden gheloue. en weet dat die selue lidinge der broderscap die inder werelt is gheschiet die v wer broderlicheit gheschiet. mer god alre genadē die v gherope hēft in sijn ewighe glorie in cristo ihesu een luttel ghepinicht. hi sel volbringhen hy selt stedigē en hi sel vast maken hem si glorie en gheslodt in ewen tot ewen. **A**men. .:

Euangelium opten seluen dach lucas in sijn xv. capittel.

In dien tidē warē tot ihesum comēde puplicanen ende sondaers om hem te hore. **E**nde die phariseen en die scriken murmurēde en spraken. **D**ese ontfanghet die sondaers ende et mit hem. **D**oe seide hi die perabole. ende sprac tot hem. **V**ie is van v die mensche die hondert scapen hēft. ende als hi een van dien verliest. laet

hi niet die neghen ende tneghentich inden woesti-
nen ende gaet tot dien dat verloren is thent hñt
vinde. ende als hñt gheuonden heeft. leit hñt op
sinen scouderen. ende is blide ende comt te huys
ende wept. **V**riende ende ghebuere te gader ende
seide tot hē Weest mit mi blide wāt ic mijn scaep
gheuonden heb dat verloren was. **I**c segghe v
dat alsoe iden hemel wesen sel bliscappe vā enen
sondaer die penitencie doet. als van neghen ende
tneghentich gheretighe die penitencie niet en be-
hoeuet **O**f wat wijf die tien penninghen heuet. ū
liest si den enen. ontstec si niet die lantterne en
ommekeert dat huys en soeket vlitelicke thent
si vinde. en als si en gheuonden heeft wept si die
vriendinnen en die ghebuere te gader ende seit.
Weest mit mi blide wāt ic hebbe den penninc ghe-
uonden die ic verloren hadde **A**lsoe seg ic v dat
vroechde wesen sel voer die enghelen gods ouer
een sondaer die penitencie doet .i.

SERMO

Erant appropinquantes ad ihesum publi-
cani et peccatores cē. **Luce xv.** **I**n de-
sen heiligen ewangelio soe worden ons bescreuē
ij. punten tot onser lere **D**at eerste is die grote

ghenade ons heren ihesu cristi dat hi ghecomen is
 vter stat sijns vaders om te soekene dat verlore
 scaep **B**i desen verloren scaep ustaen wi die me
 schelike natuer die cristus also sere gemint heeft
 dat hi liet hondert scapen ind woestinen dat wa
 ren die neghen choren der enghelen inden hemel.
 ende quam in deser werelt om te soeken dat ver
 lozen scaep. ende socht ons xxxij. iaer lanc mit
 groter armoeden ende arbejt. **E**nde nam ons
 op sijn hals doen hi om onsen wille hier hinc an
 den cruce **E**nde dus heeft hi ons weder gheuon
 den. want wi verloren waren hier bi spreect hi
 selue **D**es menschen sone is ghecomen om te soe
 ken ende salich te maken dat verloren was **D**at
 ander punt is vander vroechede der enghelen die
 si hebben als hem een sondaer bekeert tot penite
 tien. **E**nde dat is daer omme op dat hoer eluer
 veruullet mach worden daer die quade enghelen
 wt gheworpen waren **M**er niet allene en verbl
 den hem die enghelen in onser penitencien. mer
 oec die heilighe drieuoudicheit **D**ie heilige geest
 verbljct hem oec als wi onse siel suuer maken
 mit penitencien op dat hi daer in wonen mach
 en rusten **D**ie sone des vaders cristus ihesus ver

Blyt hem om onser penitencien op dat sijn heil :
ge bloet an ons niet verloren en blyft dat hi ons
onsen wille storte de anden cruce Die vader gods
verblyt hem mit ons als hi siet dat wi die son :
den ende den viant vromeliken weder staen in pe
nitencien . want mie ghewarighe penitencien soe
verwinnen wi alle beoringhe des viants. Hier
om seit sinte gregorius als men den viant weder
staet mit penitencie . soe is hi cranc als ee broesch
dinc . en als men niet weder en staet soe is hi starc
als een leu . . .

Des woensdaghes epistel ad collocenses in
derde capittel . . .

Boeder is alle dinghen soe wat ghi doet in
den woerden of inden wercken Doet alle
dingen inden name ons heren ihesu cristi dancke
de gode en den vader oumits hem Ghi wue we
set den manne onsdanich als be hoert inden here
Ghi mannen minnet den wuenen en en wilt niet
bitter wesen tot hem . Ghi kind werset den ouden
in allen ghesoersam . want dat is den here kesa
gheliken. Glosa . ist dat uwe onder danichheit in
den here is . ghi vaders en wilt uwe kinder niet
verwecken tot toernicheden op dat si niet cleyn

moedich en worden **G**hi knechte weset den vley
scheliken heren in allen dingen ghehoersam **N**iet
totten ogken dienende als den mensche beslaghe de
mer i eenuoudicheit des harten den here ontfien
de **S**oe wat ghi doet wercken vten wille als den
here ende den menschen niet. ende weet dat ghi dat
weder gheuen des ewes vanden here ontfanghen
selt .:.

Euangelium opten seluen dach marcus in
sijn vijfte capittel .:.

In dien tiden seide ihesus sine idgeren wes
ouer een draghende mit dinen wederfalte
sonder beiden als du biste mit hem inden weeghe
op dat di dinen wederfalte den rechter niet ouer
en leuert. en die rechter di dan ouergheuet sinen
dienres en du dan gheworpen worste inden ker
ker **I**c segghe di voerwaer dattu daer niet en sel
ste wt gaen eer du den lesten vierline vergouden
hebeste **G**hi hebt ghehoert dattet den ouden gheseyt
is **E**n bedriuet gken onayssheit. ic segge soe wie
een wijf aensiet hoers te beggeren die heeft alte
sants ou spel bedreuen in sijn harte **I**st dat dijn
rechter oghe di scandallzeere steect wt ende wer
pet van di. het is di beter dat van dinen lede een

si alle die inden hemel en inder eerden sijn tot dat
 alle arbeyt vol eindet wort **M**er niet alleen die
 sond oec wi selue die in die eersicheit des geestes
 hebben **E**n selue suchten in ons totter verkiefsin
 ghe der kinder gods verbeidende die verlossinge
 des lichaems .+. .

Ewangelium opten seluen dach **L**ucas in
 sijn vi ca .+. .

In dien tiden seide ihesus sine iongheren **B**eeft
 ontfermhartich als uwen hemelsche vader ont
 fermhartich is **E**nde en wilt niet oerdelen en gi
 en sult niet gheoerdelt worden **E**n wilt niet ver
 doemen en ghi en selt niet udoemet worden **W**er
 geeft en v sel ugeuen worden **G**heeft en v sel ge
 gheuen worden **E**en goede mate en toe ghe druct
 en op ghehoept en ouerlopende sellen si geuen in
 uwen scoet **M**itter seluer maten daer ghi mede
 metet sel v mede ghemeten worden **D**oe seide hi
 hem een gelikemisse **M**ach ee blinde den blinden
 leide vallen si niet beide inden graue **D**ie ioger
 en is niet boue sine meester **E**lc sel volmaect we
 sen is dat sake dat hi si als sine meester wat siet
 tu ee stubbelijn i dijn broeds oghe en ene hals i
 dijns selues oghe en merkeste n z en hoer mogeste

dinen Broeder segghe. Broeder laet ic sel dat cas
wt dinen oghe werpen en du selue den balcke in
dijn oghe niet en sietste. ypochte werp eerst dine
balcke wt dinen oghe en dan siet daer nae dattu
dat cas wt dijn broeds oghe brengheste. .i. .

SENNO

Stoote misericordes sicut et pater vester mi-
sericors est etc. *Luce .vi.* ¶ In desen heil-
ghen ewangelio soe leert ons onse here ihesus dat
wi ontfermhartich sellen sijn die een totten ande-
ren. want sonder ontfermharticheit en moghen
wi gode niet behaghen. Nu vinde ic dat die ont-
fermhartecheit staet in drie dinghen. Ten eersten
dat wi niemant verwerdelen en sellen noch ver-
doemen. als soe groet dat die sondaer is. want
waer bi die huden sondiche en quaet is. hi mach
morghen goet wesen bider ghenaden goeds. en
de beter dan wi sijn. Mer nu sijn veel menschen
alfoe midich dat si een clem misdaet groet achten
in horen euen kersten. ende hoer selues quaetheit
die en willen si niet achten noch bekennen die
oec veel groter is. Hier om sprac ihesus in dat
ewangelium ypochte doet eerst den balcke wt di-
nen oghe en dan moghste sien dat ghestubbe te

doen wt Dijn Broeders oghe Ten anderen mael
 soe staet die ontfermharticheit gods in gheuinge
 dat is dat wi den armen altoes goet doen sullen
 en gheuen Hier of spreck cristus in dit ewange
 lium gheeft ende v sel ghegheuen worden. hier op
 seit die ghes. gheeft titelic goet om gode en v sel
 gegeuen worden dat ewighe goet Nu sijn vele ri
 ke menschen die des niet en doen. en laten den ar
 men gaen mit hongher en mit dorste ende onghes
 elect Dese riken en sijn niet ontfermhartich ende
 hier om sellen si van gode gheen ontfermhartich
 heit weder ontfanghen. Want cristus spreckt in
 dit ewangelium. mitter seluer maten daer wi me
 de wt meten s sel ons wed mede ghemeten wor
 den. Ten derden mael staet die ontfermhartich
 heit in vergeuinge dat is dat wi onsen euen ker
 ten mensche ver gheuen sellen om gods wille. soe
 wat hi tegen ons misdaen heuet Hier of seit cris
 tus in dit ewangelium vergheeft ende v sel ver
 gheuen worden Nu sinder vele menschen huden
 des dages die des niet en doen si begeren dat god
 hem vergheue. mer si en willen niet vergheuen.
 Ende dese menschen bidden tegen hem seluen int
 pater noster Daer si segghen vader vergheif ons

onse misdaet als wi vergheuen den genen die te-
ghen ons misdoen En hier bi alsoe als wi verge-
uen alsoe sel ons vergheuen worden .:.

¶ Des woensdaghes epistel tot thimothē in
vierde ca .:.

Ieuē soen die here stont mi bi en stercke
mi Dat is oūmits mi die predikingē ver-
uullet worde. en alle die horen. ende ic bin verlos-
set vāden leuwen monde. Die here heuet mi oec
verlosset van allen quāden wercken. en sel mi be-
houden maken in sijn hemelsche rike wien dat glo-
rie moet wesen in ewen tot ewen Amen .:.

¶ Ewangeliū opten seluen dach Lucas in
sijn viij ca .:.

In dien tiden quamen sommich vāden pha-
riseen tot ihesum ende seiden Ganc wt en
ganc van hier. wāt herodes wil di doden Ende
hi seide hem. gaet ende segt dien vosse. sich en ic
werp den viant wt. en ic make gesontēde Du-
den ende morgēen ende des derden daghes worde
ic volbrocht. Nochtan moet ic hūden ende mor-
ghen en daer nae volgēde wanderen. wāt buten
iherusalem en ontfanghet hīs niet enich pphēt
te steruen Iherusalem iherusalem du verflaetste

Die propheeten en steentse die tot di ghesent sijn
 Hoe dicwil woude ic dine kinderen vergaderen
 als een voghel sijn nest onse sine vederen. en du
 en woudeste niet **Siet** v huys sel woest gelaten
 worden **Je** segghe v dat ghi mi niet sien en seke
 rheit datter come dat ghi segghen selt **Ghebene**;
 dijt is hi die comet in die name des heren .:.

Des vridages ewangelium **Marcus** in sijn
 tiende ca. .:.

In dien tiden stont ihesus op en quam inden lan
 de van iudeen ouer die iordane. en die scaren ver
 gaderden noch tot hem **Ende** als hi plich leer
 de hi anderwerue **Doe** quamen die phariseen en
 vrageden hem. oft den name geoerloft waer dat
 wijf te laten. ende temptierden hem **Hi** antwoer
 de ende seide. wat gheboet v mofses **Hi** seiden.
 mofses gheggede datmen die sake des gesceits
 seue en dat wijf dan liete **Doe** antwoerde ihe
 sus dien en seide **Mofses** seue v dit gebot om
 herdicheit unnes herten. vanden beginne der crea
 turen makede god man en wijf ende seide **Daer**
 om sel die mensche vader en moeder laten en an
 hanghen toe sinen wiue ende si twee sellen wesen
 in enen vleysche alsoe datter nu niet twee en sijn

mer een vleysche daer om dat god te gader genoe
ghet heeft dat en sel die mensche niet scepden . . .

Opten vijften sonnendach epistel petrus in
derde ca . . .

Alle lieffte weest alle inden ghelouue een
drachtich medelidende . minnes der broed
licheit onfermhartich oetmoedich . niet quaet
voer goet ghel'dende . noch vloec om vloec . mer
daer tegghens wel segghende . want deer in si ghi
gheropen dat ghi die benedijnghe in erflicheden
besittet . want diet leuen minnen wil ende goede
daghe siet . die dwinghe sijn tonghe van quade en
de sijn lippen dat si gheen bedriechlicheit en spre
ken . ende hi kere vanden quade ende doe dat goe
de **H**i soekte den vrede ende volghe hem nae want
die oghe des heren sijn op die gherechtighe . ende
sijn oren in horen ghelede . **M**er dat aensicht des
heren is op den ghenen die quaet doen . Ende wie
ist die v d'ere of ghi goede minnes gheweset hebt .
mer ist dat ghi yet lidet om der gherechticheit .
soe si ghi salich . mer hoer vrese en sel gi niet ont
sien . ende ghi en sele niet versaghet wesen . mer
den here **I**hesum cristum heylighet in uwer hat
ten . . .

Ewangelium opten seluen dach lucas in sijn
vijfte ca. .:.

In dien tiden doe die scaren drongen tot ihe
sum op dat si dat woert gods hoerden en
hi stont neffens der zee van genazareth sach hi
twe scepen staende biden meere die visschers wa
ren ned gheslomme en wiesschen hoer netten doe
clam hi in een scip dat symons was en bat hem
dat hijt een luttel vaden oeuver seide Ende hi sat
ende leerde die scaren vten sceepkijn Doe hi dat
spreke of liet seide hi tot symon. vaer i dat diepe
en bereit uwe netten te vanghen En symon ant
woerde en seide Ghebied alle die nacht hebben
wi ghearbeit en niet gheuanghen. mer in dinen
name sel ic dat net toe legghen En doe si dat de
den vinghen si een oucrulbedighe menichte va vis
schen. hoer netten scoerden en si wencleden den
ghesellen die in dat ander scip waren dat si qua
men en holpen hem Ende si quamen en veruulle
den beide die sceepkijns dat si bina doeyten te
gronde gingham Doe dat symon petrus sach viel
hi voer ihesus op sijn knien en seide. here gac va
mi wat ic bin een sondich mensche Vorse beuinc
hen en alle die mit hen waren in die vaginghe d

visschen die si vinghen Des ghelijcs iacob en io
hannes zebedeus kind die symons ghesellen wa
ren Doe seide ihesus tot symon. En wilt v niet
ontsien van desen woert selstu menschen vange
Doe broechten si die scepen te lande en lieten alle
dinc en volgheden hem.

SEEMO

O my turbe irruerunt ad ihesum etc. Luce
v. In desen heilighe ewangelio wor
den bescreuen twe punten tot onser leren. Dat
eerste is grote deuotie van desen volcke die soe
groet was dat si drongen om dat woert gods ho
ren te preken Ende daer om van be drange ginc
cristus in een scip. hier bi verstaen wi die sijn sie
le salich wil maken die sal gaen hore dat woert
goeds. ende daer na leuen. want daer of coemt
driehande vruchten. Dat eerste is dat wi daer
bi leren bekennen wat wi doen of laten sullen.
Want dat woert gods leert ons oec die goede
wercken te minnen ende die quade wercken te
laten Dat anderde is dat onse siele daer bi ghe
spijst wort Hier of spreect cristus. niet allene en
leefe den mensche inden broede. mer oec vanden
woerden die comen vten monde gods Dat der

de is dat die engel gods sijn daermen dat woere
 gods predict. op dat si die goede begheerten der
 menschen gode moghen offeren **E**nde hier om sel
 een yghelic mensche gheerne dat woert gods ho-
 ren en dat onthouden en daer na leuen **D**at an-
 derde punt is wat wi verstaen **B**iden sepe daer
 cristus in ghinc **H**ier bi verstaen wi die ghewa-
 righe penitencie daer wi mede mogen varen vter
 zee deser werelt totten ewighen leuen **W**at ghel-
 kerwijs dat si verdrenckē die vten sepe vallen
 inde zee. alsoe sellen si alle verdrenckē ind hellen
 die buten penitencie steruen **N**u sien wi oec dat
 die scipluden plegen hoer sepen te ontlasten alst
 te swaer is. en si in node sijn **A**lsoe sullen oec al-
 len willen in ghewarighe penitencien bliuen ende
 steruen den last horen sonden. en dat ongherecht
 goet van hem te werpen **H**ier om seit sinte iheru-
 nimus ghewarige penitencie is een scip dat ons
 voert en brenct tot die vrechde des ewighen le-
 uens **D**it scip is oec ondtoe en houen open **A**
 dus selt oec sijn mitten ghenen die ghewarige pe-
 nitencie doen si sellen hore sijn altoes besloten heb-
 ben tot verganclike dinghen. en altoes open tot
 hemelsche begheerten. .:

Des woensdaghes Epistel petrus int vierde
capittel. . .

Als lieffte. en wilt niet veruuremdet wort
den vanden gheloue ende vander minnen
gods inder ketten d̄ persecucien die v totter proe-
uinghe is als of v wat nuwes gheschide. Want
het is niet nuwe dat die nauolghers des heren u
uolghet worden. mer verblidet te samen de liden
den liden cristi op dat ghi in die openbaringhe
sijnre glorien veruuechden verblidende. wort gi
inden name cristi ghelachtert ghi selt salich we-
sen Wat dat der eren en der glorien en der doech-
den gods toe hoert Ende die sijnre gheestes is rus-
tet op v. mer niemant vā v en lide als een man-
slachē ofte een dief ofte een quaetspreker of als
een begheerre d̄ vremd dinghen Dese die scame
hem inden liden. mer ist dat daer yemat lidet als
een kersten mensche die en scame hem niet Mer
hi ere gode in desen name. want het is tijt dattet
oerdel vāden huse gods beginne Ist dattet eerst
van v begonnen wort hoe sulcken eynde sel der
gheerre wesen die ewangelien goeds niet ghelo-
uet en hebben. Ende of die gherechtighe nauwe
behouden sal worden. hi moet veel drucs liden

ende die onghenadighe ende die sondaren waer
sullen si bliuen Ende aldus oec die liden naden
wille godes die beuelen hoer sielen den ghetrou-
wen sceppe inden wel'daden Ende onthoutse en
croentse mitten engheleyn .i.

Ewangelium opten seluen daech marcus in
sijn vij ca .i.

A dien tiden stont ihesus op en ginc inden lande
vā tyri en sydonis Hi ginc in een huys en wou-
de dattet niemāt gewetē en hadde en het en moech
te niet verholen bliuen Een wijf wes dochter e-
nen onreinen gheest hadde. rechteuoert doe si vā
hem hoerde ginc si in en viel tot sinen voeten. het
was een heidens wijf vanden gheslachte syrophe-
nisse En si bat hem dat hi den viāt wt worpe vā
hoerre dochter. Hi seide. laet die kinder eerst ver-
saden. het en is niet goet der kind broet te neme
en den honden te gheuen En si antwoerde en sei-
de hem Gere dat is waer. mer die welckijns e-
ten onder die tafel vanden kind crumen En hi
seide hoer om die woerden. ganc die viāt is wt
ghegaen wt dijner dochter. En doe si heen ghinc
in hoer huys vant si die maget op dat bedde leg-
ghende en den viant wt ghegaen .i.

Des vridaghes ewangelium Lucas in sijn
xij ca .+. .

In dien tiden seide ihesus totten scaren der iden
Wanneer dat ghi die wolcken vaden westen in
den oesten siet. te hant segge gi die regē comt **E**n
het gesciet alsoe **E**n wanneer ghi een suden wint
siet. dan segge ghi het sel dweghe wesen. en alsoe
ghesciet dat ypocriten die ghedaente des hemels
en d eerden kon ghi proeuen en hoe en merct gi
niet desen tijt **E**n waer toe en oerdel ghi van v
seluen niet dat gherechtich is. wāneer du gaeste
inden weghe mit dinen weder sake totten prince.
ghif daer vliticheit toe vā dier verlost te werden
op dat hi di niet en trecke totten rechter **E**n die
rechter di ouer gheue die pijnre **E**nde die pijnre
di dan werpe in den kercker **I**c segghe di. du en
selfte daer niet wt gaen thent du oeck mede den
lesten penninge betaelste .+.

Opten seften sonnendaech **E**pistel tot die w
meppen int vi ca .+.

Broeds en weet ghi niet dat wi alle i cristo
ihesu ghedopt sijn. dat wi ghedoept sijn in
sijnre doet want wi sijn mede mit hem begrauen
oūmits den doepsel in d doet. op dat hoe cristus

op verstaen is vader doet ouermits der glorien
 des vaders. laet ons oec alsoe in een nuheit des le-
 uens wanderen wāt wi sijn gheworden mede ge-
 plant der ghelijcheit sijner doet. soe sellen wi oec
 mede gheplant wesen d' ghelijcheit sijner verrise-
 misse weet dat onse oude mensche mede ghecruet
 is op dat die lichaem d' sonden onse gedaen wor-
 de op dat wi voert an der sonden niet en dienen
 wāt die ghestoruen is die is gherechtueerdicht
 vāden sonden En sijn wi gestorue mit cristo. wi
 geloue oec dat wi oec mit cristo leuen sellen. wi
 weten dat cristus op verstaen is vā d' doet. nu
 voert an en sterft hi niet. die doet en sel hē voert
 an niet verkeren Want dat hi gestoruen is voer
 die sonden daer is hi eenwerue voer doet Want
 een steruen was hem genoeg alle die sonden me-
 de of te doen. mer dat hi leuet dat leuet hi in gode
 Dat is als god sinen vader die onsterftic is Al-
 soe vermoede v oec doet wesende der sonden mer
 gode leuende in cristo ihesu .+. .

Ewangelium opten seluen dach **M**attheus
 int vijfte ca .+. . .

In dien tiden seide ihesus sinen iongheren Ic segg
 ghe v . het en si dat uwe rechtueerdicheit meer

ouerulbedich si dan der scriben ende der phariseen
ghi en selt niet in gaen int rike der hemelen Ghi
hebt gheschoert dattet den ouden ghesait is. du en
selste niet doden. soe wie verstaet is sculdich des
oerdes Soe wie sinen broeder toe spreect racha
dat is een woert van onweerden die is sculdich
des raets Soe wie dat seit soe die sel sculdich we
sen der helken des vuers **I**n dan dattu dijn offer
brengheste totten outaer en du daer wortste ghe
denkende dat dijn broeder yet heuet teghens di
laet daer dijn offerhande teghens den outaer en
ganc ende maec vrede mit dinen broeder en dan
soe coemt en brenct dijn offerhande .:.

SERMO

Amen dico vobis. nisi habundauerit
iusticia vestra etc. Mathei. v. **I**n desen
heiligen ewagelio als ghi gheschoert hebt. soe leert
ons onse here ihesus xps dat wi ons papsen en
vrede sellen mit onse broederen dat is mit onsen
euen kersten eer wi yet offeren sellen. wat hi be
gheert meer dan wi onder een minne hebben dan
enighe offerhande **N**u vinde ic driehande broeds
daer wi ons mede vreden sellen **D**ie eerst is cris
tus die alle kersten menschen die an hem ghesou

hieten sijn broeders **A**ls die apostel paulus seic
Dese broed sel inden daghe des oerdel's sondlan-
ghe erue deilen mit sinen goeden broederen dat hi
ghewost heeft mit sine pretiosen blode **D**ese broe-
der utoern wi alsoe dicke als wi doet sonde doen
hier om sellen wi ons papsen en vreden mit hem
eer wi hem yet offeren **E**n dese paeps maken wi
als ons onsen sonden leet sijn en wi ons daer of
biechten **D**ie ander broed is onse engel die vā
gode is ghesent om ons te behoeden voer den vi-
ant **D**ese broed vertoern wi dicwil mit oncuys-
heden en mit anderen sonden ende laten ons van
den viant leiden **D**ie hem mit desen broeder pap-
sen wil die sal leuen na sinen rade. ende sijn raet
is dat wi leuen in cuysheden. ende dat wi den vi-
ant altoes mitter hulpen gods ende sijns weder-
staen. **D**ie derde broeder is onsen euen kersten.
Wan dese broeder seic **J**ohannes ewangelista.
die sinen broeder haet die is een doetslagher en
de wandert inder donckerheit ende en weet oec
niet waer dat hi gaet. **M**it desen broeder sellen
wi ons papsen ende vreden alsoe dicwil als wi
hem misdoen ende sellen hem bidden dat hi ons
dat vergeuen wil om die minne van gode **E**nde

doen wi dat en vergheuen wi malcander dat wi
teghens malcand misdoen soe sel ons god verge
uen al onse misdaet En en doen wi des niet soe
en sal ons god oec niet vergheuen Hier om soe
rade ic elcke kersten mensche te vergeuen op dat
god onse sonden vergheuen mach .+. .

Des woensdaghes epistel ad hebreos int viij
capittel.+. .

Vroeders laet ons gracie hebben ouermits
welcker wi dienen gode besaghende mit
vresen ende mit weerdicheit . want onse god is
een verterende vuer Die minne der Brodelicheit
blue in v. en minlike herberghinge en wilt niet
vergheten. want ouermits dier hefter sommich
den engel besaghet ende ontfinghense in die her
berghen Glosa als abraham ende loth. ende waen
den dattet menschen gheweest hadden . Ghedenct
den gheuanghen als die te gader geuanghen sijn
ende des arbeiders als die inden lichaem wonen
de sijt Glosa daer ghi in besocht hebt wat den ar
beiders noet is Eerlike echtschap si in v allen en
de een omkiesmet bedde wat oncuyschers ende o
uerspeelres sel god oerdelen Laet uwe seden son
der ghiericheit wesen. en weset vernoeget mitten

tegenwoerdigen dingen. wát hi heeft gesprokē
 Ic en sel di niet laten noch begeuen i allen dien
 dat v noet drustich is. also dat wi coenlic mogē
 segghen. Die here is mi een helper Ic en sel mi
 niet ontfien wat mi die mensche sel doen. gedenc
 ket uwe proesten Ghsa. dat was 8 apostelen en
 horen nauolgers die hore prelaten waren Die v
 dat woert gods ghesprokē hebben Welcker apos
 telen ghi aenfiende den wtganc hoere wāderinge
 volghet den gebue Ihesus cristus is ghister en
 hi is huden en hi is inder ewicheit .:.

Euangelium opten seluen dach matheus in
 sijn x ca .:.

In dien tiden doe ihesus ghinc van Jerico
 ende sine iongheren en een grote menichte
 Doe sat bartimeus timei sone blind neuens die
 weghe en sat Doe hi horede want dat ihesus na
 zarenus is. began hi te roepen en te segghen Ihe
 sus dauids sone ontferme di mijne En vele lu
 de hietē hē dat hi swege. mer hi riep veel te meer
 here dauids sone ontferme di mijne En ihesus
 bleef staende en hiet datmē riep En si riepen den
 blinden ende seiden Wes goets moets. stant op
 hi roept di hi werp sijn cleet ende sprac op ende

quam tot hem **I**hesus antwoerde en seide. wat
wilstu dat ic di sel doen **D**ie blinde seide hē. meis
ter dat ic sie **I**hesus sprac tot hem **G**anc dijn ge
loue heeft di ghesont gemaect **E**nde rechsteuoert
sach hi en ghesouede hem inden weghe. .+

Des vridaghes ewangelium **M**arcus in sijn
vijfte ca. .+

In dien tiden quam ihesus ouer dat meer
int lantschap vā gerassenen **E**n alsoe sciere
als hi vten seepe ginc ghemoete hem een mensche
vāden onreinen gheest beseten die sine woonstat
in die grauen hadden **E**nde niemant en mochte
mit veteren binden want hi dicke mit ketden en
de mit ketenen ghebonden was die hi brac ende
niemāt en mochten tammen **E**n altoes was hi
nachtes en daghes inden graue en inden bergken
wepende en hem seluen slaen mit stenen **D**oe hi
ihesum sach van verre doe liep hi tot hem en aen
beden en riep mit lud stemmen en seide tot hem.
Ihesus die ouste gods sone wat is di en mi **I**c
beswere di bi gode dattu mi niet en quelleste **I**hesus
seide tot hē onreim gheest gac vten mesche. en
hi vragede hē. wat is dijn name. mine name is
legio. wāt onser isser veel. en hi lats hē sere dat

hijs niet wt dien lant scap verworpe. Om trent
 den kerckhe was een groot cude vercken werdende
 ende die geesten hadden hem en seiden sendet ons
 in die vercken dat wi daer in gaen Ende ihesus
 ghesenghede. En altehants doe die onreine gees-
 ten wt rumeden doe ginghen si in die vercken en
 mit groter haest liep die cude in dat meer Ende
 sijn tot twedusent toe in die zee u'droncken Die
 se boeden vloghen in die stat ende in die ackere
 en boetscapten dat Ende dat volc ghinc wt on-
 te besien wat daer ghesciet waer. en quamen toe
 ihesum ende sagghen dien mensche die vanden vi-
 ant ghemoyt was ghesket sitten ende ghesont va-
 ghemoede Ende si ont sagghen hem ende vertelden
 wat si ghesien hadden ende hoe hem ghesciet was
 die viant hadde ende vanden vercken Ende si
 begon den hem te bidden dat hi wech ghinghe wt
 horen lande Doe hi i een scip clam began die me-
 sche die beseten gheweest hadde hem te bidden dat
 hi mit hem wesen mochte Ihesus en ghesengedes
 hem niet Mer hi seide tot hem ganc i dijn huys
 totten dinen en boetscap hoe velle di die here ghe-
 daen heeft en dijnre ontferme heeft Ende hi ginc
 heen ende began te prediken in een lant van tien

steden hoe vele dat hem ihesus ghedaen hadde en
si verwonderden hem alle .i.

Opten viij sonnendach epistel tot die romey-
nen int vi ca .i.

Boeds ic spreke menschelic om die cranc-
heit unnes vleysches. Alsoe als ghi unne le-
den ghegheuen hebt te dienen d onreynicheit en d
boesheit tot quaetheden. Alsoe lewit nu unne le-
den d gherechticheit te dienen in heilicheden. wat
doe ghi knechten d sonden waert. Doe waer ghi
der gherechticheit vrenide. Mer wat vruchten
hadde ghi doe daer ghi v nu in scaemt want dat
eynde der sonden is die doet. Nu ghi sijn ghevriet
vander sonden ende goede knechten ghe worden.
ghi hebt unne vrucht in heilicheden en dat eynde
ewich leuen. wat dat loen der sonden is die doet
ende ewich leuen is vand ghenaden gods in cris-
to ihesu onsen heer .i.

Ewangelium opten seluen dach marcus int
vi ca .i.

In dien tiden doe een grote scare was mit ihesu
ende niet teten en hadden doe riep hi sinen ion-
gheren te gader ende seide hem. Mi ontfermt o-
uer die scare want sich si liden mi ende het is nu

Drie daghe en en hebben niet teten Ende laet ic se vastende thuyts gaen si sellen ont bliue iden weghe wāt sommich van hem sijn vā verre gecome Ende sijn iongheren antwoerden hem. waen soude yemant dese moghen versaden mit brōde hier in deser woestinen En hi vraghede hem. hoe me nich broet heb ghi. Si seide seuen En hi geboet 8 scaren dat si op die eerde saten En hi nam die seuen brōde en dede gracie en bracse ende gaffe si nen iongheren dat sise der scaren voerleiden. en si leidense voer hem Si hadden oec een luttel vis scelāijn en die ghebediede hi en geboet datmen hem voer rechte Ende si aten en sijn versciet En si namen op vanden stucken die daer ouer bleuen seuen coruen. Der gheente die aten was bina vier dusent mannen. hi lietse .:.

SERMO

Miseror sup turkam quia iam triuo sustinent me nec habent quod manducant. *Marce viij* In desen heiligen ewangelio worden bescreuen twee punten tot onser lere. Dat eerste is die grote ontfermharticheit ons heren ihesu cristi die hi heeft op alle creaturen. ende dat bewijst hi hier daer hi spreect *Mi* ontfermt ouer

die searen des volcs **S**ijn grote ontfermhartich
heit wort bewijst ende bescreuen in veel dinghen
Ten eersten mael als dat hi die sondaer geeft te
eten ende te drincken en cleder. nochtan en is die
sondaer niet weer dich dat broet dat hi et als sin
te augustijn seit **T**en anderē mael als dat hi den
sondaren spaert en verbeit sijne penitencien en
de sijne bekeringe **H**ier of spreect hi doer den pro
phet. ic en wille niet die doet des sondaers mer
dat hi hem betere ende bekere ende leue **T**en der
den mael als dat hi den sondaer vriendelic ont
saet i sijne gracen als hi mit penitencie tot hem
comt **H**ier of is een exempel inden verloren soen
doen hi weder om quam tot sinen vader ende be
kende sijn misdaet soe liep sijn vader hem teghen
ende ontfinccken vriendelic in sinen arme en auf
ten voer sijn mont **E**nde hier bi bekende die me
sche sijn grote misdaet ende sonde. so soude hi oec
bekennen die grote ontfermharticheit gods die
ouer hem is. **W**ant dat die werelt niet en ver
sinct noch dat die sondaer niet leuende ter hellen
en vaert dat comt al bider groter ontfermhart
icheit goods. **D**at anderde punct is. waer bi
dat crisus hem ontfermde ou dat volc dat was

daer hi want si hem drie daghen ghevolgket had
den **A**ldus soe doet oec god mit ons allen die hē
na volghen mit drie daghen 8 penitencien dat is
berouwe biechte en beteringhe van sonden. dese
ontferme hi sonderlinghe ende doet mit hem sine
ghenade. ++

Des woensdaghes epistel tot die van chorin-
then ++

Broeds den ghenē en is nu geen udoemenis
se die in cristo ihesu sijn. die niet nādē vles-
sche en wāderen wāt die ewe des gheesten des le-
uens in xpo ihesu heeft mi ulost vand ewe 8 son-
den en 8 doet. wāt datt ewe onmoghelic was 8
hi cranc i was nādē vlesche heuet god sine sone
gesent i die ghelijcheit des vlesches 8 sonden en
wt dier sonde die an cristo begaen was heeft hi
die sonde udoemt inden vlesche op dat die rechte
ueerdicheit 8 ewe in ons uuulket worde. wi die
niet nādē vlesche wāderen mer nādē geeste wāt
die nāden vlesche sijn die smaken die dingē die
des vlesches sijn mer die nāden gheeste sijn die
keuolen des gheest. wāt die wijsheit des vlesches
is die doet en die wijsheit des gheestes ist leuen
en vrede in cristo ihesu onsen here ++ ~ ~ ~

Euangelium opten seluen dach Matheus
int xvi ca. .i.

In dien tiden quamen die phariseen en die
saduceen ende temptierende haden si hem
dat hi hem een teiken vanden hemel toghede En
hi antwoerde ende seide hem. des auonts seg gi
het sel claer wed worden die hemel is roet. Des
morgheus seg ghi het sel huden onweder sijn die
hemel is diweue Dat aensicht des hemels con gi
oerdelen. en moghet niet teikenen der tije onder
sciden Een quaet gheslachte en een ouerspelen
de begheert teikenen en hem sel gheen ghegheuen
worden dan ionas teikenen. en liet se wesen en
ghinc heen En doe sine iongheren ouer dat meer
quamen hadden si vergeten broet mede te nemē
En hi seide hem siet en hoet v vāden phariseen en
den saduceen Si dochte in hē seluen en seide. wi
en hebben gheen broet ghenomē Doe seide ihesus
tot hem diet wel wiste. wat denc ghi ond v wāt
ghi geen broet en hebt. verstaet gi noch niet. en
dencket d vñf brōde iden vñf dusent menscen en
hoe veel coruē ghi of naemt Noch d seuē brōde i
den iij dusent menschen. en hoe vele manden ghi
op naemt Waer om en verstaet gi niet. wāt ic v

vanden brode niet en seide **Goet v vāden deccen**
 der phariseen en saduceen **Doe** verston den si dat
 hi niet en sprac datmen wachten soude vanden
 deccen des broets. mer vā d sringhe der phari-
 seen en der saduceen. .+

Des vridaghes ewangelium matheus in sijn
 vij ca. .+

In dien tiden ghinc ihesus op een sabaoth
 ouer coern en sine iongheren hongherde en
 se gonden in die aderen te plucken ende te eten.
 Die phariseen sagent ende seident hem. sich dijn
 iongheren doen dat hem niet gheoerloft en is op
 ten sabaoth **Ende** hi antwoerde hem. en heb ghi
 niet ghelesen wat dauid dede doe hem hongherde
 ende die mit hem waren. hoe hi in dat gods huys
 ghinc en at dat ghewide broet. dat hem niet ghe-
 oerloft en was te eten noch den ghenen die mit
 hē waren. dan allene den priesteren **Of** hebdi niet
 ghesien inder wet dat die priesters die vierte des
 saterdaghes breken en des sonder sonde sijn **Ic**
 segghe v dat dese meerre is dan die tempel **Had**
 ghi gheweten wat dat is. ic wil ontfermtich-
 heit ende niet offerhande ghi en hadt die onnosel
 niet verwerdelt. .+

Opten viij sonnendach epistel totten romey:
nen in viij ca. .:.

Broeders wi sijn seuldich niet den vleysche
dat wi naden vleysche leuen Want ist dat
ghi naden vleysche leuet. ghi selt steruen mer ist
dat ghi mitten gheeste die wercken des vleysches
dodet. ghi selt leuen Want soe wie vanden ghees-
te gods ghewocht werden. dat sijn kinder gods
want ghi en hebt den gheest d' knechtelicheit niet
ontfanghen anderwerre in vresen. mer ghi hebt
ontfanghen den gheest der verkyesens der kinde-
ren in welcken wi roepen abla vader Die gheest
selue gheuet onse gheest t'ghetughe dat wi kinder
gods sijn. ende sijn wi kinder soe sijn wi erfghen
namen gods ende mede euers cristi .:.

Evangelium opten seluen dach matheus in
sijn viij ca. .:.

In dien tiden seide ihesus sine iongheren. wacht
v vanden valschen profheten die tot v comen in
scapne cleder van binnen sijn si grijpende wol-
uen. aen hoer vruchten sel ghise bekennen. plucke
si vaden doernen drauen ofte vaden dinstelen vi-
gen Alsoe brenget elc goet boem godde vruchte

ende een quaet boem quade vruchten. Ende een
 goet boem en mach gheen quade vruchten bren-
 ghen. noch een quaet boem goede vruchten ma-
 ken. Alle boem die gheen goede vrucht en maect
 dien selmen op houden ende in dat vuur werpen
 Hier om van horen vruchten sel ghise bekennen
 Niet en sellen si alle in dat rike der hemelen gaen
 die heer heer mi toe segghen. Mer die die wille
 mijns vaders doet die inden hemel is hi sel ingaen
 int rike der hemelen. .:.

SERMO

Omnis arbor bona bonos fructus facit.
 Mathei viij. In dit ewangelium wor-
 den ons bescreuen ij punten tot onser lere. Dat
 eerste is dat onse heer ihesus cristus enen goeden
 mensche ghelijc enen goeden boem en dat bi drie
 saken. Dat eerste is een goede boem wortelt hem
 diep inder eerden. ende hoe hi dieper staet van
 wortelen hoe hi vaster staet ende hogher wast.
 Aldus doet oec een goet mensche die hem seluen
 wortelt in oetmoedicheden. wāt hoe een mensche
 oetmoediger is vā herten hoe hi meer wast voer
 gode en hogher climt. Hier of soe spreck cristus
 seluer. alle die hem vernederen sellen verheuen

In dien tiden seide ihesus totten scriben en
 tot den phariseen Wee v ghi scriben en pha
 riseen ypocrite die daer toe slute dat rike d heme
 len voer die meselen **G**hi en gaet d niet in noch
 die ingaghers en laet gi niet i gaen. wee v gi scri
 ben en phariseen ypocriten. ghi verblindet der we
 duwen huse in urwen langhen gheleden die gi be
 det Daer om sel gi te meerre verdoemenisse ont
 fanghen. wee v scriben en phariseen ypocriten. gi
 omme gaet die zee ende dat lant om enen mit v
 ghelouich te maken. ende als hijt gemaect is. dan
 maect ghi hem een kint der hellen die helfte meer
 re dan ghi. wee v blinde leiders. ghi segt soe wie
 bide tempel sweert en is niet sculdich te houden
Mer soe wie dat sweert bide goude des tempels
 die is sculdich te houden **S**otte en blinde is dat
 gout meerre of is den tepel meerre die dat gout
 heilich maket **E**nde soe wie dat sweert biden ou
 taer dat en hout niet **M**er soe wie datter sweert
 bider offerhande die opten outaer is. dat sal
 men houden **B**linde wat is meerre. weder die
 offerhande of dat outaer dat die offerhande hei
 lich maect **S**oe wie dat sweert inden outaer die
 sweert i hem en in al dat inden outaer is **E**n soe

wie inden tempel sweert die sweert in hem en in
al dat d' i is en wie bidē hemel sweert die sweert
bidē stoel gods en bi den ghenē die d' op sit. wee
v phariseen en scriben en ypocriten gi vertiendet
mente dille en comijn. ende hebt achter gheslāten
dat meeste ind wet als gherechticheit ontferm:
harticheit ende ghehoue. Dese sijn noet datmense
doet en die ander niet achter en late. .i.

Opten iij sonnendach epistel tot die van eho
rāthen int x ca. .i.

Broeds laet ons die quade dingen niet be
geerlic wesen also als si se begeerde. noch
en wort ghen oesenaers d' afgoden ghelijc als si
sonnich vā hem als gescreuen is. dat volc gine
sitten eten en drincken voer dat gulden calf en
stoden op spelen voer dat calf noch en laet geen
oncuysheit doen als die sommige vā hē deden. en
het worden ghedoet bi drie en twintich dusent in
enen daghe. Noch en laet ons cristum niet temp
tieren als hoerw sommige temptierden en si wor
den gedodet vanden serpenten. Noch en murmu
wert niet als die sommighe murmuwerden ende
si worden gheslegghen vā den engel diese int kant
van behoesten niet en liet comen om hoerw mur:

muracien wille **A**lle dese dingen gheschieden hem
 inder figuren ende si sijn ghescreuen tot onser cor
 reption **D**at wi ons daer voer hoeden. of wi sijn
 meerre wrake verbeiden **I**n welcken die eyn
 den der werelt ghecomen sijn. want wi sijn nu in
 die leste outheit der werelt. alsoe wie waent dat
 hi staet die siet dat hi niet en vallet **G**heen temp
 tacie moet v begripen dan die menschelic is. wāt
 god is ghetrouwe. hi en sel v niet laten becoren
 bouen dat ghi vermoechte **M**er hi sel mitter tem
 tacion een behulp doen op dat ghy moget liden.

Euangelium des seluen daghes **L**ucas in
 xv capittel.

In dien tiden seide ihesus sine iongeren een
 vne man die hadde een dorpman. **E**n dese
 was voer dien berufter dat hi sijn goet umist sou
 de hebben. ende hi riepen en seide hem wat hore ic
 dat vā di. **G**hif reden vanden ambachte dat di be
 uolen is du en moggeste dat nu niet meer voerē
Doe seide die dorpman in hē selue wat sel ic doe
 wāt die heer ontneet mi mine dienst ic en mach
 niet gūe en ic seame mi te bidden ic en weet wat
 ic doen sal wanneer ic of geset werde vāden am

195
sacht dat si mi ontfanghen in minen huse. Doe
riep hi alle sijns heren sculdenaers te gader en sei
de den eersten **H**oe vele sijstu minen here sculdich
Ende hi seide hondert maten olye **E**nde hi seide
hem nem dijn weescap en sit haestelic ende scrjffe
vijftich **D**aer na seide hi enen anderen **H**oe ve
le bistu sculdich **H**i seide hondt matē tarwe **H**i
seide hē **N**em dijn weescap en scriuet tachtich. en
den heer prisede den maeyer der quaetheit dat hi
wiselic gedaen hadde. wāt die kind deser werelt
sijn wiser in horen gheslachten dan die kind des
lichtes i horen gheboerten. En ic segghe v maket
v vrienden vanden scatte der boesheit op dat si v
ontfanghen in die ewighe tabernakelen wāneer
uwes ghebreket .:.

SERMO

Homo quidam erat diues qui habebat vil
licum **Luce xvi** **H**i desen rike menschen
verstaen wi god den vader die rike is want alle
dinc is in sijner gewout **E**nde al dat wi hebben
sonder sonde comt vā hem nochtan en heuet hije
niet te min **H**i desen rente meester verstaen wi al
le menschen die wkenninghe sellen moeten doen
voer dese rike mensche als hi ten oerdel coemt.

Nu vinde ic drie punten der vroetheit in desen
 rentemeeste die ons oec moet sijn **D**ie eerste vroet
 heit was dat hi ouerdochte dat sijn dienst van
 hem ghenomen soude worden **H**ier bi ustaen wi
 dat wi alcht in sorgben sellen sijn . want wi en
 weten niet hoe langhe dat wi regieren sellen ouer
 dat goet dat god ons verleent heeft. want die al
 re sekerste vā leuen wanen te sijn die sijn alre on
 sekerste als sinte augustijn seic **D**at and punt
 is dat hi sorghe hadde om sijn rekenisse te maken
 tegben sinen heer **H**ier bi verstaen wi dat wi sor
 gen sellen hoe wi voer gode antwoerde sellen moe
 ten gheuen van allen onsen leuen **H**ier of spreect
 sinte matheus . van allen ydelen woerden sellen
 die menschen reden moeten gheuen van allen ons
 sen leuen **H**ier of spreket sinte matheus **V**an al
 len ydelen woerden sellen die menschen moete y
 reden gheuen voer gode **O**ch leider hoe sellen wi
 dan oec reden connen ghegheuen van allen onsen
 doet sonden **H**ier bi waer ons beter dat wi reke
 ninghe maecten voer enen priester in volcome
 liker biechte **D**at dde punt was dat hi hē voer
 sachen maecte vrienden dien ontfingen i horen
 husen doen hi sijn dienst quijt gaen soude. hier bi

verstaen wi dat wi ons voersien souden voer
die tijt die toecomē sal en dat wi vrienden maken
souden **D**ese vrienden dat sijn die arme menschen
die ons ontsaen sullen i die ewighe tabernacule
dat is in dat ewighe leuen ist dat wise te vriende
hebben **H**ier of sullen wi exempel nemē and mie
re die des somers soe vele vergadē dat si te wint
ters d bi leeft **A**ldus soe souden wi oec gaderen
onsen scat inden scoet d armē menschen wāt dat
wi hem gheue dat sellen wi vinden en daer of le
uen in die ewighe tabernacule. dat is in die ewig
ghe woechde. welcke woechde ons wil gonnen
die vad die soen die heilighe gheest **A**men. .i.

Des woensdaghes **E**pistel totten womeynen
int vi ca. .i.

Broeds en weet gi niet dat gi knechten sijn
des geens die ghi gehoersam geweest hebt
en die gi v selue knechte biedet gehoersam te we
sen. wed dattet si ter sonden tott doet of d gerech
tigheden der gehoersamheit **I**c dancke gode dat
gi die knechte d sonden waert. wt herten gehoer
sam gheweest hebt in d formen d leringhe daer gi
in gheset sijn **G**hi sijn verlosset vanden sonden en
ghi sijn knechten d ghewechtheit. .i.

Ewangelium opten seluen dach Lucas int
vi capittel .i.

In dien tiden seide ihesus sinen iongheren.
Soe wie ghetrouwe is inden minsten. hi is
oec inden meesten ghetrouwe Ende die in kleinē
ongerechtig is hi is oec inden groten ongerech
tich Ist dan dat ghi inden bosen scatten niet ghe
trouwe gheweest en hebt dat v is wie sel v ghesl
uen Ende en heb ghi inden vremden niet getrou
we gheweest dat waer is. wie sel v gheuen dat
uwe is Ghene knecht en mach twee heren dienē
wāt hi sel den enen haten ende den anderen min
nen. ofte den enen anhanghen ende den anderen
versmāden Gode en moghet ghi niet dienen en
de der ghiericheit Die ghierige phariseen hoerden
alle dit en si bespotteden Doe seide hi hem; Ghi
sijt die v rechtueerdich maect voer die menschen
mer god kennet uwe harten. want dat voer den
mensche hoge of verheuen is dat is onmenscelic
voer gode .i.

Des vridaghes ewangelium Lucas int .vi.
capittel .i.

In dien tiden hat een phariseus ihesum dat
hi mit hem ate. en hi ginc en sat ned ter ta

felen Die pharifeus began in hem seluen te reke:
nen en te segghen waer om hi niet ghedwogen en
waer voer die maekthē En die here seide tot hē
Ghi phariseen ghi maket nu reine dat buten den
kele en den nap is. in dat binnen v is dat is vol
woests en boeshede **D**wase die dat maecte dat bu
ten is heeft hys oec niet ghemaect dat d binne is
Mer gheeft aelmissen vā dat v ouer loept. en al
le dingē sel v win sijn **M**er wee v phariseen wāt
ghi tēdet mente en rite en alle wermoes. ende
ghi ouertredet dat oerdel en die minne gods hee
behoerde dit te doen en niet te laten. wee v phari:
seen gi minnet die eerste stoel in die synagoghe
en die groetinge op die markt wee v ghi siet alle
grauen die niet en bliken en die menschen die d
op wanderen en wetens niet **D**oe atwoerde een
vāden gheleerden in d wet en seide hem **M**eister
alstu dese dinghen segste. doestu ons oec scande.
Ende hi sprac en seide. wee v gheleerde in d ewe
die die luden belasten mit bordene die niet gedra
gen mogen wesen. en ghi selue en wilt dien last
mit uwen enen vingher niet weren. .:

Opten v sonnendach epistel tot die van cho:
rinthē int vij ca. .:

Broeders ic wil dat ghi weet vanden gauen
 des heiligheſen gheeft want ghi weet doe ghi
 heidene waert **A**lſoe als men v leide ghinghe ghi
 totten ſtkommen afgoden **D**aer om doe ic v kun-
 dich dat niemant inden geeſt gods ſprekende en
 ſpreket. een offſcheldinghe van iheſu. **N**iemant en
 is in cristo contrarie die ouermits den heiligheſen
 gheeft ſpreket. **E**nde niemant en mach ſegghen
Dat is waerlic onſanghen of begripen dat ihe-
 ſu god is. **H**ere iheſus het en ſi inden heiligeſe geeſt
 het ſijn deilinghe der gracen. mer het is een geeſt
Ende het ſijn deilinghe der dienſten. mer het is
 een here **E**nde het ſijn deilinghe der wercken. mer
 het is een god die al in al wercket **D**ie openbae-
 ringhe des gheefts wort enen yghelic ghegheuen
 totter nutſcap. **N**iet nae verdienten. mer nae
 nutſcap der ghemeene kercken. **D**en ſulcken
 wort ouermits den gheefts. **N**iet ouermits der
 verdienten ghegheuen die leringhe der wiſſheit.
 dat is verſtandeniſſe en wtſprekinghe der godli-
 ker dinghen **D**ie ſulcke naden ſeluen gheeft 8 le-
 ringhe 8 wetentheit **D**at is hoe ſi hem hebben ſel-
 len in eteliken dinghen **D**en anderen int gheleue
 inden ſelue gheeft dat is leringhe en volſtandich

heit des gheloues **D**en sulcken gracie der ghesont
heden inden seluen gheest. dat is die siele ghesont
te maken **D**en sulcken werckinghe der mogent
heden. dat is miraculen tegghens der naturen loep
te doen. **D**en sulcken die prophetaen. dat is toe
comende dinghen te segghen. **D**en anderen on
der scept der gheeste. dat is onder scept te weten
wat wt den goeden gheest of wt den hosen gheest
ghewrocht wort. **D**en anderen die gheslachten
der tonghen. dat is visioenen te ontbinden als
ioseph conste. **D**en anderen bedudinghe der se
ringhe. dat is der propheten ende der ewangeli
en woerden gheesteliken te ontbinden. **A**lle dese
dinghen wercket die ene ende die selue gheest dei
lende hem allen alsoe als hi wil. **D**ese gauen en
worden niet ghedeylet nae der menschen verdien
ten. mer nae behoeflicheit der menschen hem in
den gheloue te stercken. **D**aer om en sel hem nie
mant verheffen diese heest. noch bedrucken die
se niet en heest. want dese gauen te ontfanghen
en salighen niet. mer naden gauen te leuen ende
gherecht te staen. .i.

Ewangelium opten seluen dach **L**ucas in
die capittel. .i.

In dien tiden doe ihesus iherusalem nalkede
 en die stat sach. weende hi op haer en sei:
 de waert dattu keneſte en du **bloſa** du ſoudeſte
 oec weene en die dinghen die di te vreden ſijn in
 dinen dagen die ſijn nu uborzgen va dinen ogken
Want in di ſellen dagen comen dat di dine viant
 de mit here omleggen ſellen en ſellen di ommeua
 ghen en ſellen di alleſins te gader drucken ende
 ſellen di totter eerden neder werpen en die kind
 die in di ſijn. en en ſellen in di ſteen op ſteen niet
 laten. **W**ant du niet bekennet en hebſte den rjke
 dijner verſoekinghe **E**n hi ginc inden tempel en
 beganse wt te werpen die daer coſten en vercoſ:
 coſten en ſeide hem. **D**et is gheſcreuen dat mijn
 huys is een bede huys. mer gi hebt er of gemaect
 een ſpeloncke 8 moerdenaers en hi was daghe:
 llyxerende inden tempel. .i.

SERMO

Wan appropinquasset ihesus iherusalem a:
 uitaten ſleuit ſuper eam cē. **Luce .xxv.**
In deſen heilighen ewangelio worden ons bewi
 ſet ij punten tot onſer lere **D**at eerſte is die gro
 te ontfemharticheit ons heren ihesu cristi dat hi
 aenſien woude die ſtat van iherusalem. daer die

ghen in waren die hem cruce ende doden souden
en daer toe beweende hore liden hartelike. dat si
namaels hadden want langhe tijt daer na dat si
cristum gecruyst hadden soe quam vespasianus
die keyser vā romen en titus sijn soen en belagen
die stat vā iherusalem mit groter macht en won
nense mit cracht en sloegen velt iden doet en sulc
ke leidense mit hem geuanghen. En die and ver
kosten ende gauen xxx iden om enen penninc
als si cristum kosten voer xxx penninghen. Die
wiste onse here al te voren dattet aldus ghesien
soude. en hier om soe weende hi doen hi quam bi
der stat en hise sacht. Dat ander punt is die gro
te blintheit der sondaren wāt si niet en willen be
kennen dat liden dat hem nakende is. Ende daer
om sprac ihesus. bekenneste dat di toecomende
is du soudes oec wenen o iherusalem woude die
sondaer bekennen die grote vroechede die hi ver
liest en die grote pine dat hem nakende is om sijn
re sonden wille hi mochte wel wene. Wi lesen doe
petrus onse here ghelobent hadde doen hi gheua
ghen was dat petrus ghinc ende berechde hem in
een steenwoetse ende weende bitter tranen. Wi mo
ghen oec wel seer weenen. want alsoe dicke als

wi doet sonde doen soe lochenen wi onse here ihesu
ghelikerwijs als die apostel seit Ende alsoe als
cristus sinte peter sine sonden u gaf en sinen mis-
daet. soe sal hi ons oec doen ist dat wi om onsen
sonde wene Hier of soe seit cristus. salich sijn si
die wene. wat si sellen hier na getroeft worden. z

Des woensdaghes epistel tot die van chorin-
then int xv ca. z.

Boeds alle vleysche en is niet een vleysche
dat is va eenre weerde. mer sulc is d men-
schen en sulc is d beesten. sulc d voghelen en sulc
d visschen Ende het sijn hemelsche lichame en an-
der eertsche lichame Mer het is een and glorie d
hemelscher lichame En een and d eertscher licha-
men. het is een ander claerheit der sonnen. en een
and claerheit der manen. en een ander claerheit
der sterren. Vant die een sterre seeelt vand and
sterren in claerheden Alsoe is oec die verrisenis-
se d doden Dat lichaem wort begunen in sterflic-
heden. het sel op staen i onsterflicheden. het wort
begrauen in onedelheden. het sel op staen in glo-
rien. het wort begrauen in crancheden. het sel op
staen in moghentheden. daer wort begrauen een
veelic lichaem Daer sel op staen een ghesestelic

lichaem Iffer een veelic lichaem. soe igger oec een
geestelic lichaem als ghescreuen is Die eerste adam
is ee mensche gemaect i eenre leuend sielen Die
leste adam dat is cristus i een leuende geest. mer
datter geestelic is en is niet eerst mer datt veelic
is Daer na datter gheestelic is .:.

Euangelium opten seluen dach Lucas in
sijn xxi ca .:.

In dien tiden seide ihesus sine iongheren .
wanneer ghi iherusalem omme beleegghen
selt sien vanden heren . dan weet dat sine verder
uinghe ghemaect is . Die dan in iudeen sijn die
moeten in die berghe vlien . ende die in die middel
sijn die moeten dalen . ende die in die conincrike
sijn die en sellen daer niet in gaen . want die sijn
die daghen der wraken op dat alle dinghen ver
uullet worde die ghescreuen sijn wee dien die kin
der draghen en voetsieren in dien daghe wat het
sel een groet druc wesen opter eerden en verhol
ghen desen volcke En iherusalem sel vanden her
denen vertreden worden thent die tiden der ghe
nachten veruullet worden .:.

Des vridaghes euangelium Lucas in xxi
capittel .:.

In dien tiden seide ihesus tot sinen ionghe
ren. siet nu toe dat uwe herte niet uſweert
en worde in ouertallicheden ende dronckenſcap
ende in ſorghen deſes leuens. ende ouer v dan co-
me die haestelike onuerſiende doet. Want recht
als een ſtric ſel hi comen in hem allen die ſitten
opt aenſicht der eerden. **W**akket dan alle ende bit
op dat ghi weer dich moget worden alle de ſe toe
comende dinghen te vlien ende te ſcaen voer die
ſone des menſchen. .:.

Opten xi ſonnendach epistel tot die chorin-
then int xv ca. .:.

Broeds ic make v condich dat ewagelium
dat ic v ghepredict hebbe en ghi ontfange
hebt en daer ghi in ſtaet en ouermits welcken
ghi behouden wort. hi wat redene hebbe ic v ghe-
predict iſt dat ghy hout. het en ſi dat gi te ugeefes
hebt ghehouet. wat ic hebbe v inden eerſten ouer
ghegheuen dat ic ontfangen hebbe want criſtus
is gheſtoruen voer onſe ſonden nader ſcriſturen
ende dat hi begrauen is en dat hi op gheſtaen is
des derden daghes nader ſcriſturen. ende dat hi
gheſien is van peter ende daer na vanden eluen.
Daer na is hi gheſien meer dan van vijffhondert

broeders te gader daerre noch vele of leeft. mer
sommich isser of ghestorue. Daer na is hi gesien
van iacob. daer na van allen apostelen. mer alre
lest van allen is hi oec van mi ghesien als van e
nen westelbaren dat buten der rechter tijt d' ghe
hoerten ghehoeren wort. **A**lfoe was hi nae ons he
ren hemeluaerts verhoeren inden gheeste. **W**at ic
bin die minste vaden apostelen die niet weerdich
en bin een apostel te hieten. wat ic hebbe die ker
ke gods ghepersequeert. vander ghenaden gods
bin ic dat ic bin. **D**at ic een apostel gewepen bin
dat is van ghenade ende sijn gracie en heeft in mi
niet ledich gheweest. .:.

Ewangelium opten seluen dach **Lucas** int
xxij ca. .:.

In dien tiden seide ihesus dese ghelikenisse
tot sommighe die in hem seluen ghetrouwe
den als of si gherechtich waren ende ander luden
versmaden. **T**we menschen ckommen inden tēpel
om te beden. die ene was eē pharizeus en die an
d' een publicaan. **D**ie pharizeus stont en had die
bi hē seluē. **G**od ic doe di dan dat ic niet en bin
als and' menschen. weuers. ongerechtige oüspeel
res. oec mede als dese publicaan. **I**c vastē h' wer

uen in die welke **Jc** gheue tiende van al dat ic besitte **Ende** die publicaen stont van verres. ende en woude sijn hoeft niet op bueren totten hemel. mer hi sloech sijn korste ende seide **God** weest mi sondaer ghenadich **Jc** segghe v voerwaer. dese clam gherechtueerdicht neder in sijn huys van dien. want soe wie hem verheffet die sel verneert worden. ende wie hem veruotmoedicht die sel verheuen worden. .+.

SERMO

Duo homines ascenderunt in templum **Luce .xviij** **I**n desen ewangelio soe wort ons bescreuen den staet der publicaens ende sijn oetmoedicheit. ende die houerdicheit des pharizeus wort bewijst i drie dingen **E**en eersten dat hi hem heilich ende rechtueerdich hield. nochtan als salomon seit soe en weet niemant of hi des graciën gods weerdich is **E**en aderen mael als dat he m dochte dat die heilicheit die hi hadde vā hem seluen. ende niet van gode nochtans dat cristus spreck sonder mi en condi niet ghedoen **E**en derden mael als dat hem dochte dat niemant al soe goet en was als hi ende dat alle ander menschen sondaren waren nochtan dat cristus spreck

gghi en selt niemant veruorden op dat ghi niet
veruorden en wort Ten anderen mael soe wort
bescreuen den staet des oetmoedighen publicaens
die een sondaer was. ende ghenade van gode ver
creech om sine grote oetmoedicheit wille. Sine
oetmoedicheit wort bewijst in drie dinghen Ten
eersten in groter vresen die hi hadde wat vres
sen soe en dorste hi niet voer den outaer comen.
mer hi sach in dat einde vanden tempel Ten an
deren in groter scamelheit want hi en dorste sijn
oghen niet op slaen totten tempel Ten dden mael
in groten rouwe. want hi sloech voer sijn harte
te ende sprac **H**ere god ontferme ouer mi arme
sond. Hier in soe wort ons bewijst dat wi ons
niet verheffen en sellen al sijn wi goet ende heilich
mer ons altoes veruotmoedighen mit desen pub
licaen. ende comen inder kercken en bidden gode
ghenade van alle onsen sonden. :

Des woensdaghes epistel tot die van chorin
then int vi ca. :.

Broeds en weet ghi niet dat uwe lichamen
leden cristi sijn. sel ic s om nemen die leden
cristi. en makense leden eens ghemeen wijs. dat
si vercx. Of en weet ghi niet die enen ghemenen

wite anhanghet dat hi een lichaem wort wāt hi
 seide. twee sellenre wesen in enen vleysche **M**er
 soe wie den here anhanghet die is een gheeste **A**l
 soe als alle die leden van eenre sielen gheregeert
 worden alsoe sijn alle die gene die vā enen geest
 leuende sijn gemaect. die sijn een lichaem mit cris
 to geworden mitten gheest des heren **W**iet die on
 cyscheit. wāt niet ket noch anders en machme
 se uwinne **A**lle die sonden die die mensche doet
 die is buten den lichaem. mer die dāyscheit doet
 die sondicht in sinen lichaem. of en weet gi niet
 v lēde sijn een tempel des heilighe gheest die in v
 is die ghi van gode hebt. ghi en sijn uwes selues
 niet mer cristi die v ghecoft heeft teghen sinen va
 der ende verlost vanden prince der werelt. wane
 ghi sijn gecoft mit enē groten scatte **G**lorificiert
 ende draghet gode in uwen lichaem altoes sinen
 beelde teghenwoerdich te staen .+.

Ewangelium opten seluen dach marcus in
 viij ca .+.

In dien tiden clam ihesus ned in een sceep.
 sijn mit sine iongeren en quā in dat lanc
 van dalmanicha. Die phariseen ghinghen wt en
 de begonnen te vraghen mit hem ende eyscheden

van hem een teiken vanden kintel ende temptier
 den hem. ende hi versuchte hem inden gheest ende
 seide Waer om soe soect dat gheslachte een teiken
Ic segghe v voerwaer. **Dese** gheslachten en sel
 gheen teiken ghegheuen worden ende hi lietse enz
 de clam anderwerue in een scip ende voer heen
 ouer dat meer. si vergaten broet te nemen ende
 en hadden mer een broet mit hem inden scipe **Hi**
 ghehoet hem ende seide. siet ende hoet v van des
 sem der phariseen ende vā herodes deesem. si dochs
 ten ende spraken tot malcander **Dit** seit hi daer
 om want wi gheen broet en hebben **Ihesus** ken
 nede dat ende seide hem. waer om denct ghi daer
 op. want ghi gheen broet en hebt. kennet ghi
 noch niet noch en verstaet. hebt ghi noch uwe
 herten verblint heb ghi ogheyn ende siet ghi niet.
 heb ghi oren ende en hoert ghi niet. **En** dencket
 v niet doe ic die vijf braden braec onder vijf du
 sent menschen ende hoe vele coruen ghi op bner
 de vol van xliue **Si** seiden twaleue **Doe** ic seue
 brode onder vier dusent menschen braec. hoe me
 nighe manden stucken naem ghi daer of **Si** sei
 den seuen **Ende** hi seide hem. hoe en verstaet ghi
 noch niet.

Des vridaghes ewangelium Lucas bescrijft
tet int xij ca. .:.

In dien tiden seide ihesus sine iongeren. soe
wie dat veel ghegheuen is vā hem sel veel
geepschet worden. Ende dien si veel beuolen heb
ben meer sellen si van hem eyschen. **I**c bin gheco
men om dat vuer inder eerden te senden en wat
wil ic dan dat ontfeken worde. **E**en doepsel heb
ic in ghedoept te worden. Ende hoe worde ic ghe
dwongen thent dat volbrocht worde. waent gi
dat ic ghecomen bin vrede inder eerden te gheuen
dat een segghe ic v niet. mer een scepdinghe. wāt
vā dien selte viue in een huys wesen ghesceyden
drie in twee. ende twee in drie selte ghesceyden
werden. **D**ie vader inden sone ende die sone den
vader. **D**ie moeder in die dochter ende die doch
ter in die moeder. **D**ie swegher inden suare ende
die suare inden swegher. .:.

Op ten xij sonnendach epistel tot die van eph
rinen int derde ca. .:.

Boeds al sulckē betrouwē hebben wi tot
gode oitmits opny. **N**iet dat wi umogende
sijn vā ons yet goets te hebben en te gedencken
als wt ons seluen mer onse umogē is vā gode

Die ons bequame dienres des nuwe testamētes
ghemaect heeft niet inder lettere. mer inden gheest
te. want die letter doet mer die gheest maect le-
uendich Die letter is die ewe die die sonden ver-
biedet ende wijst. mer si en maect niet leuendich
mer si doet in dien dat die menschen tot verho-
den dinghen te meer gheneyghet wort Ende op
die dienst der doet Dat is d ewe. mit letteren in
die stene ghescreuen ind glorien was Alsoe als
die kinder van ysrahel in moyses aensichte niet
sien en mochten om die glorie sijns aensichtes
die te niete gaet. Hoe en sel dan die dienste des
gheestes niet billiker inder glorien wesen. want
of die dienst der verdomenissen inder glorien is
veel te meer sel die dienst der gherechticheit in
der glorien ouerulopen .i.

Ewangelium des seluen daghes marcus int
vñ ca .i.

In dien tiden ginc ihesus wt vāden landen
tyri. en quā neuēs sydon tott zee vā galil-
leen. mid den doer tlant van de capoleos Ende si
brochte tot hem enen douē en enē stommē en bar-
den hē dat hi sijn hāt op hē leid e. en hi nā hē vā-
den scaren achterwaert ende dede sijn cleyen vñ

gher in sijn oren ende maecte speckel ende werde
 sijn tonghe. en sach op inden hemel en versuchte
 en seide tot hem Effeta dat is wort op ghedaen
 En rechteuoert sijn sijn oren open ghedaen ende
 die hant sijnre tonge is ontkonden En hi sprac
 rechte En hi gheboet hem dat sijn niemant en sei-
 den Hoe hinc hem meer verboet hoe si meer pre-
 dicken en te meer verwonderden si hem en seide
 Alle dine heete hi wel ghedaen en die doue doen
 horen en die stomme doen spreken .i.

SERMO
H Ducant ei surdum et mutum etc. Mat-
 thei. iij. In desen heiligken ewangelio
 worden bescreuen twee punten tot onser lere Dat
 eerste is wat wi verstaen bi desen stomme en do-
 uen mensche. hier bi verstaen wi den sondaer die
 vaden viant doef ghemaect wert en stom in sijn
 sonden Hier of spreck dauid iden souter. die son-
 daer is doet als dat serpenē aspīs Alspīs is een
 serpenē dat goet is tot medicijn als sijn venijn
 vā hē is en men pleget te vangē mit soete ghelu-
 de. mer dan legghet sijn een oer opter eerden. en-
 de dat ander oer stoptet mit sijn sterke om dattet
 gheluyt niet horen en sonde Aldus soe verstoppe

oec die viant die oren des sondaers alsoe dat si
niet welc en begheven te horen van gode en sel den
soe spraken si hoer biechte en aldus soe behouden
si in hem dat sijnnt der sonden **D**at ander punt
is wat wi verstaen bi dese menschen die dese me-
sche aldus brochten ghesleit tot cristum **I**c vin-
de twe dinghen die die sondaren leiden ende bren-
ghen tot gode **D**at eerste is dat woert goeds te
horen prediken **H**ier of lesen wi in dat leuen der
apostelen dat petrus predicte den volcke alsoe dat
ter drie dusent worden bekeert ende ghedoept en
de ghesbueden in cristum **A**ldus soe wort oec al-
le daghe meniche sondaer bekeert in der predica-
tien ende gode gebroche **D**at ander is tribulacie
ende liden dat god den sondaren sende **A**len vin-
det v-ke menschen die gode niet en bekennen als
hem wel gaet ende als si voerspoot hebben met
als god slaet mit enighe tribulacien soe bekennē
si gode ende bekennen hem van hore sonden **H**ier
of sprekt sinte gregorius dat liden en dat doghen
dat ons op certike toecomet dat doet ons tot
gode comen in hemelrijck .:.

Des woensdaghes Epistel tot die ehorintzen
int iij ca .:.

Broeds wi en predikē ons seluer niet mer
 onsen here ihesum xpm. mer ons uwe dien
 wes ouermits ihesum. wāt god heuet ghesoden we
 den duyfternissen een licht te schijnen. dat lichten
 de in onser harten tot verlichtinghe & wetensheit
 & clærheit gods inden aensichte ihesu cristi. mer
 desen seet hebben wi in cranchen vaten op dat
 die hoecheit toe hore & duechden gods en niet vā
 ons in allen dinge liden wi drac mer wi en wor
 den niet verdrige. wi worden tiarmē dat wi onse
 notorft niet en hebben. mer wi en worden niet ge
 set noch gegeuen wi liden per secucie Van steden
 tot steden. mer wi en worden niet gheslāten. wi
 worden we ghesworpen In die vrese der doet mer
 wi en verdragen niet. Altoes sijn wi die do dinge
 ihesu in onsen lichamen onmedraghende op dat
 dat leuen ihesu in onsen lichamen ghesopenlaert
 worde den vrienden ende den vianden. .i.

Euangelium opten seluen dach Marcus in
 sijn ix ca. .i.

In dien tiden doe ihesus soude gaen. volghē
 den hem twe blinde al roepende na ende sei
 den dauids sone ontferme di onser Doe ihesus
 toe thups quā quamē die blinde tot hem Ende

ihesus seide tot hem toe. gheslouet ghi dat ic v dat
doen mach Si seiden hem. trouwe heer ia wi. doe
werde hi hoer ogken en seide. na v ghesloue moet
v ghesceien Ende hoer ogken worden op ghedaen.
Ende ihesus dreypghede se en seide siet dattet mie
mant en wete Die ghinghen wt ende maecten in
alle dat lant gherufte. Die luden ghinghen heen
en broechten hem enen stommen mensche die kese
ten was ende doe die viant wt gheworpen was
sprac die stomme En die scaren verwonderden
hem en seiden Nie en openbaerde aldus danighen
dinc in ysrakel. . .

Des vridaghes ewangelium matheus in sijn
vi capittel. . .

In dien tiden began ihesus die steden daer
veel doechden i gedaen waren te verwiten
dat si gheen penitencie gedaen en hadden Wee di
corosaym wee di bethsayda. want hadden die
doechden i tyro en i sydone gedaen geweest die i
v gewroche sijn si souden voertijts in asschen en
in haren cled penitencie gedaen hebben Nochtan
seg ic v dat tyro en in sydon ghenadeliker wesen
sel inden daghe des oerdelis dan v. en du caphar
naum al worde ste totten hemel toe verheuen. du

selfte weder totter hellen neder dalen. want had
de in sydonia die doechden ghesciet die in di ghe
sciet sijn. si hadden licht tot desen daghen staende
ghebleuen. Nochtan seg ic v dat den lande van
sydonia genadeliker gheskien sal dan di inden da
ghe des oerdes. .i.

V Opten xij sonnendach **E**pistel ad galathas
int derde ca. .i.

BRoeds Abraham sijn beloften toe gheset
en sine sate en hi en sat niet den saden als
in velen mer als in ene en sine saden dat is xps
Mer dat testamēt segghe ic dat vā gode vast ge
maect is. die ewe die na iij hondt iaren en xxx
ghemaect is. die en vernietet noch en verpdele
die beloften niet Moyses ontferne die ewe vier
hondert iaer en dertich nae dat abraham die be
loften belouet was. Aldus en quā die salicheit
niet vter ewe mer vāden beloften wāt is die erf
nisse vter ewe. soe en is si te hants niet vē be
loften. **G**od heeft abraham ghegeuen. ouermits der
weder loften **O**uermits cristum die dicwile be
loft was. wat sal daer om die ewe. die ewe is i
gheset om die ouertredinghe went dat saet qua
me dient god beloue. Die ewe is inden middel

geset tusschen abrahams belofsten en d' volley-
singhe. op dat die ewe dat volc in vresen hieldē
en alsoe des lequamer worde die belofste te ont-
fangen En die ewe is gheordineert oūmits den
enghelen Das was moyse en sine dienres In
des middelaers hant. mer die en hoer niet enen
toe mer twee En god is een Is dan die ewe te
ghen die belofsten gods dat si werre. wāt waer d'
een ewe ghegheuen die leuende mochte maken.
waerlic die ghewechtheit soude wt d' ewe wesen
Mer nu heeft die scrifture onder die sonde alle
dinghen te god ghesloten Op dat die belofste wt
den gheloue ihesu cristi den ghelouighen ghegheue
worden Glosa daer om ordineert god alsoe dat
wi kennen, souden die crancheit der ewe en ons
dan haesten totter gracen cristi .:.

Ewangelium opten seluen dach Lucas int
p ca .:.

In dien tiden seide ihesus tot sine iongeren
Salich sijn die oghe die sien dat ghi siet.
wāt ic segge v dat veel propheetē en coningē be-
geerde te sien dat ghi siet. en si en sagēs niet. en
te hore dat ghi hoert en si en hoerdens niet Doe
stont eē meester vand' wet op en temptierde hem

ende seide **M**eister wat sel ic doen ende dat ewi-
 ghe leuen besitten **E**nde hi seide tot hem . wat is
 inder ewe ghescreuen . hoe lesestu **H**i antwoerde
 en seide **D**u selste minnen dinen here dinen god
 van alle dijner herten . ende van al dijner sielen .
 ende van al dijner crachten ende van alle dijner
 gemoede . ende dinen naesten als di seluen **D**oe
 seide hi tot hem **D**u hebste te rechte geantwoert
 doet dat en du selste leuen **D**oe woude hi hem sel-
 uen rechtueerdighen ende seide tot ihesum . wie is
 mijn naeste **J**hesus sach op ende seide **E**en men-
 sche daelde neder van iherusalem in iherico en ge-
 raecte ons die moerdenaers dien oec keroueden
 ende wonden ende lieten half leuende ende gin-
 ghen heen **H**et gheuiel dat een priester dien wech
 neder quam sach hi en ende ghinc voer bi **D**es
 ghelijcs een dyaken doen hi bi dier steden was .
 en hem ghesien hadde ghinc hi oec voer bi **E**nde
 een samaritaen ghinc dien wech . doe hi neffens
 hem quam ende hi en sach wort hi mit karmhar-
 ticheit beweghen en ghinc tot hem ende verbane
 hem sine wonden en goet daer wijn ende olpe in
Ende hi liden op sijn peert . ende voerden in die
 berberghe ende dede hem daer meesterie **E**nde des

anderen daghes replēde hi voert twe penningen
ende gaffe den weert ende seide. hebt sorghe voec
hem. ende soe wattu dan daer houen wt gheueste
als ic wed come ic selt di ghelēden wie van desen
drien dencket di hē naeste te wesen die ons die
moerdnaers geraect was Doe seide hi. die die
ontfermherticheit in hem wrochte. En ihesus sei
de hem. ganc ende doe du des ghelijcs. +.

SERMO

Homo quidam descendit ab iherusalem
in iherico et incidit in latrones cō. Luce. x
Bij desen mensche die vā iherusalem ginc tot ihe-
rico en̄ ons weeghe quā hi ons die moerdnaers
Bij verstaen wi die menschelike natuer. Adā
onse vāder en̄ eua dese waren gheset van gode in
iherusalem dat bedudet een stat des vreden. dat
was inden eertfchen paradysse dat si daer altoes
souden gheleest hebben sonder steruen sonder sor-
ghe sonder arbeit ende oec alle hoer nae comen-
ghen mer doen si dat ghebode goeds braken soe
worden si wt gheworpen. ende daelden in iherico
dat is in sericheit deser werelt. Ende quamen in
den handen der moerdnaers dat was inder ver-
moghentheit der vianden vander helken. Des

soe quamen priesteren ende scuiten dat waren die
 heilige patriarchen ende propheten mer si en con
 sken des menschelike natuer niet verlossen Daer
 nae is ghecomen een samaritanen dat bediet ons
 een ghesontmaker dat is ihesus cristus. en heeft
 hem ontfermt ouer die menschelike natuer. en
 de nam olpe sijne ontfermharticheit. ende men
 ghedese mitten wijn sijns heilighe bloets aenden
 cruce ende heeft die menschelike natuer ghesont
 ghemaect. Hier of seic sinte augustijn een groet
 meester is gecomen in deser werelt. want al om
 me laghen vele sieke menschen. .:.

Des woensdaghes epistel tot die van chorin
 then int vijfte ca. .:.

Broeders wi weten. al ist dat onse eertse
 huys deser woningge te brocken wort Dat
 wi vā gode een timmeringhe hebben en een ewich
 huys niet mit handen gemaect inden hemel. wāt
 i dien sichten wi en begheven dat onse woningge
 die inden hemel is ons ou al ghedaen worde dat
 wi doch niet naket mer gecleet geuonden worde
 want wi in desen tabernakel sijn versuchtende
 en sijn verswaert In dien dat wi niet en willen
 ontcleet worden. mer ou ghecleet worden. op dat

vanden leuen verfwolghen worde dat sterflic is.
mer die ons volbrenghet in die selue dat is god
die ons ghegheue heeft een pant des gheestes. Wi
willen wel mit den onsterflike leue ouerleet we
sen. mer wi en willen ons niet berouue laten vā
al datt sterflic is. En dat wi ons desen sterflike
we ver suchten en den hemelschen begheuen. Dat
is dat pant des gheestes die ons god ghegheuen
heeft. Daer om derren wi ons coenheit altoes en
sijn wetende die wile die wi inden lichaem sijn.
sijn wi pelgrime vāden here. Wāt wi wāderen ouer
mits den gheloue en niet nāder ghedaenten. En
wi dorren en hebben goeden wille meer pelgrime
dat is geuerret te wesen vāden lichaem en te ge
woerdich te wesen den here. En om crighen wi
si wi teghenwoerdich sijn wi niet te gewoerdich
hem te behagen wāt wi moeten alle geopenbaert
worden voer den stoel des gerechtes cristi dat ee
yghelic verantwoerde die eyghen wercken des
lichaems alsoe als hise ghedaen heeft het si goet
of quaet. Wāt wi dit weten soe raden wi den me
schen die vrese des heren te hebben. wi sijn gode ge
openbaert. Ende ic hope dat wi oec in unwen con
scientien openbaert sijn. .i.

Ewangelium opten seluen dach matheus in
sijn vij ca .:.

In dien tiden maecten die phariseen enen
raet teghens ihesum hoe si en mochten do:
den Ihesus wiste dat ende ghinc van daen ende
veel volgheden hem. ende hi maectese alle ghesont
ende verhoet hem dat si niet en openbaerden. op
dat inuulket worde dat ysayas die pphet sprac.
Sich mijn kint dat ic wtuercore hebbe mijn ghe:
minde daer mijn siele wel in besaghet heeft Ic sel
minen geest setten op hem ende hi sel boetscapen
den heidenē dat oerdel hi en sel niet striden noch
woepen noch niemant en sel in d' straten sijn stems
me horen Dat gheiaeghede riet en sel hi niet te bre
ken. noch dat wolkende hout en sel hi niet wt doen
toe dat hi wt worpe dat oerdel totter victorien
ende in sinen name sellen die heiden hopen .:.

Ewangelium des vridaghes lucas in sijn xx
capittel .:.

In die tiden seide ihesus sine iō geyen daere
alt volc hoerde Goet v vāden scriben die i
den scoelen wanderen willen en minnen die groe:
tinge in d' marct En die eerste setelen in d' sinago

ghen. ende die voerste sittinghe inder Bruloften. si
vensen langhe ghebet. ende verstanden der wedu-
wen huse. **D**ese sellen die meerre verdoemenisse
ontfanghen **D**oe sach ihesus rike luden die hoer
ghiften worpen in die offerkiste. hi sach een arm
weduwe twe pennynghins in werpen. ende hi sei-
de waerlic ic segghe v dat dese arme weduwe
meer ghebroecht heeft dan si alle. want alle dese
hebben goede gauen ghesent van dat hem ouer-
ulbepede. mer dese vā dien dat hoer ontbrac heef
si al hoer voetsel dat si hadde ghesent **E**nde den
ghenen die seiden vanden tempel dat hi mit goe-
den stenen en mit gauen verciert ware. dien seide
hi **H**et sellen daghe comen i welcken dat dese din-
ghen die ghi siet die stene opten anderen niet ghe-
laten en sel worden men sellen destruerē **D**oe vra-
gheden si hem en seiden. ghebieder wāneer sel dit
wesen en wat tekenen sullen sijn als si beghin-
nen te ghesien **H**i seide. siet dat ghi niet verleit
en wort. wāt vele selre comen in minen name en
segghe dat ict bin. en die tijt is ghenaket daer
om en wile hem niet nae gaen. .:.

Opten xiiij sonnendach epistel ad galatias
int x ca. .:.

Broeders wandere inden gheest en en wilt
 die begheerte des vleysches niet volbrēn
 ghen. wāt dat vleysche begheert teghen den gheest
 Oec inden goeden daer die gheest gods in is En
 die gheest teghen den vleysche want dese sijn con-
 trarie onderlinghe. op dat ghi niet en doet al dat
 ghi wilt Ende ist dat ghi vanden gheeste gheleit
 wort. soe en siet ghi niet onder die ewe Die wt
 vresen en niet wt minnen dat quāde laet. Die en
 is niet onder die ewe Want si is om die ouertre-
 ders gheset. die seuldich inden wille sijn mer vā
 vresen laten si die misdiet Die wercken des vlei-
 sches sijn openbaer. welc si sijn. Onayfcheit. ou-
 spel. onreiniteit. onscamelheit. ghiericheit die
 der afgoden dienst is. vergiffenisse mit veyne
 viāscap. stridinge. toery. crighe. twistinghe. En
 geloue. midicheit. manslachte. dronckenscap. ou-
 tallighe werescap. en diese gelike sijn die ic v pre-
 dicte als ic v voersat hebbe dat die sulcke dingē
 doen en sellen dat vike gods niet ucrigē. Mer die
 vruchten des geestes is. Minne. vwoechde. vrede
 lancmoedicheit. ljdofamheit. goedtierenheit. sact-
 moedicheit. gheloue. gesaticheit. onthoudinge. rei-
 nicheit. Tegen al dusdanige vruchten en is i die

ewe niet Mer die ypo toe horen hebben hoer vlesy
sche ghecrupst mitten sonden ende mitten begheer
licheden daer tegen te striden wāt een kersten mē
sche sel altoes inden cruce hanghen genaghelt mit
ten ghesoden der gherechticheit .:.

Ewangelium opten seluen dach Lucas int
vij ca .:.

In dien tiden doe ihesus ginc in iherusalen.
leet hi midden doer samarien ende galileen
En doe hi in een casteel soude gaen genoeete hē v
malactse manne die stonde vā verres en hieuē
hoer stemen op en seiden Ihesu ghebieb ontfer
me onser Doe hise sach seide hi. gaet en toget v
die priesteren. En het ghesiede doe si gingen sijn
si gheremicht En een vā dien doe hi sach dat hi
ghesnuert was keerde hi wed en danckede gode
mie lud stemmē En hi viel in sijn aensicht voer
sijn voeten. en dede hem danc En dit was een sa
marituen Ende ihesus antwoerde en seide. isser
niet tien ghesont ghemaect. ende waer sijn die ne
ghen. het en si niemāt gheuonden die weder keer
de ende gode gborie gaf. dan dese vreemde Ende
hi seide hem. stant op ende ganc. want dijn ghe
boue heeft di ghesont ghemaect .:.

SENIO

Heterunt a longe et leuauerunt vocem di-
centes Ihesu preceptor miserere nostri &c.
Luce xviij. ¶ In desen heiligheſen ewangelio ſoe
worden ons beſcreuen twee punten tot onſer le-
ren. **D**at eerſte is wat wi verſtaen bi deſen ma-
laeſchen menſchen. hier bi verſtaen wi den ſon-
daren. wāt alſoe die lazariē die menſche beneemt
alle ſine craſten. alſoe doen oec die ſonden die be-
nemen alle die craſten der ſielen want die ſon-
daer is alſo cranc dat hi op ſine ſonden oec niet
ſtaen en can ſonder die ghenade gods. **E**nde ghe-
likerwijs dat die lazariē ſtimet alſoe doen oec die
ſondaer voer gode ende voer ſinen enghelen. **E**n-
de ghelekerwijs dat die lazerſche worden gheſcey-
den van die gheſonden menſchen alſoe ſellen oec
die ſondaren gheſceyden worden vanden goeden
menſchen inden daghe des oerdelſ. **D**at ander is
hoe ſi ghefont werden. ic vinde i hem twee punten
daer ſi criſtum mede togghen tot ontfermhartich-
heden. **D**at eerſte was oetmoedicheit. wāt ſi ſton-
den van verres ende ſi en conſten bi criſtum niet
comen. **H**ier bi verſtaen wi die lazariē ſijnre ſon-
den ghefont wil worden die ſel hem verwetmoedi

gen voer gode ende voer sinen priester ind biech
ten. ende hier om sprac ihesus tot hem gaet ende
toent v den priester. **A**ldus sellen wi oec doen
wi sellen ons toenen den priesteren dat sijn onse
lede ende onse sinnen daer wi mede ghesondicht
hebben. **I**n horen in sien in rusten i smaken. **D**at
ander punt was ynnich gelet wat si riepen mit
luder stemmen. **I**hesus gebieder ontfermt ouer
ons. **A**ldus soe sellen wi oec doen ende sellen op
gode roepen i onsen gebede als wi i enigher noet
sijn. **W**ant salomon die seit. dit ghebet o oetmoe
digher menschen doer gaet den hemel. **A**ls wi go
de willen bidden om saken die onser sielen noet
sijn soe sellen wi bidden in den name ihesus. als
dese tien maectschen deden die riepen ihesus ghe
bieder ontfermt ouer ons. **H**ier of sprac ihesus
tot sinen iongheren wat ghi bidde den vader in
minen naem dat sel hi v gheuen. :

Des woensdaghes **E**pistel tot die ehorintsen
int vi ca. :.

Broeds en wilt dat iucke niet deysen mitte
ongelouighen. want wat deel is o gherech
telheit. of wat gheselschap is den lichte tott duyf
termissen. of wat ghemeenscap heeft cristus tot

Bekal. of wat deel is den ghelouighen mitten on-
 ghelouighen. ofte wat ouer een draghen is den
 tempel godes mitten afgoden. Ghi sijt dien tem-
 pel des leuenden godes als god seit. Ic sel in hem
 wonen ende daer in wanderen Ende ic sel wesen
 hoer god ende si sellen wesen mijn volc Daer om
 gaect vten middel van hem ende weest ghesceiden
 spreket die here ende en berwert niet dat onsuue-
 re ende ic sel v ontfanghen en ic sel v sijn een va-
 der en gi selt mi wesen sone en dochteren seit die
 almachtige here **A**lre lieffte daer om hebt dese be-
 loefte. en laet ons suuer maken van alre onrei-
 nicheit des vleysches en des gheestes volbrengē
 de die reinicheit inder vresen gods .:

Ewangelium opten seluen dach matheus in
 sijn vi ca .:

In dien tiden ginc ihesus wt van daer. en
 ginc in sijn lant. en sine iongheren volghe-
 den hem En des saterdaghes began hi in syna-
 goghen te leren En veel die dat hoerden verwon-
 den hem in sijner leringhe en seiden waen comt
 dese al dit En wele is die wijsheit die hem gege-
 uen is en alsulcke doechden die ommits sine han-
 den ghewrocht worden Ist niet die timmermas

marien sone iacobs broeders ende iosephs ende iude en symons. **S**ijn sine susters hier oec niet mit ons **E**nde si worden geseandalizeert in hem **E**nde ihesus seide hem **G**heen propheet en is sonder ere dan in sijn lant ende in sijn maechscap en in sinen huse **E**nde hi en mochte daer gheen veel miraculen doen dan op sommighe siecken seide hi die handen en maectese ghesont **E**nde hi verwolde hem om hoer ongheloue .:.

Des vridaghes ewangelium Lucas .:.

In dien tiden ghesiede dat ihesus voert an sinen wech maecte doer steden en doer castelen predikende en boetscappende dat rike gods en die ewalike mit hem **E**nde sommighe wiuen die ghesont waren ghemaect vanden boesen gheseten en sieckeden. maria die magdalene hiet van welker seuen vanden vianden wt ghegaen waren en iohannes chusen wijs die herodes procuraetor was. ende susanna ende ander vele die hem dienden van horen goede .:.

Opten .xv. sonnendach **E**pistel ad galathas int vi ca .:.

Groeds of wi den geeste leue. soe laet ons oec inden gheeste wanderen. laet ons der

ydelen glorien niet ghierich worden onderlinghe
 gannende onderlinghe kennende broeders en
 de ist dat enich mensche kerispet werde in enighe
 ghebreke. ghi die geestelic sijn leert alfulcken nie
 sche inden gheeste der saticheit. **G**hetemptierden
 mensche en sijn niet te verwerpen noch wredelic
 te kerispen mer te leuen wredelic ende sastic **N**em
 dijn selues waer dattu oec niet ghetemptiert en
 wortste **W**ant god verhenghet somwile dat die
 mensche in dat selue vallet **D**aer hi den anderen
 niet in liden en woude **D**raghet den enen des an
 deren last. ende alsoe sel ghi die ewe cristi veruul
 len **W**ant ist dat yemant hem seluen vermoedet
 wat te wesen wat hi niet en is **A**ls vā sijn self
 weghen die uleidet hem selue **M**er yghelic proe
 ue sijn selues werc en alsoe sel hi in hem seluen
 glorie hebben en niet inden anderen **D**at is god
 die in hem is sel sijn glorie wesen. ist dat hi sijn
 selfs werc meer proeft dan des andere ghebreke
 wat ee yghelic sel sijn selfs borde drage **T**oe hier
 toe heeft die apostel gheleert hoe dat hem die ouste
 sijn sellen hebben mitten ghenen die ons hem sijn
 nu leert hi hoe hem die nederste mit malcander
 hebben sellen **D**ie mitten woerden gheleert wort

die sel hem in allen goeden dingen ghemeynsam
maken den ghenen die hem leert. **Dit** is die sin.
Als die ondsaten mit woorden allene sond ke-
wisen des leuens gheleert worden. dan sellen si
hem mitten leeraers vernigen niet mit quade dat
si doen. mer mit goede dat si leeren. want die ewe
cristi die wi vā hem ontfanghen. sel wesen onse
licht en niet hoer leuen. **E**n of yemāt woude seg-
gē. ic wil doen en leuē als si doen. **D**aer o spract
hi voert. en wilt niet dwalen. want dat is dwa-
linghe te seggen. **G**od en sel niet ghehoert worden
wāt dat die mēsche ghesaget heeft dat sal hi may-
en. **D**ie in sinen vleysche saget. die sel oec vāden
vleysche mayen die doet. **M**er die inden gheeste
saget. die sel dat ewige leuē vāden geeste mayen.
En laet ons niet op houden wel te doen. wāt n-
ophoudende sellen wijt i sijnre tijt mayen. **A**lso
die goede wille gheen eynde en set noch en weet
inden wercken. **A**l soe sel hi sond eynde mayen
inden vruchte. **D**aer om die wile dat wi den tijt
hebben. laet ons tot allen mensce dat goede wer-
ken op dat die minne die geen einde en weet vol-
maket si allen menschen goet te doen. **M**er alte-
meest totten huyfghenoten des ghebefs. .i. .

Euangelium opten seluen dach matheus in
sijn vi ca . . .

N dien tiden seide ihesus sine iongheren Niemāt
en mach twe heren dienen of hi en sel den enen ha-
ten ende den anderen minnen . of den enen liden
ende den anderen versmāden . ghi en moghet go-
de niet dienen ende den scatte Daer om segghe ic
v . en wilt niet sozchouidich wesen inwer sielen
wat ghi eten sult noch uwen lichaem wat gi an-
trecken sult **I**st leuen niet meerre dan die spise-
ende is dat lichaem niet meerre dan die cledinghe
Siet oec an die vogelen des hemels . si en saepen
noch en maepen noch en vergāderen in die seu-
re niet en v hemelsche vader voetsē **E**n si gi niet
meer weerdich dan si wie vā v denckende mach
tot sijner langeden een cubitus toe doen en waer
om sidi sozchouidich vander cledinghe . siet an
die lelpe des ackers hoe si wassen . si en arbeiden
noch en spinnen **I**c segghe v dat salomon in al
sijner glorien niet alsoe tierlic ūdet en is als een
vā desē **I**st dat god dat hōp dat huden is ende
morgē inden ouen geworpen wort aldus ūcleet
Weel billiker sel hijt v doen eranc vā geloue hier
om en wilt niet sozchouidich wesen segghende .

wat sellen wi eten of drincken of waer mede sel
len wi ons decken. Alle dese dinghen soeken die
heidenen. **V**ader die weet dat ghi alle dinghen be
houet. **S**oect voer alle dinghen dat rike gods en
sine gherechticheit ende alle dit sel v toe ghewor
pen worden. ++

SERMO

Nemo potest duobus dominis seruire. **Ma
tthi vi** In desen heilighe ewangelio soe
vermaent ons cristus dat niemant en mach twe
heren dienen. **N**o vinde ic dat sulcke dienen d'wer
relt. sulcke den viant en sulcke gode. **D**er werelt
dienen ghierige menschen die en al hoer ghedach
ten hebben op die rijcheit en eer der werelt. **E**nde
dit sijn sotte menschen want die werelt is een on
getrou heer. si minne den ghenen die leuen en hoer
dienen. mer als si steruen soe gheeft sise in d'handen
der vianden. **H**ier om spreect sinte iohannes
ewangelista ghi en selc die werelt niet minnen.
noch die dinghen die inder werelt sijn. want die
werelt sel vergaen en al dat in die werelt is en
al datter werelt toebehoert. **A**nder menschen die
dienen den viant en dat sijn die ghene die leggen
in hoer sonden ende doen die een sonde ouer die

ander. ende leuen sonder sorghe noch en ontfien
 gode niet sijn sotte menschen. want die viane
 doen hem die ghenuechte te hebben in te sondigen
 en dat si niet en dencken om die grote pine voer
 die tijt eer dat hise brenct ter hellen. **A**nder men
 selen sijn die diene gode dat sijn die gene die hou
 den die tien gheboden. en die ghebode der heiligher
 kercken. ende dat sijn die salige menschen. **W**ant
 sinte gregorius seit gode te dienen is een regerin
 ghe. want alsoe een coninc doet in sijn lanc al dat
 hi wil alsoe doet oec een goet mensche die gode
 dient die vercrncht va gode al dat hi wil. **H**ier
 om en sellen wi niemant dienen dan allene gode
 want alle die tijt die wi anders ouerbrenghen
 die verliesen wi. .i.

Des woensdages epistel ad collonicensis in
 eerste ca. .i.

Broeders dancket gode den vader die ons
 weer dich ghemact heeft inden dese des lo
 tes der heilighe. **I**nden lichte die ons wt lossede
 vander macht der duystermissen ende ons ouer
 voerde int rike des soens sijner minnen daer wi
 verlossinghe in hebben. en verlatemisse der sonden
 die ee beelde is des ontfienliken gods eerst ghebo

ren alre creaturen. want in hem sijn alle dinghen
ghemaect in die hemelen ende in der eerden sienli-
ke dinghen ende on sienlike. het si throne of domi-
nacione of primapaten of potestaten. Alle dinghe
sijn ouermits hem ende in hem ghescepen. ende hi
is ouer hem allen ende alle dinghen staen te gad
in hem. alsoe hi alle dinghen ghescepen heeft. alsoe
onthout hise ende regiertse al dat ghemaect is
waer niet sonder hem. Hi is selue thoest des lic-
haems der kercken. hi is beggin ende fondierre
der kercken. die t beggin is eerste ghesoren wt den
doden op dat hi in allen menschen selue si houden
de die eersicheit of die heerscapie. want hi die
ander vermrecken mach. . .

Ewangelium opten seluen dach matheus in
sijn xv ca. . .

In dien tiden seide ihesus sine iongeren. ghi hebt
ghelooert dattet den ouden gesait is. Du en selste
niet versworen. du selste dijn ede den here geuen.
Ic segge v men sel te mael niet sweren. noch bi
den hemel wat het is een setel gods noch bid eer-
den wat het is een voetsamel sijnre voete. noch
bi iherusalem. want si is een gods conincs stat.
noch du en selste niet sweren bi dine hoefde wat

du en moghes niet een haer swart maken of wie
laet alle uwe woerden wesen iae iae. neen neen.
wat dat hier bouen gaet dat is vā quaden. Ghi
hebt ghehoert dattet den ouden gheseyt is. Oghe
om oghe. tant om tant. Mer ic segge v. niet we
der te staen den quaden. Ist dat di yemant slaet
an dijn rechter kinnekackten. Biet hem die ander
Ende die ghene die mit di spuen int ghedinghe
ende dinen we nemen. laet hem oec dinen man
tel En soe wie di dwinghet mit hem te gaen du
sent voetstapen ganc mit hem twedusent daer
toe Ende die di bidt ghif hem Ende die yet van
di lenen wil. keer di niet daer of. .:.

Des vridaghes ewangelium Lucas bescrijft
tet in sijn xx ca. .:.

In dien tiden gheschiede in eens daghen Doe
ihesus dat volc inden tempel leerde en hoet
scapte dat die princen der priesteren ende die scri
ben. ende die oude des volcs te gader quamen
ende seiden tot hem Segt ons in wat machten
doetstu dit. of wie is hi die di dese moghentheit
ghegheuen heeft Ihesus antwoerde en seide hem
Ende ic sel v een woert vraghen antwoerde mi.
Dat doepsel iohannis. wast vanden hemel of vā

den menschen Doe dochten si onderlinghe en sei-
den **I**st dat wi antwoerden vanden hemel. dan
sel hi segghen waer om en ghelouet ghi hem dan
niet **E**n ist dat wi segghen vaden menschen. alle
dat volc sel ons stene **S**i sijn des seker dat ioha-
nes een propheet is **E**n si antwoerden dat si niet
en wiste waen dat waer. en ihesus seide he noch
ic en segge v oec niet i wat machte ic dit doe. .+

Opten xvi sonnendach epistel ad hebreos int
derde ca. .+

Broeds ic begeer dat ghi niet of en laet va-
den gheloue en vaden goeden wercken **I**n
minen drucke voer v te proeuen welc drucke ist
dat ghi staende bliuet en verwinnet v eer is om
deses dinghes willen ic mine knien bughe **J**e u
oetmoedighe den sijn mijns ghmoets totten vad-
ons heren ihesu xpi **V**an wien alle vadlicheit in
den hemel en ind eerden genoemt wort **D**at ghi
nad rijchheit sijne glorien v volstadicheit ghene
oumits sine gheeste gecrachticht te wordē inden
mersten menschen cristum te woene oumits den
gheloue in uwe harten ghewortelt inder minnen
en ghefondiert. op dat ghi mit allen heilighe be-
gripen moghet welc dat si die breedheit. die lanc

heit. Die hoecheit en die diepheit der ontfembar-
 ticheit gods. ouermits welcke die minne aldus
 danich is. want hoe god het bekent wort hoe hi
 meer geminnet wort **E**n oec bid ic dat ghi ken-
 nen moet die minne cristi die der menschen wijs-
 heit ougaende is dat ghi veruullet moet worden
 in alre wijsheit gods den genen die alle dinc mach-
 tich is te doen **O**uerubeyker dan wi bidden of u
 staen nad moghentheit die in ons werket **H**em
 si glorie inder kercken en in cristo ihesu in allen
 geslachten der werelt der werelden. .:

Ewangelium opten seluen dach Lucas in
 vii ca. .:

In dien tiden ghinc ihesus in een stat die
 naym hiet **E**nde sine iongheren ende een
 grote scare ghinc mit hem **D**oe hi die poerte van
 der stat nakede brochtmen een dode wt draghen
Ende dat was sijnre moeder enighe kint ende si
 was een weduwe **E**n een grote scare quam mit
 hoer wt stat. doese die here sach wert hi mit barm-
 harticheit bewegen mit hoer en selde. en wilt niet
 weene. en hi trat toe en rinde dat. daer die dode
 in was. en dien droege bleue staen **E**n hi sprac
Jonghelinc ic segghe di stant op **E**n hi wes op

ende ghinc sitten die daer doet was en began te
spreken En hi gaffen sijnre moed. vrese beuinc
se alle ende groetmakende gode ende seiden Een
groet propheet is onder ons op ghestaen. en god
heeft sijn volc gheuifenteert . . .

SERMO

I Dat ihesus in ciuitatem que vocatur naz
ryn Luce viij. **V** In desen heilighe ewan
gelio worden ons bescreuen twee punten tot ons
ser lere Dat eerste is wat wi ustaen bi desen do
den ionghelinc Hier bi verstaen wi die sondaer
die mit quaetheit der sonden sijn siele doot. wae
alfoe die doet seidet die siele vanden lichaem. al
soe seiden oec die sonden die siele van gode Hier
of spreckt god doer den propheet v quaetheit heeft
v ghesceiden va mi Dat and is wat wi verstaen
bi desen menschen die dese doot ionghelinc dwe
ghen totten graue Hier bi verstaen wi als au
gustinus seic die vier elementen die de menschen
dat is die sond draghen totter hellen Die houeer
dighe menschen worden ghedraghen vanden lucht
Die ghierighe menschen worden gedraghen van
der eerden Die oncuysche menschen worden ghe
dragen vanden water Ende die ynnige menschen

vanden vuer **D**at d'oe is hoe dese ionghelinc op
 stont vand' doet. dat was bider groter ghenade
 ons heren ihesu cristi die sprac tot hem. **J**onghe
 linc ic segghe di stant op **D**ie spreect god oec alle
 daghe totten ghenen die daer doet sijn inder sielen
 ende legghen in doet sonden als ons bewijst is in
 sinte peter. doen hi lach inden karcnar. en hi ghe
 bonden was mit grote veteren doe quam die en
 ghel gods tot hem ende werden en sprac **S**tant
 lichteliken op: en te hant vielen die veteren van
 sinen handen en voeten en lieten vten karcnar.
Bi sinte peter verstaen wi die sondaer die ghe
 bonden is mitte sonden alsoe swaerlic dat hi niet
 op ghe staen en can van hem seluen **E**nde hier bi
 souden wi op gode wepen ende bidden hem dat hi
 sijn enghel. dat is sijn gracie sende tot onser sie
 len op dat si leuende mocht werden wāt sond' si
 ne gracie en mach onse siel niet ghenesen. .:.

Des woensdaghes **E**pistel ad colonicensis
 int ij ca. .:.

Boeders siet dat v niemant en bedrieghe
 bouermits der philosophien en d' ydelre ver
 scalkinghe vader menschen settinghe naden esse
 menten der werelt en niet na cristum werkende

in enighe desen Want in hem woent alle volheic
d godliche d lichaemlic dat is volmaectelic wac
in cristo was alle dine weseelic **A**lle settinge der
ewe was een schim voergaende den lichaem xpi.
en schein voer hē **D**aer om doe die lichaem qua
tine dit scim wech **E**n gi siet inuulket i hem diet
hoest is alle principaten en potestaten **D**aer ghi
oec in besneden siet ind besnidinghe niet mit han
den ghemact ind berweuninghe des lichaems des
vlesches ind besnidinghe cristi. hem mede begra
uen inden doepsel **D**aer ghi oec in opuerstanden
siet ouermits den ghehoue d werkinghe gods die
hem verroekede wt den doden **E**n hi heuet v le
uende ghemact mit hem. vergheuende alle uwe
sonden doe ghi doet waert inden sonden en in die
erfliche uwe vlesches .:.

Ewangelium opten seluen dach marcus int
ix capittel .:.

In dien tiden een van d scaren antwoerde ihsu
sum en seide **M**eister ic hebbe minen sone
toti ghebrocht die ene stommē gheest heuet **E**n
soe waer hi en gript daer stoet hi hem en scumet
mitten tanden. en hi wort sine leden onmachtich
Ende ic segghe dine iongheren dat si en wt wer

per; ende si en mochten niet. **H**i antwoerde ende
 seide **O**nghelouich gheslachte. hoe langhe sel ic
 bi v wesen. Brencten tot mi **E**nde si brochtenen
 tot hem **D**oe hi en sach rechtuoert vermoeyden
 die gheest ende werpen neder inder eerden ende
 wentelde ende scumede. **E**nde hi vraghede sinen
 vader **H**oe veel tijes ist van dat hem ghesiede.
Hi antwoerde van sinen kintscheit. ende dicwil
 heeft hi hem int vuer ende int water ghesworpen
 op dat hi en verderfde. **A**lter moghste soe helpe
 ons ende ontferme di onser **J**hesus seide hem.
 moghestu ghelouen. alle dinc is die ghelouighen
 moghelic **E**nde doe riep die vader des kindes lu
 de mit tranen en seide **H**ere ic geloue. helpe mijn
 ongheloue **E**nde doe ihesus die scare sach te gad
 loyen dwanc hi den onwimen gheest en seide hem
Doef ende stomme gheest **J**e ghebiede di ganc
 wt van hem **E**nde hi wort als een dode alsoe dat
 ter vele luden seiden hi is doet **J**hesus hiele sijn
 hant en lichten op en hi stont op. doe hi te huyes
 qua vragede hem sine iongeren al hemelic. waer
 om en mochten wijs niet wt werpen **H**i antwoer
 de hem dat gheslachte en mach nergent in we
 gaen dan in bedinghe ende in vasten. .i.

De wāgelum des vridaghes quaterkemper en
op sinte marien magdalenē dach lu. int vij ca. :

In dien tiden een vanden phariseen hat ihesu
sijn dat hi mit hem ate ende hi ginc in des
pharizeus huys ende ghinc sitten ten eten Ende
sich een wijf een sonderseke die in dier stat was
Doe si wiste dat hi was gaen sitten in des phari
zeus huys. brocht si een alkaster mit salue ende
stont achter neuens sine voeten en began sine
voeten nat maken mit tranen. en veghedese mit
horen hare vā horen hoefde en cussedese sine voeten
en saluedese mit saluen. Doe dat die pharizeus
sach die hem genoedet hadde sprac in hem seluen
en seide Waer dit een prophete hi soude trouwe
weten. wie ende hoe danich si is die hem reyne
want si een sonderseke is Ende ihesus antwoer
de ende seide tot hem. Symon ic hebbe di wat te
segghen Ende hi seide. meester segt Een woelke
naer hadde twe sculdenaers die ene was hē scul
dich vijfhondert penninghen ende die ander vijf
tich Doe sijn niet en hadden mede te betalen. liet
hise beide quijt. welc minnet hier o meer. symon
antwoerde en seide Ic vermoede dat die hi meer
quijt liet En hi seide hē du hebste te recht geoeer

delte **D**oe keerde hi hem totten wiue en seide tot
 symon. sielste dit wijs ic qua in dijn huys en du
 en gaueste mine voete geen water **O**er dese ma
 kede mine voeten nat mit tranen en droechdese
 mit horen haer **D**u en gaueste mi oec gheen cusse
Dese vand tijt dat ic in qua. en heuet si niet op
 ghesouden mijn voeten te cussen. **D**u en salueste
 mijn hoeft niet mit olpe **D**ese heeft mijn voeten
 mit salue gesaluet **D**aer om segt ic di. hoer wor
 den veel sonden u gheuen. wat si heuet veel gemin
 net. diemen mij vergeuen die minnet mij **D**oe
 seide hi tot hoer **D**ie sonden worden di u gheuen
Doe begonnen si ons hem te seggen die daer me
 de saten. wie is dese die oec die sonden vergheuet
Hi seide totten wiue ganc in vreden. dijn ghelo
 ue heuet di ghesont ghemaect. .:

Opten vij sonnendach **E**pistel ad hebreos
 int iij ca. .:

Broeds ic bid v ic die gheuaghen bin inden
 here dat ghi weerdelike wandert inder roe
 pinghe daer ghi in gheropen sijt mit alre oetmoe
 dieheit en sachtmoedicheit mit liden malca nd in
 minnen verdraghende. **W**eest vltich in die een
 heit des gheestes te houden inden hande des vrede

op dat ghi sijt een lichaem ende een gheest. alsoe
gi gewepen sijt in een hopinge uwer weps. wae
v allen is een here een geloue een doepsel. een god
en vader van al en bouen al. en ouermits welc
ken al ende in ons allen is. die in ewen tot ewen
ghelouedijt is Amen. .+

Ewangelium opten seluen dach Lucas int
xiiii ca. .+

In dien tiden ghesceide doe ihesus in eens princen
der phariseus huys ghinc broet te eten op enen
sabaoth. ende si namens waer. en een water such
tich mensche was voer hem. en ihesus antwoerde
en seide totten gheleerden vander wet en totten
phariseen **I**st yet gheoorlost des sabaoth ghesont
te maken. en si sweghen **D**oe riep hi en en maec
ten ghesont ende lieten. ende hi antwoerde ende
seide tot hem. wies van v een ezel of een offe sel
inden put vallen en trecket hijs daer niet rechte
uoert wt opte dach des sabaoths. en si en moch
ten hem d toe niet antwoerden **D**oe seide hi totten
ghenen die daer ghendet waren een parabole. en
merckede hoe si die voerhaertste in d sittinghe ver
coren ende seide tot hem. **W**anneer du ghenodet
wortste totter brulosten en ganc dan niet sitten

in die eerste stede. daer mocht sichte eē eerfamer
 dan du ghenoeet wesen van hem. ende comen die
 di ende dien gheuepen hadde en segghen di. ghif
 dese die stede. ende dan soudeste mit scaemte die
 nederste stede beginnen te nemen. Mer wāneer
 du ghenoeet wortste. ganc ende sit in die leste ste-
 de. op dat hi segghen mach als hi comt die di ghe-
 noedet heuet. Orient clint opwaerts **D**an sel di
 een wesen voer den ghenen die daer mede sitten.
 Want soe wie hem verheffet die sel vernedert wor-
 den. ende soe wie hem veruoetmoedicht sel verheue
 worden. . .

SERMO

Omnis qui se exaltat humiliabitur et qui
 se humiliat exaltabitur et. luce xvi ¶ In
 desen heilighe ewāgelio als ghi hebt gehoert soe
 vermaent ons cristus tot twe dingen **D**at eer-
 ste is dat wi ons niet uheffen en sellen noch ver-
 houerdighen. want wie hem verhouerdicht en
 verheft die sel van gode vernedert worden **D**ie
 wort ons bewijst in lucifer die was die scoenste
 enghel vāden hemel en daer in soe uhouerdichde
 hi hem seluen ende dochte ic sel minen stoel setten
 in die ouerste troen. ende sel gode ghehijc worden

ende doen hi dit dochte. soe wort hi ghesworpen in
den afgront der hellen. Aldus selt oec ghesien
mit alle den ghenen die hem verhouer dighen in
horen scoonheit ende rjcheit ende in alle dinghen
der werelt. Dat ander punt is daer ons cristus
toe vermaent dat is tot oetmoedicheiden wāt on-
der alle die dechden soe is oetmoedicheit een co-
nincinne wāt si maect ons een coninc en een co-
nincinne bi gode. Hier om spreect ihesus in dit e-
wangeliū. soe wie hem vernedert die sel verhe-
uen worden. en mit oetmoedicheit soe verwinne
wi oec den viāt. Des hebben wi exempel dat die
viant sprac tot macharius alle dinc dat gi doet
dat doen ic oec wel wāt ghi vast vele en ic en ete
nimmermeer en ghi waect dicke. en ic en slape
nimmermeer mer in een dinghe soe verhoghe gi
mi. dat is mit v grote oetmoedicheit. Hier bi wie
oetmoedich is die is seker vanden viant en oec
van allen sijnre temptacien. .+

Des woensdaghes quater temper Amos die
eerste lesse. .+

Die seit god die here. siet die daghen sellen
comen dat die ploechman dijn maeyer an
gripen sel. en die treder s drauen den ghenen die

saet werpt Ende die bergen sellen soeticheit dra-
pen. ende alle die hillen sellen ghebouwet worden
en ic sal die vanghemisse mijns volcs van ystra-
hel omme kerem. Ende die verwoeste stede sellen
si timmeren ende daer in woenen Ende si sellen
wijn gaerden planten en drincken sinen wijn en
sellē houe maken hoer vruchten te eten en ic sel
se planten op hoer kant. ende ic selfe voert meer
niet wt wden wt hore eerde die ic hem ghegheuen
hebbe spreket die almachtighe here .:.

Epistel opten seluen dach. Esdras .:.

In dien daghen is dat volc vergadē rechte
als eē man totten straten die voer die wa-
ter poerten is. ende sprac tot esdras den scriuere
dat hi brengē soude den boeke vā moyse ewe
dien god dien van yrahel gheboden hadde. Doe
brochte esdras die priester die ewe voer die veel-
heit d mānen en der wiuen en voer hē allen diet
ūstaen mochtē opten eersten dach vand seuend
maet en lasser i opābaerlic iden stratē die voer
den wat poerten was vā des morgēs totten mid-
daghe in die teghenwoerdicheit der mannen en
der wiser wiue. ende al des volcs oren waren ge-
opent tottē boec Doe stont esdras die scriuer op

op enen houten graet of te spreken . ende si ston-
den neuens hem . Ende esdras dede dat boec op
voer al dat volc en men mochten ouer ale vole
sien Ende esdras ghebenedideden groten here go-
de Ende al dat volc antwoerde Amen Doe buer-
de ale volc sijn handen op ende buggheden hem ne-
der . ende aenbede inder eerden al bereit Doe ma-
kedē die leuiten een stilheit inden volcke die ewe
te horen Mer dat volc stont in sinen graet ende
si lasen inden boeke gods bescheydelic ende open-
baerlic te verstaen Doe seide neemias die priester
die scriuers ende die leuiten Het is onse heer
god enen dach der heilicheit En wilt niet wenen
ende en wilt niet secepen Ende hi seide hem gaet
ende eet vette dinghen ende drincket die wijn die
soet ghemaect is . ende sendet den ghenen deelen
die hem niet bereit en hebben want het is des he-
ren heilich dach ende en wilt niet dweuich wesen
want uwe stercheit is des heren vroechede .:.

Ewangelium opten seluen dache lucas in sijn
vij capittel .:.

In dien tiden seide ihesus sine iongeren Ic
segghe v dat ons die kind der wuen en is

geen meerre propheet dan iohannes baptista **E**n
 de die die minste is in rike gods die is meerre
 dan hi. **E**nde alle dat volc diet hoerde ende die
 publicanen die van iohannes doxe ghedoept wa
 ren rechtueerdichden gode **D**ie phariseen en die
 gheleerde vander wet die versmaden die raet in
 hem seluen ende van hem niet ghedoept te wesen.
Wien sel ic hier om die menschen van desen ghe
 slachte gelijc hieten **E**nde wien sijn si gelijc **S**i
 sijn gelijc den kinderen die op die meret sitten en
 de spreken ende segghen tot malcander. **W**i heb
 ben v ghesonghen ende ghi en hebt ons niet ghe
 spronghen **W**i hebben ghesant slacht ende ghi en
 hebt niet gescreydet. want iohannes baptista qua
 ende en at broet noch en dranc wijn. ende ghi
 segt hi heuet den viane. **D**ie sone des menschen
 coemt etende ende drinckende ende ghi segt. siet
 een mensche die een verflinder is ende een wijn
 drincker ende der publicanen ende der sondaren
 vrient **E**nde die wijsheit is gerechtueerdicht vā
 horen kinderen .:.

Des vridaghes epistel Ozee .:.

Dit spreckt god die here. ysaack bekeer di toe
 osen heer god wāt du biste geuallen i dñit

re hoefheit **N**eeme woerden mit v ende wort be-
keert totten heren en segt hē Nem alle die hoefheit
en ontfanc dat goede. en wi sellen weder gheuen
die colber onser lippen **A**ssur en sel ons niet be-
houden. wi en sellen opt xert niet climmē. noch
voertmeer seggen. die werckē onser handen sijn
onse gode. wāt dies volcs seltu ontfermē dat i
di is **I**c sel hoer bedroeflicheden gesont maken.
Ic selse willichliken minnen. wāt mine inwoet
heit is vā hem seluē ghekeere **I**c sel recht wesen
als eē dou ysrahel sel bloeyen recht als een selpe
sijn wortelen sellen wt sprutē als des lybani sijn
telgeren sellen recht gaen. en sijn glorie sel recht
wesen als eē oliue boom. en sijn wike als des ber-
ges libani **D**ie in sijnre scheme sitten die sellen be-
keert wordē en si sellen bloyē als die wijngaere
sijn bedēckemisse sel wesen als die wijn vā lyba-
no **I**c sellen hore en ic sellen leidē als enē groe-
nen vuerē boom. sijn vrucht is vā mi geuonden
Wat wise man sel dit ustaen **D**ie verstandel sel
dit weten wāt die weghe des heren die sijn recht
en die ghewichtighe wanderen daer in .:.

Euangelium opten seluen dach **M**arcus in
sijn vij ca .:.

In dien tiden quam ihesus in bethsaepda doe
 brochten si enen blinde tot hem ende laden
 hem dat hi en werde **E**n hi nam des blinde mans
 hant ende leiden buten der stegghen ende spekkelde
 in sijn ogghen en dede sijn hant daer op. en vraghe
 de hem of hi yet saghe **E**nde hi sach op en seide.
 Ic sie menschen wanderen als bomen **D**aer na
 dede hi andwerue sijn handen op sijn ogghen **E**n
 hi began te sien en hi is wed ghegheuen dat hi al
 le dinc claerliker sach **D**oe sende hi en in sine hu
 se en seide. ganc in dijn huys. ende gaeste in die
 stegge soe en segghes niemant. .+.

Des saterdaghes quater temper die eerste les
 se leuitia .+.

In dien dage sprac die here tot moysen en
 seide **D**es tienden dages van dese seuende
 maent. sel die alre feestelyste dach s sueringhe
 wesen en hi sel heilich gheseten worden **I**n hem
 sel ghi pinighen uwe sielen en offeren den here of
 ferhande **I**n dier tijt va dien dage en sel gi geen
 werc doen. wat het is een dach s genadicheit op
 v uwe god ghenadich wort **E**nde elcke siele die
 in dien daghe niet ghepinicht en sel worden die
 sel verduue va horen volcke **E**n die yet werces

sel doen die sel ic verdeluwen van sinen volcke.
Daer om en sel ghi niet werkes doen in hem **H**i
sel v een wittelic ewich dach wesen in allen uwe
gheslachten en woningen **H**i is een sabaoth der
rusten ghi selt uwe siele pinighen opter neghende
dach vander maent sel ghi uwe sabaoth vieren
vanden vespertijt totter vespertijt toespreket die
almachtighe here .:.

Die tweede lesse leuitia .:.

In dien dage sprac die here tot moysen **D**es vijf
ten daghes na deser seuender maent **A**ls ghi al
le die vruchten van uwen lande vergadert hebt
soe sel ghi vieren des heren welke seuen daghe **D**es
eersten daghes ende des achten daghes selt een
sabaoth wesen dat is ruste **E**nde gi selt v neme
des eersten daghes vruchten des alre scoensten
boems **E**nde die blade des palmboms. ende tel
gheren des boems die van diecken bladeren is en
de willighen vaden lopenden wateren en ghi selt
verbliden voer gode uwen here. ende ghi selt sijn
feestelichheit vij daghe vieren des iaers. hi sel ic
tachtich en ewich wesen i uwe geslachte **I**n die
seuende maent sel gi die hoechtide vierē en gi selt
seuē dagen inden getelden wone **S**oe wie vaden

gheslachte vā ysrahel is die sel in die tabernakel
bliuen. op dat uwe naecomelinghen seyen dat ic
di kinder vā ysrahel inden tabernaculen dede wo
nen. doe ic se wt die lande vā egypten leide. .:.

Die derde lesse michee prophete .:.

Here onse god hoede dñj volc in dñjre we
den dat vee dñjs erues die woentes opter
eerden nade ouden dagen in salicheden Die heidē
sellent sien en sellen ghesceyden worden ouer alle
hore stercheden Wāt wat god is dñjs gheshe. die
die hoefheit nemeste en ouseteste die sonden van
den ouer bliue dñjs erues. hi en sel voertmeer
sijn iwoetheit niet in senden. wāt hi is ontfem
hartich willende Ende hi sel wedkeren en onfer
onfermen Hi sel onse hoefheden of doen en wer
pen alle sonden in dat diepe vander zee Du selste
iacobs waerheit gheuen en abrahams ontfem
harticheit die du onsen vāderen vā ouden dagen
ghesworen hebste Here onse god .:.

Die vierde lesse zacharie .:.

In dien daghe gesiede dat woert des heren
tot mi en seide Also als ic dochte dat ic v
pinigen soude doe mi uwe vads tot twernicheden
uwerket hadden en ic niet en ontfemde Alsoe

Bin ic v bekeert en hebbe gedoecht in desen dagen
dat ic wel sel doen iherusalem en den huse van iu
da En wilt niet vresen. dit sijn die woerden die
gi doen selt. een yghelic spreke die waerheit mit
sinen naesten. waerheit en oerdel des vreden sel
ghi oerdelen in uwen poerten En een yghelic en
dencke gheen quaet in sinre harten teghens sine
naesten Ende loghenachtich sweringhe en min
net niet want dit sijn al dinghen die ic ghehatet
hebbe spreket die here Ende dat woert des heren
der heren ghesceide tot mi en seide Die vasten d
eerster maent. ende die vasten d vierder maent.
en die vasten der seuender maent. en die vasten
der tiender maent sel den huse iuda in vrechden
en in bliscappen en in ouerclaren feesteliken we
sen Minnet alleen vrede en waerheit spreket die
almachtighe here .:.

Epistel opten seluen quater temper ad hebre
os int iij ca. .:.

Broeders ten eersten is een tabernakel ghe
maect. daer in waren candelaren en een ta
fel en in een verlegghinghe der broede dat gheset
ten is heilich Mer after dat zepl was een ander
tabernakel dat gheseten is heilich der heilighen

hebbende een gulden wywees vat. ende die arce
 ke des testaments **A**l omme an elcker side mit
 goude verdeckt. Daer in was een gulden canne.
 hebbende dat hemelſche broet ende aarons wede
 die daer bloyde. ende die tafelen des testaments
 ende op die arke een cherubin **D**at waren twee
 enghelen d' ghorien ommeschimende die tafel die
 opt arken was vā welcken nu niet ou al te seg
 ghen en is **A**ls dese tabernakel aldus uciert wa
 ren. soe ghingē die priesters altoes dagelick iden
 eerste tabernakel en volbrochte die dienst d' sa
 crificien. dat is binne leiden si dat vuer en bute
 die offerhande **E**n dit was dat werelckike ghehe
 liche dat niemāt tot volmaectheden en brochte
Mer inden anderen tabernakel ginc alleen die
 biscopē eenwerue des iaers. niet sond' blot dat
 hi offert voer sine sonde en voer des volcs oke
 kentheit **D**ie heilighe geest die dat ordineerde be
 teiktēde ons hier in. dat die wech d' heilige noch
 niet gheopent en was i te gaen totten hemelſchen
 dingen. wāt dat eerste tabernakel hout noch si
 nen staet **D**at een gheestelike ghelikenisse is d' te
 ghenwoerdigher tijt. hi welcker ghelikenisse ga
 uen en offerhande gheoffert worden **D**ie na con:

sciencie den dienre niet volmaect en moghen ma-
ken dat is mit allen ghereiniche. welcke reinma-
kinghe alleen in spisen ende in dranche en in me-
nigherhande wassinghe en ander rechtueerdigin-
ghe des vleysches in geset was totter tije der cor-
repien. dat was om die ouertreders mede te we-
derhouden **C**ristus een bistaende biscop der toe-
comender goede is een meerre ende een volmaec-
ter tabernakel niet mit handen ghemaect dat en
is niet van deser sceppinghe noch ouermits d' ghey-
tene en der calueren bloede **M**er ouermits sijn
eyggen bloede eens in ghegaen in die heilighe ewi-
ghe gheuonden verlossinghe .+.

Euangelium opten seluen dach **L**ucas int
viii ca .+.

In dien tiden seide ihesus totten scaren dese
gelikenisse **E**en mensche hadde ee vigeboen
gheplanc i sinen wijngaert **E**n hi quam en soch-
te vruchte in hem en en vanc niet. doe seide hi tot
die kouwens des wijngaerts sich het sijn in iaer
dat ic come en soeke vruchte in desen vigeboen
en ic en vinde niet **D**aer om kouwet he op. waer
toe sel hi oec die eerde beslitten **E**nde die kouw-
antwoerde hem ende seide **H**ere laet en oec die

iaer toe dat icken omme graue en misch daer om
 werp. en brenet hi dan vruchte dat is also. Breect
 hi gene die seltu hier namaels op hounde. hi was
 lerende i hoer sinagoge op die sabaoth. en d was
 ee wif die den gheest d siecheit xviii iaer gehade
 hadde. en si was nederwaerts gecrommet en en
 mochte te mael niet opwaerts sien. **D**oese ihesus
 sach riep hise tot hem en seide hoer. wif du bist
 oncladen va dijn sieche. en leide sijn hant op hoer
 en te hant wort si op gereckiet en danckede gode
 mit glorien. **D**oe atwoerde die prince vands
 sinagogen onweerdelike. dat ihesus opten sabaoth
 ghesont maecte. en seide d scaven **H**et sijn ses da
 ghen daerme in behoert te wercken. comt d om i
 dien daghen en wort ghesont en niet inden daghe
 des sabaoths. **E**n doe atwoerde die here tot hem
 en seide. pprocruten ontbint niet een yghelic va v
 sinen ossen of sinen ezel des sabaoths vands crub
 ben en leiten te water. **E**n mostmen niet dese a
 brahams dochter ontbinden van dese handen op
 ten dach des sabaoths die die viac xviii iaer ghe
 bonden hadde. **E**n doe hi dit sprac scaemden hem
 alle sijn wedfalten. **E**n al dat volc ublode hem in
 allen dien die glorioselic van hem sceyden. .i.

Opten xviii sonnendach epistel ad eborinthse
os int eerste ca. .:.

Broeders ic dancke mine god altoes van
uwen wegghen **I**nder graciën gods die v
ghegheuen is in cristo ihesu want ghi sijt in hem
in allen gauen rihc ghemaket in allen woerden .
in alle manieren van tongghen of in alre wise vā
leringhe **E**nde in alre wetenheit **A**lfoe als tghē
tughe cristi in v ghesterket is. alfoe dat v niet en
ghebreket in enigher graciën. **V** die verledende
sijt die veropenbaringhe of die scouwinghe ons
heren ihesu cristi die v oec stercken sel al totten
einde sonder sonde inden daghe des toecomst ons
heren ihesu cristi .:.

Ewangelium opten seluen dach **M**attheus
int xviii ca. .:.

In dien tiden doe die phariseen hoerden dat
ihesus die saduceen hadde doen swigē. uga
sden si te samē **E**n een van hem een leerre vand
ewe. vragghede hem en temptierden **M**eister wat
is dat grote ghebode ind wet **I**hesus antwoerde
hem **M**inne dinen heer dinen god van al dijner
harten en van al dijner sielen en van al dine ghe
dachten dat is dat meeste ende dat eerste ghebot.

227

Dat ander is dese gheleijc Minne dinen naesten
gheleijc di selue In desen ij gheboden hanget alle
die wet en alle die propheeten Doe die phariseen
vergader waren vragde hem ihesus en seide. wat
duncket v van cristo. wies soen is hi Si seiden
hem dauids soen Doe antwoerde hi hem. hoe noe
meden dan dauid inden gheeste here segghende.
Die here seide minen here sitte tot mine rechter si
den tot ic dine vianden setten sel een voet scamel
dijne voeten. of hem dan dauid here hiet. hoe is
hi dan sijn sone. en niemant en mochte hem een
woert antwoerden. noch niemant en dorste hem
van dien daghe meer vraghen. +.

SERMO

Obligatus dominum deum tuum ec Mathei
vii In desen heilighe ewangelio so wor
den wi vermaent als totter minne gods als dat
wi gode minne sellen als ghi wel ghehoert hebt.
Nu vinde ic iij dinggen dat ons allen gode sellen
doen minnen Dat eerste is natuerlic want dat
kint mint den vader en die moed bider naturen
wanttet dat lichaem va hem ontsaen heeft Soe
sellen wi oec dan vele meer gode minne die ons
ghegheuen heeft lijf ende ziel. ende heeft hem oec

ghebeelt nader ziele na hem seluen . ende na den
lichaem ghescreuen een wedelic creatuer waert dat
ter een sijn ogheyn verloren hadde en daer een an-
der quame diese hem wed gaue die waer hi scul-
dich te minnen **Aldus** veel meer soe sijn wi scul-
dich gode te minnen . wāt hi ons ghescreuen heeft
ende ghegheuen heeft alle die leden die wi hebben .
Dat ander is die grote minne die hi ons bewijst
heeft mit sijner heiliger passien **Hier** of soe spreck
hi seluer . niemant en can meerre minne hebben
dan dat hi sijn siel sette voer sine vriet **Die** heeft
cristus ghedaen **Hier** om soe sijn wi sculdich hem
te minne **Hier** of spreck sinte bernardus **O** goe-
de ihesus bouen alle dine soe gheuet mi v te min-
nen die kelc des bitter doets die ghi om minen
wille ghedroncken hebt **Die** derde vergiffenisse
onser sonden die wi uerigen . ist dat wi gode min-
nen . en die bewijst ons cristus seluer **Hi** spreck
tot maria magdalena **Maria** sijn veel sonden u
gheuen wāt si heeft vele ghemint . aldus soe selt
ons oec gesien ist dat wi gode vele minne **Dat**
vierde is die grote wrechde die wi moge uerige
ist dat wi gode minnen **Hier** of spreck iohannes
ewāgelista in apocalipsi geen ogheyn en can ouer

sien noch oren ouer horen noch harte ouerdene
sien die vwechde die god den ghenen bereit heeft
die hem minnen ende lief hebben .+. .

Des woensdaghes epistel iacob int iij ca .+. .

Mijn broederen en wilt malsander mit aech
tertale uwen goeden naem niet verminde
ren Die sinen broeder alsoe vermindert of die si
nen broeder verwerdelt die vermindert die ewe en
de oerdelst die ewe Ende ist dattu die ewe oerdel
ste soe en bistu gheen wercker der ewe Mer een
oerdelre. want een isser der ewe setter ende rechte
die verdoemē mach en behouden Mer wie bistu
die dinen naesten oerdelste **N**o sich ghi segge hu
den of morgen sellen wi in die stat gaen en daer
een iaer bliuen en copen en sellen winninge doen
die niet en weet dat v morgē toecomende is. wāt
wat is v leuen. het en is een wec ter kleinre tje
scinende en daer na selt gheinder worden Daer
om sel ghi segghe **I**st dattet die here wil. en ist
dat wi leuen sellen. soe sellen wi dat of dit doen.
Alle dingen die wille gods en sijn mogēheit be
uelen. mer nu uheffe gi v i houerdie. rechte of gi
die hulpe gods niet te doen en hat **A**lfuleke uhef
finghe is rose Daer om den ghenē die goet weet

te doen en niet en doet. het is hem sonde **G**hi rike
doet nu penitencie scrijpet hulende in uwen onsa-
licheden die v toe sellen comen **U**wc rijkdom sijn
veruullet en uwe cleder sijn vanden motten ghe-
gheten v gout en v suluer is vermorstet en sijn
verschimmelinghe sel v wesen tot enen ghetughe
en sel v vleysche eten **D**at is pinighen als dat
vuer **G**hi hebt v die wrake te samen vergadert
inden lesten daghen. siet dat loen der wercluden
die uwe rike ghemayt hebben dat va v uualscheit
is wept. ende hoer roepinghe is in gegaeen in die
oren des heren saluoth **D**at is des heren der he-
ren om wrake te doen. drie sonden sijn die niet en
laten wrake te wopen. bloetstortinghe sonden die
teghender natueren is **E**nde onthouden arbeids
loen der armer **G**hi hebt ghewer seapt opter eer-
den ende uwe harte in onayfcheden op gheuoet.
Inden daghe heb ghi den gherechtighen toe ghe-
baelt ende hebben verslegghen en hi en wederstont
v niet. .+

Euangelium opten seluen dach matheus in
sijn viij ca. .+

In dien tiden seide ihesus sine iongheren en
de discipelen des volcs dese parabole. **D**at is

Ke der hemelen is ghehlyc enen mensche die goet
 saet sayet in sine acker Doe die menschen slpen
 qua sijn viant en ouersayde hederic i die middel
 wand tarwen en ginc heen Doe dat cruyt d tar
 wen gewassen was en vruchten brenghen soude
 doe was die hederic mede gewassen Doe quamē
 des huysweerts knechten en seiden hem. here en
 hebste niet goet saet ghesayet in dinen acker. vā
 wien heeft hi die hederic En hi antwoerde hem.
 eens viants mēsche heuet dat gedaen Die knech
 ten seiden hem. wiltu wi gaen en vergaderen. en
 hi seide neen. om als ghi en vergadert gi mocht
 te oec den tarwe wt pluckē. laet se beide wassen
 tot die houwe toe En in dier tjt sel ic die may
 ers segghen. vergadert eerste die hederic. en bin
 ten in bosschen om te verbarren Mer die tarwe
 vergadert in mijn scux .+. .

Ewangelium des vridaghes matheus in sijn
 viij ca .+. .

In dien tiden seide ihesus sine iongeren en
 den scaren des volcs dese perabole Dat ri
 ke der hemelen is ghehlyc den mostersadekijn dat
 die mensche nam en sayede in sinen acker Ende
 het is oec dat minste vā allen sade. mer wāneer

dattet wasset. soe wortet meerre dan enich werm
moes. ende het wort een boem dat die voghelen
des hemels comen en wonen in sijn tacken of tel
ghen **E**en ander parabole seide hi hem **D**at rike
d'hemelen is ghelijc den deesen dat een wijf nam
en dedet in dat meel van drien saden toe dattet al
ghheuen was **A**lle dese dinghen sprac ihesus toe
ten scaren in ghelikenisse en sonder parabolen en
seide hi hem niet op dat veruullet worde dat van
den propheeten ghesproken is **I**c sel minen mont
in parabolen op luten en dat verborgghen is van
der werelt sel ic wt spreken. .+

Opten xix sonnendach **E**pistel ad epheseos
int vierde ca. .+

Broeders inuuet inden gheeste uwes ghe
moets en doet an den nuwe mensce die na
god ghescepen is i gherechtiheden en in heilicheden
der waerheit daer om doet die loghen of. en spres
ket die waerheit een yghelic sinen naesten want
wi sijn siede onderlinghe. wort toernich ende wilt
niet sondighen **D**ie sonne en moet niet ond gaen
ou uwen toern **E**n wilt den vianden gheen siede
ghheuen **S**oe waneer yemant uhart inden toern
daer maect dien viant sine inganc doer **D**ie ghe

stolen heeft en moet nu niet meer stelen. mer hi sel billiker arbeiden mit sinen handen werkende dat goet is dat hi hebbe waer of hnt gheue mach dies noet heeft. .:.

Euangelium opten seluen dach matheus in hyn ix ca. .:.

In dien tiden clam ihesus in een sceplijn ende voer ouer tmeer ende quam in hyn stat Doe brochten si hem enen vergichten mensche legghende in een bedde Ihesus sach hoer ghehue ende seide Sone gheueft dijn sonden worden di vergheuen. Ende sommighe vanden scrijken spraken onder hem. Dese sprect blasphemie ende doe ihesus hoer ghedaechten sach seide hi hem Waer toe denet ghi quaet in uwe herten wat is lichter te segghen. di worden dine sonden vergheuen ofte stant op ende wander Op dat ghi wetet dat die sone des menschen heeft inder eerden oec macht die sonden te vergheuen soe sprac hi die vergichten mensche toe Stant op. buer op dijn bedde ende ganc heen in dijn huys Ende hi stont op ende ghinc heen in hyn huys Die searen saghten en vreesden die alfulcke macht den mensche gaf. .:.

SERMO

Offerbant ei paralyticum iacentem i lecto
Maethei xix ¶ In desen heiligen ewāge:
lio worden ons bewijst twe punten Dat eerste
is. wat wi verstaen bi desen mensche die sijn lede
uloren hadde. en sach opten bedde. hier bi ustaen
wi die sondaer die alle sijn lede dat sijn alle die
crachte sijn sielen verloren heeft. want alsoe lat
ghe als die mensche in doet sonden leit. soe sijn al
le sine goede wercken doet voer gode Nu leit die
sondare in sijn sonden. want van hem seluen soe
valt die mensche in sonden. mer sond die ghenade
de gods en can hi niet op staen Dat ander punt
is die grote ghenade ons heren ihesu cristi Want
doen hi dese mensche sach. soe ontfermde hi ouer
hem en sprac Sone gheloeft dine sonden sijn di
vergheuen stant op ende ganc Hier bi verstaen
wi dat god die sond node verliest. en daer om u
maent hi hem dicwile mit gode in spreken dat hi
op soude staen vāden sonden. dat is vanden bed
de der sonden daer hi op slaept Nu sijn twee din
ghen die ons sellen doen op staen vanden bedde
der sonden. Het waer grote scande enen coninc
of enen prince. laghe hi int drec. ende en woude

niet op staen. Also ist oec den sondaer grote scan-
de dat hi leit in die dree der sonden. en en woude
niet op staen. mer neemt sijn ruste op dat vuel
bedde 8 sonden. wát gheen dinc en is voer gode
meer stinckende noch onsuuer dan alleen die son-
den. Dat ander is die grote vrese vanden sonde
wie soude slapen sonder sorghe op een bedde daer
een sweert bouen hem hinc mit eney kleinen siden
drade. Dat sweert hanghet bouen alle sonde dat
is die scarpe sentencie ende dat oerdel cristi. Dit
sweert sel den sondaer smiden in twee delen als
cristus oerdelen sel alle menschen. wát dan sel hi
gheuen dat oerdel ouer die sielen en ouer die li-
chamen. Die dit sweert voer ogheen heeft hi mach
wel opstaen vanden bedde der sonden. .i.

~~Des woensdaghes epistel ad thessalonicenses
int iij ca. .i.~~

Broeders staet aldus ende hout die settin-
ghe die ghi gheleert hebt. het si ouermits te
gheuoer dighe leere het si ouermits onsen brieue
mer onse heer ihesus cristus selue. ende god onse
vader die ons minnede en ewighe ewest gheghe-
uen heeft en goede hope inder gracen moet v har-
ten vertroosten en sterc maken in allen wercken

en goeden woerden Broeders voert meer bid
voer ons dat die ewangelie gods moet lopen en
verclaert moet worden alsoe hi oec hi v Glosa
ghelopen heeft en verclaert is Ende dat wi vā
den ongelaten en quādē menschen verlost moe-
ten worden. wāt dat ghebuē en is alre mēschen
niet mer die here is getrouwe die v sterc makē
sel en vanden quādē behoeden Broeders wi be-
trouwen vā v inden here dat wi geboden hebbe n
en ghi nu doet dat ghij oec nu doen selt die he-
re moet v harte stueren in d minnen gods en in
der gheuoechsamheit cristi . . .

Ewangelium opten seluen dach matheus in
sijn gij ca . . .

In dien tiden liet ihesus die scaren en ginc
in hups. Sine iongheren quamē tot hem
en seidē Ontbint ons dese parabole vāden hede-
ric des ackers. Hi antwoerde hem en seide Diet
goet saet sayet dat is die sone des menschen die
welt is in die acker. die kind des rijcs is dat
goede saet. die hederic dat sijn die scalkke kindere
en die die hederic sayde is die viant. die bouwe
dat is dat einde d werelt. die mayer sijn die e-
ghelen Alsoe dien hederic ugadt wort en in dat

vuer verharret. alsoe selt wesen int eynde d we
 relc Die sone des menschen sel sine enghelen sen
 den en vergaderen alle die lachteren vā sinen ri
 ke en die ghene die hoessheit doen. en selse senden
 inden ouen des vuers. daer sel scrynghe wesen
 en crischinghe vā tanden **D**an sellen die gherech
 tighe blincken als die sonne in hoers vads rye
Die oren heeft te horen die hore. .:

Des vridaghes ewangelium marcus in sijn
 xij capittel .:

In dien tiden seide ihesus sine iongeren wāneer
 ghi sien selt des mistroestes staende d hi niet en
 soude diet lesen ustaen dat dan die i iudeen sijn sel
 len vlien i die geberchte. en die op dat is en sel
 niet ned climmen en in sijn huse gaen om yet d
 wt te nemē **E**n die iden acker wesen sel die en
 sel niet wed ome comē om sijn cleet te nemē. wee
 den genē die kint dragē sellen en voetsteren we
 sen sellen i dien dage bid dat dese dingē des win
 tes niet en gescien. wāt die dage des druckes sel
 len alsule wesen hoedamicht dat si nie en warē vā
 diē dat god die creature sciep tot nu. noch en sel
 len nē mermeer gescien **E**n en had god die dage
 niet vercozt alle menschen en worden niet behou

den. mer om die wtuercoren die hi ghecoren heeft
sel hi die daghe vercoren Ende dan ist dat v pe-
mant seit siet hier is cristus siet daer is hi en ge-
louets niet. wāt daer sellen op staen valsche ker-
stene ende valsche propheten. ende sellen gheuen
teyken ende wonder om te bedrieghen. Jae die
wtuercoren sijn waert moghelic daer om siet ghi
toe. siet ic hebbe v alle dinc voer gheseyt. .i. .

Opten xx sonnendach epistel ad ephesios int
vijfte ca. .i. .

Broeders aldus siet hoe dat ghi wiseliken
wandt. niet als onwise mer als wise. los-
sent den tijt wāt die daghen sijn quaet. daer om
en wilt niet onmerckende worden mer verstaen
de welc die wille gods is Ende en wilt vanden
wijn niet droncken wesen daer oncuyscheit in is
mer wese vanden heilighen geest veruullet v sel-
uen sprekende in psalmen ende ymnen en ghes-
teliken sanghe singhende den heren ende vrolic wes-
sende in uwer heren. **A**ltoes doet danc voer alle
dinc Het si ghelijc voer onghelijc **I**nden name
ons heren ihesu cristi gode ende den vader. weest
malcander onder danich inder vresen cristi. .i. .

Ewangelium opten seluen dach mattheus in
sijn vñ ca. .i.

In dien tiden sprac ihesus die princen der
prieſteren en den ouden des volcs dese ghe
likenisse ende seide. Dat rike der hemelen is ghe
lyc ghemaect eney mensche eney coninc die sine
sone brulofte bereide. Ende hi sende sinen knech
ten wt om te roepen die totter brulofte genoet wa
ren. ende si en wouden niet comen. **A**nderwerue
sende hi ander knechten wt ende seide. sege den
ghenen die ghenoeft sijn. siet mijn morghe mael
kec ic bereit mijn offen ende dat ander ghedierde
sijn gheslaghen. alle dinghen sijn bereit comet tot
ter brulofsten. **E**nde die versumedent ende ghin
ghen heen. sulc in sijn dorp. en sulc ander tot sijn
neringhe. **D**ie ander vinghen sine knechten. ende
deden hem lachter ende dodense. **D**oe dit die co
ninc hoerde wort hi toernich ende sende wt sine
heer ende dede die manslachers verstaen en ver
barnde hoer stat. doe seide hi totten knechten die
brulofsten sijn bereit. mer die ghenoeft waren en
warens niet weerdich. daer om gaet tot dat ein
de d wegghen. en soe wie ghi vindet wept ter brul
ofsten. **E**nde sine knechten ginghen wt inden we

gheyn ende vergaderden alle die si vonden goede
ende quade. ende die brulofsten sijn veruullet van
dien daer saten Die coninc ghinc om dat hi sien
woude die daer aten ende sach daer enen mēsche
die mitten brulofste cledē niet gecleet en was En
de hi seide hem. vrient hoe bistu hier in ghecomen
ende du gheen brulofte cleet en hebste. en hi sweech
al stille Ende die coninc seide den dienren binc
hem handen ende voeten en worpten in die vter-
ste duysternisse daer sel scrynghe sijn en crissin-
ghe van tanden. Welc isser gheropen mer luttel
vercoren. .i.

SERMO

Nimile est regnum celorum homini regi qui
fecit nuptias filio suo et Mathei xvi In
desen heilighen ewāgelio worden ons bewijst ij-
punken Dat eerste is die grote milcheit ons he-
ren gods die een grote brulofte gemaeet heeft sine
soen ihesum Tot dese brulofte sijn gheropen vele
menschen. want vanden eersten mensche die god
sciep toettn lesten die heeft hi gewopen totter ewi-
ger brulofte En sende sinen knechten wt dat wa-
ren die propheeten dat si roepen souden die iden
mer si waren verblint in hore sonden. en en wou

den niet comen **D**aer na sende die coninc wt an
 der knechten dat waren die apostelen dat si we-
 pen souden die heiden. mer dese waren te mael u-
 steent ende en wouden niet comen. mer si namen
 die knechten des conincs ende dodense **N**o heeft
 dese coninc ten derden mael sijn leste boden ende
 knechten gesonden dat sijn predikers minnebroe-
 ders augustinen ende onse vrouwen broeders.
 dat si gaen sellen alle die werelt doer prediken en
 vergaderen iden ende heiden ende kercken om te
 comen tot die ewighe brulofte. wat alle dinc heeft
 die ewighe god kerwit te ghen die gene die hem bez-
 widen tot dese brulofte te comen. **D**at anderde
 punt is want wi alle gewepen sijn tot deser bru-
 lofte soe en sellen wi die ghenade godes niet ver-
 smade als dese menschen daden mer wi sellen ons
 alle tijt daer toe bereiden mit goeden wercken.
 ende bouen alle sellen wi aen sien dat wi an doen
 dat brulofte cleet dat is dat wi ghwaringhe cari-
 taet sellen hebben moeten. sellen wi comen tot de-
 se brulofte. dat is gode te minnen bouen al ende
 onsen naesten ghelike ons seluen. want sonder
 dit cleet aen te hebben waer onmoghelic al daer
 te comen. +.

Des woensdaghes epistel ad thessalonicenses
int in ca. .i.

Broeds wi kondighen v en verbiēden den
name ons heren ihesu cristi dat ghi of twee
ket vā elcken broed die onghoordineerlike wan
dr. en niet nad settinghe die si vā ons ontfangē
hebben. wāt gi weet selue hoe dattet behoert ons
te volghen. wāt wi en waren niet onrustich ond
v noch en aten vā niemāt broet te vergeefs. mer
i arbeide en in moeynisse werckede nach en dach
op dat wi niemāt vā v en versweerden. Niet als
of wi die macht niet en hadden ghehad. vā v die
noetdrufte te ontfanghen. wāt wi v dat ewāgeli
um predieten. Mer op dat wi ons selue v tot e
nen exempel moete gheue ons te volgen. En die
ledicheit te late. wāt doe wi nochtā bi v warē i
boden wi v dat oec. dat soe wie niet arbeiden en
wil die en sel niet etē. wi hebben ghehoert datter
sommich ond v onrustelike wādaren niet arbei
dende mer vā vreemde dingē ledichlike leue. des
se die aldusdanige sijn ontbiēden wi en biddē in
den here ihesu xpo dat si in stilheden arbeide en e
ten hoer broet. Mer broeds en wilt ghi niet of la
ten wel te doen. In cristo ihesu onsen here. .i.

Ewangelium opten seluen dach Lucas int
viii ca. .i.

In dien tiden seide ihesus den genē die hem
genoot hadden wāneer du doetste eē ochtē
mael ofte eē audtmael. en wil dine vriendē niet
nodē noch dine broed noch dine maghe. noch ri
ke ghebuere op dat si di niet wed en noden en di
een wedgheue ghesce. mer wanneer du wer scap
maecste. wep die arme cropelē blinde. en du sel
te salich wesen. wāt si en hebbe di niet wed te ge
uen. het sel di wed gegeuen worden inden sone d
ghewechtiger Doe dit ghesien hadde een van die
daer saten seide hi hē. salich sijn si die dat broet
eten sellen int rike gods .i.

Des vridaghes ewangelium lucas in sijn sel
te capittel .i.

In dien tiden seide ihesus sine iongheren Salich
sel gi wesen als v die luden hate en als si v afrei
dē en lachtere en uwē name wech werpē. weht
als quaet om die sone des menschen verblijt en
iuwecht v in dien daghe. wāt siet v loen is veel
inden hemel **A**l des ghehijc deden die propheten
hoer vads. mer wee v rike die unwen twest hebt.
wee v die versact sijt wāt ghi selt hongeren. wee

v die lachet want ghi selt weenen ende screyen.
wee v als v die luden alle wel spreken des gelyc
deden die propheeten hoers vaders **M**er ic segge
v diet hoert. minnet v vianden en doet hem goet
die v haten sprekiet hem goet die v quaet spreken
bid voer den ghenen die v persecucie doen **E**nde
wie di slaet an dijn kinnekacken biedet hem die
and **E**n soe wie dijn cleet ontneemt. en wilt hem
dijn we niet verbieden **G**hif enen ygheliken die
di bidt en soe wie dat di edine ontneemt en eisect
hem niet wed **E**n alsoe als ghi wilt dat v die lu
den doen doet ghi hem des gelycs wed **E**n of gi
den ghenen minnet die v minne. wat danc buer
ter v of. wat die sonde minnen die ghene die he
minne **E**n of ghi den ghene goet doet die v wel
doen. wat danc buerter v of dat doen oec die son
de **E**n of ghi ondinghe den ghenen gheuet daer
ghyt of hopt wed tontfange. wat danc buerter
v of. wat die sondaren verghiften die sonde. on
alsoe vele wed tontfangen **M**er v seg ic minnet
uwe vianden en doet hem wel en geeft ondinge
niet daer of weder hopen de en groet sel v loen we
sen inden hemel **E**nde ghi selt des alre ouersten
kinder wesen want hi is goedertieren ouer die

ordancsamigken ende die quaden .:.

Opten xxi sonnendach Epistel ad epheseos
int vi ca .:.

DRoeds voert an weest sterc inden herte en
ind nacht synre mogetheit Doet v an die
wapeninge gods op dat gi staen moget tegge des
viants lagge wat ons en is geen mede striden te
ges tolyseke en ebloet. mer tegges die princen en
machten die and viande regieren die onb he sijn
En teggens die regieres deser werelt en der duyf
termissen. dat is tegkens die vianden Die die
minnes d werelt regieren Jegkens die gheestel:
ke viande der scaleheit ind luchten Der vianden
vne is ind neder luche. Daer om ontfanget die
wapeninghe gods op dat ghi wederstaen moget
inden quaden daghen en in allen dingge volmaect
staet Staet daer om urwe sendene op ghescortet
in minnen en aen ghedaen den halsskerch der ghe:
rechticheit. en die voeten ghescoept i die beredin
ghe d ewangelien des vredes In allen dinghen
soe neemt die scilt des gheloves In welcken ghi
alle vuerighe seutte des alre boesten wt moghet
doen En neemt den helm d salicheit en dat sweert
des gheestes dat dat woert gods is .:.

Ewangelium opten seluen dach **Johannes**
in sijn iij ca. .i.

In dien tiden was een coninc sijn wies so-
ne siet was in capbarnaum. doe dese hoer-
de dat ihesus quam wt iudeen in galileen ginc hi
heen tot hem en hadt hem dat hi neder daelde en
maect sinen soen gesont want hi begonde te ster-
uen **Doe** seide ihesus tot hem. het en si dat gi tey-
kene en wonder siet ghi en ghesouet niet **Doe** sei-
de tot hem die cleine coninc heer elijn neder eer
mijn sone sterue **Doe** seide hem ihesus ganc dine
sone leuet **Die** mensche gelouede den woerden dat
he ihesus seide en ginc te kants. doe hi ned clam
ghemoete hem sine knechte en boetscapten en sei-
den dat sijn sone leuede **Doe** vraghede hi va hem
die vre in welcker hi het ghesadt hadde **En** si sei-
den dat ghister ter seuen vre liet hem die saghe
Doe kennede die vad dattet i die selue vre was
daer hem ihesus in seide. dijn kint leuet **Ende** hi
ghelouede selue en al sijn huys .i.

SERMO

Wat quidam regulus cuius filius infir-
mabatur capbarnaum ee **Johes iij.** In
desen heiligen ewagelio soe worden ons bescreue

twee punten tot onser leren **D**at eerste is . wae
 wi verstaen bi dit conincslijc wes sone dat siec
 was in capharnaum **H**ier bi ustaen wi een yge
 lic mensche die daer is enen coninc ouer al dae
 god ghescepen heeft wae god sciep alle dinc eer hi
 den mensche sciep . om dat die mensche bouen alle
 dinc soude sijn en des ghebruken **H**ier of spreect
 dauid inden souter **H**ere ghi hebt alle dinc geseet
 ond den voete des menschen **E**n wae die mensche
 ee coninc is ouer alle dinc . soe soude hi dat wise
 lic en wel regieren ter eren gods en tot salicheit
 sijner sielen mer waneer wi des qualiken ghebru
 ken . en gode daer of niet en dienen of bouen soe
 verliesen wi die naem des conincs en worden ge
 heten conincslijc . en dan soe wort onse soene siec
 dat is ons arme siele . **D**at and punt is dat wi
 eyenpel sellen nemen an des conincslijc . als wi
 bekennen dat onse siele siec is ende onghesont
 van sonden soe sellen wi roepen mit pinnigher be
 gheerten van herten op gode ende spreken . here
 daelt mit uwer ghenaden tot mijner armer sie
 len want si cranc ende siec is **E**nde doen wi dat
 mit vasten gheloue sonder twiuel soe sal god mit
 sijnd genade comen tot onser sielen en maken se

ghesont. want hi is een ghewarighe en enen ghe-
trouwe meester. hier of seit sinte ian guldemont
alle meesters deser werelt die soeken grote loen
ende ghiften. mer dese meester ihesus cristus en
begheert niet van ons dan een innich ghebet ghe-
litterwys alsoe als ons bewijst wort in dat co-
nincelijc. .i.

Des woensdaghes Epistel tot thimotheum
int eerste ca. .i.

Ine uone dat eynde des ghebodes is min-
ne van eenre reyne herten ende goeder
consciencien ende ongheneuynder ghehoue van
den welcken die sonninghe of dwaalen die omme
ghekeert sijn in ydel clappinghe ende leeres der es-
we willen wesen. en en verstaen niet dat si spre-
ken noch daer sijn mede willen proeuen. wi we-
ten dat die ewe goet is. ist dat mensse wittelic ghe-
bruket dat wetende dat die ewe den gherechtighen
niet gheset en is. mer den ongherechtighen ende
den ongheloesamighen ende den onghenadighen
den misdadighen den sondighen den beulecten den
vaderslachtighen den moedslachtighen den man-
slachtighen den oncuyscheden en den sondighers
teghen der naturen. den plaghers den loghenaers

den meenedighen. Ende soe wat anders contrarie
is der ganser leringhe. welcke leringhe nader e:
wangelien der glorien des heilighen gods is dat
mi berouwet is. Ic doe den ghenen danc die mi
ghesteret heeft in cristo ihesu onsen here. .:.

Ewangelium opten seluen dach Lucas int
viii ca. .:.

In dien tiden gheschiede op enen anderen sa
knoth dat ihesus in die synagoghe ghinc.
ende leerde. Daer was een mensche ende sijn wech
terhant was lam. Die scriben ende die phariseen
namens waer of si opten sabbath ghesont maec
te op dat si mochte vinden waer mede si en moch
ten wroeghen. Hi wiste hoer ghedachten ende sei
de dien mensche die die lam hant hadde. Stant
op ende stant in die middel ende hi rees op ende
hi stont. Ende ihesus sprac tot hem. Ic vringhe v
oft gheoorloft is opten sabbath wel te doen ofte
qualic. die sielen te behouden of te verliesen. hi
sach se al omme ende seide dien mensche. Strece
kewt dine hant. ende hi strect se ende sijn hant
is ghesont ghemaect. Doe worden si al mit ver
woetheden veruult ende spraken onderlinghe te
samen wat si ihesum doen souden. .:.

Evangelium des vridaghes matheus in sijn
vijn capittel. . .

In dien tiden doe ihesus qua in petrus huys sach
hi sijn swagher legghende en den saghe hebbende.
Ende hi werde hoer hant en die saghe ginc van
hoer ende si stont op en diende hem **D**oet auont
was brochten si daer vele voert die beseten wa:
ren **E**nde hi werp die gheeste wt inden woerden
Ende alle die siec waren die maecte hi ghesont.
Op dat vervullet worde dat ysayas die prophete
sprac **H**i heeft onse crancheit ghenomen ende
onse siecheden ghedraghen. . .

Opten xxij sonnendach epistel ad philippen:
ses int eerste ca. . .

Broeds ic betrouwe dat selue wat die dat
goede werc i v begonne heeft die selt vol:
einde tot inden daghe ihesu cristi **A**ls onse dage
wech gaen dan beghinnet die dach ons heren ihe:
su xpi wat alsoe is mi wecht dat te beuoelen voer
v allen om dat ic v hebbe in s harten en in minen
handen en in die bescerminghe en in die vastma:
kinghe der ewangelien v allen ghesellen te wesen
mijnre vroecheden. **D**ie goetwillicheit en die ghe:
latenheit die god den predicaren gheeft en die ge

twesheit in allen drucke dat sijn tekenen dat god
 bekeringhe des volcs beghere want god is mijn
 ghetughe hoe dat ic v allen in die ghedemite ons
 heren ihesu cristi begere Ende dat bid ic dat uwe
 minne meer en meer oueruloepe i wetenheden en
 in allen sinne Dat is in ondsceide des verstantes
 en in wewendigen werken d ontfersmharticheit
 Dat ghi proeuen moet die beste dingen dat ghi
 wine sijn en sond verdoeringhe inden dagen cris
 ti veruullet van alle vroechde der gherechticheit
 ouermits ihesum cristum inder glorien en inden
 loue gods .+. .

Ewangeliu[m] opten seluen dach matheus in
sijn xvij ca .+. .

In dien tiden seide ihesus sine iongeren dat
 rike d hemelen is ghelijc gemaect een men
 sche die een coninc was die wkeninghe maken
 woude mit sine knechten En doe hi began die w
 keninge te sette is hem een knecht ghebrocht die
 he seuloich was x dusent talenten. en doe hi niet
 en hadde waen hijt ughelden mochte. gheboet die
 heer datmen ucochte sijn wijf sijn kinder en alle
 dat hi had sijn scoue te betalen. die knechte kniel
 de ned en hadt sinen heer en seide Hebt doch ghe

Duldicheit in mi en ic sel di doch al betalen Die
here ontfermde dies kneechtes en lieten en seale
hem die sculde quijt. Die selue kneecht ginc wt en
want een vā sijn medeknechten die hem sculdich
was hondert penninge En hi hielten en grepen
bid kelen en seide Ghif dattu sculdich biste En
die medekneecht viel ned op sijn knien en bat hē
en seide Hebbe geduldicheit in mi en ic sel di al
wel geuen. mer hi en woude niet en deden inden
kercker tot dat hi die sculde betaelde. doe dat die
and medeknechten sagen worden si seer be druct
en quamen en seiden horen here al datter ghesiet
was. doe riepen sijn here en seide hē. seale kneecht
alle sculde hebbe ic di quijt ghelaten want du mi
hadeste. hadde daer om niet behoerlic gheweest
dijn medeknechte te ontfermen alsoe ic dijne
ontfermet hebbe Ende sijn here wort toernich en
leuerden sijn pijnnes ouer tot dier tijt toe dat hi
die sculde betaelde Alsoe sel mijn hemel. he va
der v doen. het en si dat ghi elc uwe broeder ver
gheuet van al dijne herten. .i.

SERMO

Redde quod de bes Glathei xvij In de
sen heiligen ewāgelio worden ons bewiset

ewe punten tot onser lere **D**at eerste is die ontfermharticheit ons heren ihesu cristi die hi heeft op alle sondaers. ende sel hebben tot dat hi comen oerdel **E**n dit wort ons bewijst in desen quaden knecht die den coninc alle sijn sculde vergaf **N**u vinde ic drie punten of dinghen daer dese knecht dese coninc mede treete tot ontfermharticheit. **D**at eerste was oetmoedicheit want hi viel ned voer die voete des heren **D**at and was innich ghelet want hi hat den coninc **D**at derde was volcomen wille genoech te doen. wāt hi sprac here hebt gheduldicheit ouer mi. en ic sel u wel vergelden **A**ldus soe mogen wi oec voer gode vercrigen verghiffnisse mit dese drie punten vā al onsen misdaet en van al onser sonden **D**at ander is die gherechticheit ons heren ihesu die hi bewisen sel inden daghe des oerdelis wāt dan sel hi spreken geeft dat ghi sculdich sijt **D**an sellen wi rekeninghe moeten doen alle menschen voer gode dat si vā gode ontsaen hebben **E**n oec hoe si gheleest hebben die si ontfermhartich gheweest heeft die sel ontfermharticheit ghesien alsoe xps onseluer lere. mer die geen die niet ontfermhartich gheweest en heeft noch niet vergueen en wonden

horen naesten die teghens hem misdaen hadden
die sellen daer gheleuert worden den pinxtes dat
sijn die vianden ind sellen aldaer si ewelic ghepi
nich sellen worden hier om soe spreck cristus mit
ter seluer maten daer wi mede ghemeten hebben
daer sel ons weder mede ghemeten worden .:.

Des woensdaghes epistel tot die romeynen
int viij ca .:.

Broeders inder hopen sijn wi behouden ghe
worden. mer die hope diemē siet en is geen
hope **V**ant dat yemant siet wat hopt hi. mer ho
pen wi dat wi niet en sien soe verkeiden wi ouer
mits verduldicheden **D**es ghelijc helpt oec die
gheest onser crancheit **V**ant wat wi bidden sel
len alst ghehoerlick is en weten wi niet. mer die
gheest selue eyseket voer ons mit onsprekeliken
suchten die die herten ons vindet die weet wat
die gheest eyseket **V**ant alsoe als die wille gods
is eyseket hi voer die heilighe .:.

Evangelium opten seluen dach marcus int
vierde ca .:.

In dien tiden seide ihesus sine iongeren siet
wat gi hoeret **I**n wat maten dat gi metet
daer selmen v mede meten en men sel v toe geue

Soe wie heeft die selmen gheuen. en soe wie niet
 en heuet dat hi oec heeft dat sel hem of ghenomen
 worden Ende hi seide. aldus is dat rike gods
 rechte of een mensche saet inder eerden worpe en
 hi slippe en dat saet op ghinghe nachtes en dages
 ende groepede ende wiese als hi des niet en weet
 want onumaent brengheet dat lant vrucht eerst
 cruyt ende daer nae aeren Ende als dat saet al-
 dus vruchte van hem voert ghebrocht heeft dan
 sendet hi rechtuoert die zekel want die bouwe
 is al daer hi .+. .

Des vridaghes ewangelium matheus in sijn
 xxij ca .+. .

In dien tiden gingen die phariseen heen en
 namen enen raet op dat si ihesum begripen
 mochten in sine woerden En senden he hoer ion
 gheren mit herodes knechte en seide Meister wi
 weten dattu waerachtich biste en den wech gods
 inder waerheit leerste en du niemant en achste .
 du en sietste niet an die persone s menschen Daer
 om segge ons wat dunct v Ist geerloft den kei-
 ser den tyense te gheuen of en ist Ihesus kenne-
 der scaleheit en seide. ypoerite waer om teptier
 ghi mi Togheet mi die munte des tynses En doe

Brochten si hem enen penninc Ende ihesus vta :
ghede hem. wies is dit beelde ende dit op gescrif
te. Si seiden hem des keyfers Doe hiet hi hem .
Daer om gheeft den keyser dat die keyfers is.
ende gode dat gode is Doe si dit hoerden verwō
derden si hem en lieten hem en si gingen wech .+.
Opten xvij sonnendach epistel ad philippen
ses int derde ca .+.

Broeders weest mine nauolghers en aen :
sietse neersteliken die alsoe wāderen . Als
gghi onse forme hebt dat is dat beelde ons leuens
want daer wanderter veel anders die ic v dic :
ke ghesait hebbe mer nu segghe ic v al wenende
dat si viande sijn des crucey cristi . hoer eynde is
die verdoemenisse die buke is hoer god En hoer
glorie is in scanden der gheente die eertsehe din :
ghen smaken Mer onse wandringhe is inden he
mel of wi den behoud verbeiden den here ihesum
cristum die den lichaem onser uworpenheit ver :
maect heeft medegheformet den lichaem sijner
clærheit nāden wercken daer hi oec alle dinc
hem onder werpen mach .+.

Ewangelium opten seluen dach Johannes
int vi ca .+.

In dien tiden doe ihesus sijn ogheyn op sloech
 cē. soect i die vaste na tghetal C

Des woensdaghes epistel ad thessalonicenses
 int eerste ca. 4.

Broeders wi sijn sculdich altoes gode te
 dancken voer v also alst oec weerdich is
 want v gheloue wasset op ende die minne eens
 yghelics van v allen oueruloepet in v onderlin :
 ghe. **A**lloe dat wi oec selue veruoecheden in v in
 der kercken gods om uwer ghedoechsamheit en
 om tbehouden geloue in alle uwe uvolgginghe en
 tribulacien die ghi lidet tot enen exempel des ge
 rechtighen oerdelcs gods op dat ghi weerdich ge
 hadt moet worden int rike gods. **D** ghi oec om li
 det. wat het is gherechtich voer gode den ghenen
 die v drucken drie wed te gheuen en v die ghe :
 drucket wort ruste mit ons ind openbaringe vā
 den hemel des heren ihesu xpi mitten enghelen sijn
 re moghentheit ind vlamme des vuers wrakte ge
 uende den ghenen die gode niet en kennenden en
 den ewāgelien ons heren ihesu cristi niet ghesoer
 sam en hebben gheweest die ewighe pine sellen li
 den in die ewige udoemenisse vāden aensichte des
 heren en vander moghentheit sijnre glorien **A**ls

hi comen sal om geglorificiert te worden in sine
heilighen ende wonderlic te worden in alle den ge
nen die gheslouet hebben .:.

Ewangelium opten seluen daech matheus in
sijn ix ca .:.

In dien tiden quamen iohannes iongeren
tot ihesum en seiden . Waer om vasten wi
en die phariseen stadelic en dine iongeren en vas
ten niet Ihesus antwoerde hem . hoe moghen des
brudegoms kind wenen alsoe lange als die bru
degom mit hem is Die dagen sellen come dat he
die brudegom of ghenome sel worden en dan sel
len si vaste . niemāt en settet enen lap vā nuwen
laken i ee out cleet Mer hi neemt datter vāden
elde ou lopet op dattet een ket snede wort Noch
si en doen oec niet den nuwe wijn in oude vaten
ands breke die vate en die wijn stort wt en die
vaten bederue Mer die nuwe wijn doen si in die
nuwe vaten en beide bliuen si behouden .:.

Des vridaghes ewangelium matheus in sijn
xviij capittel .:.

In dien tiden doe ihesus ende sine iongeren
tot capharnaum quame . soe quame tot pe
tru die geen die die tyne ot finge en seide he

meifter en heeft den tyus niet betaelt. Hi seide dat is oec alsoe. En doe si in huys quamen was ihesus die eerste in woerden ende seide Symon wat denct di. die coningen vāden lande vā wien nemen si tribuyt of die tyus. vā horen kinderen of van vreemde luden. Hi antwoerde vā vreemden. Doe seide hem ihesus. daer om sijn die kind vri. mer op dat wise niet en scādalizeren soe gāc totter zee ende sciet enen hoec wt en nem den eersten visch die daer aen comt en doet op sijn mont daer selstu vinden enen penninc. nem dien ende ghiffen voer mi ende di. .:.

4 Opten xxiiii sonnendach epistel ad collothen ses int eerste ca. .:.

Broeders wi en laten niet of voer v bid dende ende eyfchende dat ghi vander ken nisse sijns willen veruullet moet worden in alre wijsheit ende gheesteliken verstanden op dat ghi waerlic moet wanderen. gode ouermits alle din ghen behagēde. In allen goeden wercken vruchte makende ende wassende inder wetenheit godes gheerachtich in alre vwechden nader moghentheit sijnre claerheden ende alre ghedoechsamheden en lancmoedicheden mit doechden. Danklets go

de den vader die ons weerdich ghemaect heeft
inden deele des lotes der heilighe[n] Iuden lichte
die ons wt lossede vander macht des duysternis
sen ende ons ouer voerde in dat rike des soens
sijnre minnen daer wi verlossinghe in hebben en
de verlatenisse der sonden ouermits ihesum cris
tum onsen heer .+. .

Ewangelium opten seluen dach matheus in
sijn xxij ca .+. .

In dien tiden gingen die phari seen heen en namē
enē raet .cē. soect na tghetal CC lyvi

SEXTIO

O Stende michi nunmima sensus **M**athei
xxij. **I**n desen heilighe[n] ewangelio alsoe
als ghi wel ghehoert hebt soe seide cristus dat si
hem toene[n] souden die munt des tyns **N**o vinde
ic dat die menschen in dingen toene[n] sellen **D**at
eerste is waerheit in onsen woerden. als dat wi
onsen naesten houden sellen. dat wi hem toe seg
ghen **D**ie soe leert ons die apostel en spreect dat
een yghelic mēsche sel die waerheit spreken mit si
nen naesten **W**at gewarighe mēschen die soe min
net god. en hi troest hem in horen liden **E**nde dit
soe wort ons bewijst in thobias daer mē of lesse

inder bibelen was ghevarich voer gode in allen
 sine wercken Ende daer om onfine hi troest vā
 gode. wāt god die senden sine enghel tot hem die
 hem verlichte en hem siende maecte. wāt hi bliue
 was **D**at ander dat sijn goede wercken die wi
 altoes toenen sellen onsen naeste. op dat si gode
 daer of moghen louen. en oec daer nae wercken
Niet en sellen wi onse goede wercken doen voer
 onsen naesten. om daer of ghelouet te sijn. want
 die ghene die dat doen die bliuen sijn wercken in
 lozen voer gode **D**at derde is dat wi altoes for
 ghen sellen. hoe wi gode toenen sellen een reyn sie
 le in onser doet. want ghelikerwijs dat een pen
 ninc bekent wort biden ghescrijften en beelde dat
 daer op staet. alsoe sel onse siel bekent worden
 inder vren onser doet **N**u een yghelic siel die is
 na gode ghebeelt. en daer om die gheuonden wor
 den inder doet dat si dat beelt suuer en reyn ghe
 houden hebben die sellen vergadert worden inder
 seat des ewighe leuens **M**er wee den ghenen die
 dan presenteren enē valsche munt. dat is een on
 reyn siel. want god almachtich die sal spreken
 tot sinen enghel werpse in dat ewighe vuert die
 valsche munt. .:

Opten xvij sonnendach epistel tot die romey
nen int xi ca .i.

Broeders ic wil niet dat gi onwetende sijn
deser verholentheit op dat ghi in v seluen
niet wijs en sijn want die blindheit gheschiede een
deels in ysrahel In sommighe iden ende niet in
allen tot dat die volheit d heidenen in quame En
alfoe als ysrahel behouden worde int eynde d we
relt bi enoch ende helyas prestinghe Als ghesere
uen is Hi sel comen wt spon die verkossen sel en
of doen sel die ongherecticheit van iacob En dat
si hem een oerconde va mi als ic of nemē sel hoer
sonden na den ewangelie sijn si viande om v. mer
nader verkyepinghe sijn si alre liefste om die va
ders Dit is om die belofsten die totten vaders ghe
daen waren Want sonder penitencie sijn die ghif
ten ende die roepinghe godes Want alfoe ghi eni
ghen tijt gode oec niet ghelouedet . mer nu heb di
veruolghet die ontfermharticheit om der gheen
re onghelouicheit . Alfoe en hebben oec dese niet
ghelouet in uwer ontfermharticheit Dat si oec
veruolgheden die ontfermherticheit Want god he
uet alle dine kessloten in die ghelouicheit . op dat
hi hoer alle ontferme .i.

Ewangelium opten seluch dach matheus in
 sin iij ca ++

In dien tiden sprac ihesus totten scaren vā
 den volcke. en doe quam een prince der sy-
 nagogen tot ihesum en aenbeden en sprac **H**ere
 mijn dochter is te huys ghestoruen mer comt en
 legt v hant op hoer soe sel si leuēde worden **D**oe
 stont ihesus op en ginc mit hem. en sine iongt-
 ren volcheden hem **E**n een wijf die den vloet wel
 gedraghen hadde vñ iaer dese quam aster ihesum
 en werde die soem vā sinen eldēren. wāt si seide
 in hoer seluen. mocht ic gheraken die soem vā si-
 nē elde. soe worde ic gefont **D**oe keerde hem ihe-
 sus omme totte wiue en sprac **D**ochter dime ge-
 loue heeft di ghesont ghemact en si bleef ghesont
 vā dier vren voert **E**nde doe ihesus quam in des
 princen huys doen vant hi dat volc wenende se-
 re en misbarende **D**oe sprac ihesus. waer om soe
 weendi stant op en gaet wech. die ioncfrou en
 is niet doet. mer si slaept. mer si bescreyeden hoer
 want si wisten wel dat si doet was **E**nde doe dat
 volc al wt was ghegaen. doe ghinc ihesus totten
 ioncfrouwe daer si lach. ende namse bider hant
 ende sprac **J**oncfrouwe ic segghe di stant op en

si begonsten te wandren En dese maere die ginc
wt in alken die landen . . .

SERMO

Domine filia mea modo defuncta est sed ve
ni et impone manum super eam et uiuet .
Mathei 10. In desen heiligghen ewangelio soe
worden ons lewijst ij punten tot onser lere Dat
eerste is. wat wi ustaen bi deser doden ioncfrou:
we Hier bi ustaen wi die sondaer die mit quaet
heit & sonden sijn siel doet is **W**o waneer dat die
mensche wille heuet sonden te doen . soe wort sijn
siel sic. en als die wille wort volbrocht mitten
wercke soe sterft sijn siel voer gode. wat dan ver
liest die mensche die godlike gracie & die siel bi le
uende is. mer ons alle sonden soe sijn seuen son
den die die siel doden. dat is houerdicheit ghie
richeit midicheit gramscappe oncuyscheit gulsich
heit en traechheit **D**ese hietē doet sonden wāt wat
sielē dat & mede besmet is die is doet voer gode .
Dat ander punt is hoe dese ioncfrou verweert
wort vands doet dat was bi ij dinghen **D**at eers
te was als dat hoer vader hat ihesum xpm voer
hoer. hier bi ustaen wi als onse sielē doet is so sel
len wi gode mēschē bidden dat si voer ons bid

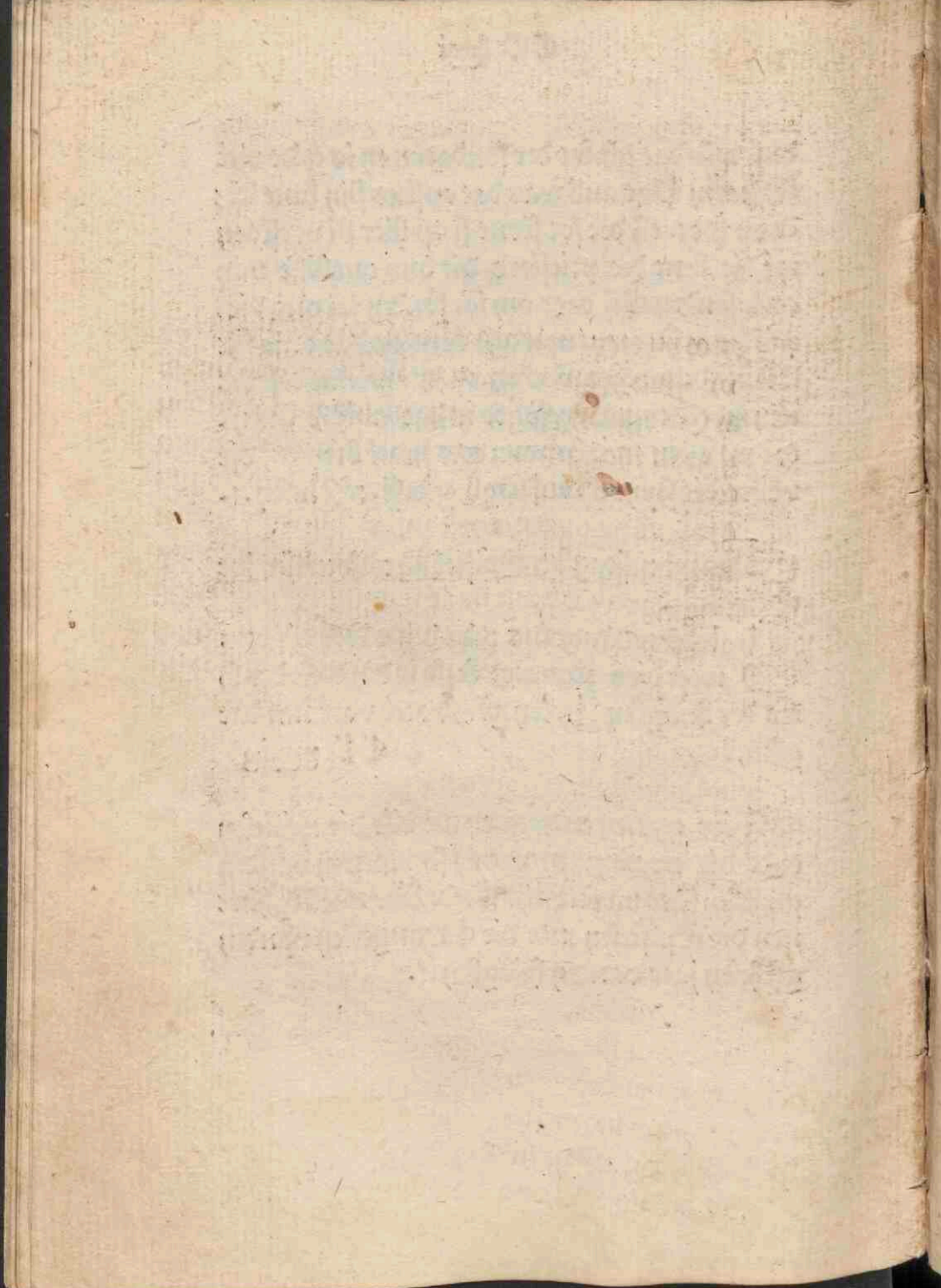
den. wāt dat ghebet der sondaers en is gode niet
 bequaem. Dat and was dat cristus sijn hant lei-
 de op hoer. en doe soe stont si op hier bi verstaen
 wi die hant des priesters. die ons ontbint van
 onse sonden. En daer om soe souden wi ons die-
 wil laten berouwen van dese hant op dat onse sie-
 le leuende mochte worden. op dat wi nae dese le-
 uen mochten comen bi god in dat ewighe leuen.
 to: welcken ewighe leuen ons moet brengen die
 vader die soen en die heilighe gheest. . . Amen. . .

Des woensdaghes Epistel ad collocenses in
 eerste ca. . .

Broeders danktes gode den vader die ons
 weer dich ghemact heeft inden deele des bo-
 tes der heiligheyn Jnden etc. Soect voer nae dat
 ghetal

CC lxxii

Hier eynden ende gaen wt alle die epistelen
 ende die ewangelien mitten sermoenen vanden
 gheselen jaer vander tye. Ende hier nae beghin-
 nen die Epistelen ende die Ewangelien vanden
 gheselen jaer vanden heiligheyn. . .

Op sinte andries auont epistel int boec der
wijnheit. .i.

Des heren benedixie is opt hoefe des
gerechtigē daer om gaf hem die he-
re dat ewe en hem eē deel in die. vij.
gheslachten ghedeelt. en heeft gracie
ghewonden in alle vleische aensichte **H**i heeft en
in die vrese der viaden groot ghemaect en won-
derlike dinghen i sine woerde te sate ghebrocht
Hi heeft en mit glorie gheert inder coningē aē-
sichte vertogende hē sine glorie **H**i heeft en in dē
gheloue en in sine slechticheit heilich gemaect en
wtuercoren vā allen vleische **H**i gaf hem die ghe-
bode ende die ewe des leuens ende der seringe. en
heeft en hoghe ghemaect. hi heeft hem gheset een e-
wich testament hi gordeden omme mitte gordel
der gherechticheit ende mitten halsberch des ghe-
loefs **E**nde die here hede hem an die ewen der glo-
rien. .i.

Euangelium opten seluen dach. Johannes
int eerste capitel. .i.

An die tiden stont iohannes en tve vā sine ion-
gerē en sach ihesu wāderē en hi seide **S**ich dat lā

gods ende die ionghere sagen hē spreken ende si
volgeden ihesu. En ihesus sach ōme en sachse hē
volgken en seide hem wat soecti. Si seide rabbi
dats te segghen meester. waer woenstu Hi seide
hem coemt en sietet Si quamē en sage waer hi
bleef en bleuen die dach mit hē. Het was bi nae
tertiender vrx. die eē vandē tweey was andreas
simō peters broed diet gheshoert hadde vā iohan
ne en hē volghde Hier vāt hi eerst simon sinen
broed. ende hi seide hē. wi hebbe geuonde messi
an. dat is te segghen cristus En brochte tot ihe
sum Ihus sach hē an en seide. du biste simō ias
sone. du selste cephas hietē dats te segghe petrus
Des morgghens woude hi wt gaē in galileen en
vāt phillippū En ihūs seide hē. volghē mi. philip
pus was vā eenre stat en hite bethsaida daer an
dreas en petras of waren. phillippus vāt nacha
nael ende seide. Wi hebben ihesum ioseph sone vā
nazaret gheuonden die moises en die peophere
inder wet ghescriuen hebben Ende nachanael sei
de hem. van nazareth mach wat groots wesen.
Doe seide phillippus tot. hem Com siech Ihesus
sach nachanael tot hem comen ende seide van hē.
Sich waerhijc een israhels man daer gheen loes.

heit in en is: Doe seide nathanael tot hem Vaer
 of kennestu mi. **J**hesus antwoerde en seide hem
 eer di phillippus riep doe du waerste onder die
 vigheloen sach ic di. **N**athanael antwoerde en
 seide. merster du biste die sone gods. du biste co-
 nic vā israhel: **J**hesus antwoerde en seide hē om-
 dattu gheloues wāt ic di seide. **J**c sach di onder
 die vigheloen soe selstu meer sien dan dese **E**nde
 hi seide hem. voerwaer segghe ic v. ghi selt den he-
 mel open sien en die enghelen gods op climmēde
 ende neder climmēde op des menschen soen.

Op sinte adries dach epistel tot die romēne
 int .x. capittel.

Broeders mitter herten gelouet men totter
 gerechticheit. mer dat belien mitten monde
 ghesciet totter salicheit wāt die scripture seit. soe
 wi i hē ghelouet die en sel hem niet scamen. **H**et
 en is gheē sceel weder iode of heiden. wāt hi alleē
 is een heer vā al. ryc in allen den ghenen die hem
 aenwoepē **W**āt soe wie aenwoept den name des he-
 ren die sel behouden wesen **H**oe sellē si hē aenwoe-
 pē daer si niet i ghelouet en hebbe of hoe sellē si dē
 ghenen ghelouen dien si niet ghesoort en hebben.

Ende hoe sellen si horen sonder prediker **E**n hoe
sellē si predikē of si niet ghesent en worden **A**ls
ghescreuen is **H**oe scone sijn hoor voeten die den
vrede boot scpen en dat goede prediken. **D**at toe
comēde is vrede bouē vrede. si en sijn alle der ewā
ghelie niet ghehoersam **W**at ysayas seit here wie
heuet onse horen ghelouet. **G**losa niet veel en isser
die den horen dat wi van di ghehoert hebben gelo
uen wille **D**aer om dat gheloue coemt vten hore
oumits den woerden cristi. mer ic segghe en heb
ben si niet alle ghehoert **E**n trouwen hoor ghelouet
is wt ghegaen in allen lande ende hoer woerden
int einde der woutheit der aerden .:.

Ewangelium opten seluē dach matheus int
vierde capittel. .:.

In die tiden wāderde ihesus bider zee van
galileen daer sach hi twee broederen sijnō
die gheheten was peter ende andreas sijnen broe
der wtwerpen de hoer nette in die zee want si wa
ren visschers. **E**nde hi seide tot hem come volget
mi. ic sal v make visschers der menschen **D**oe lie
ten si rechteuoert hoer nett ende volgheden hem
Doe ghinc hy van daen daer hy sach twe ander
broeders iacob zebedeus sone ende iohānes sine

Broeder hoetende hoer nette int seepe mit zebede
 hore vader en riepe rechteuoert lieten si hoer net
 ten en horen vader ende volgheden hem. .:.

Op sinte barbaren dach epistel inden boec der
 wijsheit. .:.

Mijn here mijn god du hebste mijn woningte
 op ter aerden verheue. En voer die wech
 huloiende doot heb ic ghebeden. Ic heb aangewoe
 pen den here mijs here vader dat hi mi inden dage
 der tribulacie niet en late en inder tij der houaer
 digher sonder hulpe Ic sel si adijc dinen name
 louen ende ic sel hem mede loue inden helien ende
 mijn bede is verhoert Du hebste mi vanden ver
 liefe verlost. ende du hebste mi wt ghenomen va
 der bofer tijt. Daer om sel ic helien ende segghen
 di lof en benedien dinen name here onse god. .:.

Ewangelium opten selue dach matheus int
 xxx. capittel. .:.

In die tiden seide ihesus sine iongeren. Da
 sel dat rike der hemelen ghelijc wesen tien
 magheden die hoer lāpen name en ghinghen den
 brudegom en der bruuut te ghemoete. Vijn va he
 ware dwase en vijfwijns **A**l die vijf dwase en

namen gheen olie in haren lampen. Die wise na-
men olie in hare vaten mitten lampen. Doe die
Brudegom merrede sliepen si alle ende slumerden
Ter midder nacht wort een gheroep ghemaeet
siet die brudegom coemt gaet wt hē te ghemoet
Doe stonden alle die maechden op ende bereiden
hoor lāpen. Die dwāse seide tot die wise Gheest
ons van vwer olien want onse lampen sijn wt
ghesghaen Die wise antworden ende seiden. want
ter v en ons niet ghenoech en waer soe gaet lie-
uer tot die vercoopers en coepter v Doe si soude
gaen copen quam die brudegom. ende die kerre
waren die ghinghen mit hem in totter brulofsten.
ende die dore is ghesloten. Ten lesten quamē die
ander maghe dē ende seiden. here here doet ons op
Ende hi antwoerde ende seide. voerwaer seg ic
v ic en kenne v niet. Daer om waect want ghi
en weet dach noch vte.

Op sinte nicolag dach epistel int boec d wijsheit
Het enen goeden priester die in sinen daghe
gode behaghe ende hi is gherechtich ghe-
uoden En ind tijt der gramscap is hi ee usoen
inge geworden Sijns gelijc e is niet geuode die
die ewe des ousten hielte. Al swerde heste daer

om die here doen wassen in sijn volc. **H**i gaf hem die benedixie alre lude en sijn testament heeft hy op sijn hoeft gheuefticht. **H**i keneden in sijn benedixien. hi behielt hem sijn ontfermbarticheit. **E**nde hi vant ghenade voer die ogheyn des heren. hi maect den groot inder coninghen aensichte ende gaf hem die crone der glorien. **H**i settede hem een ewich testament ende gaf hem een groot priester scap ende heilichden inder glorien der priester scap te ghebruken ende hem een waerdige offer hande te offeren inder wolke der soeticheit. .:

Euangelium opten seluen dach lucas int .xij. capittel .:

In die tiden seide ihesus sine ionghere. laet vwe lenden ghegort wesen en die lantaerne brennende in vwe hande. en siet ghi ghelijc den menschen die horen here verwachten wannen hi van d'brulof ten sel come op dat si en rechte uoert in laten. waneer hi coemt en cloppet. **S**alich sijn die knechten die die here wakende vindet wannen hi coemt. **I**c segghe v voerwaer dat hi hem op scorten sel ende selse doen neder sitten. ende al voer bi liden sel hi hem diene. **E**nde ist dat hi coemt in die and' wake. en ist dat hi in die derde

wake coemt en also vinden sel salich sijn dan die knechte. **M**er weet dat wiste die vader vaden gefinde in wat vre die dief comen soude. hi soude vrouwe wake. en en soude sijn huus niet doer laten graue. **E**nde weest ghi bereit. wat in die vre als ghys niet en umoedet soe sel die sone des menschen come. **O**p onser vrouwe dach ontfangnisse ewigsel int boec der wijsheit. .

Hes die wijnstoc heb ic vrucht ghemact soeticheit der roke. **E**nde mijn bloemen sijn vruchte der eeren en der ersamheit. **I**c bin moed der scoenre minne en der vrese en d'grootheit en der heiliger hopen. **I**n mi is genade des weses en der waerheit. **I**n mi is alle hope des leuens en der doghet. **L**idet tot mi ghi alle die mijns begeert en van minen gheboerten sel ghi veruollet worden want mijn gheest is bouen alle honighe soet ende etue boue honichraten mijn ghedencknisse is in d'gheslachte der werelden. **D**ie mi eten die sel noch hongheren en die mi drincken die sel noch dorsten. **D**ie mi horen die en sellen niet ghescent worden ende die in mi werken die en sel niet sondighen. ende die mi welicheit die sellen ewich leuen hebben.

Euangelium optē seluen dach matheus int
eerst capitel .i.

Dit is boec der geboertē ihū cristi dauids
Abrahams sone **A**brahā wan isaac. isaac
wan iacob **J**acob wan iudam ende sinē broeder
Judas wan pharas ende sarā wan eē vrouwe
hiete thamar **P**hars wā esrō **E**swan wan aarā
Aram wan aminadap **A**minadap wā naason
ende salomon **S**alomon wan hoos an een vrou
hite raab **H**oos wan obet an een vrowe hiete
rath **O**bet wan iesse iesse wan dauid den coninc
Dauid den coninc wan salomon an een vrouwe
die vrias hiete ^{hiet} **S**alomon wā roboam **R**oboam
wan abia **A**bia wan asa **A**sa wan iosaph **J**o^{+ Ozias}
saphat wan ioram **J**oram wā **O**zias wā ioat
han **J**oathan wan acher **A**cher wan ezechiam
Ezechias wā manassem **M**anasses wan amō
Amō wan ioziam **J**osias wā iecomā en sinen
broeder in die oueruaert vā babiloniē **E**nde nae
die oueruaert vā babiloniē wan iecomias salac
hiel **S**alachiel wā zowbabel. zowbabel wā abi
ud **A**biud wā eliachi **E**liachi wan azor **A**zor
wā sadoch **S**adoch wā achi achi wā eluid eluid
wā eleazar eleazar wan mathan **M**athan wan

iacob. Jacob wan ioseph marien man vā wele
ker manē gheborē is ihesus die gheketē is cristg

Op sinte lucie dach epistel inden boec der wijs
heit ghescreuen. †

Mijn here mijn god. du hebste mijn woningge
roper. gē. **Soect** voer nae tghetal.

CC lxxiij. †

Ewangelai opten seluen dach

In dien tiden seide ihesus sine. gē. **Soect**
voer nae tghetal. **CC** lxxiij.

Wā sinte thomas epistel it boec d' wijsheit gescreuen.

Allie is die mā die sonder vleckē gheuē
denis. en die nadē goude niet heen en gine
noch in die sercke des gheldes niet en hopen. wie
is dese ende wi sellen louen want hi heeft wond
gheproeft ende volmaect ende hem sel die ewige
like dinghen in sijn leuen ghedaen. wie is daer in
glorie wesen. Wie mochte ouer ghetredē hebben
ende en is niet ouer ghetredē. En quaet doen en
en dedes niet. daer om sijn die goede ghestadiche
inden heer Ende sijn aelmisse sel al die kercker d'
heilighen menteler. † **verstellen**

Ewangelai opten seluē dach. Johannes int
xx. capitel. †

In dien tiden. Tomas een vanden ewaeluen die
diding. **Soect voer nae tghsel.**

Lviij

Ewāgelūi op sinte thomas vā cantelenberes
dach **En oec vādē martelare matheus int. xpi.**

In dien tiden seide ihesus sine iongeren. wannet
ghi hore selt stridinghe en twistinge en wilt niet
veruaert wesen dese dinghen moeten eerst ghe-
schien. mer niet en ist rechter oert einde. **Doe seiz**
de hi hem dat volc sel op staen teghen den volcke
en dat rjce teghent rjce en tot sommigen steden sel
len wesen grote aertbeumge en sterften en hon-
gher ende vrese vanden hemel En het sellen grote
teikenen wesen Mer voer al dit sellen si hoer hā
den an v slaen en sellen v veruolghen en ouleue-
re smagoghen en trecken v geuanghen o. minen
name tot coninghē en tot rechter. Dit sel v ge
scien tot enen getughe Daer o en set in vwer her
ten niet voerdencken de hoe ghi ant worden selt.
Want ic sel v mōt ende wijsheit gheue wien alle
bwe weder sake en sellen moghen. Ghi selt ouer
ghelueert worden v an ouden en vā broedere
vā maghen en vā vriendē En si sellen v ter doot
hbringhen vā v en gi selt geluet wesen vā allen

menschen om minē name Ende een haer kein en
sel van vwen hoefde verloren worden In vre ge
duldicheit sel ghi vwe siele besitten.

Opp sinte siluesters dach int boec der wijsheit
ghescreuen epistel. 7.

Iet enen groetē priester ec. Soect na dat
ghetal. CC lxxxv.

Ewangelium van enen confessoer matheus
int xxiiij. capitel.

In dien tiden seide ihesus tot sinen ionghes
ren Hier om maket wāt ghi en wetet niet
tot wat vre v here comen sel: Mer wetet dattet
wiste die huuswaert tot wat vrē die dief comē
soude hi waecte en trowē en en liet sijn huus niet
doer graue Hier om wset ghi kerue want ghi
en wetet niet tot wat vren des mensche soen toe
comēde is Wie waenstu dat eē ghetrowe knecht
is en wijs dien sijn here gehot heuet bouen al sijn
gesinne op dat hi spise geue ind tijt. Glosa. elke
als hi otfanclic is Salich is die knecht die den
here alsoe vindt wende als hi coemt. Ic segge v
woerwaer. hi sellen setten bouen alle sine goede
mer ist dat die scaleke knecht sprect in sijn herte
mijn here merret hi en sel niet comen. ende dan

dan sijn mede knechte beghinē te slaē en etet ende
 drincket mitte dronckenē des knechtes die here
 sel comē i dien dage als hys niet en ūmoedet en
 i dier vren als hi des niet en weet en sijn deel set
 ten mitten ipocriten daer sal weninge wese en de
 crijffinghe vā tanden. .:.

Ewāgelū op sinte remigius en hilarius dach
 van enen confessor Matheus int. v. capittel. .:

In die tidē seide ihesus sine ionghere. **G**hi
 sijn dat sout der aerden. ende of dat sout te niet ū-
 deruet. waer in selmen souden dat en docht voert
 meer niet dan wt te werpen en vertreden te wer-
 den vanden mēschen **G**hi sijn dat licht der werelt
Een stat die op enen berge staet en mach niet ū-
 borgen wesen Noch si en onsteken gheen lanteer-
 ne en settense onder een muddekijn. mer opten
 candelaeer dat si alle den ghenē lichte die indē hu-
 se sijn **A**lso sel v licht lichten voer die menschen
 op dat si goede wercken sien en dancken uwen
 vader mit glorien die inden hemel is. .:.

Ewāgelū op sinte felix dach lucas bescrij-
 se in sijn. v. capitel. .:

In dien tiden seide ihesus tot sinē ionghere
 die v hoert die hoert mi. **E**n die v ūsmact

die versmaet mi. **D**ie mi versmaet die versmaet
den genen die mi ghesen det heeft **D**oe keerden hē
die huy. weder mit vrochden en seiden **H**ere die
vanden sijn ons onder daen inden name. **E**nde
hi seide hem **I**c sach den viāt als den blygem nez
der vallende vanden hemel. **E**nde siet ic heb v die
macht ghegheuen te treden op serpente en scorpi
onen ende op alle moghēheit des viants ende v
en sel niet dierē **N**ochtan en wil v in dinen niet
verbliden dat v die gheeste onder gheworpe sijn
mer verbljt v dat vwe namen in den hemel ge
screuen sijn. .+

Op sinte pontiaens dach. **E**pistel tot thimo
theum int. ij. capittel. .+

Lieve sone gedenet ihesum cristū verresen
te wesen vā den dodē vā dauids geslachte
gheloren na mijnre ewangelien daer ic in arbei
de totter vangemisse toe recht of ic qualic vroch
te alsoe ben ic gherekent : mer dat wort goods
en is niet ghebo dē daer om sīde ic alle dinghe dat
si oec salichheit verenghen mit hemel seker glorie
die in cristo ihesu is . .+

Op sinte maer cellij pæus dach. **E**pistel ad
hebreos int. vij. capittel. .+

Broeders die and priester vande gheslachte
 te leui. Iffer veel priester ghesmaect. daer o
 dat si vander doot verboden wordē te bliuen idē
 leuen. Mer dese wāt hi inder ewichēde bliuet so
 heeft hi ewighe priester scap. waer of hi oec in e
 wichēde behoude mach toegāede tot gode ouer
 mits hem seluen. Niet mit vreemde offerhande al
 toes leuende om voer ons te bidden wāt het be
 taemde dat ons soude wesen sulke bisscop Hei
 lich onnosel. onbeulect ghesondert vanden son
 ders. en hogher gheworden dan den hemele dies
 alle daghe ghenen noot en heeft ghelijc als die
 priester eerst voer sine misdade offerhande te offe
 ren. Daer nae voer dat volc. want dat dede hi eē
 werue hem seluente offeren. Die offerhande was
 alle mēschē genoech en men behoefte niet te ver
 ruwen. .:

Ewāgelii optē seluē dach vā enē confessoer
 Mer et soe waer gheteiket staet van enē confes
 soer. daer selmē vā dese drie ewāgelien eē nemē
 Die eerste beghint aldus.:

Laet vwe kenden ghegort we. cē. Soet voer
 na dat tghetal. CC lxxxv.
 Dat anderde beghint aldus.:

Uter ony waket want ghi. **CC** Soect voer nae
ghetal. **CC** lxxviii.

Dat derde ewangelium begint al dus

Ghi sijn dat sout der aerden. **CC** Soect voer
nae dat ghetal. **CC** lxxviii.

Op sinte prisce dach van eere maghet epistel
int boeck der wijsheit. . .

Wijsheit verwinnt quaetheit ende raket van
den einde thent totten einde sterckelijch en sa
tet alle dinghen soetelijch. Dese heb ic ghemint
ende waghsocht van minre macht ende begeer
dese mi tot eenre bruut te ontfangen ende ic ben
een minre haerre formen gheworden die gods ge
selschap heeft die prijst mit eeren hoer edelheit ende
die here alre dinghen heeft se oec ghemintet. wat
si is een leerster der castinghe gods ende een wt
kiesster sijner werken. . .

Ewangelium op den seluen dach matheus int
viii. capittel. . .

In dien tiden seide ihesus sine iongheren de
se ghelickemisse Dat rike der hemelen is ghe
lyc de scatte die uborghe is iden acker Doe en oec
me sijn vāt bedeckede hi en En vā dier vroechde
ginc hi en ucocht al dat hi hadde en coste die ac

Anderweruen is dat rijk der hemelen ghelijc enē
 coepman die goede margarieten socht Ende doe
 hi eney duerbaren margarite geuonden hadde
 ghinc hi hien en vercoefte al dat hi hadde en cost
 se Anderwerue is dat rike gods gelijc enē seg-
 hene die gewarpen wort inden zee ende si verga-
 derden vā alle maniere vā visschen En doe si vol
 was toghē sise vter zee en saten biden ouer ende
 wt lasen die goeden in haer vaten en die quade
 worpen si buten. Alsoe selt wesen int einde der
 werelt Die engelen sellen wtgaen en seide die
 middel der gerechtigher. en sellen worpen werde
 in dien ouen des viers daer sel wesen weuinghe
 en crissinge vācandē Hebt ghi alle dit wel ver-
 staen Si antwordē ia wi Hi seide hem. daer om
 elc geleert meester inden rike der hemelen is gheli-
 ke den huuswaert die wt sinen scatte voertbrēn
 ghet dat nuwe en dat oude. .:

Op sinte fabiaē en sebastiaē vā die martela-
 ren Epistel ad hebreos int. vi. capitel.

Broeders die heiligen hebbe ouermits den
 gheloue conincrike iuwonne gerechticheit
 gewrocht en hebbe ueregen die belofsten Si heb-
 ben leuuen mont gestopt. als daniel. Si heb :

ken des viers crachtige ghwelt wt ghedaen. als
die drie ionghelinge die nabugadonosor inden
ouen werpte **Si** hebbe die scarpheit der swaerts
veraghet. **Glo**sa dat is dat heer mitte swaerden
ghegort. als dauid iosue en veel and. **Si** sijn va
siecheden wed ghenescy. als die coninc ezechias
ende iob. **Si** sijn sterc in de stride ghesworden. als
iosue ende machabeus ende veel ander **Si** hebbe
die here der viande ghesceert. ende vluchtich ghe
maect. Die wiue ontfinghen hoer dode vander
uirsenisse. **Glo.** verwecket vand doot ouermit
helias en heliscus die d weduwe kinde verwecke
de **Mer** die ander in die nuwe testamēt. **Si** sijn
verhanghen in tormētinghe. en onfinge ghe
verlossinghe op dat si ee beter uirsenisse soude
vinden. **En** die and hebbe scandalike lachter en
slaghe besocht en voert meer sterker en handen
Si sijn ghesceent. als ieremias i egypten. ezechiel
in babilonie **Si** sijn ghesaghet. als isaias **Si** sijn
ghetemptiert mit scone beldesten **Si** sijn i die do
dinghe des swaerts ghestorne. als vias en iofi
as **Si** hebbe omeghgaē mit eldere va hemels
haxe ghemaect in gheiten velle. als helias en veel
andere behouē de d nootdrufte belast mit sorghe

ghespinnicht mit arbeit welcker heiligen die wer-
 reld niet waerdige en was Si warē dwalēde in
 eenlikē woestichede. In bergē In speloncken.
 In holē d aerden en alle dese proeuedē mittē ghe-
 tughe des geloues en ontfingē noch die belofte
 niet God die voersach wat beters voer ons dat
 si sonder ons niet volmaect en worden. ⁊.

Ewāgelii optē seluē dach marcg int. xxi. ca
 In dien tiden seide ihesus sine iogeryn wan
 neer gi hoze selt stridinge of twisginge. eē
 Soect voer nae dat tghetal. CC lxxvij.

Op sinte agnieten dach epistel int boec d wijs-
 heit ghescreuen. ⁊

Heer cominc ic sel di belien en louen di god
 minen behouder ic sel dinen name belien
 want du biste mi eē helper ende een besermer ge-
 worden. en du hebste minen lichame verlost van
 der verliesinghe vander strikke der loser tonghen
 ende vanden lippen die loghē werckē en int aen-
 sicht der veruolghers bistu mi eē helper ghewor-
 dē en du hebste mi ulost na veelheit der ontferm-
 harticheit dijns naes vādē brieschedē lewē bereit
 tott spise. mijn siel vte hāden des uuolghers en

van veel tribulacïe die mi omme gheringhet had
den vander per sey der vlammen dei mi ommeuā
ghen hadde ende indē middel des vuers en ben ic
niet verbrant. vander diept des buues der hellē
ende vander keulecter tonghen en vanden woer
den der loghene vanden boesen conic ende vander
ongherechtigher tongen hebstu mi verlost. **M**ijn
siel sel ter doot toe den here louen. ende mijn leuē
was nakende nederwaertes totter hellen. **S**i had
den mi ouer al ommeringhet ende het was nie
ment die mi halp. **J**e was fiende totter mensche
hulpe ende het en was niemant. **H**ere ic ghedoch
te dine onfermhertigheit ende dijnre mede wer
kinge die van ewen sijn. want du neemste we
die di liden. **E**nde du verlostē vander hant der
banghicheit here onse god.

Ewangelium opten seluē dach matheus int
xxv. capittel. i.

In dien tiden seide ihesus sine iongheren.
dan sal dat rike der hemelen gheleijet wesen
tien maechden die hoer lampen. **cc. lxxviii.**
na tghetal. **cc. lxxviii.**

Op sinte vincencius dach van enē martelaer
Epistel tot thimoteum. i.

Ieuue sone gedenckit ihesū cristum urrese
 Soect voer na dat tgetal CC lxxxij
 Ewāgelii opten seluen dach. Johannes int
xij. capitel.

In die tiden seide ihesus sine iōgeren Woer
 waer vorwaer seg ic v het ē si dat dat wei
 ten coern dat in die aer de vallet steruet het sel bli
 uen alleen mer ist dattet gedoet worde het bren
 ghet veel vruchten. Die sijn siele minnet hi selfe
 verliesen En die sijn siele hattet in die werelt die
 bewaertse int ewich leuen. Soe wie mi diēt die
 volghe mi en daer ic ben daer sel mijn dienre we
 sen Soe wie mi dien sel diē sel mijn vader eren

Op sinte thimothæus dach en vā den apostelē
 ewāgelii Johēs int. xv. capittel. .i.

In dien tidē seide ihesus sine iongeren dat
 is mijn gebot dat gi oðderlinge minet als
 ic v gemīnet hebbe. Meerre minen heeft niemāt
 dan dat iemāt sijn siel voer sine vriende sette Shi
 sijn mijn vriende ist dat gi doet dat ic v gebiede Te
 hants en sel ic v niet hieten knechten want een
 knecht en weet niet wat sijn hère doet Ic hebbe v
 vrienden gheseten want ic hebbe v condich ge
 maect al dat ic van minen vader ghesheert hebbe.

Ghi en hebt mi niet wtuercoren. mer ic hebbe v
vercoren en v gheset dat ghi gaet ende vruchte
brenghet en die vruchte v bliue. En soe wat gi
minē vad bid den selt i minē name sel hi v geue

Op sinte pouwels daech epistel int werc der a
postelen int ix. capittel. :

In dien daghen was paulus noch wt ghierende
der dreighinghe en der slaghe in ons heren ionghe
ren. Hi ghinc totten princen der priesteren en eis
ckede brieuen van hem totten sinagoghen in da
masco. of hi dies wegges enige manne of wiue
gheuonden hadde dat hise gheuanghen mochte
brenghen in iherusalem En doe hi sine wech ma
kede gheuiekt dat hi damasco soude naken Ende
siet haestelijc ommescheen hem een licht vaden he
mel en hi viel inder aerden en hi hoerde een stem
me hē seggede. Saule saule wat veruolghstu mine lede
want in syns selues lichaem dat is die kercke li
det hi noch sine viande In welcken leden hi sel
ue oec dat wel doen ontfaghet als hi seit mi hon
ghert en gi gaect mi tete. Hi seide herre wie bistu
En hi antwoerde Ic bē ihūs die du inu olgescie

hit is di hart teghens de prekel wederflachtich
 te wesen. En al beuende en al verwonderende sei
 de hi. here wat wilstu dat ic doe. En die here seide
 tot hem. **S**tant op ende ganc ind stat en daer sel
 di gheseyt worden wat di behoert te doen. En die
 mannen die mit hem wiscden stonden wt verwo
 deren veruact. **S**i hoerden die stemme mer si en
 saghen niemant. **S**aulus stont vader aer den op
 en mit opgheloken ogken en sach hi niet. **B**lofa hi
 en mochte niet wel anderwerue sien hi en moeste
 eerst wel verblint wesen dat was dat hi sijneige
 wijsheit daer hi in verdwaelte stot wt sloet. en he
 seluen i alle dinghen onder tgheloue. **D**oe togken
 si en biden handen en brochten he in damascu en
 daer was hi drie dage en drie nachten niet siede
 en hi en at noch en dranc. **T**ot damasco was een
 ioger die anamias hiete. **I**n ee visioe sprac die
 here tot he. **A**namia. En hi antwoerde. sich here ic
 kent. **D**oe seide die here tot he. stant op en ganc
 in die stege die die rechte sieghe ghesieten is. en
 soect saulu tharcese in iudas huse want sich hi
 bedet. ende hi sach den man die anamias hiete in
 gaen ende hi leide hem die handen op dat hi dat
 sien ontvinghe. **D**oe antwoerde anamias. here ic

hebbe vā dien vāden menigken ghehoert hoe veel
quaets hi dinen heiligken in iherusalem ghe daen
heet. En hi heuet vanden printen der priesteren
die macht al hier te vangen alle die gene die di
nen name aenropen. Doe sprac die here tot
hem. ganc want dese is mi een vat der wtico m
heit dat hi mīe name dragge voer die heidē voer
coninghe en voer die kinder van israhel en ic sel
hem togge hoe veel hem voer minen name behoert
te liden. Ende ananias ghinc heen en quam int
huus en seide hem die handen op ende seide Saul
le broeder die here ihesus die di openbaerde in dē
weghe die du quaemste te veruolgen heft mi ge
sent dattu sien souste. ende veruollet worden mit
ten heiligken gheest. Ende rechten oert vielen van
sinen ogken recht als visch scillen ende hi ont
finc dat licht. **Glosa** In dien dat die scillen alsoe
van sinen ogken vielen. soe wast bewiset dat hi
dat warachtighe licht inder herte ontfange had
de ende hi stont op ende wort gedoept ende doe
hi die spise genomen had is histerre ghemaect.
Doe was hi een deel daghen mitten ionghere die
te damasce waren. En stadelic ghinc hi iden tem
pel en p̄dicte dē here wāttet die sone gods is. En

de alle diet hoeren verwonderden en seiden En is hi dit niet diese te iherusalē u dreef mit vechte al le die gene die desē name an riepen. En daer d is hi gecome dat hise totte princen der priesteren gheuanghe soude brenghen. Ende paulus wort mer starcker en maecte die ioden te scanden die te damasce woeden vast bekende dat dit cristg is
 ¶ **E**wāgelium opten seluen dach matheus me
 xix. capitel.:

In dien tiden antwoerde petrus ende seide tot ihesum. sich wi hebben alle dine gelate ende hyn di nae gheuolcht. wat sel ons daer om worden ihesus antwoerde hem ic segghe u voer waer dat gi die mi daer nae gheuolghet sijt. In der ander ghesoerten als die sone des mensche sit ten sel opten stoel sijne moghentheit. sel ghi oec sitten op die xij. stoelen ende oer delen die twalef gheslachten van israhel. Ende soe wie aster laet huus of broeder of fuster. of vader of moeder. of wijf of kinder of acker in mine name die sel sondertfout weder ontfanghen ende dat ewighe le uen besitten.:

¶ **O**p onser vrouwe dach lichtmis Epistel ma
 sachie propheet.:

Die sprac god die here Siet ic sende minen
enghel en hi sel dine wech voer dinen aen
sicht bereide En al te hant sel tot sine tempel co
men die verheerde dien gi soect en die enghel des
testamens dien ghi wilt. Siet hi sel comen seit
die here der heren en wie sel moge ghedencke die
dach des coemstes En sel staen hem te sien. wāt
hi is als ee same blasende vuer en als dat cruut
der volkes En hi sel sikkē te gader blasende ende
reinigende dat siluer En hi sel purgere die kin
der van leui ende hi selse suueren als gout ende
als siluer ende si sellen den here offerende wesen
offerhande in der gherechticheit En die offerhan
de van iuda en van iherusalem sel den here beha
gen als die dach der ewicheit en die oude iaren
spreet die almachtighe here. .:

Euāgelii optē seluē dach lucas int anderde
capittel. .:

In die tiden. nae dat veruollet waren die
daghen der sueringhe mariē nae moises
wet brochte si ihesu in iherusalē dat si de here sou
den offeren als ghescreuē is in die wet des heren
Want alle die eerstgheborē knechtlijns sellē ge
heilicht hietē de here. En dat si oec gheue souden

een offerhande na dat gheseyt is in der wet des he-
 ren **E**n waer tortel duue of twe duue ionge **E**n
 sich een mēsche was in iherusalē die sinne hietē
 en dese ghewichtige en vrese hebbēde mēsche was
 verbeidende die vercroestinghe vā israhel en die
 heilighe gheest was in hem **E**n hi hadde een ant-
 woerde ontfanghen vanden heilighen gheest dat
 hi die doot niet sien en soude. hi en soude eerst sien
 cristum den here : **E**nde hi quam in den gheest
 inden tempel . **E**nde doe sine ouders dat kinē
 ihesum in leiden dat si voer hem doen souden nad
 ghwoentē der wet **E**n hi nam hem i sinen ar-
 mē en benediede gode en seide. Nu laet heer dinē
 knecht nae dinen woerden in vreden. wāt mine
 ogghen hebben ghesien dinen heilgheuer dien du
 kerit heues voer dat aensichte alre volcke . Een
 licht dat is tot eenre openbaringhe der heidenen
 ende tot glorie dijns volcs van israhel . . .

Op sinte blasius dach van enē martelaer ad
 thimothū mt. . . iij. capittel . :

Jeuue sone ic ghetughet voer gode **J**e he :
 swere di gode tot enen ghetughe en cristo
 ihesu die leuende en dode oerdelē sal en bi sinen
 toecoenst en bi sinē rike dattu twoert predieske

stanc an alst bequaemlicste tijt is en alst niet be-
quaemlic tijt en is. Dat is. dient ghenoeghet te
horen. en diet niet horen en wil arquier Verwee-
ke Bidde berispe in alle lijdsamheit en leeringhe
want die tijt sel wesen dat si gansen leeringe niet
liden en selken. mer tot haren begheerten sellen si
hem meesters an halen die in die oren clouwe en
si sellen dat hore vander waerheit of keeren ende
totten fabulen ghekeert worden. Mer wake du.
arbeide du i hem alle doch des ewangelisten werc
verwille dinen dienst. Hout mate in allen dingē
wes sober want ic beghinne nu op gheoffert te
worden en die tijt mijner lossinghe is na bi. Ic
hebbe enen goeden strijt ghestredē den loep heb ic
volbrocht tgheloue heb ic behouden. Inden ande-
ren dat noch toecomen sel. Is mi die crone der
gherechtigheit op gheleit die mi die here gheue sel
in dien daghe die gerechtighē rechter. En niet al-
lene mi. mer oec dē genē die sijn toecomenst minē

Ewangelium opten seluen dach lucas int iv
capitel .i.

In dien tiden seide ihesus sine iongheren.
Soe wie comen wil nae mi die verlocken hem
selue en buer sijn cruce op en volghe mi na. Soe

wie sijn siele behouden sel willen die selfe verliese
 wāt wie sijn siel verliest o mi die selfe behouden.
 wat hatet die mēsche of hi al die werelt wonne
 ende hem seluē verlore en scade doet. Wāt soe wie
 mijns ende mijnre leringhe scaemt die sone des
 menschen sel sijnre scamen als hi coemt in sijnre
 mogentheit ende sins vaders ende sijnre heiliger
 engelen. :

Op sinte aechte dach vā eenre maght epistel
 n. **W**ijssheit verwint quaetheit. ec. Soect voer
 na getal. **CC lxxxv.**

Ewangelium op den seluen dach
 In die tide seide ihesus sine iongheren dese
 ghelicke misse. dat rike der hemelē is gelinc
 den scatte Soect vner nadat getal. **CC lxxxv**

Op sinte valentijns dach vā enen martelaer
 epistel int boec der wijsheit. :

Salich is die mensche die wijsheit vant. en
 die in vroechden toeloeiende is. haer ver-
 cringinge is beter dan die neringhe des siluers en
 des gouts des eersten en des alre puersten. haer
 vrucht is durbaerre dā alle rijckdē en alle din-
 ghē die begeert wordē en mogē dese niet gelijc

wordē lancheit 8 daghen sijn i hore rechter hant
en hore linker hant rijckede en glorie. haere wegge
pen hebben en salich is hi diese houde sel. die heer
sijn scone wegge en al haer toepade sijn vreed sam
Eē hout des leuēs is den ghenē diese omme gre
fondeerde die aerde mitter wijsheit en makede die
hemele vast mitter vroetheit. die afgwondē kerste
den wt vā sijnre wijsheit ende die wolcken wassen
te gader vanden douwe. .i.

Ewangelium opten seluedach.

In die tīdē scide ihūs sine iōgerē soe wie comen
wil na zē. Soect voer na t ghetal. CC lxxxvi

Op sinte peters dach iūessinghe. Epistel petri
Int eerste capittel. .i.

Deus apostel ihesu xpi ontbiedet dē wt
duer corē incomelingen die vter heidenscap
gecomē sijn tottē gheloue 8 verstreinghe ponti.
galacie. capadoce asie en bitunie. nader voerwe
tenheit gods des vaders i heilichede den geestes
In ghehoersamheden en in die besprenkelinghe
des bloets ihesu cristi. ghenade ende vrede moet v
gememichuoudicheit wesen. Gebenedijt si god en
die vad ons here ihesu xpi die dōs nae sijnre grot
ontfermharticheit weder ghebaert heeft inder se

uender hopen. Ouermits 8 veruiffenisse ihesu xpi
 wt den doden inder onuerganclicker en onbeulec
 ter en onuerdorrellicker erfeniffe iden hemel tont
 houden in v die inder moghentheit gods behoet
 wort ouermits den gheloue bereit gheopenbaert
 te worden inder vterste tijt daer gi i verblijt sele
 worden al is dattet nu behoert een luttel droeue
 te wesen in menigher hāde temptacien op dat die
 proeuinge vves gheloues edelre si dat dat gout
 dat ouermits den vuer gheproeft wort en gheuō
 den worde inden loue en glorien en in 3eren i die
 openbaringe ihesu xpi als hi ten oerdel comē sal

¶ Evangelium opten seluē dach matheus int
xvi. capittel.:

In dien tidē quam ihesus i den landē cesa
 rie phillipi en vragede sine iōghere en seir
 de **Wie** seitmē dat des mēselen soen is **Doe** seide
 si **Sommighe** seiden iohānē baptista **Sommighe**
 helian. **Sommighe** iheremiam of eē vande prophe
 ten. **En** ihesus seide hem toe. **wie** seg gi dat ic ben
Simon peter antwoerde ende seide **Du** biste cris
 tus die seue do gods sone. **Ihesus** antwoerde hem
 en seide **Salich** bistu simō kati ona. wāt vlijsche

en bloet en heues di niet geseyt. mer mijn vad die
die iden hemel is En ic segge di du biste petrus
en op desen steen sel ic mijn kercke stichten. En
die poerten der helle en selle daer ghen macht te
ghens hebbe. en ic sel di gheuen die sloete des he
melrijcs En soe wat du bideste opter aerde sel
gebonden wesen iden hemel En soe wat du ont
binste opt aerde sel ontbonden wesen idē hemel

Op sinte mathijs dach epistel int werc der a
postelen int eerst capitel.:

In dien dagē stont petrus op int middel d
broedren en seide die scare der menschen
was bi na hondert en. xx **G**hi broeders ghi mā
nē die scriftuere moet veruollet wese die die heyl
lighe geest voer gesprokē heeft doer dauids mō
de. van iudas die d geenx leider was die ihūm
vinghē die ond ons mede ghetellet was en ider
drilinge ontfangē hadde dat loch des dienstes.
en dese besact die acker die gecost was mitte lo
ne d quaetheit. en hi wort uhangē en hi berstede
te midewaert En alle sijn igedoenē sijn wt ge
stoert en het is alle dē genē die te iherusalē woē
dē cōdich gewordē. also dat die acker i hoerre
tongē ghehen is acheldemach dat is des bloets

acker wāt het is ind psalmen ghescreuen. Sine
woninghe sel woest wordē en niemant en si die
daer i wone en sijn biscop dō ontfaget een and
Daer om behoerte eē van dese manne die in el:
ker stede mit dē u gaderē sijn daer die here ihūs
cristg i en wt gegae heeft ond dē. begghinnēde vā
iohānes doepsel tot die dage dat hi ons op ghe:
nomen wort mit ons een ghetuge te worden sijn
re veruifemisse. En si setter twee Joseph die ghe
hieten was barnabas die oec toegenaēt is die
gherechtighe en mathiā en al bidde spraken
si Du here die alre menschen her te kenneste utoē
ons welcke du vercore hebste een vā desen twee
in die stat d dieninghe en der apostelscap te ont
fanghen van welker stede iudas of gheuallen is
op dat hi in sijnre stede ghinghe Ende si gauē hē
lote ende op mathiam viel dat lot en hi is toeghe
tellet mitten eluen apostelen. †.

Ewangelē opten seluen dach en vāden apos
telen lucas int. xxxviii. capitel. †.

In die tidē worter eē twistinghe on dē die
apostelen wie van hem die meeste schein te
wesen Doe seide ihesus. die coninghe des volcs
herē ou die here es die macht hebbē ouer hē. die

sin wel dadich gheseten. mer ghi affoe niet. mer
die dat meeste is onder v die worde als die maif
te en die een voer gangher is als ee dienre. Wat
wie is die meerre die sit of die diēt. Ist die niet
die sit. Ic be die middel vā v als die dien. Ghi
fittet die mit mi ghebleue siet in minen temptacie
En ic ordinerē v dat rike als mi mijn vader ghe
ordineert heeft dat gi moghet eten en drincken
op mijn tafel in minē rike ende moghet sitten oer
delen op die st oelen die yn gheslachten vā israhel

Op sinte gregorius dach epistel int boec der
wijsheit ghescreuen. ⁊.

Et enen groten priester die en sinen daghe
gode. ⁊c. Soect voer nae tghetal. CC lxxxv

Ewangelium opten seluen dach.

In dien tiden seide ihesus sine iongeren gi siet dat
sout. ⁊c. Soect voer nae tghetal. CC lxxxvi

Op sinte benedictus dach. Epistel int boec
der wijsheit ghescreuen. ⁊

His van gode ende vanden menschen ghe
minnet wies ghedenckenisse ind bedinghe
wesen el hi makeden ghelijc in die glorie der heili
ghen ende hi makeden gwoet i die vrese d vraden

ende in sinen wōdē heeft hi wonder te sate ghe
 broecht hi heeft en mit glorie gheert mit aensichte
 der conighen en voghede hē die crone sijns vol-
 kes en hi vertoghede hem sijn glorie hi makeden
 herlich inden gheloue en in sijnē **Rechticheit**. En **staerheit**
 hi vercoesse wt alle vleische wāt hi hōede sijn ste-
 me en hi leiden inden volke en hi gaffē ether te tot
 die ghelode en die ewe des leuens en 8 leringhe

Ewangelium opten seluē dach van enen cō-
 fessoer lucas int. vi. capittel. 1.

In dien tiden seide ihesus sine iongerē. Nie-
 māt en ontfect ene lantaerne sctse int i-
 borghen noch onder een muddē mer opten can-
 delaeer op dat die ingaent. 2. dat licht sine. die lā-
 taerne dijns lichaems is dijn oghe. **I**st dat dijn
 oghe eenuoudich is. alle dijn lichaem sel claer
 wesen. **I**st dattet seale is al dijn lichaem sel oeck
 duuster wesen. **D**aer om sich dattet licht dat i di
 is gheē duuster misse en si. **I**st dan dat al dijn lie-
 hē claer wesen sel en gheen deel der duustermisse
 en heeft. dan selt al claer wesen en als eē lantaer-
 ne des schijnfels selt di verlichten. 1.

Op oser vrowē dach epistel isaias die pphēt

In dien dage sprac die here tot achaz ende
seide. .cc. Soect voer na tgetal. xij.

Euanlium opten seluen dach. :

In die seste maect wort die engel gabriel vā
gode geset. .cc. Soect voer nae tgetal. xij

Op sinte ambrosius dach epistel ad hebreos
int derde capittel. .i.

Broeders van menigherhande en vreemde
leeringe en wike niet verleidet werden. want het
is alre best dat herte mitter graciën stadelike vast
te maken op dat ghi volcomen waerheit hebt en
niet mitter spisen die den ghenen niet en voer derē
die daer in wanderden. dat was inder settinghe d
spisen die ene rein te houden en die ader onreine
wi hebben een outaer daer si gheen macht of en
hebbē teten die den tabernakel diene dat is die
der lichamē weel de dienen wāt daer bestē bloet
dat ouermits den bise op in die gheheilichde stede
voer die sondē wt ghestort wort. dier bestē lic
hamā wordē buten daer dat heer lach gebrant.
Daer om is cristus buten d portē ghepassyt op
dat hi dat volc ouermits sinen bloede reine maecte
Laet ons daer om wt gaē tot hē buten den here
der werelt. sinen lachter draghende want wi en

hebben hier gheen bliuende stat mer wi soekē eē
 toecomēde. laet ons daer om ouermits hē een of
 ferhande des loues gode altoes offeren dat is die
 vruchte der lipen die sinen name belien. Dat is
 die offerhande des loues dat wi gode sellē offerē
 Mer des wel doems dat is der mildicheit in mal
 cander en der ghemeen makinge dat is der min
 ne daer alle dinghen in ghemeen sijn. en wilt niet
 vergheuen want mit sulcken offerhande verdiēt
 men gode of wort god verdient.

Euangelium opten seluen dach matheus ic
 v. capittel.

In dien tidē seide ihesus sine ionghere. **W**i
 sijt dat sout der aerden en of dat sout.

Soect nae tghetal **CC** loywin.

Op sinte tiburtius en valeriaens dach epistel
 int boec der ghewechtigker sijn i die hant gods en
 die pine der doot en selfe niet wexen in die oghen
 der onwiser sijn si sien steruen. En hoer weganc
 is een pininghe vermoedet te wesen ende dat van
 ons is eē wech der eindinge mer si sijn in vrede
 En al ist dat si voer die menschen tormenten ghe
 leden hebben. hoer hope is vol onsterflicheden.

In luttel dinge sijn si vermoet. In veel dinge
sellen si wel ghesadet worden. want god heeftse
ghetempteert. en hi vanse sijns waer dicheit
he als gout in den ouen heeft hise gepreost ende
als die offerhande des offers heeft hise ontfan-
ghen. Ende inder tijt sel wesen hoor opghesichte
Die gherechtighe sulle blinckē en als die vone-
ken sullen si in die rickhoorde lopen. Si sullen die
gheslachten ordelen en si sullen dat volc verheren
Ende hoor heer sel inder ewicheit regnieren.

Euangelium opten seluen dach. . .

In die tiden seide ihesus sine iongheren wa-
neer gi hore selt stridinge en twistinge. **cc**
Soect voer na tghetal. **cc** lxxvij.

Op sinte ioris dach epistel in dat boec d wijs.

Die here leide die gherechtige doer die ghe-
rechtige weghe en toghe hē dat rike gods
en hi gaf hē die wetenheit der heilighe in die ar-
beide der maecte hime eersam en uuolde sijn ar-
beide hi was hē bi inder hoefheit d gheenre die hē
bi inder hoefheit der gheenre die hē droeghe en
hi makede eersam. hi behoede vaden viande en
vanden verleiders makede hi en seker ende gaf
hem een sterke strijt op dat hi hem verwinne

soude ende weten dat die wijsheit alre dingē sterc
 keē is. Dese wijsheit en heuet den vercoftē gerech
 tigheij niet gheslāten. mer si verlosseden vāden son
 daers. Si daelde indengraue mit hē neder en in
 den handen en heuet si hē niet gheslāten. chent si hē
 toe brochtē die crone des rijcs en moghentheit
 teghen die gene dien bedruckede en bewise dese
 loghenachtich diene keulckede en hi gaf hē die
 ewighe claerheit onse here god. i.

Euangelium opten seluen dach en opte apos
 tole auōt en vāden heiligheij Johānes int xv. ca

In dien tiden seide ihesus sine iongheren.
 Ic bē die winstoc. gi sijt die telghen. Die
 blyft i mi en ic i hē. Dese brenght vele vruchten
 wāt sond mi en moght gi niet doen. En soe wie
 in mi niet en bliuet die sal wt ghemorpē worden
 als een telch en sal verdoren. En si sellense ver
 gaderē en werpense int vier en bernen. It dat gi
 i mi bliuē selt en mijn woerde i v bliuē. soe wāt
 gi wilt selt gi bidden ende het sel v ghesien. In
 diē is mijn vader verclaert dat gi veel vruchten
 brēget en mijn id ghere woert also als mi die vad
 geminet heeft alsoe mīne ic v oec bliuet in mine

minne. Ist dat ghi mijn gheboden hout soe sel gi
in minne minne bliuen. also als ic oec mijns va
ders ghebode ghesouden hebbe en bliue in sijne
minnen. Dit heb ic v ghesproken op dat mijn
vroghede i v si en vwe vroechde veruollet werde

Op sinte marcus ewangeliste dach epistel ad
thimothuum .:.

Ieuue soen ghetughet in gode. Ic swere di
gode. Soect voer na tghetal. CC lxxxv

Ewangelium opten seluen dach lucas int. v
capittel. :.

In dien tiden teiken de die here. lxxxij ander
io gheren ende sende se twee en twee te gad
voer sijn aensicht in allen steden daer hi toecome
de was en hi seide he. Dies bouwes is veel ende
luttel wercluden bid daer o den here des bouwes
dat hi werclude sende i smen bou. En fiet ic sende
v als lammer ond die wolue. Daer o en wilt ghe
ne sac dragē noch scerpe noch ghesoeite en en
gwoetet niemant biden wege. In wat huse gi in
gaet ten eerste segt vrede si i desen huse. Ende is
daer ee kint des vrede sel daer op ruste en is des
niet hi sel wed tot v here. bliuet inden selue huse

etende en drinckende dat hi hem luden is wat eē
 werc man is sijns leens werc. .i.

Op sinte vitalis dach. Epistel int boec der
 wijsheit ghescreuen. .i.

Hist dat die ghewechtighe van der doot be-
 grepē wort hi sel ind lauennisse wesen wāt
 die outheit is eersamelic niet dagelics noch mit
 ten ghetale der iaren gherestent die sinne des mē-
 schen sijn grins. En die outheit sijnre ouder dom-
 me eē onbeulect leuē gode besagēde is hi minne
 de ghesworden en al leuēde onder die sondares is
 hi ouer gheuoert. hi is ontracket opdat die boef-
 heit sijn verstandnisse niet wādelen en soude en
 op dat die gheuenisseit sijnre siel niet bedriegen
 en soude. Gheuolbrocht i corter tijt heeft hi veel
 tiden gheuolindert want sijn siel was gode besa-
 ghelic daer om haefte hi en wt leidē vanden mid-
 del der boesheden want die ghenade gods en die
 ontfermherticheit is in sine heilighe en sijn op
 ghesichte in sinen vercorenen. .i.

Euangelium opten seluen dach. Johannes
 int viij. capittel. .i.

In dien tīde seide ihesus sine iongeren Ic bē die
 wijnstoc. gē Soect nae rshetal. CC xxiij.

Opsintē phillips ende iacobs dach epistel int
boec der wijsheit. .i.

Die gherechtige sullē in gwoter volstandic
heden staē tegens die gene diese gedrōgē
hebben en haer arbeide of ghenomē Si sellēt sien
en verstoert worden vā anpteliker vresen ende
sellen verwonderē in die onuer siēre haesticheit &
onghehoepter salicheit **S**uchtede vā langhiche-
den des gheestes en sellē i hē seluē segghen penitē-
cie doende **D**it sijn si die wi voertides bespottedē
ende inder ghelicheit des lachters. wi onghesin-
nede lude waēden dat hoer leuen verwoetheit wa-
re ende hoer einde sonder ere hoe sijn si daer on-
al- dus gherekent onder die kinder gods ende hoer
loch is onder den heilighe. .i.

Ewangeliū opten seluen dach. Johannes
int. viij. capittel. .i.

In dien tidē seide ihesus sine iongeren. laet v har-
te niet usaghet wesen noch veruaert gi ghelouet
in gode ende ghelouet i mi **I**n mijns vaers huus
sijn veel woninghe. waert anders ic hadde v ge-
seit want ic gae v die stede te bereiden. **I**c come
weder ende ic sel v to mi nemen op dat ghi oec
daer sijn daer ic ben. **E**nde daer ic gae weet ghi

ende gi weet die wech **T**homas seide tot hē. heer
 wi en weten niet waerste gaeste en hoe mogē wi
 den wech wete ihesus seide hem **I**c ken die wech
 der waerheit en dat leue. niemant en coemt te tē
 vader dan ouermits mi. waert dat gi mi gheskent
 hadt gi had truwē den vader ghesket ende voert
 meer sel ghi hem kennen en ghi hebtē ghesien.
Doe seide hem phillippus. heer tonet ons den va-
 der ende ons ghen oeghet **I**hesus seide hē. aldus
 veel tijts ken ic mit v ende ghi en hebt mi niet ghe-
 kent phillippe die mi siet die siet oec den vader.
En gheloeffte niet. hoe segstu toghet ons den va-
 der. dat ic in den vader en die vader in mi is die
 woerde die ic v spreke die en spreke ic niet vā mi
 seluē. die vader die i mi bliuende is hi werct die
 wercke. **E**n gheloue ghys niet dat ic in dē vader
 ken en die vader in mi is. al waer des niet ghelo-
 uets onj d werckē wille. **W**oerwaer voerwaer
 seg ic v dat die in mi ghelouet. die werken die ic
 doe sel hi oec doen en meerre werken dan dese sel
 hi doe. wāt ic gae totten vad **E**n soe wat gi bidt
 in minen name dat sel ic doen op dat die vader
 inden sone verlaert wort **S**oe wat gi bidt den
 vader in minen name dat sel ic v doen.

Wanden heilighe cruce in meie ad galathas
int eerste capittel. 1.

Broeders ic betrouwe in v daer om indē he
re dat gi niet anders smaken en selt dā ic
v gheleert hebbe. En die v verstoret sel dat oerdel
draghen soe wie hi is. Broeders of ic noch die ke
smidnisse predicte waer om lide ic noch veruol
ghinse. daer om is die seande des cruces wt ghe
deilet. **Glosa** want die apostel seide. dat mē i die
settinghe v ewe niet gherechtuaerdicht en mocht
te wordē. mer inden cruce. dat was den iodē een
seande. Vergaue god dat si of ghesnede worden
die v verstore. wāt ghi sijt in vrijschedē gheroepē
broeders alkene dat gi die vrijsheit niet en gheuet i
die oersake des vleisches. mer dienet malsander
ouermits der minnen. Want alle die ewe wort i
enen woerde veruollet. minne. dinen naeste als
di seluen. Ende ist dat ghi onderlinge bitet ende
etet fiet dat gi vā malsander niet uiteert en wort

Evangelium opten seluen dach Johannes
int derde capittel. 1.

In die tidē was een mēsche vāden pharise
en eē prince v iodē die nicodemus hite. De

se quam des nachts tot ihesum en seide hem mees-
 ter. wi weten dattu vā gode gecomen biste meester
 want niemāt en mach die teikenē doen dietste
 doetste. het en si dat god mit hē war. Ihesus ant-
 woerde hem en seide. voerwaer voerwar seg ic
 di het en si dat een ieglic van nuwe gheborē wor-
 de hi en mach dat rike gods niet siē. **D**oe seide ni-
 codemus tot hē. hoe mach een mensche geboren
 worden als hi out is mach hi anderwerf in sijn
 moeder lichaem gaen ende wordē geboren. Ihe-
 sus antwoer het en si dat eē igelic verborē wor-
 de vanden water ende vā dē heilige gheest hi en
 mach in dat rike gods niet gaen. **D**at vanden
 vleische geborē is dat is vleisch en dat vte gheest
 geboren is dat is gheest. **E**n u wonder di niet dat
 ic di seide ghi moet vā nuwes gheborē worden
Die gheest gheestet daer hi geestē wil en du hoer-
 ste sijn stemme mer du en weetste niet waen hy
 coēt of waer hi gaet al soe is elc die vten gheest
 geboren is. **D**oe antwoerde nicodemus ende sei-
 de hē. **H**oe mogen dese dingen ghesien. Ihesus
 antwoerde hem en seide. Bistu een meester i isra-
 el en du dit niet e weetste. **V**orwaer voerwaer
 segge ic di. dat wi wetē dat spreke wi en dat wi

ghesien hebben dat ghetughen wi en onse getughe
en ontfanghet gi niet. En of ic v aersche dingē
ghesie hebbe en ghi die niet en ghelouet. Of ic v
hemelsche dingē seide hoe soude gi die gelouē En
memant en climmet inden hemel dan die vāden
hemel gheclommen is die sone des menschen die
indē hemel is En des ghelije als moises die ser-
pent verhie inder woestinen. alsoe moet des mē-
schen sone verheuen wesen op dat elc die in hē ge-
louet niet verlore en werde mer ewich leue hebbe
Op sinte ians dach voer die latijnsche poere
epistel. 7.

Die gode ontfiet die sel gode dingē doen en
die ontfou. cē. Soet voer ende dat selue
ewāgelū oec mede nae tghetal. xvij.

Op sinte gordiaenen ephimacius dach epistel.

Die siele der gherechtigker sijn in die hant
gods ende die. cē Soet voer nae dat tghē-
tal. 7. cc cx

Ewangellum opten seluen dach.

In die tīde seide ihesus sine iōgeren wāneer gi ho-
ren selt. cē Soet voer nae tghetal. cc xvij

Op sinte pancras dach mit sine ghesellen epi-
stel mit boec der wijsheit. 7.

Die gherechtighe sellē in ewicheit leue en
 hoer loē is biden here en hoer gedachte sijn
 biden alren ouersten. daer om sellen si dat rijk d
 tierheit ende die crone der suuerheit vander hant
 des heren ontfanghen. wāt mit sijnre rechter hāt
 sel hise bedecken en mit sinen heilige arm sel hise
 bestermen. **S**i sellen die wapeninghe sijnre min
 nen ontfanghen en tot wrake der viande sel hi
 die creature wapenen. **S**i sellē die gherechticheit
 antrekkē voer die borstplate. **E**n voer den helm
 sellē si dat sekere vonnisse ontfangē. **S**i sellē ghe
 licheit dē onuerwinkte scilt nemē. die gherech
 tighē belofsten sellen gaen ende hi sel se leiden toe
 sekere stedē onse here god. :

Ewangelium opten seluen dach matheus be
 scriften in v capittel. :

In dien tidē doe ihesus die scare sacht elam
 hi op inden berch. **E**n doe hi was ghesetē
 quamē sine iōgeren tot hem ende hi dede op sinen
 mont en hi leerde se en seide. **S**alich sijn die arme
 vā gheeste sijn. want dat rike der hemelē is hoer
Salich sijn die sachtmoedige. want si sellē die
 aerde besittē. **S**alich sijn si die weenē wāt si sullē
 ueroest werdē. **S**alich sijn si die hongert en dorst

nader gerechticheit. want si sulken gesadet wor
den Salich sijn si die ofermbartighe. wāt si sellē
ontfermbarticheit vinden Salich sijn si die rein
van herten sijn wāt si sellē gode sien Salich sijn si
die vreedsam sijn. want si sellē kinder gods gehe
ten worden Salich sijn si die gherechticheit. wāt
dat rike der hemelen is hoer Salich sijn ghi als
v die menschen vermaledie en veruolgen en seg
gen alle quaet tegē v liegēde. o mi veruoeget v
en ublijt v. wāt v loon is outulodich inden hemel

Op sinte seruas dach epistel.

Iet enen groten priester. gē Soect voer
nae tghetal. CC lxxxv.

Ewangelium op den seluen dach.

In die tidē seide ihesus sine iongheren Ic
bin die wijnstoc en gi sijn die telgherē. gē
Soect voer na dat tghetal. CC lxxxvi.

Op sinte marcellus ende peters dach Epistel
int boec der wijsheit. .7.

Ood selt loen vanden aerbide sijnre heilige
weder gheue en leidense inden wonderlike
weghe en hi was hē i eē desel des daghes. en in
een licht dsterre des nachts Hi brochte ou doot

dat roede meer ende voertse ouer door dat grote
water: **M**er hoer vianden verdrianc hi in dat
meer en vter diepheit der hellen heeft hise ghelei:
det. **D**aer om namen die gherechtige die wouen
der bofer en besongē dinē heilighe name here en
louēde te gader dine uwinne hant here oſe god

Ewangelium opten seluen dach.:

In diē tidē doe ihesus die scare sach clā hi op zē
Soect voer na tghetal. **CC** xv.

Op sinte bonifacius dach epistel

Broeders die heilige hebben oumits den zē
Soect voer na tghetal: **CC** lxxx

Ewangelium opten seluen dach.:

In dien diē tiden seide ihesus sine iongeren. wan
neer ghi horen selt stridinge of twistinge. zē.
Soect voer nae tghetal. **CC** lxxxij.

Op sinte barnabas dach apostel Epistel tot
die van ephesien ghescreuen int anderde capittel

Broeders daer om en sidi nu niet gaste en
vremde ludē mer ghi sijn borgbers d heili
gē en ghefinde gods bouē op getimert opt fūda
ment der apostelen ende der profheten daer die
ouste hoer steen cristus ihesus of is. **I**n welck er

allegader ghesette timmeringe wasset in enen heilighen tempel inden here. En in welcken yprist o ghi oec mede ghtimmeret sijn in die woentstat goods inden heilighen gheest. .:

Euangelium opte selue dach Johannes int. xv. capittel. .:

In dien tiden seide ihesus sine iongheren: Dat is mijn ghebor dat gi onderlinge minnet als ic v gheminnet hebbe. meerre minne en heeft niemant dan dat iemat sijn siele voer sijn vriede sette. Ghi sijn mine vriende dat gi doet dae ic ghebiede. Te hants en sel ic v niet hieten knechten. want een knecht en weet niet wat sijn heer doet. Ic hebbe v vriende gheseten want ic hebbe v condich ghe: maect al dat ic va mine vader ghesoert hebbe. Gi en hebt mi niet wtuercore. mer ic hebbe v vercore en v gheset dat ghi gaet en vruchte brenghet en die vruchte vwe bliue en soe wat ghi minen vader bidden selt in mine name dat sel hi di gheue

Op sinte odulphus dach epistel in dat boec der wijsheit. .:

Alich is die ma die in d wijsheit wone sel

en die in d' gerechticheit dencke sel en die onnē
 schelicheit gods persen sel idē sinne. god sellē spi
 sen mitte brode des leuens en d' verstaemisse. en
 sel hē te dincke geue vande water d' salighe
 wijshheit en hi sel i hē gheuesticht wordē en niet
 gebuget werdē en hi sellē onthandē en hi en sel
 niet gescent worden. Ende hi sellē verhoffen bi
 sinē naesten. Ende hi sellē erue in enen ewighen
 name d' se here god.

Ewangelium opten seluen dach

In die tiden seide ihesus sine iongerē laet vwe sen
 den ghegort. **Eē** Soet voer na tghetal cc lxxx

Op sinte vitis en modestus dach epistel ad he
 breos int. x. capitel. i.

Broeders ghedenket d' voerledene daghen
 daer v dē druc in qua daer ghi verlichtet
 wert en groten strijt der passien ledet En i somi
 ghen deelen sijt gi een wonder te scouwē ghewor
 den. In lachter en in tribulacīe en in sommigen
 deelen sidi gheselle gheworden Int mede doghen
 der gheure die alsoe wāderē wāt gi hebt mitten
 gheuanghen medeliden en den wof mit ghewelde
 vwer goede hebt gi mit vruchte ontfangen als
 een gaue gods bekennende dat ghi hebt eē beter

ende een bliuende goet. In den hemel. Aldus en
wilt niet vwe vaste betrouwe alies dat groot
loen heeft want hnd samheit is v noot op dat gi
die wille gods dwende weder moghet brenghen
datter diecke belouet is. Dat is dat ewige leuen.
Want noc een luttelkijn en eē luttelkijn Die toe
comēde is di sel comen en en sel niet merren. mer
mijn gherechtighe leuet vanden gheloue. .i.

Ewangelium opten seluen dach.

In dien tiden doe ihesus die scare sacht elā op. .xv.
Soect voer nae dat getal. CC xv.

Op sinte alexius dach epistel int boec der wis
heit gescreuen. .i.

Die gherechtige sellen inder ewicheit leuen
en hoer loen is. .xv.

Soect naet tgetal. CC xv.

Ewangelium opten seluen dach. .i.

In die tide doe ihesus die scare sacht elā hi op .xv.
Soect voer na dat tghetal. CC xv. .i.

Op sinte geruasius ende prothasius dach.

Epistel int boec d wisheit. .i.

ie gherechtighe sellen gode. .xv.

Soect voer nae dat tghetal. CC xv.

Ewangelium opten seluen dach. .i.

In dien tiden doe ihesus die scaw. xxv.

Opp sinte iohannes baptisten auont **J**heremi
as die propheet **E**pistel. i.

In dien dagen ghesceide dat woert des herē
tot mi ende seide **A**l eer ic di in dē lichame
sciep bekennede ic di en eer du vten bulke ghin
ghes heilich ic di. ic gaf di tot enē propheete ond
den volke. **E**n ic seide ha ha ha heer god ic en can
niet spreken want ic ben een kint **E**nde die here
seide tot mi en wilt niet segghen ic ben een kint
want tot alle dinghen daer ic di toe sende soe sel
ste gaen en du selste spreke aldat ic di ghebiede
sel **E**nde en vrese niet van haren aensichte want
ic ben mit di spreek die here. **E**nde die here sende
sijn hant ende woerde minen mont **E**nde seide tot
mi. sich ic hebbe mine woerden in dinen mōde ge
gheuen **S**ich ic hebbe di gheset ouer dat volc en
ouer die rike op dattu wt ploekeste en verderfste
ende verlieste ende stichtichste ende planste sprec
die almachtighe here. i.

Euangelium opten seluen dach in sijn eerste
capittel. i.

In herodes des conincs daghen was een

priester en hiet zacharias dese was i abias siede
en sijn wijf vā aarons dochtere ende si hietē elisa
beth: **S**i warē beide gherechtich voer gode i alle
sinen gheboden voertgaende sond claghe in alre
rechtaer diecht des herē. ende si en hadde gheen
kint wāt elisabeth was onvruchtelic **E**n si wa
ren beide i horen dagē gbecome: **H**et ghesiede doe
hi priesterlike dienst doen soude. in die ordina
tie sijnre stonde voer gode nad gewoente d priester
scap ghinc hi mitte lote wt dat hi die offerhan
de sette soude doe hi indē tempel des heren ghinc.
En alle die menichste des volcs butē dedde **I**n
die vre des onstetkes openbaerde hē die engel
des herē totter rechter siden des outaers daer mē
die offerhade op plach te karnē **E**nde zacharias
sacht en was veruært versaghet ende een vrese
ginc hē ou **D**ie engel sprac tot hē. zacharias en
ontsiech di niet wāt dine ledinge is ghehoert en
elisabeth dijn wijf sel di baren een kint ende du
selste sinen namen hieten iohannes. ende di sel
wesen vroechde ende bliscap ende weel selce in sijn
re gheboerten verbliden want hi sel groot wesen
voer den herē. **E**nde wijn ende al dat droncken
maken mach en sel hi niet drincken ende van :

den heiligen gheest sel hi veruollet worden neech
 van sijner moeder buuc en veel kinder van isra-
 hel sel hi bekeren tot horen heer tot horen gode .
 ende hi sel voer gaen voer hem i helias gheest en
 moghenheit op dat hi bekeer die herten der va-
 dem en die onghelouighe totter wijsheit der ghe-
 rechtigher den here een volmaect volc te werden

Op sinte Jans dach baptista in die eerste mis-
 se ysaias die prophete. .

Do spreck god die here. siet ic ben die
 eerste tot sion ende ic sel iherusalem eer-
 ghuen. Siet mijn knechte ic sellen ont-
 fanghen mijn wtuercoren. mijn siele heuet hoer in
 hem besaghet. Ic hebbe minen gheest op hem ge-
 ghuen. hi sel de volcke tuonnisse voer brengen.
 hi sel dat oerdel i der waerheit wt leiden. hi en sel
 niet droeuich wesen noch verstoert thent hi dat
 oerdel ind aerden sette sal. en die eilande sellen sijn
 ewe verwachte. Ic sceppe de hemel en reckese wt
 Ic ben die aerde vastmakende en die dingen die
 daer van groeien. Ic ghue ademtochte alle den
 volcke dat opter aerde is en den gheest den gene
 die die aerde betreden. Ic die here hebbe di i die

ghewechtheit gheopent ende dijn rechter hant ge
griepen en ic hebbe di ghehouden ende ghegheuen
in die voerwaerde des volcs ende in dat licht d
hidonen **S**i sijn veruolt ende te gader ghewreue
Si en moechten den dragher niet behoert iacob
huus ende alle die after gheslachten des huses van
israhel die van minen lichaem gedraghen wort
ende van minen buke ghedraghen sint : **I**c selse
selue al totter outheit en totten graewe haer toe
draghen **I**c hebse ghemaect en ic selse draghen
Ende ic selse draghen en behouden wien heb ghi
mi gheliket ende ghelijc gemaect onsen verlosser
die here **D**ie here spract die almachtighe here

In die njmsse psalms die propheet :

Die spreect die here hoert ghi eilandē. ende
merket ghi lude van verre. **D**ie here heeft
mijne den buke gewepen ende van mijne moed
lichame heeft hi mijne name ghedoecht. **E**nde hi
heeft minen mont gheset als een scaert swaert
onder die seeme sijnre hant heuet hi mi besereniet
ende hi heeft mi gheset een vercore scut **I**n sijn
cocker heeft hi mi verborghen. ende hi seide mi israhel
du biste mijn knecht in di sel ic mi verblide
Ende nu spreket dat die here ende formert mi

uten bulke hem tenē knechte. Ic hebbe di geghe
uen inden lichte der heidene op datu mi salicheit
sijste al totten vtersten der aerden Die coninghe
sellen sien ende die princen selke te gader op staē
ende sullen aenbeden om dinen here god ende den
heiligen israhel die di wtuertoren heeft.

Euangelium op den seluen dach lucas int
v. capittel.:

In die tiden is veruollet elisaberhs tijt om
te baren en si wan een kint Ende hoer ghe
buere ende maghen hoerde dat god sijn ontferm
harticheit mit hoer groot ghemaect hadde en wa
ren blide mit hoer Ende het gheschiede dat si opten
achtenden dach quamē d̄ dat kint te besnide En
si hietent na sine vader zacharias En sijn mod
antwoerde en seide. also immer niet het sel iohan
nes hieten. Doe seiden si tot hoer In dinen ghe
sachten is niemēt die alsoe hiet En si teike dēt
sinen vader hoe hi en hieten woude doe eischede hi
een greffie en screef ende seide iohannes is sinen
naē En si verwoderden hē alle en altehants is
sine mont op gewerde en sijn rōge En hi sprac

ende benedide gode en daer is ee vrese geworde
ouer al hoer ghebuere en ouer al die gheberchte
van iudee worde alle dese woerden geopenbaert
En si settent al i hoerre herre die dit hoerden en
seiden. hoe danich waensu sel dit kint worden.
wat die hant des herre was mit he En zacharias
sinen vader is veruollet mitten heiligen gheest en
prophetierde en seide. Ghebenedijt si god die here
van israhel wat hi sijn volc gheuande ende ver
loft heeft. . .

Op sinte leuijns dach epistel. . .

Die gherechtighe selle inder. . . Soect voer na
dat tghetal. CC pcv. . .

Ewangelium opten seluen dach. . .

In dien tiden seide ihesus sine iongeren. laet vwe
sinden. . . Soect voer na tghetal. CC lxxxv.

Op sinte peter en pauwels auont epistel in
were der apostelen in. iij. capittel. . .

In dien dage clommen petrus en iohanes
inden tempel ter neghender vren der bedin
ghen. En een ma die van sinte moeder lichaem
crepel was wort ghe dragghen die si dagelijc sette
de voer die poerte des tempels die ghehe is die
seone poerte dat hi vande ghenē die inden tempel

Die epestel gnt yij blat Dit spreeket god
op ons liec vrouwe dach wijsen dach
Ewangelium in dijen enden stont marie

ghingē aelmisse soude bidden. Doe dese petrus en
 iohanne sach datse iden tempel begonden te gaē
 hadt hi dat hi een almisse ontfinge. Petrus sach
 hem an mit iohanne en seide. sich in ons. en die
 ghene sach op hem lude en hope de wat van hem
 lude ontfagen. Mer petrus seide. mi en is gout
 noch siluer. mer dat ic hebbe dat gheue ic v. In
 den name ihesu xpi vā nazareth stant op en wā
 der. En hi nā hē bider rechter hāt en buerde op
 en rechter oert sijn sijn adere in die plantē sijnre
 voete sterc gemaeet. Ende hi spranc op en stont
 en wanderde en ginc mit hē indē tempel wāderē
 de en springhende en gode louēde. Die sinte peter
 mitte woerden op halp die sterckede hi mitter hāt
 want des leerres woert in dat harte des hoerres
 en vrucht niet. veel wortet mitten exempel der
 wercken niet gheschiedicht. En alle dat volc sac
 hen wandren en gode louēde. En si kenedē dat
 hi selue was die ter aelmisse sat voer die scone
 poerte. en si sijn veruollet van versagheheden en
 vā verwōdere in diē dat die crepel ghesiet was

Uewangelium opten seluen dach Johannees
 int. xv. capittel.

In dien tiden seide ihesus tot peter. Si :
m on iohannes sone minneste mi. hi sei :
de hem iae here du weetste dat ic di minne. Ihesu
se ide hem soe hoede mine lammeren. Hi seide hem .
and werue. Simo iohannes sone minneste mi. hi
seide hem iae here du weetste dat ic di minne. Ihesu
fus seide hem soe hoede mine lammeren. Doe seide
hi hem der dwerf. Simon iohanes sone minnest
tu mi. Petrus wort bedroeft want hi hem seide
der dwerf minneste mi. ende hi seide here du kens
te alle dinc. du weetste dat ic di minne. Ihesus
seide hem soe hoede mine scapen. Voerwaer voer :
segghe ic v. doe du iongher waerste gordenste di
seluen. mer als du out wordeste dan selste dijn
handen wtrecken ende een ader sel di gorden en
leiden daer du niet en wiste. dat seide hi beterte :
nende mit wat dode hi soude gode verclaren

Op sinte petrus en pouwels dach epistel in
werc der apostolen. xij. capitel. :

In die daghen sende coninc herodes moghetheit
wt op dat hi der sommich vander kercken soude
doden. en hi versloech iacob iohanes broed mitte
swaerde. Doe hi sach dattet den ioden behaghe

sette de hi toe dat hi oec petri soude vanghen. Het
 waren paeschdagē dat mē dat d'ghehuē broot at
Doe hi en geuangē hadde dede hi en iden kerker
 en leuer den ou te bewaren vier ridderes die elck
 vier ridderes onder hem hadde ende wouden den
 volcke voertbrenghē naden paeschen. en petrus
 wort ghehouden inden kerker. **D**oe ghesciēde tot
 gode voer hem be dingge sonder onderlaet vande
 kerker. **E**n doen herodes voertbrenghē soude in
 der seluer nacht was petr o slapende tusschē twe
 ridderes mit twe ketene gebōdē en die wachters
 hoedē die kerker voer die dore **E**nde die engel
 des herē stont bi petri en dat licht seken claer i
 dier woningge **E**n hi sloech an peters side en wec
 keden en seide. **S**tant op haestelijc en die ketene
 vielen vā sine handen **E**n die engel seide tot hē
 gorde di en doet an die couse en die scoē **P**etr o
 hadde sine riem wat ontkloffet o dat hi sinen we
 om die voeten sloeghe o der couden wille die idē
 kerker was tenen exempel. **S**oe wanner die
 mensche mit enighe laste verladen wort dat hi dā
 wel vander opghesetter serēghicheit wat laten
 moet **E**nde hi dede alsoe **E**nde die engel seiden
 hem **D**oet dijn elcker omme ende volge mi. ende

al wtgaende volckde hi hē nae. en en wistet niet
dattet waer was dat ouermits dē enghel ghesce
de. hi waēde eē visioen ghesie hebbe. **D**oe ghingē
si doer die eerste ende doer die ander de walie en
quamen tot die iseren porte die tot der stat leidet
die hem voert op ghedaen is. **E**nde al wtgaende
ghinghen si doer een steghe. en te hant scheidē die
enghel van hem. **E**nde petrus quam weder tot
hem seluē en seide. Nu weet ic waerlic dat die he
re sinen enghel ghesendet heeft ende mi verlosset
heeft wt herodes handen ende vā alre machtinge
des volcs der ioden. **G**losa het is een iseren porte
die totten hemelschen iherusalem gaet. mer mitter
heiligher voetstappen is si ons ghetreden ghewor
den. want mit horen eighenen bloede hebben si dē
vianden verwonnen. .i.

Ewangelium opten seluen dach matheus ic
vijfte. capittel. .i.

In aien tiden quam ihesus inden lande cesa
rie philippi. cē. **S**oect voer nae dat
tytetal. **I**cc lxxxvij.

Des daghes daer na vā sinte pouwels epistel
ad galathas int eerst capittel. .i.

Boeders ic make v condich dat ewan
 gelium dat van mi gepredict is want
 he en is naden vleische niet noch ic
 en hebbe oec dat vanden menschen niet ontfan-
 gen noch gheleert. mer ouermits der onde-
 ringe ihesu cristi want ghi hebt mijn wande-
 ringhe hier voertijts ider ioedscap wel ghehoert
 dat ic die kercke gods houen matē veruolghede
 en wacht tegē. En ic vorderde inder ioedscap ko-
 uē alle mijn euen oudē in minē gheslachte. Die
 ewe te behoeden en te bescermē. En was meer dā
 ander lude een nauolgher mijner vader settinghe
 mer doet hem besaghe die mi vā mijner moeder
 buuc ghesondiert heuet. Dat is vander smago-
 ghen daer ic nader settinge d phariseen leuede. En
 oumits mijner ghenaden gheropen alfoe dat hi si-
 ne sone in mi opēbaerde dat icken predikē soude
 onder die heiden. Rechteuoert soe en hinc ic den
 vleische en dē bloede niet annoch en quā te iheru-
 sale totten apostelen mine voergangheris. mer ic
 ghinc in arabien prediken daer gheen apostel en
 was. Ende anderwerue bin ic weder ghekeere
 tot damasce daer nae. nae drie iaren quam ic te
 iherusalem om petrum te sien en bleef yv daghen

bi hem. mer gheen der apostielen en heb ic anders
ghesien dan iacob den broeder des herē: Dat ic v
scriue siet dat is voer gode want ic en lieghe niet
Ewangelium opten seluen dach marcus bescreijf
tet int. xix capittel. :

In dien tiden antwoerde petrus ende seide
tot ihesum. sich wi hebbe alle dinc achter
ghelate en sijn di nae gheuolcht. zc.

Soect voer na dat tgetal **CC** lxxxiiij

Vop sinte martijns dach translatio Epistel
int boec der wijsheit. :

Zet enen groten priester die. zc

Soect voer na dat tghetal. **CC** lxxxv. :

Ewangelium opten seluen dach.

In die tiden seide ihesus sine ionghere. laet
vwe lenden ghegordet. zc.

Soect voer na tghetal. **CC** lxxxv.

Op sinte margarieten dach epistel tot di cho
rintken int. viij capitel. :

Broeders vanden maechden en heb ic des
herē gebodt niet. Glosa. vā gebots weghe
magheden te bliuen of mannen te nemen. mer ic
gheue raet als mi vanden heilighen geest in ghe
sproke is Als een apostel te wesen vanden here

ontfanghen heeft dat ic ghetrouwe moet wesen
In wade want ic neme dattet nutte is inder rei-
 nichheit te bliuen niet allen op hope des toecomen
 den leuens. mer om den tegenwoordighen last.
 want het is die mensc alsoe goet te wesen. **N**och
 tans biste gheboden aen eē wijf. legghere niet ghe-
 lost te wesen. Bistu ontloffet vanden wiue en wil-
 se niet legghere. **H**ebstu een wijf ghenomen du en
 hebste niet gefondicht. **E**nde ist dat een maghet
 trouwe sel si en heeft niet gefondicht. **N**och tan-
 sellen si dusdanighen druc des vlcifches hebbe o-
 menichuoudighe anderheit die inder echten val-
 let. **I**c sprake v broeders aldus segghe ic v dat
 die tyt is cort dan moet gi dā doen die wiue heb-
 ben dat si sijn of sise niet en hadde. en die weenen
 recht of si niet en wenden ende die blide sijn recht
 of si niet blide en waren. **E**n die daer copen recht
 of si gheen besitters en waren. **E**n die dese werelt
 ghebruken of sise niet en ghebruucten. **D**ie ghe-
 daente of die scoenheit deser werelt lidet voer bi.
Ic wil dat ghi sonder forchououdicheit sijn der
 waerlike dingē. **D**ie sond wijf is die neemt die
 dingē waer die dē here toe behore hoe dat hi gode
 behaghe mach. mer die mit enen wiue is die is

forhuoudich om die dinghen die die werelt toe
behoeren. hoe dat hi sinen wiue bebaghe. ende hi is
ghedeilt. Ende een wijf die ogetromet is ende een
maghet denct om die dinghen die die den here toe
hoeren op dat si rein sijn in dē lichaē en in dē gheest
Ewangelium opten seluen dach matheus in
vijn. capittel. :

In dien tiden seide ihesus sine iongheren dan sel
dat rike d hemelen ghelijc wesen v maech. cē.

Soect voer na tghetal. **C**C lxxiij. i.

Der apostelen verscheidinge epistel int were
der apostelen ghescreuen int vijfte capittel.

In dien daghen stont die prince der prieste
ren op en alle die mit hē waren die dat on
geloue der saduceen hielden sijn mit midicheden v
uollet ende sloeghen handen an die apostelen ende
settense in die openbaer vanghinghe. mer des he
ren engel dede des nachts die dorē des kerkeres
op ende leide se wt ende seide Gaet en prediet den
volcke al staēde in dē tempel alle die woerde des
leuens. **D**oe sijt ghehoert hadden ghinghen si des
morgens vroe inden tempel ende leerde. **D**oe
quam die prince d priesteren en die mit hē warē
en riepen die te gader en alle die oude der kinder

van iſrahel en ſendē totten kercker dat mēſe tot
 hē brochte. en doe die dienres quame en den ker
 ker op lokte en vondē fiſe niet **S**i kerēdē wed en
 ſei dē. wi vondē en trouwē die kerker niet alre
 naerſticheit gheſloten en die wachters voer die
 dore ſtaēde wi de dē op en wi en vonden daer nie
 māt i **D**oe die meeſter ſcap des tēpels en die pri
 ten die woerde hoerdē twifel dē ſi wat vā die lu
 den gewordē soude **D**oe quā daer eē toe en boos
 ſcap hē **S**iet die mānen die gi inden kercke ge
 leit hadt die ſijn indē tempel en ſtaen en ſerē dat
 vole **D**oe ginc die meeſter ſcap mittē knechte en
 hael denſe ſond ghemelt. wāt ſi vrese dē dat vole
 dat ſi niet gheſteent en worden. **E**nde doe fiſe ghe
 brocht had dē ſette fiſe iden raet **E**n die prince d
 priesterē vragede hē en ſeide **A**l verbiēdēde ūbo
 dē wi v dat gi i deſen name niet ſerē en ſout. en
 ſiet gi hebt iheruſalē mit v ſerige ūuollet en wilt
 des mēſchē bloet op ons brēgen **P**etrus en die
 apoſtelē atwoerde en ſeide. het behoert het gode
 ghehoerſam te weſen dan den menſchen.

Ewangelium opten ſeluen dach marcus be
 ſcrijftet int. xvi capittel. .:

In dien tiden openbaerde ihesus den eluen
daer si saten. zc.

Soect voer na tgetal. CC lxxiij. :

Op sinte maria magdalenen dach epistel int
boec der wijsheit. :

Christus heeft hoer sonden gesuuert en hoer
hoorn inder ewicheit verheuen Die wijsheit
sel hoor siele louen en in gode sel si gheert worde
En inden tempel haers volkes sel si glorie En
in der kercken des ouersten sel si horen mont op
lullen Ende in dat aensichte sijnre dogheden sel si
verblide. en in den middel des volcs sel si uwonde
ren. en inder veelheit der heiligken sel si lofke bken
En ou die ghebenedide sel si gebenedijt worden

Ewangelii opten seluen dach lucas bescrijft
tet int. viij capittel. :

In dien tiden een vanden phariseen hat ihesu dat
hi mit he ate. zc.

Soect naet tgetal. CC lxxij. :

Op sinte iacops dach epistel int boec der wis
heit ghescreuen. :

Des heren benedixie is opt. zc.

Soect voer nae dat getal. :. CC lxxij

Euāgelii opten seluen dach matheo be scrif
tel int xx. capitel. :

In dien tiden quam zedeus kinder mod
mit horen kinderen en groeteden ende badt
wat van hem. Hi seide tot haer. wat wilstu. Si
seide hem. segt dat dese mijn twe kinderen moete
sitten die ene tot dine rechter hant ende die and
tot dine luster hant i dijn rijk. Ihesus antwoer
de ende seide ghi en weet niet wat gi biddet. mo
ghet ghi dinen keel drincken dinen ic drincken
sel. Si antwoerden hem iae wi moghen. Hi seide
minen keel sel ghi drincke mer te sitten tot mijn
re rechter hant of totter luster hant dat en is mi
niet v te gheuen mer den ghenen diet bereit is vā
minen vader. :

Op sinte peters dach ad vincula. :

Petrus apostel ihesu cristi. cē Soect
voer nae tghetal. CC lxxxvij. :

Euāgelium opten seluen dach.

In dien tiden quam ihesus inden lande.
Soect voer na tghetal CC lxxxvij

Op sinte steuens dach dat sijn lichaem gewō
den was. Epistel. :

In die dage stephanus. Soect voer. cē. xxx

Ewangelium opten seluen dach. .i.

In die tîdē seide ihesus totten scaren der iode en totten prince der priesterē **S**iet ic sende. .cc.

Soect voer nae tghetal. xxxvi.

Op sinte sxtus dach. **E**pistel. .i.

Lieue sone ic ghetughet voer. .cc. **S**oect voer nae tghetal. cc lxxxv. .i.

Ewangelium opten seluen dach. .i.

In die tîdē seide ihesus sine iōgerē. soe wie comē en wil. .cc. **S**oect voer nae tghetal cc lxxxvi.

Op sinte laurençius dach. **E**pistel tot die chorinthen int neghende capittel. .i.

Broeders dat leg ic die spaerlike saeiet die sel oec spaerlike maeciē **E**n die i bñdijngē saeiet die sel vā benedijnghe maen **E**en igbelijc geue alsoe weel alsoe hijt begrepe heeft i sijn herte niet wt bedruclhedē noch vā bedwāge. wāt god minnet den vrolike gheuer **G**od is machtich alle gracie in v te doen ouer uloeiē dat gi altoes i alle dingē alle nootdrusticheit hebt **D**ie alleē nootdrustige vercore heeft die mach wercken in die wercke gods **E**n ouuloeiet i elcke goeden werke als ghescreuē is **H**i stweide hi gaf dē armen sijn rechtuaer dieheit bliuet vā ewē tot ewē. die

den saier dat saet an doet die sel oec tbroet ghe
uen tete en sel vermenichuoudicgē v saet en sel
imerē dē wasdō d vruchte vwer gerechticheit

Ewangelium opten seluen dach Johannes
int. vij. capittel. .:.

In dien tiden seide ihesus sine idgerē voer :
waer seg ic v heet en si dat weite coerē. .cē

Soect voer nae dat tghetal. CC lxxxii

Op sinte tiburcius dach epistel.

Heer coninc ic sel die belien. .cē. Soect voer
nae dat tghetal. cc lxxxii.

Op sinte ipolitus dach epistel.

Broeders ghedenet der voer. .cē Soect
voer nae tghetal. cc xcvi.:

Ewangelium opten seluen dach.

In die tidē doe ihesus die scare. .cē. Soect
voer nae tghetal. cc xcvi.:

Op onser vrouwē hemeluaers auont epistel
int boec der wijsheit. .:

Die wijsheit sel dijn siele louē en sel indē he
re gheert wordē ende sel die middel sijn
volcs ablidē en i die kerke des ouste sel hi hore
mont op lukē en i dat aensichte sijnre doghede sel

si gheert worden inden middel sijns volcs sel si
verheuen worden en in die heilighe volheit sel si
verwonderen. In veelheit d' verdorenre sel si lof
hebben. Ende ouer die ghebenedide ghebenedide
worden segghende. Ic bin wt den monde des al
re ouerste voert ghegaen eerst gheboeren voer al
le creaturen. Ic heb mijn woinnge doe waseme
recht als die onbesneden libaen. Ende mijn totte
recht als die onghemengheden balsam en recht
als die cheruebinde boem heb ic mine telghen wt
gherect en mijn tachte hore d'eren en d'genade toe

Euangelium opten seluedach lucas bescrijft
tet int. vi capitel. . .

In die tude het ghesiede doe hi dat seide dat
een wijf vander ander scaren hoer stemme
op hief en seide tot ihesu. Salich is die di droech
ende die borste die du soghste. Ende hi seide dat
is alsoe. Salich sijn si die dat woert gods horen
ende dat behoeden. . .

Op onser vrouwen hemeluaeres dach epistel
int boec der wijsheit. . .

In allen dningen heb ic ruste geseocht ende in die
erfenisse des heren sel ic wonen. doe gheboet en sei

de mi die scepper alre dingē. en die mi seiey ruste
 de in minen tabernakel. ende hi seide mi. wone i
 iacob en worde gheruet in israhel ende sende die
 wortele in mijn wtūcorē. En alsoe ben ic in sion
 geuesticht en i die gheheiliche stat heb ic des ge
 hie gherust en i iherusalem is mijn moghentheit
Ende ic ben ghewortelt in dat gheerde volc
 en in mijn deelen is mijn erue. ende in die vollic
 heit der heilighe is mijn onthoudinghe. **I**c bin
 verheuen recht als die cedarboem inden libanē. en
 recht als die apressen inden berch vā sid **I**c bin
 verheue recht als die palmboem in cades en die
 plantinge der rosen i iherico. als die scone olue
 boem inden campen. en als die esdoern boem ben
 ic uheue neuēs dat wat iden stratē **A**ls caneel
 en wel rustende balsame heb ic wolke gegheue als
 wtūcorē mirre heb ic soeticheit d'wolke ghegheuen

Euangelium opten seluen dach lucas bescrijft.
 tet int. x. capitel. .z

In dien tiden ghinc ihesus i een casteel. En
 een wijf die martha hiete die ontfinc hem
 in hoer huus En dese hadde eē suster die hite ma
 ria. die oec sitēde was neuen die voete des here

en hoer de sijn woert. mer martha was forchou
dich om den ghewoenlike dienst. **S**i stont en sei
de here en achstu des niet dat mijn suster mi allene
laet dienē segge hoer daer o dat si mi helpe. **E**n die
here antworde hoer en seide. martha martha du
biste forchoudich ende wort sie verstoert tege
veel dinghen mer ee is noot. maria heeft dat bes
te deel vercoren dat van hoer niet of ghenomē en
sel worden. ⁊.

Op sinte barnaer dus dach epistle. ⁊.

His van gode ende vanden menschen. **S**oect
voer nae dat tghetal. cc lxxxix. ⁊.

Ewangelium opten seluen dach.

In dien tiden seide ihesus sine iongerē. **N**iemant
en ontfic. ⁊. **S**oect voer na tghetal. cc lxxxix.

Op sinte bartholomeus auont epistel.

Salich is die man die sonder sonde. ⁊. **S**oect
voer nae tghetal. cc lxxxix.

Ewangelium opten seluen dach.

In dien tiden seide ihesus sine iongheren. **I**c bin
die wijstoc en gi. ⁊. **S**oect voer na dat. cc xc.

Op sinte bartholomeus dach epistel.

Broeders der o en sijn nu niet gasse. **S**oect
voer nae tghetal. cc xc.

Euangelium opten seluen dach Lucas bescrijft
tet int. xvi. capittel. .:

In dien tiden gheschiede dat ihesus wt ghinc beden
inden kerck ende inden ghebede verwachtte hi .
Ende doet dach was riep hi sine ionghere en ver
coesser twaleue wt die hi apostele noede. **S**imo
die hi peter hiete ende andreas sinen broeder iac
cob en iohanes philippu en bartholomeu mattheu
ende thomam iacobum alpheu ende simons die
zelotes hiete iuda iacobi ende iudam scariot die
die verrader was. .:

Op sinte augustinus dach epistel. :

Iet enen groten priestester die. .cc.

Soect voer nae tghetal. cc lxxx

Euangelium opten seluen dach. .:

In dien tide seide ihesus sine ionghere. laet vwe
lenden. .cc Soect voer na tghetal. cc lxxx

Op sinte. **J**ans ontshaefdinge dach epistel
int boec der wijsheit. .:

Die verkeidinghe der gherechtigher is blij
scap. mer die hope deser sel te niet gaen .
Die wech des heren is den eenuoudighen een
starchit en vrese is de gene die quaet werken .
Die gerechtige en selle inder ewicheit niet leue .:

ghet worden. mer die boesen en sellen nder aerde
niet erue die mont des gherechtighen haert wijs-
heit die tonge der boesen sel vergaē die lippe des
gherechtighen merken behaghtlike dinghen ende
die mont der boeser verkeerde dinghen Die een-
uoudicheit der gherechtiger selfe leide ende ver-
scalkinge der verkeerder selfe ver woesten der
gherechtigher gherechticheit sellen verlossen. ende
die ongherechtige sellen in haren laghen gheuan-
ghen worden. Die gherechtighe is vter hanghic-
heit verlosset ende die boesen sellen hem ouer ghe-
leuert worden Die vemsche bedrieghet sine vriet
mitten monde. mer die gherechtighe sellen verlos-
sent worden inder wetenheit. In die goede der
gherechticheit sel die stat verheuen worden ende
in die verderunghe der boeser sel louinge wesen
die stat sel verheuen worden in die benedictie d'
gherechtigher .:.

Ewangeliū optē seluē dach marcus Int
vi. capitel. :

hadde iohēs die seide tot herodes. Het en is di niet
In dien tiden sende herodes ende vme iohā-
nem ende banten inden kerker om herodi-
as sijn broeders wijs philippi. wāt hise genome

gheoerloft dijns broers wijf te hebben. Herodias
 leidde hem langē en woude den mer si en mocht
 ten niet Herodes ont sach iohannē want hi ken
 nedē enē gherechtighen heilighe man en nam
 sijns waer Ende als hienghehoert hadde dede hi
 vele dingen en hoerden gaerne. Ende doe een be
 quaem dach toe quam makede herodes den prin
 ten der rechter en den eersten gheboere van galk
 leen een auontmael sijne gheboerten Doe herodias
 dochter ghegaen was ende ghespronghen
 hadde en dat behagde herodes en alle die daer sa
 ten Doe seide die coninc der maght toe. bidt vā
 mi wattu wilste en ic selt di gheuen en hi swoer
 haer. soe wattu biddeste ende ic selt di gheue. al
 waert oec half mijn rijk. Dese ghinc wt en seide
 haer moeder. wat sel ic bidde. Doe seide si Jo
 hannes baptisten hoeft. Doe ginc si rechteuoere
 mit haesticheden in totten coninc en hadt en seide
 Ic wil dattu mi leuue gheues. iohannes baptiste
 hoeft i een scotel En die coninc is bedroeft o de
 gesworen eet en om die gene die daer mede satē
 en woude hise niet bedroeuē. mer hi sende enen
 mā die de lude plach te udoen en geboet dat mē
 sijn hoeft i enē scotel brochte. en hi ontboefde in

den kercker ende Brochte dat hoeft in eē scotel en
gast der deerne En die dieerne gast hore moeder
Doe dat sine ionghere hoer dē quame si ende na
men sijn lichaem ende seident in een graf.

Op sinte felix dach episte int boec d wijsheit.

Die tonghe der wijsheit verciert die weten
heit die dwaeser mont bordelt die ghecheit
wt die ogē des herē besowē die gode en die qua
de i elker stede. Die ghesate tonge is eē hout des
leues. mer die ongematet is die sel dē gheest a:
druckē dat huus des gerechtige is eē grote star
kicheit En indē vrucht des bosen sel verstoerit
ghe wesen Die lippen der wiser sellen wijsheit wi
de saeien Der dwaeser herte sel onghelike wesen.
Die offerhande d bosen sijn den here onmenschelic
Die belofsten d ghewichtighe sijn behagelic. Die
die ghewichtigheit volghet die sel vanden here ge
minnet worden. .:

Ewangelium opten seluen dach. .:

In die tīdē seide ihesus sine iōgeren wāneer hi ho
ren. .ē. .:

Boect voer nae dat eghetal. **E** loywin

Op sinte egidius dach Epistel. .:

Is van gode ende vanden menschen. cē.

Soect nae tghetal. cc lxxxix

In dien tiden seide ihesus sine iongerē. Niemand
en oetste. cē. Soect voer nae tghetal. cc lxxxix

Op onser vrouwen gheboerte epistel. :

Als die wijnstoc heb ic vruchte. cē

Soect voer nae tghetal. cc lxxvi. **E**wāgelium

Dit is thoec der gheboerten ihesu. : Soect
voer nae tghetal. cc lxxvi.

Opten heilich cruus dach. **E**pistel ad philip;
penses. :

Broeders ihesus heuet hem seluen uoetmo
dicht ghehoersā gheworden al totter doot
Niet toter ghemeene doot. mer totter doot des
cruces. En daer om heeft hē god verheuen en hē
enen name ghegheuen die bouen alle namen is
op dat iden name ihesu alle knien geboghet wor
der hemelser ende d aertseker ende der helser en
alle tonghen belien dat die here ihesus cristus in
der glorien des vaders. :

Ewāgelium opten seluen dach. :

In dien tiden was een mensche vanden pha
riseen een prince der priesteren. cē. Soect
voer nae tghetal. cc xcvi. :

4 Op sinte lamberts dach. Epistel ad hebreos
int. v. capittel. 7.

BRoeders want elc biscof vten mēsche ghe
nomē wort voer den mēsche gheset in die
dinghen die tot goede sijn dat hi offer gaue ende
offer hande voer die sonden. Die van ghewoen-
liker goetheit mede doghen mochte den ghenen
die niet en kennen ende dwalen want hi oec sel-
ue mit crancheiden om keuanghen is. Ende daer
om also als hi sculdich is voer den volcke alsoe
is hi oec sculdich voer hem selue te offeren voer
die sonden. Ende niemant en neme hem sellē die
ere an mer die van gode ghewopen is gheliken aa-
ron. also en heeft hem oec cristus hem seluen niet
vertoghet dat hi biscof worde. mer verclaerde
die tot hem spract. Du biste mijn kint ic hebbe di
huden ghebaert. alsoe hi oec in een ander stede
seit. Du biste priester inder ewicheit nae die or-
dinacie melchisedech. Van melchisedech en
vinden wi beggin noch einde in sijner gheboerte
ende waen hi was. Dese offerde eens wijn ende
broet doe abraham vande stride quam daer die
vijf coninghen inden stride verslegghen warē. Nae
dier ordinacie was ende dede cristus. 7.

Ewangeltium opten seluen dach .:.

In dien tiden seide ihesus sine iongheren so wie comē gē. soect tghetal CC lxxxvi

Op sinte matheus auont epistel apocalypsis int xv capittel .:.

Ic sach enen boec binnen en buten ghescreuen i die rechterhand des sitters opten ewe ghetepkent mit seuen segghelen **D**ie visioen be teikent die verborghentheit der heiligher scrifturen die oūmits der menscheit ons heren ihesu cristi gheopenbaert is **E**nde ic sach enen sterken en ghelwoepende mit luder stemmen. wie isset weerdich den boec op te luten ende sine teplinghe te ontbinden ende niemant noch inden hemel noch inder eerden en mochte den boec op luten noch aen scouwen **G**losa dat inder godliker ewe uborghen is en can niemant gegronde noch wt spreken **E**nde dat schijnfel der gracen cristi en mach gheen oghe te volken scouwen inden nuwen testamente also en mochten oec die kind van ysrahel moyses aensichte niet sien doe hi mit gode gesproken hadde **E**n ic weende seer wāter niemāt gheuonden en was van hē weerdich dien boec op te doen noch te sien. dat is te ūstaen dat daer i was

Ende een vanden ouden seide mi. en weene niet.
sich die leewe vaden gheslachte iuda dauids wor
tel heuet verwonnen den boec op te luken en sijn
seuen zeghelen te onelossen Dese leewe is cristus
van dauids gheslachte die den viant verwon
nen heeft ouermits sine menschelicheit. ende dat
onder die seuen zeghelen verborghen was heeft
hi gheopenbaert .+. .

Ewangelium opten seluen dach marcus int
anderde ca .+. .

In dien tiden sach ihesus leui alphus sone
sittende in die tollene Ende hi seide tot hē
volghe mi. ende hi stont op ende volghden hem .
Ende het gheskide doen hi was gheseten in sijn
huys dat veel publicanen en sondare mede mit
ihesu en sine iongheren ginghen sitten eten. want
daer wasser veel die hem volghden Doe die scri
ben en phariseen sagen dat hi mitten sondaren en
mitten publicane at seiden si tot sine iongheren
waer om et v meester mitten publicane en mitte
sondaers Dat hoerde ihesus en seide tot hem die
ghefonde en hebben des meisters ghen noet. mer
die sieke Ic en bin niet ghecome om die gherech
tigh te wepen mer die sondaers .+. .

Op sinte matheus dach Epistel ad hebreos
int iij ca. .i.

BRoeds enen ygheliken onser is gratie ghe
gheuen nader maten der gheuinghe cristi.
Daer om seit die propheet hi clam op int hoghe
hi leide die vanghemisse gheuanghen hi gaf den
menschen gauen Nae sine godheit en clam hi op
noch neder want hi was ouer al. nader sielen
clam hi neder. ende nader sielen ende naden lie ;
baem clam hi op. Dat hi op clam wat was dat
dan dat hi eerst neder clam in die nederste dee ;
len der eerden het is die selue die neder clam en ;
de die oec op clam bouen alle hemelen op dat hi
alle dingen veruulde Ende hi heeft sommich
ghegheuen tot apostelen Sommich tot propheete
Sommich tot ewangelisten sulc ander te herden
ende te leeres totter voleyndinghe der heilighen
in dat were d' dieninghe In die stichtinghe des
lichaems cristi kent wi alle gader lopen in een ;
heit des gheboes ende in kennisse des sone gods
inden volmaecten man in die mate der outheden
der vollicheit cristi .i.

Ewangelium opten seluen dach matheus in
sijn iij ca. .i.

In dien tiden sach ihesus enē mensche i die tollene sittē die matheus hietē en hi sprac hem toe. volghe mi nae. hi stont op ende volghe de hem. Ende het ghesciēde doe hi ghinc sitten in den huse datter vele publicanen en sondaren quamen sitten mit ihesum en mit sinen iongeren Die sagghen die phariseen en spraken sine iongheren toe. waer om et v meester mitten publicanen en mitten sondaers Ihesus hoerdet en seide Den ge sonden en is die meester geen noet mer die sieckē Gaet en leert wat dat dat is Ie wil ontferm harticheit en niet die offerhande Ie en bin niet ghecomen die gherechtighe te roepen mer die sondaers tot penitencien .i.

Op sinte mauricius dach Epistel .i.

Die gherechtighe sellen ind eē. Soect voer nae tghetal CC xcv

Ewangelium opten seluen dach .i.

In dien tiden seide ihesus die scaren eē. Soect voer nae tghetal CC xcv

Op sinte colmas en damianus dach epistel .i.

Die gode ontset sel goede dinghen doen eē Soect voer nae tghetal CCxv

Ewangelium opten seluen dach .i.

In die tîde seide ihesus sine iôgen. wâneer zē
 Soect voer na tghetal CC lxxviij

Op sinte michiels dach epistel in apocalypsis
 int xij capittel .+. .

Inden hemel wort een strijt michael ende si
 ne engheleyn sweden mîtē drake. dat is mîtē
 ten viande. Die drake vocht ende sijn engheleyn
 niet allene die vā naturen sijn engheleyn sijn. mer
 alle menschen die mît sine stricke ghestricket sijn
 Ende si en hadden gheen macht ende hoer stede
 en is voert meer inden hemel niet geuonden. dat
 is inder kercken onder die goeden Ende dat gro
 te oude serpent is verworpen dat die duuel hiet
 ende sathanas die al die werelt bedriecht is ne
 der geworpen inder eerden ende sijn engheleyn sijn
 mît hem ghesendet. ende ic hoerde een grote stem
 me seggende inden hemel dat is inden hemelschen
 sielen **N**o is ghesiet salicheit en cracht en dat rne
 ons heren gods ende moghentheit sijn cristi **D**at
 is alle dese heeft hi ouermits cristum ghewroche
 want die wwegher onse broeders is wt ghwor
 pen diese nacht ende dach wweghede voer dat
 aensichte ons heren en si verwonnen ouermits
 den blode des lams en dat woert sijns getuges

en si en minden hoer seluen niet al totter doet toe
Dat is. alsoe en voedense dat vleysche niet dat si
hoer sielen verderfden Daer om verblijt ghi he-
melt ende die daer in wonet .:.

Ewangelium opten seluen dach matheus in
sijn xvij ca. .:.

In dien tiden quamen die iongeren tot ihesum en
seiden wie vermoedstu dat die meeste in hemel-
rike is Doe riep ihesus een klein kindelijc tot hē
en settede dat inden middel van hem en seide Ic
seg v voerwaer. het en si dat gi kekeert en wort
als een kindelijc. ghi en selt niet gaen in rike d
hemelen Soe wie hem uoetmoedicht als dit kin-
delijc die is die meeste in rike d hemelen. en soe
wie affulcken kindelijc ontfanghet in minē na-
me die ontfanget mi Soe wie dat scandalizeere
eē vāden elcme die i mi gelouē het waer hē keter
datmē hem een molensteen an sijn hals hinghe en
men hem udwoncke in dat diepe vand zee Wee d
werelt van scanden. het is noet datter scande co-
mē. mer wee dien mensche oūmits wien die scan-
de coemē **I**st dat dijn hant of dijn voet di scādali-
zeert. sijn die of en werpten van di. het is di ke-
ter dattu cranc en crepel gaeste in dat leuen dan

twe handen en twe voeten hebbende ende gheworpen te worden in dat ewige vuur. En ist dat dijn oghe di scandallzeere steectet wt en werpct van di het is di beter mit enen oghe int leuen te gaen dan twe oghen te hebben ende gheworpen te worden in die helle des vuers. Siets v dat ghi niet en versmaet een vā desē cleinen. Ic segghe v dat hoer engelen altoes scouwen mijns vaders aensicht die inden hemel is. .i.

Op sinte iheronimus dach epistel. .i.

Salich is die man die inder eē. Soect na dat ghetal **CC lxxxvii**

Ewangeliū opten seluen dach. .i.

In dien tiden seide ihesus sine iongeren. laet uwe lendenē ghegort. soect tghetal **CC lxxxv**

Op sinte remigius ende kauen dach Epistel int boec der wijsheit. .i.

Die sijn mannen d'ontfermharticheit welke gherechticheit gheen verghelelheit ont; sanghen en hebbe die goede dinghen dueren mit horen sādē heilige erfnisse sijn hoer neuen en hoer saet stont inden testament en hoer kinderen bliuen om horen wille in d'ewicheit. Hoer geslachte ende hoer glorie en sel niet ghelaten worden hore

lic hame sijn in vrede begraueu ende hoer namen
leuen in der ewicheit Alle luden sellen haer wijs-
heit vertellen Ende alle die kercken der heiligen
sel hoer lof wt boetscappen .:.

Ewangeliu opten seluen dach .:.

In die tiden seide ihesus sine iongeren hier
om wakket zē soect eghetal **CC** loywin

Op sinte victoers dach **E**pistel in apocalipfi
int seuende capittel .:.

En vanden ouden antwoerde mi en seide
wie sijn dese die mitten witten stoelen om-
me leuanghen sijn. vā waen sijn si gecomen Doe
seide ic hem . mijn here du weet stet ende hi seide
mi dit sijn si die wt groter dwesheit gecomen sijn
wāt doer veel drucs moctmē gaen int rike gods
ende hebben hoer stoelen ghwassen ende wit ghez-
maect inden bloede des lams . Dit en seit hi niet
allene vanden martelaren want alle die kercke
wert inden bloede cristi wit ghemact Daer om
sijn si voer den trone gods en dienē hē nacht en
dach in sinen tempel . die sijn weer dich d in sine
dienst te staen die hier iden drucke beliers sijns
naems hebben geweest Ende die in den twen sit
woent op hem Die heiligghen sijn die tronen gods

daer hi op woent ende in woent inder ewicheit.
 hem en sel hongheren noch dorsten voert an **G**h
 sa want si totten brode des leuens ghecomen sijn
 dat allen hongher ende dorst verdriest. Noeh op
 hem en sel sonne of enighe herten vallen wāt dat
 lam selfe regieren dat inden middel des thwens
 is ende selfe wt leiden totten fonteyne der wate-
 ren des leuens Dat is totten besouwen gods &
 die scatte der wijsheit ende die leuende hemelsche
 leringhe in verborghen sijn ende wtuloeyen inden
 ghenen die ontfanclic sijn Ende god sel alle tra-
 nen of wisschen van horen ogheyn .:.

Ewangelium opten seluen dach matheus .:.

In dien tiden doe ihesus die scaren **g**. soect
 voer nae tghetal **CC** xcv

Op sinte lucas dach epistel tot die chorinthey
 int viij capittel .:.

Broeds ist dat die wille na dien dat hi heeft
 bereit is hi is ontfanghen niet vā dien dat
 hi niet en heeft niet dat den anderen verlichtinge
 si niet dat ander in ledicheden vanden unwen le-
 uen Ende ghi vā ghebroke belast sijt mer dat vā
 ghehicheden unwe oueralbedicheit hoer luder ar-
 moede Die alle dinc gelaten hebben in deser tijt

veruulle **E**nde op dat hoer volheit die arm sijn
van gode. ende rijk sijn van verdienten uwer ar
moede si een uuullen op dattet een gelijcheit wor
de als ghescreuen is **D**ie velt heuet en ouerubey
de niet **E**nde die luttel heuet en hadde niet te min
Want ghelijc wille heeft ghelijc ben als men die
wercken niet becomen en mach **I**c dancke gode
die iden here tyti dese selue sochhoudicheit voer
v ghegheuen heeft want hi ontfinc onse verma
ninghe **D**oe wi hem vermaenden tot v te varen
Mer doe hi sochhoudigher was is hi oec mit si
nen wille tot v geuaren wi senden v oec mit hem
enen broeder wes lof ind ewangelien is in allen
kercken dat was sinte lucas **N**iet alleen was in
hem dat lof. mer hi is oec geordineert vaden ker
ken een geselle te wesen onder pelgrimagie in de
ser gracie die totter gheuen gods en tot onsen
keriden wille van ons ghedient wort en uhoer
den dat ons niemant en kerispe i deser vollicheit
die van ons ghedient wort want wi voersient
dat onse goede wercken niet alleen en sijn voer
gode mer oec voer die menschen **G**lofa ons sijn
twe dinghen noet. dat is consciencie en enen goe
den naem. die consciencie is ons noet en die goe

den naem ons euen menschen die sijnre conscien
tien alsoe betrouwet dat hi die name versumet
die is wortet .:.

Ewangelium opten seluen dach .:.

In dien tiden tekenede die here xpiij and iongeren
en sendese .cc. soect na tghetal **CC** xvij

Op die elf dusent maechden dach epistel .:.

Roeders vanden maechden en heb ic des
heren .cc. soect na tghetal **CCC** iij

Ewangelium opten seluen dach .:.

In dien tiden seide ihesus sine idgeren dan sel dae
like d hemelen .cc. soect na tgetal **CC** lxxiij

Op sinte symon ende iuda auont epistel .:.

In dien daghe stont die prince d priesteren
.cc. soect na tghetal **CCC** v

Ewangelium des seluen daghes .:.

In dien tiden seide ihesus sine idgeren **I**c bin die
wijnstoc .cc. soect na tghetal **CC** xci

Op sinte symon ende iuda dach epistel tot die
romeynen .:.

Broeds wi weten dat den ghenen die gode
minne alle dingē int goede mede gewroch
worden den ghenen die naden ordmanāen gods
heilighē gheropen sijn want die hi voer kennede

ende bereit maecte niet defornich te worden den
keelde sijns soens op dat hi selue si die eerste ghe
boren i veel broederen ende die gene die hi te vor
ren bereide die heeft hi oec gheroepen ende die hi
riep die heeft hi oec gerechtueerdicht ende die hi
gherechtueerdicht heeft die heeft hi oec groet ghe
maect wat sellen wi daer om hier toe seggen **J**s
god voer ons. wie is teghen ons die oec sinen er
nighen soen niet ghespaert en heuet. mer hi heeft
voer ons allen ghegheuen. **H**oe en heeft hi ons
oec mit hem alle dinghen niet ghegheuen **W**ie sel
re wroeghen teghens die gods wtuercorene **G**od
is die gherechtich maket. wie ist die verdoemet.
cristus ihesus die ghestoruen is voer hem **E**nde
oec ymmer opuerstanden is die tot des vaders
rechtter siden is die oec mede voer ons bidt **W**ie
sel ons dan seeyden vand minnen cristi. **B**edruet
heit of hanghicheit of uuolginghe of hongher of
naectheit of angst vand doet of sweert als gescre
uen is. want om di worden wi alle den dach ghe
dodet. wi sijn gerekent als scape die d doet toe ho
ren die niet en doghen dan uslegghen **M**er in allen
desen gaen wi te bouen om den ghenen die ons
gheminnet heeft **D**es minnes minne wort des te

vuerrigher en te meer verwoeket wanneer men hem verbieden wil te minnen den ghenen wies minne hi leuoelt heeft. Ic bins seker dat noch doet noch leuen noch enghelen noch principaten noch virtuten. Dat sijn die enghelen vanden nedersten choer noch vanden middelsten noch vanden ouersten. Noch teghenwoerdighe dinghen noch toecomende dinghen. noch hoecheit noch diepheit noch anders enighe creatuere ons seggen en sel moghen vand minnen gods die in onsen here ihesu cristo is. .:.

Ewangelium opten seluen dach Johannes bescrijftet int xv capittel. .:.

In dien tiden seide ihesus sine iongheren. Dat gebiede ic v dat ghi onderlinghe minnet. Ist dat v die werelt haet. weet dat si mi eer ghehaet heeft dan v. hadt ghi vander werelt gheweest die werelt had geminet dat hoer was. mer wat ghi vand werelt niet en sijt en ic v vter werelt gecore hebbe daer om haet v die werelt. Ghe dencket mine leringhe die ic v gheseyt hebbe. die knecht en is niet meerre dan sijn here. hebbe si mi uvolget soe sellen si v oec uvolgen. hebbe si mijn leringhe ghehouden soe sellen si oec die uwe hou :

den Mer alle dit sellen si doen om minen name.
want si en kennen hem niet die mi ghesent heeft
waer ic niet ghecomen en en had ict hem niet ghe
seit si en hadden gheen sonde Mer nu en hebben
si vand sonden gheen ontfout. Die mi hatet die
hatet oec minen vader. hadde ic die wercken oec
niet ghedren in hem die niemant anders gedaen
en heeft si en hadden gheen sonde mer nu hebben
sise ghesien ende mi ende minen vader ghehatet.
mer dat dat woert veruullet worde dat in hoer
re ewe ghescreuen is. Te vergheefs hebben si mi
ghehaet .:.

Op alre heilighe auont epistel Apocalypsis
int vijfte ca .:.

Ic sach als hi mi seide. en sich den middel
des thwens en der vier diere en inden mid
del 8 ouden een lam staende recht oft verslegghen
waer seue hoerne hebbende en seue oghe dat sijn
die seue geesten gods gesendet in alle clant Cris
tus was ee onnossel lam inden sterue. mer ee lee
we inden opustaen en inden doet te uwinne Die
geest gods is den hoerne geliket om die wescme
de stercheit en die oghe om die welchtighe 8
gracien Ende dat lam quam ende nam dat roec

wt der rechterhant des gheens die opten thronne
 sat Ende want hi den boec op boec soe vielen die
 vier dierren ende die viij ouden neder voer dat
 lamme Glosa dat is. si keuoelden kleine ned din
 ghen van hem seluen en setteden hem neder voer
 dat lam Ende si hadden alle herpen ende vedelen
 vol goeder werken dat sijn der heiligghen gheleden
 Gider herpen daer die snaren an gherect waren
 verstaetmen dodinghe der ghebreke biden vede
 len die binnen open sijn verstaet men die opene
 herten die daer minnen tot vrienden ende tot vi
 anden ontfanclic sijn En si songen enen nimen
 sanc ende seiden here god du biste weer dich dat
 hoec te nemen ende sijn seuen zegghelen op te doen
 want du biste verslegghen en du hebste ons in di
 ne blode gode ulosset va allen gheslachte en con
 de en geboerte en volcke en du hebste ons onsen
 god ee rye gemaect en priesteren Gheestelike reg
 nerende en priesterlic ons seluen gode te offeren.
 En wi sellen wegnen op eerden dat is ou alle
 eerselike dingen En ic sach en ic hoerde ee steme
 va veel engghelen iden ommegeant des troens en
 d dierre en d ouden en hoer getal was dusentich
 dusent en riepen mit groter stemmen Dat is een

grote stemme daer cristus in ghesbouet ende ghesbe
nediet worde. **W**at lam datter versegghen is. is
weerdich te ontfanghen moghentheit ende god
licheit ende wijsheit ende sterckicheit ende ere en
de glorie ende benedijnghe. .:.

Ewangelium opten seluen dach Lucas int
sefte capittel. .:.

In dien tiden seide ihesus sine iongheren. **S**alich
sijt ghi arme want dat rike gods is v **S**alich sijt
di die nu honghert want ghi selt ghesadet wor
den **S**alich sidi die nu weent wāt gi selt lachen
Salich sel ghi wesen als v die luden haten ende
als si v verseyden en lachteren en uwen name
wech werpen recht als quaet om den sone des
menschen. verblijt ende veruuecht v in dien da
ghe. want siet v loen is veel in den hemel. .:.

Op alre heiligghen dach epistel apocalipsis in
sijn seuende capittel. .:.

Ic sach enen anderen enghel op klimmede
vand sonne op ganc die dat teiken des se
uenden gods hadde. en hi riep mit luid stemme den
iij. engghelen dient gegeue is te scade d eerde en
d zee en seide. en wile d eerden noch der zee noch
den homen niet deren thent wi ons gods knecht. .:

ten in hoer voerhoefde gheteykent hebben **Glofa.**
Dese engel was cristus die dat teiken des cru:
 ces brochte ende hoet sinen knechte hier mede te
 teikenen segghende aldus **D**oet penitencie. dat
 rike gods sel v naken **E**nde ic hoerde tghetal der
 gheenre die gheteykent sijn hondert ende vier en:
 de veertich dusent van allen gheslachten der kin:
 der vā ysrahel **B**i desen ghetale ist ghetal van al:
 len heilighen gheteykent waen si gecomen sijn wt
 heiden of wt iden. wāt soe wie cristo toe behoert
 die is inden gheslue van abrahams gheslachte.
Van iudas gheslachte isser xij dusent gheteykent
Van rubens gheslachte isser xij dusent gheteykent
Van gats gheslachte isser xij dusent gheteykent
Van asers gheslachte isser xij dusent gheteykent
Van neptalims gheslachte isser xij dusent ghe:
 teykent **V**an manasses gheslachte isser twalef
 dusent gheteykent **V**an symeons gheslachte is:
 ser twalef dusent gheteykent **V**an azachars ghe:
 slachte isser xij dusent gheteyken **V**an sabulons
 gheslachte isser xij dusent gheteykent **V**an ioseph
 gheslachte isser xij dusent gheteykent **V**an benia:
 mins geslacht isser xij dusent gheteykent **V**aer na
 sach ic es grote scaer die niemāt tellen en mochte

we allen heidenen gheslachten ende volcke ende
tonghen staende voer den throne ind tegenwoer
dicheit des lams mit witten stolen om gheslangē
Glosa Dat is inden doepsel ghewasschen Ende
palme in hoer handen dat is dat si ouermits den
cruice die werelt in cristo verwonnen hebben En
de si riepen mit groter stemmen **Glosa** dat is mit
groten deuocien ende onepndeliken loue belien si
dat die vader en die soen mitten heilighen gheest
regneren inden throne. want dat is ewich leuen
ken een ende drieuoudicheit te kennen Ende si
seiden. heyl si onse gode die opten thronen sit ende
den lamme ende alle die engheleyn stonden in die
ommetinghe des throns en der ouderre ende der
vier diere ende si vielen op hoer aensichte neder
voer den thronen ende aenbeden gode ende seiden.
Benedijnghe ende claerheit en wijsheit en dan
der ghenaden ende ere en duecht ende stercheit si
onsen gode in ewen tot ewen. .+

Euangelium opten seluen dach matheus in
sijn vijfte ca. .+

In dien tiden doe ihesus die scaren sach
clan hi op inden gē. Soect voer nae dat
eg hital **CC** xcv

Op alre sielen dach epistel ad thessalonicenses
int vierde ca. .:.

Broeds wi en willen niet dat ghi onweten
de sijt vāden doden op dat ghi niet bedroeft
en sijt als die and die gheen hope en hebben ind
irisenisse. wāt ist dat wi gheleuen dat ihesus ghe
storuē is en verresen is Alsoe sel god oec die ge
ne die ghestoruen sijn oūmits ihesum mit hem toe
brenge Dat si mit hē onsterflac sijn in die ewi
ghe salicheit. wāt dat segge wi v inden woerden
des heren dat wi die leuen die noch oū gebleuen
sijn ind toecomste ons heren en sellen wi die ghe
ne niet voergaen die gestorue sijn Want die here
selue sel inden hieten en inden stemen des ousten
enghels en inder basunen gods vanden hemel ne
der klimmen en die doden die in cristo sijn sellen
eerst irisen Daer na wi die leuen die gebleuen
sijn Ghsa vā dien die nu leuen tot dat entkerst
comet sellen te gader ghegrepen worden mit dien
in die wolcke den here te gmoete ind lichte En
soe sellen wi altoes mit die here wesen twest al
dus makcander in dese woerden .:.

Euangelium opten seluen dach matheus in
sijn xxx ca. .:.

In dien tiden seide ihesus sine iongheren waneer
die sone zc. Soect voer nae tghetal **Lxxij**

Op sinte willibrots dach Epistel int boec d
wijsheit .:.

Die gherechtighe sel sijn harte gheuen vroe
te smake totten here dien maecte en in dat
aensicht des alre ouersten sel hi beden. hi sel sine
mont op luten inder bedinghe en hi sel voer die
sonden bidden want ist dat die grote heer wil hi
sellen mitten gheeste d verstandelheit veruullen.
En hi sel die wetsprekinghe sijne wijsheit senden
recht als die douwe En ind bedinghe sel hi den
here belien en hi sel sinen raet stueren en sijn ra-
tninghe en in sinen heimeliken dinghen sel hi ra-
den Veel luden sellen te gader die wijsheit des ge-
rechtighen prisen. en hi en sel niet udeluwet wor-
den ind ewicheit Sijn ghedenckenisse en sel niet
heen gaen en sijn name sel versocht worden van
gheslachte in gheslachten .:.

Ewangelium opten seluen dach .:.

In dien tiden seide ihesus sine iongheren.
Raet uwe kendene ghegort zc. Soect voer
nae tghetal **CC lxxv**

Op sinte martijns auont Epistel .:.

Die gerechtiche sel sijn harte zē. Soect int
voerleden blat .+.+

Ewangelium opten seluen dach .+.+

In dien tiden seide ihesus sine iongheren. hier om
waket zē. Soect nae tghetal CC lxxviii

Op sinte martijns dach epistel .+.+

Siet enen groten priester zē. Soect voer
nae tghetal CC lxxv

Ewangelium opten seluen dach .+.+

In dien tiden seide ihesus sine iongheren. laet uwe
lendene zē. Soect na tghetal CC lxxv

Op sinte lebuyns dach Epistel .+.+

Die here seide die gherechtiche zē. soect nae
tghetal CC xci

Ewangelium opten seluen dach .+.+

In dien tiden seide ihesus sine iongheren ghi
sijt dat sout zē. soect ghetal CC lxxviii

Op sinte elizabeth dach Epistel int boec der
wijsheit ghescreuen .+.+

Wie sel een sterc wijs vinden van verren en
de vaden vtersten eynden is hoer seat. hoer
mans harte betrouwet in hoer ende hi en sel der
wouwe niet behoeven hi sel hem goet vergelode ende
ghen quaet. Alle die daghe hoers leuens. Si

sochte wolle ende vlas ende wrochte mitten rade
hoerre hande. **S**i is gheworden als een seip des
coepmans die van verre sijn broet brengket **E**n
de des nachtes stont si op ende gaf den wof horen
huyfghenoten ende hoeren deernen spise **S**i mer
kede den acker ende toften. ende si plantede den
wijn gaert vanden vruchte hoerre hande **S**i gor
de hoer lenden mit stercheden en makede craftich
horen arm **S**i makede en si sach dat hoer nering
ghe goet is. hoer lanterne en sel ind nacht niet
wt ghedaen worden **S**i sende hoer hande tot ster
ken dinghen en hoer vingheren grepen den hyspel
Si loec hoer hant den behoefstighen op en hoer pal
me reckede si totten arme wt **S**i en sel horen hu
se niet vresen vanden coudē des snees. wat al hoer
huyfghenoten sijn mit dubbelen ghecleet **S**i ma
kede horen roc mit menigherhande verwen. cly
nen substalen linnen en purpuren is hoer cledin
ghe. hoer man is edel inden poerten als hi sitten
sel mitten senatoers des lants **S**i makede een
hoest cleet ende vercoftet ende si gaf den chana
neuseken een gordel **S**tercheit ende scoonheit is
hoer cleet. en inden lesten dagen sel si lachen. **T**er
wijshheit loec si hoer mont op **E**n die ewe der ghe

rechticheit is in horen tonge Si merckede die toe-
pade hoers huses en si en at dat broet niet ledich
hoer dochteren stonden op ende predicteuse alre
salichste Ende hoer man selfe louen. veel dochtes-
ren hebben vriedom vergadert. du biste hem al-
len bouen ghegaen Schoenheit is een bedriegheli-
ke gracie ende ydel. Een wijf die gode ont siet si
sel ghelouet worden. gheuet hoer vander vruchte
hoerre hande en hoer wercken sellen se inder poer-
ten louen .+.

Ewangelium opten seluen dach .+.

In dien tiden seide ihesus sine iongheren de
se ghelikenisse. dat rike d' hemelen is gelijc
den scatte .cc. soect na t'ghetal **CC** lxxx

Op sinte cealien dach epistel .+.

Broeders vanden maechden en heb ic des
heren .cc. soect na t'gwotal **CCC** iij

Ewangelium opten seluen dach .+.

In dien tiden seide ihesus sine iongheren dan sel dat
rike d' hemelen .cc. soect na t'getal **CC** lxxij

Op sinte clemens dach Epistel ad philippen-
ses int vierde ca .+.

Aldus mijn alre liefste en alre begeerlicste
broeds mijn vroechede mijn crone mijn alre

Beffte. staet aldus inden here Euc hōdian en sin
tween Bid ic dat selue te smakte inden here. glosa
dat waren twe vrouwen en plaggē die predicars
d ewāgelien te herbergēhen En daer om iūmaent
hise dat si vā ghenen valschen leraers bedrogēhen
worden En oec bidde ic di iūmane mijn vrouwe
hulper. helpt die vrouwen stercken die mit mi ghe
arbeit hebben inder ewāgelien mit elementen
ende mit minen anderen mede hulpers welcker
name inden boec des leuens sijn .:.

Ewāgelium opten seluen dach .:.

In dien tiden seide ihesus sine iongēn voer
waer voerwar seg ic v het en si dattet wey
ten coern gē. soect na tghetal **CC** lxxxij

Op sinte katherinen dach **E**pistel .:.

Heer cominc ic sel di belien ende gē. Soect
voer nae tghetal **CC** lxxxij

Ewāgelium opten seluen dach .:.

In dien tiden seide ihesus sine iongheren dan sel
dat rike d hemelen gē. soect tghetal **CC** lxxxij

Opten kermiss dach epistel in apocalypsis in
xxi capittel .:.

In iohannes sach die heilighe stat dat nu
we iherusalem neder dalende vanden hemel

Bereidet van gode als een vercierde Bruyt horen
manne Ende ic hoerde een stemme vanden hemel
segghende. Sich die tabernakel gods is mitten
menschen ende die heilighe gheest sel mit hem wo
nen ende hi sel hoer god wesen. ende si sellen sijn
ende god selue sel mit hem hoer god wesen Ende
god sel alle tranen vanden ogghen d heilighen wis
schen. ende gheen doet en selx voert meer wesen.
noch weeninghe noch roepinghe noch rouwe en
selx voert meer wesen die eerst been ghegaen sijn
Ende die inden troen sat seide mi Siet alle dine
maec ic nuwe. +.

Opten seluen dach apocalypsis int xix ca. +.
Ende hi seide mi scrif Si sijn salich die toe
ten auontmale d brulofte des lamis geroe
pen sijn En hi seide mi. dese woerde sijn waerach
tich En ic viel ned tot sinen voete dat icken sou
de aenbede en hi seide mi sich dattupe n3 en doet
ste. wat ic bin dijn medeknecht en dine broedere
die tghetughe ihesu hebben. aenbedet gode. +.

Ewangelium opten seluen dach Lucas int
xix capittel. +.

In dien tiden ghinc ihesus in en wanderde
doer ierico. en sich ee man hiete zachus en

Dit was een prince der publicanen ende hi was
rijc Ende hi begheerde ihesum te sien wie hi wa
re Ende en mochtet niet sien vanden scaren want
inder lancheden was hi cleine Doe liep hi voer
ende clam op een sicco moerborn op dat hi en sa
ghe want hi was daer voerbi lidende Ende doe
hi quam totter steden sach ihesus op en sach en
seide tot hem zachee clim haestelic neder wae ic
moet huden in dinen huse bliuen Ende hi clam
haestelic of en ontfincken blidelike Doe sijn alle
saghen mirreweerden si en seiden dat hi hem tot
een mensche die een sondaer was ghekeert hadde
Doe stont zacheus en seide totten here . sich half
nijn goet gheef ic den armen Ende heb ic yemae
pet bedrogghen dat gheue ic vieruout weder Ihes
sus seide tot hem Dese huse is huden salicheit
gheficiet. daer om dat hi abrahams kint is . wae
die sone des menschen is ghecomen om te soeken
en te behouden dat verloren was . . .

SERMO

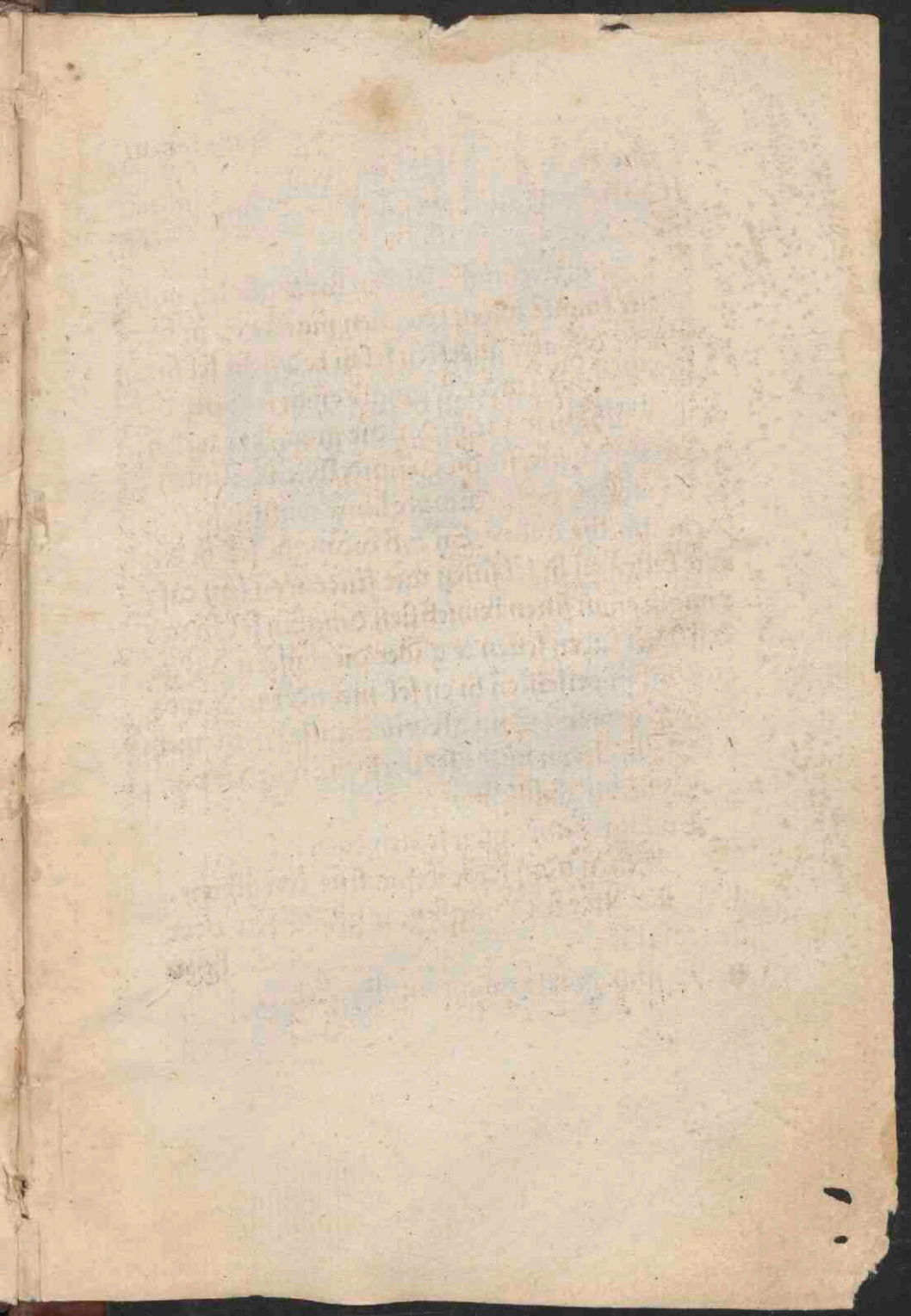
Hodie salus huic domui facta est Luca xij
Huden begaen wi feesten der heiligher ker
ken als dat si gheconsacreert ende ghewypt was
vanden bisscop . Ende hier om soe leestmen die

ewangelium als ghi gheshoert hebt dat cristus
 quam in zachheus huse ende sprac **H**uden is dese
 huse salicheit ghesiet **H**i desen huse verstaen wi
 die heilighe kercke daer vele salicheit in ghesiet.
Die eerste salicheit is dat god onse ghebet hier
 lieuer hoert dan op ander steden. Ende hier of
 spreckt god doer den propheet die mi aenwoept in
 deser stat. god sal hem hoeren en hi sel salich sijn
 inder ewicheit **H**ier om als wi comen inder ker
 ken soe en sellen wi niet clappen als vele menschen
 doen. mer op gode roepen want hi spreckt seluer.
 mijn huys is een bede huys **D**ie ander salicheit
 is dat woert goeds dat hier in gheprediet wort
 ende dat heilighe lichaem cristi in gheconsacereert
 wort. Ende hier om sellen wi dit huys in eeren
 hebben. ende ghene sonden ende comanscap daer
 inne bedriuen **E**nde hier of bestmen doe cristus
 quam tot iherusalem. doen werpte hi wt den tem
 pel alle die gheen die costen ende vercosten **D**ie
 derde salicheit is dat god in desen huse den men
 schen oec sijn sonden vergheeft. ende oec sijn gra
 tie hem verleent **H**ier of hebben wi exempel in
 vaders boeken dat sinte pauwels die eerste her
 mine sat op eenre tijt voer die dore vanden kercken

Ende doe sach hi dat een mensche quam ind ker
ken die sweert was Ende die vianden liepen ter
kercken mit ketten ghebonden en waren alte bli
de En die enghel gods qua na al bedroeft Ende
doen die dienste gods ghedaen was doe docht sin
te pauwels dese seluen mensche te mael wit ende
scoen. en die enghel gods hi hem. en die vianden
quamen after na van verres Doen riep hi dien
mensche tot hem. en vraghede hem va sinen leuen
Doe seide hi dat hi een sond gheweest hadde. en
dat hi daer ind kercken hoerden prediken vand
ontfermharticheit gods En god hadde hem kerou
we ghegheuen alsoe dat hi gheweent hadde voer
sine sonden Hier om laet ons dicwil ter kercken
gaen en gode bidden om ughiffenisse onser son
den op dat wi mogen comen na die leuen in dat
ewighe leuen Dat moet ons gonnen die vader
die soen ende die heilighe gheest. .+. **A M E N**

Dit is volmaect int jaer ons heren
dusent vierhondert en. lxxviij. den
vierden dach in Nouember. .+.

.+. **Deo gratias** .+. **God sijs ghebeest** .+.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs and is difficult to decipher due to its lightness and the age of the paper.]

